

32

60, 32.

ՅՐԱՆՍԱՆ ԵՆՈՂԻՐԵՆՈՒՄՈՐ ՄԻԿՆԵՐՈՒԹՅԱՆՏԵՆ

ՔԱՆԱԿԻՆ ԵՎ ՄՈՆԹԵՐԵՆԻՆ

ԱՄՍԻՐԸ ԵՊԵՐԿԻՉԻՏԻՍԻՆՏԵՆ ՕԼԱՆ

ԹՈՒՃՏԱՆ ՊԵՋԼԱՐ

ՆԱԲ ԲՈՄԱՆ

ԹԵՐՃԵՄԵ ԻՅԼԵՄԻՇ ՏԻՐ

Յ. ԹՕԼԱԿԵԱՆ

Երևան 1—5

համ 19
ՊԵՐԻՆՃԻ (ՃԻԻԶ)

ՊԵՐ ՊԵՐ ՀԱՐԵԷՔ ՄԵՆԵՐԻՆԵ

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼԱՆ ԳԱՆԱԹԱՆԱ ՄԱՐԴԱՆԱԹԻ ՄԱՆՁԻՐԻՆԵ ԻՃԲԵԱՐ

1881—1882

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՋԼՐԱ

ԳԸՍՄԸ ԱԽԹԱՐ

Բքնէ Մաթիֆէ օլ գատար չա-
բուղ ուերէթտէ դուհուր իաէճէկի-
նի ֆիքրինտէն պիլէ կէշիրմէտիկի
եէնի պիր պէլաեա աիւշար օլաու-
ղունու կէօրիւպ, վէ խալլիճէ աէ ու-
զուն սիրմիւշ օլան մէղքիւր միւ-
ճատէլէնին շամաթատընտան նաշի
պէլքի պիր բօլիս կէլիր տէ պիր ֆէ-
նալըզ չըղար աէ, յի գօրգտուղուն-
տան, կէլիպ պաղչէ դաբուսունու
աշար, վէ մէրգուման իւշ քիշիլէր-
տէ անինտէ իշէրի կիրտիլէր :

Ժօսլէն տիկէր արգատաշարքն-
տան սօնրա կիրտի, վէ մէղքիւր
գարսեու գաբատը :

— Մօնսէօ Մաթիֆէ, — աէտի
Լիօնէլ, — էնվայի ֆէնալըզլարը մու-
ճիպ օլաճագ օլան պիր բաթըրտը-
նըն էօնիւնիւ տլմըշ օլմանըղա, չօգ-
աղըլանէ պիր հարէքէթ իթմիշ օլ-
աունուղ, նաալը քի շիմտի թաաաի-
դինիտէ կէօրէճէքսինիզ, — իմտի,
հիմմէթ իտիպ պիղի մատամ Բօզ
Պօնշանրն եանընա կէօթիւրիւնիւղ :

— Մատամ Պօնշան պուրատա
տէկիլ տիր, — աէ, յի ճէվապ զիրտի
մէրգում, եալան սէօյլէտիկինի պէլ-
լի իթմէմէկէ չալըշարագ :

— Աֆլընըղը տիլէեէրէք խապէր
զիրերիմ քի, սէօյլէտիկինիւղ աօղ-
լու տէկիլ տիր . . . — կէրշի պիր
գաաըն հագըլնտա իթթիխաղ իթ-
տիկինիւղ շու թարիդ ինիզ նէգաքէթէ
տայիր օլան պիր տուլղունուղ էսէ-
րի տիմէք օլաունուղտան, պատիի

չէրէֆինիղ օլաա ճալիզ տիր, լա-
քին, հէր նէ մէրթէպէտէ ինքեար
իտիպ կէօթէրմէմէքլիկէ չալըշա-
նըզ նաֆիլէ տիր . . . — չիւնքի պիղ
մէրգումէնին պուրատա օլմաաընը
բէք ալէա պիլմէքտէ, յիզ, օլ պապ-
տէ բէք իյի մաալիւմաթ տլմըշըզ
տըր . . . պունտանտա գաթինաղար,
տահա շիմտի, մէրգումէնին, բէն-
ճէրէնին գանատլարը արգաաընտան
պիր գօրգում սէօյլէրի չըղարաղընը,
քէնտի գուլապարքմըղա իշիթմի-
շիղ տիր :

— Լաքին, էֆէնտիլէր . . . — տի-
մէկէ պաշլատը Մաթիֆէ :

— Մֆ, բէճա իտերիմսիղէ, նաֆի-
լէ եէրտէ պիլգէ էզիյեէթ իթմէ յի-
նիզ, աօղրույու սէօյլէ յինիղ, — աէտի
Լիօնէլ մէրգումուն լաղըրաաընը
քէսէրէք :

Պիրտէ պու հէնկեմտէ հալլու-
ղաբուսու աչըլաը, վէ էլինտէ պիր
լամպա պուլունաունուղ հալտէ Բօ-
զուն մէյաանէ չըղաղը կէօրիւլ-
տիւ :

Քէնտի եիւզիւնէ սիրմիւշ պու-
լունաունուղ պօեալարա բաղմէն, վէ
հէր նէ գատար իզթիրապը տէրու-
նինի սէթրէ չալըշմապ տա իտի իսէ
տէ, բէնկի աթաը :

— Այ, աէտի մէրգումէ պիր ֆիւ-
թուրաունըղուգ էսէրի կէօթէրմէկէ
չալըշարապ, — պուլունումտա եա-
նըլմամըշըժ տըր . . . — Թամժ գանն
թիթիլիմ կիպի չըղաը, էֆէնտի-
լէրին, աղիզ տօսթլարքմտան Լիօ-

նէլ Վարթըն իլէ Տոմէնիգօ Սէպալ-
լա օլտուզլարընը սէպլերինտէն ան-
լամագտա իտիմ . . . - Բընէ , պը-
րագընըղ էֆէնտիլէրի պուեուրուպ
կէլսինլէր . . . - պու թէչըլ ֆլէրին-
տէն միւրատ նէ օլտուզուհու հէմոն
անլամագլըղը արզու իտէրիմ . . .
Թապիտիլլէ արթըգ Մաթիֆէ-
նին ինքեարա մէճալը գալմատը-
ղընտան , մէրզուլարը , քէնտի իշ
օտտուր իթիլսալինտէ պուլունան
թաամօ օտտաքնա կէօթիւրաիւ :

— Էֆէնտիլէր , մէհմուլ իտէրիմ
քի , - տէտի Բօղ շիլվէլի պիր սէօյ-
լէյիշ իլէ , - պէնիմ պուրատա պու-
լունմագլըղըմտան տալաք ֆիքրի-
նիդտէն ֆէնա պիր շիւքհէ կէչիւ-
մէզլինիլ . . . - Բընէ Մաթիֆէ եա-
գըն ազրապալարըմտան օլտուզուհ-
տան , պագը քէրլէ կիճէլէրի կէլիպ
քէնտի ուֆաղ իէֆէք իշլէրիմ իւ-
զէրինէ գօնուշուրում . . .

— Ֆիքրիմիլտէն հիշ պիր շէյ կէ-
չիւմէյիլ , մատամ . . . - տէյի ճէ-
վապ վիրտի Լիօնէլ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ . . . - Բէք
ալէա , իմտի կէլէլիմ շիմտի զաթ-
յարընըղըն պէօյլէ պիր վագըլթաա
թէչըրիֆլէրի սէպէպինէ . . .

— Աճայիպ , մէկէրչի սէնիպէպի
պիլմէեօրմուսուհուզ :

— Խայր , հիշ պիր շէյտէն խա-
պէրտ ուր տէկիլիմ :

— Իշթէ էֆէնտիլէ քէյֆիյեթի
խապէր վիրտի իտիք , վէ էլպէթ-
թէ սիլ տալի իշիթմիշ օլմալըսը-
նըղ ալը :

— Վագաա պիր կիւրիլթիւ ի-
շիթմէքտէ իտիմ իսէ տէ , նէ սէօյ-
լէնիլտիկինի անլաեամամագտա ի-
տիմ :

— Եա՛ , էօյլէ՞ մի , մատամ , իմտի
էօյլէ օլտուգտա , սիլզէ տալի պէ-
եան իտէրիլ քի , եանընտա պէք-

լէեերէք պագմադտա օլտուզուհուզ
քէյֆաիլ Մարտիալ պիրտէն պիրէ
վէֆաթ իթմիշ տիր :

— Սահի՛հ մի սէօյլէեօրօւնուզ
. . . նա՞սըլ , Մարտիալ վէֆաթ մը
իթմիշ տիր . . . - տէյի պագըրաը
Բօղ շայեանը թէհայեիւր սուրէթ-
աէ պիր էսէրի տէհչէթ ու հէյէ-
ճան իպրաղ իտէրէք . - Ամա՛ն եա
Բէպպի , մէկէրչի իհթիմալտէ՞ն մի
տիր . . .

— Էվլէթ , հէմ իհթիմալտէն տիր
վէ հէմտէ սահիհ . . . - վէ զաթէն
տէ էօյլէ օլաճաղը մաալիւմ վէ ա-
չիքեար իտի . . . - չիւնքի զէհիր
քէնտի թէհասլրինի իճրա իլլէմիշ
տիր . . .

Բօղ տիւշարը հէյպէթ օլուպ վէ
էլլէրինի գօլլարընը թալմանա տօղ-
րու գալարարադ :

— Նէ՛ , զէհիր՝ մի , - տէտի պիր
գաշ տէֆա , նէ՞ ալմէք իթթէեօր-
սուհուզ անլաեամաալմ , մօնսիէօ
Լիօնէլ , շու սէօյլէտիկինիզին իւ-
զէրինէ պիր իյիճէ տիւշիւնմէլիտի-
սիլ . . . - Ղէվալը Մարտիալըն էօյ-
լէ պիր աիւշմէնի եօղ իտի քի անը
զէհիրլէտին . - իմտի էօյլէ օլտուզ-
տա , մէրզումու քի՛մ զէհիրլէմիշ
օլտալիւր . . .

— Պիլզտիլ քէնտինիլ , մատամ :

— Նա՞սըլ , պէ՛ն մի , պէ՛ն մի ,
պէ՛ն մի , - տէտի Բօղ իւշ տէֆա .
- մէկէրչի էօյլէ պիր ազվեաթ պէ-
նիմ հագգըմտա ճայիլ օլապիլիւր
մի . . . - արթըգ պու եօլտա պիր
իֆիլիրաեա գարչը ճէվապ վիրմէք-
լիկէ պիլէ իրթիքեապ իտէմէմ ,
չիւնքի սըրֆ տիվանէլիք տիմէք տիր :

Մէրզումէ պուհու սէօյլէտիկի
վագըլթաա , Փարիս թէաթըօլարըն-
տա պուլունան էն ուսթա օեուհնու-
լարա մախուու օլան թագլիտի իճ-
րա պիրլէ , կիւեա գահր ու սիթէ-

մինտէն նաչի օլարագ, պիր սուրէթի իսթիհզաքեարիտէ օլաուղու հալտէ, գահգահա իլէ կիւլմէքիլէ գալգըշտը իսէ տէ, թէմամիլլէ պաշա չըգարամուտըղնտան, տիշլէրի պիր պիրինէ վուրմաեա պաշլտաթ, վէ ատէթա իւզէրինէ պիր պանըմաղլըգ կէլտի:

—Էվլէթ սիզ, — տէտի Լիօնէլ թէքարէն, — վէ հէմաէ սիզ մէրգուսու, աչըզը լահըզընըզ օլան Մաթիֆէնին թալիմաթըլլա, վէ տնէն վիրաիկի պիր զէհէր իլէ զէհէրլէմիսինիզ տիր:

Մաթիֆէ տախի, մէզքիւր զէհէր մաատէսինի ճէրհ ու ինքեար իթմէքիլէ չալըշտը իսէ տէ, պիր տիւրիւ մուվաֆֆագ օլամատը:

Մէրգուսուսն էլլէրի տիթրէմէկէ պաշաեւզ, վէ աննընտան աշաղը իսէ թէրլէր ագմաեա պաշլտաթըլլա:

—Լաքին, պուրատա գանուսն ու նիդամ վարաը, — տէտի մէրգուսքէքէլէնէք, — Էվլէթ, նամուսլու տաաւարը իֆիլիրա վէ հապարէթլէրաէն հըֆը ու վիդալէ իչինսիդամ ու գանուսն վարաը, — պէն պու պապտէ մէրճիլինէ միւրաճաւթ իլէ տափա իտէճէկիմտէն, չիմտիսէն սիզէ, հէման պըրազըպ խանէմէն տիշաը չըզմաղլըղը իսթար իտէրիմ, եօգոս . . .

Լիօնէլ մէրգուսուսն լաղըրաթընը գաթ իլէ,

—Մօնսիէ Մաթիֆէ, Պրուչինին միւհլիք պիր զէհէր օլաուղունու, վէ անըն գուլվէթ ու թէէսիլինի սիզ բէք ալէա թանըմագտաթընը . . . մէզքիւր զէհէրին շիշէսինին, մաի պիր քեաղըտա սարըլըղ օլաուղու հալտէ, նէրէտէն չըզմըջ օլաուղունու, եանի մաոտամ Պօնշանըն թօալէթ օտաթնտա պուլունան պիր չէքմէճէ տէրունինտէն,

վէ պիր էլտիվէն գուլուսու իչինտէն չըզմըջ պուլունտաղունու պիլմէք իսթէրիսինիզ:

Լիօնէլ պու խուսուսու էօլլէ պիր հաքիմանէ սուրէթտէ սէօլլէյիպ, վէ օլ մէրթէպէ թէֆէրիւտիլաըլլա մէյտանէ գօլուքի, մէրգուսան իքի սահիպ ճիւսլէթլէր, գօրգուլաթընտան տիթրէմէկէ պաշլտաթըլլա:

Մէրգուսուսըն եագաեր էլլէ վիրմիշ օլմալարընտա հիշ չիւրհէլէրի գալմատը:

Րընէ քէնտի խապառէթինի իգրարէ մէճպուր օլաու իսէ տէ, Րօզ հալէա ինքեարընտա խարար իթմէք իսթէտիկինտէն, իքի գօլլարընը խաշվարի կէօքսինէ վաղ իլլէտի, վէ արազճա պիր հալ ու հէյնէթ քէսպ իտէրէք:

—Միւսիւ Վարթըն, կէրէք պէնիմ վէ կէրէք Մաթիֆէնին, նամուսլու տաաւար օլաուղունու պիլմէքտէմիսինիզ, արթըգ սիզի տիյնէեէմէյիզ, սէօլլէտիքլէրինիզին քեաֆֆէսի տախի եալաւն տըր, իֆիլիրա տըր, վէ հէմաէ Մ. Մարսիտըն էօլիւպ էօլմէմիշ օլմաթընը, սիզ նէտէն պիլինօրսուսուղ . . . պէն հէր ազշամ սօղագ գարուսունու չընղըրաղը թէլլինի չըզարըպ աշաղը ալմագտաեքմ . . . վէ գաբուլարտա գաբաթըլմագտա տըր . . . անախթարտա քէնտի ճէպիմտէ տիր . . . իմտի պէօլլէ օլաուղու թագտիրտէ, սիզ նաւըլ օլապ տա աշմըջ վէ իչէրի կիրէրէք էօլլէ պիր չէյ օլմաթընը սեւաեապիլմիշ օլաուքօրսուսուղ, աէյի պաղըրմաեա պաշլտաթ:

—Մաոտամ, պէն օլ սիզին սիւալլէրինիզին ճէվապարընը, հինի իգթիլաւտէ, վէ մէզքիւր ճիւսալէթի մէրճիլինէ խապէր վիրաիլիմ:

վազըթտա վիրէճէկիմ տիր... -
տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ, -վէ
իշխէ սիդտէ օլ վազըթ հաքիմ է.
Ֆէնտիյէ, Մարսիալ Տէրէյի, պաշ
գա պիր առէմին զէհիրլէմիշ օլմա.
սընը, վէ Մ. Մաթիֆէ թարաֆըն.
տան սիզէ վիրիլմիշ օլան, վէ քէն.
տի չէքմէճէնիզ տէրունինտէն չըգ.
մըշ պուլունան պրուչին շիշէսինին,
նաւոր օլուպ տա օրատա պուլուն.
մասընըն իյզահաթընը վիրիրսինիզ
... - վէ էկէրչի հաքիմ էֆէնտի.
տէ, սիդտէն ալաըզը իյզահաթա ի.
նանբալ գանի օլուր իսէ, պիթթա.
պի միւսթահադգ օլաճաղընըզ էօ.
իւմ ճէղասընտան գուրթուլաճադ.
սընըզ աբը... :

Լիօնէլին լիսանընտան չըգան էօ.
լիւմ ճէգասը լուղէթի իւզէրինէ,
մէրգուլմէ խապիսէ գասըն եբլտը.
րըմտան վուրուլուշ տուր կիպի պիր
հալ քէսպ իյլէտի, վէ մէրգուլմ
նէգտինտէ տիզ իւզէրինէ կէլէրէք,
վէ էլլէրինի եօգարը տօղրու գալ.
տըրըպ վէ ըշըրըպ աղլարագ, եր.
լան կիպի ետլարմաեա պաշլատը :

— Աման, ըէճա՛ իտէրիմ, Ալլահ
աշըրնա, հալիմէ մէրհամէթ իտի.
նիզ... -պէն սիզէ հիշ պիր ֆէ.
նալըգ ետրամըշըմ տըր... -պէ.
նի էլէ վիրմէյինիզ, մուճիպի խա.
րապըմ օլմաեընըզ... -տէտի :

— Նէ՞, աճըմագ մը, մէրհամէթ
մի իթմէք, -տէտի Լիօնէլ թահգի.
րանէ վէ սէրթ պիր սէօյլէյիշ իլէ.
-Սիզ շիմտի իրինիզ տախի, նայի.
լի մէրհամէթ օլմադ իշին, հէր պի.
թէքիֆի գապուլէ հաղըր պուլունը
մագ տասընըզ :

— Էվլէթ... էվլէթ... էվ.
վէթ... -տէյի ճէվապ վիրտիլէր
մէրգուլմարըն իքիսի տախի :

— Իմտի էօյլէ օլտուլտա, մա.
տամ քի պիզտէն մէրհամէթ պէք.

լէմէքտէսինիզ, -տէտի Լիօնէլ, -
բէք ալէա, իքիսիլին գապահաթը.
նը տախի աֆվ իտէլիմ, ֆագաթ,
պէրէքէթ վիրսին քի, վազթինտէ
եէթիշէրէք գուրթարմըշ օլտուղու.
մուղաան, Մարսիալ հէնուզ էօլ.
մէյիպ սաղ տըր... -մաաղալահ,
մէրղուլմ էկէր էօյմիշ օլտա իտի,
շիմտի պուրատա, պիզիմ եէրիմի.
ղէ, բօլիսէր կէլմիշ օլաճաղլար իտի.
-վազ տա պիզ սիզի հիւքիւմէթէ
թէպլիմ իթմէհէրէք, վէ Ալլահտան
պուլասընըզ տէհէրէք, իշլէմիշ օլ.
տուղունուզ ճինալէթմէն ստրֆը
նաղար իտէրիզ, ֆագաթ, պունու.
տա պազը շարթլար թահթընտա օ.
լարագ ետրապիլիրիզ :

— Սէօյլէյինիզ... սէօյլէյինիզ...
-տէտի Բօզ անլաշըմաղ տէրէճէ.
տէ պիր սէօյլէյիշ իլէ, -մէգքիւր
թէքիֆ վէ շարթլարընըզ հէրնէտէ
օլտա քեամիլէն գապուլ վէ իճրա.
սընա հաղըր պուլունմագ տաեըզ... :

— Եա եարըն սապահ վէ եաթօտ
տահա տօղրուտու պու սապահ,
շին քի զաթէն վազըթ եարը կիճէ.
նի կէշմիշ տիր, -տէտի Լիօնէլ,
թէքրարէն Լօնտրա սօգալընա կիթ.
մէլիսինիզ... :

Բօզ Պօնշան պաշընը էկէրէք էվ.
վէթ տիմէքիք իշարէթինի իճրա իյ.
լէտի :

— Բէյֆիզէ պաշգա պիր մուտ.
լիճէ վիրիլէրէք, զէհիրլին թէէսի.
րի քէստիրիլմիշ տիր, -տէտի Լիօ.
նէլ, -տիմէք տիր քի սիզ մէրգու.
մուն խանէսինէ տէճտիւկիւնիւզ.
տէ, մէրգուլմու, զէհիր վիրիլմէզ.
տէն էվլէքի հալինտէ պուլաճագ.
սընըզ տըր... - իմտի տիզ գաթ
իթմէլիսինիզ քի, պիր տահա էօյ.
լէ ուղղունուղ շէյլէրէ գալըշմա.
եասընըզ... -Մարսիալ Տէրէյ.
նին էօմրիւ նէղտինիզտէ մուգ տա.

տէս ստեղծալը տըր . . .

—Ա՛հ, —տէտի Րօզ Պլանշ, —օլ պապտէ քէմալի էմինյեթ իւզրէ օլապիլի՛րսինիզ . . . —անըն էօմրի խաթըընիյեթիյէ, քէնտի էօմրիւ միւ թէհլիքէնէ գօյմագլըդ տախի լաղըմ կէլսէ, իճրատընս հաղըրըմ . . .

—Էվլէթ, էօյլէ եաքմալըսընըզ, —տէտի Լիսնէլ, —եօգստ մուազալ լահ էկէրչի մէրգու՛մ պիրտէն պիրէ էօլէճէք օլուր իսէ, հէման տնինտէ սիզի հիւքիւմէթէ խապէր վիրէճէ կիմտէ, հիշ շիւպհէնիզ օլմաոըն . . .

Րօզ պու լաղըրտըեք իշիթտիկի կիպի տիթրէմէկէ պաշաաթ :

—Ա՛, պու սէօյլէտիկինիզ հաղ- գանիյեթտէն տէկիլ տիր . . . —տէտի մէրգու՛մէ քէքէլէնէրէք, —շիւնքի Մարօթալ կէնճ պիր տտամ օլմաեքպ իլլա սիննինի ալմըշ օլտու- ղունտան, պիրտէն պիրէ վէֆաթ ի- տէճէկի իհթիւմալտէն օլտուգտան պաշգա . . . զաթէն քէօթրիւմ օլ- մասը տա տէրքեար տըր . . . տի- մէք տիր քի, պէնիմ թարաֆըմ տան հիշ պիր գուսուր վուգու պուլ մատըզը հալտէ տախի էօյլէ պիր ֆէլաքէթ վուգուա կէլէպիլիր . . .

—Արթըզ օրաաընը սիզ տիւշիւն- մէլիսինիզ . . . —գապտհաթ սիղտէ տիր, շիւնքի պէօյլէ հաղգլը շիւք- հէլէրէ, պիղգաթ քէնտինիզ սէպէ- պիյեթ վիրտինիզ . . . —զիրա, պու ալէմտէ պիր ճինայէթէ ճիւրաթ ի- տէն ատէմին, իքինճի վէ իւշիւնճիւ վէ տահա զիեաառէ ճինայէթլէրէ տախի ճիւրտթ իտէճէկի իհթիմա- լի գապիտէն տիր . . . —վէլհաաըլ, կիճէ կիւնաիւզ մէրգու՛մ քէյֆաի- ղի կէօղէթմէլի, վէ ուֆաճըզ պիր թէհլիքէ ալէամէթի կէօրաիւկիւ- նիւզ կիպի, հէման տաղըգա ֆէվթ իթմէքսիզլին պանա խապէր կէօն- տէրմէլիսինիզ :

—Պու գօրգու պէնտէ օլտուգ- ճա, սըգ սըգ սիզէ խապէր կէօն- տէրէճէկիւմ պի իշիթիպահ տըր . . .

—Բէք ալէա, էօյլէ օլմասընս ինանըրըմ, շիւնքի պէրէքեաթ վիր- սին մէզքիւր գօրգուեա քի իթաա- թա մէճպուր օլտուգսընըզ տըր . . . շիմտի կէլէլիմ պաշգա պիր խու- սուսա, եանի Մ. Մաթիֆէնին թու- թաճաղը թարիզէ . . . —Հէման պու կիճէտէն պաշաեարադ, սիզին ի- քինիզ տախի, շիւքհէիզ օլտուգ, պաշ պաշա վիրէճէք, վէ պէնիմ էլիմտէն գուրթուլմագ նիյեթիյէ, տիեարք ախէրէ ֆիրար իթմէքլիկի տիւշիւնիւպ գուրաճագսընըզ տըր . . .

—պու պապտէ ապա ինքեար ճայիզ տէկիլ տիր, մութլագա էօյ- լէ պիր շէյէ գալգըշաճագսընըզ տըր . . . —պէն սիզին ախէպզլընը- գր քէք իյի թանըմագտաեքմ, հաթ- թա թա շիմտի պու տաղըգատէն տախի, ֆիքրինիղտէն պու թէա- պիրի կէշիրմէքտէսինիզ տիր . . . —լաքին, իշիթէ սիզէ, շիմտիտէն, քէմալի մէրհամէթիմտէն նաշի օլա- րագ, սաղըն էօյլէ պիր չարըզ եօ- լա սարմագլըզա գալգըշմանաաընըզ . . . —զիրա, շիմտի պու տաղըգա- տան պէտ իլէ, սիզի թահթը մու- հաֆաղայա ալտըրմըշըմ տըր, հէր թարաֆընըզտա կիզլի կէօզճիւլէր պուլունմագտա տըր, շէօյլէ քի, աաըմլարըմ աաըմլարընըզաան ա- եըրմաեարագ քէշինիզտէ կէզէճէք- լէր, էօյլէ պիր շէյէ գալգըշաղը- նըզլա թութաուրաճագլար տըր :

—Պու տէտիկինիզ հաղգանիյ- եթ իգթիզաթնտան տէկիլ տիր : —տէտի Րննէ Մանթիֆէ տախի քէն- տի թարաֆընտան սիթէմամիզ պիլ սէօյլէյիշ իլէ, —թարաֆընըզտան թայեին գըլընմըշ օլան կէօզճիւլէ- րին, պիզիմ էն ղիեաառէ սուշսուզ

պիր հարեքէթիմիզ հազգընտա աա-
խի եանըլըպ շիւբհէնէ զահիպ օլա.
պիլէնէքլէրինտէ, վէ օնա կէօրէ
մուամէլէ իլլէնէպիլէնէքլէրինտէ
շիւբհէ եօղաուր, մէսէլա, տիմէք
տիր քի շիմտիտէն, պու սիլին սէօյ.
լէ յիշինիլէ նէզարէն, չըմէնտըֆէ.
լէ պինէրէք կիտիպ Անկիւնտէ պիր
եէմէք եէնէմէլէնէկիմ տիր, շիւն.
քի, պէլքի Պրիւստէլէ զաշքեօր
շիւբհէսինտէն թահրիք օլունարապ,
պէնի նահազգ եէրտէ զապթիլիսէ.
եէ թաթաուրապիլէնէքլէր տիր,
էօյլէ տէկիլ մի:

—Էվլէթի էօյլէ տիր, վէ անըն
տախի վէպալը սիլին պօնունուզ-
տա տըր, —տէյի ճէվապ վիրտի Լիօ.
նէլ, —օլ պապտէ մատամ Պօնշա-
նա վիրտիկիմ ճէվապ սիլէ տախի
թէքրարարիմ. —չի չարէ, պէօյլէ
իլթիլա իթմէքտէ տիր, պազընըզ
քի սազընըպ տիլգաթ իտէսինիլ,
վէ էմրի պասիրէթ իւզրէ տալրա-
նարապ, հիշ պիր շիւբհէ տալթի
իտէնէք թալր ու թէնըիւպէտէ
պուլունմազըլըզ չալըշմանաքընըզ,
շէօյլէքի, թարաֆըմըզտան եէնի
պիր թալրմաթ ալընճանա գատար,
էօթէնէ պէրուսէ կիթմէքլիկէ զալ-
ըլըմտեաքընըզ . . .

—Թամամ, —տէտի Մաթիֆէ քէ-
քէլէնէրէք, —չօգ իյի, տիմէք տիր
քի շիմտի պէն Փաքիստէ մահպուս
հալինտէ պուլունմազտանըմ, էօյ-
լէ մի . . .

—Շիւբհէսիլ, ֆադաթ գապա-
հաթ քիմտէ տիր. —մէկէրչի, պու
ճիւմէ իլէ տախի, շու շիմտիքի հա-
լինիլ, Փարիս մահպուսանէլէրին-
տէն պիրինտէ քէօշէնիլին օլմազ-
ըլըզտան իյի տէկիլ մի տիր . . .

Մաթիֆէ պունա գարշըլըզ հիշ
պիր ճէվապ վիրմէտի:

—Պանա իթաաթ իթմէքլիկէ եէ.

մին իտէրմիսինիլ, —տէտի Լիօնէլ:
—Էվլէթի եէմին իլէ վատ իտէ-
րիմ, —տէտի Բօզ քէքէլէնէրէք վէ
տիրթէյիլչի պիր սէս իլէ սէօյլէնէ.
րէք:

—Պէն տախի եէմին իտէրէք վատ
իտէրիմ . . . —տէյի ճէվապ վիր-
տի Մաթիֆէ . . . —չիւնքի էլիմտէն
պաշգա տիրըլիւ պիր շէյ եարմազ
կէլմէզ . . . —տիւնէրէք իլալէյի
մէգալ իլլէտի մէրգուս եապաշճա-
նըզ սէօյլէնէրէք:

—Էհ իշթէ սիլի սէրպէսի պը-
րազընթուզ . . . —Արթըզ սիլտէ
նէ եօլտա հարեքէթ իտէնէկիսիլի
տիւ շիւնէպիլիւսինիլ, —քէնտի սէ-
լումէթինիլ, քէնտի էլինիլտէ տիր:

Է—Ֆէնտի, պիր խուսուս տահա
վար ալը քի, անը ունուլմապտա-
սընըզ . . . —տէտի Ժան Բընօ:

—Նէ տիր օ պապալըմ:

—Մ. Մաթիֆէնէ, քէնտիսինէ
հիւրմէթու Վիլեամ Տիքսըն թա-
րաֆընտան վիրիլմիշ օլան թալրմաթ.
լարա, քէմալ մէրթէպէ իթաաթ
իթմէքլիկէ պօրճու պուլունտուզու-
նա թէնպի իլլէմէտինիլ . . .

Մաթիֆէ մէգքիւր Վիլեամ Տիք-
սընքն իսմինի իշթտիկինտէ իւրք-
մէկէ, վէ թէնճիւպի աղիմ իւզ-
րէ Ժան Բընօնուն հիւզիւնէ պապա-
րապ, քէնտու քէնտուլէ:

—Անալիպ, պու արապ նաճըլ
օլուպտա մէրգուս սահիւն վէ եա-
խօտ սախիթ ինկիլիլին, Ժօրթ Տէ-
րէյի հազգընտա տէրքեար օլան
նիյնէթինէ վազըֆ օլապիլմիշ տիր,
տէյի սիւալ իթմէկէ պաշլաուր, —Տի-
մէք տիր քի, պու աստմիար պիր
պիրլէրինի թանըմապտա օլմալը տըր-
լար:

Պատէհու մէրգուս եիւքսէք սէս
իլէ սէօյլէնէրէք:

—Հիւրմէթու Վիլեամ Տիքսը-

ներն էմր ու թէնպիհներն, նոգթա-
ւոր նոգթաւորնա մէկգլխի իմրայն գո-
նուլաճաղար տըր, —տէտի:

—Չոգ իւր . . . իմտի էօյլէ օլ-
տուգտա արթըգ պիղ պըրադըպ
կիտէրիդ . . .

Օլ վազըթ Մաթիֆէ էլինէ պիր
շամտան ալարադ քէմալի հիւրմէթ-
լէ ըրբգ թուրթու, վէ մէրգուլման
իւշ քիշիլէրին էօյլէրինէ տիւշէրէք,
սոգադ գաբուսունա գատար կէօ-
թիւրտիւ, վէ մէրգուլար արապա-
լարընա պինիպաէ երաւգլանմաերն-
ճա իշէրի կէլիպ գաբուսու գաբա-
մատը:

Մէրգուլմ իշէրի կէլտիքաէ, Բօղ
Պօնշանը սայքի պիր գօլթուգ իւզէ
րինէ տիւշէ գալմըշ տըր կիպի պիր
հալտէ պուլտու:

—Աման եա Բէպպ, պու նէ՞
հալլէրէ տիւշար օլտուգ, —տէտի
մէրգուլմէ քէքէլէեերէք վէ իղհա-
րը խէվֆ ու հիրաս իլլէեերէք. —
թանրմագտաերմ տէյի զանն իթ-
մէքտէ օլտուղում, հալ պու քի,
հագըգաթի հալտէ ասլա պիլմէք-
տէ օլմատըղըմ պու ատամլար ա-
ճապա քի՞մ տիրէր:

—Պու ատամլար ինթիգամ ալը-
ճը տըրլար . . . —տէյի ճէվապ վիր-
տի Մաթիֆէ, —Հէր նէ գատար սէ-
պէպինէ ալեհա հալկիլ իսէմ տէ,
աշիքեար կէօրիւպ վէ հիսս իլլէ-
մէքաէյիմ քի, պուլար Մարսիալ
ֆամիլեասընըն խարապընա չալըշ-
մագլըղա եէմին իլլէմիշ օլմալը տըր-
լար, վէ պիղ իսէ պիլմէեերէք, զա-
րաղը աղիւլէրինէ հէտէֆ իթմէք
իսթէտիլքէրի գուրպանլորտան պի-
րինի էլլէրինտէն ալմըշ պուլուն-
տուգ:

—Տահա իյի եա, պիղ Մարսիա-
լը զէհիրլէյիպ էօլտիւրմէմիլլէ,
քէնտիլէրէ պիր խըտմէթ իթմիշ օ-

ուր իտիք, էկէրչի էօյլէ տէտիկի-
նիլ կիպի օլմուշ օլա իտի, տէկիլ
կիւճէնմէլէրի, իլլա մէմուլն օլմա-
լարը լաղըմ կէլմէլի իտի:

—Խալր, անլէրին նիյեէթ ու մագ-
սէտի օ տէկիլ տիր . . . անլէրին
ասըլ նիյեէթ ու մագսէտլէրի, մէր-
գուլմու պիղղաթ քէնտիլէրի, եա
պաշգա տիւրլիւ պիր էօլլւմ իլէ
էօլտիւրմէքաէն, վէ եախօտ պէօյ-
լէ էզիյեէթ իւզրէ եաշաթմաղլըգ-
տան իպարէթ օլմալը տըր:

—Էյ, չիմտի պիղ նէ՞ եաբաճա-
ղըգ, պուլարա իթտիկիմիլ վատ
մուճիպինճէ իթտաթ իտէճէ՞քմիլիգ:

—Էլպէթթէ իտէճէկիլ. —Փա-
գաթ, նէ՞ զարարը վար տըր, վար-
սընլար նէ եաբարլար իսէ եաբօըն-
ալ:

—Իյի էմա, Մարսիալըն ալթը
եիւղ պին ֆրանգը՞ նասլը օլաճագ-
տըր, մէկէրչի թէհիլքէեէ տիւշ-
միւշ օլմաեաճագ մը տըր:

—Թէքքէյի պէքլէեէն չօրպաեր
իշէր, տէմիլլէր, իշին սօնունա պէք-
լէմէլիլիլ . . . սապը իթմէլիլիլ:

2

Ժօրթ Տէրէյն իւշ այտան էտա
իլլէմէք իւզրէ, Մ. Մաթիֆէտէն
իքի եիւղ պին ֆրանգը հէման ալ-
տըղը կիպի, ֆիքրինտէ գուրմուշ
օլտուղու թէտպիլլէրի մէկգլխի իճ-
րայէ վաղ իթմէկէ պաշաւտը:

Մէպլաղը մէգպուրուն նըսֆընը
պօրճուլարընա թագսիմ իտիպ,
վէ պաղը գալան ալաճաղարը իշին
տախի պիրաղ միւսաատէ իթմէլէ-
րինէ տայիր րույի բիզալարընը թահ-
օիլ իթտիկի կիպի, նըսֆըն ալկէրի-
նի տախի, Շանթիլիլտէ աթ եա-
րընա թախսիս իթմէքլիլէ քէն-
տինճէ գարար վիրտի:

Ետքը կհանդիմանի ետգլաշտըգճա, մերգուճ տախի մէղքիւր քէնտի նիյեթիմիտէ գալիլէշէրէք, հէր հալտէ, ետնընտա պուլունան երեզ պին ֆրանգը, Լիօնէլ Վարթընըն ետրըշա չըգարաճաղը Պիւլ-Տէվիլ իլէ Սիւ-Լօվ նամ իքի բէս աթլար. տան պիրիմիս ուղղունա գօեարազ, պահատ կիրիշմէքիլիէ հաղըրանտը:

— Վէլհասըլ, — տէտի մերգուճ քէնտու քէնտուէէ, — պէն չիմտի պուլ րարա իլէ, էկէրչի քեաղըտ օ-եռնլարընա կիրիշէճէք օլտամ, տէօրի պէշ գաթ ետքապիլմէքիլք բէք կիւճ պիր շէյ վէ պէլքի տէ միւմքինսիզ օլաճագ տըր, չիւնքի գուճարտա օլ գատար բարա գա-զանճագ իչին, պիր չօգ տէֆալար գարըմըն իչի կիթմէսի իգթիզա իթ-տիքտէն պաշգա, հէլէ օլ ինկիլիզ Վիլեամ Տիքսըն իսէ, անասընտան պիր գուճարպազ տօղմուշա պէն-դէմէքաէ տիր . . . — Հալպու քի, Լիօնէլ Վարթընըն աթլարընա կէ-լինտիքտէ, բէք ճինս շէյլէր տիրէր մերգուճ բէք չօգ բարալար վիրէ բէք խաստէթէն ինկիլիէրտտան կէթիթիթտիրմիշ տիր, վէ հէնուգ իլք տէֆա ետրըշա չըգաճագ օլ-տուզլարընտան, նէ՞ տեարտա շէյ-լէր օլտուզլարընը քիմտէ պիլմէք-տէ տէկիլ տիր . . . — մէգքիւր աթ-լարըն սալիլէրի կէշէճէքիլէրինէ պէ-նիմ է միլիէթի քեամիլէմ վար տըր . . . — ֆագաթ, էլպէթիթէ մէղքիւր աթլարտան պիրի տիկէրինի կէշէ-պիլէճէք տիր . . . — իշթէ մաարի-ֆէթ գանդիսինին զիեատէ գօշուշու օլտուզունա պիլմէքտէ տիր, պիր քէրրէ մէղքիւր էտրարա վագըֆ օ-ապիլտիմ մի իտի, հիսապօըզ բա-րալար գաղանապիլէճէկիմ պի իշ-թիպաճ տըր . . . Եվիլէթ, օլ վա-գըթ օլ գատար դէնկին օլտպիլէճէ-

կիմ տիր քի, քեաֆֆէյի պօրճա-րըմը վիրիպ սէլամէթէ չըգաղգ տան պաշգա, քէմալի տարաթ վէ սալ-թանաթլա տախի քէնտի տիւկիւ-նիւմիւ ետքապիլէճէկիմ տիր . . .

— Վաքին, պու իշտէ պիւլիւք աղը-լըլըզ լաղըմ տըր, հէր նէ գատար պու պապտէ էֆքեարլարտա միւ-պալէնէթ վար իսէ տէ, եանի պա-գրլար օլունճա գուվիլթի պիր իշէ վիրմէքիլին թարիգի սալիմ օլմա-սընը իտտաա իտիպ, վէ պաղըլար տախի իչի չիֆթ թուլմաղլըլըլ թահ-սին իլլէմէքտէ իսէլէր տէ, պէն տախի էվիլէթի բէյէ իթիպար իտէն-լէրտէն օլտուզումտան, մէղքիւր աթլարին իքիսի իչին տախի պահատ կիրիշմէյիպ, եալընըզ պիրիսի հագ-գընտա կիրիշմէլիլիմ . . . — իչի էմ-մա, պունլարտան գանդիսինին զի-եատէ գօշար օլտուզունո՞ւ նասըլ անլամալընըմ . . . — Հա՛, տտամ սէնտէ, օնտան գօլայ նէ վար տըր, գըրգ էնպիեաեա միւրաճաթ իթ-մէքտէն իսէ, պիր Ալլահա միւրա-ճաաթ իթմէքիլք տահա էվիէա տըր, տէմիշէր, իշթէ պէն տախի էօլլէ ետքալընըմ, շէօլլէքի, տօղրու Լիօնէլէ կիտիպ սիւալ իսէրէք քէս-պի մալիւմաթ իթմէլիլիմ, օլուր մու օլուր, վէ հէմ տէ բէք ալէա օլուր:

Ժօրթ պունլարը պէօլլէճէ տիւ-չիւնիւպ քէնտինճէ գարար վիրտիք-տէն սօնրա, հէնուզ օլ կիւն քէն-տի նիշանլըսը Լօրա Վարթընա միւ-թատընտա օլան պիր տէմէթ հէալի-եէ չիշէկի թագտիմ իթտի, վէ թաա-մը տախի օրատա, եանի Սէնթ-Ու-էն քէօշկիւնտէ իլլէտի, վէ պատէ-հու Լիօնէլին գօլթուզունա կիրէ-րէք, մէրգուճու շէօլլէ պիր թէն-հա թարաֆա չէքիպ կէօթիւրաթիւ:

— Աղիզիմ Ժօրթ, նէ՞ վար տըր, կիզլի պիր սէօլլէյէճէկիլիլ օլմալը

տըր , էօյլէ տէյի՛ւ մի , —տէտի Լիօ-
նէլ կիւլիւմուէնէրէք :

—Բէք միւհիմմ պիր խուսուս
հազգընտա , լըաթընըզտան պիր
մաալիւմաթ ալմագ իսթէրիմ . . .
վէ ետխօտ տահա տօղրուսու , տօթ-
նա պիր նասիհաթընըզա միւրաճա-
աթ իթմէք էֆքեարընտաեքմ :

—Սիզէ , քէնտիւնիզէ՞ տալիր պիր
խուսուստա մը տըր :

—Խալը , եալընըզ քէնտի չախ-
սքմ իչին օլմաեքպ , իլլա աշուրի
մէրթէպէ ճանտան սէվաթիկիմ պիր
արդատաշքմըն տախի մէնֆաաթը
պուլունմագ տա տըր . . .

—Պանա մէրադ վիրիեօրտունուզ
. . . —սէօյլէյիւնիզ , մատտէնէ՞ տիր

—Շու բաղար կիւնիւ իճրա օլու-
նաճագ օլան աթ եարըշընը անլաթ-
մագ իսթէրիմ . . .

—Օնտանտա պիր շէյ անյաեա-
մատըմ . . . —էֆքեարընըզը իյզահ
իտինիզ . . .

—Շիմտի սէօյլէյէճէկիմ . . . —
օլ զաթընըզա զիւրրինի կէշտիկիմ
պիր տօթոււմ , պիւլիւք զարարլա-
րա ուղրաեարագ , բէք միւշքիլ պիր
հալ քէսպ իթմիշ տիր . . . —պու
ճիւմէ իլէ տախի էլինաէ խալլիճէ
պիր մէպրաղ պուլունտուզունտան ,
էօյլէ պիր իշ տիւշիւնմէքտէ տիր
քի , հէման պիր կիւնաէ , մէպլաղը
մէզպուլունտուն պիր դաշ միսլինի
գազանարագ , սահիլի սէլամէթէ
չըզմագլըգ արդու վէ նիյեէթինտէ
պուլունմագ տա տըր :

Մէրգում պունու սէօյլէտիկի
վագըթտա , սալիմա Լիօնէլին եիւ-
ղիւնէ պագմագ տա իտի :

Վէ Լիօնէլ իսէ , կիւեա մէրգու-
մուն աորը միւրաաթընն Փարգընտա
տէյիլ տիր կիպի պուլունմագ իս-
թէտիկիւնաէն , թաւը ու լէհճէսինի
պիլա թէհսսիր սագլամագ տա իտի :

Ժօրթ թէքրարէն քէլամէ աղազ
պիրլէ ,

—Մէրգում տօթոււմուն էմէլ
ու իթիգաաթնա նէզարէն , մէզքիւր
արգուլէմէքտէ օլտուզու իգպալէ ,
օլ սիպին եարըշա չըգ արաճաղընըզ
աթլար սայէսինտէ նալիլ օլապիլէ-
ճէք տիր . —էվլէթ , մէրգումուն օլ
պապտէ քէմալի էֆնիյեէթի պու-
լունտուզու կիպի , տօղրուսու պէն
տախի մէրգումուն պու ֆիքր ու ի-
թիգաաթնա իշթիրաք պիրլէ թահ-
սին ու թատիգ իյլէմէքտէյիմ .
—Ֆադաթ , էհէմմիյեէթաէն օլան
վէ մէրգումուն թալէպինաէն պու-
նան մատտէ շուտուր քի , մէզքիւր
աթլարընըզտան գանդիսի իչին պահ-
աա կիրիշմէքիկինի քէնտիսինէ իս-
թար ու նասիհաթա հիմմէթ իյլէ-
եէսինիզ :

Լիօնէլ թէքրարէն կիւլմէկէ պաշ-
լատը :

—Թարաֆընտան թէրճիւմանըգ
իթմէքտէ օլտուզունուզ մէրգում
տօթունուզ քի՞մ տիր , իսմի՞նէ
տիր , տէյի սիւալ իյլէտի :

—Իսմինին զահիրէ չըգմատընր իս-
թէմէտիկիւնաէն , քիմսէեէ սէօյլէմէ-
եէյիմ տէյի թէնպիհ իյլէտի . . .

—Չօգ իյի . . . զաթէն իսմինի
պիլմէքիկէ տէ չօգլուգ պիր իհիթի-
եաճ եօգ տուր , պէն շիմտի սիզէ
օլ պապտէ , պիզգաթ քէնտինիզ
իչին իսթէմէքտէսինիզ տիր կիպիպիր
ճէվապ վիրէյիմ , —պու եօլտա պիր
շէյ հազգընտա նասիհաթ վիրմէք-
լիկի , պէն քեամիլէն բէտա իտէ-
րիմ , ալա սէպէպ օլմագ իսթէմէմ :

—Սէպէ՞պ :

—Չիւնքի օլ եօլտա պիր նասի-
հաթտան տօղաճագ օլան մէսուլիյ-
եէթ վէ վէպալըն թահթընտա գալ-
մագլըգ , պէնիմ իչին մագպուլպիր
շէյ տէկիլ տիր . . . —չիւնքի աթ

եւորըջը պահաճնա կիրիշմէքլիք տի-
մէք, պախի իշի պիր օեուէն օյնա-
մագ տիմէք տիր, վէ պախի իշի օ-
լան օեուէն օրտա իսէ, հագըգաթի
հալ թարաֆընը պըրագըպ տա իհ-
իիմալ թարաֆընը թուլարագ, էն
զիեաւաէ ուսթա վէ ազըլը զանն օ-
լունան տաւալարըն պիլէ զայպ ի-
տիպ թարապ օլտուգլարը մաալիւմ
տուր . . . վագաա պէն տախի, քէն-
տի աթլարըմըն, պոշգալարը կէշէ-
նէ քլէրի իթիգատընաա պուլու-
մագտաեւմ, լաքին, պէնիւքի տա-
խի տնճագ պիր իթիգատտան իպա-
րէթ տիր, քիւմ պիլիւ, պէլքի եա-
նըմագ տաեւմ, շիւնքի, չօգ տէֆա
կէօրիւլմիւշ տիր քի, էն մէշհուր
աթլար պիլէ, նիշանկեահա վաորը
օլմագտան թօքալամաեա պաշլամըշ-
լար, վէ հիշ մէմուլ օլունմաեան
զայիֆ վէ միսկին աթլարտա անլէրի
կէշմիշէր տիր . . . կէրշի, էօլէ
պիր շէյ վուգուլնտէ, պէնճէ պիր
զապահաթ եօգ տուր տիմէք իսէ
տէ, պու ճիւմիլէ իլէ տախի, մա-
տամ քի պէնիւմ նասիհաթմտան
ճէսարէթ ալարագ, գալըպ տա
պիր առամ պէնիւմ ալարթըմ իշին
պահաա կիրիշէճէք տիր, մէրգոււմ
առէմին պիր կիւն պոնա, Վիզին
նասիհաթընըքն մալի պանա չօղա
օլմուշ տուր ո տիմէսի տէ իհիթի-
մալաէն տիր, իմաի պու միւլահա-
զաեա մէպի, պէն էօլէ պիր նա-
սիհաթ վիրմէքլիքտէն իճթինապ
իթմէք իսթէրիւմ:

—Պէնիւմ տօթթոււմ օլան առէմ,
օլ եօլտա պիր սիթէմի լիսանէ ալ-
մագլըղը ճալիզ կէօրէճէք առամ
լարտան տէկիլ տիր:

—Աման ազիզիւմ ժօրթ, օլ պապ-
տէ իպրամ իլէմէյիւնիզ, զիրա պօշ
շէյ տիր, վէ էկէր մէրգոււմ տօթ-
թոււնուզ սիզին լազըրտընըջ տիր:

նէր պիրիսի իսէ, եալընըզ պիր շէ-
յէ զանտըրմալընըզ, շէօլէ քիէ
մատամ քի պէօլէ պիր ալգու, . .
նիյեէթի վար իմիշ, բէք ալէա, պվէ
սիւմ աթլարըմտան պիրի իշին պահ-
աա կիրիշէճէք իմիշ, պէնտէ իֆիթի-
խար իտէրիւմ, ֆազաթ, պէշ եիւզ
ֆրանգտան զիեաւաէ իշին կիրիշմէ-
սին, կէրշի, օլ վագըլթ, գազանաա
աա պիւլիւք պիր շէյ զազանամա-
եաճագ տըր, լաքին հիշ տէկիլ ի-
սէ, պիւլիւք պիր շէյտէ զայպ իթ-
մէճէճէք տիր . . . —մալիւմ եա,
զայպ իաթլմէմիշ օլան պիր բարաեա
տախի, զազանըլմըշ տըր նազարըյ-
լա պազըլմագլըզ ճալիզ տիր . . .

Շէմս կիպի աշիքեար տըր քի,
օլ պապտէ Լիօնէլաէն, միւրաա օ-
լունան մալիւմաթ ալընմաեաճագ
իտի. —Ժօրթ տախի էօլէ օլմաթընը
անլաաըղընտան, աթթըզ իպրամ
իթմէք վէ պիհուտէ չալըշմագ իս-
թէմէտիկինտէն, վէ Տօմէիգօ Սէ-
պալանըն տախի տալիմա քէօշտէ
պուլունուպ, վէ Լիօնէլն տէ նէտի-
մի օլտուղունու պիւլիկինտէն, պիր
քէրքէտէ օնա միւրաճաաթ իթմէք-
լիկի, վէ օլ պապտէ լազըրտը ա-
շարագ, ուսթալըզլա ազընտան
պիր մալիւմաթ գաբմագլըզ ֆիթ-
րինտէն գուրտու, վէ ֆիլվապըտա,
մէմուլինին խարիճինտէ պուլունան
պիր թէսատիւֆ վէ պիր գօլալըզ
իլէ, մէրգոււմ իլէ, օլ խուուուաա
պիր լազըրտըեա կիրիշէպլաի:

—Մուլթագ տուրէթտէ Լիօնէլին
աթլարընտան պիրի իշին պահաա կի-
րիշմէքլիք նիյեէթիլնտէմի սինիզ, —
տէյի մէրգոււմ սիւալ իթաի ժան
րընօ:

էվլէթ:

—էյ օլ պապտէ սիզէ պիր ճէ-
վապ վիրմէքլիքտէն իճթինապ իլէ-
նէճէք օլտամ տախի, եիւնէ մէլ-

քիւր նիյեթինիդի մէվգըի իճրա-
յէ վազ իյլէեէճէ՝ քմիսինիզ . . .

— Էվլէթ , մուլթազա :

— Մէզքիւր ախլարաւան գանդի-
սինի կէօղիւնիւզ թուլթուդ տա տըր :

— Իշիթ անը քէտտիրէմէեօրու՝
. . . — Թապիաթիյլէ բասթ կէլտ
պիրինէ գարար վիրմէքիկէ մէճ-
պուր օլտճաղրմ տըր . . .

— Մատամ քի էօյլէ պիր պաթթ
իշիսէ գալգըշաճազ իմիշինիզ . . .

— Լիօնէլին զիեատէ իթիգատը Պըիս
— Տէվիլ հազգընտա տըր . — Իմսի
քիզ տախի պունտան խապէրտար
օլմալըօրնըզտա , օնա կէօրէ պահ-
սա կիրիշմէլիսինիզ , Ֆօդաթ , բէ-
ճա իտէրիմ , քիմսէեէ աէ պիր շէյ
սէօյլէմէյի , անճազ քէնտինիզ
պիրմէլիսինիզ . . .

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , հէզար
քէշ իմէշէքքիւր իտէրիմ , վէ քիմ
սէեէ աէ պիր շէյ սէօյլէմէեէճէկի
մի , շիմտիտէն սիզէ վատ իյլէրիմ . . .

Տօմինիզօ Սէպալլա իմարաֆըն-
տան ալաղը մալիւմաթա , ԺօրԺ
Տէրէյն հէր նէ գատար զիեատէ-
սիյլէ էհէմմիյեթի վիրիպ էմնիյեթի
իթմէքտէ իտի իսէ տէ , պաշգա
պիրինին թասաթիյնէ միւրաճաթ
իլէ , տահա զիեատէ էմին օլմազ-
լըլը միւրատ իտիպ գարար վիրտի-
կինտէն , տօզրու Լիօնէլին աթլարը
ախըրընա կիթաի , վէ ինկիյիզ սէ-
յիսին էլինէ պէշ եիւզ ֆրանգլըգ
պիր գալիմէ սրգըշաթըրարազ , մէր-
գումտան տախի շու աթիտէքի մա-
լիւմաթը ալաղ :

« Պիւ—տէվիլ բէք իյի պիր հալ-
տէ պուլունմազ տա տըր , հէր կիւն
գօշտուրմազլըղա չըգարըրարազ
թէճրիւպէ իտիլտիկինտէ , չըմէն-
տըֆէր կիպի կիթաիկի կէօրիւմէք-
տէ տիր :

Վէ Միւս Լօվ իսէ , հէր նէ գա-

տար էշքեալ ճիհէթիյլէ տահա կիւ-
զէլ իսէ տէ , անըն գատար գօշա-
մամազտա տըր :

Ինկիյիզ սէյիսին իթիգատընճա,
Լիօնէլին մէզքիւր աթը , հէր հալ-
տէ ֆիւթուհաթը գազանապիլէճէք
իտի :

ԺօրԺ Տէրէյն աթլարըն սէյիսին-
տէն տախի , մէզքիւր էվլէլէի պիլ-
տիկինի թասաթի իտիճի օլան մա-
լիւմաթը ալաղը կիպի , տրիթգ-
քէսպի սէրվէթ իտէպիլէճէկինէ
պիւթիւն պիւթիւն էմին օլտուզուն-
տան , մէմնուն վէ մէսուր օլարազ
Փարիսէ ալտէթ իյլէտի :

Հալիլէ մէրգում բօլտա քէնտու
քէնտույէ պիր չօգ իսէալաթլար-
տա պուլունտու , պիր չօգ հիսապ-
լար եաթը , վէ նիհայէթ հէր հի-
սապըն կէօթիւրիւպ , բազար կիւ-
նիւ գազանաճաղը իւշ տէօրթ եիւզ
պին ֆրանգր պաղլաթ :

Շիմսի մէրգումուն պիւլիւք տէր-
տի վէ մէրազը , բազար կիւնիւն
պիր սաաթ էվլէլ կէլմէի իտի ,
ճէպինտէքի եիւզ պին ֆրանգ քէն-
տիսինի օլ գատար թահարիք իթ-
մէքտէ իտի քի , էլինտէն կէլտէ ,
աթ եաթըշր սաաթընը զինճիր իլէ
չէքէճէք իտի :

Պիրտէ պու տրատա , Մաթիֆէ
թարաֆընտան քէնտիսինէ , իւշեիւզ
պին ֆրանգա գատար տահա իթի-
պար օլունուպ բարա վիրիլէճէկի
լիւմաթիի իտիլընա կէլտի , վէ քէն-
տու քէնտույէ , — հազր ֆուրսաթ
եաֆիթ տիր . . . — տէտի մէրգում
. . . — մէկէրչի պիր տէֆա կիտիպ
տէ թէճրիւպէ իտէրէք , իւշ եիւզ
պին ֆրանգ տահա իտիլէսէմ օլ-
մալ մը , նէ՞ գալպ իթմիշ օլուրում
. . . պէլքի Մաթիֆէ թէքիլիֆիմի
գապուլ իտէր , վէ օլ վազթիմ պէն-
տէ տահա զիեատէ գուվլէթ վէ

ճէսարէթ իւզրէ աթ եարըշընտա պահա կիրիշիրիմ' . . . - զաթէն Սաթիֆէ պանա իքի եիւզ պին Փրանդը վիրտիկինտէ հիշ պիր կիւճ- լիւք կէօսթէրմէտի իտի . . . - վէ հաթթա մէպլաղը մէգպուրունտա բէք ճիւղի պիր շէյ օլտուղունու անլաթաըրտը իտի . . . - վէ եազըն- տա կէլէճէք բարասը պուրունտա- ղունու տախի սէօյլէտի իտի . . . - պունդարան տա գաթինազար, նա- սըլ քի տէտիմ, էօյլէ եա, շէօյլէ պիր թէճրիւպէեէ գաղըշտըղմ- տա, 'նէ' զայպ իթմիշ օլուրում' . . . - օլտա օլտա էն ֆէնասը նէ օլաճագ տըր, մէրդում թէքիֆիմի գապուլ իթմէեէրէք վիրմէեէճէք տիր, էօյ- է տէկիլ մի, ֆադաթ շու տօխի, լսահիհ տիր քի, վիրմէսէ պիլէ թէրպիյէտիզէ պիր մուամէլէտէ պուրունմանըպ, անճագ նէզաքէթ իւզրէ անլատաճագ տըր . . . - իմ- տի, հէր հալտէ պիր քէրրէ պէն եարըն մէրգումա կիթմէլիիմ :

Մէրգում օլ կիճէ սապահա գա- տար տախի պու եօլտա խէեալաթ իլէ ուզրաշաը, վէ պիր չօգ ալթուն վէ կիւմիւշ տիւշէրի կէօրտիւ . վէ հաթթա սապահ օլուպ ուեանտըգ- տա տախի մէգպիւր տիւշէրէ վէ խէեալաթա տէվում իլլէտի, շէօյ- լէ քի պիր սաաթ գարֆընտա գա- ղանաճաղը պիւլէրճէ լիրալար, կէօղ լէրի էօնիւնտէ եաեըլարագ բար- լամսեա պաշլատըլար . վէլհասըլ սաաթ սէքիզէ կէլիր կէլմէշ տրա- պանա պինտիկի պիրլէ տօղրու Մա- թիֆէնին խանէսինէ կիթտի, վէ պաղչէ գարունունուն չընղըրաղընը շէքտի :

Խըտմէթճի գատըն գարունու ա- չըպ մէրգումու թանըտըղընտա, անինտէ իչէրի գապուլ իլլէտի, վէ օլ անտէ քէնտի իշ օտասընտա եա-

լընըզճա պուրունմագտէ օլան չէլէ- պիտի եանընա կէօթիւրալի :

Մաթիֆէ զայէթլէ գէքի վէ շէյ- թան պիր ապամ օլուպ, վէ հէր հալտէ քէնտիկին քեարլը չըգա- ճաղընը ֆէհմ ու տէրք իլլէմէքտէ օլտուղունտան, կիճէքի վիւզ ու պու- լան վազաա իւզերինէ, հիշ պիր մէրագ իթմէքտէ տէկիլ իտի, եի- նէ քէնտի քէֆի վէ իշիլլէ էվլէլ- քի կիպի մէշղուլ պուրունմագտա իտի, չիւնքի, մէրգումուն հիւա- պընճա, օլ վազուա կէլէն հալլէր- տէն տօրլ մագսէտ, Մարսիտլ ֆա- միեաաընըն խարապընտան իպարէթ օլտուղունտան, վէ քէնտի տէ մէգպիւր ֆամիլեանըն հէր պիր էօ- րարընա վազրֆի պուրունտուղուն- տան, Լիօնէլ վէ արգատաշլարը, պաղը խուսուպընտա քէնտուլէ միւ- րաճաաթ իլլէտիլլէլլէնէ, քէնտի սիտէ օլուրա պիր սլէթ օլու օլ խըա- մէթ իտէճէք, վէ օլ եիւղաէն պիր չօգ բարալարա գապուշտագ իտի :

Ժօրթ մէրգումուն թօղարա միւ- լէմա պուրունուն օտաաընտան իչէ- րի կիրէր կիրմէզ, Վիլեամ Տիքսըն թարաֆընտան քէնտիկին վիրիթիշ օլան թալիմաթ մէրգումուն խաթ- րընա կէլտի, վէ քէնտու քէնտուլէ,

— Իշթէ, — աէտի մէրգում ֆիք- րինտէն — պու զէվալը տախի գու- րուլմուշ օլան տուգաղա շաշընճա կէլիպ տիւշմէքտէ օլմալը տըր . . . - բէք ալէա, 'նէ' վազիֆէմ պէնիմ, վարընտար պիր պիրի ճանընը ալ- սընլար . . . :

Մէրգում պունու պէօյլէ տիւ- չիւնտիկիլլէ պէրապէր, աեաղա գալղաը, կիտիպ ժօրթու սէլամա- տը, վէ նէզաքէթ իւզրէ կիւլիւմ- սէեէրէք մէրգումա պիր սանտալի- եէ կէօսթէրտի, վէ քէլամէ աղաղ պիրլէ,

—Ազիզիմ միևսիւ ժօրժ, դանդի լիւզկեար օթաբ իզի պուրաեա, եօգսա վատէսինտէն էվվէլ օլտու-դու հայտէ, օլմըլ օլտուզունուզ մէպլաղը՝ մը կէթիրտինիզ, —տէտի, ժօրժ կիւլէրէք վէ պաշընը ոսլլա. եարագ օթուրտու, վէ ճէվապ օլա. րագ տախի,

—Տօղրուսու, խալթ, ազիզիմ միևսիւ Մաթիֆէ . . . —պու կէլի-շիմտէն մագսէտ, օլ սիզին խաթ-րընըդտան կէչէն տէկիլ տիր . . .

—Նէ՞ տիր միւրաաընըզ էօլլէ իսէ:

—Նէ նիլէթէ մէպի կէտիկիսի տիւշինէ՞ մէտինիզ մի:

—Խալթ պիլէմէեօրում . . . օլսա օլսա եէնիտէն պիր իսթիզրուզ իշին կէլմիշ օլապիլիրսինիզ . . . ֆազ օթ, օ տախի իհթիմալին խարիճինտէ տիր կիպի կէօրիւնմէքսէ տիր . . .

—Իսթիէր իհթիմալին խարիճինտէ տիր կիպի կէօրիւնսիւն իսթիէր տա. խիլինտէ, արթըզ նաֆիլէ պաշգա պիր խուսուսա զիհն եօրմաեընըզ . . . —չիւնքի սահիհէն էօլլէ տիր . . .

Մաթիֆէ մերգուսուն պու լա-գըրաբը իւզէրինէ պիր թէաճճիւպ էսէրի պարազ իլլէտի:

—Աճալիպ, ագճէեէ իհթիեա-ճընը՝ մը վար տըր . . . —տէյի պա-ղըրտը մէրգում, —իլի էմմա, բէք չաբուգ տէկիլ՝ մի:

—Էվվէթ, ագճէեէ իհթիեաճըմ վար տըր:

—Իսթիտիկինիզ չօդա՞ պիր մէպլաղ մը տըր:

—Էսէֆ իտէրէք սէօլլէրիմ քի, էվվէթ:

—Իյի եա, իքի եիւզ պին ֆրանդ պլալը տահա տնճագ պիր գաշ կիւն օլտու իտի, օլ գաաար բարաեը նէ՞ եաբաընըզ, հէման սարֆ իտիպ պի-թիրտինիզ մի:

—Խալթ, հէվիսինի սարֆ իտիպ

պիթի՛րմէմիշիմ տիր, —տէյի ճէ-վապ վիրտի ժօրժ:

—Իմտի էօլլէ օլտուգտա իքի եիւզ պին ֆրանդը նէ՞ եաբաընըզ:

—Բէք չուգուր օլսն տէլիքլէրի գաբատըմ, եանի էն պիւլիւք պօրճ-լարըմը վիրտիմ. —Ա՛հ, ազիզիմ՝ մօնսիէ՞ Մաթիֆէ, արիբգ սահիպ սէրվէթ օլաճաղըմ տըր, զիրտ մա-լիւմ եա, մէսէլի մէշհուր լտուր, —պու ալէմտէ զէնկին օլմագ իսթէ-յէն, քէնտի պօրհունու վիրմէլի տիր, —տէմիշլէր:

—Հէր նէ հալ իսէ, շիմաի պու կիւն նէ՞ գաաար մէպլաղա իհթի-եաճընըզ վար տըր:

—Սէօլլէմէկէ պիլէ ճէտաբէթ ի-տէմէեօրում . . .

—Իյի էմմա, նիհայէթ պիր մըգ-տար պէեան իլլէմէլիսինիզ . . .

—Իմտի, տօղրուսունու սէօլլէ-եէյիմ մի . . . իւշ եիւզ պին ֆը-րանգա տահա իհթիեաճըմ՝ վար տըր . . .

3

Իւշ եիւզ պին ֆրանդ մը, —տէ-տի Մաթիֆէ էլլէրինի թաւանա տօղրու գալալըրադ. —Նէ՞ սէօ-լէեօրսունուզ, իւշ եիւզ պին ֆրանդ տիմէք, պիւլիւք պիր սէրվէթ տի-մէք տիր . . . էկէր միւսաաաէնիզ օլուր, վէ էկէր նէզաքէթէ գարշը տըր տիյէրէք աեըպլամաղ իսէնիզ, զաթընըզա պիր շէյ սիւալ իթմէք իսթէրիմ:

—Պուեո՛ւրունուզ, —տէյի ճէ-վապ վիրտի ժօրժ:

—Էմմա, ասլա տարըլմաեաճագ սընըզ եա:

—Խալթ, ապա . . .

—Իմտի էօլլէ օլտուգտա, մէպլաղը մէզպուրու նէ եաբաճաղընըզ պիւ-

մէք իսթէր իտիմ

Մաթիֆէնին պու սիւալի մէր-
պուժա բէք աղբը վէ բէք միւնա-
սէպէթսիզ կէօրիւնտիւկիւնտէն ,
պիր աղ սիւքիւթ իտիպ տիւշիւն-
տիւքսէն , վէ էկէր աօղրուսունու
սէօյլէնէնէք օլսա , պէլքի բարանը
ալմազլըղա մուվաֆֆազ օլամազ
տէյի գօրգաուղունտան , մէղքիւր
սիւալտէն բէք տէ հօշլանմատըղը
լէհէնսինտէն պէլլի օլմագաա օլ-
տուղու հալտէ կիւլիւմսէնէրէք ,

— Աղիզիմ , պու սիւալինիզ իւ-
ղէրինէ , ֆամիլեաճա պաղը լա-
գըրալլարա կիրիշմէշլիկէ մէհպուր
օլուրուժ . . . — մալլիւմ եա պէն պու
կիւնլէրտէ էվլէնէնէկիմ տիր , վէ
հալլիլէ նիշանլըմա լաեըգընտա հէ-
տիյեէլէր վիրմէքլիկէ պօրճու պու-
լունմագաաեըմ , վէ էօյլէ տէ պիր
նիշանլը քի , ալթը միլեօն ֆրանգ
ճէհէզ իլէ կէլմէքտէ տիր , պինա-
էն ալէյհ , պէն հէր նէ գաաաար էս .
նաֆտան պիր աաաա իսէմ տէ , թա-
պիաթիլէ քիպարճա տալլանմագ-
լըղա մէհպուրիյեթ թահիթընտա-
եըմ . . . — սիզ տէ պիլիրսինիզ քի
ալընմասը լաղըմ կէլէն միւճէվհէ-
րաթ իլէ տանթէլալար , էօյլէ աղ
բարալար իլէ մէյտանէ կէլիր շէյ-
լէր տէկիլ տիրլէր . . . — պունտան-
աա գաթինագար , իշպու էօնիւ-
միւղտէքի բաղար իրթէսի կիւնիւ
խասսէթէն զէվճէմի ըահաթ իթ-
տիրմէք իւղրէ Սիրք սօգաղընտա
իշթիրա իյլէաիկիմ գօնաղըն պէ-
տէլի օլան եիւզ պին ֆրանգը վիր .
մէքիկիմ իգթիլա իթմէքտէ տիր . . .
— իմաթի , աղիզիմ , իշթէ պու սէօյ-
լէտիրլէրիմտէն աշիքեար անլաեա-
պիլիրսինիզ քի , իսթէտիկիմ իւշ
եիւզ պին ֆրանգ անճագ քիֆա-
եէթ իտէպիլէնէք տիր . . .
Ժօրժա բէքտէ իյի կէօրիւնմէ-

տիկի սուրէթտէ , Մաթիֆէ ճիւզի-
ճէ սիւքիւթ իւղրէ տուրաուգտան
սօնրա , քէլաճա աղաղ պիրլէ ,

— Տիմէք տիր քի , էկէրչի մէյ-
տանէ իւշ եիւզ պին ֆրանգ կէլ-
մէնէնէք օլուր իսէ , սիզին աղաղ
նիքեա հ մատտէսի տիւշարը թէհ-
իքէ օլաճագ տըր , էօյլէ՞ մի . . .

— Էվլէթ , օլպապտէ շիւքհէ իտիպ
գօրգաագաաեըմ . . .

— Իյի , էմմա , — տէտի Մաթիֆէ —
գօնթրաթըն իմզալանտըղը կիւն ,
օլ սէօյլէտիկիւնիզ ալթը միլեօն ֆը-
րանգը ալապիլէնէկիւնիզէ էմնիյե-
թի քեամիլէնիզպուլունմագաա՝ մը
աըր :

— Էվլէթ , պուլունմագաա տըր ,
— գօնթրաթ իմզալանտըղը կիպի ,
մաաաագէլ Վարթընըն ագճէ-
սիւնի հըֆը իթմէքտէ օլան * * * նամ
պանգա իւղէրինէ օլտուղու հալտէ
պանա պիր շէք վիրիլէնէք տիր :

— Վագաա մէպլաղը մէզպուր
պիւլիւք պիր շէյ օլուպ , վէ Լիօ-
նէլ Վարթընըն տա սալքի հիտապ-
ըզ պիր սէրվէթ ու իթիպարա մա-
լիք պուլունտուղու մալլիւմ տուր . . .
— սիզին իշին իսէ , պունտանտա կիւ-
ղէլ պիր իշ օլամազ . . . — տիմէք տիր
քի , էկէրչի իսթէտիկիւնիզ մէպլաղ
թէտարիք օլունմագա իսէ , հալի-
նիզ բէք միւշքիլ օլաճագ տըր , վա-
սըլ օլաճաղընըզ սահիլի սէլամէթ-
տէն մահրուժ գըլընմըջ օլաճագսը-
նըզ տըր . . .

— Իմտի մուալէնէթլինիզի բէճա
իտէրիմ . . .

— Իյի էմմա , այ էֆէնտիմ , — տէ-
տի Մաթիֆէ , — գաթէն իքի եիւզ
պին ֆրանգ պօրճունուղ տուրմագ-
տա իքէն , պարի պու կիւնքի իս-
թէտիկիւնիզտէ ուֆագ պիր շէյ օլ-
մաեըպ , բէք պիւլիւք պիր մէպ-
լաղ տըր :

— Հէր նէ հալ իսէ , հէփսինիտէ իլէրուտէ թէէտիսէ իտէրիմ , վէ սիգտէ պիլիրսինիզ քի իէէտիսէ իտէպիլիրիմ :

— Վագաա էօյլէ տիր , լաքին , մալիւմ եա , տիւնեա էօլիւմիւ տիւնեա տըր , օլապիլիր քի վիրմէգտէն վէֆաթ իտէրսէնիզ , վէ եախօտ մատօազէլ Վարթը տա թէպտիլի նիլէթ իտէրէք , սիզին իլէ էվլէնմէմէքիկէ գալըլըր , -զերա , գարը թալիֆէսինին իբիլլէ գուեուեա ինմէք օլամազ , անլէրին լազըրտըլարընա պէլ պաղլանա՛մազ , -օլ վազըթ պէնիմ մաթլուպուլմ տիւն չարը իէհլիքէ օլմուշ սուր :

— Օ տէտիկինիզ իհթիմալտէն տէկիլ տիր . . .

— Հէր շէյ իհթիմալտէն տիր . . .

— Հէր նէ հալ իսէ , պու լազըրտըլարըն սօնու կէլմէզ , -ասըլ մագսէտէ պագալըմ , -բէք ալէա սիզէ իւշ եիւզ պին ֆրանգ տահա վիրէյիմ , -լաքին , եալընըլ . . .

Մաթիֆէ լազըրտընը քէստի :

— Եալընըլ նէ՛ վար տըր , -տէյի սիւալ իթտի ժօրթ :

— Պէտէլինէ ըէհին կէօթէրմէլիսինիզ :

— Նէ՛ եօլտա ըէհին իթէրսինիզ :

— Հիշ տէկիլ իսէ , այնի մըգտար գըլմէթինտէ օլարագ , ֆօնտօեա սէհիմէ տայիր էվրագընագտիսէ վազ իլլէմէլիսինիզ . . .

Ժօրթ պուսու իշիթտիլինտէ ումուզլարընը սիլքմէե պաշլտըր :

— Իյի եա , ազիզիմ , -տէտի մէրգուլմ , -էկէրչի պէնիմ ըէհին գօեաճագ օլ մըգտար էվրագընագտիլ եէմ՝ պուլունսա իտի , մէկէրչի կէլիպ սիզէ միւրաճաթ իտէ՛րմի իտիմ , անինտէ կէօթիլըրիպ սաթալագ քէնտի իշիմի պիլիլըրի իտիմ . . .

Մաթիֆէ կիլիլմսէեէէք քէլա :

մա աղազ պիրլէ ,

— Ձանն իտէրիմ քի նիյեթիմի պիր իյի անլաեամատընըլ . -մէկէրչի գաթընըլ պօրսա տէլլալարընտան տէկիլիսինիզ , իմտի էօյլէ օլտուգտա , պիր մըգտար ֆօնսօ եա սէհիմ քեաղըտարը թէրհին իսէպիլմէքիքտէ հիշ պիր կիւճիւք եօգ տուր , շիւպհէսիզ հէր վագըթ գասանըլտա , տէմէթ տէմէթ քեաղըտար պէքլէմէքտէ տիր . . . էօյլէ տէկիլ մի :

— Վագաա էօյլէ տիր . . . լաքին մէզքիւր քեաղըտար պիրլիմ՝ օլմաեըպ , հէփսինին տէ սահիպի վարտըր . . .

— Վարսըն օլսուն , արթըգ օպէնիմ տիւշիւնէճէկիմ պիր շէյ տէկիլ տիր . . .

— Մէկէրչի պէն էօյլէ պիր շէյ եաբապիլիլիմիմ , էլ ալէմին քեաղըտանա թօգունապիլիլիմիմ , էմնիյեթէ իսեանէթ տիմէք տիր : սօնրա նամուսուճուլ զայպ իտէրիմ ,

— Խայր , քիմսէեէ պիր զարար վիրմէքսիլին բէք ալէա եաբըպ քէնտի իշիլիզի պիթիլըպիլիրսինիզ , զիրա , մատամ քի , պէնտէն ալաճաղընըլ մէպլաղը , օն պէշ կիւնտէն վիրէպիլէճէկիլիզէ էմին պուլունմագտա օլտուգունըլու սէօյլէմէքտէսինիզ , տիմէք տիր քի , ըէհին վիրէճէկիլիզ էվրագըտա ալարագ եինէ սանտըլընըլա վազ իտէպիլիրսինիզ , -պունտա նամուսուսուզա թօգունաճագ հիշ պիր շէյ եօգ տուր , շիւնքի պիր նիյեթիմի ֆատիտէեէ խըտմէթ իտէճէք տէկիլիլիզ . . .

— Մագաթի պիր խուսուս վար տըրքի , անը ունուլմագտաընըլ , շէյլէքի , եա մատղալահ պէնիմ ըէհին վիրմիշ օլտուգում էվրագըն սահիպի , գալըպտա , օլ միւտտէթ զար :

Ֆրենտա կէլիպ քեաղըտլարընը իս-
թէեհէճէք օլուր իսէ , օլ վադըթ
պէն նէ՝ ճէվապ վիրէպիլիրիմ :

—Օ աէտիկինիլ բէք աղ իհթի-
մալտէն տիր , պինտէ պիր քէրրէ
րասթ կէլմէղ :

—Հէր նէ գատարտա աղ իհթի-
մալտէն պուլունտա , նիհայէթ իհթի-
մալտէն տիր եա , հաթթա , տահա
չիմաթ , պու ալէմաէ հէր շէյին իհ-
թիմալտէն օրտուղունու , սիլ քէն-
տինիլ սէօյլէ՝ մէտինիլ մի :

—Բէք ալէա , օնունտա պիր չա-
րէսի պուլունտապիր , տիւշիւնիւ-
նիլ պաղընըղ , միւշթէրիլէրինիլ
իշինտէն թաշրա կիթմիշ օլան , վէ
անճապ սիզին ագտը նիքեահէնըղ
պիթտիքտէն սօնրա ալտէթի մէէ
մուլտէն պուլունտա հիշ պիր առէմ
պուլունտագտա տէկիլ մի տիր :

Պունու իշիտիր իշիթմէղ ժօրթուն
խաթըրնա վիլեամ Տիքըն կէլտի ,
Մէրգում ինկիլէլ մալիւմ եա
Սիւիսէ կիթմիշ օլուպ , վէ անճապ պիր
այտան ալտէթ իտէպիլէճէք իտի :
վէ քէնտի նիքեահը ագտը իսէ , օն
պէշ կիւնտէն ինրա իտիլէճէք իտի :

—Բէք ալէա , լաքին , եանընըղ-
տա պըրադաճաղըմ ֆօնտօլար , է-
կէր սահիպի իսմինէ օլարադ օլուր
իսէ գապուլ իտէ՝ րմիսինիլ ,— աէյի
սիւալ իթտի ժօրթ :

—Հայ հայ , գապուլ իտէրիմ ,
Ֆազաթ չու պիր շարթ իյէ քի ,
մէղքիւր ֆօնտօնուն սահիպինտէն ,
միւտտէթի հուլուլինտէ , մէպլաղը
մէզպուր իւշ եիւզ պին ֆրանըղ
թէէտիյէ իտէմէտիկինիլտէ , քէն-
տիսի թէէտիյէսինէ , իմգասը թահ-
թընտա օլարապ քէֆալէթ իլլէմէ-
թ տիր :

Ժօրթ պունու իշիթտիկինտէ տ-
եաղա գալգտը , վէ ,

—էօյլէ պիր աղըր շարթ իյէ սիլ :

տէն բարա ալմագտան իսէ , հիշ ալ-
մամաղըղը տահա ղիեատէ էվէա
թութարըմ . . . —տէտի :

—Աճայիպ , մէկէրչի սիզէ պու-
ղատարճըղ պիր իյիլիք եաբաճաղ-
պիր աթթունուղ պուլունտագտա
տէկիլ մի տիր , մէկէրչի պուտա
պիւլիւք պիր շէյ մի տիր :

—Տօթ մու , էկէր թէքլիֆ ի-
աէճէք օլում , պիւա թէրէտուլա
գապուլ իտէճէք տէկիլ պիր , իլլա
օն թանէ տախի աթթում պուլուն-
մագտա տըր . . . —տէտի ժօրթ ,—լա-
քին , միւրաճաաթ իթմէք իսթէ-
մէմ . . . :

—Արթըգ օտա քէնտի պիլէճէ-
կինիլ պիր շէյ տիր . . . —իհթիմալ
տիր քի պիր տիւշիւնէճէկինիլ վար
տըր . . . :

—Խայր , հիշ պիր տիւշիւնէճէկիւմ
տէ եօգ տուր , զաթէն տիւշիւն-
միւշ , վէ նէ եաբաճաղըմա գարար
վիրմիշիմ տիր . . . :

—Չօգ իյի . . . —Ֆազաթ , պա-
գընըղ սիզէ պիր շէյ տահա սէօյ-
լէեհէյիմ . . . —կէչէն կիւնքի սիզէ
սէօյլէտիկիմ բարալարըմ կէլտիլէր ,
չիմաթ սանտըղըմա մէվնուտ տուր-
լար . . . —իմտի , խաթըրնըղ իշին ,
պաշգա պիր եէրէ վիրմէյիպ , էօ-
նիւմիւղտէքի չարշէմպիհ կիւնիւնէ
գատար սագլարըմ , վէ էկէր սիլ
տէ , իշպու եա , թէպտիլի նիյեթթ
իտէրէք , թէքլիֆ իթտիկիմ շարթ
իլէ ալմագլըղա րաղի օլուր իսէնիլ
սիզէ վիրիրիմ . . . —եօգսա օնտան
սօնրա պաշգասընա վիրիրիմ :

—Թէչէքքիւր իտէրիմ պու նէ-
զաքէթինիլտէն , Ֆազաթ . . . —
տէտի ժօրթ ,— շունու տախի չիւ-
տիտէն պէեան իտէրիմ քի , նիյեէ-
թիմ նիյեէթ տիր , ալթըգ թէպ-
տիլ իթմէմ :

—Իյի եա , օլ հալտէ իշինիլի-

նասըլ պիթիրեպիւն ճէքսինիդ :

—Արթըգ իշիմի իգպալն իհալն իտէրիմ, զիրա, կիւն տօղմազտան նէլէր տօղար տէմիչլէր տարպը մէսէլ տիր, իչպու եա, պէլքի պաշգա պիր եէրտէնգօլայլըգ հասըլ օլուր :

—Վագատա, պունտա տախի հազգընըզ վար տըր, չիւնքի սիզ գումար օեուհուհնա կիրիչէնչէրտէնի նիդ... —պէլքի զարընըզ եարտըմ իտէր տէ, օլ կիւնէ գատար պիւեիւճէք պիր շէյ գազանապիրիւսինիդ, ինչալլաճ, տահա ալէա եա... —լաքին, պու ճիւմէլ իլէ տախի, նաքըլ քի սէօլլէտիմ, եկէրչի էօլլէ պիր գըմէթ էլտէ իտէմէզ իսէնիդ եինէ պէն քէնտի վատիմի իճրայէ հազըր պուլունմագտաեըմ պիլմիշ օլունուզ... :

Ժօրժ մէրգուհուն խանէսինի թէրք իլէ քէնտի արապասընա պինտի :

—Հէր հալտէ եինէ կէլէճէք տիր... —տէտի Մաթիֆէ եալընըզ գալաըզտա քէնտու քէնտուլէ... —էվլէթ, հէմ եինէ կէլէճէք տիր, վէ հէմտէ պէրապէրինտէ, քէնտիմալի օլմատըըը հալտէ. ըհհին իչին ֆօնտօ տախի կէթիրէճէք տիր... —տօղրուսու պէն պու պապտէ բէք կիւզէլ վէ բէք ագըլտէ պիր թաքիգ թութմուշ օլտոււմ, վէ հաթթա զանն իտէրիմ քի, Մարսիալ ֆամիլ եասընըն տիւշմէնչէրի տախի իշիթ տիրքլէրինտէ, պու թութուզում թարիգտէն տօլաեը պէնտէն մէմնուն օլաճագլար տըր... :

Շանթիյեիտէ տի ետըըը իճրա օլունահազ. օլան բազար կիւնիւ եագլաշմըզ վէ բէք բաըլուգ սուրէթտէ իճրա գըլընճաղը իշիտիլմիշ իտի :

Հավա զայէթլէ կիւզէլ օլուպ վէ իւք սապահտան պինլէրճէ էհլի մէրագլար, էքսէրիսի Փարիս խալգընտան օլտուղու հալտէ, ետըը մէյտունընա գօշուշուպ տօլմուշար իտի, պուշարըն իչլէրինտէ հէր սընըֆտան վէ հէր թարաֆտան տաւմար, վէ բէք պիւլիւք վէ զէնկին զաթլար պուլունտուղու կիպի, իտպիթիլլէ պիր չօգ տա աթ մէրագլըլարը վէ օեուհուլար, եանի ետըը պահսընա կիրիչէնչէր պուլունմագտա իտի :

Աթլար արապալար գում կիպի գախամագտա, ինտունար տէնիզ տալդասը կիպի պիր թարաֆտան տիկէր թարաֆա ագմագտա, տէօրթ թարաֆտա գուրուլմուշ օլան սէտուլէրտէ վէ շէրկէլէրտէ, պինլէրճէ թէմաշակէրան օթուրմագտէ, գատընլարըն սիւսլէրի վէ տարաթլարը կէօղլէրի գաճաշտըրմագտա, վէ ժօրժուն հէմչիրէսի գօնթէս Ամէլի իլէ, մէրգումէնին գաեըն վալիտէսի գօնթէս Պլանշտըլաւէնի տախի օրատա հազըր պուլունմագտա իտիլէր :

Ամէլի եէվմի մէզպուրտէ կիլինմիշ օլտուղու զայէթլէ կիրանպահա վէ կուսթօլու էլպիսլէրի իչլնտէ, պիր գաթ տահա կիւզէլլիք քէսպ իլլէտիկինտէն, եըլաըզ կիպի բարլամագտէ օլտուգտան պաշգա, պէս պէլլի իչէրիսինտէ պիր աթէշ հիւքմի իթմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ, գալպի գանլարը եիւզլէրինէ վուրմուշ օլտուղունտան, եանագլարը սալիթ վագըթլարտան զիյատէ եանըպարլամագտա իտի :

Սէրգումէնին քիբրիքլէրինտէ պիր սիւրմէ էսէրի կէօրիւմէքտէ օլուպ, վէ ալըճը վէ եագըճը պիր պագըշ իլէ տէօրթ թարաֆը կէօղտէն կէչիրմէքտէ, վէ շիւբհէսիդ օլարագ Լիօնէլի արամագտա իտի :

տէտէ, կէօրէմէմէքտէ խոր :

Չիւնքի Լիօնէլ քէնտի տիւրը
եանընտա պուլունարագ, կէրէք
աթլարըն եարըշընը իլիիզամ խտէն-
լէր իլէ, վէ կէրէք Լամպէր Սա-
սօլ վէ Օգլթավ Րիշար իլէ գօնուշ-
մագտա խոր :

Մէրգումուն ումուզունա պիրիսի
էլինի վազ իլլէտի :

Պիրաէ մէրգում պաշընը չէվիր-
տիքտէ, մէզքիւր էլինի վազ խտէն
ատէմին, ԺօրԺուն էնիշթէտի, եա-
նի Ամէլինին գօնաթը Կօնթրան աը
Լամպէնի օլտուզունա, վէ եանընտա
տուրարագ կիւլիւմէմէքտէ պու-
լունաուզունա կէօրտիւ :

Լիօնէլին իշի սըզըլմաեա պաշ-
լատը :

Չիւնքի մէրգում Կօնթրանըն
լէհէմինտէ, իքի կիւնտէն պէրու
հուսուլէ կէլմիշ օլան թէպէտաիւ-
լաթ, հէյպէթամիղ պիր սուրէթ-
տէ պուլունմագտա խոր :

Մէրգումուն զաթէն սօրկուն օլան
լէհէմին, աշուրի մէրթէպէ պիր
մօրլուգ քէսպ իթմիշ խոր :

Մէրգումուն կէօղ պէպէքլէրի,
ատէթտէն խարիճ սուրէթտէ եա-
եըլմագտա խոր, վէ տօտագլարը
տա պիր նէվի սրնիր իլլէթի գուհու-
րիլլէ տիթրէմէքտէ խորլէր :

— Նէ տիր պու սիզտէքի հալ,
ազիզիմ մօնսիէօ տը Լամպէնի, — տէ-
յի պտղըրաը Լիօնէլ մէրգումուն
էլինի սըգարագ :

Կօնթրան մէրգումուն պու սիւա-
լի իւզէրինէ տիւշարը թէաճճիւպ
օլմաեա պաշլտաը,

— Պիլմէմ հիշ պիր շէյիմ եօզ
տուր . . . — տէյի ճէվապ վիրտի
մէրգում Ամէլէնին գօնաթը, — սի-
ղին պու սիւալինիզտէն մագտէտնէ
օլտուզունա անլաեամաթըմ, չիւն-
քի պէնճէ պէն քէնտի իւզէրիմտէ

հիշ պիր Ֆարգ հիսս իլլէմէքտէ տէ-
կիլիմ :

— Պէն սիզի նամիզաճ կիպի պիր
հալտէ կէօրմէքտէյիմ . . .

— Վազտա էօյլէ տիր, պէնի կէօ-
րէն, լէհէմին ֆէնալըղընաան նա-
շի էօյլէ զանն խտէր, հալպու քի,
հաղըգաթի հալ էօյլէ տէկիլ տիր.
— Փագաթ, շու սահիհ տիր քի, պու
կիճէ հիշ ուլգում կէօթիւրմէտի,
սու տէյի եանրպ թուլունմագտա
խորիմ, պէլքի իւզէրիմտէ պիր սըթ-
մա էսէրի պուլունմագտա օլտուն.
լաքին, էստաէն հիշ պիր ֆէնալըգ
տալմագտա տէկիլիմ, սըհհէթ ու
րահաթըմ քէմալ մէրթէպէտէ տիր.
— իմտի, շու տալղու վէ շու էսէրի
մուհապպէթինիզտէն տօլաեը թագ-
տիմի թէշէքքիւր խտէրիմ :

— Տօղրուսու, պէնիմ պու տիգ-
գաթ վէ պու սիւալիմ, մահգա քէ-
մալի խալիսէթիմտէն նէշէթ իլլէ-
միշ տիր : — Պուրատա եալընըզ մը-
սընըզ :

— Խայր . . . — վալիտէմ իլէ զէվ-
ճէմ տախի պուրատա տըրլար . . .
աշաղըտա իլք սըրատաքի չէրկէտէ
պուլունմագտա տըրլար :

— Օսնրա կիտիպ միւմաիլէյհա-
եա քէնտի հիւրմէթ ու իհթիւա-
մըմը պէեան խտէրիմ . . . — տէտիք-
տէն սօնրա Լիօնէլ, ֆիքրինտէն
քէնտու քէնտույէ տալի :

— Ամէլի քէնտի նիյեթի Ֆատի-
տէսինի մէվզըի իճրայէ վազ իթ-
մէքիկէ պաշլամըշ տըր, — իմտի
պէնտէ կիտիպ, իշթէ թամ վագ-
թի՝ իշի գարըշաըլմաեա միւտա-
րաաթ իթմէլիլիմ . . .

4

— Չանն խտէրիմ քի, իլք տէֆա
օլարագ աթլարընըգը եարըշա ջը-
գարմագտաւընըզ, էօյլէ մի, — տէտի
Կօնթրան :

— Էվվէթ, էօյլէ տիր... տէյի
ճէվապ վիրտի Լիօնէլ :

— Տիմէք տիր քի շիմտի գալպի.
նիզ ախթրէմէքտէ օլմալը տըր :

— Խալը, տօղրուսու օլ տէտիկի.
նիզ գատար թէլաշ վէ իզթիրապ
իւղրէ պուլունմագտա տէկիլիմ... :

— Անայիպ, մէկէրչի աթլարընըզըն
քէսպի ֆիւթուհաթ իյլէմէտի ար.
զուսիյէ միւթէէտտիր օլմագտա տէ.
կիլմիտինիզ :

— Խալը, ազիզիմ գօնթ, պէն նէ
ֆիւթուհաթ վէ նէ տէ մաղլուպիյ
եթիտէն տօլաեք չօղլուգ միւթէ.
էտտիր օլանլարտան տէկիլիմ... :

— Պու սէօյլէտիկինիզ պիր ազ
աղլէ միւղալիր կիպի սաեըլտա ճա.
յիզ տիր... :

— Սէպէպ :

— Զիւնքի սիզ տախի սայիր ա.
տէմէր միսլլիւ, պիթիմապի պիր
հըրսը շան ու շէրէֆ թաշըմագտա
օլմալըսընըզ... :

— Էվվէթ, մէզքիւր տուղուհա
պէն տախի մալիք օլտուգտան պաշ
գա, պէլքի պաշգալարտան բէք
չօգ տա զիեատէ հիսս խտէնէրտէ.
նիմ, ֆապաթ պէն շան ու շէրէֆի
աթ եարըշք ֆիւթուհաթընտա ա.
րամանեպ, իլլա պաշգա մաատէ.
լէրտէ արամագտանըմ... : Զիրա է.
կէրչի պէնիմ աթլարըմ քէսպի ֆիւ.
թուհաթ խտէնէք օլուրլար իսէ.
մարիֆէթ պաշգա պիր շէյտէ սա.
եըլմաեըպ, իլլա աթլարըմըն իյի
ճիւստէն վէ սինիլէլինին գուզ.
վէթիլի օլմասըյլ, սէյիօլէրիմին
տախի ուսթա օլմալարընտան սա.
եըլմագընտա, վէ հաղիգաթի հա.
լիտէ էօյլէ օլմասընտա շիւպհէ
եօգ տուր, հհալ պու քի պունտա
պէնիմ իշին իֆիլիտար խտէնէք հիշ
պիր լիեագաթ վէ ֆազիլէթ պու.
լունմաեաճաղը աշիքեար տըր, վէ

զանն խտէրիմ քի, էօյլէ օլմասընը
սիզ քէնտինիզ տախի թէսիմ խտէր.
սինիզ... վէլհասըլ պէննէ պէնիմ
իշին, պատիի իֆիլիտարըմ օլաճագ,
պիր շէյ կէօրէմէմ :

— Իմտի էօյլէ օլտուգտա, պու
եարըշտան մագսէտինիզ նէ տիր,
եալընըգ բարա գագանմագլըգ է.
մէլլի մի տիր :

— Խալը, էօյլէ տախի տէկիլ տիր,
սիղէ գալիէն սէօյլէրիմ քի, պէն.
նէ օլպապտէ զուհուրա կէլէնէք
օլան քեար եա զարարըն էհէմմիյ.
եթիլի պուլունմագտա տէկիլ տիր...
— չիւնքի պէն, բարաեա թաքըն.
մագլըգ տէրէնէսինտէ պուլուն.
մագլըգտան զիեատէ սէրվէթէ մա.
լիք պուլունմագտալըմ :

— Նիհայէթ, էլպէթթէ պու աթ
եարըշտան պիր մագսէտինիզ պու.
լունմագտա օլմալը տըր, էօյլէ տէ.
կիլ մի :

— Շիւբհէսիզ... :

— Էյ նէ տիր էօյլէ իսէ մէղքիւր
մագսէտինիզ :

— Մագսէտիմ անճագ էյլէնմէք
վագթիմի կէչիլմէքտէն իպարէթ
տիր... — պէն գալիէն էօմիւլմիւ
աթա պինմէք, սիլահ գուշանմագ
տապանճա իլէ նըշան ալմագ, թէ.
աթրօ վէ սայիր սէյրլէր վէ պա.
գարա օեուսու իլէ կէչիլմէքտէ վէ
էյլէնմէքտէ օլտուղում կիպի, իշ.
թէ էյլէննէլէրիմտէն պիրի տէ պու
աթ եարըշք տըր... ֆապաթ, շու
ֆարգ վար տըր քի, աթ եարըշք.
տան տահա զիեատէ քէյֆ տույ.
մագտէ օլտուղումտան, օլ խուսու.
սա զիեատէնէ էհէմմիյեթ վիր.
մէքտէ, վէ էն տէա աթլարը էլտէ
իլլէմէքտէյիմ... :

— Սիզին աթլար, Բէն — Պլանշ
միւքեաֆաթընը ալմաեա չալըշա.
ճագլար տըր, էօյլէ տէկիլ մի :

—Պիւ—Տէվի Եվէթ մեղքիւր միւքեաֆաթա չալըչաճագ տըր... լաքին Միա Լօվ իլք եարըչտա գօչաճագ տըր :

—Աճապտ պունտրտան գանդի. սի իչին պաճսա կիրիչիլսէ տաճա իյի տիր :

—Անը պիլէմէյօրում, վէ էկէր պիլսէմ իտի աախի սէպէպ օլուպտա սէօյլէմէքլիքտէ իճմինապ ի. տէրիւմ, չիւնքի, օլ պապտէ էն իյի իախմին իտէնէր աախի, չօգ տէֆա եանըլմագտա տըրլար... Սիզ քեար ու զարար իթմէք իչին սէրպէսթսինիզ, մէսէլտ գալգար տա պիր գարարա ուզրար իսէնիզ, պէն սէպէպ օլմուչ օլմագլըզ իսթէմէմ... — անըն հէֆսինտէն իյի. սի, քէնտի կէօլիւնիւզիւն ազլընըզըն քէստիկինէ էհէմմիյէթ վիրմէքտիր...

—Մատմօաղէլ Վարթընլար տա. իսի պուրատա մը տըրլար :

—Խայր,—չիւնքի էն քիւչիւքէէ. կէնիւմ պիր ազ նամիզաճ օլտու. զունտան, հէմչիրէլէրի եալընըզ պըրագմագ իսթէմէտիլէր...

—Էօյլէ իսէ պիզիմ ԺօրԺ մաճ. զուն օլաճագ տըր, էօյլէտէկիլ մի. Լիօնէլ կիւլիւմէեէրէք պաշընը սալատըգտան սօնրա,

—Էվէթ, գանն իտէրիմ քիմաճ. զունիյէթ իւզրէ պուլունմագտա իսէ տէ, պէլլի իթմէք իսթէմէմէքտէ տիր... —տէտի, մէրգըմ գայնընըզ օեռնու սէվմէքտէ տիր, վէ գումարպազլար իչին իսէ, օեռն տէնիլէն չէյ, էն կիւզէլ վէ էն զիեատէ սէվտիքլէրի պիր գարը. տան տախի իւլթիւն սաեքլըր... — ԺօրԺուն էն զիեատէ սէվտիկի չէյ, պօրսատա պիր էլինտէ պիր տէֆ. թէր, պիր էլինտէ տախի պիր գուր. չուն գալէմ իլէ, գալապալըզ օր.

Թաաընտա, պիր էօթէեէ վէ պիր տէ պէրուէե սալարագ վէ գօչարագ, պիրինի գանտըրմաեա, տիկէրինի մէֆուն իթմէկէ չալըչմագ տըր, արթըգ էօյլէ պիր իչ իլէ մէշղուլ. լան ատամ քէնտի նիշանըսընը տիւ. չիւնէպիլի մի... —հէլէ պէրէքէթ վէրսին քի Լօրատա պուրատա տէ. կիլ տիր : մալիւմ եա տարպը մէսէլ տիր, կէօգաէն երրագ օլան կէօ. նիւլտէն տէ երրագ օլուր, տէմիշ լէր... —մատում քի պէօյլէ տիր, ա. զիզիմ գօնթ, պէնտէնիզէ միւտա. տէ իտինիզ տէ, գաթընըզ թէրք իլէ կիտիպ վալիտէնիզ վէ զէվճէ. նիզ գօնթէսլէր իլէ ճիւզիճէ կէօ. իւչէյիմ...

—Հայտէյինիզ, կիտինիզ... —պէն. տէնիզ սիզի պուրատա Մատոյ վէ Ռիշար էֆէնտիլէր իլէ պէքլէրիմ...

Լիօնէլ մէրգումէլէրին պուլուն. տուգլարը թարաֆա տօղրու կիթ. տի :

Պիրտէ նիհայէթ, մէրգումու. կէօղէրիլէ արաշիթըրմագտա օլան գօնթէա Ամէլի, մէրգումուն քէն. տիլէրէ տօղրու կիթմէքտէ օլմա. սընը կէօրիւր կէօրմէզ, սէվինճին. տէն նէ եարաճաղընը շաշըրմաեա պաշլատը :

Ամէլինին գաեքն վալիտէսի Գը. լանշ տը Լասէնի, նաաըլ քի մա. լիւմ տիւր, հէր նէ գատար Լիօ. նէլտէն հօչլանմամագտա իտի իսէ տէ, մէրգումտան գօրգումու օլուպ, վէ քէնտի գուրմագտա օլ. տուղու տօլապը տա հէնուզ պէ. ճէրէմէմիշ օլտուղունտան, իսթէր իսթէմէզ միւրայիլիք իտէրէք, քէ. մալի հիւրմէթ իւզրէ գապուլ իյ. լէտի :

Հպալ ու քի Ամէլի, մէրգումէնին հէմ քէնտիլինէ վէ հէմ տէ Լիօնէ. լէ զիեատէսիլէ տիւշմէն օլտուղու.

նու, վէ հէր պիր թափը ու հարէ-
քէթլէրինէ տիգգաթ իյլէեէճէկինի
պիլտիկինտէն, հէր նէ գատար իհ-
թիրազ իւզրէ տալրանմագ իսթէ-
տի իսէ տէ, չէօյլէ պիր կէօզլէրի-
նի Լիօնէլէ տօղրու գալտըրըպ
պագտըգճա, օլ իրի իրի քիբրիբ-
լէրի ալթընտան, զանն իտէրսին քի
աթէչլէր սաչլըմագտա, վէ գալ-
պէն նէ մէրթէպէ չէտիտ տուլղու-
լար հիսս իյլէմէքտէ պուլսնմաթը,
րանա անլաչըլմագտա իտի...

Մէրգուլմէ հէր նէ գատար, զա-
թէն կէօզլէրի պէլաղէթի քեամիլէ
իւզրէ, չօղ չէյլէր անլաթտըրմագ-
տա օլտուղունտան, լազըրտը իթ-
մէքլիքտէն չէքինմէքտէ իտի իսէ
տէ, Լիօնէլ թարաֆընտան զուհու-
րա կէլէն սիւվալլէրէ ճէվապ վիր-
մէքլիկէ մէճպուր օլտու:

—Պիրատէրինիզ ժօրժ տա կէօր-
տիւնիւղ միւ, պուրատա՞ մը տըր...
տէյի սիւալ իթտի Լիօնէլ:

—Էվլէթ, ժօրժ տա պուրատա
տըր Լէօթօլ տա, —տէտի մէրգուլմէ,
տահա չիմաի իքիսի տաիի եանը-
մըլտա իտիլէր... —պիլմէմ նէ սէ-
պէպէ մէպնի, Լէօթօլ իւզէրինտէ
պիր մէրագ վէ պիր տուրկունլուգ
էսէրի կէօրիւլմէքտէ իտի, զանն
իտէրսին քի քէնտի ճէնանէսինի
ղայպ իտիպ տէ պուլտմաեանլարըն
հալինտէ պուլունմագտա իտի... —
հալ պու քի ժօրժ, մուղայիլի օլա-
րագ, պու կիւն, ճիվա կիպի գայ-
նամագտա, հէր թարաֆա գօչուչ-
մագտա, հիչ պիր եէրտէ թէմէլ
թութուպ տուրամոմագտա, վէ հէ-
միչէ չիգտանընա եազըլար եազարագ
տօլտուրմագտա տըր... հէր քէն
իլէ, հէման պահաա կիրիչմէքտէ
տիր... կէօրիւնիւլէ նէզարէն,
էկէր պախթ քէնտուլէ եալէր օ-
լուպտա զայպ իթմէեէճէք օլուր ի-

մէ... շուրաճըգտա բէք ճիւզի
պիր վագըթ զարֆընտա, հարուն
գատար սէրվէթէ մալիք օլապիլէ-
ճէք տիր...:

—Ինչալլահ, սէօյլէտիկինիզ կի-
պի պախթ եալէր օլուր տա գա-
զանը... —տէտի Լիօնէլ — աթլար-
տան գաճըլիսի իչլն պահաա կիրիչ-
մէքտէ օլմասընը պիլմէքտէ՞միսի-
նիզ:

—Սիզին աթլարընըգտան եալը-
նըզ պիրիսի իչլն պահաա կիրիչէ-
ճէք տիր... —տէյի ճէվապ վիրտի
գօնթէն Ամէլի... —Աճապա զաթը-
նրդ, Պիւլ — ճէվիլ իչլն պահաա կի-
րիչմէսինէ տալիւր պիր նաօիհաթ
վիրտինիզ մի:

—Խալր, պէն օլ պապաէ իհթի-
րազ իթմէք իսթէտիմ — տէյի պա-
զըրտը Լիօնէլ գուվլէթլի պիր սէօյ-
լէյիչ իլէ — վէ հաթթա, աթլարըմ
հազընտա լազըմ կէլէն մալիւ-
մաթը տախի վիրմէքլիքտէն իհթի-
նապ իյլէտիմ — Ձիւնքի պէնճէ,
պիւլիւք պիր սէրվէթէ մալիք օլ-
մաեանլարըն պու եօլտա չօղ բա-
րալը պահալարա կիրիչմէլէրի, —
տէթա պիր սլուաալարը ալը:

—Պագաթ, պու ճիւմլէ իլէ տաա
խի, Պիւլ — ճէվիլ էն զիեատէ շայ-
եանը թահաին օլ թագտիր աթ-
լարտան պիրի օլմալը ալը, էօյլէ
տէկիլ մի, —տէտի մէրգուլմէ կէնճ
գատըն:

—Շիւպհէտիզ, լաքին, պու ճիւմ-
լէ իլէ տախի, եարբչ տէնիլէն չէյի
պիր ազ տա պախթա պաղլը տըր:

—Աճապա սիզճէ, Բէն — Պիւնչ
միւքեաֆաթընը, գաճըլի աթըն
գազանապիլմէսի իհթիմալտէն պու-
լունմագտա տըր:

—Լալրան հիսսպընա օլտուղու
հալտէ չըզարըլաճագ օլան ժիկա-
տաա նոմ աթ:

—Վէլհասըլ տիմէք տիր քի սիզ, Ժօրժուն թաւթմագաա օլաուղու թարիզի, էմրի պասիրէթէ մաւղա- յիր կէօրմէքաէ սինիզ, էօյլէ՝ մի:

—Էվվէթ, վէ հէմ տէ զիեատէ- սիյլէ միւղայիր կէօրմէքաէ յիմ, լա- քին, Այլահ վիրէյտի տէ, իշին իշին- աէն տզ պիր զարար իլէ չըգապի- լէ իտի:

—Էհ, պիզ նէ եաբալըմ, վէպալը քէնտի պօյնունա, վարսըն քէնտի առչիւնսին . . . —տէտի Ամէլի պիր էսէրի պիգայտի իզհարը իլէ, —գա- պահաթ նէ սիգաէ տիր վէ նէ աէ պէնտէ:

Պատէհու մէրգումէ պիրտէն պի- րէ միւքեալէմէի թէպտիլ իլէ,

—Զանն իտէրիմ քի շիմտի կօնթ- րան իլէ պիրլիքաէ իմիշսինիզ տիր, էօյլէ՝ մի . . . —տէտի:

—Էվվէթ, էօյլէ տիր . . . —վէ հաթթա, պէնի պէքլէմէքաէ օլ- տուղունտան, եինէ շիմտի եանընա կիտէճէկիմ տիր . . . —մէրգումու իսթէրմիսինիզ, պուրաեա կէօնտէ- րէյիմ մի:

—Խայր . . . խայր . . . —տէտի Ա- մէլի կիւլէրէք, —գալըն. սիզին եա- նընդաա գալըն . . . —թէքրարէն պիզի կէօրմէկէ կէլէճէ՝ քմիսինիզ:

—Շիւպհէսիզ, ֆագաթ, էկէրչի թարաֆընդտան գապուլէ միւսա- թաէ պուլլուլուր իտէ . . .

—Հայ հայ, վէ հէմ տէ քէմա- լի մէմնունիլէթ իւզրէ:

Պիրտէ պու հէնկեամտէ պիր գաւրանա տըր չալընմաեա պաշա- աը, վէ իլք գօշուշա պաշանըմագ- տա օլմաաը առլաշըաը, վէ Շան- թիլիէ Ժանտարմալարը գալապա- լըգլարը աղըթթարագ եօլլարը աշ- մաեա պաշատըլար:

—Էհ, արթըգ սիզաէ պուեու- րունուզ կիտինիզ . . . —տէտի Ամէ-

լի, —լաքին կիթմէգտէն էվվէլ տէ, պիր քէրրէ շու թուալէթիմի թէպ- րիքէ հիմմէթ իտինիզ:

—Տօղրուսու բէք կիւզէլ վէ բէք զարիֆ . . . —պէնտէ օնա տիգ գաթ իյլէմէքաէ իտիմ . . .

—Եալընը տիգգաթ իթմէքլիք քեաֆի տէկիլ տիր . . . օլ պապ- տէ քէնտի էֆքեարընըդաա պե- եանա հիմմէթ իյլէմէլի իտինիզ . . .

—Էյ շու քիւբէլէրէ՝ նէ տէրսինիզ, բէք տիպէր աէկիլ մի տիլլէր, նա- սըլ, թանըտընը՝ զ մը . . .

Ամէլի պուսուս «էօյլէտիլիլլէ պե- րապէր, ուֆաճըգ բարմազլարընըն ուճույա, մէզքիւր քիւբէլէրին իւ- զէրինտէ պուլլունան Տանաէ չի- չէքլէրինտէ կէօսթէրմէքաէ իտի

—Էվվէթ, մաաաւ, բէք ալէա թանըաւմ, վէ իֆթիխարտա իտէ- րիմ քի, պու կիւն պէօյլէ պիր հիշ նէվինաէն օլան եատիկեարըմը թա- զընմագլըղա հիմմէթ վէ թէնէզգիւլ իյլէմիշսինիզ տիր . . .

—Էվվէթ, եատիկեարընըգք, հէ- միշէ եատ իյլէմէքաէ յիմ . . . —տէ- տի մէրգումէ օլ մէրթէպէ եալաշ պիր սէս իլէ սէօյլէհէրէք քի, եա- լընըզ Լիօնէլ իշիտէպիլտի:

Պու արաաա մէրգումէնին թէք- միլ վիճուտի իւզէրինտէ պիր տիթ- րէմէքլիք հասըլ օլուու. —վէ Լիօնէլ աթթըգ պիր ճէվապ վիրմէքսիզին մէրգումէլէրի սէլամլաեարագ պը- րաղըպ կիթտի:

Ամէլինին գաեըն վալիտէսի գօն- թէս Պլանշ մէրգումէհէ տօղրու է- կիլէրէք:

—Ազիզէմ, զանն իտէրիմ քի, — տէտի, —սիզ պու տէլիգաթնը իլէ, պիր ոուրէթի զարիպէտէ օլուուզու հալտէ ճիլվէլէլմէքաէսինիզ . . . — վէ գօրգարըմ քի պիր կիւն պու հալին պիր պէլասընը չէքէճէքսի-

նիշ , չիրքին շէյլերէ սեպէպիյեթ վիրէճէքսինիշ . . .

Ամէլի գէհրնաք պիր պաղըշ իւն պաղարաք մէրգումէնէ շուտ թիտէքի ճէվապը վիրտի ,

—Վալիտէ , պէօյլէ խոսուսլաւրա աղգաթ իթմէքլիք , դանն իտէրիմ քի , քէնաի գօճամա՝ րաճի պիր քէյֆիյեթի տիր . —պէնիմ իթիգատըմա պէն , հիշ պիր խթալը հարէքթիտէ պուլունմագտա տէկլիմ , էմմա , սիշ պաշգա տիւրլիւ կէօրմէքտէ , վէ պաշղա տիւրլիւ մուհաքէմէ իյլէմէքտէ իմիշսինիշ , սէրպէսթսինիշ , մէրգումէ խապէր վիրէպիլիրսինիշ . . . —օլ վաղըթ մէրգումա , եա սիղին սէօյէտիկինիզէ հագգ վիրիւ , վէ եախոտ պէնիմ . . .

Մէրգումէլէրին պուլունտուգլաւրը սէտալէրտէն էլլի ատըմ գատար երադտա , Տօմէնիգօ Սէպալա , Լիօնէլի պէքլէմէքտէ իտի :

—Էյ ճանըմ , նէ՝ եաբալընդպաղալըմ , —տէյի սիւալ իթտի Լիօնէլ մէրգումա :

—Էֆէնտի , թըպղը քէշֆինիշ կիւլի չըգտը . . . —տէյի ճէվապ վիրաի մէրգում , —ԺօրԺ Տէրէյն չօգաղըր պահալարա կիրիշմիշ տիր , շէօյլէ քի . էկէր Պիւ-Տէվիլ ֆիւթումաթը գաղանամազ իսէ , մէրգումաղայի իթտիկի բարալարը էօտէեէմէեէճէք տիր :

Լիօնէլ կիւլիւմսէտի :

—Վէ իշթէ օլ վաղըթ , մէրգումուն ագճէճէ իհիթիեաճը օլտուղըն . տա-տէտի ԺանՐնօ , —եաբընսապահառօղըն քէնտուլի Մօնմարթըտա Ապէս սօղաղընտա Մաթիֆէնին խանէսինտէ պուլաճագ , վէ հիշ չիւպհէ տէ եօգ տուր քի , Վիլեամ Տիքսընըն (եանի քէնտիսի օլան սախթէ ինկիլիզին) քէնտի եանընա էմանէ-

թէն պըրագմըշ օլտուղու էվրագընագտիյեթի թէրհին իլէ , իսթիգոագ ալաճագ տըր . . . աօ՝ եէա

Լիօնէլ թէքրարէն կիւլիւմսէտի :

—Պու խոսուսլաւրէք կիւլէլ թէրթիպ իտիլմիշ օլտու . . . —տէտի մէրգում-լաքին , աճապա իմգաեը թանքմագտա օլմատըղը հալաէ տէ , ճէսարէթ իտէպիլէճէք մի տիր . . .

—Էվլէթ , ճէսարէթ իտէպիլէճէք տիր . . .

—Պէն անըն չարէսինի տիւշիւնիւպ սըրասընա գօյմուշում տուր . . .

—ԺօրԺ Տէրէյն , պու աղշամ էվիսէ կիթտիկինտէ , ճէնօլատան պիր մէքթուպ ալաճագ տըր . . .

Պիր տէ իքինճի տէֆա գամբանա չալընտը , —աթլար մէյտանէ չըգմաեա պաշլատըլար . —մէզքիւր աթլար օն թանէ օլուպ , վէ Միս Լօվ տախի իշլէրինտէ պուլունմագտա իտի :

Անինտէ պիր թէլաշ վէ պիր հարէքթի տիր պաշլատը , պիւթիւն խալգ պիր պիրիյլէ սէօյլէմէքտէ իտիլէր , վէ պիր տէ գըրմըղը պանտէրա աշաղը ալընարագ , աթլարըն գօյմահա պաշլամալարը իյարէթի վիրիլիր վիրիլմէզ իսէ , օրթալըղա պիր տէրին սուսլուգ տուր չէօքտիւ :

Լիօնէլ Վարթընըն Միս Լօվնամ գըսըղը , սայլը աթլարտան էվլէլ նիշանկեահա եէթիյէրէք ֆիւթուհաթը գաղանտը :

Հէր նէ գատար , աթ եարըշընտա , ուսթալար նէգտինտէ , իլք տէֆաքի ֆիւթուհաթըն բէք պիւեիւք պիր էհէմիլիյեթի պուլունմագտա տէկլի իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի , հէր քէս էլլէր վուրմուեա պաշլատըլար :

—Ա՛հ , հայըֆ քի պիլէմէտիմ , —տէտի ԺօրԺ , —չիւնքի մէզքիւր գըսոագ իշլին , անճագ պին ֆրանգ-

լըգ պիր պահստ կիրիշմիշ իտի, —
լաքին, նէ՛ պէյիս վար տըր . . . —
շիւպհէսիզ օլարագ, Պիւ-Տէվիլ
տախի քէսպի Ֆիւթուհաթ իտէ-
ճէք տիր, չիւնքի օ պուհնտան տա-
ալէա տըր, վէլհասըլ պու իլք Ֆիւ-
թուհաթ, պէնճէ բէք իւմիտպախշ
պիր տէտմէթ տիր . . .

Մէզքիւր իլք եարըլ պիթաիք-
տէն սօնրա, սայիր իքի տէֆա տա-
հա եարըլար իճրա օլուհնտու իտէ
տէ, պիզիմ թանըտըղըմըլ ատամ-
լար իչինտէ, մէզքիւր եարըլարտա
պուլուհնտան տթլար իչին պահստ կի-
րիշէնլէր պուլուհնտաղընտան, ան-
լէրին զիքրինտէն սարֆը նաղար ի-
տէրիզ :

Հէրքէս սապըրըղըլք իւզրէ,
րէն-Պլանշ նամ էն պիւյիւք միւ-
քեաֆաթա նայիլիյեէթ էմէլիլէ ետ-
ըլշա չըգարըլտճագ օլան էն զիեա-
տէ սէչմէ տթլարըն չըգմալարընա
պէքլէմէքտէ իտի :

Վէ պուհնտա վագթի թէգար-
րիւպ իլլէմէքտէ իտի :

Պու հէնկեամոէ սէյիլէր, քէն-
տի տթլարընր աղըր աղըր կէգաիր-
մէքտէ, վէ անլէր տախի զանն ի-
տէրին քի պիր պիրինէ գուրու-
մագ իսթէեէրէք օյնաեքպ քիչնէ-
մէքտէ իտիլէր :

Լիօնէլ մէրգուհան սէյիլէրին
եանլարընա տօղրու կիթմէքտէ օ-
լուպ, վէ պիր չօգ էհլի մէրաղլար
իլէ պահստ կիրիշիճիլէր, եանի օ-
եռնճուլար տախի, մէզքիւր ամ-
լարըլ գրիթիգանա ալարագ, պա-
ղըլար պիրինի, վէ սայիրլէր տախի
տիկէրինի թահսին իտիպ սէնալար
օգուհագտա իտիլէր :

Գօնթ տը Լանկրաթըն Տօմ Ժի-
կատաա նամ ամըլ, կէրէք Պրան-
սատա վէ կէրէք ինկիլթէրրատա,
չօգ եարըլարտա պուլուհնտագ չօգ

Ֆիւթուհաթլար գագանմըլ օլտու-
ղուհտան, չօգլար, պիթթապի, զի-
եատէճէ անըն լագըրտըսընր իթ-
մէքտէ, վէ մէզքիւր միւքեաֆա-
թը տախի օ գագանմագ տըր ի-
թիգտաընտա օլտուղլարընտան,
սայիր աթլարտան զիեատէ, պիւ-
յիւք մէպաղլար իլէ անըն հագ-
գրնտա պահստ կիրիշմէքտէ իտի-
լէր :

Հալպուքի, Պիւ-Տէվիլ, մուղա-
յիրի օլարագ, կէրչի տիպէրիքտէ
եէքթա իտի իտէ տէ, հէնուղ մէյ-
տանէ չըգըպ տա թանըլըլ օլմա-
տըղընտան, թապիտթիլլէ բէք աղ
ատամ օնա թարաֆտար պուլուհ-
մագտա իտի :

Պու ճիւմլէ իլէ տախի, Ժօրթ
քէնտի իթիգտաընտա գալի օլուպ,
մէզքիւր ամ հագընտա պահստ
կիրիշմէքլիք էֆքեարընտան տալա
շաշմամագտա իտի, Վէ ալէլ խու-
սուս, քիմսէնին մէէմուլինտէն պու-
լուհմաաղըլ հալտէ, Միւ Լօփուհ
քէսպի Ֆիւթուհաթ իլլէմէսինիտէ
կէօրվիւլ օլտուղլուհտան, քէնտի ի-
թիգտաըն տահա զիլատէ թագվիյ-
եէթ պուլմագտէ, պիր չօգ բարա-
լար գագանմագընա շիւբհէսիզ
սուրէթաէ ինանմագտա, վէ հաթ-
թա, տահա տա զիեատէ եիւքիւք
պահստարա կիրիշմէմիշ օլմասը իչին
թէէսսիւֆ իտիպ բէշիման օլմագ-
տա իտի :

Աթլար եարըլ մէյտանընա չըգա-
րըլմագտան ճիւղիճէ էվիլէլ, Լիօնէլ
եէլէկի ճէպլինտէն պիր բարչա շէքէր
իլէ պիր ուֆաճըգ տա շիշէ չըգար-
տըլ, մէզքիւր շիշէնին դարաղընը
աչտըլ, վէ մէզքիւր շէքէր բարչասը-
նըն իւզէրինէ, պիր կիւն էվիլէլ,
եանի ազլամաան, աօգթօր Ժօս-
լեհին, իլէրուտէ պէեան իտէճէկի-
միզ պիր նիյեէթի մախուսէեէ

մէպնի հաղորդամըջ օլտուղու ըէն.ք. սիգ պիր սուտան, իքի վէ եախօտ իւչ տամլա ամամաթուր, վէ պառէ-հու Պիւ-Տէվիլին եանքնա եանա-չըպ, ինկիլիզճէ սէօլլէեէրէք, վէ պօյնուճու եէլէսինի օգչաեարագ թալթիֆլէր իյլէտիքտէն սօնրա, մէզքիւր շէքէրի ազղընա վիւտի, վէ մէզքիւր հայվան տախի տիչէ-րիլլէ գըրադագ եէտի:

Գամբանա չալընաք, վէ օն իքի ըէս աթլար մէյտանա կէթիւրիտի-լէր:

Սէյիսլէր մէզքիւր աթլարա, է-կէրի օլուգլարը հալտէ պինմիչ ի-տիլէր:

Լիօնէլին աթը իւզէրինտէ պու-լունան սէյիսին էլպիսէսինին նըսֆը սիեաճ վէ նըսֆը տիկէրի աախի գըրմըղը իտի (մաթէմ վէ գան ա-լէամէթլէրի)-քէզալիք մէրգուճուն շաբգասը գըրմըղը վէ վիզեէրի, եանի աննը սիեաճ իտի:

Մէզքիւր աթլար ճիւզիճէ աղըր գօշտուրուլտուգան, վէ եարըչ իշարէթի վիրիտիքտէն սօնրա, Տօմ ժիկատասիլէ Պիւ-Տէվիլ պոշ-տա օլտուգլարը հալտէ գօշմաեո պաշլաաթլար:

Իքի եիւզ մէթրօ գատար իլէ-րուլէտիքտէն սօնրա, Պիւ-Տէվիլ Տօմ ժիկատասը ճիւզիճէ կէչաի ի-սէ տէ, օնա էհէմմիյեթ վէրիլէ-մէզ իտի, չիւնքի նիշանկեաճա կի-տինճէեէ գատար, տաճա չօգ թէ-պէտուրլալթ վուգաւ պուլապիլիւր իտի, ֆազաթ, շու գատարը գա-վիէն անյաշըլմագտա իտի քի, մէզ-քիւր իքի աթլար, հէր հալտէ տի-կէրլէրի կէչէճէք իտիլէր:

5

Հէր քէս կէօլլիւքլէրինի վէ տիւրպինլէրինի աթլարտան թարա-

ֆա չէվիւրէրէք, քէմալը մէրագ-իւզրէ, ֆիւթուհաթըն գանդիսին-աէ գալաճաղընը պիլմէքլիկէ պէք-լէմէքտէ իտի:

Իւչ եիւզ մէթրօ գատար մէսա-ֆէտէ, Պիւ-Տէվիլ քէնտի ըսպը-պինի տաճա զիեոտէ կէչտիկինտէն, չօղլար հէր հալտէ ֆիւթուհաթըն անըն թարաֆընտա գալմասը իթի-գատընա մէյլ իթմէկէ պաշլաաթ-լար:

Պիւ ազ տաճա ուզագլանտըգ-լարընտա, Պիւ-Տէվիլ տաճա զի-եառէ տիկէրինի կէչտիկինտէն, ան-տէն պիւթիւն պիւթիւն աչըգտա եալընըգճա գօշմագտա օլմաք կէօրիւլմէքտէ իտի:

Պիւ աթըն վիճուտի եէրինտէ օլ-մաեըպ տա, էկէրչի էվվիլ էմիրտէ զիեառէճէ գօշար վէ ըագըպինի կէչէր իսէ, չօղլուգ իթիպար ճա-յիգ օլմագ, չիւնքի թա նիշան-կեաճա գատար վիճուտի գուվվէ-թի միւսաառէ իտէմէէճէկինտէն, պիրտէն պիրէ գուվվէթի քէսիլէ-րէք տուրա գալմասը թէհիլլիլի-վար տըր, վէ իշթէ պաւ սէպէպ-աէն նաշի տիր քի, չօգ. աէֆա վի-ճուտի եէրինտէ օլան աթլար, էվ-վէլլէրի կէրիտէ գալապար պիլէ, գուվվէթլէրի միւսաառէ իտէճէ-կինտէն, սօնուճա գատար տաեա-նապիլիլէր, վէ քէնտիլէրի կէչէն-լէրի սօնրառան կէչէրէք ֆիւթու-հաթը գազանըրլար:

Պիւ-Տէվիլին վիճուտի տախի ըէք ալէա եէրինտէ օլուպ, քէնտի ճէվհէրինէ վէ չարուգլուղունա քեաթիլէն ճէվապ վէրէպիլիւր տէ-րէճէտէ պուլունառղունաան, հագ-գընտա էօլլէ պիր չիւպհէեէ ասլա մահէլլ կէօրիւլմէքտէ իտի:

Վէհաաթը, աթլըգ, մէզքիւր ա-թըն քէսպի միւքեաֆաթ իտէճէ-

կինէ քիմսէնին շիւպհէսի գալմա-
տըղընտան, թապիւթիլէ պահսա
կիրիչէնլէրտէն, ֆիւթուհաթ թա-
րաֆտարը օլանլար, գաղանաճագ-
լարընը կէօրէրէք սէվինմէքտէ օլ-
տուղլարը կիպի, փուղայիրինի իա-
տասա իթմիշ օլանլար տախի մահ-
զուն ու միւքէտտէր օլմագտա ի-
տիլէր :

Պու արա ժօրժ Պէրէյն տաթի ո
պիթթուղի Պիւ-Տէվիլին իլէրուլէ-
մէսինի կէօրմէքտէ օլաուղսնտան,
սէվինճինտէն ճիհան քէնթինին օլ-
մագտա իախ :

Տօմ ժիկատասըն սէյիսի, թէհի
հէրաէ գէվալլը հայվանը գտիշըլա-
մագտա վէ մահմուղլամագտա ի-
տի . . :

Լիօնէլին տիը կիթտիքճէ իլէ-
րուլէմէքտէ, վէ քէսպի ֆիւթու-
հաթ իաէճէկինէ տայիր ղէրրէճէ
շիւպհէ գտլմամագտա իտի, մէգ-
քիւր ֆիւթուհաթտան քեարլը չը-
գաճագ օլանլար, տահա ղիեաաէ
շագ ու մէսրսըր օլմագտա իտիլէր :

Պիր տէ մէգքիւր աթ, եանի Լի-
օնէլին ութը շիշանկեահա անճագ
իւշ եիւղ մէթրօ դաաար պիր մէ-
սաֆէ գալմը իքէն, էօն աեաղլա-
նընտա նախէհան պիր դաաֆ հաօրլ
օլտու, վէ էօնլանտէ պիր մանի վար
տըր տա իլէրու կէչէմէհօր կիպի
տարա գալլը, վէ եըղըլմագ հա-
լինտէ պուլուստու :

Սէյիս տիղկինինի թօլաեարադ
թէքրարէն տեաղա դալարըրը ի-
ոէ տէ, միւմքին տէկիլ հայվան ի-
լէրու կիաէմէմէքտէ իտի. օլ տա-
ղըգաեա գատար հիշ թէրլէմէմիշ
օլան վիճուտի թէրլէր իշինտէ պօ-
ղուլտու, վէ պուշլատը գույրուղու-
նու գալարըրարագ պալտանմաեա Սէ-
յիրճիլէր իլինտէ, տթա մէրագը
օլուպ, վէ էօլէ շէյլէրէ վադքֆ

պուլուստանլար, մէգքիւր հալին եօր-
կունլուգ վէ դաաթ շիշանը օլմա-
նընը բանտ ֆէմհ իտիպ սէօլէմէկէ
պաշլատըլար :

Սէյիս եինէ քէնտի գըրպաճը-
նա վէ մահմուղսնա տէվամ իլլէ-
տիկինտէն, հայվան տա, կէրչի պա-
ճագլարը պիրպիրինէ վուրարագ
պիր գաշ տթըմ տահա ալապիտի
խէ տէ, պիր տէ տիլլէրի տիթրէ-
յիպ վէ թէքմիլ վիւճուտու օտուն
քէսիլէրէք պիւթիւն պիւթիւն գա-
լա գալար :

Պու հէնկեամտէ Տօմ ժիկատաս
նիշանկեահա վտաըլ օլտու, վէ հէր
թալաթտան տիքչլաեըր սէտալա-
րը իշիտիլմէկէ վէ պահսա կիրիչէն-
լէր տալիր պիթթուպի, չէնտ տա-
գիգա էվվէլքի մահզունիքէթիլէրի-
նի տէֆ իլէ գէվինմէկէ պաշլատը-
լար :

Ջէվալլը ժօրժ պու արատա եիւղ
պին ֆրտնդ մէվճուտունու ղալպ
իթտիկի կիպի, իքի եիւղ պին ֆը-
րանգ տա աըղգտան ղալպ իթմէք-
տէ, եանի պօրճու տիւշմէքտէ ի-
տի, վէ պու պօրճու տա, 48 սա-
աթտան թէէտիլէ իթմէքլիկէ, նի-
ղամէն մէճպուր պուլուսմագտա ի-
տի, եօգսա քեաֆֆէյի թիճարէթ
մէրքէղլէրինտէ, վէ հաթթա պօր-
սատա տաթի, քէնտիսինէ պիր պ-
տի տօլանտըրընը նաղարըյա պս-
գըլաճաղընտա ապա իշթիպահ
եօգ իտի, վէ պինտէն ալէյհ, ար-
թըգ մատճաղէլ վարթըն իլէ էվ-
լէնէպիլմէսի տալի իհթլմալտէն օ-
լամագաճագ իտի :

Ժօրժ քէնտի ղարարը իւղէրինէ
տիւշիւնիւպ նէ եարաճաղընը շա-
չըրմագտա իքէն, սէյիս տէ մէգ-
քիւր Պիւ-Տէվիլի տիղկինինտէն
թուլարագ կէրի կէթիլմէքտէ,
վէ պէշ ալթը նէֆէր հաղըր պու-

լուսնան պայծարւար, էմրի թէտա-
վիսինէ գօշուշմագտա խորէր :

Լիօնէլ մերգուժանտէն տէ եվկէլ
գօշարագ, կիւեա սէպէպինի պիւ-
մէնօր կիպի, քէմալի թէաճճիւպ
իւղրէ, էօյլէ պիրտէն պիրէ դէվալ-
լը աթընա նէ՝ զարիպ հալ վազը
օլմուշ տուր տէյի սիւալ իյլէմէքտէ
իտի :

Մէրգուժան պայծարւարտան էն
դիւեատէ մէհարէթլի օլանը ճէվապ
պիրլէ, էֆէնտի, — տէտի, — պիր շէյի
հօգ տուր, գանը ճէվէլանընտա
պիր պօղուգլուգ արըզ օլմուշ տուր
... գօրգաճագ պիր շէյ տէկիլ
տիր, պիր ազ գան ալբուրըզ կիպի
կէշէր կիտէր, հօգտա, Ալլահա էմա-
նէթ, բէք կիւղէլ վէ բէք գուվ-
վէթլի պիր հալվան տըր պու, է-
կէրչի պու գազա պաշընա կէլմէս
իմիշ, Տօմ Ժիկատաօր կէշէճէկինտէ
գաթան շիւբհէ հօգ իմիշ . . :

*

ԺօրԺ Տէրէյն իսէ, մէզքիւր աթ
սայէսինտէ պէշ եիւզ պին Ֆրանգ
գազանաճաղընա, գալինէն իւմիտ
իտիպ ինանմագտա իտի :

Պէշ եիւզ պին Ֆրանգ գազան-
աղըզ շէօյլէ տուրտուն, իւշ եիւզ
պին Ֆրանգ տա դարտը իթմիշ իտի :

Մէրգուժ հալիյլէ հատտէն դի-
եաաէ քէտէրլի օլարագ, վէ հաթ-
թա նէֆսինէ գաոտ իթմէքլիկի տա-
լի գուրարագ Փարիսէ ալտէթ իթ-
մէքտէ իտի :

— Հայ հայ, — տիմէքտէ իտի մէր-
գուժ քէնտու քէնտույէ, — պաշը-
մա պիր թապանճա սըզըպտա պէյ-
նիմի տարմատաղըն իթմէմ հէր շէյ-
տէն իյի աիլ, զիրտ, հէր ֆէնալը-
ղը անճագ էօլիւմ թէմիլլէր . . :

Մէրգուժ պու հալտէ պաշընը
էօնիւնէ էկէրէք քէնտի խաւէսին-
աէն իչէրու կիրէր կիրմէզ, հէման

ուշաղը գարչընա չըգարագ, իւ-
ղէրինտէ Սիւլիս բօսթա բուլու պու-
լունտուղու հալտէ պիր մէքթուպ
վիրտի, վէ օլ կիւն կէլմիշ օլտու-
ղունու սէօյլէտի :

Մէքթուպուն իւղէրինտէ քի եա-
ղըլար հէմ իրի իրի վէ հէմաէ ա-
ճալիպ շէքտէ իտիլէր :

Մէրգուժ մաքինավարի պիր հալ-
տէ օլարագ մէքթուպու աշտը, վէ
շէօյլէ պիր կէօգտէն կէշիրիւր կէշիր-
մէզ Վիլհամա Տիքսըն իմգաւընը
կէօրտիւքտէ պիր քէրրէ ֆիքրի
ալթ իւսթ օլտու :

Մէզքիւր մէքթուպ Ժէնօվատան
եաղըլմըշ օլուպ, վէ սահիպ իմգա
իսէ, Փարիստէն չըգաղտան էվկէլ
թէէտիյեէ իթմէքլիկէ ունութմուշ
օլաւղու պին Ֆրանգլըգ պիր պօր-
ճանուն պէեանիյլէ, քիմէ օլտու-
ղունու պիւտիւմէքտէ, վէ մէպա-
ղը մէզպուրու անինտէ թէէտիյեէ
իյլէմէսինի, ԺօրԺտան թալէպ իյ-
լէմէքտէ իտի :

ԺօրԺուն գալպի բահաթլանա-
րագ մէմնան օլմաեա պաշլաալ,
չիւնքի, մէզքիւր մէքթուպտան ա-
շիքեար անլաշըլմագտա իտի քի,
մէրգուժ հէր նէ գատար պիր սյ-
տան ալտէթ իթմէք նիյեէթիլլէ
կիթմիշ իտի իսէ տէ, պիր ալտան
տալի կէլմէեէճէք իտի, չիւնքի,
էկէրչի կէլմէսի եազլաշմըշ օլտա ի-
աի, մէզքիւր պին Ֆրանգ պօրճաւ
իչին աճէլէթէն մէքթուպ եաղմագ-
լըզա լիւզում կէօրմէեէճէկի շէօյ-
լէ տուրտուն, հէնուզ քէնտիսինին-
տէ Ժէնօվատա պուլունտուղու ան-
լաշըլմագտա իտի, ալմէք տիր քի,
տահա Մօն-Պլանտաղընըն թէբէլէ-
րլիսի աշաճագ, Միլանա, Ֆիօրան-
սա, Բօմաեա, Նարօլիէ վէ Վէնէ-
տիկէ կիտիպ կէզէճէքտէ, օնտան
ոօնրոտ ալտէթ իյլէեէճէք իտի, չիւն-

քի թէքմիլ Իթալիոսը կէզմէքար-
զուսինտէ իտի . վէ մալիւմ եւ ,
մէրգուսուն կիճիքմէօիտէ իշինէ
եարաեապիլէճէք իտի , գիրո , եւ-
նընտա պուլունան ֆօնտօլարընը ,
Մաթիֆէնին եանընա րէհին գօ-
եարադ փարա ալապիլէճէք իտի :

Ժօրժ պիր մուս եազար , եւ-
զըխանէսի նէզտինտէ օթուրտու ,
վէ պիր չէյրէք գատար պիլա հա-
րէքէթ կէօղէրինի մէզքիւր մէք-
թուպօ տիքէրէք պազար :

Մէրգուս պաշընը եօգարը գալ-
աբրադընտա , լէհճէսինտէ պիւ-
յիւք պիր թէպէստիւլաթ կէօրիւլ-
մէքտէ իտի , եանի մէրազընըն թէ-
նէզգիւլ պուլմուշ օլմաոր անլաշըլ-
մազտա իտի , չիւնքի , ֆիքրինտէ
եէնի պիր թէտպիր տօզմուշ իտի :

— Եարըն , — տէտի մէրգուս քէն .
տու քէնտույէ , — եարընտա զայպ
իթմիշ օլտուղում մէպլաղըն պա-
զըյեհէսինի վիրտիքտէն սօնրա , եւ-
նըմտաա եիւզ պին ֆրանգ ար-
թաճադ տըր , իշթէ անընլաաա նի-
քեահըմ հէտիյեհէլիք սէրէթինի
տօնաթապիրիւրմ . . . գուրթուլ-
տում կիթտի . . . ֆազաթ , մալի
տէ պանա գաշա՞ օլտու :

Մէզքիւր սիւալին ճէվապընը ,
եինէ քէնտու քէնտուեէ շու աթի-
տէքի սուրէթտէ վիրտի ,

— Մալի պանա , ճէսարէթ իտէ-
ճէկիւմ պիր խուսուս օլտու , մէզ-
քիւր խուսուս , կէրչի պիր թազըմ
տէօրթ քէօշէ գաֆալը աաաալարըն
իթիգատը պաթըլլարընճա , պիւ-
յիւք պիր ճիւնհա աաաա օլունմադ-
աա խէաէ , շու պէնիւմ պուլուն-
տուղում հալ վէ մէվզըհա նաղա-
րէն իտէ , նէ պիր խէթա վէ նէտէ
միւղիր պիր շէյ սաեըլմասր ճա-
յիզ օլամազ . . . — զիրա , Մ. Վիլ-
եամ Տիքսընըն ֆօնտօլարընը , Մ.

Մաթիֆէնին եանընա րէհին գօ-
եուպ , վէ մէրգուս Տիքսընըն իմ-
զաթնաաա թազլիտ իլէ պիր սէ-
նէտ եազարտա , Մաթիֆէնին իս-
թէտիկի կիպի քէնտիսինէ վիրիր ,
վէ իւշ եիւզ պին ֆրանգ գալտը-
րարադ իշիմի պիթիւմիշ օլուր խէմ ,
մէկէրչի քիմսէեհէ պիր զարար վիր-
միշ օլուրմուսուս . Մ. Տիքսըն զաթէն ,
անճադ պիր իքի այտան ալտէթ
իտէպիլէճէք տիր , պէնիւմ իտէ ագ-
աը նիքեահըմ եալընըզ օն պէշ
կիւնտէն իճրա օլունաճադ , վէ ալ-
թը միլիօն ֆրանգա գալունաճա-
ղըմ աբր . . . իշթէ օլ վազըթ ,
կիտիպ պօրճումու վիրէրէք րէհի-
նի գուրթարըրմ , քիմսէ տէ իշիթ .
մէմիշ օլուր . . . — խայր , պու պապ-
տէ հիշ պիր գօրգու վէ թէրէտ-
տիւա ճալիզ տէկիլ տիր , վէ պուն-
տանտա գաթինազար , շու տիւշար
պուլունտուղում թէհիլքէտէն չը-
գըպ գուրթուլմադ իշին տէ , սայիր
հիշ պիր իւմիտ վէ հիշ պիր թա-
րիգ պուլունմազտա տէկիլ տիր . . .

Թամ Ժօրժուն քէնտի խաճէսի-
նէ կիրիպ տէ , ուշաղընըն էլինտէն
մէզքիւր մէքթուպու ալաղըն այնի
վազըթաա , Լիօնէլ տէ Սէնթ-Ուէն
քէօշկիւնէ ալտէթ իլէ , Բօպէնսօն
թարաֆընտան , շու աթիտէքի սու-
րէթտէ պիր մէքթուպ ալմըշ տըր :
« Բուէնտէն Բարիսէ .
« Սէնթ-Ուէնտէ , Լիօնէլ Վար-

թընա .

« Պու կիւն Բուէնտէն հարէքէթ
իթմէքտէլիզ , — պէշ կիւնտէն Վան-
ժէօր (ինթիգում ալըճը) նոմ վաթօ-
րումուղա Սէնթ-Ուէն բիշկեահըն-
տա , քէօշկիւն Սէտտինին թա գալ-
չըսընտա պուլունապ տէմիր աթա-
ճաղըզ :
« Ժիւր . »

— Օղուեոնուղ . . . — տէտի Դօ-
րա մէզքիւր թէլէկրաֆնամէեի օ-

գոռուգոռան սօնրա, ժան Բընօ-
եա տողրու ուղաթարագ: Մէր
գում տախի չէօլէ պիր կէօգտէն
կէչիրտիքտէն սօնրա, եւլէնը շո-
գըսա ճէվապը վիրտի:

—Ժիւթիթէր բէք խի պիր խըտ
մէթքեար տըր . . :

Ճէրտաոր կիւնիւ ստապհըպ սա-
աթ սօգուգոսա, ժօրթ Տէրէյն պիր
որապաեա պինտիկի կիպի տողրու
Ապէս սօգաղընակիթմիշ, վէ գօլ-
թուղունտա, աէրունինտէ պիր չօգ-
էվրագ տօլու պուլունտն պիր չան-
թա պուլունտուղու հալէտ արա-
պատան աշապը լնտի, վէ Մաթի-
ֆէնին գարուսունու վօւրտու:

Խըտմէթճի գատըն գաբուեու
աշաբգոտ, գաթէն մէրգուում թա-
նըմը օլտուղունտան, չէլէպիսինին
տօթլարընտան պիրի տիր մազա-
մընտա գապուլ իթտի:

—Սապահլար խայր օլտուն, է-
ֆէնտի . . —տէտի մէրգումէ ժօր-
թա.—արթըգ եափաշ ետվաշ էվի-
միղին եօլունու էօլրէնմէքտէսինիզ,
չօգ խի, չօգ խի.—չիմտի էֆէնտի-
նին ետնընա կիտէպիլրաինիզ, ֆա-
գաթ ետնընտա տաւադ պուլունտու-
ղունտան. աղտըգ պուրատա օ-
թուրտրագ պէքլէմէնիզ իգթիզա
իթմէքտէ տիր . . :

Մէրգում տնճագ օն տոգըգա
գատար պէքլէմիշ օլտուղու հալտէ,
Մաթիֆէ քէնտի օտառը գաբու-
սունու աշաբ, իչէրունտէ քիմէ պու-
լունմագոտ տէկիլ խաի, Ժօրթ Մա-
թիֆէտէն պաշգա քիմէեի կէօրէ-
մէտի:

—Մաշալլուհ, մօնսիէօ Ժօրթ
սիզ միսինիզ, —տէյի պաղըրտը
Մաթիֆէ.—տողրուսու սիղին պէօլ-
լէ էրքէնտէն կէլէճէկինիզի, աօլա
մէէմուլ խաիպտէ խաթըմտան կէ-
չիրմէքտէ տէկիլ խաիմ . . :

—Սէպէօպ :

—Ձիւնքի սօն տէֆա կէօրիւշ-
տիւկիւմիւղտէ, պիր պիրիմիղտէն
էօլլէ պիր հալտէ ալըլաբք քի-
պու գատար չաբուգ սուրէթտէ
եինէ կէլէճէկինիզի պէքլէմէքտէ
վէ իւմիտ իթմէքտէ տէկիլ խաիմ
. . . —վէ օլ տէֆա, թարաֆըմ-
տան զուհուրա կէլէն չարթլարը
գապուլ իթմէք իսթէմէեօր խաի-
նիզ . . . —աճապա հալէտ օլ էֆ-
քեարտամըսընը, եօգսա թէպտի-
լի էֆքեար իթմիշմիսինիզ տիր . . :

—Էյվէթ թէպտիլի էֆքեար իթ-
միշիմ տիր . . . —կէչէն կիւնքի ալ-
մագ իսթէմէտիկիմ իւշ եիւզ պին
ֆրանգը իշթէ պու կիւն գալտըր-
մաեա կէլմիշիմ տիր . . . —ֆոգաթմ,
նաօրլ, աճապա մէպաղըմէգպուլ
հալէտ տուրմագտա՛մը տըր, եօգ-
սա պաշգա պիր եէրէ վէրտինիզ մի-
սա :

—Խայր, հալէտ, տուրմագտա
տըր,—նաօրլ քի օլ կիւն սիղէ սէօլ-
լէտի խաիմ,—սալը կիւնիւնէ գատար
սիղին իչին ալը գօրում, քիմէեի
վիրմէմ տէտի խաիմ, . . . պէն լա-
ղըրտըմըն սաճիպիլիմ . . . —ուսա-
րըմ քի սիղ տէ քէնտի թարաֆը-
նըգտան, իթէքլիֆ իթմիշ օլտուղում
չարթլարը գապուլ վէ իճրաեա հա-
ղըր պուլունմագտառընը, զիրա,
պաշգա տուրլիւ եաբամամ, վէ եա-
բամաեաճաղըմը տա սիղէ սէօլլէտի
խաիմ . . :

—Ձաթէն պու կէլիշիմ տախի
տէլալէթ իտէպիլի քի գապուլ իթ-
մէքտէյիմ . . . —իշթէ սիղէ ֆօն-
տօլարը տախի պիրիքտէ կէթիլմի-
շիմ տիր . . :

—Նէ գատարըգ չէյ տիր :

—Իւշ եիւզ էլլի պին ֆրանգըգ
գատար տըր . . :

—Նէ եօլտա էվրագ տըր :

—Շըմէնտըֆէր սէհիմէրի . . :

—Թէէտիյեէսի կէօթիւրէնէ՛ մի:

—Խայր, խմէ :

—Տիմէք տիր քի, տօթլարը նըզտան պիրինին իմզադ թահթըն : տա օլտարդ պիր քէֆալէթ վիրմէքիկի տախի գապուլ իյլէմիշտինիդ տիր :

—Պաշղա տիրլիւ եաբամառքմ :

—Քէֆալէթ իտէճէք օլտն տօթլունու զուն իսմի՞նէ տիր :

—Վիլետամ Տիքսըն . . . — տէյի ճէվապ վիրտի ժօրժ պիրադ պօղուգ պիր սէս իլէ սէօյլէեէրէք :

—Թանքըքմ մէրգուսու . . . — բէք թաթլը պիր դաթ տըր :

—Սիզ մէրգուսմ իլէ հիշ պիր իշ եաբմըմընըդ տըր :

—Խայր . . . մէրգուսմ օլ դատար պիր սէրվէթէ մալիք պուլունմագտա տըր քի, պէնճէ հիշ պիր իհթիեաճը հօգ տուր, ֆագաթ, պիր կիւն կէլիպ, քէնտի տօթլու օլուպտա իշի պօղուլարադ բէք պիր միւշքիլ հալէ ախշար օլմուշ օլտն պաշղա պիր ինկիլիզ, իտյիճէ ճէսիմ պիր մէպլադ թէէէտիյեէ իյլէտի իտի . . . —լաքին, զաննըմա մէրգուսմ շիմտի պուրտա օլմամալը տըր, էօյլէ տէկիլ մի . . .

—Էվլէթ, պիր դաշ հաֆթա կիտիպ պիր սէյեաճաթ եաբմագ աղուսինտէ օլտուղունտան, տիւն աղաճմ պանա լաղըմ կէլէն մէպլադ իլէ քէֆալէթ սէնէտինի վիրտիքտէն սօնրա, ժէնօփտեա եօլճու օլմուշ տուր . . .

—Կէօրէլիմ պիր քէրրէ շու ֆօնտօլարը, վէ պատէհու տախի քէֆալէթնամէեի կէօղաէն կէշիրիրիդ :

—Մէզքիւր քէֆալէթնամէ սայթի լուղէթ պէ լուղէթ սիզին իսթէտիկինիզ սուրէթտէ եաղըմը տըր . . .

—Թամամ, տահա իյի եա . . . զաթէն պէն տաէթիմ, իշ զըմնն :

տա, ազ լազըրադ իլէ չօդ շէյան . լաթաջըմագ տըր . . .

Մաթիֆէ ֆօնտօլարը սայադ վէ նիւմէրօլարընը գայա իթտի :

Վէ պատէհու էվրազը սահիհէ իւղէրինէ եաղըմը օլտուղու հալտէ, շու ախթաէքի քէֆալէթնամէեի օգուտու :

«Մօնմարթըտա Ապէս սօգաղըն . տա իգամէթ իթմէքաէ օլտն, վէ սէրմայէտարանտան պուլունան Մ. Բընէ Մաթիֆէտէն ալաճաղը իւշ եիւզ պին ֆրանդ իսթիզրազա գարըլըք մէրգուսու եանընա, շու աթիաէքի նիւմէրօլար իլէ միւրադգամ ֆօնտօլարըմը լէհին պրադմագլըդա, մօնտի ժօրժ Տէրէյնէ միւսաատէ իյլէտիքաէն պաշղա, շունու տախի իլաթէթէն վառ իաէրիմ քի, էկէլլի Մ. ժօրժ Տէրէյն, վատէսի հուլուլինտէ, ալմըշ օլտուղու մէպլադը մէզպուրու մէրգուսմ թէէտիյեէ իաէմէլ իսէ, օլ թաւրիստէն սէքիզ կիւն սօնրա, Մ. Մութիֆէ, ֆօնտօլարըմը սաթալադ քէնտի մաթլուպունու ալապիլէճէք տիր :

Մէզքիւր քէֆալէթնամէնին զիյրինտէ Վիլետամ Տիքսըն իմզադ իլէ թարիլա, վէ մէպլաղըն մըգտարը պուլունմագտա իտի :

—Բէք ալէա, բէք նիզամընտա տըր, տէտի Բընէ Մաթիֆէ, իշթէ սիզէ իւշ գըթա էվրազը սահիհէ եաղընըք եիւզէր պին ֆրանդլըք պիր այ վատէլի սէնէտիլի տէ իմզալաեընըք տա բարալարը վիրէյիմ իշինիզ պիթօին կիթօին :

6

Արատան պէշ տագըգա կէշտիքտէ, Բընէ Մաթիֆէ, ժօրժուն կէթիրմիշ օլտուղու ֆօնտօլար իլէ Վիլետամ Տիքսընըն քէֆալէթ իմզա-

սընը ալտըգտան սօնրա , լաղըմ կէ-
լէն մէպլաղը վէրմիշ իտի :

— Պիշարէ տիւշտիւ տուգաղա ,
— տէտի Մաթիֆէ քէնտի ֆիքրին .
տէն , իսթիհգաքեարի պիր սու-
լէթտէ մէրգուսուն եիւղիւնէ պա-
գարագ , — էվվէթ , պիշարէ էլլէրի վէ
տեագլարը պաղըլ օլարագ , քէնտի
խարապընտ չալըշմագտա օլանլա-
ըն գուրտուգլարը տուգաղա կէ-
լիպ տիւշտիւ . . . — ա՛րթըգ քէնտի
տիւշմէնլէրինին քէնչէլէրինտէն
գուրթուլամաեաճագ տըր :

Պատէհու մէրգուս մաջգտան
սէօյլէեքէրէք , թարիֆտէն միւս .
թաղնի վէ մանէալը պիր սէօյլէյիշ
իլէ տախի :

— Ինչաալլահ , մօնսիէօ ժօրթ ,
ագտը նիքեահըն ինրա իտիլիպ պի-
թինճէեէ գատար , արթըգ ագճէ-
եէ իհթիեահըն օլմաեաճագ տըր :

— Օլ պապտէ քեամիլէն էմին օ .
լապիլիւրսինիգ — տէյի պաղըրտը ժօրթ
քէմալի մէսէրրէթ իւզըրէ — արթըգ
հիշ պիր պօրճուս գալմաեաճագ
տըր :

— Ինչաալլահ , ինչաալլահ , տօղ .
լուսու պէն տախի մէ մնուս օլտուս . .

— Ձանն օլունտուղունա կէօրէ ,
օլ պապտէ պիր ագ շիւպհէնիզ պու-
լունմագտա իտի :

— Սէկէրչի էօյլէ պիր շիւպհէեէ
զահիպ օլապիլիւրմիյիմ , մէկէրչի
պիր գաչ կիւնաէն ալթը միլեօն ֆը
րանգա գափուշտճաղընըղը պիլ-
մէքտէ տէկիլմիյիմ . — ագտը նիքեա-
հընըղը շիւտիտէն թէպրիք իտէ-
րիմ . . .

— Թէչէքքիւր իտէրիմ . . . — Ին-
չաալլահ եագընտա եիւնէ կէլիլ կէօ .
րիւշիւրիւմ , զիրա պիր այ վատէ .
նին հուլուլինէ պէքլէմէքսիլին ,
հէման բարալարա գափուշտուղուս
կիպի պօրճուս կէթիլիպ վիրմէք ,

վէ ֆօնտօլարը գուրթարմագ արզու
վէ նիյեթթինտէ պուլունմագտա-
լըմ . . .

— Արթըգ քէյֆ սիլին տիր , նա-
րը միւրատ իտէր իտէնիզ եարա-
պիլիւրսինիգ :

Ժօրթ տիշարը չըգտը , վէ Մա-
թիֆէ տախի սօգագտա պէքլէմէք-
տէ օլան արապաեա գատար մէր-
գուսա պէրայի հիւրմէթ ըէֆա-
գաթ իթտի :

Մաթիֆէ քէնտի իշ օտաօընտան
տիշարը չըգտը չըգտաղ , պիր տէ
մէզքիւր օտանըն պիր թալաֆըն-
տա պուլունան կիզլի պիր գաբու
աչըլտը , վէ ժան Բընօ , վէ եալսօտ
տիկէր իսմիլլէ սէօյլէնտիկի թագ-
տիրտէ Տօմէնիգօ Սէպալլա մէյ-
տանէ չըգտը , շէօյլէքի ժօրթ կէլ-
տիլինտէ , մէրգուս կիտիպ եաթագ-
օտաօընտա կիզլէնմիշ օլտուղուն-
տան , ժօրթ կիթտիկի կիպի եինէ
իչէրի կէլտի , վէ Մաթիֆէնին եա-
ղըլանէսի էօնիւնէ օթուրտու :

Մաթիֆէ տախի ժօրթու եօլճու
իթտիքտէն սօնրա իչէրի կէլտի :

— Նա՛սըլ , կիւղէրան իտէն միւ-
քեալէմէմիզլի իշիթտինիզ մի , — տէյի
սիւալ իթտի Մաթիֆէ Տօմէնիգօ
Սէպալլաեա :

— Հիշ պիր լուղէթինի պիլէ զայպ
իթմէտիմ . . .

— Իշլէր իսթէտիկինիզ սուրէթ-
տէ իլէրու կիթմէքտէ տիրլէր գանն
իտէրիմ , էօյլէ տէկիլ մի :

— Արթըգ պուլունտան տա ալէաօը
օլամաղ :

— Ինչաալլահ մէ մնուն օլմագտա-
սընըգ , էօյլէ տէկիլ մի :

— Շիւպհէտիգ , վէ հէմ տէ թա
սօնուստ գատար մէ մնուն օլաճա-
ղըմա էմնիյէթի գափիլիւմ պու-
լունմագտա տըր . . . — չիւնքի պէշ
նիմ իսթէտիկիմ եօլտա հարէ քէթ

իմ մէջ իկէ, քէնտի մէնֆաթը-
նըդ տան նաչի մէնգուր պուլուն-
մագտաւընը . . .

—Տահա պտնա վիրէնէք պիր
էմը ու թալիմաթընը պուլուն-
մագտաւ մը տըր :

—Սիղէ շիմտիքի հալ պաշգա
պիր էմը ու թալիմաթընը պուլուն-
մագտաւ, անճագ շունու թէնպիհ
իտէրիմ քի, սագըն Բարիտէն եր-
րագլունմաեաթընը . . . զիրա հէր
ստաթ պէնիմ էմրիմ թահիթընոա
պուլունմագլըդընը իղթիղա իթ-
մէքտէ տիր.—վէ պինաէն տէյհ
սագըն ալէյհիիղտէ շիւպհէ վի-
րէնէք պիր հալէ գալընմաեաթը-
նը, զիրա, հէր սաաթ վէ հէր թա-
րաֆտան կէօզհիւլէր թահիթը տիգ-
գաթիթընոա պուլունմագտաւընը . .

Ձանն իտէրսին քի, ժան Րընօ
Մաթիֆէնէ պու եօլտա լագըրտը-
լար իտիպ տէ, մէրգաւմա քէնտի
բէնչէսինտէ էսիր կիպի պիր հալ-
տէ պուլունմաթընը անլաթտըրմագ-
լա, գալպինտէ զատտարճա պիր
սէֆա տուլմագտա իտի :

Մաթիֆէ իսէ հագիւրանէ պիր
սէօլէյիչ իլէ,

—Հիչ պիր շէյի խաթըրմտան
չըգարմագտա տէկիլիմ, հէր պիր
էմը ու թէնպիհիիղի, նօղթասը
նօղթասընա հըֆղիլէմէքտէյիմ . . .

—Պունլարըն քեաֆֆէսինի պէն
ալըպ կէօթիւրմէլլիյիմ . . . —զիրա
սիգճէ պիր լիւզումնա եօգ տուր . . .
պունլար անճագ պիղիմ իչին է-
հէմմիյէթտէն տիրլէր.—տէյի ճէ-
վտպ վէրտի ժան Րընօ :

Ժան Րընօ տախի Մաթիֆէնին
խանէսինի պըրագըպ կիթտի :

.
Ժօրթ բարալարը ալտըգտան սն-
րա, կէօթիւրիւպ իքի եիւզ պին
ֆրտնգընը աթ եարըչը պահսըն-

տան գալան պօրճուհա վիրմիչ, վէ
եիւզ պին ֆրանգը իլէ տախի ագ-
տը նիքեհա հէտիյէլիկի սէքէթի-
նի տօնաթմըչ իտի. վէ սալիր պօրճ-
լուլար իսէ, կիղիճէ քէնտիյէրէ
վիրլիմիչ օլան էմնիյէթէ մէպնի,
մէրգաւմա ալա սըղըշտըրմագ-
տա իտիլէր :

Վէլհասըլ մէրգաւմա քէմալի էմ-
նիյէթէ վէ րահաթ իւզրէ պուլուն-
մագտա իտի, շիւնքի, Սէնթ-Ուէն
քէօզկիւնտէ տալիմա հիւնի հիւր-
մէթ կէօրմէքտէ իտի, կէրէք քէն-
տի նիչանլըսը վէ կէրէք Լիօնէլ
Վարթըն, տալիմա քէնտիսինի սէվ-
մէքտէ իտիլէր, վէ հաթթա, ար-
թըգ նէ Լիօնէլ վէ նէ տէ ժան Րը-
նօ, մէրգաւմա քեաղրտ օլունտնա
պիլէ թէչվիգ իթմէմէքտէ իտիլէր :

Հալ պու քի էօթէտէ քիւչիւք
գըլ Մարի Վարթըն, նասըլ քի սէ-
պէպի մալիւմ տուր, զամ ու էլէմի
աղիմ իւզրէ պուլունմագտէ, վէ գա-
ղանմօշ օլտուզու պիր գալպ խա-
թալըլը կիւնտէն կիւնէ քէսպի
չիտտէթ իլլէմէքտէ իտի.—վէ մէր-
գումէ, քէնտու քէնտույէ, քէսպի
չիֆա իտէնէկիւնտէն գաթի իւմիտ
օլմուշ օլտուզունտան, մէգըիւր
քէյֆիղիկիլինի, պիւթիւն գուվլէ-
թիլլէ սէթրէ չալըչմագտա իտի :

—Լէօթօլ տիւչար օլաճողը թէհ-
լիքէտէն, անճագ պէնիմ էօթէմ ի-
լէ դուրթուլուպ սահիլի սէլամէթէ
չըգապիլէնէք տիր . . . —տէյի տիւ-
չիւնմէքտէ, վէ պու իւմիտ սալէ-
սինտէ ճէսարէթ ալըպ, մէղքիւր
քէյֆիղիկիլինէ կիղիճէ թէհամ-
միւլ իլլէմէքտէ իտի :

Վէ գալպ ու ֆիքրինէ հիւքմիթ-
մէքտէ օլան պու իւմիտ վէ պու ի-
թիգաաթ սէմէրէսի օլարագ, տա-
լիմա օլ սօկուն լէհճէսինտէ, զամ-
նագ պիր թէպէսիւմ էսէրի կէօ-

րիւմէքտէ իտի :

Լէօբօյ, կերչի հէր կիւն պիր դաշ սաաթ կիտիւզ Սէնթ-Ուէն քէօշ-կիւնտէ կէշիրմէքտէ իտի իսէ տէ, Մարիեի եալընըզճա կէօրէմէյիւզ, Դաւմէն իլէ Տօյօրէզ հազըր օլ-տուգլարը հալտէ կէօրմէքտէ իտի, -չիւնքի Մարի, քէնտույի մէճպուր իտէրէք մէրգուլ իլէ պիր պիրու-տէթ վէ պիր պիգալտի իւզըրէ պու-լունմադտա իտի, -վէ պու հալ իսէ պիթթապի Լէօբօյուն գալպինէ խանչէր կիպի իլլէմէքտէ իտի :

Պէլհասըր պու պիշարէ չօճուգ-լարըն իքիտի տախի, տէրտի տէ-րունլէրինի քիմսէյէրէ աշմադըրըն, կիզի կէզլի չէքմէքտէ, վէ էրի-եիպ թիւքէնմէքտէ իտիլէր :

Վէ Սմէլինին գօճաուը, Կանի Լէ-օբօյուն էնիշտէնի օլան գօնթ Կօնթ-րան տը Լաւէնիէն կէլինճէ, մէր-գուլ աթ եարըչը սօզչամը, Սէն-Տօմինիք սօգաղընտա վազը քէնտի գօնադարընա ալտէթ իթտիկին-տէ, Նասըլ քի Լիօնէլ, լէհճէսին-տէ պիր պօղուգլուգ պուլունտու-ղունու քէնտիսինէ սէօյլէմիշ իտի, պիրտէն պիրէ պիւթիւն պիւթիւն պօղուլարագ, իւզէրինէ պիր պի-ղընըզ կէլմիշ տիր :

Մէզքիւր պալընըլզ հէրնէ գա-տար եալընըզ չէնտտոգըգա սիւր-միւշ իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տա-խի քէնտիսինի բուհու կիպի սէփ մէքտէ օրան վալիտէսինին դօրգու վէ մէրաղը ազիմինի մուճիւզ օլմուշ տուր :

Սնիւնաէ մէրգուլմէնին խաթընա, Բօքէթ մահպուսիտանէսի հէքիմի օլուպ, վէ քէնտիլէրին տէ Փաժիլ-եա հէքիմի պուլունան գաթըն, մուվագգաթէն Բարիստէն ուզագ-լանտըլը վաղըլթտա, քէնտի եէրի-նէ էհիթէլթի վէ տիրայէթլի կէնճ

պիր հէքիմ թային իլլէմիշ օլմաուը-նը, պիր մէքթուպ եազարագ պիլ-տիրմիշ օլտուղունու տէրխաթըր իլ-լէտի :

Մէզքիւր մէքթուպտա, Դօրա-նըն վէ եախօա Լիօնէլին հէքիմի պուլունան սօգթօր ժօյլէյին իտի, սօգթօր ժօէ Սիմէլ օլուրագ վէ-րիմիշ իտի, չիւնքի մէրգուլ իտի, վէ իգամէթ կեահընըն տա Դօլիզէ սօգաղընտա պուլունմաուը պիլտի-րիմիշ իտի :

Հէրնէ դատար գօնթ Կօնթրան մէրագ իտիլէճէք պիր հալտէ օլ-մաաղընըր իտտաա իլլէմէքտէ պու-լունմուշ իսէ տէ, վալիտէսինին գալ-պի րահաթ օլմաաաղընտան, անին-տէ արապանըն պիրինէ պիր աաաժ պինտիրէրէք, վէ էկէր կիճէ սա-պահա գատար պէքլէմէք լազըմ կէլիր իսէ պէքլէյիւզ, հէր հալտէ մէրգուլ սօգթօրու ալըպ պիրլիք-տէ կէթիրմէսինէ տալիր թալիմաթ վիրէրէք կէօնտէրմիշ իտի :

Իգպալինտէն օլ կիճէ սէ սօգ-թօր ժօյլէն, մէզքիւր խանէսինտէ պուլունմագտէ, վէ Բօգէլի խա-թախանէսինտէ պաեքնալըրպտա, պատէհու մէզարտան չըգարարագ քէնտի խանէլէրինէ կէթիւրիւպ աեքլթաղլարը, վէ եէնիտէն պիր իտիմ թագարագ, ժագ էրվիէօ թէմիյնէ իլլէտիքլէրի Պանշթօն ի-լէ գօնուշմագտա իտի :

Սմէլէնին գաեքն վալիտէսի մէր-գուլմէ սապըգ Պանշ-էվրէօ թա-րաֆընտան չաղըրթըր օրտուղունու կէօրտիւքտէ, մէմնուն վէ մէսրուր օլտու :

Դօրա, բէք ալէա տիւշիւնիւպ քէշֆ իտէպիլմիշ իտի, չիւնքի հէր հալտէ՝ եաղընտա մէզքիւր Փաժիլ-եա թարաֆընտան չաղըրթաճապ-ըն տէտի իտի . . . -տէտի մէրգուլ

քէնտու քէնտույէ:

Վէ անինտէ կէլէն ատամա պէ-
քտպէր մէզքիւր խանէեէ կիթտի:

Հէր նէ գատար Կօնթրան, պէն
խասթա տէկիլիմ, հիշ պիր շէյիմ
եօգ տուր աէյի խտտա խտէրէք
աեապտա կէղինմէքտէ խտի խտէ տէ,
տօյթօր ժօպէն մէրգումուն եիւ-
զիւնէ պապար պապմազ, իշիրմիշ
օլտուզլարը նէպաթիւթ զէհիրինին,
քէնտի թէէսիրինի իշլէթմէկէ պաշ-
լատըզըն կէօրմիւշ իտի: Մազաթ
զաթէն քէնտիսի գուրնազ օլուպ,
վէ Լիօնէլ թարաֆընտան տաթի
աիզը թալիմաթ իլլէմիշ օլտուզուն-
տան, շէօյլէ քի, զէվճէսի գօնթէս
Ամէլիյէ պիր շիւպհէ վիրմէքիլք-
տէն սազընմազլըգ իգիլիզա իլլէ-
տիկինի տիւշիւնտիւկիւնտէն, ապա
իշի թէլաշա վիրմէքսիլին, միւմ-
քին մէրթէպէ հաղիպաթը հալի
աէթը իլէ մուսմէլէ իլլէմէքտէ պա-
լունմուշ տուր:

—Պէն մօնթէօ Կօնթրանտա էօյլէ
աղըր պիր հալ կէօրմէքտէ տէկի-
լիմ, թէլաշ վէ մէրազ իտէճէք պիր
շէյ եօգ տուր... —տէտի մէր-
գում քէյֆսիլի պիր չօգ մուայ-
եէնէ իլլէտիքտէն սօնրա, ֆադաթ,
շունու տաթի ունութմաթ իշար իյ-
լէմէկէ քի, ապըլ իլլէթ, հէնուզ լա-
եըգըյա զահիրէ չըգմաթը տըր,
պունտան սօնրա, զուհուրա կէլէ-
ճէք օլան հալլերէ վէ ալէտմէթլէ-
րէ պէքլէնիլմէք լաղըմ կէլիր... —
պէնիմ շիմտիքի հալ կէօրտիւկիւմ
անճադ միտէ պօզդունլուզունտան
հասըլ օլմա պիր շէյ օլուպ, վէ
պունուն իտէ էմրի թէտապիսի բէք
աաան աղը... —եաըն պիր սու
կէթիրէճէկիւմ տիր, վէ ումարըմ քի
անը իշտիկինտէ, քէսպլ, բահաթ
իլլէեէճէք տիր:

—Իյի էմմա, պու կիւնտէն հիշ

պիր շէյ եաըլմազլըգ իգիլիզա իթ-
մէզ մի, —տէյի սիւալ իթաի Կօնթ-
րանըն վալիտէսի, —էվլատըմըն էմ-
րի թէտապիսիէ շիմտի պու տա-
զըգտան հիմմէթ օլունմասընը ար-
զու իտէրիմ... —գօրգարըմ քի
մաազալլահ, թէքրարէն իւզէրինէ
պիր պաեըլմազլըգ կէլմէսին... :

Կօնթրան հալէա քէնտինին էօյլէ
գօրգալանճադ, վէ սէրիան էմրի
թէտապիսիէ միւհթաճ պիր հալտէ
պուլունմատըղը իթիգաաընտա օլ-
տուզունտան, վալիտէսի թարաֆըն-
տան զուհուրա կէլէն մէրադտան
տօլտեը կիւլմէկէ պաշլատը իտէ տէ,
մէրգումէ եինէ քէնտի խտտաաըն-
տա իտրար իլլէտի:

Ժօյլէն օլ տէմ պիր թաա չայ
դանաթտըրըպ, վէ մէզքիւր չաեըն
իշինէ տաթի, բալթօսու ճէպինաէն
չըգարտըղը չիլտանը իշինաէքի ու-
ֆաճըգ շիշէլէրտէն պիրինաէ տո-
լու օլան, վէ Ամէլիին մէրգում-
քէնտի գօճաաընա իշիրմիշ օլտու-
զու զէհիրին բանզէհիրի պուլունտան
սուտան պիր գաշ տաթի տաթաթ-
աթ, վէ Կօնթրանա թապաթիմ իլէ:

—Րէճա իտէրիմ, էֆէնտի, իշի-
նիզ շունու... —ումարըմ, վէ հաթ-
թա գապիէնտէ իթիմատ իտէրիմ-
քի, եալընըզ պունունլա տաթի
քէսպի իֆադաթ իտէրէք, բահաթ
պիր ույգուշուեապիլէճէքսինիլ
տիր... տէտի:

Կօնթրան կիւլիւմէեէրէք, մէզ-
քիւր սուեու իշի վիրտի:

Սոյքի անինտէ մէրգումուն եիւ-
զիւնէ պիր ըէնք կէլմէկէ պաշլատը:

—Ա, կէօրտիւկիւլ միւ, —տէյի
պաղըրտը վալիտէ գաաըն, —մէզ-
քիւր իլաճ նաըլտա անինտէ քէն-
տի հիքմէթ ու թէէսսիրինի խպրազ
իլլէտի. —տօղրուսու, տօգթօր է-
ֆէնտի, շու հազադաթընըզ չայ-

եանը թագաւոր ու թէչէ քքիւր տիրոջ։
—Մատաւ, —տէաի տօգթօր մահ-
ճուպանէ պիր սէօյէյիշ իլէ, պէօյ-
լէ ուֆագ թէֆէք քէյֆսիլլիքլէ-
րի իյի իթմէքլիք պիւլիւք պիր
մարիֆէթ տէկիլ տիր . . .

Վալտէ գառն իլէ տօգթօր
պէյնինտէ մէզքիւր լազբրաւար
կէյմէքտէ իքէն, Ամէլի տախի քէն.
տի ֆիքրինտէն, վիրմէքտէ օլտու.
զու զէհրին մըդաաբընը պիրազ
տահա արթըրադ վիրմէքլիկի
տիւլինմէքտէ իտի,

Վէ ֆիլվագբաւ մէրգումէ նիյ-
 եէթի դատտարանէսինի մէվգըրի իճ.
 բաեէ դօեհարագ, զէհիլին մըգտաւ.
 բընը արթըրաւ իսէ տէ, տօգթօր
 տախի ֆէրտաւը կիւնիւ, քէնաի
 հաղըրլաեհահագ օլտուղու եէնի
 թէրթիպի կէթիթմի, իտի:

Վալրտե գատրնըն էվլատը քէյթի-
սիդլիկինէ տայիր օլան գօրգուս վէ
մէրուզը հէր նէ գատար խաֆիֆ
լէնմիշ իտի իսէ տէ, պաշլա գօր-
գուս վէ պաշլա մէրագլոր, մէր-
գուսմէնէ խապուս րահաթընը զայս
լիթտիմէքտէ իտիլէր: Շէօյլէ քի,
հիշ թանրմագատ օլմատըղը տիւշ
մէնլէր, քէնտի կէշմիշ հալլէրնի
պիլմէքտէ, վէ քէնտի էօրտուրը-
նա վագըլֆ պուլունմագատ, վէ եր
կիրսի սէնէ էվլէլքի էօլմիւշ տիւր
իթիգատընտա պուլունտուղու պիր
էվլատընըն, հալէա հահաթտա
պուլունմաուր գօրգուսունու վիր.
մէքտէ իտիլէր:

Ուէրգուսմէ քէմալի մէրադ վէ էն-
տիշէ իւզըն, Սէնթ-Ուէն քէօշ-
կիւնտէ իճրա զըլընաճադ օլան
ժօրժ Տէրէյիին ապար նիքեաճը
գօնթրաթընաա հազըւ պուլունա-
ճազը կիւնիւ զինճիւ իլէ չէքմէք-
տէ խաի, չիւնքի, մէրգուսուն տիւշ-
մէնէրլինին էֆքեաւ ու նիյեէթլէ

ըինի վէ գուվվէթ ու գուաբէթլէ.
ըինի անլաեապիլէճէք աիդ :

Ամէլի իսէ, մէզբեր կրճեհի,
քէզալիք, ֆագաթ պաշպա պիր
նիյեհէթ իլէ օլտուղու հալտէ, զին-
հիր իլէ չէքմէքտէ իսհի:

Վէ Բէմի Շօմէն իլէ արգաստաշը
լը Կօսա կէլինաիքա՛տէ, պիլիւք հըրու
ու մէրագ իւզրէ, ժան Բընժու՛ն
բէշինա՛տէ կէզէն հէր հալա՛տէ քիմ
օլաուզոնու ա՛նլամաեա չալըշմագ-
տա խոիլէր:

Բէմի Ծովէն թէպտիլ գընափէթ
մէրգումուն բէշինտէ կէզմէքտէ ի-
քէն, պիր կլն մէրգումուն, պիլ-
արապա իլէ կէշմէքտէ օլմաաբն
կէօրմիւշ, վէ մէրգումուն թանրաք-
ղընտան, քէնտու քէնտույէ, մութ-
լադա պու մէկլուն հէրիֆ, օլսախ-
թէ ինկիլիզլիք սաթմադտա օլան
հէրիֆ օլմալը տըր, էլպէթթէ պէն
պունու թահզըզ վէ թաստիզ ի-
տէպիլէճէք օլուր իսէմ, օլ վազըթ
իշիմիզ մուվաֆֆադըյէթ պուլա-
ճազ տըր, իշթէ օլ վազըթ բէնշէ-
միզէ տիւշմիւշ պուլունաճազ տըր
. . . տիմէքտէ իտի :

Անդրապատի Բնակարան արա-
պատի արգաստանի վարչապետի կի-
նի, վե պիւր թագաւոր արապատի
արգաստանի պիւր ժամկէտի եւեւել
օրինակով, վե արապատի եւեւ-
ելի եւեւելի տեւում իրիւրի

7

Ժան Րընօ Սէնթ-Ուէնէ կիթ-
մէքսէ իտի :

Պէտանէ հաճէի՛ն եօղ տուր քի :
 Բէմի Շօմէնտէ արապանքն արդա-
 սնտա , հէր նէվի ըահաթսըզըզը
 չէ. չիւպ , վէ չօգ տէֆա տա աիւշ-
 մէք թէհլիքէսնտէ պուլունարպ ,
 տէվամ խոխպ կիթմէքտէ խախ

Ներառյալ քէօշկիւն ըստմասցիւրդ-

նա ետգլաշտըգտա տուրու վիրտի:

Բէմի Շօմէն սըչրաեղպ ոշաղը աթըլտը, վէ կիտիպ գարշըտաքի եանի Լէօթօլուն, մատմնագէլ Վար. Թընլարըն Հալրա կիտէճէքլէրի կիւն օթուրուպ տա կէօղէթլէմիշ պուլունտուլու պիր գօլթուգտա օթուրտու:

Դէօշկիւն բարմագլըղը աշըլտը:

Արապա բարմագլըղտան իշէրի կիրտի:

Բէմի Շօմէն պիր պարտագ պէ. եագ չարտպ իշտիքտէն ոծրտ, Ժան Բընօնուն քիմ օլտուղունա տայիր, մէյխանէճիեէ պիր Թագըմ շէյլէր սիւալ իթտի, վէ մէղքիւր քէօշք. տէ օթուրմագտէ օլանդայէթլէ ոտ. հիպ սէրվէթ պիր դաթըն թաալ. լիւգաթընտան պուլունմասը ճէվա. պընը ալտը:

—Սէրգում սահիպ սէրվէթ դաթ կէնճ մի տիր եօգսա միւսինն մի. տիր, տէյի սիւալ իթտի մէրգում խըրսըղ, մէյխանէճիեէ:

—Դըղ կիպի կէնճ վէ տիւպէր պիր տէլիդանլը աշը, —հէնուղ եր. կիրմի պէշ չաղլարընտա:

Մէրգում հայտուտ գուլագլարը. նը գաշքեարագ, վէ հալտշճա սէօյ. լէեէրէք, քէնտի քէնտույէ,

Եա, տիմէք տիր քի մէրգում տէ. լիգանլը, օյ պէնիմ պիր պըչաղ. տա ճանընը չըգարմագ իսթէտի. կիմ տէլիգանլը օլմալը տըր, հայըֆ քի լը Կօս իլէ տօգուղ եիւղ պին ֆրանղը չալմըշ օլտուղունուղ կիճէ, մէրգում իլէ արգատաշը արապըն լէշլէրինի սէրէմէմիշիդ տիր... պու առամլարըն իքիտի տախի, մութ. լագ սուրէթտէ պիր շէյթմանլըղ տօլապը շէվիրմէքտէ օլմալը տըր. լար... պունլարտան հէր հայտէ չիւպհէ օլունտա ճայիդ տիր... վէ պինաէն տլէյհ մութլագ սուրէթ.

տէ պէն պու առամլարը տէօրթ կէօղ իլէ կէօղէթմէլի, վէ տայիմա տա բէշլէրինտէ կէզմէլիլիմ...:

Պատէհու Բէմի Շօմէն Բաղիս եօ. լունու էլէ տլալ, վէ Փէրտասը կիւնիւ սապահըր, լը Կօստա պէ. րապէրինտէ օլտուղու հալտէ, էր. քէնաէն եիւնէ մէղքիւր գօլթուղա կիրտի:

Պունլարըն իքիտի տախի պաշա. րընա պիրէր բէրուգա կէշիրիպ, վէ Թէպտիլի գըեաֆէթ իլէ պիրէր տի. լէնճի հալինի քէսպ իթտիքտէն պաշգա, Բէմի Շօմէն եիւղիւնիւ եարընա դատար սիեահ պիր շէյ իլէ պաղլալըշ էտի, վէ լը Կօստա. աճըղը մագամլար իլէ, էլինտէ պուլունան պիր զլարնէթի չալմագ. տա իտի:

Պունլար պու հալ իւղրէ, քէօշ. կիւն բարմագլըղը եանընտա տու. րարագ, կէլիպ կէշէնլէրտէն սա. տագա տիլէնմէքտէ իտիլէր:

Սաաթ օն պիր րատտէլէրինաէ բարմագլըղըն դարգուսու աշըլտը, վէ սիւրաթ իւղրէ իքի աթլը պիր արապա տիշարը չըգալը:

Արապաեը, Տօմէնիգօ Սէպալլա եանընտա օլտուղու հալտէ, Լէօնէլ պիղղաթ քէնաի գուլանմագտա իտի,

Տօմէնիգօ Սէպալլա մէրգուման տիլինճիլէրէ ստագա աթտը, վէ կէրչի մէրգումլարը բէք իլիճէթա. նընըպ ֆարգ իտէմէտի իսէ տէ, հալ ու հէյեթլէրինտէն չիւպհէեէ դահիպ օլտուղունտան, իւղէրինտէ պիր նէվի իւրքիւնթիւ էսէրի հա. տըլ օլաու:

—Պէն պու առամլարը թանըեա. ճաղըմ էմմա... —տէտի մէրգում քէնտու քէնտույէ, մութլագա պու առամլար պուրտեա մահգա տիլէն. մէք իչին կէլմիշ օլմալըղ, իլլա ոլիր

նիյեթի ֆասիտէեէ վէ խէֆիյեէ-
եէ մէպնի կէլմիշ օլմալը տըրլար . . .

Արատան չէնտ ստիյեէ կէչէր
կէչմէզ , մէրգումուն խաթրընա
պաղը շէյիէր կէլտիկինտէն , եէնի-
տէն իւզէրինտէ պիր էնտիշէ վէ
գօրգու էսէրի զուհուրա կէլտի :

— Պունար հէր հալտէ Ռէմի Ծօ-
մէն իլէ արգառաշը լը Կօս օլմալը
տըրլար . . . —տէտի քէնտու քէն-
տույէ, —էվլէթ , շիւպհէմտէ հազ-
դըմ վար տըր , պու պէօյլէ տիր-
պունար մութադա , սապըզ Պը-
լանշ էրվիէօ (Ամէլինին գտեքն վա-
լիտէսի) թարաֆընտան պուրտեա
ճասուպուղա կէլմիշ օլմալը տըր-
լար . . . —պիր ան էվլէ պէն քէն-
տիմի պու պէլալը հէրիֆլէրին էլ-
լէրինտէն գուրթարմաեա չալըշմա-
լընըմ :

Էլպէթթէ պունարըն պիր նիյ-
եէթի ֆասիտէլէրի օլմալը տըր , վէ
մութլագա պէնիմ իչին պիր թէհ-
լիքէտէ պուլունմագտա տըր . . .

Մաազալլահ , էկէրչի Ռէմի Ծօմէն
պիր քէրրէ մէրգումուն Ժան Րընօ
օլմալընը թանընըպ թահգըզ իտէ-
ճէք օլտա իտի , մէրգումուն իչի ,
ֆիլհագըզա պիթմիշ օլմագա իտի
. . . չիւնքի , մէրգում հէր նէ գա-
տար , տէնիզտէ քէնտի էօմրիւնէ
գատտ իտիպ , պօղուլուպ կիթ-
միշ տիր գանն օլունարագ , բրան-
կապէնալէր աէֆթէրինտէն գայտը
սիլինմիշ իտի իտէ տէ , պու ճիւմլէ
իլէ տախի , էկէրչի Ռէմի Ծօմէն թա-
րաֆընտան , հիւքիւմէթէ տղաճըզ
պիր շիւպհէ մալիւմաթը չիլիէճէք
օլտա իտի , մէրգում իչին բէք խա-
թարէնկիզ օլտու գաան պաշգա , Գօ-
րա իչին տախի բէք խաթարէնկիզ
օլմուշ օլմագա իտի , շէօյլէ քի , էօյ-
լէ պիր գանլը գաթիլ առէմի սէտ-
տի սէբէր օլարագ , եանլարընտա

թաշմագտա օլտուղարը անլաշը-
լաճագ իտի :

Վէլհալը Ժան Րընօ , իլը ֆուր-
սաթտա , մէրգուման պէլալը հէ-
րիֆլէրտէն քէնտինի գուրթարմադ-
լըղնի պիր չարէսինի տիւշիւնմէք-
լիկէ գարար վիրտի :

Արապա թօղու տիւմանա գա-
թարագ գօշուպ կիթմէկէ պաշա-
տըղընտա , Ռէմի Ծօմէն լը Կօսա խի-
թապէն ,

—էյ ճանըմ , նէ՞ տէրսին , պիր
շէյ անլաեալիլտի՞ն մի, —տէյի տի-
ւալ իթտի :

—Շիւքհէտիլ , —տէյի ճէվապ
վիրտի կէնճ խըրօղը, —մէրգում թա-
քէնտիտի տիր , Բա-տըլա-Միւլսօ-
գաղընտաքի վէ Պան Ծօնլի մէյ-
խանէսինտէքի բաթթ կէլտիկիմիզ
հէրիֆ տիր . . .

Նա՞ղը , տէնին Օթէլ տը Վանթ-
տա (պէղէսթէն , վէ եախօտ միւ-
զայիտէ մահէլի) կէօրտիւկիւն ին-
կիլիզ տախի պո՞ւ մու տուր :

—Թա քէնտիտի տիր . . .

—էյ օլ եանընտաքի աէլիլդ տն-
լընը քիմէ պէնղէթտին . . .

—Մէրգումտա Րօշէ սօգալըն-
տաքի կէօրտիւկիւմիւզ տէլիգանլը
տըր . . .

—Տիմէք տիր քի , օլ պապտէ
քէմալի էմիյեթթի իւղրէ պուլուն-
մագտաղըն , էօյլէ՞ մի :

—էվլէթ , ֆագաթ , թահգըզա
միւհթամ պիր խուսուս տահա վար
տըր :

—Գանղի խուսուս տուր օլ տէ-
տիկին :

—Շունու թահգըզ իտիպ տն-
լամագ տըր քի , աճապա պիլտի-
կինիզ Արապ , վէ ինկիլիզ , վէ բը-
րանկապէնտիւրտէն պուլունտան Ժան
Րընօ , պունլարըն իւշիւ տախի պ-
նի առամ մը տըր :

— Պունուն թահզըզը միւմքին
օլապիւնէնք մի տիր :

— Էլ պէթթէ :

— Անապա եագըն վագըթտան
օլապիւնէնք մի տիր :

— Նաաբլ քի մատամա սէօզվէր-
միշիմ տիր, օն պէշ կիւնէ գատար
անլաեապիւնէնէկիմ տիր . . . — Նա-
մուլու պիր առէմ, լագըրտընը
պիր քէրլէ սէօյլէմէլի, վէ սէօյլէ-
տիկինի տէ իհրա իյլէմէլի տիր . . .

Ժան Բընօ, էօյլէտէն ոսնրա
Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնէ ավտէթ իթ.
տիկինաէ, մէրգուման իքի տիկն.
ճիւլէրի կէօրէմէտի, չիւնքի պըրա-
զըպ կիթմիշլէր իտի :

Հիքեալի միզի օգուեան զաթլար,
հալիլէ, Բուէնտէն, Ժիւրիթէր իա-
րափընտան, Լիօնէլէ չէքիլմիշ օ-
լան պիր զըթա թէլէկրափը, վէ
մէղքիւր թէլէկրափըն, Շաթիյեի-
տէն աթ եարընտան ավտէթիւ.
տէ . . . մէրգումէ վէրիտիկինի աէր-
խաթըր իտէպիլիլէր :

Ժիւրիթէր քէնտի թէլէկրափըն-
տա, պէշ կիւն ոսնրա, ագշամա-
եըն, Վանթէօր նամ վարըրլլա,
կիտիպ Սէնա նէհրինտէ, թա քէօշ-
կիւն գարընտան տէմիր աթա-
ճաղընը պիլտիլմիշ իտի :

Նէվմի մէղպուրաէ, թամ իշար
օլունան վագըթտա, Դօրա իլէ Ժան
Բընօ վէ տօզթօր Ժօսլէն, մէղքիւր
վարօրուն կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ
իտիլէր :

Սաաթ կիճէնին տօգուզու րատ-
տէլէրինաէ օլուպ, վէ սուլար տա
ղայթ սաքին պիր հալտէ օլտուգ-
լարը թագտիրտէ, կերիտէն պիր
աթէշ գրգաըթընը կէօրիւնմէկէ
պաշլատը—պիր իշարէթ թօրու սէ-
սինաէն, նէհրին իքի թարափ զը-
եըլարը աքս իթտիկի կիպի, պիր
իսլիմ կիւրիւթիւտիւ տալի իշի-

տիմէկէ պաշլատը, վէ ֆիլվազը,
Ժիւրիթէրին թահթը գօմանտա-
սընտա օլտուզու հալտէ, մէղքիւր
վարօրուն կէլիպ մէղքիւր մահէլլտէ
տէմիր աթաղը կէօրիւտիւ :

Անինտէ վարօրտան պիր սանտալ
ինտիրիտի, վէ մէղքիւր սանտա-
լլն պաշլէնտա պիր զըրմըղը ֆէնէր
ասլը օլուպ, վէ Ժիւրիթէր տէ
սանտալտա պուլուտուզու թագ-
տիրտէ, քիւրէքլէր չէքլէրէք,
գընքեա տօղրու կէլմէքտէ օլտու-
զու անլաշլըր :

Ժան Բօնօ, քէօշկիւն հիսար տի-
վարընտան նէհրէ աշլմադտէ օլան
պիր ուֆագ գարուեու աշտը, վէ
Ժիւրիթէրին սանտալտան չըղարա-
րագ, Բէօշկէ Լիօնէլ Վարթընըն
նէգտինէ կէօթիւրտիւ :

Ժիւրիթէր Լիօնէլի կէօրտիւքաէ,
քէմալի թէվաղիւ իւղրէ պաշլընը
էյտի, վէ քէմալի հիւրմէթ վէ ու-
պուտիյեթ իւղրէ տալի, թու-
թուպ մէրգումուն տէսթինի պու-
իյլէտի :

— Էֆէնտի.—տէտի մէրգում պու-
արատա,—իլիէ էմրի ալինիլի իհրա
իտէրէք կէլտիմ . . . — չիմտի տալի
սատըր պուլլուլաճագ օլան էմրի
վալէանըղա հաղր ու միւնթագըր
պուլունմագտալըմ . . .

— Տօթթում, սիզին քէմալի սա-
տագաթընըղը պիլմէքաէյիմ, վէ
հագընըղտա էմնիյեթի քեամի-
լէմ սալի տէրքեար տըր . . . —տէ-
յի ճէվապ վիրաի Լիօնէլ :

— Էսիլլէր քէնտի ճան ու թէն-
լէրինի, Էֆէնտիլէրինէ պօրճու
պուլունմագտա տըրլար, պէնաէնիլ
տալի քէնտի վաղիֆէմի իֆա վէ
իհրա իլլէմէքաէյիմ :

— Մագաթ, արթըգ սէն Էսիլլէր
որրասընտա պուլունմագտա տէ-
կիլսին :

—Աֆվ իտերսինիդ, էֆէնտի պէնտէնիդ հէմ հալէա գաթը վալէանըղըն էսիրիյիմ, վէ հէմ տէ տայիմա պու էսիրլիքտէ պագըդալմագըղըն արզու իտէրիմ.—վագաա, պէնտէնիդ տախի պիլիլիմ քի, վիճուտիմի նայիլի հուրրիյէթ պու. եուրմուշուռնուդ տուր, հալ պու քի գալպիմ, տայիմա զինճիրի նիյմէթիսիզլէ պագըն պուլունմագտա տըր, վէ գաթմա տա մէգքիւր զինճիրտէն գուրթուլմագըղըն արզու իտէնէրտէն տէկիլիմ:

Գորա մէրգուժուն պու էլֆազը վէ պու ուպուտիյէթի իւզէրինէ, զիեատէսիյէ միւթէսոր օլտուղունտան, էլլէրինի թուլմալագ, քէմալի խիւլուքեարի իւզըն սըգտը:

—Վարօրուն թայիֆէսի միւքէմ մէլ պիր սուրէթտէ արի, էօյլէ տէ կիլ մի,—տէյի սիւալ իթտի պատէհու մէրգուժէ:

—Էվլէթ, էֆէնտի, օն իքինէֆէր թայիֆէմիդ պուլունմագտա օլուպ, վէ օն իքի նէֆէրի տախի պէնտէնիդ միսիլիւ քէմալի սատագաթ իւզըն պուլունմագտա տըրլար. . .—չէօյլէ քի, էկէրչի թաւաֆը ալինիլտէն, պու կիճէ պիր էմր ալաճագ օլսալար, Բարիսի աթէչէ թուլմաեա պիլէ հոլըր պուլունմագտա տըրլար:

—Իլուտա՛ նէ քէրտէ քի պէն օնլարա էօյլէ հագգսըզ վէ նիզամսըզ պիր շէյ էմր իտէյիմ.—տէտի Գորա, մէրգուժ թարաֆընտան զուհուրա կէլէն հատտէն զիեատէ սատագաթ իւզէրինէ կիւլիւմէեէրէք.—սիզին քեաֆֆէնիզին տախի պանա խըտմէթ իթմէքիկինիզին սայքի վագթի եագլաշմագտա տըր. . . —թէհամմիւլ լաղըմ տըր. . .

Սէնթ—Ուէն քէօշկիւնտէ, իշպու

հիքեայէմիզտէ պիքրի կէչէն շախալարտան էքսէրիսինին թօրլանտըլարընտա, Ժօրթ Տէրէյն իլէ Բօլա Վարթընըն ագտընիքեա հը իճըաաք կիճէսինէ անհագ տէօրթ կիւն դալմը իտի:

Պու տէօրթ կիւնիւն իլք կիւնիւ, Ժան Բնօ Մօնմարթըրտա վագը Բնէ Մաթիֆէնին խանէսինէ կիթտի, վէ մէրգուժա, Բօզ Պօնշանա խապէր վիրմէք վէ եախօտ սէօյլէմէք իւզըն պիր չօգ թուֆսիլի թալիմաթլար վիրտի, վէ մէրգուժալաթքընտան տախի, իէմամիլլէ իճըաաքնա տայիր սէօզ ալտը:

Մաթիֆէ վիրտիկի սէօզիւ քեա միլէն իճրա իլլէմիշ օլտուղունտան, մէրգուժէ Բօզ Պօնշան տախի, ֆէրտաաք սապահըսը սաաթ մօգուզ լատտէլէրինտէ, կիլինիպ դուշանուրագ, Մարսիալըն էվլինէ կիթտի մէրգուժուն օտաաքնտան իշէրի կիրտի, վէ քէնտիսինի էվլէլքի հալինտէ պուլտու.—Պէեանէ հաճէթ օլմաեալագ անլաշլաճագ տըր քի, Մարսիալըն իւզէրինտէ, արթըզ գէհիր էսէրլէրի պուլունմագտա տէկիլիտի:

Մէրգուժէ կիտիպ Մարսիալը աննտան պուս իլլէտիքտէն պաշգա, սըհհէթի հալինէ տայիր տախի պիր չօգ մօթտնէ սիւալլէրտէ պուլունտու, վէ մէրգուժ տախի, իշարէթիլէ իզհարը լահաթ վէ մէմուսիյէթ իլլէտի:

—Օհ, չօգ իլի, ազիլիմ. . . —տէտի Բօզ Պօնշան,— լէհհէնիզտէն տախի, պու սապահ տահա իլի պիր հալտէ պուլունտուղունուդ անլաշլաճագտա տըր. . . —չիմտի սիզտէն պիր մաթլուպուժ վար տըր. . . էկէր միւտաատէ իտէր իսէնիդ. . . ահ, ահ, պիր ագ մէրադընըգա թօգունճագ տըր, էօյլէ տէկիլիմի

... Փագաթի չօղլուդ Ֆիքրինիդի եօրմահենըդ, պագընըդ նէ խիր մաթլուպում, չէօյլէ քի քէնտլմէն պաղը իյլէրիմ պուլունտուղունտան, պիր ի.քի ուտաթ գատար սիդի եալընըդ պըլուգ մաղլըղըմ իգթիգա իթմէքտէ տիր, իմտի, օլ պապտէ միւստաւանիդի թալապ իտէրիմ, պիրիսի բարա իսթմէքտէ իմիշ... վէ բէք էմնիյեթթիտէ պիր ատամ իմիշ... -նէ էմր իտէրսինիդ, չաբուճագ կիտիպ տէ կէլէյիմ մի:

— Եվվէթ... — տէյի ճէվապ վիրտի Մարսիալ կէօղլէրինի դաբա. եարապ:

— Ագրան ու էմսալինիպ պուլունտան պիր դաթ ոընըդ, Ալլահ բադի օլտուն սիդտէն... — էլտէն կէլօրկի մէրթէպէ չաբուգ կէլմէք. լիկէ չալըչաճաղըմա ապա շիւբհէնիդ օլմասըն... — իմտի Պաթիսիթ խապէր վէրէյիմ տէ, պէն ավտէթ իտէնէ գատար եանընըդտան այլըլմասըն... — թաամընըղը վիրտին, սիդէ արգատաշըղը իթսին, վէ էյլէնէսինիդ տէյի սիդէ զաղէթալար օղուտուն:

Մէրդումէ չընկըրաղը չալտը Պաթիսիթէ լաղըմ կէլէն էմր ութէն. պիհի վիրտի, վէ Մարսիալըն ան. նընտան թէքրարէն պուս իտիպ, վէ ճիվէլի պիր սէօյլէյիշ իլէ,

— Ագիդիմ, թէքրարէն սէօյլէրիմ կիւճէնմէյինիդ, էյէմ իւզրէ օլմա. եընըդ, շիմտի կէլիրիմ... Եվվէթ, միւմքին մէրթէպէ չաբուգ կէլիրիմ... նիհայէթ տիշարտա իքի սա. աթտան զիեատէ գալմամ... — տէտի, վէ բարմաղլարը իւզէրինէ պատա. ճագ, եափաշճաճըղ օտաւտան տի. շարը չըղաբ:

Արատան իքի ստաթ կէչտի, իւշ սաաթ կէչտի, վէ տէօրթ սաաթ կէչտի իսէ տէ, երինէ մէրդումէ կէ.

իւպ չըղմատը:

Մարսիալ հէր նէ գատար քէօթ. իլւմ իտի իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տաթի, մէրդումէնին պէօյլէ կէ. ճիքմէսի իւզէրինէ, լէհճէսինտէ պիր մէրադ վէ պիր էնտիշէ ալէա. մէթլէրի կէօրիւլմէ կէ պաշլատը:

Մալիւմ եա, պու ալէմտէ ինսա. նըն քէնտի արգատաշընա ալըլմա. սընըն պիւյիւք թէէստիրի վար տըր, վէ պու թէէստիր տլէլիտուտա քէյթ. սիդէր իւզէրինտէ, տաճա զիեատէ միւշտհէտէ օլունմագտա տըր:

Հէլէ Մարսիալըն իսէ, հէր նէ գատար եանըլըպ տլտանմագտա ի. տի իսէ տէ, Բօղ Պօնչան հագղընա աա պիւյիւք էմնիյեթթի վէ պիւ. յիւք իւմտի պուլունտուղունտան, մէրդումէտէն պիր սաաթ մահրում գալմաղլըղ իսթմէքտէ իտի:

Մարսիալ քէյթիդ տիւշէլիտէն պէրու, Բօղ Պօնչան, մէրդումուն հէր ճիհէթլէ պատիի մէմնունիյեթթինէ չալըչարադ, իզհարը ուպուտիյեթթի իզտամ իյլէմիշ պուլունտա. զունտան, ալէյհիտէ ապա ստա. գաթսըղըղ շիւպհէսինէ գահիպ. օլմամագտա իտի...

Փագաթ, մէրդումէնին կիճիքմէ. սինին սէպէպլինի տէ պիլմէտիկին. տէն, պիթթապի զիեատէսիլէ մէ. բագ իյլէմէքտէ իտի:

Սաաթ իքի լուտալէրինտէ, մէր. դումուն իտնէսի դարուտուէօնիւն. տէ, գաբալը պիր Լանտօ արապա. սը կէլիպ աուրտու:

Մէղքիւր արապանըն արապա. ճըօը եանընտա, ըղպանտուա պիր Արապ իւլմամէթ. քետը օթուրմագ. տա իտի:

Մէրդում անինտէ աշաղը ինէ. բէք, արապանըն գարուտունու աշտը:

Լիօնէլ Վարթըն մէղքիւր արա.

պատան տիշարը չըգտը, վէ տճէլէ տճէլէ պիր սուրէթտէ, ինկիլիդ ուսուրի իւղրէ օյարագ գաբունուն չընդըրազընը չէքմէնէ պաշլատը:

Պիր խըտմէթքետր կէլիպ գաբունու աշտը:

Սէֆա՛ կէլտինիդ, էֆէնտի,-տէ. տի մէրգում Լիօնէլի թանընարագ. -հիչ շիւպհէ եօգ տուր քի, պի. զիմ էֆէնտի զաթը արինիլի կէօր. տիւկիւնտէ, զիւտտէսիլէ մէմնուն օլուպ, վէ տիւշար պոլունտուղու մէրագը ճիւզիճէ թէսկին օլաճապ տըր:

—Նի՛շին մէրագ իթմէքտէ տիր, սէպէպի՛ նէ տիր, տէյի սիւալ իթտի Լիօնէլ:

—Ձիւնքի պու սապահ մատամ Բօղ, միւմքին մէրիէպէ չարուպ սուրէթտէ ալտէթ իյլէմէք իւզրէ տիշարը չըգմը իքէն, հէնուղ շիւ. տիյէ գատար իսէ կէլիպ չըքմա. տըղընտան, էֆէնտի զիւտտէսիլէ մէրագ իտիպ տիւշարը էնտիչէ օլմագտա տըր.-չէօյլէ քի, քէնտիսի հէր նէ գատար պիր շէյ սէօյլէ. մէքտէ տէկիլ իսէ տէ, պէնտէնիդ բէք ալէա ֆէհմինտէ օլմագտաբմ:

—Կէօթիւրիւնիւղ պէնի Մ. Մար. սիւալըն եանընա,-տէտի Լիօնէլ:

—Պուեուրունուղ, էֆէնտի,- պէնտէնիդ էօնտէն կիտէյիմ քի օտոսընը կէօթէրէյիմ զաթը ալի. նիղէ . . .

8

Մարսիալըն լէհհէսինտէն, էնտի. շէյի տէրունի, բունա անլաշըմագ. տա իտի:

Սիւնիլէրի թէէստիրինտէն նաշի, գաշարը արասը գաթմէրէնմէքտէ վէ պագըշընտա պիր մահգունիյ. եթէ էսէրի հիւքմ իյլէմէքտէ իտի:

Կէօղ գաթագլարը օյնամագտա իտի:

Լիօնէլ օտաւտան իչէրի կիրէր կիրմէղ, Մարսիալըն իւղէրինտէ, թարիֆտէն միւսթագնի պիր մէմ. նունիյեթէ էսէրի հասըլ օլտու:

Լիօնէլ պիր գօլթուգ ալարագ կիտիպ քէյֆիզին եանընտա օ. թուրտու, վէ մէրգումա,

—Սգիզիմ միւսիւ Պէրէյն,-տէ. տի,-պու կիւն պէն մահգա սիզին սաղլըղընըղըն տահա նէ մէրիէպէ քէսպի թարագ գը իթմիչ օլմաւընձ անլամագլըգ նիյէթիլլէ կէլմէմի. շիւ տիր. . .-պէն բէք ալէա պիւ. մէքտէյիմ քի, սիզ, միւտտէթի էօմարիւնիւղտէ, բէք չօգ զայրէթ վէ ճէսարէթլէր իպրաղ իթմիշսի. նիզ տիր. . .

—Իմտի մանէվի օլարագ հէրնէ. վի զայրէթ վէ ճէսարէթլինիլի իւ. զէրինիպէ թօբլամալը, վէ սէօյլէնէ. ճէկիմի, օնա կէօրէ տիյնէմէլիսի. նիզ տիր, զիւրա, քէմալի թէէստիւֆ իւզրէ սէօյլէրիմ քի, էլէմպալաշ պիր խապէր վիրմէքլիկէ կէլմիշիմ տիր. . .

Մարսիալ պունու իշիտիր իչիթ. մէզ, տիւշարը էնտիչէ վէ էլէմ օլմաեա պաշլատը:

Հէր նէ գատար մէրգում պիր շէյ սէօյլէնէմէմէքտէ իտի իսէ տէ, կօէղլէրինին պագըշընտան, էօյլէ օլմասը, բէք ալէա անլաշըմագտա իտի: Լիօնէլ թէքրարէն քէլամէ ա. զաղ պիրլէ,

—Նիմտիեէ գատար քէմալի տիգգաթ վէ հէմ մէթհ իւզրէ սի. զի պագըղ գաեըմագտա օլան Բօղ Պօնշան, պիր իչ գըմնընտա, պու սապահ տիշարը չըգմը տըր. . .

—Էվլէթ . . .-տէյի խապէր վիր. տի մէրգում կէօղ գաթագլարընը օյնաթարագ:

—Վագաա, մէրգումէ բէք չա. բուգ տէօնմէքլիք նիյեթիլնտէ ի.

տի իսէ տէ , . . . —տէտի Լիօնէլ :

Մարտիալ թէ քրարէն մերգումուն
սէօլէտիկինի թաստիգ նիյեէթիյէ,
կէօղէրինի աչքս գաբատը :

—Մերգումէնին կիճիքմէսինտէն
տօլաեք , պիթթապի մէրաք իթմէք .
տէ օլուպ , վէ չօգ տա իհիթմալտէն
տիր քի , վազթինտէ ալտէթ իթ .
մէտիկի իչին թազպիհ տախի իյէ .
մէքտէսինիգ տիր . . . — հալ պու
քի , թէէսսիլֆ օլունսա ճայիգ տիր
քի , թազսիրաթ մէրգումէտէ տէ .
կիլ տիր . . . — վէ կէլմէք տէ էլինտէ
տէկիլ տիր , վէ իչթէ պէն տէ , մէր
գումէտէն ալտըզըմ պիր մէքթուպ
իւղէրինէ , վուգուի հալի , եանի պիր
«գազտեք» , մահգա զաթընըզա խա-
պէր վիրմէք իչին կէլմիչիմ տիր :

Մարտիալըն լէհճէտի պօզկունլու .
ղու կիթտիքճէ տրթմագտա իտի-
գուլագ թօզլարքնտան աշղըթիէր-
լէր ազմագտա խալէր :

—Պէն սիզէ , լիբ քաշառն տօլա-
եք տէտիմ , —տէտի , Լիօնէլ , — պազը-
նըզ վուգուի հալ ստալլօլմուշ տուր
. . . — ալէթ թաճիլ պուրաեա ալտէթ
իթմէք նիյեէթիյէ մէրգումէ ալա-
պաեա պինմէքտէ իքէն , հէրնասըլ
իսէ գաղարա տիւշմիւշ , վէ պիշարէ-
նին տիզի գըրըլմըշ օլուպ , վէ օլհալ-
տէ իսէ , պուրաեա կէլսէ , սիզէ հիշ
պիր ֆայիտէսի թօզունմատըգաան
պաշգա , պիր տէ ֆազլա օլարագ
կէօնիւլ ազապը օլաճաղընր տիւ-
շինտիւկիւնտէն , սորը քէնտի ի-
գամէթկեահընա կէօթիւրիւլմէսինի
միւրատ իթմիշ տիր , վէ անինտէ իքի
նէֆէր ճէրրահ եէթիշտիրիլէրէք ,
էմրի թէտալիսինէ պազըլմաեա
պաշլանմըշ տըր . . .

Մարտիալ պունու իչիթտիկինտէ ,
կէօղէրի եաշարմաեա պաշլամըշ
տըր :

—Ագիզիմ մօնսիէօ Տէրէյն , էօյ .

լէ հատտէն զիւրատէ տիւշաբը է-
սէֆ օլմաեքնըզ , —տէտի Լիօնէլ , — պէն
չիմտի մէրգումէնին եանընտան կէլ-
մէքտէյիմ , համո օլուն քէտէրլի
պիր հալտէ տէկիլտիր . . . — վու-
գուա կէլէն սազաթլըզը գաբար-
սըզա կէչէր մէրթէպէտէ իմիշ .
պէն քէնտիմ ճէրրահլարա խասսէ-
թէն սիւալ իյէտիկիմտէ , պիր այ-
տան աշաղա գալգապիլիր տէյիճէ .
վապ վէրտիլէր , վէ պու գատար-
ճըզ պիր շէյ իլէ գուրթուլմազըզ
իսէ , նասըլ քի կէօրմէքտէսինիգ ,
լէք օլ մէրթէպէ շայեանը մէրազ
վէ էսէֆ սաեքլամազ էկէր մաճալ-
լահ , եա պիւթիւն պիւթիւն միւհ-
լիք օլուպ , վէ եախօտ ալլարճա վէ
եքլլարճա չէքիլէճէք մէրթէպէտէ
օլտա իտի , օլ վազըլմ նէ եաբաճագ
իտինիգ . եալընըզ պիր այ , հէրնա-
սըլտա օլտա թէհամմիւլ օլունապի-
լիր . շիմտի էն զիւրատէ մէրազ օ-
լունաճագ շէյ , սիզին եանընըզա ,
մէրգումէ կիպի ճանտան տիգաթ
իսէն պիրինի պուլուպ տա թայեին
իթմէքտէ տիր . . . — աճապա քէի-
տինիգ էօլէ պիր էմնիյեէթ օլունա-
ճագ ատամ թանքմագտա՞ մըրնըզ ,
էկէր թանքմագտա իսննիգ , լուղէթ
քիթապընը կէթիւրէյիմ տէ , իսմինի
վէ մահէլլինի պէեան իտինիգ քի ,
տէրագապ ճէլպ իտէյիմ :

Մարտիալ կէօղէրինի աչքս ա-
չքս գաբամտըզընտան , էօլլէ պի-
րինի թանքմագտէ օլմամասը , վէ
շայեանը էմնիյեէթ պիր ատամը
պուլունմամտըռ տնաշըլտը :

Պունուն իւղէրինէ , Լիօնէլ թէք-
րարէն քէլամէ աղազ պիրլէ ,

—Աճապա չու պուրատաքի խըա-
մէթքեարընըզ , սիզի եալընըզա
պազըզ գաեքրապիլիր մի , նէտէր-
սինիգ , —տէտի :

Մարտիալ եինէ իշտըլէթ իլէ , եա .

բաժնի իշարէթին ղիրտի :

— Բիւջիւք մախտումինիդ Լէօբօյ միգի բէք սէվմէքտէ օլտուղուն տան , չօգ ինթիմալ տիր քի , էկէր չի խապէր ղիրտէնէք օլտուր իսէ , կէ լիպ եանընդտա պուլունմաղլըղա միւսարաալթ իտէր . . . — Նասրէ , ա նը չաղըրալըմ մը , իսթէրմիսինիդ :

— Խայր , — տէյի ճէվապ ղիրտի Մարտիար :

— Լէ հիչ շիւպհէ եօգ տուր քի , — տէտի Լիօնէլ , — խարիճտէն պիր ա տամ ճէլպ իթտիրսէք , անը տախի իսթէմէեէնէքսինիդ տիր . . . — էօյլէ տէկի՛ մի :

Մարտիար պունա տախի , անին տէ խայր , օլմաղ , ճէվապընը վիր տի կէօղ իշարէթիլլէ :

— Իմտի էօյլէ օլտուղտա , աղի զիմ մօնսիէօ Տէրէյն , խախրըմա եալընըղ պիր չարէ կէլիէքտէ տիր , վէ ումարըմ քի արթըգ օնատա բոյլի բիզա կէօթէրմէմէզլիք իթմէեէնէքսինիդ տիր , էկէր օնա տա եօգ , տէր իսէնիզ , տօղրուսու , կիւճիւմէ կիտէնէքտիր . . . Մալիւմեա , եալընըղ պիր դաչ կիւնտէն , պէյնիմիզ տէ պիւլիւք պիր խըրըմըգ բէյտա օլաճափ տըր , շէօյլէ քի , տէօրթ կիւնտէն , մախտումինիդ Ժօրթ իլէ եէկէնիմ Բօլանըն ագտը նիքեաճը իճրա իտիլիպ պիթէնէք տիր . . .

— Վէ էօյլէ մէէմուլ իտէրիմ քի , ֆա միլեաճա վուգու պուլաճափ օլան մէզքիւր ուֆափ պիր զիյնէթտէ , հաղըր պուլունմաղլըղը , սիզ տախի աղղու իլլէեէնէք վէ մէսուր օլաճապընըղ տըր . . . էօյլէ տէկի՛ մի :

— Էվվէթ . . . էվվէթ . . . էվվէթ . . . — տէյի ճէվապ ղիրտի Մարտիար կէօղլէքինի աչըպ գտրա եարապ :

— Իմտի , սիզէ իթէքլիֆ իտէրիմ քի , — տէտի Լիօնէլ , — պուրատա պէօյ :

Լէ , մէթրուք պիր հալտէ գալմադ տան իսէ , սիզի Սէնթ-Ուէն քէօշ կիւնտէ կէօթիւրէլիմ , օրատա կիւ շէլճէ հէմ գալըրըր վէ հէմ տէ էյլէնիւրինիդ , վէ ինշաալլահ , էմրի թէտալլինիդ տախի , տահա շարուք սուրէթտէ հասըլ սուր . . . — Նմ տէրսինիզ , պու թէքլիֆիմի գապուլ իտէրմիսինիդ . . . :

Մարտիար , քէմալիմ միսունիյեթէթ , լէ գապուլ իտէնէկինի , պա իշարէթ պիտիրտի :

Մատամ քի էօյլէ տիր , ֆէվթի վադըթ իթմէքլիկէ հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր , հէման շիմտի տէ կիտէպիլլիլ . . . — տճապա սիզճէ , շիմտի կիթմէքլիքտէ պիր մահղուր վաճ մը տըր , էկէր վար իսէ պէեան իտինիդ քի , օնա կէօրէ իճապը իճրաընը տիւշիւնէլիմ :

— Խայր , — տէյի ճէվապ ղիրտի քէյֆսիդ :

Լիօնէլ գամբանաեք չէքտի :

Խըտմէթքեար իչէրի կիրտի , վէ մէրգուճտան , էֆէնտիսի իչին պիր գաչ գաթ չաճաշըր հաղըրլաեքպ պիր չտնթտեա տօլտուրմասընը , վէ գաբունուն էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ օլան արապաեա կէօթիւրմէսինէ տայիր էմր ալտըղընտա , տիւշարը թէաճճիւպ օլմաեա պաշլատը :

— Էկէրչի պուրատա բարաեա տայիր պիր շէյինիզ վար իսէ , օնա տըր էմն յեթիլլի պիր եէրէ վաչ իթմէլիլիլ . . . — տէտի Լիօնէլ , — Պաթիլիմ չանթաեք հաղըրլամափ տա օլտուղու հալտէ :

Մարտիար , էվվէթ , վար տըր , տէյի իշարէթ ղիրտի :

— Նէրէտէ տիր , պու օտանըն իչինտէ՞ մի տիր :

— Էվվէթ :

— Այտուլը տօլապտա՞ մը տըր :

— Խայր :

— Զամաշք՞ ր տօյապօնտա մր տըլ:

— *Is my :*

— Գլխօրոշուէն չէ քովէն ցտինտէ՝ յի
տիր :

— *Wapp* :

—Եւ զբխանէ տէ՛ մի տիր :

— ٤٧٧٤/د :

—Եւ զընտանէն ին տնախթարը եւա-
նքնբոլորս մը տար :

—*ከግብይት* ፡

— Կիճէլի ք Էնլժարինիզին ճէպին.
տէ՞ մի տիր :

— 100 —

—Եւ չէ կի՛ն. իղի՛ն ճէ պի՛ն տէ՞ մի տի՛ր,

— ၆၄၄၆၆၁ :

Լիօնէլ մէրզուսոն ճէպինտէն
մէզքիւր անախթարլարը ալտը, եւ-
զըխանէեի աչտը, վէ Բօզ Պլանշ ի-
լէ երնէ Մաթիֆէնին աչքմագ առ-
դուսինտէ պուլունտուզլարը պան-
գա քեաղըտլարը տէմէթլէրին չէ-
քիպ չըգարտը, վէ Մարսիալըն պօյ-
նունսան արբւմագ տէ օյան պիր եօյ-
նուլուգ չանթտար տէրունին վազ
իլէտի :

Մարտիալըն արդաւորնա, մէջ-
քիւր չանթանըն իւղէրինտէ եռւմ-
չադ պիր բալթօ կիտիրէրէք կէօք-
սինիւ գորաերայ տիւմէլէտիլէր :

Խորամէկ քեար կէլիպ, չանթաներ
կէօթիւրիւպ արապսեա վաղ իթ-
տիկինի խապէր վիրտի :

Լիօնէլ թրաքէզա իւզէրինէ, օն
պէջ թանէ ալթուն վաղ իյլէտի :

—Մ'օնսիէօ Տէրէ, յնին միւրատը օտուր քի,— տէտի մէրդոււմ, մէգ-քիւր իըտմէթ քնարաւ,—սիգ պուրա-տա զօնաղը պէքլէեհէէ քսինիզ, վէպու բարաւարը տա, քէնտիսի ալ-տէթ իտինճէեհէ գատար, խարճըզ իտէճէ քսինիզ . . .

— Տիմէք տիրքի, էֆէնտիյի տէ
կէօթիւրէճէքսինիզ, էջլէ՝ մի, տէ-
յի պաղլըրալ Պաթիսթ թէաճճիւպ
իւզրէ:

— Էվվէթ, Էֆէնտիլի տէ պիր-
լիքաւ կէօթիւրէճէ, յիզ, — Էկէրչի ափ-
տէթիւն կէճիքմէքտէ օլմասընը
կէօրիւր իսէնիզ, Սէնթ-Ուէնքէօ-
կիւնէ կէլէրէք Էնէնիտէն թալիմաթ
ալապիլիթսինիզ . . .

— Բէք ալէտ, էֆէնտիմ . . .

—Հայտէյինիդ պիղիմ արապա-
ճընըն եանընտա պուլունան ուշա-
ղը պուրտեա չաղըրընբզ, վէ պիր-
ի.քտէ եօգարբ կէյինիդ,

Արտատն պիր տագիգա կէչէր
կէչմէղ պիր արապ ինըտմէթ քեար
իչէրի կէլտի,

Մէրդում, նասըլ քի սէօլէտիք,
բղպանտուտ պիր տաէմ իտի :

—Գիւրբիտօն, —տէտի Լիօնէլ մէր-
գուժ արապա, Իւրաճեօճա, վէ
Մարտիալը կէօսթելէրէք, —տէն պու-
էֆէնտիյի գուճազլամուլլարն, յիւն-
քի քէնտիտի գըմըլտանամազ, վէ
ասլա ինճիթմէքսիլին արապանա
կէօսթիւրիւպ եաթըրմուլլարն :

Արուպ պէտեաղ տիշլերինի աչըպ
կիւլիւմէէէրէք, կիւեա պիր պոշ-
չէ գալտըրըրճասընս գուհագլատը-
ղը կիպի օտատան տիշարը չըգար-
տը, մէրտիվէնտէն աշաղը ինտիրտի,
վէ տրապսեա կէօթիւրտիւ :

Լիօնէլ տէ չըզըպ Մարտիալըն
Եանընա օթուրտու, վէ տրապա եօ.
լա չըգտր :

*

Ազաթ նիքեաճ իմզարանմաթը
կիւնիւ եադյաշմրջ իաիւ:

Մէզ գրիւր զիրեն թտէ, թաամ վագ-
թինտէ, հէր նէ գատար եալընըզ
եիկիրմի նէֆէր միւսաֆիր հազըր
պուլունանագ իտի իտէ տէ, եիւզ
նէֆէրտէն զիեատէ քէսան տախի,
թաամտուն սօնրա հազըր պուլուն-
մազըրզ իչին տալէթ իտիլմիշ իտի

Հէր նէ գատար գըյ մէվսիմի
Եագլայմըյ իտի իոն տէ, հալա

բէք կիւզէլ օլտուղունտան, զաթէն զիբրի կէչլիչ օլան պիր զիեաֆէթ կիճէսինտէն տախի զիեատէ մուն. թաղամ պիր սուրէթտէ օլտուղս հալտէ, Բարգտա գանտիլ տօնան. մասը հազըլլանմագտա իտի:

Վէ հաթթա, Սէնա նէհրի իւ. զէրինէ նաղըր օլուպ, վէ եիւզէր ճէ սէնէլիք տղաճըւը պուլունան սէտալէր իւզէրինտէ տախի, ֆի. շէնքիէր վէ մահիյնէլէր թէրթիպ օլունմագտա իտի:

Պու հազըլլըզլար վէ պու թէր. թիպաթլար, պիթթապի մէմէքէ. թին էհալիսինի օրաեա ճէլպ իյլէ. մէքտէ իտիլէր:

Պիր չօգ իշիպ առամլար իյէ պիր չօգ տախի քէօլիլէր, կէմ ճիլէր. վէ ֆապրիգա ամէլէլէրի, նէհրին քէնարբնտա թօրլանարագ, պիր թարաֆտան ամէշ տօնանմաղընր կէօրիւպ իզհարը թէհայեիւր փլէ. տիքլէրի միսիլիւ, պիր թարաֆտան տախի, Լիօնէլին Վանժէօր նամ սիեահ պօեալը վէ գըրմըզ վէհ. լի, վէ գըրմըզ վէ սիեահ օճագըր վաթօրճուլուղունու թէմաշա պիլլէ հայրէթտէ գալմագտա իտիլէր:

Պազը սանտալլարտա պուլունան ատէմէր, խաստէթէն մէզքիւր վա. բօրուն եանընա կիտէրէք, անճագ պէլլիք կէմիլէրտէ կէօրիւպիլ մէսի ատէթտէն պուլունան սիւ սիւնիւ, զարաֆէթինի, վէ թէմիզ. լիկինի, քէմալի թէհայեիւր իւզրէ թէմաշա իյլէմէքտէ իտիլէր:

Ժան Բընօ, մէզքիւր վաթօրուն կէօմէրթէսի իւզէրինտէ, Ժիւբի. թէր իլէ գօնուշմագտա, վէ հէր պիր շէլի տիգգաթ իւզրէ կէօզտէն կէշիլմէքտէ իտի:

Պու սանտալլարըն վէ եախօտ գանճըլարըն ալաալընտա, տէրու. նինտէ իքի քիշի պուլունմագտա

օլան պիր գանճը օլուպ, վէ մէր. գուման իքի քիշիլէր իսէ, պալըդ. ճը հալ վէ գընաֆէթինտէ պու. լունմագտա իտիլէր: Պունլար, վա. բօրուն էթրաֆընը իւշ տէֆա տօ. լաշտըլար:

Սէրգումլար պալըզ ալլումագ. տա օլմատըգտան պաշգա, պիր սէ. յիրճի հալինտէ տախի պուլունմա. տըզլարընտան, Ժան Բընօնունա. զարը տիգգաթընը տալթ իտիլպ, վէ հազգըլարընտա շիւպհէեէ գա. հիւպ օլտու:

—Աճապա պու հէրիֆլէր նէճի՝ օլուեօրլար,—տէտի քէնտի քէնտու. յէ,—վէ աճապա. պու եօլտա, ա. տէթա պիր գարագօլ գտեղը կի. պի, տիգգաթլը տիգգաթլը պա. գարագ տլաշմալարընտան, մագ. սէտլէրի նէ տիր. . .

Վէհաարի, Ժան Բընօ, հազգըլ օլարագ, մէրգումանտէն շիւպհէ իտիպ սաղընմագըլգա քէնտինճէ պիր իսի գում կէօրալի:

Տէրունէն մէրագ վէ էնտիշէ իթ. մէկէ պաշլատը իսէ տէ, սուրէթի զահիթէսինտէն հիշ պիր շէ. պէլլի ֆիթմէք իթմէմէեէրէք, վաթօրուն շէօլլէ պիր սիբէրլի թարաֆընտ շէ. քիլտի, վէ պիր ալալըգտան մէր. գուման իքի գանճը ճըլարը վէ եա. խօտ պալըզ ճըլարը, կէօզէթմէկէ պաշլատը:

Պունլար քիւրէք շէքմէքտէ օ. լուպ, վէ պաշլարընտաքի հասըր շաքալարընըն քէնարը իսէ բէք էնլի օլտուղունտան, սալքի եիւզ. լէրինին, անճագ պիր բուպու կէօ. լիւլէպիլմէքտէ իտի:

—Շու առամլար, հէր նէ գա. տար, սէպէպինի պիլմէքտէ տէկիլ իսէմ տէ, հէր հալտէ շիւբհէմի տալթ իյլէմէքտէ տիրլէր, իւզէր. լէրինտէ պիր նիյեթի ֆասիտէ է.

սերի կէօրմէքտէյիմ, -տէտի ժան
Րբնօ քէնտու քէնտույէ, կէօվէր-
թէ իւզէրինէ չըգարագ,

Մէրգուման պալըգճըլար, ագբն.
Թբեա աօղրու կիթմէքտէ իտիլէր:
Իրի եիւզ մէթրօ գատար եի-
րազլանտըդտան սօնրա, գբեբեա
եազլաշտըլար:

Վէ գարաեա չըգարագ, գաեբ-
ղը սըզը սըզըեա պիր գազըղա
պաղլատըլար, վէ ուշուրում հալին-
տէ պուլսնան մահէլլի մէզպուր-
տան եօգտըր տօղրու չըգմանա
պաշլատըլար:

Պունլար գաեբդտան տիշտը
չըգտըլարընտա, պաշլարընտաքի
հտօըր շարգարարը չըգարարագ,
ետաօը ալընըզը պիրէր գառքէթա
վազ իյլէմիշ իտիլէր:

Մէրգումար պիրէր մաի կէօմլէք
իլէ, իւզէրինտէն աաթի պիրէր մաի
պուլզ կիրինմիշ, վէ մէզգիւր պու-
ղուն իւզէրինտէն տէ պիրէր գըր-
մըղը գուշագ պաղլամըշ իտիլէր:

Ժան Րբնօ պունլարը ուղագտան
կէօզէթմէքտէ իտի:

—Թամամ, Թամամ, -տէտի
մէրգում, -պունուն պիրի բէք
տինճճէ վէ բէք տէ չէվիքճէ հա-
րէքէթ իյլէտիկի հալտէ, տիկէրի
իտէ, բէք աղըր սուրէթտէ վէ բէք
տէ կիւճիւլք իլէ եօգտըր չըգապիլ-
մէքտէ տիր. տիմէք տիրքի, պուն-
լարտան պիրի իսթիեար օլուպ, վէ
տիկէրի իտէ հէնուզ կէնճ չաղըն-
տա օլմալը տըր . . .

—Վէ չօգ ինթիմալտէն տիր քի,
պիրի Բէմի Շօմէն վէ տիկէրի տէ Լը
Կօս օլանլար, Խիւտա՝ ալիմ պու-
պէօյլէ տիր: -Ժիւբիթէր:

—էֆէնտիմ:

—Շունտան պանա պիր տուրպին
վիրի՛րմիսին:

Մէրգում անինտէ գօշուպ պիր

աուրպին կէթիրտի:

Ժան Րբնօ օճաղըն տրգասընտա,
սիրէրլէնէրէք, մէրգումարը Թահ-
թը նագարը տիգգաթա ալմանա
պաշլատը:

Մէրգումար պիրազ կիթտիքտէն
ոօնրա, տէօնիւպ պիր տէֆա տա-
հա վարօրա պագտըլար. -պունլար
արթըգ քէնտիլէրի թահթը էմնիյ-
եթթաէ տիր գանն իթտիքլէրինտէն,
եիւզլէրինի սէթը իյլէմէքտէ տէկիլ
իտիլէր:

Ժան Րբնօ մէրգումարը պիր ի-
յիճէ կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօն-
րա, տուրպինին պօղումարընը ին-
տիրտի, վէ քէնտու քէնտույէ,

—Խայր, պէն քէնտի շիւբհէմտէ
եանըլմամըշմ տըր . . . մաթլա-
գա պունլար օնլար օլմալը տըրլար.
պունլար մոթլագա պուրատա պիր
չէյէ տիգգաթ վէ միւթալաա իչին
կէլմիշ տիրլէր, լաքին, աճապալ
նիրէթ ու մագաթտէրի նէտէն ի-
պարէթ տիր. -հէր նէ հալ իտէ,
պու խուսուտա պէն ինթիեթ վէ
տիգգաթ իւզրէ պուլունմալըեթմ.
Այլահտան օլտու քի, պէն պուն-
արը կէօրտիւմ, մէսէլի մէշհուր
տուր, -պէր շէյթէն Խալէքտըր օլն
տէ, Իթ արա երբէն Բաթար, աէ-
միչլէր:

9

Ժան Րբնօ մէրգումանը Թանը-
տըգտան, վէ տուրպին իլէ պիր ի-
յիճէ պագարագ իգնա օլտուգտան
սօնրա, արթըգ հէր պիր հարէ-
քէթլէրինի կէօզէտիպ տիգգաթ
իթմէկէ պաշլամըշ իտի:

Մէրգումար Սէնթ-Ուէն քէօշ-
կիւնէ տօղրու կիտէրէք, էթրա-
ֆընտա պուլունան խէնտէգտէն ա-
շաղը ինտիլէր:

Ժան Րբնօ հալիլլէ մէրգումարը

կէօրէմէզ օլտու :

— Եա պէն ալտանմագտաւերմ ,
— տէտի մէրգում քէնտու քէնտու .
յէ , — վէ եախօտ պու մէշքիւք
հէրիֆլէր . քէօշքաէն իչէրի աշ-
մագլըք նիյեթիյլէ , միւնասիպ պիր
մահէլլինի արամագտա օլմալը տըր
լար . . . — մուխլագա պունլար ,
գարանլըք պաստըգտա , բարգտան
իչէրի կիրէճէքլէր , վէ պանա պիր
ֆէնալըք եարմագլըք նիյեթիյլէ ֆա-
սիտէսինտէ պուլունաճագլար տըր ,
զիրա , պէօլլէ պիր զիյնէթ կիճէ
սինտէ , իւրօրըզլըք իթմէքլիք նիյ
եթիինտէ օլմամալը տըրլար . . . —
Աճագա պանա գարշը գուրմագտա
օլտուգլարը տուղագ նէ տիր . պու-
նու պիրէմէնօրում , պիր աիւրլիւ
ագլը իրաիրէմէնօրում , հէրնէ հալ
իսէ , իթէքրարէն տէրիմ քի , զա-
ֆիլ օլմանըպ , իլլա ուեանըք պու-
լունմալըք . . . :

Էվվէթ , տէտի իթէքրարէն մէր-
գում , քէնտու քէնտույէ , — « Կըն-
շէրէն իսպէրթը օլտա արէճ , իթէ արէճ
եթիին Բոսթը : »

Արթըք շիմտի , մէրգուման իքի
քիչինին նէ նիյեթիյլէ օրալարտա
տօլաշմագտա օլմաւընը պէեան իթ-
մէքլիկին վագլի կէլմիշ տիր :

Բէմի Ծօմէն , գօնթէն Պլանշ աը
Լասէնինին , եանի Ամէլինին գանըն
վալիտէսինին էմնիյեթիյլին քէոպ
իտէրէք , նէտիմանէ սուրէթտէ
մէրգումէ իլէ գօնուշմագտա պու-
լունտուղունտան , Սէնթ—Ուէն քէօշ-
կիւնտէ իճրա իտիլէճէք օլտն զիյ-
նէթի խապէր ալմըշ օլտուղու կի-
պի , մէզքիւր զիյնէթտէ , մէրգում
մէնին պիր կիլլի տիւշմէնինին , քէն-
տիսինի գահիրէ չըգարաճաղընը
տախի իշիթմիշ իտի :

— Մէրգումէ պու մալիւմաթլարը
մէրգումա վիրտիկի վագլըթտա , է-

կէր սահիհէն սիզտէ ուսթալըք վար
իսէ , — տէյի իլավէյի մէգալ իտէ-
րէք , — զիեաֆէթ կիճէսինտէ ,
պիր թէտպիր տիւշիւնիւպ պուլա-
րագ , կիտիպ կիլլիճէ , սայիր միւ-
սաֆիրլէրին իչէրինէ գարըշմալը-
օրնը . . . — վէ պէնի տէ տայիմա
կէօղէթլէմէլիսինիլ . . . — վէ պէ-
նի ալըպ տա գուլթու պիր մահէլլէ
չէքէրէք , խալլի վագլըթ պէրապէ-
րիմէ գօնուշմագ օլտն տտամա
տիգգաթ իթմէլիսինիլ . . . — մէր-
գումուն քիմ օլտուղունու աւլա-
մանա չալըշմալըսընըք , քիմ պիլիր ,
պէլքի շիւրհէնիլ թաստիգ օլու-
նուպ , վէ թախմին իթտիկինիլ ա-
տամ օլմասը տնլաշլըաճագ արը . . .
— ֆիլվագը էկէր թախմինինիլ կի-
պի չըգըպտա , էմրի պասիրէթէ
գարշը հարէքլէթ իլէ , պէնի գօր-
գուլթմտեա գալըքշանլարա գարշը
մուգալլէմէթէ տայիր պանա պիր
գուլվէթ վիրէպիլէճէք օլուր իսէ-
նիլ , սիզէ , խաթր ու խէեալինիլ-
տէն կէշմէզ մէրթէպէտէ միւքեա-
ֆաթլար իթա իտէճէկիմ տիր , պիլ-
միշ օլտաընը . . . :

Բէմի Ծօմէն օլ պապտէ մէրգում
մէեէ սէօզ վիրտիկի , կիպի թէտա-
պիրի լագլըմէեէ տախի թէշէպպիւ-
սէ պաշլամըշ իտի :

Եիմտի մէրգումարըն խէնտէգ-
տէն աշաղը ինմէլէրի հիքեալէսի
պէեանընա տէվամ իտէլիմ :

Բէմի Ծօմէն խէնտէգտէն աշաղը
ինտիքտէն սօնրա , գարշըլարընա
չըգան պիր թագլմ չալը չըբըլարը
վէ պիր չօգ սարմաշըզլարը կէօ-
թէրէրէք :

— Նէ՛ տէրսին շունաբըն հալլէ-
րինէ , — տէյի սիւսլ իթտի մէրգում
լը Կօսա :

— Նէ՛ տիեէճէկիմ , տտէթա պիր
մէրտիվէն հալլինտէ պուլունմագտա

տրբալար, — տէյի ճէվապ վիրտի լը
կօս, — շէօյլէ քի, պասթօնլար էյ-
տէ օլտուղու հայտէ, ատէթա քէն.
տի խանէմիդէ կիրէր մագամընտա.
րահայժնա վէ գօլայժնա չըզըպ
Բարգտան իչէրի կիրէպիլիլիլ.
Փապաթ, եալընըզ . . .

Մէրգում պիրտէն պիրէ լագըր-
տըրը քէստի,

— Նէ՞ օլմուշ, եալընըզ, — տէտի
Բէմի Ծօմէն,

— Նէ՞ օլմադ, կէրչի պէն պիր
գօրգադ առամ տէկիլիմ, — տէտի
լը կօս, — Փապաթ, աեըպ տէկիլ
եա, եալընըզ պիր շէյ վար տրբ
քի, օնտուն գօրգալըմ . . . — շէօյ-
լէ քի պուրալարաա պիր գուրա
տուղաղը գուրուլմուշ օլմասը իհ
թիմալտէն տիր . . . եա մաաղալ-
լահ, էկէրչի էօյլէ պիր շէյ վար
տըրտա, իչինէ տիշէր թուլմուլուր
խէք, օլ վազըթ Նէ՞ եաբարըզ . . .

Բէմի Ծօմէն ումուղլարընը սիլք-
տի, — սուս օլ սէնտէ, հայվան հէ-
րիֆ, — տէտի զէհզլէնէրէք, — տի-
մէք տիր քի սէնտէ զէրրէ գատար
ազըլ եօգ իմիշ, հիշ պէօյլէ պիր
զիյէթ կիճէսինտէ, նիչէ նիչէ միւ-
թէպէր ֆաթիլեալար վէ մուազզամ
զաթլար տալէթ օլունմուշ օլուպ . .
վէ օնլարըն իտէ, թապիաթիյլէ,
թէք թէք վէ եախօտ չիֆթ չիֆթ,
եօլլարտա վէ կէշիալէրտէ կէզիսիպ,
վէ գամէրիյէլէր ալթլարընտա, վէ
սէտալէր իւզէրինտէ էյլէնիպ, վէ
թէնհա թէնհա քէօչէլէրէ չէքիլէ-
րէք գօնուշուպ կէօրիւշէճէքիլի,
վէ հիսեօ մինեօլարա չըզըշահագ-
լարը պիլտիլէրի հալտէ, մէկէրչի
գալգըպտա, բարգ տէրունինտէ
պիր մահէլլտէ տուզագ գուրա-
պիլիլիլէր մի, հէրքէսին թէհիլէ-
եէ տիւշմէսին սէպէպիլիլէթ վիրէ-
պիլիլիլէր մի, հիշ էօյլէ պիր ազըլ-

սըզնա հարէքէթ իհթիմալտէն առտ
օլունտապիլիլէր մի. խալը, խալը,
օլ պուպտէ աալա գօրգու վէ շիւր-
հէ ճալիզ տէկիլ տիր:

Լըկօս մէրգումուն պու ճէվապը
իւզէրինէ, շէօյլէ պիր մէրաղլը սու-
րէթտէ օլտուղու հալտէ պաշընը
սալլատը:

— Պէլքի էօյլէ տիր . . . — տէյի
ճէվապ վիրտի մէրգում, — հէր Նէ
հալ իտէ. շիմտի սէն Նէ՞ իսթէր-
սին . . . սէն պէնտէն ճէսարէթի-
սին . . . պիլմէմ, պէն պու բարգ-
տան գօրգադտուրմ . . .

— Բէ՞ք ալէա, — շիմտիյէ. գա-
տար սէն պանա գօգադ տէյի
չաղըրմագտա իտին, իշթէ պու
կիւնտէ պէն սանա, վար հէյ էօ-
տէ՞ք տէտիմ . . .

— Վար իսթէտիլիլի կպի չաղըր-
աեըպ տէկիլ եա, պէն պիր տիր-
լիւ իթմինտը գալպ իւզրէ օլմա-
եօրում, էլիմտէն կէլմէեօր . . .

— Էյի եա, շու գօրգուն վէ շու
շիւրհէն Նէտէն Նէշէթ իյլէմէքտէ
տիր, Նէ՞ օլմազլըզ իհթիմալտէն
տիր . . .

— Հէր շէյի պէր թարաֆ իտէ-
լիմ, եա օլ գատար խալգ իչինտէ,
չըզըպտա պիլի պիր թանրեան օ-
լուր իտէ, օլ վազըթ իշիմիզ Նա՞-
սըլ օլաճագ տրբ . . .

— Պիլի թանրեան մը օլաճագ,
հա՞, հա, հա . . . պիր քէրրէ լուսթ-
րին գունտուրալարը աեազլարըմը-
զա թազաղգ մը իտի, վէ սիեահ
բանթալօնլարը կիլիսիթ մի իտի,
վէ պէնազ եէլէքլէրի տէ տիլմէ-
լէտիք մի իտի, վէ պէնազ պօնուն-
պաղըրտը պաղլաեըպ, վէ սիեահ
սէթրիլէրի տէ արգամըզա թազաղգ
մը իտի, վէ պիւսալէրին, կիւտէրի
էլտիվէնլէր էլտէ, վէ կէօզլիւքլէր
կէօզտէ օլուպ, վէ եալը շաբ-

գալար տա գօլթուգտա օլտուղու
թագտիրտե . . . գալապալըղն իչի-
նէ գարըշորդ մը իտի , օլ վագըթ ,
եապանճըլար տէկիլ , իլլա հէր կիւն
վէ հէր սաաթ գօնուշմագտէ օլ-
տուղումսւղ գարըլար պիլէ պու-
լունսալար , եինէ թանրեմումեա-
ճագլարքնտա ապա շիւպհէ ճայիզ
տէկիլ տիր , — վէ հաթթա , շունու
տախի պիլմէլիսին քի , էօլլէ պէօ-
յիւք ճէմիյեթիլէրտէ , քիմաէ էօյ-
լէ քէնտիսինէ ալիտ օլմաեան , վէ
քէնտի մէրագընը տալէթ վէ ճէլպ
իթմէեէն շէյէ պագմաղ , հէրքէս
քէնտի զէվլ ու սէֆա վէ էյլէն-
ճէօի իլէ մէշղուլ օլուր . . . ետլընը
պիլ մէզքիւր ճէմիյեթիլտէն , օլ
պապտէ իսթիֆատէ իտէպիլիլիզ
չիւնքի հէր քէնտի լէհճէսինէ տիգ-
գաթ իտիպ տէ իշ անլաեապիլմէք-
լիք , պիլիմ իշիլիզ վէ պիլիմ սա-
նաթմըզ տըր . . .

— Տէմէք տիր քի , հէր հալտէ
իչէրի կիրմէքիկիմիզ իգթիլա իթ-
մէքտէ տիր , էօլլէ՝ մի : — տէյի սի-
լալ իթտի լը Կօս :

— Հայ հայ , տէկիլ միգթէզի , իլ-
լա , հաթթա էլզէմ տախի տիր .

— Նի՛շին :

— Զիւնքի , գօնթէս տը Լասէնի-
եէ , օրատա պուլունմագլըղա սէօզ
վիրմիչիմ տիր . — մէրգուլմէ կիպի
պիր իյի գատըն պանա էմիյեթիլ
իթմիշ տիր , վէ պէն տէ , հէրչիպա-
տապատ , քէնտի վատիմի իճրա ի-
տէճէկիմ տիր . . . Մէրգուլմէ հագ-
գընտա տէրքեար վէ վաղիֆէտէն
օլան հիւրմէթիլիտէ պէր թարաֆ
իթսէք տախի , եինէ կիրմէքիկիմ
էլզէմ տիր , չիւնքի , օլ մահուտա-
րապըն , օլ շէօհրէթշուար ժան Բը-
նօ քէնտիսի օլուպ օլմամասընը թահ-
դըգա չալըշաճաղըմ տըր :

— Նա՛սըլ եաբաճագսըն պագա-
լըմ :

— Կէօրէճէքսին . . . — արթըգ-
նասըլ եաբաճաղըմ պէն պիլիլիմ .
էլլիլիլ քի պիր քէրրէ նիյեթիլ իթ-
միչիմ տիր :

— Բէք ալէա , պէնիմ պապա-
ճըգ , հայտէ պագալըմ նէրէտէն
աշաճաղըլ , էկէրչի պիր գագանա
վէ պիր պէլաեա ուղըրար իսէք , վէ-
պալը սէնի՛ն պօնուշա օլաճագ տըր ,
հէր հալտէ պուրատա՛ն մը աշմագ-
լըղըմըզ իգթիլա իթմէքտէ տիր . . .

— Էվլէթ , չիւնքի իշիթ մէրտի-
վէն պուրտա տըր . . .

— Վէ հաթթա սարըլըպ տա չը-
գաճագ գօլայըղլար տախի պու-
րատա տըր . . . — տէյի իլալէյի
մէզալ իթտի լը Կօս , սայքի թա
խէնտէկին իչինէ գատուր սարգը-
լըպ ինմէքտէ օլան սալըմ սէօ-
յիւտլէրինին տալարընը կէօթէրէ-
րէք . . .

— Վագաա էօլլէ տիր , ֆագաթի-
մատամ քի գարանիլըգ պամաղ տա
տըր , սօնրատան եինէ պուրտորըն
պուլապիլմէքլիք իչին , պիր չարէ
սիւշիւնմէլիլիզ . . .

— Նէ՛ չարէ տիւշիւնէպիլիլիզ . . .

— Գարանիլըգ տա պէնաղ լէնկ ի-
յի կէօրիւնիւր . . . տուր սէն պի-
րազ . . .

Բէմի Շօմէն ճէպինտէն պիր բար-
չա քեաղըտ չըգարտը , վէ մէզքիւր
սալըմ սէօյիւտլէրտէն պիլինին
տալընա , մէզքիւր քեաղըսը , պիր
իւր իլէ պաղլատը :

— Իշիթ պու տա օլտու , —տէտի
պատէհու մէրգուլմ , —արթըգ քիմ-
սէ պիլիլ կէօրմէտէն պըրագըպ կիթ-
մէլիլիզ :

— Հայտէ պագալըմ . . . —տէ-
տի լը Կօս :

Պատէհու մէրգուլման իքի հայ-
տուտլար , խէնտէքտէն չըգըպնէհ-
րին քէնարընա կէրի տէօնտիւլէր ,

գտեղը լարընա պինտիւէր, թէք-
րարէն հասըր շարգալարընը պաշ-
լարընա կէշիւտիւէր, աչըղա չըգ-
տըլար, վէ էվվէլքի կիպի Լիօնէլին
վաբօրու էթրաֆընտա տօլաշմագ-
սըղըն, Սէնա նէհրինտէն աշաղը
ինմէկէ պաշլատըլար:

Պիր քիլօմէթրօ գատար կիթ-
տիքաէն սօնրա գարաեա չըգտը-
լար, գտեղը ճընըն բարաօնը վէր
տիւէր, Սէնթ-Ուէնէ տօղրու կիթ-
տիւէր, վէ ստպահլաեքն պիր ա-
ղըր չանթա պըրտգմըշ օլտուգլարը
պիր մէյսանէտէն իշէրի կիրտիւէր:

—Գաֆատար, իշթէ երեսէ կէլ-
տիք... — տէտի Բէմի Շօմէն մէյ-
խանէճիյէ խիթապէն, — պու կիճէ
իշին պիզէ պիր օտա իսթէրիգ... —
էօյլէ պիր պօշ օտանըղ վաբ մը
տըր:

—Հայ հայ, էֆէնտի...:

—Իմտի կէօրէլիմ պիր աէֆա
մէղքիւր օտաեք... — շու չանթա-
մըղը տա օրաեա վաղ բաէլի՞ աէ,
պիր աղ եօրկօնիւղ պլալըմ, զի-
րա, քիւրէք չէքէ չէքէ գօլլարը-
մըղ գըրըլար... — Սիզ շիմտի պի-
ղիմ իշին պիր լաեղըլընա թաամ
հաղըր իթտիրմէլիսիւղ, պիր զաշ
բարչա քիւլպասթը իլէ պիր աղ տա
եաղ իշինտէ եումուրթա ըսմարա-
մաեա ունութմաեաքնըղ...:

—Պաշ իւսթիւնէ, քէմալ մէր-
թէպէ մէմուռն օլուրսուռուղ...:

Սէյխանէճի մէրգումլարա պիր
օտա կէօթթէրտիքաէն սօնրա չէքի-
լիպ քէնտի իշինէ կիթտի:

Բէմի Կօմէն իլէ լը Կօս եալընըղ
գալտըղտա, Բէմի չանթաեք աշաղ,
վէ տէրունիստէն իքի թաղըմ ճէ-
տիտ սուարէ էլպիսէօի չըգարտը:
Պունլար մէղքիւր էլպիսէլէրի, պիր
կիւն էվվէլ, պիր էլպիսէճի վապա-
գասընտան սաթըն ալմըշ իտիւէր:

Մէրգում մէղքիւր էլպիսէլէրի
գարեօլաեքն իւղէրինէ եայտը:

—Պիր աղ շուկարը կէօղտէն կէ-
շիւ պագաեքմ, — տէտի պատէհու
մէրգում պիր մէմուռնիլէթի հալ
իւղրէ, — նա՞սըլ, պու էլպիսէլէրին
իշինտէ տախի պիզի ֆարգ իտէպի-
լէն պուլունապիլէճէ՞քմի տիր...:

—Խայր, — տէտի լըԿօս, — հաթ-
թա պիզի կէօրէլիւէր, եա մէմալի-
քի էճնէպիլէէ էլլիլէլինտէնիլ, վէ
եախօտ միգտարի քէֆայէտէ սա-
հիպ սէրվէթ օլտուգտան սօնրա, իշ-
տէն չէքիլիշ սըղըր թիւճճարընը
գաննընտա պուլունաճաղլար տըր...:
—հէր նէ հալ իսէ, հէլէ պիրաղ օ-
թուրուպտա պիլէր չըպըգ իշէլիմ:

Իքիի տախի գըսսաճըղ չըպըգ-
լաշընը, չէօյլէ պիր կիւղէլճէնէ
տօլտուրաուլար, վէ պիր թարաֆ-
տան հաղըրլանմագտէ օլան թաա-
մա պէքլէմէք իւղրէ, իւֆլէյիպ
թիւթտիլմէկէ պաշլատըլար:

Շիմտի հիքիայէմիզի օղուեան
գաթլարը, պիրաղ կէրի կէօթիւր-
մէք իսթէրիլ:

Ժան Բէնօ, Բէյի Շօմէն իլէ լը
Կօսուն, իւնտէք իշինտէ կէօրլուն-
մէղ օլտուգլարընը կէօրաիւքտէն
սօնրա, պիր սոնտալտ պինէրէք,
տնինտէ գարաեա չըգմըշ, վէ բար-
գա կիթմիշ իտի:

Մէրգում, էվվէլա, նէհրէ նա-
ղըր օլան սէտտէրին իւղէրինտէն
կէշտիքտէն սօնրա. տալիմա քէն-
տիսինի աղաճլար արգտսընտա սէթը
թիթմէքիլէ աիլգաթ իլլէեէրէք:
թա մէրգումլարըն պուլունտուգլա-
րը մահէլլին իւսթ թարաֆընա, վէ
թա տա պիր քեաղըր բարչաքնը
պիր աղաճ տալընա պտղլամագտա
օլտուգլարը վաղըթաա վասըլ օլ-
մաշ իտի:

—Չօգ իլի, — տէտի մէրգում

Ֆիքրինտէն, — պէն օլ ինթիեար խընդիրի թանըրըմ, պունլարըն նիյ-
եէթի, մուխլագա, պուրտտան, ի-
չէրի կիրմէք օլմալը տըր . . . էլ վէ-
րիւր քի, պէն չիմտի իշին ֆէհմին-
տէ պուլունմագտաեըմ . . . :

Պատէհու պըրագըպ քէօշկէ
տէօտիւ . քէօշքոէ, հէր նէ գա-
տար հէր պիր հաղըրըպ միւքէմ
մէլ սուրէթտէ իտի իտէ տէ, մէր-
գում հիշ պիր իշէ պագմամագը-
ղըն, տաղրու օտտընա չըգար, վ-
կէմլէր տէրո նիտէ, թաթիֆէլէրէ
իշարէթ ղիրմէք իշին իսթիմալ օ-
լունմագտէ օլան պիր ըսըք պօրու
սու ալալ :

Մէրգում պունտան տա սօնրա,
բարզը տօլաշորագ, նէհրէ նաղըր
օլան սէտալէր ի զէրինն չըգար
վէ թա վարօրան գարչըսընտա կի-
տիպ տուրտու :

Վաբօրուն ի զէրինտէ, օլ հէն-
կեամտէ քիմէ պուլունմագտէ տէ-
կիլ իտի :

Մէրգում, պօրու իլէ ըսըզլար
չալալ :

Մէղքիւր ըսալլար ի զէրինն,
սալիր թաթիֆէլէր կէօհէրթէ ի զէ-
րինն թօրանտըզլարը կիպի, ժիւ-
րիթէր տախի գօշուպ մէյտանն
չըգար :

Ժան Րնօ պօրուեու թէքրարէն
տիհանընա կէօթիւրէրէք, վէ հէր
պիր ֆատաւա պիր գաշար սանիյ-
նէ մէյտան վիրէրէք, սէքիլ տէ-
ֆա, էնվալի ըսըգլար չալալ :

Սրատան չէնտ տաղըպ կէչ-
տիքտէ, ժիւրիթէր տախի քէնտի
թարաֆընտան, զայէթիլէ քէնիլին
սէպի պիր ըսըք չալարագ ճէվապ
վիրաիկինտէն, ժան Րնօ պրագըպ
կիթտի, վէ եէնիտէն օրթալըպ
սուսլուգ տուր հիւքմ իթաի :

Ստաթ եէտիյէ պիր չէյրէք գալ-

մըշ օլտուղունտան, միւսաֆիր ա-
րապարարը, արա արաա կէլմէկէ
պաշլաթլար, պունլարտա պուլու-
նանլար, գօնթէս Ամէլի, մէրսու-
մէնին գաեքն վալիտէսի, վէ զէվ-
հի Կօնթրան, վէ պիրատըրլէրի
ժօրթ իլէ Լէօրօլ իտիլէր :

Թամ սաաթ սէքիլտէ թաամա
պաշլանըլաճագ իտի . վէ ագտը
իքեահ գօնթրաթընըն օգունմաթը
վէ իմզալանմաթը խուսուսու իտէ,
ստաթ օն պուչուգտա, եանի միւ-
սաֆիրլէրին էքսէրիսի կէլաիքտէն
սօնրա իհրա իտիլէճէք իտի :

Գօնթրաթըն իմզալանաղընտան
սօնրա, ֆիշէնքէր աթըլմահա պաշ-
լանըլաճագը կիպի, խասսէթէն օլ-
մաթըղը հալաէ, րագսա տախի
պաշլանըլարագ, իսթէեէն չըգըպ օյ-
նտեոճագ իտի, չիւնքի, քէգալիք,
խասսէթէն օլմաթըղը հալաէ, պիր
իյի միւզիգա պիլէն տախի պուլուն-
մագտա իտի :

Մէրգում բիեանօ ի զէրինտէ
պաղը գատրիլէր, բօլգալար վէ
վալըշար չալաճագ վէ արզու իտէն-
տէ զալըպ րագսիլէեէճէք իտի . . . :

Րագստան սօնրա տախի պիր ա-
քի, եանի կիճէ թաամը վիրիլէճէք,
վէ մէղքիւր սէֆուպալալ զիյնէթ,
պէօլէճէ սապահա գատար տէ-
վամ իլէեէճէք իտի . . . :

Պիր չօգ վապտալարը չամիլ պու-
լունան մէղքիւր սօտընին նաղըլ-
նա պաշլամագտան էվվէլ, պիր գաչ
լագըրալ տախի, Մարսիալըն օրա-
տա պուլունմաթը հագըընտա սէօյ-
լէմէքիլի, էհէմիյեթիտէն առա
իտէրիլ :

Մէրգում քէօթրիւմ օրահա
նաղլ իտիլէլի իւշ կիւն օլմուշ իտի,
վէ թէնհաճա պիր էօմիւր կէչիր-
մէքտէ օլտուղունտան, հալինտէն
մէմնուն պուլունաղըն անլաշըլ-

մագանէ խոր :

Քէօշկիւն եօգարը դաթընտա վա. գը զայեթլէ կիւղէլ վէ նէգարէթլի պիր կէնիշ օտատա պուլունմագանէ խոր : Պիր բէնճէրէ էօնիւնտէ , վէ պիր պիւլիւք զօլթուգ տէրունին . տէ եաթարագ , էթրաֆ ու էքնա . ֆըն տիլրուպա հալլէրինի , սէյր ու թէմաշա իլլէմէքտէ խոր :

Պէեանէ հաճաթ տէկիլ տիր քի , մատմուզէլ Վարթընլար , Մարսի ալըն օտատընա , ապա տեագ պոս . մատագտա խորիէր :

Վէ տօղթօր ժօղէն իսէ , մէր . գուժուն օտատընա կիրմէքլ կի մէճ պուր օլտուզ ճա , քէնտիսինի իւ . նըթարրմամագ իշին , եիւզիւնէ պիր սախթէ սագալ կէշիւրէրէք կիրմէք տէ խոր :

Վէ լաղըմ կէլէն խըտմէթլէրի ի . սէ , Մարսիալըն Կուտեանէլատա իքէն կէօրիւպ թանքմըշ օլմատըգ . լարը արապլար կէօրմէքտէ խոր . լէր :

Մարսիալը տախի , օղլունուն ագ . տը նիքեաճ գօնթրաթը իմզալան մասը վագթինտէ , եաթմագտա օլ . տուղու գօլթուգ իւզէրինտէ օլտու . զու հալտէ , մէզքիւր մէրաւիմին իճրա խորիւնէկի վագքթտա , հէր նէ գատար աշաղը ինտիրիլմէսինէ գարար վիրիլմիշ իտի իսէ տէ , էօյ . լէ պիր ճէմիյեթ օրթաօրնտա , քէօթրիւմ ապիր տատմըն հաղըր պուլունմասը , պիր աղ չիրքինճէ օլաճաղընտան , զիյնէթ սալունու իթ . թիսալինտէ պուլունտն ուֆաճըգ պիր սալունտա պուլունտուրուլմասը , տաճա զիեատէ միւնտաիպ առտ . լունմուշ խոր . . :

Օ

Լիօնէլ Վարթըն , պէրապէրին . տէ Տօմէնիգ . Սէպալա պուլուն .

տուղու հալտէ , թէշրիֆաթճըլըգ . րէսմինի իճրա պիրլէ , կէլէն միւ . սաֆիրլէրի գապուլ իլլէմէքտէ խոր : Նաւըլ քի սէօլլէտիք , էվվէլա տը Լառէնի ֆամիլեասը կէլտի :

Ամէլինին գաեքն վալիտէսի , հէր նէ գատար իզթիրապը գալպինի սէթը իթմէքլիկէ յալըշմագտա խոր իսէ տէ , պու ճիւզէ իլէ տախի , լէհճէսինտէն , ֆիրքրինտէն պիր շէյ տիւշիւնիւպ մէրագ իթմէքտէ օլ . մասը անլաշըլմագտա խոր :

Կօնթրանըն իսէ զայէթլէ : րէնկի սօլմուշ օլուպ , վէ կէօղլէրի չու . գուրլաշարագ , սօկիւն պիր սու . րէթտէ բարլամագտէ օլտուղսն . տան , Նանթիյեի աթ ետրըշ կիւ . նիւտէքինտէն զիեատէ գայիֆ պիր հալտէ պուլունտուղու ֆէհմ օլուն . մագտա խոր :

Հալպու քի Ամէլի զայէթլէ տիլ . պէր վէ զայէթլէ սէվինճի պիր հալ . տէ պուլունմագտա խոր :

Ջիւնքի , 'հատտէն զիեատէ աշգ . ու սէվտա տուլղուսուլլա սէվմէքտէ պուլունտուղու Լիօնէլ Վարթընըն խանէսինտէ պուլունտուղու խաթ . րընա կէլտիքճէ , տէլի տիվանէ օլ . մագտա խոր :

Մէրգուլմէ աշքանէ պիր սու . րէթտէ կիւլիւմիւմէքտէ օլտուղու . հալտէ , ժան Րընօ իսէ , օնա տիգ . գաթ իթմէեէրէք , պիր քին ու զա . րագ իւզրէ , սապըգ-Պլանշ էրվի . էօյէ պագմագտա խոր :

Ժօրթ իլէ պիրաւէրի Լէօրօլ , քէնտի հէմշիրէլէրի իլէ էնիլթէլէ . րինտէն ոճրա ինտիլէր արապաւտան :

Հէր քէս մէրգուլմանըն , վէ ալէլ խուսուս , տալը զիյնէթտէն մագ . օէտ մէրգուլմ օլմասը ճիհէթլէ , պիթթապի ժօրթուն էթրաֆընա թօրլանտարագ , սուրէթի զահիւրէտէն քէմալի հիւրմէթ ու նէզաքէթ , վէ

պաթընէն տախի աղ եա չօգ խալի-
սէթ իւզըէ , թէպրիք իյլէմէքտէ ի-
տիլէր :

Լէօթօլ , հէր նէ դատար , դար-
տաշընա օլունան պու թէպրիք
հիւրմէթ վէ իհիւրտմարընը գը-
գանմագտա տէկիլ իտի իսէ տէ ,
պու ճիւմիէ իլէ տախի , մէզքիւր
իլթիֆաթա տալիր օլաւ քէլամա-
րըն հէր պիւրէրէրի , պիւրէր թիղ օ-
լարագ երւէկիւնէ իյլէթմէքտէ ի-
տիլէր :

Ձիրա , ժօրթ նալիլի իգպալ ու
ոէատէթի հալ օլարագ , տիւտտա-
սի պուլունտուզու Լօրա իլէ էվէ-
նէճէք օլտուղու թագտիրտէ , քէն-
տիսինին իսէ , Մարի իլէ էվէնէրէք
մէզքիւր իգպալ ու սէատէթէ նա-
յիլ օլամատըղը շէօլլէ տուրուռն ,
տէրունէն եանմագտա օլտուղու ա-
թէշի աշղը տախի հէր քէստէն
սէթիւր իթմէքիւք մէգպուրիյե-
թինտէ պուլունմագտա իտի :

Կէօղլէրինի տէօրթ թարաֆա
կէզտիւրէրէք , մէրգուլմէի պիւր
տիւրլիւ կէօրէմէտիկինտէն , մութ-
լագա քէյֆիղ օլմալը տըր տէյի
շիւպհէ վէ մէրագ իյլէմէքտէ իտի :

Մէրգուլմ պու գօրգու վէ պու
շիւրհէսինի տէֆ իթմէք աղղու վէ
նիյեթիլլէ , Տօմէնիգօ Սէպուլա-
տան սօրուպ քէսպի մալիւ'աթ իթ-
մէք իսթէմիլ իսէ տէ , էօլլէ պիւր
միւնասիպ վագըթ պուլամամըշ
տըր :

Պու հէնկիւամտէ , իքի մատմօա-
ղէլ Վարթընլար իլէ Տօլօրէղ , ոա-
լօնտան իշէրի կիրմէքտէ իտիլէր :

Ժօրթ իլէ Լէօթօլ մէրգուլմէլէրի
կէօրտիւքիւրի կիպի , հէման տէմ
իլէրու տօղլու գօշարագ , պիւրի
քէնտի նիշանլըսընը , վէ տիկէրի
տախի քէնտի ճանբարէթինի գօլ-
թուզլարընա ալտըլար , պատէհու

Լիօնէլ , քէնտի եէկէնլէրինէ , էվ-
վէլա , Ամէլի իլէ գաեքն վալիտէ-
սինի , վէ սօնրա տախի Կօնթրանը
թագտիւմ իյլէտի :

Ամէլի իլէ Կօնթրան , մատմօաղէլ
Վարթընլարը , զիեատէսիլլէ թահ-
սին իթտիլէր :

Հալ պու քի , Պլանշ տը Լասէնի ,
եանի Կօթթրանըն վալիտէսի , մէճ-
պուրի օլարագ , էէ'հ , օլտուզճա
տիւպէր իմիլլէր տէտի :

Պու իւշ գըզլար տախի , դայէթլէ
կիւզէլ վէ կուսթօլու , Ֆագաթ դա-
յէթլէ տէ սատէ էլպիսէլէր կիլին-
միշ իտիլէր :

Իւզէրինտէ միւճէվհէրաթա տա-
յիւր պիւր շէյ պուլունմատըղը կի-
պի , գուլագլարընտա քիւրէ պիլէ
պուլունմագտա տէկիլ իտի :

Սիւս վէ գիյնէթ օլարագ , եանի
էլմաս վէ ինճու եէրինէ , պաշարը
իլէ կէօքսլէրինտէ , պիւրէր թանէ
սահիհ շիշէքլէր պուլունմագտա
իտի :

Տօգթօր ժօլլէն , պիւր կիւն էվ-
վէլտէն պէրու , Սէն-Տօմիլիք սօ-
գաղընտա վագը , Կօնթրանըն խա-
նէսինէ կիլմիշ օլմատըլընտան ,
մէրգուլմ իլէ վալիտէսի գօնթէսին
եանլարընա կիտէրիք , Կօնթրանըն
սըհհէթի հալինի սիւալ իյլէտի , վէ
օ տախի , ազիզիւմ տօգթօր էֆէն-
տի , հիմմէթ իթտիկինիղ սուտան
բէք չօգ ֆայիտէ կէօրտիւմ . . . -
տէյի ճէվապ վիւտի , սայքի հիշ
պիւր րահաթսըղըղ հիսս իթմէքտէ
տէկիլիւմ . . . -եալընըղ կէօքսիւմտէ
պիւր հարարէթի հալ հիսս իթմէք-
տէ իսէմ տէ . . . անըն տա անգա-
րիպ տէֆ օլտուղընտա շիւպհէ
ճայիղ տէկիլ տիւր . . . - Տօգթօր
-տէտի Ամէլի , զաթընըղը պուրա-
տա պուլմագըլըղ իգպալինէ նալիլ
օլտուղըմը պիլմէքտէ տէկիլ ի-

տիմ . . . —տիմէք տիր քի զաթը-
նըզ տախի Մ. Վարթընը թանը-
մագտաւընըզ, էօյլէ՞ մի:

—Միւմախէյհին թապիպի պէն-
տէնիզիմ, մատամ, տէյի ճէվապ
վիրտի ժօսլէն, վէ հաթթա չօհուգ-
լուգտան պէրու տէ տօթթուղու-
մուգ վար տըր . . . :

Ամէլի պու ճէվապըն իւղէրինէ
աշուրի մէրթէպէ մէմուլն օլուպ սէ-
վինտի, վէ երւզէրի դըզարտը:

—Աճա՛յիպ, մէրդում, Լիօնէլին
հէմ թապիպի իմիշ, վէ հէմ տէ
տօթթու, տահա իյի եա, չօ՞գ իյի,
չօ՞գ իյի, —տէտի քէնտու քէնտու-
յէ. —էկէրչի պէնիմ ալէյհիմտէ
պիր շիւբհէեէ զահիպ օլտա պիլէ,
պիթթապի, մէրդումուլն իտթըրնը
սաեաճադ, վէ քիմնէեէ պիր շէյ
սէօյլէ՛մէեէճէք տիր . . . :

Թաամխանէնին դարալարը աշըլ-
տը, վէ սուֆրանը պաշը միւսաֆիր
լէրէ տալէթ օգուտու:

Լիօնէլ Պլանշ աը Լուսէնիեի քէն-
տի սաշ, վէ Ամէլիեի տախի սօլ
թարաֆընա ալտը:

Ամէլի պիր արալըդ Լիօնէլին գու-
լաղընա էկիլէրէք:

—Ազիզիմ, թէշէքքիւր իտէրիմ
քի, պէնի երւրէկինիզին պուլուն-
տուղու թարաֆա դապուլ իթաի-
նիզ . . . —տէտի (1),

Գիթթագի ժօրթ Լօրանըն եա-
նընտա, վէ Լէօթօլտա Մարինին եա-
նընտա օթուրտուլար:

—Ինչապլահ, մատմօաղէլ, լութֆ
ու մէրհամէթ իտէրսինիզ տիր . . .
—տէտի Լէօթօլ եալաշճաճըդ Մա-
րիեէ, —պիր կիւն պիրաւտէրիմ կի-
պի նայիլի իգպալ ու սէստէթ օլ-

(1) Պիլմէեէնլէր պիլմէլի տիրէրքի, ին-
սանըն երւրէկի, կէօքսիւնիւն սօլ թարա-
ֆընտա տըր:

մագլըղըմա միւսաաւտէ իտէճէքսի-
նիզ տիր . . . :

Մարի պուլնա դարշըլըդ ճէվապ
վիրմէյիպ, անճադ, կէօզլէրի եա-
շարմագտա օլտուղու հալտէ, շէօյ-
լէ պիր կիւլիւմնէտի. —չիւնքի, դէ-
վալը չօհուգ, հէր նէ գաւաթ դըզ
դարնտաշը Գօրանըն, ախպը ինթի-
գամ հագղընտա նէ թարիգ թու-
թաճաղընտան պի խապէր պուլուն-
մագտա իտի իսէտէ, հէր հալտէ
պիր ֆէլաքէթ կիրտապընա իլգա
իտէճէկինի տէրք իյլէմէքտէ իտի.
—տէհշէթլու տօլապար դուրմագ-
տա օլմաւընը, բէք ալէա պիլմէք-
տէ իտի, —ժօրթսն անգարիպ քին
ու դարաղըն եըլտըրըմընտան վու-
րուլաճաղընը շիւպհէ իյլէմէքտէ
իտի, —վէ պատէհու սըրա Լէօթօլա
կէլէճէկինի տիւշիւնտիւքճէ, տիւ-
շարը տէհշէթ օլմագտա իտի:

Մէզքիւր սուֆրանըն շայեանը
թէհայեիւր հալի հագղընտա թաֆ-
սիլտիմ կիրիշմէքիկէ հաճէթ կէօր-
մէյիպ, չիւնքի, Վիւքիւլլիւս Լիւ-
քիւլլիւսիւն սուֆրաւընտա թաւմ
իթմէքտէ տիր, տարպը մէսէլի
թասաիգ օլունմագտա, եանի բէք
մունթաղամ պիր սուրէթտէ պու-
լունմագտա իտի:

Պու ճիւմէ իլէ տախի, սուֆրա
պաշընտա չօգլուգ մէսէրրէթ է-
սէրլէրի կէօրիւլմէքտէ օլմաեըպ,
վէ օլ պուպտէ կէրէք Լիօնէլ վէ կէ-
րէք Տօմէնիգօ Սէպլուլա թարա-
ֆընտան գուհուրա կէլէն զարէթ
պիսէմէրէ դալմագտա իտի:

Վէ պու սիւքիւլթի հալին սէպէ-
պի տէ, մատամ Պլանշըն, կէօրիւ-
շէճէկի պիր աւտալըն աճապա քէն-
տիսինէ նէ սէօյլէեէճէկի շիւպհէ-
սինէ զահիպ օլտադ մէրագ իւղ-
լէ պուլունմասըյա, Ամէլինին տա-
խի, օլ անտէ տահա զիեատէ նարի

աչգ իլէ եանքալ թուծուչմագտա
օլտուղու թագաորտէ, գանքն վալի-
տէսինին տիգդալթը գորգ ուսունտան
նաչի, ճիլվէլէշիպ կիւլիւշէրէք ճէ-
միյնէթէ պիր ըէֆուագ վիրմէքլիք.
տէնչէքինէրէք, սիւքիւթէ մէճպուր
օլմասը կիպի, Լէօբօլուն տա քէնտի
տէրտի տէրունինի տիւշիւնմէքտէ
օլմասը, վէ Մարինին տէ տէրեայի
թէֆէքքիւրլէրէ տալմագտա պու-
լունմասը իտի:

Վէ ԺօրԺ իսէ, անճագ քէնտի
նիշանլըսը Գարմէնէ պագըպ հայ-
րան օլմագտա, վէ մէրգուլմէնին
հիւսնի ճէմալինտէն, վէ ագտը
նիքեահընտան զիւտտէ, գալու-
չաճաղը ալթը միւթօն ֆրանդը տիւ-
շիւնմէքտէ իտի, -վէ մէրգուլմ պուն.
տան տա պաշգա, արալըգ տրա-
լըգ, Բընէ Մաթիֆէնէ վիրմիշ օլ-
տուղու սախթէ իմգա իւղէրինէ
տախի տիւշիւնմէքտէ իտի:

ԺօրԺ պու սախթէ իմգա մէրա-
դընը, կէրչի ֆիքրինտէն տէֆ իթ-
մէկէ չալըշըպ, վէ չօգ տէֆա տա
մուվաֆֆագ օլապիլմէքտէ իտի ի-
սէ տէ, պու ճիւղիլ իլէ տախի,
հէմիշէ խաթընա կէլմէքտէ իտի:

Վէլհասըլ, հէր նէ գաւտար լէ-
զիւ շարապլար գաւտէհլէրի տե-
լուպ տօլուպ պօշալմագտա իտիլ-
սէլէր տէ, օրթալըգտա պիր նէչէ
կէօրիւլէմէմէքտէ իտի:

Պիր սուֆրատա նէչէ օլմատըղը
վագըթտա, հէր քէս սիւքիւթ
իւղրէ պուլունուպ գօնուչմագ իս-
թէմէտիկինտէն, թաամըն չաբուգ
սուրէթ խիթամ պուլմասը թապիլի
օլմասընա մէպիլի, պունշարըն թա-
ամը տախի, չօգ սիւրմէյիպ խի-
թամ պուլտու:

Սաաթ սէքիպ պու չուգտա սուֆ-
րատան գալղալըլար:

Փէվգէլատէ պիր սուրէթտէ օլ-

տուղու հալտէ, օլ կիճէ հալա զա-
նէթլէ միւլայիլմ վէ սրճագ օլտու-
ղունտան հէր քէս Բարգա նաղըր
օլան սալօնուն բէնճէրէլէրինի աչ-
մագտա իտիլէր:

Ուղագտա սէտալէր իւղէրինտէ
չալընմագտա օլան մուղիգալարըն
թաթլը ահէնքլէրի, էթրաֆտան
աղս իտէրէք իշիտիլմէքտէ իտի:

Գօնթէս Մմէլի սալօն գաբուլա-
րընտան պիրինէ կիտէրէք շէյլէ
պիր տիշարեւա պագտըղնտա,
պաղը թէտթրօլարտա կէօրիւլմէք-
տէ օլան սիհրի մէնդարէլէրէ տա-
յիր պիր կիւղէլ վէ տիւքիւշա մէն-
գարէ կէօղլէրի էօնիւնէ կէլտի,
հէր թարաֆտան ըլըգ վէ զիյնէթ
բարլագլըգլարը կէօրլմէքտէ իտի:

Օֆնէ գաւտար կիւղէլ պիր մէն-
դարէ, -տէտի մէրգուլմէ քէնտու-
քէնտուլէ, -վէ Լիօնէլին գօլունտան
թուլթարագ, -կէլինիլ շու կիւղէլ-
լիկէ պիր նաղար գըլընքպ, -տէտի-
կիլլէ պէրապէր, մէրգուլմու, պիր
կիճէ ԺօրԺու, Գարմէնին գուլա-
ղընտան, իլք տէֆա օլտուղու հալ-
տէ, -Սիւշի «էլգէտէյի», -տէմիշ օլտու-
ղու մահէլլէ կէօթիւրտիւ:

Մէրգուլմէ մահէլլի մէգպուրտա
տուրարագ, վէ իւղէրինտէ պիր նէ-
վի տիթրէմէք հասըլ օլարագ, -Լի-
օնէլ, սիգ պանա պիր շէյ սէյլէ-
տի իտինիլ (խաթընըղա կէլմէքտէ
մի տիր), -պէն հէր նէ վաղըթ սէր-
պէսթ գալըր իսէմ, սիգ պէնիմ օ-
լաճագ իտինիլ, վէ եախօտ պէն
սիղին օլաճագ իտիլմ . . . -տէտի:

— Էվլէթ, խաթըրմտա սըր . . . -
տէյի ճէվապ վէրտի Լիօնէլ, -պա-
ղը էօլլէ շէյլէր վարտըր, քի ինսան
ասլա ունուլմագ . . .

— Հալէտ օլ նիյնէթ վէ օլ էֆ-
քեարտա՝ մըրընըլ:

— Տալիմա . . .

—Տիմէք տիր քի, էկէրչի կէլիպ տէ սիղէ, ինչթէ չիմտի, միւրատ վէ արգու իթտիկինիդ հալտէ պուլունարագ կէլմիչիմ տիր . . . արթըգ չիմտի, սիղտէն պաշգա հիչ պիր ստհիպէ մալիքէ պուլունմագ տա տէկիլիմ . . . ալընը պէնի . . . տիեէէէք օլուր իսէմ, օլ պապտէ հիչ պիր թէրէտտիւտիպրագ իսէէէք տէկիլիսինիդ . . . էօլլէ տէկիլմի :

—Ահ, քեաշքի օլ միւպարէք կիւն վէ սաաթ ետգլաշմըշ օլսա իտի, տէտի Լիօնէլ, քէնտիմի զիեաւտէոյլէ պախթիեար ատա իտէր իտիմ :

—Ստհիհ մի սէօլլէ եօրսունուգ :

—Օլ պապտէ եէմին տախի ի տէպիլիլիմ . . .

—Հարթա պէն, սէրպէսթ օլուպ տա, օլ միւրատա նախի օլտպիլէ յիմ տէյի, պիր ճինայէթ իճրատընա գատար ճիւրաթ իյլէմիչիմ տիր . . .

—Պիր ճինայէթ մի, տէտի Լիօնէլ, էն զիեաւտէ ուսթալըղը պիր սուրէթտէ օլտուգու հալտէ իզհալը հէյպէթ իտէրէք :

—Մէկէրչի սիղ, տէտի Սմէլի, հարարէթի պիր սէօլլէյիչ իլէ, Կօնթրան էօլմէտիքէ, թահթը իթաթթընտան չըգարագ սէրպէսթ օլամաեաճաղըմը պիլմէքտէ տէկիլմիսինիդ . . . իմտի, մատամ քի մէրգուժուն զինճիրի թէսարրուֆունտան գուրթուլմագլըղը միւրատ իթմիչիմ տիր, պիթթապի մէրգուժունտա էճէլ շէրպէթինի իչմէսի իգթիգա իյլէմէքտէ տիր . . .

—Եօգոսա մէրգուժա էօլլէ պիր շէյ մի եաքտընըգ . . .

—Շիւպհէսիդ, վէ հէմ տէ գօրգու վէ մէրհամէթի պիլթիւն պիլթիւն պէր թարաֆ իտէրէք, էվվէթ

. . . մատամ քի մէրգուժ պիլիմ օլ նիյեթ ու մագսէտիմիզէ պիր մանի սաեղլմագ տա տըր, տիմէք տիր քի պիր տիւշմէն նաղարըյա պագմագլըգա հագգըմ վար տըր . . . լաքին, օլմաորն քի, օլ իչլէտիկիմ ճինայէթ պօշա օլմուշ օլտուն . . . զիրա, էկէրչի մաաղալահ, մէգքիւր ճինայէթտէն տօլաեք տիւշալը տէհչէթ վէ նէֆրէթ օլարագ, եանի պիր տաէմին նաչինի չըղնաեղպ եիւրիւեէրէք պանա կէլմէքտէսինիդ տէյէրէք, պէնի ըէտտիտէէէք օլուր իսէնիդ, օլ վագըթ արթըգ պէնիմ իչին քէնտիմի թէլֆ իթմէքլիքտէն պաշգա հիչ պիր թարիգի սէլամէթ գալամաեաճաղ տըր . . .

—Նէ՛ տիմէք տիր նէֆսինիզէ գասա իթմէքլիք, տէյի պաղըրտը Լիօնէլ, էօլլէ պիր թարգտա սէօլլէեէրէք քի, Ամէլի ալաֆարգընտա օլտմաեարագ ալտանըպ ինանտը, — օլ սիզին ճինայէթ իսմի վիրմէքտէ օլտուղունուգ խուսուս, պէնճէ պիր ախըր ինթիգամ, վէ պիր էսիրին քէնտի հիւրըրիթիւնի էլտէ իտէպիլմէք իչին իճրատընա թէչէպպիւս իյլէմիչ օլտուղը պիր հագգ սաեղլա ճախիդ տիր, վէ մատամ քի, արթըգ պուլունտան պէօլլէ պիզ աչըգ ու մաշուգա օլարագ, գաղի պիր աչգ ու սէվտա զինճիրիլլէ պիր պիրիմիզէ պաղլանմըշ պիր հալտէ պուլունաճաղըղ տըր, թապիաթիլլէ պէն տախի սանա միւշթէրէք սաեղլաճաղըմ տըր, Ամէլի, աղիգէմ Ամէլի, էօլլէ թէֆէքքիւրլէրի պըրտըղպ տա, հէման սէն, պիր սաաթ էվվէլ սէրպէսթ գալարագ, պանա կէլմէքլիկէ շալըշմալըսըն, պուսէնին հագգըն տըր, չիւնքի սէն պէնի սէվմէքտէսին, պուսէնին պօրճուն

տուր, չիւնքի պէնտէ սանա տիւ-
տատէ պուլունմագտաւերմ, -մէկէր-
չի սէն քէնտինի մուհաֆազաեա
հագգը աէկի' մի սին.-մուտրազա
վէ նիֆագ քիմի'ն թարաֆընտան
պաշլամը տըր.-մէկէրչի օլ շայեա-
նը նէֆրէթ գօնթէս Պլանշ տը Լա-
սէնի թարաֆընտան պաշլամամը
մը տըր, մէկէրչի մէրգումէ սէնին
կէնչիկինի, կիւղէլիկինի, վէ լէ-
թաֆէթ ու տիրայէթինի գըսգա-
նտրագ, ոտնա գարշը իպրագը ա.
տափէթէ գալգըշմամը մը տըր . . .
վէ մէկէրչի հալէատա քէնտի տիւշ
մէնլիկինէ տէվամ պիրլէ, սէնի օղ-
լունտան աեըմէգըղա չալըշմա-
մագտա մը տըր, վէ օղլու պուլու-
նան գէվճին տաիի, մէկէրչի քէն-
տի վաղիֆէսի իգթիզաւընճա, սէ-
նին թարաֆընը թուլթուպ, սէնի
հիմաեէ վէ թասահուպ իտէրէք,
հալթա սէնին ինթիգաւընը պլա-
ճագ եէրտէ, վալիտէսի թարաֆը-
նը թուլթարագ, նամէրտճէ սէնի
մէյտանտա պըրագմագտա վէ սա-
նա շէշմի հագարէթլէ պագմագտա
տէկի' մի տիր . . . -իմտի մատամ
քի պունլար սէնին տուույի էքպէր-
լէրին տիրլէր, տիմէք տիր քի, շէ-
րան վէ նիգամէն, քէնտինի միւ-
տաֆաաեա հագգը սարիհին պու-
լունմագտա տըր.-պու թարաֆէյն
պէյնինտէ պիր մուհարէպէ տիմէք
տիր.-հէր քէն քէնտինի մուհա-
ֆազաեա մէճպուր տուր, Սէն
քէնտինի պիր սաաթ էվվէլ գուր-
թարըպ տա կէլմէկէ պագմալըսն:

—Օֆ, էվվէթ, մէրգումէ գա-
ւըն պէնիմ մէնֆուրում տուր,-տէ-
տի Ամէլի տիլլէրինի վէ էլլէրինի սը-
գարագ,-մէրգումէ պէնիմ մէնֆու-
րում տուր, վէ քէնտինի պէնտէն
նէ գատար հօշանմամագտա իսէ,
պէն քէնտինիստէն տահա զիեատէ

վէ բէք շօգ զիեատէ հօշանմա-
մագտաեըմ . . .-հալթա եիւղիւ-
նէ պագտըգճա իւղէլիմտէ պիր
գօրգու հասըլ օլմագտա տըր . . .

—իմտի էօյլէ օլտուգտա, գօրգ-
մանա սէպէ'պ նէ' տիր:

—Գօրգտըմ' քի թուլթուղում
թարիգին ֆարգընա վարմաւըն, վէ
պիր քէրրէ սէրպէսթ գալըպ տա
սէատէթի հալէ նայիլ օլտուղում-
քա, ալէյհիմտէ տալաեա գըեամ
իլմէսին:

—Տալաեա' մը գըեամ իլմէք . . .
քի'մ, մէրգումէ' մի . . . մէկէրչի
վաղիլիյէ Պլանշ երվիլ օ օլտն պիր
գատընըն, պու կիւն իսէ գօնթէս
տը Պլանշ Լասէնի իսմինի թաշըմագ-
տէ օլտուղու հալտէ . . . տալաեա
գըեամէ ճէսարէթի օլապիլի'ր մի:

—Մէրգումէ հէր շէյէ ճէսարէթ
իտէպիլլէնլէրտէն տիր . . .

—Մէրգումէնին մէնտէն գօր-
գուպ կիլմէսինի իսթէ'ր մի սին . . .

—Սաաշալլահ, հիշ էօյլէ պիր
սիւալ ճայիղ օլապիլի'ր մի, էլպէթ-
թէ իսթէրիմ:

—իսթէրիսին քի, ալկիլ պիր
շէյէ գալըշմագըղա, իլլա տիհա-
նընտան էօյլէ պիր լագըրալ պիլէ
շըգարմագըղա ճէսարէթ իտէմէղ
օլտուն:

—Նա'սըլ օլապիլի'ր էօյլէ պիր
շէյ:

—էօյլէ պիր տալաեա գալըշ-
ալըք կիպի, քէնտի ալէյհինտէ տա-
լի, ալի օլ սուրէթտէ տէհշէթլու
պիր տալաեա գըեամ իտիլէճէկի
գօրգուսունու վիրէրէք օլապիլի'ր:

—Ա'հ, -տէյի պաղըրտը հարա-
րէթի պիր հարէքէթ իլէ, -քեաշ-
կի էօյլէ պիր շէյ օլսա իտի . -ա'հ,
մէկէրչի իհթիմալտէն մի տիր, -
ճապու օ եօլաա պիր շէյ վալ մը
տըր:

— Էվլէթ, հէմ իհթիմալաէն տիր, վէ հէմ աէ եադընտա իսպաթընը կէօրէճէքսին տիր . . .

Պու հէնկեամտէ, Ամէլի իյէ Լիօ. նէլին պուլունտըզլարը եօլուն գում. լարընըն հըըլթամադտա օլմաար ի. շիտիմէկէ պաշլտաբ :

— Սո՛ււ . . . տէտի Լիօնէլ, — տաամ կէլմէքաէ տիր . . . — կէլինիզ մատամ . . .

Իքիսի պիրլիքաէ, մահէլլի մէզ պուրու թէրք իլէ քէօշկէ տօղրու կիթտիլէր :

Պաշլար երկիրմի տաւմ գատար իլէրուլէտիքլէրինտէ, Մարի իլէ Լէօ. բօլու դարշլատարլար, մէրգումէ հի. ճապլը պիր հալտէ օլարադ Լէօբօ. լուն գօլթաւղունա կիրմիշ իտի :

— Քի. շիւք եկկէնիմ, հալա ոէ. ըրինճէ տիր . . . — տէտի Լիօնէլ Մա. ըիլէ . . . — օլմաըն քի տօլթօր էֆէն. տի, պէօլէ տիշտրտա կէզինտիկի. նիղի իշտիպ տէ կիւ ճէնսին . . .

— Շիմտի իշէրի կիտէճէկիլ . . . — տէլի ճէվապ վիրտի Լէօբօլ. — բարգ. տաքի տօնամմաեք անճադ շէօլէ պիր կէօղտէն կէշիրմէք նիյեէ. թիլէ տիշարը չըգմըըլ տըր :

— Իյի էմմա, բարգըն տա էն թէն. հա վէ էն գիեաաէ գարանլըզ օլան պիր մահէլլինտէ կէզմէքաէսինիզ տիր . . . — տէտի Լիօնէլ կիւլէրէք. — թէպրիք իտէրիմ մուհապպէթի. նիլի :

Լիօնէլ պունու սէօլէտիքաէն սօնրտ, Ամէլի երնէ պէրապէրինտէ օլտուղու հալտէ ալըպ եիւրիւեիւ վիրտի :

Լէօբօլ, մէրգումանըն, մէզքիւր եօլու տէօնիւպ տէ կէօրինմէզ օլ. մալարընա գատար արգալարընտան տուրուպ պադաբ :

— Իշթէ սիզ տալի կէօրմէքաէ. տինիլ, քի զաթէն պէն իթիգա.

տըմտա եանըլմադտա աէկիլիմ . . . — տէտի մէրգում. — Իշթէ սիզ տալի կէօրմէքաէսինիզ քի, հէմ եադըն. տա ադրապանլըզ օլուպ, վէ հէմ տէ վտսինիզ պուլունմադտա օլան Մ. Լիօնէլ պիլէ, հադքընըլտա տէր. քեար օլան մէյլ ու մուհապպէթի. մի պիրմէքաէ օլտուղտան, վէ ա. լա կիւճէնմէտիքաէն պաշգա, պէօլ. լէ եալընըլտա վէ թէնհաճա կէզ. մէքաէ վէ գօնուշմադտա օլմամը. դա, միւսաատէ տալի իյլէմէքաէ տիր . . . — իմտի, ըէճա իտէրիմ, շու չէնտ տէֆա տըր թադաիմ ի. տիպ տէ թէհի տէնթ գալմըշ օլ. տուղում թէքլիթիմի գապուլէ հիմ. մէթ իտինիլ . . . կիտիպ մէրգա. մա իֆաատէյի հալ իթմէքլիկիմէ լուխաաթ վիրինիլ, էվլէթ, ըուլ. տաթ վիրինիլ քի կիտիպ մէրգումա, շալէ մարմաղէ Մաբէյի սէվէտէյի, քի տէլէ եալըն սէվէտէյի, իլա շալէ ա. բըլա եանըլ լու. լու. շալէ տէր. քի տէլէ եէթի տէ իտէրէ սէօլ շէրէթիսի, ղի տէն. սէաթիլէ հալէն չալընադաբ տըր . . . Եթի, ալընա ադր իշթիլաբմա ֆաատաթ. նիլէ ըէճա իտէրէ . . . — տիր յիմ :

— Սո՛ւս օլունուղ, սո՛ւս օլունուղ. — տէտի Մարի եալաճաճըզ սէօլէ. եէրէք, վէ էլլէրլլէ եիւլիւնիւ սէթլ իյլէեէրէք . . . — պիղիմ իյլն էօլէ պիր իւմիտ պուլունմադտա աէկիլ տիր . . . — պէյիմիլտէ պիւ. յիւք պիր կիրատապ պուլունմադտա տըր, վէ պիլ պիր պիրիմիլէ, ան. ճադ էօլտիւքաէն սօնրա գալու. շապիլէճէկիլ տիր . . .

Լէօբօլ Մարինին ալա սէօլէտիք. լէրինին ֆիքր ու էսաօընը պիրմէ. տիկի ճիհէթլէ, քէմալի թէաճիւպ վէ թէնսիւֆ իւղրէ, սէպէպինի սօրուպ անլամալըզա չալընադտա վէ պիր տիւրլիւ տէ միւվաֆֆադ օլամամադտա իքէն, ըէմի Շօնէն

իւն Լըկօս իսէ, պուլունհաուգլարը խենտէկին իշինտէ, գարանլըգտա, վէ էթրաֆտա քէնտիլէրտէն պաշ. գա հիշ պիր քիմնէ պուլունհաուգլը հալտէ, գուլագ վիրիպ օրթա. Լըգը պիր իյնէ տիյնէտիքտէն սօնրա, օլ թանըմագ իշին պիր աղան տալընա պիր քեաղըտ բարչասը պաղլամըշ օլտուգլարը մահէլլտէն թըրմանարագ եօգարը չըգմըշ, վէ տիվարտան աշարագ, բարգըն աղանլար իւն տօլու օլան պիր գուլթու մահէլլինէ էնմիշ իտիլէր:

Մէրգուլման իքի խըրըզլար, պաշարընտառ ոարը սաշտան եօրմա բէրուգլար իւն թիւլիւ շարգալարը պուլունհաուգլու, վէ ոօարէ էլպիսէլէրի իւղէրինտէն պիրէր պէզ բանիւլօն կէշիրմիշ օլտուգլարը մի. ուլլու արգալարընա տախի պիրէր մաի վէ կէնիշ պուլգ կիյինմիշ իտիլէր:

Պուլնլար մէզքիւր բանիւլօն իւն պուլգլարը, իքի նիյնէթէ մէպնի կիյինմիշ իտիլէր, վէ մէզքիւր իքի նիյնէթէլէրտէն պիրի, սօարէ էլպի. սէլէրինին, տիվարտէն աշար իքէն երթըլըպ քիրլէնմէմէսի օլտուգլու կիպի, իքինհիսի տախի, հի. նի իգթիղատէ գաշմաեա մէհ. պուլը պուլունհաուգլարընա, թա. նըլմասընլար իշին իտի:

Րէմի Շօմէն տուրտու:

—Շիմտի թեպալիլ գըեաֆէթ իտէրէք, կիտիպ օլ սիւսիւ գաթլարըն իշլէրինէ գարըշմալըեք...

—տէտի մէրգուլմ եափաշճաճըգ սէօլլէեքէք:

—էյ պուլ էսիլի էլպիսէլէրիմիլինէ եաբաճաղըգ, —տէյի սիւալ իթտիլ լը կօ:

—Նէմի եաբաճաղըգ, իշթէ չու չալը չըրըլարըն վէ եաբաճաղարըն պլթընա սագլտեը վիրիլիգ...

տէտի Րէմի. —գաթէն իշլմիլի պի. թիրտիքտէն սօնրա, երնէ պու կէլ. տիկիմիլ մահէլլտէն չըգըգ կիտէ. ճէկիլ, . . :

—Հալտէ պագալըմ:

Մէրգուլմուր իւղէրլէրինտէքի գապա էլպիսէլէրի չըգարտըլար, վէ պօզէլէեքէք եէշիլլիքլէր ալ. թընտա սագլաալար:

Վէ չալլարտան տալլարտան, սիւսէրի պօզուլմասըն իշին զիեա. տէսիլլէ տիգգաթ իտէրէք քէօշ. կիւն եօլունու էլէ ալտըլար:

—Եա'հու, նէ' կիւղէլ տօնաթ. մըշլար բարգը, պագալմա կիւն. տիւղ կիպի ալտընլըգ օլմուշ տուր, —տէտի լը կօս աբգ առաշընն գու. լաղընտան:

—Շիւբհէո'ղ, —տէտի Րէմի Շօմէն, —հալլիլէ պիւլիւք մասրաֆ. լար իթմիշլէր տիր:

—Ձանն իտէրին քի, պուլլար. լարըն քեաֆթէյի կաղ ֆէնէրլէրին. նի պուրաեա նապլ իթմիշլէր տիր...

—Եափաշ սէօլլէ, սուս օլ, իշթէ խալգ կէօրլունմէքտէ տիր, պէլքի իշիտիլլէր, պու եօլաա լագըլարը. լար իշթէ...

Քէօշկիւն գաբուլարը էօնլինտէ պուլունան չաեըլար էթրաֆընտա սիկարա իշէրէք պաղըլար կէզմէք. տէ օլտուգլարը հալտէ, պուլնլար տախի օրաեա եաղըն կիթտիլլէր:

Րէմի Շօմէն, էօթէտէ պէրուտէ վագ իտիլմիշ օլան իրի իրի բօրթու. գալ աղաճլարը արգալարընտան սի. վիշիպ կէշէրէք, քիմանին նագա. լը տիգգաթընը աափէթ իթմէքսի. զին, բէնճէրլէրտէն պիրինին էօ. նիւնէ կէլտի, վէ իշէրի կիրմէկէ ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն, գօն. թէս Պլանշ տը Լասսէնիեի կէօրէ. պիլմէք իշին, սալօնլարտան իշէրի պիր կէօգ կէզտիրտի:

—Պէլքի դալգար տա, խանէ
աահիպի թա գարշըմա չըգար, ա
տէյի տիւշինտիւ մէրգում քէն
տուլէ, — վէ մաղալլահ պէնիմ,
տաժէթնամէ կէօնտէրմիշ օլտուղու
աւտամարտան օլմատըղըմը տէր
խաթըր իտէրէք. անինտէ գաբու
տուն տիշարը աթարըրը... — էօյլէ
թէ հիւքէլէրտէն սաղընմալըեմ...
— պիր աղ էվվէլ օլմաղ իտէ, վար
սըն պիր աղ սօնրա օլտուն, էլպէթ
թէ մէրգումէն կէօրէպիլէճէկիմ
տիր, նաֆիլէ եէքտէ թէլաշ իսթէ
մէղ...

Բէմի Շօմէնին պու միւլահագտաբ
պօշա չըգ մատը. արատան հիւղի
պիր վաղըթ կէչէր կէչմէղ թաս
տիգ օլունտու:

Յիւլվաղը սապըգ—Պլանշ էրվիէօ
տիկէր պիր գաաբն իլէ գօնուշմադ
տէ օլտուղու հալտէ, Բէմի Շօմէ
նին պուլունտուղու բէնչէրէնին էօ
նիւնէ տօղրու կէլմէքտէ իտի:

Մէրգումէ օն տաբմ գատար եա
գընա կէլտիքտէ, քէնտի գօնուշ
մաաբնա տէվամ իյլէմէքտէ պու
լունտուղու թադաիրտէ տուրու
վիրտի:

Բէմի Շօմէն, մէրգումէ քէն
տիսինի գօլայնա կէօրէպիլտին իչին,
գալապալըգտան տըրլարագ, պի
րաղ կէրի չէքիտի:

Մէրգումէ մէրգումու կէօրիւր
կէօրմէղ տիւշարը իղթիրապ օլա
րագ, գօնուշմագտա օլտուղու գա
տընը թէրք իլէ ոսլօնտան տիշարը
չըգաբ, վի կիւեա մէրգումու կէօր
մէեօր կիպի կիտիպ էօնիւնտէն
կէչտի:

—Պիղիմ մատամ բէք տալկըն
պիր հալտէ օլմալը տըր, — տէտի
ֆիքրինտէն Բէմի, վէ եալաշ եա
վաշ արգասընտան կիթմէկէ պաշ
լատը:

Վէ գալապալըգտան խալլիճէ ու
գաղլանտըգլարընտա, ետնի, լա
գըրտըլարը իշիտիլմէղ տէրէճէեէ
կէլտիքտէ, եալաշնա սէօյլէեէրէք,

—Մտտոմ, պէնտէնիզ պուրա
տաերմ... —տէտի:

—Պիլիրիմ... —տէյի ճէվապ
վիրտի մէրգումէ ապա ալտարմագ
օղըն, տուրմագսըղըն, վէ եիւղիւ
նիւ չնվիրիպ տէ մէրգումա պաղ
մագսըղըն, — եէնի պիր հալաաիս
վար մը տըր...

—Խալր, հէնուղ եէնի պիր հա
վաաիս եօգ տուր... — վէ տահա
չիմտի կէլմիլիմ տիր... — պէնտէ
նիզ տէ սիգի կէօրմէքլիքտէ չալըշ
մագտա իտիմ:

—Ահագա օլ պանա սէօյլէտի
կինիզ աաամ պուրատա մը արբ...
—տէյի սիւալ իթտի մատամ Պլանշ
մէրգում Բէմի Շօմէնէ:

—Մէրգումու թանըմագլըգ բէք
գօլայ տըր, չիւնքի պիր արապ
տըր:

—Գէն պու աղշամ պուրատա
գաթէն իքի թանէ արապ կէօրմիւ
չիւմ տիր:

—Տիմէք տիր քի պէնիմ սէօյ
լէտիկիմին գանդիսի օլմաաբնը ան
լամագ իսթէրսինիզ... — էօյլէ մի:

—Էվվէթ...

—Բէք ալէտ, թանքեապիլիրտի
նիզ... —իմտի էօյլէ օլտուղ տա,
մատամ, ու թարաֆա տօղրու կիթ
մէլիսինիզ, վէ քէօլքտէն թարաֆա
տէօնտիւկիւնիւգտէ, գաբուլարըն
էօնլէրինտէ կէղինմէլիսինիզ, —պէն
տէնիգտէ չիմտի կէլիրիմ, վէ լա
գըրտը սէօյլէմէքսիղին, մէրգումու
սալօնտա կէօրտիւկիւմ կիպի, իշա
րէթլէ սիգէ պէեան իտէրիմ...

Էօյլէճէ իճրա իթտիլէր:

Գօնթէն Պլանշ էլինտէքի եէլքա
գէնի սալաեաբաղ, կիւեա էթրա

Ֆր. Թէմաշա իյլէմէքտէ տիր կիպի,
քէօշկիւն գարուարը էօնիւնտէ կի-
տիպ տուրտու,

Իխթիեար խըրաքդ տա կիտիպ մէր.
գուճէնին արգաւորնտա տուրտու,
վէ կիւեա քէնտու քէնտույէ սէօյ-
լէնմէքտէ տիր կիպի պիր թալը
թուրթու:

—Աշաղըտա . . . Թա արգաւոր
սաղ թարափտա . . . պիր տէլիգան-
մ իլէ պէեազ սաշը պիր արապ
գօնուշմագտա տըր, իշթէ օ տուր. . .

—Օթէլ տէ վանթընտա կէօրտիւ.
կիւմիւզ ինկիլի պիր, էօյլէ տէյիլ
րի,—տէտի մէրգուճէ,—ժան Րընօ իլէ
Լամպէր Մաոօլա տօղրու պագա-
րագ:

—Շիւպհէտիգ . . . —Լաքին, է-
կէրչի չիւպհէմ թաւտիգ օլունուր
տա իսթէտիկիմ կիպի չըգար իտէ. . .

—Նէ թարիգ թուրթուզ վէ նէ
եաքաճաղընըզ պիլիսինիկ եա:

—Էլպէթթէ, պիլ պուրտեա նէ
իշին կէտիք . . .

Պիր տէ պու արաւա Լիօնէլ վար.
թըն պիր ուֆագ գըշ պաղչէսինաէն
չըգարագ, մատամ Պլանշը կէօրմէք
նիյեթթիլլէ տէօրթ թարափա կէօղ
կէգտիրտի, վէ գաբունուն էօնիւն.
տէ օլտուղուն կէօրտիւքտէ, մէր-
գուճէնէ տօղրու կիթտի:

—Իշթէ շու կէլէն խանէ սահի-
պի տիր, ուղընքիք սիղի կէօրմէ
սին,—տէտի մէրգուճէ Րէմիլէ,

Հալ պու քի Րէմի անը զաթէն
տիւշիւնմէքտէ օլտուղունտան, պու-
նա իշիթտիկի կիպի պիր թարա-
փա չէքիլի վիրտի:

Պլանշ էրվիէօ Լիօնէլի քէմալի
լէթաֆէթ իւզըն կիւլիւմէեէրէք
գապուլ իյլէտի:

—Էֆէնտի, պէն տէ սիլի կէօր-
մէքիկի արզու իյլէմէքտէ իտիւ. . .
տէտի,—մէմունում քի րտթ կէլ-
տինիգ:

—Մատամ գօնթէն, պէնտէնիգ
տէ քէնտիմի պաթիթիեար սահա-
րըմ քի, մէգքիւր արզունուղուն
հուսուլինէ թէսաթիւֆ իյլէմիշիմ
տիր . . . աճապա, պէնտէնիգի
կէօրմէքիլքտէն միւրտաընըզն նէ
օլտաընը անլամաղլըք իգ պու ու
չէրէֆինէ նայիլ օլապիլիւրմիլիմ. . .

—Մալիւմ եա, պէն տալի հաղ-
րէթի էվանըն ճինսինտէն պուլուն-
տուղում ճիհէթլէ, պիթթապի, էն
ուֆագ պիր շէյի պիլէ պիլմէքիկի
մէրագ իտէնլէրտէնիմ, վէ պինաէն
պէյհ, պիր գաշ կիւնտէն պէրու
պանա խապէր վիրտիկինիգ պիր տօ-
թունուղուն հաղըլմտա սէօյլէտիկի
ղաեթթլէ միւհիւմ վէ միւֆիտմաւ-
տէլէր հէրնէ իսէլէր, պիլմէքիկի,
զիեաթէսիլլէ մէրագ վէ արզու իյլէ-
մէքտէ օլտուղունտան, միւմքին օլ-
տուղու հալտէ, օլ պապտէ պիր մ-
լիւմաթ ալմագ իսթէր իտիւ:

—Էվլէթ, էօյլէ սէօյլէտի իտիւ,
վէ սէօյլէտիկիմի թէքէրրիւր տա-
լի իտէրիւմ. ֆիլվաղը էօյլէ տիր,
վէ բէք տէ սահիհ տիր. . .

—Օլ տէտիկինիլ տօթիւնուղ
պուրտաւ մը տըր . . .

—Էվլէթ, մատամ . . .

—Նէ վագըթ պէնի մէրգուճա
թագտիւմ իտէճէքսինիգ:

—Սիղին էմրինիլէ միւնթագըր
պուլունմագտալըմ. . .

—Իմտի էօյլէ օլտուգտա, մէր-
գում իլէ կէօրիւշմէքիկիմիլէ հիւմ.
մէթինիլի ընճա իթտիկիմ կիպի, Ի-
լավէթէն պաշգա պիր ընճամ տա-
հա վար տըր . . .

—Էկէրչի մէգքիւր ընճանըք տա-
լի էլիմտէն կէլի պիր շէյ իսէլ ըն-
րաւորն հաղըրըմ . . .

—Էվլէթ, հէմ էլինիղտէն կէլիւր,
վէ հէմ տէ բէք գօլալ պիր շէյ
տիր . . .

—Նէ՛ իմիշ պագալբմ:

—Ետընըդ շունու արգու իտէ. քիմ քի, մերգում տօթունուդ իլէ կէօրիւշաիւկիւմ վագըթտա, ետնըմըդտա պաշգա պիր առէմ պուլունմասըն. . . — չիւնքի չէքինմէ. եէրէք սէրպէսթճէ գօնուշմպլըղը արգու իտէրիմ. . .

—Ձաթէն պէնտէնիդ տաթի էօյ. լէ օլմասընք տիւշիւնմէքաէ իաիմ. . . —տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ, —պուլեռունուդ գօլթուղումա կիրինիդ. . .

—Նէրէեէ կիտէճէկիդ:

—Նիմտի կէլմէքաէ օլտուղում լիմօնուղա կիտէճէկիդ, չիւնքի օրատա քիմաէ եօգ տուր. . .

—Իշթէ մերգում տա պուրաեա տօղրու կէլմէքաէ տիր. . .

Ծիլվագը Ժան Բընօ տա, օլհէն. կեամաէ, Լիօնէլին պիր իշարէթի իւղէրինէ, քէնտիլէրէ տօղրու կէլմէքաէ իտի:

—Մու կէլմէքաէ օլան պէեազ սաշը սիեահ ստէ՞մ մի տիր. —տէյի սիւալ իթտի մերգումէ:

—Էվլէթ, թա քէնտիսի. . .

Մատամ տը Լասէնի օլվագըթ իյիտէն իսքեաթ օլտու քի, Բէմի Շօմէն եանըմագտա տէկիլ իմիշ, քէնտի տիւշմէնի, հէր գալըպ վէ հէր գըեաթէթէ կիրմէքաէ պուլունան վէսահհիհէն վէ եաթօտ սաթթէ օլարադ արապլըգ սաթմագտէ օլան մերգում օլէսրարա մէնսուպ պտէմ իմիշ:

Մէրգումէ պունուն իւղէրինէ, քէնտուլի թօրաեարագ, պիր սիւ. քիւնէթի հալ իպրագ իթմէկէ պաշլաւը:

—Հէր շէյտէն էվլէլ, —տէտի մէգ. պուրէ քէնտու քէնտուեէ, —իգթի. դա իտէն շէյ, աւլա ալարմտեարագ, պիր պիւլիւք ֆիւթուրսուղլուդ կէօթթէրմէքաէ տիր. . . —իշթէ

տիւշմէնիմին քիմ օլտուղու տնլաշըլաւ. . . — չիմտի իգթիդա իտէն շէյ, մերգումուն միւրաւընըն նէ օլտուղունու անլամագ տըր, պիր քէրրէ տնր տնլատըգտուն սօնրա, էվլէլ Ալլահ ճէվապընք վիրէրէք, քէնտիմի միւտաթաեա միւքթէ. տիր օլապիլէճէկիմէ չիւպհէմ եօգ տուր. . .

Ժան Բընօ մերգումանըն եանընա եազըն կէլտիքաէ, մատամ Գօնթէ. սէ պաշընք էյէրէք իղհարը թաա. վիմ իյլէտի:

—Մատամ գօնթէս, —տէտի. Լիօնէլ, —ահպապըմ, տօթում վէ լէհ. պէրիմ. . . պուլունան սէնօր Տօմէ. նիգօ Մէպուլլաեը սիղէ թուգտիմ իթմէքէ իֆթիլսար իտէրիմ. — վէ քէնտիսի տէ սիղիլէ կէօրիւշիւպ գօնուշմագլըգ շէրէֆինէ նալիլի. եէթի արգու իյլմէքաէ տիր. . .

—Պէն տաթի քէմալի մէմուռնի. եէթլէ արգուլէրինէ մուվաֆագաթ իտէրիմ. . . —տէյի ճէվապ վիրտի մերգումէ կիւլիւմսէեէրէք:

Լիօնէլ մերգումէնին գօլունու պրադտը, վէ Ժան Բընօ տաթի գօլթուղունա ալարագ, մերգումէ իլէ պիրլիքաէ լիմօնուղա կիթտի, վէ գաբուսունու գաբատը:

Մահէլլի մէգ.քիւր հէմ սըճագ օլուպ վէ հէմ տէ կիւղէլ կիւղէլ գօ. գուլար պուլունմագտա իտի:

Եէշիլիլըլըր արալարընտա եան. մագտա օլան ֆէնէրլէրին ֆանօ. լարը ճամլարը տունուգ, եանի ճի. լաւըգ ճիւսինտէն օլտուղունտան, մահէլլի մէգպուր աճալիպ պիր հալ քէսպ իթմէքաէ իտի:

Մատամ գօնթէս կիտիպ ըշըգ. լարընագ վուրմագտէ օլտուղու պիր եէրտէ օթուրտու:

Մերգումէնին պունտան մագսէ. տի, պէլքի, հինի միւքեալմէտէ

իւզերինտէ էնվայի էսէրէր հասը
օլուր իսէ, Ժան Բընօնուն լտեը-
գըյլա ֆարգ ու ֆէհմինէ վարա-
մամասընտան իպարէթ պուլուն.
մագտախտի:

Հալ պու քի Ժան Բընօ տա, մէր-
գումէնին երւզիւնէ, կէրէք քէօշ-
կէ կէլտիկինտէ մէրտիվէնտէն եօ-
գարը չըգտըղընտա, վէ կէրէք լի-
մօնլուգտան իշէրի կիրէր իքէն,
լաեըգըյլա տիգգաթ իտիպ պագ-
մը իտի:

Մէրգումուն կէօղլէրինտէ, մէգ-
պուրէեէ գարը, պիր քին ու զա-
րազ վէ նէֆրէթ աթէշի հուսուլէ
կէլմէքտէ իտի:

Ժան Բընօ մէրգումէեի ալըպ,
խսըմա աղաճարը ալթընտա չի-
մէնտէն թէրթիպ իտիվիշ պիր գա-
նաբէ իւզերինէ կէօթիւրտիւ:

Մատամ գօնթէս, —տէտի մէր-
գում, —պուեուրունուգ օթուրունուգ:

Պլանշ, կէնճլիքլէրի գէմանը կէշ-
տիքտէն սօնրա տախի իպրազընա
տէվամ իտէն պաղը գատընլար մի-
սիլիւ, քէմալի շիյվէ վէ ճիլվէ իւզ-
րէ, մէղքիւր չաեըր գանաբէ իւ-
զերինէ օթուրտու:

Պատէհու, էօյլէ էվլէլինտէն պաշ-
գա լապըրտըլար աշըլըպ տա պիր
սըրասընա կէլմէսինէ պէքլէմէքսի-
ղին, հէման մէնղլիլ մագսէտինէ
աղլմէթէ սիւրաթ պիրլէ, եանի
տօղրուտան տօղրու լագըրտըեը
աշարադ:

—Էֆէնտի, ագրապանըգտան
պուլունան մօնսիէօ Լիօնէլ Վար-
թընըն պանա սէօյլէտիկինէ կէօրէ,
—տէտի մէրգումէ, —քէնտի հագ-
ղըմտա ֆայիտէլի օլտրադ, պանա
պաղը սէօյլէեէճէքլէրինիզ վար ի-
միշ:

—Էվլէթ մատամ, էօյլէ տիր. . .
տէյի ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ:

—Չանն իտէրիմ քի, . . . վաղթիլլէ
պէնիմ թանըմը օլտուղում պիտի-
սինտէն տօյաեը օլմալը տըր. . .

—Էվլէթ մատամ, Գլէր Պօնշան-
տան տօյաեը տըր. . .

—Էֆէնտի, էկէր միւրատ իտէր
իսէնիզ, օլ պապտէ տէրքետր օլտն
էֆքետըր թամմէմի սիգէ պէեան
իտէրիմ. . .

—Բէք մէմնուն օլուրում, մա-
տամ. . .

—Իմտի, էֆէնտի, պէնճէ սի-
զին աաըլ նիյեթթ ու մագսէտինիզ,
սահիհէն Գլէր Պօնշանտան տօյալը
օլմաեըպ, իլլա, օ պիր պէհանէ,
վէ պէնի պուրաեա ճէլպ իտիպ տէ
կէօրիւշմէքլիք կիւճիւկիւնիւն էօ-
նիւնիւ տլմագլըգ իշին տիւշիւնիւ-
միւշ պիր վէսիլէ օլուպ, վէ աաըլ
միւրատընըգ իսէ պաշգա պիր շէյ
օլմալը տըր. . . —կէրչի միւրատը-
նըգըն նէ օլտուղունու պիլէմէմ,
լաքին, շունու տէրք ու ֆէհմ ի-
տէպիլմէքտէեիմ քի, սիզին մագ-
սէտինիզ, պէնճէ պիր տիւշմէնիք-
տէն իպարէթ պուլունմալը տըր,
էօյլէ տէկիլ մի. . .

Ժան Բընօ աճայիպ պիր սուրէթ-
տէ կիւլմէկէ պաշլատը, վէ,

—Նիշին սիգէ պիր տիւշմէնիք
եաբմագլըգ նիյեթթինտէ օլաեըմ,
տէյի սիւալ իթտի մէրգում:

—Սէպէպինի պիլէմէմ, չիւնքի
սիզի թանըմագտա տէկիլիմ, ֆա-
գաթ, շունա հիշ շիւպհէմ եօգ-
տուր քի, գաթէն շիմտի սիզ քէն-
տինիզ գահիրէ չըգարըպ խապէր
վիրէճէքսինիզ տիր. —լաքին, պու-
ճիւմլէ իլէ տախի, քին ու զարա-
ղընըգ հէր նէտէ օլա, ապա վա-
ղիֆէ իտէնլէրտէն տէկիլիմ. . .
վէ ապա տա գօրգ մամագտաեըմ. . .
չիւնքի քիմսէտէն լաճֆ իաճէք
պիր շէյլիմ եօգ տուր:

Ժան Բընօ թէքրարէն կիւտիւ։

— Սիւղ քէնաինիդի, գահրաման Պահար մագամընտա պիլէ թուլթա. պիլիրսինիդ, — տէտի պատէհու մէր. գոււմ, — էվվէթ, քիմտէն գօրգմա. եա պիլիրսինիդ, վէ պէնտէնիդ տէ պու ճիւրաթ ու ճէսարէթինիդի թէպրիք իտէրիմ։

12

Ժան Բընօնուն պու սօն լադըր. տըսը իւզէրինէ, օրթալըղա պիր սուսլուդ տուր հիւքմ իթաի։

Մատամ գօնթէս, մէրգում թա. րաֆընտան պու մէրթէպէ աչըգ սուրէթտէ զուհուրա կէլէն իսթիհ. զատան տօլաեը զիեաաէսիյէ կիւ. ճէնտի, չիւնքի քիպրինէ թօգոււ. տու, վէ կէրչի պիր աըալըգ հիտ. տէթլէնէրէք, իգթիկա իտէն ճէ. վապը վիրմէք իսթէտի իսէ տէ, պիր քէրրէ տսըլ մատտէնի աւլա. մագլըղը մէրադ իյլէաիկինտէն, քէնտույի սըգարադ սիւքիւթ իյ. լէտիքտէն սօնրա, հալիմանէ պիր սէօյլէիչ իլէ տաիի,

— Էֆէնտի, զանն իտէրիմ քի, սիւղ եանըմագտասընըգ ... — պանա գօն. թէս սը Լատէնի տէրլէր, սէօյլէեէ. ճէկինիդ հէր նէ իսէ, աւը սէօյլէ. եինիդ ... — տէտի։

— Դօնթէս տը Լատտէնի հադ. գընտա հիչ պիր սէօյլէեէճէկիւմ եօգ տուր, մատամ, — տիլի ճէվապ վիրտի, Ժան Բընօ, — հալ պու քի Պը. լանչ էրվիէօ հադգընտա տա, բէք շօդ սէօյլէեէճէքլէրիմ վար աըր...

— Պու ֆարգընըգ բէք աճսյուպ տիր։

— Էօյլէ օլմասը իհթիմալտէն տիր, լաքին, չի ֆալիտէ քի էհէմսիյեթթ. տէն տէ պուլունմագտա տըր...

— Բէք ալէա, վարսըն էօյլէ ոլ. սուն, — սէօյլէլինիդ պադալըմ միւրա.

աընըգ նէ տիր...

— Պէնիմ տալի նիյեէթիմ օ տուր տուրլ էսասը մատտէնի սէօյլէմէք իսթէրիմ... — չիւպհէսիդ օլարադ, մատամ, մէրգումէ Դիէր Պօնչանը տէրիաթըր իթմէքտէսինիդ, էօյլէ տէկիլ մի...

— Էվվէթ, մէրգումէնի թանրը իտիմ, վէ օլ պապտէտէ թէէսսիւֆ իտէրիմ, — չիւնքի Դիէր Պօնչան, քէնտի էմէքլէրիլէ բարա գադա. նըպտա եաշամագլըղա գանաաթ իթմէյիւպ տէ, իլլա ճիւրմ ու ճի. նայէթլէր իրթիքեապիլէ քէսպի սէրվէթէ չալըյան էտէպսիդ էպէ գատընյարտուն պիրլ իտի։

— Մատամ, — տէտի Ժան Բընօ, — մէգքիւր էֆքեարա խըտմէթ իտէն. լէր, եալընըգ էպէ գատընյար իչ. լէրինտէ պուլունմագտա տէկիլ տիրլէր...

Պանչ գաշլարընը տիքտի իսէ տէ, մէրգումուն լադըրտընա գարըլըգ վիրմէքսիլին, եինէ քէն. տի սէօյլէտիկինէ տէվում պիրլէ,

— Հալ պու քի, մէրգումէնին հիսապը եանըլ չըգմըլ տըր... Նի. հայէթ պիր կիւն եադաեը էլէ վի. րէրէք բէնչէյի հիւքիւմէթէ տիւչ. միւչ, վէ ճէգաեը սէգասընը չէք. միչ տիր...

— Էվվէթ, էօյլէ տիր, լաքին շու տալի սահիհ տիր քի, պիչա. րէ մահպէսլէրաէ չիւրիտիւկիւ թագտիրտէ, քէնտի ճինայէթ շէ. րիքլէրի իսէ, պիլա միւճադաթ վէ սէրպէսիմ ճէ էմրարը էօմր ու էվ. գաթ իյլէմէքտէ պուլունմալար տըր։

— Մէկէրչի ճինայէթինէ իչթի. րաք իտէնլէր տալի պուլունմագ. տա մը... — պէն օրտսընը պիրմէք. տէ տէկիլ իտիմ։

— Պէնտէնիդ, հիչ տէկիլ իսէ պիր

Թանէսինի թանքմագտաւրմ, վէ սիզտէ էօյլէ օլմաւընք ճէրհ ու ինքէնր իտէնէնէնէնքսինիզ, վէ տախի, մատամ, պիզզաթ քէնտի. նիզսինիզ տիր . . .

Գօնթէս պունա գարշըլըզ ճէվապ վիրմէքիկէ հաղըլունմագտա իքէն, հէման Ժան Բընօ մէրգու. մէնէ մէյտան պըրազմաեարագ,

—էվլէթ, մատամ, սիզ քէնտինիզ.— Տէտի թէքրարէն մէրգու.մ.— Գլէր Պօնշանա, տօղմուշ օլան պիր չօճուղու, պիրա ինսաֆ ու մէրհա. մէթ թէլէֆ իթտիրմէքիք նիյնէ. թիլէ, պիր մէպլաղը ազիմ վիրմիշ իտինիզ . . .

—Ս, էֆէնտի, պիշարէ վէ ճա. հիլէ կէնն գըղարը թահրիք իլէ, թէհիլքէ կիրատօղընա տիւշմէլէրինէ սէպէպ օլան գարըլարտան պիր տախի, օլ հէնկեամլէրտէ, մէրգու.մէ Գլէր Պօնշան իտի . . . —պէն տախի իզրար իտէրիմ, վագաա էօյլէ պիր խէթատա պուլունմուշու.մ տուր, լաքին, պէն օնա թէլէֆ իլլէ տէմէյիպ, իլլա զայպ իյլէ տէմիշիմ տիր, վէ զայպ իթտիր. մէքիք իլէ թէլէֆ իթտիրմէքիկին արասընտա աաղլարճա ֆարգ վարաւըր, պիրի սաթթ պիր ճիւնհատան իպարէթ պուլունտուղու հալտէ, տիկէրի իտէ պիր ճինայէթ տիր. . .

—Եանըշընըզ վարաւըր, մատամ. . .

—Պլանշ էրվիէօ, բարլուգ սու. ընթտէ պիր տգտը նիքեաճա նա. յիլ օլաճաղընտան պիր կիւն էվլէլլ քէնտի խէթատընք մահվ ու իզլէլէ իթմէքիք նիյնէթիլլէ, մէզգիւր չօ. ճուղու.մ թէլէֆինի միւրտա իլլէմիշ տիր . . . —վէ իշթէ մահզա պու նիյնէթի մէրաուտէ իլէ, Գլէր Պօնշա. նա պիր մէպլաղը ազիմ տախի վիր. միշ տիր .

—Եանըշ տըր պու տէտիկինիզ—

տիրի ճէվապ վիրտի գօնթէս,—օլ պապտէ իտտաա տախի իտէպիլլի. ըրմ. . . —էմա սիզ իսթէրսէնիզ ի. նանընըզ,—սիզ քէնտի իթիզաաը. նըղաա դալի գալապիլիրսինիզ, հալ պու քի պէննէ վագիֆէ ալկիլ տիր, չիւնքի հիյ պիր շիւպհէմհօգ տուր. . . —սիզ Պլանշ էրվիէօնիւն էսրարընա նէրէտէն վագըֆ օլմուշաւնուղ տուր,—պէսպէլլի Գլէր Պօնշան սէօլ. լէմիշ օլմալը տիր . . .

—Պէօյլէ երկիրմի պէշ սէնէ սօն. ըա կէլիպ տէ իշ գարըշտըրմագա չըզըշմու.նըղտան մագսէտ նէ աիր, թէհի պիր էֆքեարաւըր, չիւնքի էլինիզէ հիյ պիր շէյ կէշմէնէնէք տիր. եալընըզ շու վարաւըր քի, սիզէ գաթէն հիյ պիր ֆէնալըզ եարմամըշ օլան պիր դատընա, թէհ. տիալէր կէօթէրմիշ օլաճաղընըղ տըր . . . էօյլէ տէկիլ մի. Եօգտա պունտան, եանի պունա գօրգուլար վիրէրէք, պիր մէնֆաաթ մը պէք. լէմէքտէսինիզ.— Պէօյլէ պիր շէյէ գալըշմագլըզ հէմ պիհաաւտէ տիր վէ հէմ տէ ալըպ, չիւնքի Գլէր Պօնշան էօլիւպ կիթմիշ տիր, —սիզ հէր նէ տէ սէօյլէսէնիզ, Գօն. թէս աը Լասէնի (եանի քէնտիսի) ճէրհ իտէրէք, եալընըզ . . . տի. նէնէք տիր, վէ հէր քէս տէ ա. նըն սէօղիւնէ ինանաճագ տըր

—Խայր, մատամ, էօյլէ տէտի. կինիզ կիպի օլամաեաճագ տըր, զուհուրա կէլէն ճէրհ ալ ինքեարա քիմուէ ինանմաեաճագ տըր . . . — չիւնքի, մէյտանտէ իոպաթլար վարաւըր . . . վէ մէզգիւր իսպաթլարա տա պիզզաթ քէնտիմ մալիք պու. լունմագտաւրմ :

—Իսպաթլար մը վարաւըր . . . — տէտի գօնթէս քէմալի էնտիշէ իւզ. ըէ,—վէ մէզգիւր իսպաթլար տա սի. զին եէտինիզտէմի տիր :

—Էվվեթ, հէմ վար տըր վէ հէմ տէ քէնտի եէտիմոէ տիր...:

—Նէ՛ իմիշ աճապա:

—Հէր նէ գատար սիգտէն սէթը իտէպիլիր իսէմ տէ... հայտէերի նիզ պէեան իտէերիմ... —Էվվէլ էմիրտէ, Գլէր Պօնշանըն քէնտի էլիլէ հէր կիւն եազըլմըշ օլտուղու չլտէ, պիր ժուրնալ վար տըր քի, սիգ տնէն էհէմմիլեթի աղիմէսինի բէք ալէա պիլմէքտէ օլտուղու նուզտան, մէզքիւր ժուրնալա մա. լիք օլմագլըզ էմէլիլէ, երկիրմի պէշ պին ֆրանշ վիրէրէք, էշեա. լարընը սաթըն ալմըշընըղ տըր... վէ ֆիլվազը տա, մէզքիւր էշեա. լարըն իշինտէ պուլունմագտա իտի իսէ տէ... —միւթէպէր տօթլարըմ տան պիրի պուլունան վիլեամ Տիք. սըն, օլ էշեալարը սաթըն ալմա. նըզտան պիր կիւն էվվէլ, խոտտէ. թէն կէթիրիպ պանա վիրմէք նիշ. եէթիլէ պիր իտգրիպ էլտէ իլլէ. եիպ աշըլմըշ տըր...:

Մատամ տը Լաոէնի, մէրգ ումուն պուլ լազըլտըլարը իւզէրինէ ու. մուզլարընը սիւքտի:

—Մէզքիւր ժուրնալտան, նէ իս. պաթ չըգարըլապիլիր, —տէտի մէր. գումէ:

—Նէ՛ իսպաթ մը չըգարըլապի. լիր, շու իսպաթ չըգարըլապիլիր լիր քի, մէրգումէ Գլէր Պօնշան, օլ վագըլթ, օլ չօճուղուն տօղմաոընը, վէ քէնտի վալիտէսինին ճինայէթէ թահրիք ու թէշվիգ նիլեթիլլէ, քեաֆֆէլի սէօլլէտիքլէրինի, եէ. կեան եէկեան եազմըշ տըր...:

—Էօլմիւշ պիր գարընըն եազմըշ օլտուղու շէյլէրի, մէկէրշի սիգ պիր իսպաթ վէ պիր սահիհիլէքմա. գամընտա մը թուլթաճագընըզ, տօղրուսու բէք աճայիպ պիր շէյ տիր սյու, —տէյի պազըլտը զօնթէա

պիր գահգահա իլէ, կիւլէրէք,

—Վէ էօլլէ պիր շէյլէ, պիր տէ գալզըպտա, ճէրհ ու իւլեաք էաղու իլեդշ էաղուլէ իսմիմի վիրմէքտէ սինիզ, —անըն հազգընտա ճէվապ վէ միւճատէլէերի պիլէ ճայիզ կէօ. լէմէմ...:

—Տիմէք տիր քի, մատամ գօն. թէս, մէզքիւր իսպաթ սիգճէ, հիշ մագամընտա կէօրիւնմէքտէ տիր, էօլլէ՛ մի...:

—Էվվէթ, էօլլէ տիր:

—Բէք ալէա, պաշգա պիր իս. պաթըմ տահա վար տըր, պագա. լըմ անա՛ նէ տէեէճէքսինիզ տիր...:

—Օ տախի քեազըլտ իւզէրինտէ մի տիր:

—Խայր, քեազըտ իւզէրինտէ պիր շէյ օլմաեըպ, իլլա պիլիմ կի. պի հաեաթտա օլան պիր ատամ տըր...:

—Անուեամաեօրում նէ տիմէք իսթէտիկինիզի...:

—Բէք կիւզէլ անուեապիլիրսի. նիլ... —մէզքիւր իսպաթ. պիգ. զաթ քէնտի էվլաոընըղ տըր...:

—Ա՛հ, —տէտի Պլանշ տը Լաոսէ. նի իղհարը իսթիհզա իտէրէք. շիմտի անլաոըմ մագսէտինիզի, մատ. տէ պաշ կէօթէրմէկէ պաշլատը... սիզին միւրատընըզ պէնի գօրգու. տարագ բարա գօրարմագ օլմալը տըր... հօշ, պէն զաթէն, տիհա. նընըզ աշաղընըզ կիպի ֆէհի ի. տէպիլմիշ իտիմ... ֆագաթ, եա. լընըզ պիր շէյ ունուլթմագտաոը. նըզ տըր էֆէնտի...:

—Դանդիսի տիր օ:

—Պէնիմ էվլատըմըն, թա օ վա. գըլթլարտա էօլմիւշ օլմաոը տըր...:

—Բի՛մ սէօլլէտի պունու սիզի:

—Գլէր Պօնշան:

—Մէրգումէ եալան սէօլլէմիշ տիր:

—Նիչին ետլան սէօյլէմիշ օլսուն,
մադսէտի նէ՞ օլապիլիլի:

—Մադսէտի սիգտէն, իսթէտի-
կինիզ ճինաեթի իճրա իթմիշ օլ-
մասընա մուգապիլ Բարա գօթար-
մազլըգտան իպարէթ պուլունմուշ
տուր, չիւնքի, թէլէֆ իթմիշ տիր
տէյի սէօյլէմիշ օլմասա իտի, պիթ.
թապի սիգտէ թալէպ իլլէտիկի
մէպլաղը վիրմէեճէք իտինիզ:

—Խալլ, մէրգուժէ ետլան սէօյ-
լէմէերպ, իլլա սիզ պէնի ալտաթ-
մազ իսթէմէքտէսինիզ տիր:

—Սիզ պունու, քէնտի թէվէլ-
լիւտ շէհատէթնամէսի էյտէ օլա-
րազ, նէպտինիզէ կէլտիկի վազըթ-
տա քէնտի էվլատընըգա սէօյլէմէ-
լիսինիզ:

—Քէնտի թէվէլլիւտ շէհատէթ
նամէսի իլէ մի՞ . . . —տէտի Պլանշ
էյիմ պէյիմ օլարազ:

—Էվլէթ, մատամ:

—Իյի եա, պէնիմ էվլատըմ հա-
եաթտա տէկիլ տիր . . .

—Սիզին պու իթիգատընըզ վա-
հի տիր, եանըշ տըր . . . —վէ էօյ-
լէ օլմասընը տա, քէնտի կէօզլէրի-
նիզլէ կէօթէճէքսինիզ տիր:

—Պէսայէլլի ոտթթէ պիր ատամ,
էլինտէ օ եօլտա սոթթէ պիր շէ-
հատէթնամէ պուլունտուղու հալ-
տէ մէյտանէ չըգաճուգ օլմալը
տըր:

—Էհ, մատամ, արշըն օրատա ի.
սէ Հայէպ պուրատա տըր, տէմիշ-
լէր, իշ մէյտանէ չըգաղընտա
կէօրիլսինիզ . . . —չօճուղունու-
ղուն գայտը, Վէնսէն շէհիր էմա-
նէթի քիւթիւկիւնտէ, 1828 սէնէ-
սի դեկտեմբերի 28ի թարիխիլէ,
վէ բէտէրի նոմալիւմ օլուպ, վէ
վալիտէսինին իսմի իտէ Պլանշ էր-
վիէօ օլտուղու թադատիւտէ, Ժագ
էլիլիէօ նոմըլլա մուգաեթտ պու.

ունմագտա տըր . . .

—Սահիհէն էօյլէ պիր շէյ պու-
լունմագտա՞ մը տըր:

—Անըն թահզըգը բէք գօլալ
տըր, հէման ետլըն սապահ Վէն-
սէնէ կիթաիկինիզ կիպի տնրաեա-
պըլիլսինիզ . . .

—Քի՞մ եաբմըշ տըր պունու . . .

—Գլէր Պօնյան քէնտիսի,

—Տիմէք տիր քի մէրգուժէ հազ-
զըմտա օ եօլտա պիր խիեանէթ վէ
ղատտարլըգ եաբմըշ օլմալը տըր:

—Նէ՞ տիմէք տիր պու, մէկէրչի
չօճուղունուղու պօղուպ աթմաեղպ
տա սազլամաղլըգ, վէ հիւքիւմէթ
տէֆթէրինտէ գայտ իթաիրմէքիք,
պիր խիեանէթ վէ պիր զատտար-
լըգ մը իթմէք տիր, —պու սէօյլէ-
տիկինիզ էմրի պասիրէթէ գարշը
պիր հազտրէթ տիր, մատամ:

—Էֆէնտի, պէն ճինաեթ լա-
զըրաըն իթմէեօրում. —մէկէրչի կի-
տիպտէ պէնիմ իսմիմի հիւքիւմէթ
տէֆթէրինտէ գայտ իթաիրմէքիք,
պէնիմ պատիի մահճուպիյեթիմ
օլան պիր խուսուսու քիւթիւկէ կէ-
չիրմէքիք, մէկէրչի պիր զատտար-
լըգ տէկիլ մի տիր, էպէ օլան պիր
գատընա, պէօյլէ պիր շէյ եաղը-
շըր մը:

—Խալլ, զատտարլըգ տէկիլ տիր,
չիւնքի տէվլէթին գանուն ու նիգա-
մընա իթաաթ իաէրէք իճրա իլլէ-
միշ տիր, տէվլէթին նիգամը, պիր
չօճուգ սօղտուգտան սօնրա, էն
չօղս եիկիրմի տէօրթ սաաթ գա-
տար, կիտիպ գայա իթտիրմէք
տիր . . .

—Բէք ալէա, ֆարզ իտէլիմ քի
սիզին տէաիկինիզ կիպի օլուպ տա,
պէնիմ պիլտիկիւմ եանըշ օլմուշ, եա-
նի էվլատըմ էօլմէեիպ տէ հաեաթ-
տա պուլունմուշ օլսուն, էյի եա
նէրէտէ իմիշ, շիմսիեճէ գատար նէ.

հարմարատա իմիշ :

—Մէրգումէ էպէ գտաւն , անը պանա թէսիմ իթմիշ իտի .

—Սիղէ՞ մի տէյի պաղըրաը Պը-լանշ :

—Էվվէթ, մատամ, պոնա . . . — պէն անինտէ տըըըպ մէրհամէթ իտէրէք, վէ պէտպախթ շօճուղուն, վախտէսի թարաֆընտան րէտո ու թէրք սլունտուղուն կէօրէրէք, եա-նըմա ալըը իտիմ.—պէն անը մէմա լիքի էճմէպիյեէեէ կէօնտէրէրէք պիւեիւտիւպ դաեբըմըըմ տըր . . .

Մատամ Պլանշ իքինճի տէֆա օ-լարագ , քէնտի իղտիրապը տէրու-նինէ սէթր իլէ կիւմէկէ չալըըմա-հա պաշլաաը :

—Տօղըուսու պու տօլապ ֆէնա գուրուլմուշ պիր տօլապ տէկիլ տիր, —տէտի պատէհու մէրգումէ,—սա-հիհէն ֆէնա եաբըմըը պիր մաաալ տէկիլ տիր պու, լաքին եալընըը յու ֆարգ վար տըր քի , եալան օլտու-ղու պիր ազ տնլաշըմադտա տըր... —հէր նէ հալ իսէ, իչէ պիր իսթամ վիրէլիմ, գիրա իսայիճէ վազըթտան պէրու, կէօրիւշմէքտէեիդ . . . — հայտէ էօլլէ ֆարգ իտէլիմ քի, պու տէտիկինիդ շէյլէր սիզին ֆիքրինիդ սէմէրէսի օլարագ ույտուրմա շէյ-լէր օլմաեըպ տա սահիհ օլմուշ օլ-տունլար, նիհաեէթ միւրատընը՞նէ տիր . . . —ֆիքրինիդ իյդահ իտի-նիդ, շու սէթր իթմէքտէ օլտու-ղունուղ նիյեէթի մէյտանէ չըգա-րընը . . .

—Վէլհաաըլ սիզ պիր ազիդ տէ-կիլ սինիդ եա , էլպէթթէ պիր նիյ-եէթի խէֆիյեէնիդ պուլունմադտէ օլմալը տըր . . . — եօգսա , էօլլէ եալընըը ինգանիյեէթ հարմազըը իչին , սիզճէ հիչ պիր միւնապա-թը օլմաետն պիր շօճուղուն , պու մէրթէպէ դայրէթինի շէքմէգսինիդ,

հէլէ օ թապիլի տիր . . .

—Իմտի էօլլէ օլտուղտա, մատամ գօնթէս, րէճա իտէրիմ սիղէ, սէօյ-լէեինիդ , քէնտի մագսէտիմ նէ՞ օ-լապիլիր . . . —տէյի սիւալ իթտի ժան Բընօ կիւլիւմէեէրէք :

—Մադնէտինի՞դ մի,— տէտի Պը-լանշ, եավաշ եավաշ , իպրագ իյլէ-մէքտէ օլտուղու ֆիւթուրսուղու-ղու զայպ իթմէկէ պաշլաեարագ.—պէսպէլլի սիզ օլ վազըթլարտա , Գլէր Պօշյանըն ճիւնհա վէ ճինա-եէթ արգաատաշը օլուպ , վէ պէնիմ սըրըմա տա վազըֆ պուլունտու-ղունուղ ճիհէթլէ , շիմտիտէ պէն-տէն , պիւլիւք պիր մէպլաղ գօ-բարմազըը էֆքեար ու նիյեէթին-տէ պուլունմագտա օլմալըսընըդ.—պու կիւն պաղըպ պանա էկէր շու-նու վիրիլ իսէնիդ , օլ վազըթ պէն-տէ մէգքիւր սըրընըըը քիմէեէ սէօլլէմէմ տիեէճէքսինիդ , վէ պիր քէրրէ մէգքիւր թէքլիֆինիդի դա-պուլ իթտիկիմտէ , իրթիքեապընըը սաեէսինտէ , օլ եիւղտէն եալընը-ճա իսթիֆատէ իյլէմիշ օլաճագսը-նըդ տըր . . .

—Մատամ, գալպէ վէ նամուսա թօղանըր լազըրտըլար իթմէքլիք-տէն իհիթրագ իյլէմէնիդի , սիզէ նասիհաթ իտէրիմ,—տէտի ժան Բը-նը պիր սիւքիւնէթի հալ վէ պիր աղըրըգ իւղրէ մէրգումէնին լա-զըրտընը քէսէրէք.—չիւնքի, թէ-հի եէրտէ էօլլէ շիւպհէլէրէ դա-հիպ օլմուշ , պուլունմաճագսընըդ տըր,—պէն ապա սիզին բարանըգա միւհթաճ օլուպ կէօղ տիքէնիլէ-տէն տէկիլիմ . Մ. Լիօնէլ Վարթըն սաղ օլտուն , անքն միլիօնլարճա ֆը-րանզլարը սաղ օլտուն , պէն անտէն , իսթէտիկիմ գատար սարֆ իտէպի-լիրիմ,—շիմտի կէլէլիմ էսասը մատ-տէեէ , սիզին պաշլըճա մէրագընըդ,

պէնիմ մագոէտիմի անլամագ տըր . . . Եօյլէ տէկիլ մի իմտի, Դչթէ անդէ տնը տա պէեան իտէրլ մ . . . Դչէր Պօնչան մահպէտէն չըգտըգտան սօնրա խափթա աիւշմիւշ, վէ սէֆալէթ իւզրէ օլտուգու հալտէ, խասթախսանէ քէօչէսինտէ վէֆաթ իյլէՄիշ աիւր . հալպու քի, սիզ, մատամ գօնթէս, մէրգումէտէն զիեա տէ գապահաթիլը պուլունտուզունուզ թագաիրտէ, հալէա հէմեաշամագտա, վէ հէմ տէ սահիպ սէրվէթ օլտուգ, սէտտէթի հալ իւզրէ եաշամագտա, վէ հէր քէսինթէհայեիւրիսի մուծիպ օլտուզունուզ կիպի, հէր քէսինտէ հիւրմէթ ուրիայէթինէ շայէսթէ պոյրուլտագտաւնը . . . Դչէր Պօնչան էօլտիւկիւ վազըթտա, պէնիմ, էվլատընըզը Թրանսաեա, Բարիսէ ճէլպ իտէճէկիմէ, վէ մէրգումէտէն հէմ հաեաթտա օլուպ, վէ հէմ տէ քէնտի իսմինգի թաշըմագտա օլմասընը սիզէ խապէր վիրմէքիկէ տայիր . . . Եէմինլէր իթտիւրէրէք սէօզ ալմըտոր . . . վէ պէն տէ Եէմինիմին վէ սէօզիւմին իճրասընտա պուլունտագ, սէօյլէտիկի կիպի եաբմըշըմ տըր . . . Իմտի, չիմտի պէն սիզէ սիւալ իտէրիմ քի, պու իշի սիզ նասըլ եաբաճագսընըզ տըր . . .

— Եւ, — տէտի Պլանշ տը Լասէնի քէնտի ֆիքրինտէն, — էվլէլապէն պու առէմտէն, պիր չէյրէքտէն պէրու պունա իթմէքտէ օլտուզու հագարէթիւր իլէ, գալպիմ տէ աշմըշ պուլունտուզու եաբաշըն ինթիգամլարընը ալմալըեթմ .

Վէ պատէհու մէրգումէ, անճագ գատըն թայիֆէսինէ մախուս պուլունտան պիր հիտտէթ վէ պիր չիտտէթ իւզրէ մէրգումա ճէվապ պիրլէ,

— Եֆէնտի, չիմ տիտէ սիզ պէնտէն ճէվապ իսթէմէքտէսինիզ . . .

յաքին, էվլէլ էմիրտէ ճէվապ վիրէճէկիմ գաթըն քիմ օլտուզունու, վէ քիմէ խիթապէն սէօյլէմէքտէ պուլունտուզումա պիլմէքիկիմ իլթիթիա իտէր, էօյլէ տէկիլ մի . — Եւք պիլմէքտուլմ քի, սիզին իլէ, նէ իսմ վէնէ՞ սըֆաթ իլէ գօնուշալըեթմ, Լիսնէլ Վարթընըն ագրապալարընտան օլան Տօմէնիգօ Սէպալլա սըֆաթըյա մը, եօգսա ինկիլիզ Վիլիսամ Տիգսըն սըֆաթըյա մը վէ տէ եաիտա, թէրտանէ ֆիլտորի . սի օլուպ, վէ վաղթիլլէ տէ Դչէր Պօնչանըն աշըգը պուլունտան Ժան Բընօ սըֆաթըյա մը գօնուշալըեթմ :

Ժան Բընօ պունու իշիտիր իշիթմէզ, իշէրիսի բէք ալթիւսթ օլտուիտէ տէ, պիր տիւրլիւ իշինէ կէլմէտիկիտէն, ապա ալարըմտեալտագ, քէնտինի զապթ իլլէտի :

— Մատամ գօնթէս, — տէտի մէրգում, պիր սուրէթի պորիտէ տէ օլտուզու հալտէ, սէօյլէեթէք, — վագաա, օլ միւթէպէր գաթ, ետնի Վիլիսամ Տիքսըն տախի, պէնիմ տաթթարըմտան պիրի սիր, հալպու քի օլ Ժան Բընօ տէտիկինիզ առէնիզ առամըն քիմ օլտուզունու պիլմէքտուլմ . . . — պէնիմ իսմիմ Տօմէնիգօ Սէպալլա տըր, վէ իշթէ վիրէճէկիկիզ ճէվապը տա, սիզտէն պու իսմ իլէ պէքլէրիմ . . .

— Իմտի էօյլէ օլտուգտա, էֆէնտի, սիզէ բէք սատէ սուրէթտէ պիր ճէվապ վիրէպիլիրիմ . — Կիւզէլճէ իէրթիւպ իթմիշ պուլունտուզունուզ մասալարը տիյնէիպ իշիթտիմ, վէ կէրչի օլ պապտէ տէրքեար օլան էհիյեթի ու տիրայէթինգի ինքեար իթմէյիպ, թահսին իտէր իսթմ տէ, չունու տախի պիլմէլիսինիզ քի, հիշ պիլինէ ինանմամըշըմ տըր . . . — Պլանշ էր-

վիճօնին մախտիւմու հաւաթտա տէկիլ տիր, երկիրմի պէշ սէնէ էվ-վէլ էօլմիւշ տուր . . . վէ էկէրչի սիզ անը մէղարտան գըրամ իթ տիրմէքիկէ չալըշմագտա իսէնիզ, թէհի եէրտէ չալըշմագտասընըզ, պիլմիշ օլունուզ . . .

—Խա՛յր, մատամ, մերգոււմ հա-
ւաթտա տրր . . . —տէտի ժան Րը-
նօ մէրգոււմէնին սէօհպէթիկի սէ-
սէրէք :

—Օյ պապսէ իսրար իթմէյիկիզ,
էֆէնաի . . . —պէնիմ մէրգում
տէֆ օլմուշ տուր . . . —Օյ ճիհէթ-
ճէ սիզտէն պիր մախմաթ էօյրէն-
մէքիկէ ալա իհիթիսմըմ պու-
լունմագտա տէկիլ տիր . . . —էտէֆ
իտէրիմ քի, նոֆիլէ եէրտէ սիզ
պուրտա վազըթ սորֆ իթտիր
մէքտէյիմ, հալ պու քի շիւպհէ-
սիզ օլտրադ, Լիօնէլ Վարթընըն
քեռաֆֆէյի միւսաֆիրլէրի սիզի
պէքէմէքտէ օլմալը ուրլուր . . . —
իշիէ պէն կիտիսօրում, էֆէնտի,
արիլըդ էվլտալմ գօնթ Կօնթըանը
կիտիպ պուլանըմ . . .

Պատէհու մէրգոււմէ պըրագըպ
կիթտի :

Մէրգոււմէ, ժան Րընօնու թահ-
գիրամիզ սուրէթտէ էլիլէ սէլամ.
լաւարադ ուրպ երարիյիւ վիրտի :

Ժան Րընօ դաթան մէրգոււմէյի
ալը գօլմագլըզ նիյիէթ ու դայրէ-
թիկի իպրազ իթմէքսիզին, վէ սէօ-
լէմիշ օլտուղու շէյլէրէ ինանմաը-
նա առայիր թէքրարէն հիշ պիր լա-
գըրալը սէօլլէմէքսիզին, քէնտիսի
տախի տրգասընտան կիթտի :

Օլ վազըթ շայեանը տիզ գաթ
պիր մէնղարէ հուսուլէ կէլտի :

Շէօլլէքի, մէղքիւր լիմօնուգ-
տան պիյիւք սալօնա աշըլմագտա
պուլունան գաբուսու, գօնթէն Պը-
լանշ աշմագ իւզընէ իքէն, պիր տէ

Լիօնէլին խըտմէթ քեարը Րօպէնսօն,
մէզքիւր գաբու աէրունինտէ աու-
րարադ :

—Մօնսէօ Ժագ էրվիէօ կէլմէք-
տէ տիր,—տէտի :

Պլանշ պուսու իշիթիր իշիթմէզ
րէնկի աթըպ քէնտիսիկի շաշըրա-
րագ, կէրի կէրի չէքիլմէեէ պաշ-
լաւը :

Ժան Րընօ օլ հէնկեամտէ, մէր-
գոււմէնին արգասընտա պուլուն-
մագտա իտի :

—Կէօրիւեօրմուսուուզ, մա-
տամ—տէտի մէրգոււմ, եալաշճա-
ճըզ սէօլլէեէրէք,—նաւըլ քի սէօ-
լէտի իտիմ, իշիթ էվլտալըզ հա-
ւաթտա տըր :

13

Պլանշ ալ Լաստէնի երլտըրըմտան
վուրուլմուշ տուր կիպի պիր հալ
քէպպ իտէրէք, տտէթա սէլաէմէ-
մէքտէ իտի :

—Նէ՛օ, մատամ, տիղլէրինիզ
թուլմագ պիր հալէ կէլտիկիզ,—տէ-
տի ժան Րընօ,—կէլինիզ, մատամ,
պարի կէլինիզ, գօլթուղումա կիրի-
նիզ . . .

Մէրգոււմէ պաեըլըր կիպի պիր
հալաէ պուլունտուղու թագաիրտէ
կիտիպ Ժան Րընօնուն գօլունա տա-
ւանալը, վէ մէրգոււմ տախի մէր-
գոււմէեէ :

—Ժագ էրվիէօ պուրաւա. քէն-
տի վալիտէսիկի պուլմանա կէլմիշ
տիր . . . —տէտի :

Օ՛ֆ, սո՛ւզ օլունուզ, սո՛ւս օլու-
նուզ,—տէտի մէրգոււմէ քէքէլէ-
եէրէք :

—Էվվէթ, քէնտի վալիտէսիկի
պուլմագ իշին կէլմիշ տիր,—տէտի
թէքրարէն ժան Րընօ,—վէ քէնտի
բէտէրինին տախի քիմ օլտուղունու
տնլամագ իսթէմէքտէ տիր . . .

—Մէրգոււմ, քէնտի վալիտէսիկին

չիմտի լիցանքէս տը Լասէնի իսմինի իւշըմագ տա օլմաւընը, աճապա պիլմէ քտէ՝ մի տիր, — տէյի սիւալ լիթտի ժան Րընօնա, նէֆէսի քէսի. լիր սուրէթաւ սէօյլէնէրէք:

— Խալը, հէնուզ պիլմէ քտէ տէ. կիլ տիր . . .

— Էլ պէթթէ սիզ կիտիպ խապէր վիրէնէ քսինիզ, էօյլէ տէ կիլ մի . . .

— Էվլէթ մատամ, սէօյլէնէնէնէ կիլ տիր . . .

Մէրզումէ օլ մէրթէպէ մէրապ իտիպ վէ հիտաէթ տուլմագ տա ի. տի քի, առէթա ազընա խիֆիէթ կէթիթիր պիր հալէ տիւշար սլմագ. սա իտի, — կէօրմէ քտէ վէ իշիթ. մէ քտէ օլտուզու հալլէրէ, պիր խէ. եալ նազարը. լլա պապ արագ, պիր տիւրլիւ ինանմաւը կէլմէ մէ քտէ իտի:

Էլինտէն կէլտիկի մէրթէպէ, հա. դիգտիլը հալէ գարշը կէլմէ քլիք թէ ճարիպինէ չըզշաւ:

— Խալը . . . խալը . . . — տէտի մէր. գումէ նէ ետրաճաղընը չալըրա. րագ, — պու տէտիկինիզ չէ. յէր իհ. թիմալին խարիճինտէ տիրլէր . . . տի. վանէնէն լաղըրտըլարտան իպարէթ տիրլէր . . . վէ առնագ պիր զատ. աարլըզ դօմէտիտաւը տըրլաւ . . .

— Սահիհէն էօյլէ՞ մի զանն իթ. մէ քտէսինիզ սիզ, սահիհէն պիր գօ. մէտիա մը տըր տէյի ինանմագ տա. ղընըզ, — տէտի ժան Րընօ, — գօ. մէտիա իսմի վիրմէ քտէն իտէ, պիր թրաճէտիտ իսմի վիրտէնիզ, առհա զիեատէ միւնաաիպ օլուր, չիւնքի եագընտա, չօգ տէհչէթու մէնդա. րէլէրէ թէսատիւֆ իտէնէ քոլնիզ տիր, վէ մէզըիւր մէնգարէլէրի տէ, պիլտիկինիզտէն զիեատէ տէհչէթ. լու պու սուրէթաւ պուլարագ, տիւ. չարը խէվֆ ու հիրաւ օլտաճապ ղընըզ տըր . . .

— Նէ՞, գօրգմագ մը, պէն մի . . . Ալլա՛հ իթմէսին . . . — տէտի Պլանշ:

— Իմտի էօյլէ օլտուզ տա, չիմտի. տէն նի՛չին պէօյլէ տիրլէմէ քտէ. սինիզ:

Պլանշ, քէնտի գօլունուն տիթ. րէմէ քտէ օլմաւընտան, թէ քմիլ վի. ճուտինտէ պիր տիրլէյի չէ հաթըլ օլմագ տէ օլմաւընըն ֆէհմինէ վա. րըլտըղընը կէօրտիւ քտէ, ժան Րը. նօնուն գօլթուղունու անինտէ թէլք իյլէտի:

Ժան Րընօ, մէրզումէնի քէմալի իտազիմ իւզրէ սէլապատըզ տան սօնրա, չէ. քիլիպ կիտի վիլտի:

Պիր տէ օլ հէնկնամաւ, լիմօն. լուգտա, եէշիլի. քլէր արգաւընտա կիլլէնմի չէ օլան գօթիմէս Ամէլի մէյ. տանէ չըզաւ:

Մէրզումէնին լէհճէսինտէ եա. պանի պիր սէվինճ էսէրի պուլուն. մագտա իտի:

— Իմտի, — տէտի մէրզումէ սալքի եիւքտէք պիր սէօյլէյի չէ իլէ, — հէլէ չու սու իւֆլէնիպ տէ իլմէք իս. թէնէն, հէլէ չու պանա քեամիլլիք վէ էհլի ըրզլըզ սաթմագ լըզտ, վէ օլ եօլտա թալիմաթ ու նասիհատիլար վիրմէ. քլիկէ չալըշան ճատթեա պա. գընրզ, քէնտիսի էտէպսիլլիքտէն կէլմէ պիր գըզ օլտուգտան պաշ. գա, քէնտի մասուլմունու տաթի թէլէֆ իթտիրմի չէ տիր. — տիրլըզ պունտան սօնրա, քէնտիսինտէն գօրգմագ վէ չէ. քինմէ՞ք մի, Ալլա՛հ իթմէսին, էկէրչի գալը արտա, պէ. նիմ իշլէտիկիմ ճինտէթէ տալիր տիհանըն աչարագ, եալընրզ պիր լաղըրտը իտէնէք օլուր իտէ, ա. նինտէ պէնտէ քէնտիսինին եաթ. տըզլարընը եիւզիւնէ վուրտա. ղըմտա չիւպհէ եօգ տուր, օ՛հ, նէ գատար իյի օլտու պունլարը պիլ. մէ. քլիկիմ:

Վէ մէրգումէ Ամէլի տախի լի.
մօնդուղու թէրք իյէտի :

Խըտմէթքեար Բօպէնսօն կէլիւպ
տէ , Ժագ Էրվիէօնիւն կէլմէսինի
խապէր վիրտիկի վագթթտա, Խօնթ.
րան տա, սայիր վէնչլէր իլէ , քէն-
տի րէֆիրլէրիլէ , խիւփիւն իլմէք-
լիկէ խալախի խտիլմիշ օլան օտա.
տան տիչարք չըգարագ , ղէվճէսի-
նին եանրնա կիթմէք նիյեթիլիլէ ,
պիւլիւք սայօնա կիրմէքտէ օլտու-
ղունտան , մէզրիւր հալի կէօրիւպ
իշիթիտիքտէ , պիրաէն պիրէ , էյիմ-
պէյիմ օլմուշ , վէ սայրի եիւրէկի-
նէ պիր խանչէր սարլանմըշ տրր :

Մէրգումուսն րէնկի պիւթիւն
պիւթիւն թէպտիլ օլմուշ , վէ Բքի
էլիսի կէօրիւնէ վագ խտէրէք , հէյ-
պէթ իւզրէ պագրիւմըշ տրր :

Վայիտէսի մէրգումուսն պու հայ-
դըրըշնր իշիթմիշ տիր :

Մէրգումէ էվլաաքնըն սէսինի
թապիրտիլիլէ խանթմագ տէ օլուպ,
վէ րուհու կիպի տէ սէվմէքտէ օլ-
տուղունտան , միւսաֆիրլէր մէր-
գումուսն էթրաֆընա թօրլանմագ տա
օլտուղլարք հալտէ , գօշուպ եա-
նընա կիթմիշ տիր :

Մէրգումէ Կօնթրանըն լէհճէսի-
նին պիր էօլիւ րէնկի քէսպ իթմիշ
օլուպ , վէ աննընըն թէրլէմէքտէ
պուլունմաղընր , վէ կէօղլէրինին չու-
գուր չուգուր օլմաղընր կէօրտիւք-
տէ , զլթէն բէք ֆէնա պիր հալ-
տէ պուլունտուղու էճիլտէն , ար-
թըգ պիւթիւն պիւթիւն քէնտիսի-
նի դայպ իյէմիշ , վէ հէման պաեը-
լըպ տիչէճէք պիր հալտէ պուլուն-
մուշ տուր :

Լիօնէլ մէրգումէնին պու հալինի
կէօրմիւշ տուր :

Մօխիէօ Էրվիէօ, —տէտի մէրգում
իրի պօյլու , սարք սիմալը , վէ գա-
յիֆ վիւճուտլու օլուպ , վէ քէնտի

եանքնտա պուլունան պիր կէնճ ա-
տամա խիթմագէն սէօյլէեէրէք, —րէ-
ճա խտէրիւ , եարաթմ խալիպ , թու-
թունու պ մատամ տը Լասսէնիեի . . :

Ապէն իսմի Պլանշթօն օլուպ տա
սօնրոտան մէզարտան չըգարրու-
րագ Ժագ Էրվիէօ իսմինտէ օլտու-
ղու հալտէ , օրատա պուլունտու-
րուլան մէրգում տէլիգանլը , մէր-
գումէնին իմատաքնա գօշուշմուշ
տուր :

Մատամ Պլանշ , Լիօնէլին վիրտի-
կի մէզրիւր Էրվիէօ իսմիլլէ , օլմու-
թունու գ մատամ տը Լասսէնիեիտի-
մէսինի իշիտիւպ , վէ մէրգում տէ-
լիգ անլընըն տա քէնտիսինէ տօղ-
րու գօշտուղունու կէօրտիւքտէ ,
արթըգ քեամիլէն աղլը պաշընապն
ուչարագ , կէրի կէրի շէքիլմիշ , վէ
ստէթմա պիր ճին եա պիր րէրի
կէօրմիւշ տիւր կիպի իւրքիւպ գօր-
գարագ , գօյլարք օտուն քէսիլմիշ ,
վէ հէման տիւշմէք իւզրէ պուլուն-
մուշ իսէ տէ , պէրէքէթ վիւրսին քի-
տօղթօր Ժօպէն օրատա պուլունա-
րագ , իմատա եէթիշմիշ տիր :

Կօնթրան իւզլէրինտէ հասըլ օլան
նէօպէթ վէ պայլընլըգ չէնտ տա-
գըգա տէվամ իթտիքտէն ոօնրա
կէշտի իսէ տէ , իւզլէրինէ կիզլի պիր
սանճը վէ պիր սինիւր շէքիլմէքլիկ
գայիմ օլմաեա պաշլատը :

Ամէլի մէրգումուսն եանընա կէլտի
—Եզլիզիւ, —նէ օլտու սիգէ տէյի
սիւալ իթտի մէրգումէ միւրայիճէ
պիր թարգ իւզլէ, —նէյինիզ վար
տըր . . :

—Մէրագ խտէճէք հիշ պիր շէ-
յիմ եօգ տուր . . . —տէյի ճէվապ
վիրալ Կօնթրան, —էսէֆ խտէրիւ քի-
լիւզլէրիմտէ զուհուրա կէլէն ճիւղի
պիր ֆէնալըղը սէթր խտէմէտիւ . . :

Պատէհու մէրգում Լիօնէլէ իր-
թմագէն սէօյլէեէրէք ,

—Աղիզիմ մօնսիէօ Վարթըն, աֆ-
վընըզը տիլէլիմ քի, պուրատա քէն.
տի գօնաղընըգտա օլտուշու հալտէ
իւզէրիմտէ պէօլէ պիր ֆէնալըգ
հասըլ օլտու . . . բէճա իտէրիմ
սիզէ էկէր միւմքին իսէ էմր իթսէ
իտինիզ տէ, շու պիլիմ արապաեք
կէթիրսէ իտիլէր . . .

—Նէ՞ սէօլէ եօրսունուզ, —տէյի
պաղըրաք Լիօնէլ—պիզի պըրազըպ
աա կիթմէ՛ք մի իսթէմէ քտէսինիզ . . .

—Էվլէթ, չիւնքի, չի՛ չարէ . . .

—Իյի էմմա, ագտը նիքեա՛հ
գօնթրաթընը իմզալամանըզ իզթի-
ղա իթմէ քտէ իտի . . .

—Պէնսիգ տէ իճրա իտիլէպիլիր
. . . —նասըլ քի կէօրմէ քտէսինիզ,
վալիտէմ տտէթա պաեքլմաղլըզ
հալիսէ կէլմիշ օլտուղունտան, ա-
րապաեա նագլ իտիլմէսի իզթիղա
իթտիկի հալտէ, պէն տալսի պէօյ-
լէ օլտում . . . բէք ֆէնա պիր հալ-
տէ պուլունմագտաեքմ . . .

—Աճապա պարի պէն պուրատա
գալսամ օլմաղ՝ մը, —տէյի սիւալ
իթտի Ամէլի քէնտի գօճասը Կօնթ-
րանա քիւսթալսճա պիր սէօլլէյիշ
իլէ,—սօնրա պիրատէրիմ իլէ կէլի-
րիմ . . .

—Օլմազ, իհթիմալտէն տէկիլ
տիր . . . տէյի ճէվապ վիրտի Կօնթ.
րան :

—Սէպէ՛պ :

—Աղիզէմ Ամէլի, սէն պիրլիքտէ
պուլունմալըսըն քի, վալիտէմէ պա-
ղըպ գաեքըրասըն . . .

—Էօլլէ՛ եա, —տէտի Ամէլի սի-
թէմքեարանէ պիր սուրէթտէ սէօյ-
լէեէրէք վէ աճը աճը կիւլէրէք,
մատամ տը Լաստէնի քէյֆինի պօզ
մուշ տուր տէյի . . . պէն քէնտի
զէվքիմի թէրք վէ քէնտի իշիմի
ֆէտա իթմէլիլիմ . . .

—Ամէլի . . . —տէտի Կօնթրան

թէրէտտիւտ իւզրէ կիւճէնմէքտէ
օլմասընը պէեան իտէրէք,—օլ սէօյ-
լէտիկինիզ շայեանը թահսին պիր
չէյ տէկիլ տիր . . .

—Մատամ քի կիւճէնմէքտէսի-
նիզ,—բէք ալէա պէնտէ իթաալթ ի-
տէրիմ . . . —տահա պաշգա պիր
սէօլլէեէճէկինիզ, վէ պաշգա պիր
մալթուպունուզ վա՛ր մը տըր . . .

Պու միւքեալէմէտէն պէշ տաղի-
գա սօնրա, Կօնթրան իլէ վալիտէ-
սի վէ զէվճէսի Փարիս եօլունու էլէ
ալտըլար իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ
տալսի, Ամէլի եօլա չըզմագտան էվ-
վէլ, պիր արալըգ պուլարապ, Լիօ-
նէլէ աշգ իսէ պիր նիկեա՛հ աթֆ
իտէպիլմիշ իտի :

Վուգուա կէլէն պու հալլէր իւ-
զէրինէ, միւսաֆիրլէր իւզէրինէ
պիր տուրկունուգ չէօքմէկէ պաշ-
լատը :

Ֆագաթ արատան ճիւզիճէ պիր
վագըթ կէշտիքտէն սօնրա, մէզ-
քիւր թէէսսիր տալսի կէչէրէք, եր-
նէ հէր քէս քէլ էվլէլ քէնտի զէվգ
սէֆասընա տէվամա պաշլատը :

Հէր քէս գօնթրաթօնուն իմզա-
լանմասընա պէքլէմէքտէ իտի, վէ
նասըլ քի զալթէն տէ պիլտիրմիշիզ
տիր, մէզքիւր գօնթրաթօտան էվ-
վէլ աթէշ տօնանմասը, վէ ուֆագ
պիր պալ իճրա իտիլիպ, վէ հա-
ֆիֆճէտէ պիր թաամ վիրլիլէճէք
իտի : Վէ ԺօրԺ իսէ պու արատա,
պիր պէլինտէքի սաաթա վէ պիր
քէօշքտէքի պիլիւք սաաթա պապ-
մագտա իտի :

Ձիւնքի մէրգոււմ, եարքմ սաաթ
սօնրա, միլիօնլար սահիպի օլաճագ
իտի :

Հէր նէ գատար գօնթրաթ վագ-
թինէ եալընըզ եարքմ սաաթ գալ-
մըշ իտի իսէ տէ, քէնտիսինէ ալլար
եքլար կէչմէքտէ տիր կիպի կէօ-

ըրևնմէքտէ տիր :

Զաթէն զառէթլէ սիւսիւ էլպի-
սէլէր կիլինմիշ օլան արապ խըտ-
մէթքեարլար, պիւլիւք սալօնուն
օրթա եէրլնտէ պիր թրաբէզա իլէ
նօթէրլէր իշին տախի գօլթուզլար
վազ իյլէմէքտէ իտիլէր :

Վէ գաթէն Լիօնէլ, քէօթրիւմ
Մարտալը, պիւլիւք սալօնուն իթ-
թիտալինտէ պիր ուֆադ սալօնա
նազլ իթտիրմիշ իտի, շէօյլէ քի,
մէրգուժ օրտտան, քէնտի մախ-
տուժի ժօրթուն ագաը նիքեաճ
գօնթրաթընըն իճրաթըն ճէմ կէօ-
րէպիլիպ վէ ճէմ տէ իշիտէպիլէճէք
իտի :

Կիճէնին սաաթ օնու եազլաշմըշ
իտի :

Մէրգուման իքի հայտուտար,
եանի Բէմի Շօմէն իլէ Լըկօս, քի-
մէննէ թարաֆընտան քէնտիլէրէ
տիզ գաթ օլունմադընը կէօրէլէք
կիթտիքճէ քիւթաթլըզլարընը ի-
լէրու կէօթիւրմէքտէ օլտուզլարըն-
տան, պիւլիւք սալօնա սիլիշիպ վէ
կիրիպ չըգմազլըղա ճէսարէթ իթ-
տիքտէն պաշգա, թատմիանէեէ
տախի ալատա պիր կէօզ կէզտիրիպ
ուզլամագտա իտիլէր :

Իէմի Շօմէն տալիմա իյի տիւ-
շիւնիւր վէ ուզաղը կէօրիւր գուր-
նազ վէ սահիպ թէճրիւպէ օլտու-
ղունտան, ֆուրսաթը էլտէն գա-
շըմաեարագ, հէր նէ գատար էլ-
պիսէլէրի սիւսիւ սուրէթտէ իտի
իտէ տէ, ելնէ պու ճիւմէ իլէ տա-
խի, կիւմիւշ թագըմարտան պէշ
ալիլը բարչա շէյ քէնտի ճէպիլէրի-
նէ աթը վիրմիշ իտի :

Լըկօս տախի ալնի թարիգի թու-
թարագ, թաշըմասը քէնտույէ տա-
հա զիւստէ գօլայ կէօրիւնտիւ-
կիւնտէն, ուֆադ կիւմիւշ գաշըգ-
լարտան աշըրմըշ իտի :

Պիր թարաֆտան պէօյլէ խըր-
ըզլըգ իթտիքլէրի հալտէ, տիկէր
թարաֆտան տախի, աաըլ մէճու-
րիյեթլէրինի տէ իհմալ իթմէք
իսթէմէտիքլէրինտէն Տօմէնիգօ Սէ-
պալլաեա եանաշմագ իշին, պիր
ֆուրսաթ վէ պիր միւնտէպէթէ
պէքլէեիպ գօլլամագտա իտիլէր :

Էօյլէ պիր ֆուրսաթ տա տրա-
տան չօգ վագըթ կէշմէքսիլին գու-
հուր իթտի :

Բարգա աշըլմագտա օլան պիր
գաբու եագընընտա տուրմագտա
իքէն, գալապալըգ օրթասընտա
պիր շէյ նազլ իթմէքտէ պուլու-
նան ժան Բընօեու Բէմի Շօմէն
կէօրտիւքտէ, տիրսէկիլլէ Լըկօսա
վուրարագ մէրգումա կէօսթէրտի :

— Հայտէ օրտեա կիտէլիմ . . . —
տէտի մէրգումա գուլաղընտան ա-
շաղը Էօյլէ տիրսէկիլլէ վուրտուգ-
տան սօնրա. — իշլմէ թամ վագթի
տիր . . . թամ ֆուրսաթ տըր . . . —
հիշ ալտըրմաեարագ մէրգումուն
սրգասընա կիտէլիմ տէ, պագ նէ
եաբահաղըմ պէն օնա . . .

— Հայտէ կիտէլիմ . . . — տէտի
Լըկօս :

Մէրգուման միւթէպէր արգա-
տաշլար, պաշգա պիր գաբուտան
կէշէրէք, սալօնտան տըշարը չըգ-
տըլար, վէ Տօմէնիգօ Սէպալլանըն
էթրաֆընը գուշաթմըշ պուլունան
գալապալըղա եագըն կիթտիլէր,
վէ մէրգումուն սէօյլէտիքլէրինի
տիլնէմէկէ պաշլատըլար :

Փագաթ, թա գալապալըղըն ար-
գասընտա տուրտուլար :

Տօմէնիգօ Սէպալլանըն եիւզիւ
պսնլարտան թարաֆա պուլուն-
մագտա տէկիլ իտի :

Բէմի Շօմէն իքի էլլինի պիր պօ-
րու շէքլինտէ թսւթարագ, վէ պիր
սուսլուգ վագթինէ թէստաիւֆ իթ-

տիրէրէք :

— Եւ՛հու, Ժան, Բընօ . . . — տէրի պիր ըսլըգ չալտը :

Ժան Բընօ պիր սուրէթի նսկէ. հանիտէ օլտուղու հալտէ քէնտի իսմինին վէրլիտիկինի իշիթ տիկինտէ, պիրտէն պիրէ քէնտինի թութամա տըղընաան :

— Հը, — տէտի երիզիւնիւ չէվի. րէրէք :

Փագաթ մէրգուսուն պու խէթա սը, անճագ պիր շի՛շէք չաթուգ. լուղունտա օլտարագ կէչտի իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի տուգաղա տիւշտիւկիւնիւ անինտէ ֆէհմ ու տէրք իյլէտիկինտէն, վէ մէղքիւր խէթանըն էօնիւնիւ ալմագըղըն էլ զէմիյեթիկինի տիւշիւնտիւկիւնտէն, կիւեա մէղքիւր վագաա հիշ վու. գու պուրմամը տըր կիպի, երինէ քէլէվկէլ քէնտի լագըրտընընա տէվամէ պաշլատը :

Լըկօս իլէ Բէմի Շօմէն տէ, էմրի պասիւրէթէ րիայէթէն, քէղալիք հիշ ալտըրմահարագ պիր թարաֆա չէքիլտիլէր . . . — վէ գալապալը զըն իշինտէն կէչէրէք Բարգա կիթ. տիլէր :

Բարգաա թէնհա վէ գարանըղ պիր մահէլլէ վասըլ օլտուգլարըն. տա, Բէմի Շօմին տուրտու, վէ,

— Էյ, ճանըմ : գաֆատար, նէ՞ տէրաին սէն պու իշէ . . . — տէտի, — կէօրտիւն միւմէրգուս նա՞սը տիւշ տիւ տուգաղա, գուրնաղըղը հիշ պիր բարա իթմէտի, ասըլ իսմինի. շիթտիկի կիպի, նէ՛ չաթուգ ալ. տանտը . . . տօղրու սէօլլէ, շու ուսթալըղմը պէկէնտի՞ն մի, վա՞ր մը տըր պիր տէեէճէկին . . .

— Չօ՞գ իյի, գօճա հէրիֆ, տօղ. րուսու չօ՞գ իյի . . . — տէյի ճէվուպ վիրաի լը Կօս, — հէր նէ գատար քէն. տիսինի էն ուսթա պիր գուրնագ

եէրինէ գօյմագ. իսթէմէքտէ իտի իսէ տէ, ատէթա պիր չըրագ գա. տար գօլալըղլատա ալտանտը . . . — տիմէք տիր քի, սէն մէրգուսու շու տարապ հալինաէ տախի ֆէհմ ու ֆարգ. իտէպիլմիշ իտին, էօլլէ՛ մի . . . — ֆիլվագը մէրգուս Ժան Բընօ իմիշ . . . էվկէթ, թա քէնտիսի . . . օլ նամտար Ժան Բընօ տուր . . .

— Էվկէթ օ տուր, Թրանսատա թէրտանէտէն ֆիրար իթտիկի կիպի կիպէն բրանկապէնտէրի իշինտէն տախի ֆիրար իթմիշ տիր . . . — Ար. թըգ եարըն Պլանշ սը Լաուէնի թա. րաֆընտան պիւլիւք միւքեաֆաթ. լարա նայիլ օլաճաղըմըղտա շիւպհէ գալմամը տըր, զիրտ, իշիթ էսրա. րը մէյտանա չըգարապիլտիք . . . — մէրգուս օլ գատար մէմնուն վէ մէսրուր օլաճագ տըր քի, աշլա շօգտուր տիմէեէրէք, նէ գատար բարա թալէպ իտէր իսէք, վիրէ. ճէք տիր . . . — շիւնքի, տրթըղ գօր. գաճագ պիր քէօշէսի գալմամը տըր . . . — շիմտիտէն սօնրա քէնտի. սի Ժան Բընօտան գօրգմահըպ, իլ. լա Ժան Բընօ քէնտիսինտէն գօրգ. սա ճայիղ տիր, շիւնքի, օ տանըն բէն. չէսինտէ պուլունմագաա տըր . . . տիմէք տիր . . .

— Էվկէթ, օլ պապտէ էմնիյեթի քեամիլէ իւղըն օլտպիլիլիլ, պու խըամէթ բէք պիւլլէք պիր միւ. քեաֆաթա լաեքք տըր . . .

— Արթըգ պէն օնտան, թէրէ եաղընտան գըլ չէքէրճէսինէ, իս. թէտիկիմ գատար բարա չէքիլա. լապիլիլիմ . . .

— Պուրատա պտշգա պիր իշիմիլ տահա վա՞ր մը տըր :

— Թալը :

— Կիտէլիմ, էօլլէ իսէ . . .

Լը Կօս պու սօնրաքի լագըրտըն բ սէօլլէմէք իւղըն իքէն, պիրտէ

քեօք տէրունինտէն , քէսկին պիր սէս իլէ , պիր ըսլըգ տըր իշիտիլ մէկէ պաշլատը :

—Սճապա նէ՞ տիր պու ըսլըղըն մանէտաբ,—տէտի Ռէմի Շօմէն քէ. քէլէեէրէք :

—Տօղրուսու, պիլէ՞ մէտօրուժ, վա. գաա պիր ըսլըգ սէտի տիր էմմա :

—Էվլէթ , լաքին աճապա մա. նէասր նէ տիր . . :

—Հիշ պիր շէյ օլմամալը տըր... Ագօր տէյի չաղըրմագտա տըրլար . . . —պէսպէլի Ագօր, արապլար. տան պիրինին իսմի օլմալը տըր...—Արապլարըն պուլունտուղու մէկէ. քէթլէրաէ , պէօյլէ ըսլըղլար գուլ. լանրլար , կէօրինիւր քի , քէնտի մէկէ քէթլէրի իգլիմինճէ , պէօյլէ իգլիլը իթմէքտէ տիր . . :

Րէմի Շօմէն պունու պէօյլէ տիւ. չիւնտիլիւնտէն , վէ տիւչիւնտիւ. կիւտէ ապլէ բէք մուվաֆըգ պու. լունտուղունտան , քէնտիլէրէ մու. զիրը սուրէթտէ պիր իշարէթ օլմասը զիւլմիւնէ ասլա զահիպ օլմատը , վէ պինտէն տիւյհ , քէմալի րահա. թը գալպ իւզրէ պուլունմագտա իտի :

—Հայտէ եինէ պիլ, կէլտիկիմիլ եէրտէն տիշարը չըգալըմ , վէ եինէ էսկի էլպիսէլէրիմիլի իւթտէն կի. յինէլիմ քի, պունլարա պիր շէյ օլ. մասըն , եըրթըլըպ քիլէնմէսին . . . Էվլէթ , պիր սաաթ էվլէլ կիտիպ գուրթուլալըմ , զիրա , քիժ պիլի, գալգար գալպալըղըն իշինտէն պիրի պիլի թանըր տա . . . —կէր. չի , կիւղէլ կիւղէլ եէմէքլէր իշ. րէթլէր տէ վար տըր էմմա . . . հա՞ , նէ տէրին , էօյլէ տէկիլմի , քի. լէրտէքի վէ թաափաւնէտէքի հա. զըրըղլարա տիլգաթ իթտի՞ն մի իտի . . :

—Էվլէթ , չօգ լէղիլ , վէ չօգ տա

նէֆիս օլտուգտան պաշգա, հաթթա բէք տէ ուճուղ տուր . . . հաթ. թա մէճճանէն տիր , լաքին...—տէ. յի ճէվապ վիրտի լը Կօս :

Մէրգուսլար, բարգտան իշէրի աշ. մըլ օլտուղլարը մահէլլէ վասըլ օլ. տուլար :

Թամամ , քէնտի էսկի էլպիսէլէ. րինի ալմագ իւզրէ աղաճըղլարըն ալմընա կիթմէք իւզրէ ի.քէն , հաթ. թա սէսլէրինի չըգարըպ տա , պիր քէրրէ օլտուն պաղըրմաեա վաղըթ գալմագըղըն , պիրտէն պիրէ թու. թուլուպ եէրէ սէրիտիքլէրինի , վէ էլլէրինին վէ տեպլարընըն սրգը սրգը պաղլանըլաղլարընը կէօր. տիւքլէրի կիպի , աղըղլարընըն թը. գանըլաղլընը , վէ կէօղլէրինին տէ պաղլանըլաղլընը տալի կէօրտիւ. լէր :

Ըղպանտուտ ըղպանտուտ ատամ. լար պունլարը թութտուղլարը կի. պի եօգարը գալտըրտըլար :

Պունլարը եաբանլար , վանթէօր նամ ուֆագ վաբօրուն թալիֆէլէրի իտիլէր , վէ պու թալիմաթ ժիւրի. թէրէ , տահա զինէթ պաշլամաղ. տան էվլէլ , ժան Րընօ թարաֆըն. տան վիրիմիլ իտի :

14

Ժան Րընօնուն մէղքիւր էմրինի իճրա իթմէքտէ պուլունան արապ թալիֆէլէր սէքիլ նէֆէր իտիլէր :

Վէ մէրգուսլան սէքիլ նէֆէր ըղ. պանտուտ հէրիֆլէրտէ , իքի քի. չիեի տըանսըլ թութուպ պաղլա. եապիլմէք իշին , բէք քեաֆի վէ հաթթա չօգ զիւտաէ իտիլէր :

Հալ պու. քի ժան Րընօ , թէհի. քէեէ տալիւր հիշ պիր մահէլլ պը. րաղմագ իսթէմէտիկինտէն , խաս. սէթէն զիւտաէ ատէմ պուլունմա.

սընը, էմրի պատիրէթտէն ատա իյ-
լէմիշ խտի :

Արատան պէշ տագըգա կէշէր
կէշմէզ, Բէմի Շօմէն իլէ լը Կօս,
գըսգըվադ պաղլը օլտուզլարը, վէ
տեաղլարը իլէ ումուզլարընտան
թուլթուլմուշ պուլունտուզլարը հալ-
տէ, քէնտիլէրի էվվէլա սանտալտա,
վէ պատէհու տախի վարօրտա պուլ-
տուլար :

Էլլէրի տալիմա արգալարընտա
պաղլը օլտուզու թագաիրտէ, մէր-
դուվարը անպարտ ինտիրտիլէր :

Պիր տէ Ժիւրիթէր գարջլարընա
տիքիլէրէք, շու աթիլտէքի ուֆազ
պիր նուլթգու սէօյլէտի,

— Վաղըն թէփրէնիպ տէ, պաղ-
լարընըզլէօզէրէք, գաշմաեա կէօշ-
մէեէ տալիր զալրէթլէրէ վէ թէճ-
րիւպէլէրէ գալգըշմաեալընըզ, է-
կէրչի, մագալլա, սէօնիդի պիլէ
չըգարաճագ օլուր իսէնիզ, սօնու-
տա բէշիման օլուրսուէնուզ . . . պա-
նա վիւրիլէն էմր ու թէնպիհ շէօյ-
լէ տիր քի, էօյլէ պիր թէճըրիւ-
պէեէ գալգըշալընըզ կիպի, հէ-
ման պէյիլիկի հալաեա ուշուրու-
լաճագ ալը, վէ հէմ տէ ամանա
եամանա տա վագըթ պըրագմագ-
սըզըն, հէման տագըգալընտա իճ-
րա իաէճէկիմ տիր . . . կիճէլէր խալը
օլտուլ :

Պատէհու, Ժիւրիթէր անպարըն
գաբաղլընը գաբառըգտան, վէ ար-
գասընա տա, էլլինտէ պիր ընվօլվըր
հաղըր օլտուզու հալտէ պիր արապ
պէքճի վաղ իլլէտիքտէն սօնրա
քէնտիսի եօգարը չըգտը :

Պու վագատան, քէօշքէ պու-
լունան ճէմիլիէթ իլլինտէն քիմէս-
նէ խապէրտար օլմաեղպ, անճագ
Լիօնէլ իլէ Ժան Բընօ պիլմէքտէ ի-
տիլէր :

Ժէօրթ Տէրէյնէ նէզարէն, սա-

աթլար բէք ուզամագտա խտիյսէ-
լէր տէ, նիհաեէթ գարար վիւրիմիշ
օլան վագըթ եաղլաշմագտա խտի :

Թարաֆէյն թարաֆընտան հա-
ղըր պուլունաճագ օլան նօթէրէր,
կէլիպ պիլիլէք սալօնտա հաղըրա-
նան թրաբէզանըն պաշընտա օ
թուրտուլար :

Անինտէ խալգ մէղքիւր թրաբէ-
զանըն էթրաֆընա թօրլանալար,
վէ քէմալի մէրագ իւզլէ, գօնթ-
լաթըն սուրէթիլին օգուլմալընը,
վէ միլիօնլարըն զիքրիլի իլլիմէք
իւզլէ պէքլէմէկէ պաշլալար :

Պունյարտան պաղլըր պիլէր սան-
տալիլիէ տլարագ, հէմ սալիլէ իւզ-
լէ օթուրտուլար :

Հալպու քի չօլլար, եանմագտա
օլան հիտապըզ մաւլար իլէ նէ-
ֆէպէրին չօլլուզու ճիհէթիլլէ, ի-
չէրուսի բէք ըսընմըշ օլուպ, վէ բէն-
ճէրէլէր իաէ ալըլմըշ օլտուզունտան
բէնչէրէլէր թարաֆընտա, տեադ-
տա տուրմագլըզլը թէրճիհ իլլէտի-
լէր :

Ժօրթ Տէրէյն, Բօլա Վալթընըն
եանընտա օլտուզու հալտէ, վէ մէ-
սէլրէթի գալպիլիէսիլի սէթր իաէ-
մէտիլի թագալիլտէ, ճէմիլիէթին
էօնիլնտէ օթուրմագտա խտի :

Ուսուլ իլէ վէ քէմալի աշգ ու
սէվտա իւզլէ, խուսուսի պիր պա-
ղըշ իլէ Լիօնէլին եիւզիլնէ պագ-
մագտա օլան նիշանլըսընըն էլիլի սը-
ղը վիւտի :

Լիօնէլին նօթէրի, թիրշէ իւզէ-
րիլնէ զալթիլէ կիւզէլ վէ իրի եա-
ղըլար իլէ եաղըլմըշ պուլունան
գօնթրաթը աշտը :

— Էյ ճանըմ, — տէտի մէրգում
նօթէր, մէղքիւր գօնթրաթ քեա-
ղըտընըն իւք սահիֆէսիլի չէվիլէ-
րէք :

Պու էյ ճանըմ լագըրտընտան

մագսէտ , գօնթրաթ ինքսաբնա պաշանմագտա պուլունտուղունու , խալգա խապէր վիրմէքլիքտէն իպարէթ պուլունմագտա խաի :

Օրթալըղա պիր տէրին սուսլուգ տուր չէօքտիւ : — Վէ նօթէր , սէսի լաեքլըլա աչքլսըն նիյեթիլիլէ պիր իքի քէրլէ էօքսիւրաիւ քտէն սօնրա , գօնթրաթ օգուսագա պաշլատը :

Գօնթրաթն միւնտէրիծաթէ օյլէ ուզուն օլմատըղը կիպի , չօգլուգ կիրիլիլ չըղըլը շարթլար վէ եախօտ լազըրալար տախի պուլունմագտա տէկիլ խաի : — Էվվէլ էմիրտէ ժօրթ իլէ նըշանլըսը պէյինտէ զուհուրա կէլմէքտէ օլան ազրապալըգտան պահա խաիլտիկի կիպի , մէրգուսուն հալէա , պօրսա աէլլալըղը իշինտէ հիստէսի պուլունմագտան , վէ Սիրք սօգաղընտաքի պիր գօնաղը ուաթըն ալմըլ օլմադընտան , ֆապաթ բարալարընը թէքմիլ վիրմիլ օլմաեքպ , իլլա էլ հիստապ պիր մըգտարընըն թէէտիյեէ գըլընմադընտան տախի պահա խաիլմիլ խաի :

Վէ պատէհու , մատմօագէլ Բօլա Վարթըն թարաֆընտան վիրիլմէքտէ օլան ալթը միլիօն ֆրանգ ճէհէղին , * * * պանգա իւզէրինէ չէքիլմիլ պիր չէք օլմասընտան , վէ մէզքիւր չէքին պէտէլինին տէ , գօնթրաթ իմ զալանըպ պիթտիքտէն սօնրա , իտարէսինէ մէհմուր պուլունմագտ օլան ժօրթա , իսթէտիկի վագըթտա էտա վէ թէպիմ գըլընմագղը տախի պէեան խաիլմիլ խաի :

Ալթը ՄիլիթնԼՈՒԳ պիր ճէհէղին եալընըլ իսմինին զիքրի իլէ , մէզքիւր պանգա քեաղըտընըն մէյտանէ չըգարըլըպ աա կէօրիւլմէսի , քեաֆֆէյի հազըրուն իւզէրինտէ , հատտէն զիեատէ պիր թէհասիր հուսուլինի մուհիպ օլմուշ տուր :

Հէրքէս քէնտի թէհայեիլի ա .

զիմինի , գուլագտան գուլագա պէեանէ պաշլատը :

Էվվէթ , օլ մէրթէպէ ճէսիմ պիր մէպլաղ , հէր քէսին թէհայեիլիլ աղիմի վէ զըպթէյի աղիմէսինի մուհիպ օլմուշ տուր , չիւնքի , հէր վագըթ ինզըլապաթը մէհմուլէ վէ զայրի մէհմուլէլէր զուհուրիլլէ , նիլէ թաիթ ու թաճարը տէվիրտիքլէր իմագտիրտէ , սէրվէթ ու սաման թախթ ու թաճընն իսէ , հիչ պիր վագըթտա տէվիրլմէյիպ , քէնտի հիւքմ ու գուտրէթինի իլլէթէպիլմէքտէ օլմաուր , պիթթապի հէր քէսին խաթըրնտան կէչմիլ տիրա :

Գօնթրաթ օգուսմուշ , վէ ճիւլմէ թարաֆընտան , ալգըլաեքըլար սէտալարը իշիտիլմիլ տիր :

Պատէհու հէր քէս , կէրէք Լօրա Վարթընըն վէ կէրէք ժօրթուն էլիւնի սըղարաք թէպլիքէ միւսարաաաթ իլլէմիլլէր տիր :

Չիւնքի , թապիլաթիլլէ , եալընըլ պիր կիւն սօնրա , սէնէվի իւչ եիւզ պին ֆրանգըլգ պիր իրաա սահիպի օլաճագ օլան պիր աաաթըն , էվվէթ , էօյլէ պիր զէնկին աաաթըն տօսթլուղունու գաղանըպ խուլուսքեարլըգ իթմէքլիկէ գօշուշմուշ տուր :

Շէօյլէքի , ժօրթու էն աղ սուրէթտէ թանըմագտա օլանլար պիլէ , զայլէթլէ իլթիֆաթլը պիր սէօյլէեիլ իլէ :

— Ահ , աղիգ տօսթում , պիլմէգսինիպ , նէ մէրթէպէլէրտէ մէմնուն վէ մէսրուր օլմագտաեքմ , քէմալի խալիսէթ իւզըրէ սէօյլէրիմ քիլունաաիլ օլմագտա օլտուղունուլ իգպալ ու սէատէթի հալի կէօրաիւքէ , աաթթա քէնտիմէ օլմուշ տուր կիպի սէվինմէքտէլիմ , — տիմէքտէ իտիլէր :

Արաաան ճիւլի պիր վագըթ կէչտիքտէ , պու թէպրիք վէ թէհսիլ-

եւթ խահիչի աթէչի եաւաշ եաւաշ
սէնսմէկէ պաշաեաբաղ, եինէ էվ-
վէլքի սէֆա վէ ճիւմպիւշ իճրաւ-
րը տէվամէ պաշլամբշար տըր :

Պու հէնկեամտէ Նոթէր տեաղա
գալգարադ, վէ էլինտէ գոճա պիր
գալէմ թութարադ, կէրէք սէս վի
կէրէք հարէքէթ իլէ, զոնթրաթը
իմգալամանքն վաղթի կէլմիշ օլմա,
սընր սնլաթտըրմըշ տըր :

Միւսաֆիրլէր տաթի տնի տը.
զուտա պուլունմուշար տըր, չիւնքի,
էօթէտէ բիւանօ չալլնըպ տա օյնա-
մադ սըրամագլըդ, վէ մոհիյեկէր
ֆիշէնրլէր սէյր իտիպ, վէ եէմէք
իշմէք, վէլհասըլ էյէնիպ սէֆաեապ
օլմագլըդ, քէնաիլէրէ պէքլէմէք-
տէ իտի :

— Պուեուրունուզ, Մօնսէօ ԺօրԺ
. . . — տէտի Նոթէր էվվէլա մէր-
գուճա խիթապէն օլտուղու հալտէ,
վէ գալէմի էլինէ ուղաթարադ :

ԺօրԺուն եիւրէկի աթմաեա պաշ-
լատը, չիւնքի, քէնտի խէեալաթլը.
հաղըպաթը հալէ թէպտիլ օլմագ-
տա իտի . . . — մէգքիւր սէրվէթի
աղիմէ մէյտանտա իտի . . . — հէ-
ման օլ անտէ, քէնտի թէսարու-
ֆունա կէշէճէք իտի. — Արթըդ քիմ.
սէնին միւսմանաթ վէ մուխալիֆէ,
թինէ տալիր պիր գօրգու գալմա-
մագտա իտի :

Մէրգուճ էլի տիթրէմէքտէ օլ-
տուղու հալտէ, գալէմի ուտը, վէ
Նոթէրին կէօթէրաթիկի մահէլլէրի
իմգալատը :

— Տիւշմիւաիւր, եօգսա սոհիհ
մի տիր, — տէյի սիւալ իթտի ԺօրԺ
Տէրէյն քէնտի քէնտույէ, մաքնա-
վարի պիր սուրէթտէ օլտուղու հալ-
տէ խամինի իմգալտեարադ, — տօղրու-
սու պունտան կիւզէլ պիր տիւշ օ-
լամագ . . . :

Հօրա իտէ, տեաղտա տուրմագ.

տա, վէ աճայիպ սուրէթտէ պիր
կիւլիւմէյիշ իլէ կիւլիւմէմէքտէ,
վէ գալէմէ պէքլէմէքտէ իտի :

Նըշանլըսը գալէմի մէրգուճէեթ
թաղաթիմ իթտի . . . :

Դօնթրաթը իմգալամագ իւզրէ,
կէրչի մէրգուճ տաթի իրարէղա-
նըն իւզէրինէ տօղրու էկիլտի, լա-
քին հէնուզ իմգալամամըշ իտի :

Տիշարտան պիր չօգ տեադ բա-
թրրաղարը սէպէրի կէլմէքտէ իտի :

Մէրգուճէ իտէ տալիմտ կիւլիւմ-
սէմէքտէ օլտուղու թաղաթիւտէ, պէ-
լինի տօղրուլթաու, վէ ալշարքեա
ղուլագ վիլիպ տիյնէմէկէ պաշլա-
տը :

Պիրտէն պիրէ սալօնուն իշինտէ
պիր կիւլիւլտիւ տիւր պաշաաղ :

ԺօրԺուն ընկի աթաղ վէ պիր
էօլիւլէ տէօնտիւ :

Իէնճիրէլէրին էօնլէրինտէ, ալթը
նէֆէր Ժանտարմա տիլիլիպ տիլիլ-
աթիկի կէօրիւլտիւ :

Օլ հէնկեամտէ սիւեաճ էլպիսէլի
վէ պէեաղ պօեունպաղըլը օլուպ,
վէ քէնտի մէհմուրիյեթիլ ալէամէ-
թի օլարադ, պէլինտէ իւշ ընէքի
շէրիտտէն մամուլ պիր գուշաղը
պուլունմագտա օլան պիր բօլիս մէհ-
մուրու, աճէլէ աճէլէ եիւրիւլէրէք,
միւսաֆիրլէրին իշինէ տօղրու կէլ-
մէկէ պաշլատը :

Միւսաֆիրլէր էյիմ պէյիմ օլա-
րագ, կէրի կէրի չէքիլմէկէ պաշլա-
տըլար :

Մէրգուճուն տրգատընտա, իքի
նէֆէր տաթի սօյիր զապիթլէր պու-
լունմագտա իտի :

Մէրգուճ, թրաթէղանըն պաշըն-
տա կէլիպ տուրտա :

— Դաւանին նամընա օլարադ սի-
ղէ խապէր վիլիլիմ քի, — տէտի
մէրգուճ էմը իտէրէք, — պուրատան
քիմաէ տիշարը չըգմամուր տըր . . . :

— Էֆէնտի, — տէտի մերգումա խի-
թապէն օլտուղու հալտէ, Լիօնէլ
եանընա եազլաշարագ, — պէն Լիօ-
նէլ Վարթընըմ, վէ պու գօնագատա
պէնիմ տիր, — իմտի, միւսաստէ-
նիզլէ, նէ սէպկպէ մէպնի պէօյլէ-
կէրմիշ օլմանրզը խապէր վիրմէնիզի
քէնա իտէրիմ . . .

— Մօնսիէօ Վարթըն, — տէյի ճէ
վապ վիրտի մէրգում գօմիսէր Լի-
օնէլի սէլամիտեարագ, — պու եօլ-
տա պատիի թէէտիֆ պիր մէէ-
մուրիյեթլէ պուրտեա կէլտիկիմ-
տէն տօլանը էսէֆ իտէրիմ . . . —
պուրատա պիրնի թէվզըֆ իթ-
մէքիկէ տալիր եէտիմտէ պիր էմ-
րի տլի պուլունմադտա տըր . . .

— Պիրնի թէվզըֆ մը իթմէք, —
տէտի Լիօնէլ, — նէ՛րէտէ, պուրտ-
տա՞ մը — պունտա պիր եանլըշըզ
օլմալը տըր . . .

— Էսէֆ իտէրէք սէօյլէրիմ քի,
խալը հիշ պիր եանլըշըզ պուլուն-
մագտա Տէկիլ տիր . . .

— Քի՛մ տիր արատըղընըզ . . .

— Ժօրթ Տէրէյն տիր . . .

Բօլա պունու իշիտիր իշիթմէզ,
պիր հայզըրըշ տըր պըրագարագ, վէ
պանըլըր կիպի պիր հալտէ պուլու-
նարագ, կիտիպ պիր սանտալիյեէ
իւզէրինէ տիւշիւ վիրտի .

— Ժօրթ Տէրէյն մի, — տէյի պա-
ղըրտը Լիօնէլ, — Ա՛, ա՛, նասըլ քի սի-
զէ սէօյլէտի իտիմ, պունտա պիր
եանլըշըզ օլմալը տըր, — օլ սէօյլէ-
տիկիյիզ տաէմ, էօյլէ թէվզըֆա
շայեան կէօրիւլէճէք պիր հարէ-
քէթտէ պուլունանլարտան սէկիլ
տիր . . . — ճիւնհասը՞ նէ իմիշ պա-
ղալըմ :

— Ծիւնհասը իքի տիր, իշտէ հէմ
էմնիյեթլէ իսեանէթ վար տըր, վէ
հէմ տէ սալսիէքեարլըզ, — մէրգում
կիտիպ պիրնտէն իւշ եիւզ պին ֆը-

րանգ իսթիգրաղ իթմիշ, վէ պէ-
տէլինէ տալի, քէնտի մալի պու-
լունման պիր թագըմ ֆօնտօլա-
րը, սահիպի թարաֆընտան, կիւեա
մէէզունիյեթլի պուլունմասընատա-
լիր, մէրգումուն սալսիէ իմգալըյ-
լա, իսթիգրաղ իթտիկի քիմէնէ-
եէ պիր միւսաստէնամէ վիրմիշ տիր
. . . Պու խուսուսլարտան տօլանը
ղանէթլէ միւթէպէր պիր զաթ, եա-
նի Վիլեամ Տիքսըն նամ պիր ինկի-
լիզ թարաֆընտան տալտ իտիլմիշ . . .
վէ քէյֆիյեէ թտէ իսպաթ օլունուպ
թատտիգ զըլընիմըշ տըր . . .

— Թասաթիգ մի զըլընիմըշ տըր-
տէտի Լիօնէլ, — խալը, աման, աֆիլի-
տինիզ, օլ սէօյլէտիկիյիզ շէյ միւմ-
քին տէկիլ տիր, օլամազ, — Ժօրթ Տէ-
րէյն էօյլէ տաամ տէկիլ տիր . պէն
խտատ իտէրիմ քի. պունտա մութ-
լագա պիր սէհլ օլմալը տըր :

— Ալլահ վիրսին տէ էօյլէ օլուն,
հինի իսթիյիթագտա գապահաթըզ
օլտուղու մէյտանէ չըգսըն, շիմտի
պէնիմ վազիֆէմ, մէրգումու թէվ-
զըֆ իթմէքլիք տիր, իմտի խապէր
վիրմէլիսինիզ քէնտիսինէ քի, պու-
եուրսուն կիտէլիմ :

Լիօնէլ էթրաֆա պիր կէօզ կէզ-
տիրտի :

Ժօրթ իսէ օլ արատա պիր սէլամէթ
թարիզի պուլմագլըղը տիւշիւն-
տիւկիւնտէն, հէման մէրգում զա-
պիթի կէօրիւր կէօրմէզ, գալապա-
լըղըն իշիտէն սիվիշէրէք, բէտէրի-
նին պուլունտուղու քիւշիւք սալ-
նա կիթմիշ իտի .

— Բէք ալէա, էֆէնտի, — տէտի
օլ վագըթ Լիօնէլ, — սիզ քէնտի վա-
ղիֆէնլ զի իճրա իթմէքտէսինիզ, օ-
նա պիր շէյ տէնիլէմէզ . . . — վէ Մ.
Ժօրթ Տէրէյն իսէ, քէնտինճէ պիր
զօրգու վէ պիր շիւբհէսի օլմաաղը
թագտիրտէ, էլպէթթէ կէլիպ քէն-

տուլի սալիհէ չրգարաճագ տըր . .
-իմտի կիտիպ խապէր վիրէյիմ :

Վէ, գօմիտէրին գարչորք գէվապը-
նա պէքլէմէքսիզին, հէման Լիօնէլ
տախի, իզտիհամըն իշինտէն կէչէ-
րէք, ԺօրԺ կիպի, քիւչիւք սալօնա
տօղրու կիթտի :

Գօմիտէր տախի օյ թարաֆտ տօղ
րու կիթմէք իսթէտի իսէտէ, կիւ-
եա պիր թէստաֆի իշի օլտրագ,
Տօմէնիգ օ Սէպուլա, նէգտինէ չրգ . .
աը, վէ կիեա չարըրգ պիր հարէ-
քէթմէ պօլուճարագ, եանի պիւ-
յիւք պիր սէթիւլըզ պուլանարագ,
չէնտ սանիյիէ գատար մէրգուճու
թէլիսիթէ մէհպուր իյլէտի :

Պու պիր գաչ սանիյիէ դարֆըն-
տա, Լիօնէլ քէնտի մէրամընը իճ-
րա իտէպիլտի, չէօյլէքի, մէրգու-
ճուն արգատընտան, քէնտիսի տա-
խի քիւչիւք սալօնա կիրտի :

ԺօրԺօն բէտէրի քէթթիլմ Մար-
սիալ, հէր կէչէն լաղըրաըլարը ի-
շիթմէքտէ իտի :

Վէ օղլունուն պիւլիւք պիր իզ-
թիրապ ու էնտիշէ իւզրէ օլմասընը
կէօրմէքտէ իտի :

Լիօնէլ իշէրի կիրէր կիրմէզ, Ժօր-
Ժուն պիլէկինտէն ոքզը ոքզը թուլ-
տու, վէ եալաչ պիր սէս իլէ սէօյ-
լէեէրէք :

—Սիզ, խախն ու խապիսին պիրի
իմիշինիզ, լաքին, ապա իսթէմէմ քի
պէնիմ գօնաղըմտա սիզի թէվզըֆ
իթմիշ օլտուլտի . . . —արթըզ քէն-
տի հալու թէճէլլինիզին գարարընը,
պիզղաթ քէնտինիզ վիրմէլիսի-
նիզ . . . —չու պիւրօնուն տէրունին
տէ պիր չիֆթ իապանճա իլէ, պիր
տէ չիզտան վար տըր . . . Սէզքիւր
չիզտանըն իշինտէտէ եիկիրմի պէշ
պին ֆրանզ պուլունմագտա տըր . .
վէ տապանճալտրտա տօղու տուր-
լար . . . էկէրչի պու հալտէն գուր-

թուլարագ եաչամաղլըղա ճէսա-
րէթինիզ վէ իւմիտինիզ վար իսէ,
պիր մահէլլէ չէքիլիպ կիզլէնիսի-
նիզ, վէ պատէհու տախի, մէպլա-
ղը մէզպուրու խարճըզ իտէրէք,
պիր թարաֆա ֆիրար իտէրսինիզ
. . . —վէ, եօգ, էկէրչի անը եա-
րամագ իսէնիզ, իշթէ տապանճա-
լար հաղըր տըրտըր, հէման ճանը-
նըղա գատա իլէ, թարիզը սէլամէ-
թի թուլմաղլընը . . :

Լիօնէլ պունու պէօյլէ սէօյլէտի-
կիլլէ պէրապէր, մէզքիւր քիւչիւք
սալօնտան պիւլիւք սալօնա կէչէ-
րէք, գարստունու գարտեղպ քի-
լիտէտի, վէ անաթթարըտա քէն-
տի ճէպինէ գօյտու :

—Մ'անիլ'օ, —տէրի պաղըրտը գօ-
միտէր մէրգուճա խիթապէն, հէ-
նուզ գալապուլըզ իշինտէն կէչմէկէ
չալըշաղըր իազտիլտէ, —սաղլընըք
քէնտինիզի, մէսուլիյիէթ սիզին իւ-
զէրինիզտէ գալըր . . . իշթի սիզէ
խապէր վիրիեօրում . . :

Մէրգուճա պու լագըրաընը պի-
թիրմէկէ գալմատը, պիր աէ եա-
ղընտան պիր տապանճա լաթլա-
մասը սէսի տիր իշիտիլտի :

—Իշթէ իշիթտինիզ, էֆէնտի . . . —
տէտի Լիօնէլ, —մէրգուճա միւթթէ-
հիմ օլտուլտա հալտէ, արթըզ եա-
չամագլըզը իսթէմէտիկինտէն, քէն-
տի նէֆսինէ գատա իլլէմիշ տիր . . . —
հազգանիյիէթ քէնտի եէրինի պու-
լուպ պիթմիշ տիր . . .

—Արթըզ չիմտի սիզին վաղիֆէ-
նիզ, մէրգուճուն, քէնտի հիւսնի
րիզատըլա, քէնտիսինի թէլէֆ իլլէ-
միշ օլմասը Ժուրնալլընը եաբըպ կէօ-
թիլմէք տիր, —պուեուրունուզ իշ-
թէ սալօնուն անաթթարը . . .

Գօմիտէր քէնտի ատամլարընը ալ-
տըղը կիպի, տօղրու գարուեու աչ-
մաեա գօյտու :

Քիւչիւք սալօն թիւթիւնէ միւլէմմա օլմուշ իտի . . . - պօշալթըլմըշ օլան թապանճա եէրէ աթըլմըշ իտի . . . :

Հալ պուքի, մահէլլի մէղպուրտա, քէօթըրիւմ Մարօիալտան պաշգա քիմէսնէ պուլունմագտա տէկիլ իտի :

Մէղքիւր չիգոան տախի օրատա տէկիլ, գալտըլմըշ իտի :

ԺօրԺ Տէրէյն, վազըթ գաղանարագ գաշապիլմէքիւք նիյնէթիլլէ, պօշա օլարագ մէղքիւր թապանճա ե պօշալթմըշ, վէ քէնաիսի գալպ օլմուշ իտի :

— Պէն, մէրպուսուն էօրիւնի. քէնաիսինէ իէրք իաէրէք, վէ եալլընըզ շէրէֆ ու նամուսունու էլինտէն ալըպ ըլալալ իյլէեէրէք իգթիֆա իյլէաիմ . . . -տէաի Լիօնէլ Ժան Րընօսուն եիւզիւնէ պաղաւազ, վէ բէք եալալ սէյլէեէրէք . . . բէտէրի պէնիմ ըրզ ու նամուսունա գաաա թիմաի իտի . . . պէն տէ էվլատը նամուսունա գաաա իթաիմ . . . -պուտա պէնիմ հէմ հազգըմտըր, վէ հէմտէ պօրնումտուր . . .

15

Բօլիս գօմիսէրինին, քէնաի թէվգըթ իթմէքիլք մէէմուրիյեէթիլի ինրաեա մուվաֆֆագ օլամամասը, զայէթլէ կիւճիւնէ կիթտիկինսէն, քէօշկիւն հէր թարաֆընը թահարըր իթմէքիլկի, պիրլիքտէ պուլունան աաաիարընա էմը իթտի, վէ պինաէն ալէյհ Ժանտարմալար տաբարզըն հէր ճիհէթիլի արաշտըրմաեա պաշտաղար :

Լաքին, քիւլլի էմէքլէրի վէ զայրէթլէրի թէհի օլտու, շիւնքի աբաաղըլարը աաաա պուլամաաղար :

Պէսպէլլի, ԺօրԺ Տէրէյն, վազըթ պուլարագ, աղաճլարըն ալթլարըն .

տա կէշմիշ, վէ հէնտէքտէն աշարագ ֆիրար իթմիշ իտի :

— Բէք ալէա, մէրգուլ պու կիճէ, վազաա, պիղիմ էլիմիղտէն գաշապիլմիշ տիր, լաքին, էլպէթթէ պիր կիւն տէրտէսթ իաիլէճէք տիր . . . -տէյի պաղըրտը գօմիսէր քէնաի հիտտէթիլի սէթը իթմէք իսթէեէրէք . -մօնսիէօ Վարթըն, -տէաի պաաէհու մէրգուլ, -սիզ մէրգուսուն ֆիրարընա պիր սաւհուլէթ վիրմէսիղլէ, պիւլիւք պիր գուսուրտա պուլունմուշ օլտունուգ . . . իտի, պէն շ մօի պունու քէնաի րարօրթօմաա իշար իլէ, մէրճիլինին նաղաը տիգ պթմընա իհալէ իթմէքիկէ պօրնումում . . .

— Ա, էֆէնտի, -տէաի Լիօնէլ, -հիշ պիր աղըլի ու քեամիլ օլան զթ, էօյլէ պիր նամուսունա գաաա վիլայէ իտիպ տէ գաշըրմըշ օլմագըլըլա, ապա ինանամաեաճագաըր, շիւնքի, գաթան էօյլէ պիր խէթաեը ճալիզ կէօրիւպ գապուլ իյլէմէեէճէկիլմէ, հէր քէսին ալլու վիճաաիւր շէհատէթ իաէր . . . -սիզ քէօշկիւն բարմագըլըլաաան իչէրի կիրմէքտէ իքէն, պուրաաա, իշթէ պու սալօնտա, ԺօրԺ Տէրէյն իլէ պէնիմ եէկէնիմին աղաը նիքեահը գօնթըրաթը իմգալանմագտա իտի, վէ էկէր պէշ տաղըքա տահա սօնրա կէլմիշ օլտա իտիլի, իշ պիթմիշ, վէ մէրգուլ չարգըն հէրիֆտէ, ալթըմիլիօն ֆրանզըլգ պիր թահվիլի ալլպ ճէպինէ գօյմուշ օլաճագ իտի . . .

Ալթը՝ միլիօն մու . . . -տէյի պաղըրտը մէրգուլ գապիթ մէպաղը մէղպուլուն ճէսամէթիլնտէն աօլաեը տիւշարը թէհայիլի օլարագ :

— Իշթէ մէպաղը մէղպուլուն շէլքիտէ մէյտանտա աըր . . .

Վէ Լիօնէլ պունու սէյլէտիլիլլէ պէրապէր, ֆիլվաղը պանգա

քեաղըրորնքտա մէրգուժա իպրազ իյլէտի :

— Էօյլէ եա , թամամ, — տէտի գօմիսէր կիւլիւմսէեհէրէք, — տիմէք տիրքի , պիզ , իւսիժէ կէլմէմիզլէ , սիզէ պիւյիս ք պիր խըտմէթ իթմիշիզ տիրլաքին , պուսուռնլա պէրապէր , զիյնէթինիդին շիրազէսինի պօզուպ վէօթալլիզ տա ալթ իւսթ իյլէմիշիզ տիր , իմտի , օլ պապտէ աֆլընըզ տիրէրիմ , զիրա , քէնտի վազիֆէմի իճրա իյլէմիշիմ տիր :

Դօմիսէր պուսուռն սէօյլէտիքտէն , վէ սէլամ վիրտիքտէն սօնրա , քէնտի տառմարլըն ալարաք պըրազըրպ կիթտի :

Արթըզ պու վազառտան սօնրա , նէ աթէշ տօնանմասընըն , նէ րազս , վէ նէ տէ թաամ իթաթընըն իճրա իտիրէմէտիկինի , պէեասնէ հաճէթ կէօրմէյիզ :

Ձապիթլէր կիթտիքտէն սօնրա , թապիթլիլէ հէր քէս տաթի գըշ իրինի սէօքէրէք , պիրէր պիրէր տաղըրմասա պաշլատըլար :

Պէշ տաղըզպ կէշէր կէշիճէթ , թէք միլ սաթնտուր պօշալալ , վէ հէր քէս քէնտի ալապասընա կիթտի :

Եալընըզ պիրիսի , պու գարմագալըշըզլըպ իշինտէ ալըպ երիւրիւերիւ վիրմէքիկէ գալըրշմատը :

Պու տա ժօրժուռն պիրատէրի Լէօթօլ իտի :

Սէրգուժ , քէնկի աթմըշ , կէօզլէրի գըզարմըշ , վէ սինէսի գապարմըշ օլտուղու հալտէ , գօրգարազ չէքինէրէք Լիօնէլին եասընա եա նաշալ :

Լիօնէլ , օլ հէնկեամտէ , հալէա պիւյիւք սաթնտա , Տօմէնիգօ Սէպալլա վէ ալապ տօզթօր իլէ պիրլիքտէ պուլունմագտա իտի :

Դարմէն հալէա պիր պալընըզ հալի իպրազ իյլէմէքտէ օլտուղու

թագտիրտէ , ալըպ տալիրէսինէ կէօթիւրմիւշ իտիլէր, — Մարի իլէ Տօլօրէզ տաթի չէքիլիպ կիթմիշ իտիլէր :

— Աճա՛յիպ , սիզ տահա պուրատա՛բընըզ , կիթմէտինիզ մի, — տէյի պաղըրալ Լիօնէլ , սաթնէ պիր թէաճճիւպ իւզրէ :

— Խալը , պէն կիթմէյիպ պուրատա գալալմ, — տէտի մէրպ ուժ չսօսգ քէքէլէնէրէք, — չիւնքի , գաթընըզ տան պիր շէյ սիւալ իտէճէք իտիմ . . .

— Պառա՛ մը . . .

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , սիզէ . . . չիւնքի օլ պապտէ անճազ գաթընըզ պիր ճէվապ վիրէպիրիսիսիպ . . .

— Սէօյլէյիլիզ պաղալմ , նէ՛ իմիշ . . .

— Պիրատէրիմ հազգընտա իզհալը մուհաքէմէ իթմէքլիք խուսուռու պանա աիւշմէզ, — տէտի Լէօթօլ , — վէ հէլըշի , միւտաֆաա իթմէքլիք միւմքիս օլա իտի , վազաա , պէնիմ միւտաֆաա իթմէքլիկիմ իզթիզա իտէր իտի , լաքին , քէք էյիճէ գալպիմ շահատէթ իթմիշ տիր քի , էկէլըշի էօյլէ պիր շէյէ գալըշաճազ օլսա իտիմ , գաթընըզըն հիտտէթի ազիմէսինի մուճիպ օլմուշ օլաճազ իտիմ . . .

— Տէկիլ հիտտէթի ազիմէմի , իլլա էսէֆի ազիմիմի մուճիպ օլաճազ իտիսիզ . . . — տէտի Լիօնէլ մէրպ ուժն լազըրաթընը քէսէրէք, — հէյվա՛հ , մէրգուժ պէնի պիլէ ալաթիմագտա իմիշ , պէնիմ իտէ հազգընտա քէմալ մէրթէպէ էմնիյեթ իթմ պուլունմագտա իտի . . . — տիմէք տիր քի , անըն միւրաա ուժագտէտի , սահիհտէն պիր մէյլ ուժն հապպէթ օլմաքըպ , իլլա , անճազար ուժնամուսու պէր թարաֆ իլէ , եէկէնիմին բարալարընը չարմադլըգտան իպարէթ պուլունմագտա

իմիշ . . . — արթըգ պուտտ պէօլէ լըբգտը իսէ , ամա՞ն եա Ռոպպիմ պիլէմէմ պուռտան սօնրա , քիւի՞ն աղբրաբընա էմնիյեթ իթմէլի- յիղ . . . :

Լէօբօլ պաշրնը էօնիւնէ էյտի , վէ շէնտ տաղըգա լալ օլտրադ տու- րա գալտր :

— Է՛յ, սէօլէյիսիղ պաղալըմ . . . — տէտի Լիօնէլ :

Լէօբօլ կիթտիքճէ սէսինի ինտի բէրէք . վէ կիթտիքճէ տէ զիեաաէ տիթրէմէկէ պաշլաեարադ , թէք- րարէն քէլամէ աղաղ պիրլէ :

— Շիմտի սիղ պէնիմ թաշըմադ տա օլտուղում իամու շէօհրէթ հադ- գընտա իպրաղը իսթիքրա հ իթմէկէ պաշլաեաճադ սընըղ տըր . . . չիւն- քի պիղիմ իամ ու շէօհրէթիմիղի ի չիթտիքճէ , իսթիքընըղա պիթիա- պի ֆէնա թէգէքքիւրլէր կէլէճէք լէր տիր . . . — վէ պինաէն ալէյհ , տիմէք տիր քի, բէսմէն պանա միւ- սաաաէնիղի պէեանէ հիմմէթ իթ- մէտիքճէ , արթըգ պէն պուրաեա աեադ պաամաեա ճէսարէթ իաէ- մէեէճէկիմ տիր . . . իմտի , միւսա- աաէ պուռուրաճադ մընընըղ :

— Աղիղիմ Լէօբօլ , սիղին կէլմէ- նիղի բէտտ իթմէքիկէ նէ՞ սէպէ- պիմ վար տըր , սիղին նէ՞ գապա- հաթընըղ վար տըր , — տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ քէմալի նէղաքէթ վէ ինսանիյեթ իւղրէ :

— Զիւնքի , էօլլէ զանն իթմէք- տէյիմ քի . . . :

— Նէ՞ զանն իթմէքտէսինիղ . . . սէօլէյիսիղ , պիթիթիսիղ լաղըր- տընըղը . . . ֆիքրիսիղի իյղահ ի- տիսիղ . . . :

— Պիրատէրիմին խէթասընտան տօլաեք . . . :

— Սիղ անըն խէթասընա միւշ- թէրէք սաեըմաղլըղա պօրհլու տէ-

կիսինիղ . . . տէտի Լիօնէլ թէք- րարէն մէրգուսուս լաղբրաբընը քէսէրէք . — հէր գօեուս քէնտի պա- ճաղընտան աարրը , աէմիշլէր , մէ- սէյի մէշհուր տուր . . . — պիրատէ- րինիղ քէնտի նամուս ու իթիպա- րընը զայպ իթմիշ տիր , հալ պաւքի սիղին շէրէֆ ու նամուսուսուղ , լէ- քէյի խէթատէն արի պիր հալտէ պուրսնմադ տա տըր . . . — եինէ քէլ էվիլէ կիտիպ կէլիպ պիղի կէօրէ- պիլիսինիղ , աղիղ տօսթուս վէ միւմքին օլտուղու թապ տիրաէ , էվ- վէլտէն տաթի զիեաաէ կէլմէլիսի- նիղ . . . սիղի տայիմա հիւսնի հիւր- մէթ իլէ գապուլ իթմիշիղ տիր , վէ եինէ տէ գապուլ իտէրիղ . . . :

Լիօնէլ պուռուս սէօլլէտիկի վա- գրթտա էլինի մէրգուսուս զաթալը , վէ մէրգուս տա քէմալի մէմու- նիյեթ իւղրէ թութու պ սըղաթ , վէ օլ անտէ օլ մէրթէտէ միւթէսիւր օլտու քի , կէօղլէրի տօլմաեա պաշ- լատըրտր :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , մօնսիէօ Լիօնէլ, — տէտի մէրգուս բէբէլէե- րէք , վէ կէօղ եաշլտըրն սէթր իթ- մէք նիյեթ իլլէ եիւղիւնիւ պաշգա թարաֆա շէվիւրէրէք . — վէ հէմ տէ էղ ճան ու տիլ իթշէքքիւր իտէրիմ . . . տօղրուսու , լուլթի ու հիմմէ- թիսիղտէն աճիղիմ . . . :

Վէ մէրգուս պրրաղրպ կիթտի :

— Զէվալլը շօհուգ . — տէտի քէն- տու քէնտուլէ ժան Ռընօ , մէրգու- սուս արգասընտան պաղաւրադ , — սէ՞ն տաթի քէնտի ճէղանը չէքէ- ճէքսին տիր . . . — լաքին , մէկէրչի պու շէյ հաղգանիյեթ իտէն տաա օլունապիլիւր մի . — պիշաբէ , հիշ պիւր չէյ եաբմաճըղ տըր :

Մէրգուս պու լաղբրաբընը , հէր նէ գատար բէք եավաշ պիր սէս իլէ թէլաֆֆուղ իլլէտի իսէ տէ , պու-

պու ճիւղէ իլէ տախի, Գօրա ի-
շխիմիշ իտի:

Գօրա մէրդ ումուն մէրքիւր միւ
լահաղաւորնա պարշըրդ ճէվապ օ-
լարապ:

—Պու չօճուդ տա քէնտի տննրն.
տա, բէտերինտէն մէնգ ուլ օլտուդու
հալտէ, պիր լէքէ խաշրմաղ տա
տըր...—չիւնքի բէտէր ու վալիտէ մին
գաթիլի պուլունտն, վէ հէմշիլիլէ-
րիմին տէ ճէլտաբ օլտն պիր ճանի
նիւ էվաւաբ տըր . . . —տախի քալի
քի քէնտի սիւլիլիսին միւսիտ
հապգ պուլունտուդու պիր ճէվա
եա, քէնտիտի տախի հիւսէտաբ օլ
մալր տըր . . . —պու պապաէ պէ
եւմին իթմիշիմ տիր, վէ եւմինիմաւ
քեամիլէն իճրա իտիլ իլի տիր, —Պէն
քէնտի խալիտաւ գում թաթիլի,
հէմ տաալիլ ու հապգ տնիլիլիտէ
օլտապ, վէ հէմ տէ մապ տաալիլ տիր
տէյի ինտնմաղ տաեբմ . . . —եօգ
էկէրչի, պէն քէնտի իթիլ տաթմա
եանրմաղ տա իտէմ, Ճէնապր Հապգ
պանտ պիր տալլու վիրէրէք, ֆիք
ըիմի իթէնվիրէ ինտեէլի պուլտրմա-
լը տըր . . . պէն Ալլահտան պաշլա
հիշ պիր քիմէնին հիւքմ ու մու
հաքէմէսիի գապուլ իտէմմ . . .

Պիրտէ պու հէնկիտմտէ, Բօպէն
սնտուր սալօն գաբուստնտան իշէրի
կիրտի:

—Նէ՛ իսթէրտն, տէյի սիւալ
իթաի Գօրա:

—Ժիրիթէր կէլմիշ, պուրտաւ
պէրէմլէքտէ տիր, —տէտի մէրդ ում
արապ իւրմմէթ քեար, —վէ զաթլա
լինիլի կէօրմէք իսթմէքտէ տիր...

—Սէօլէ կէլիին:

Ժիրիթէր իշէրի կէլտի, վէ, —է-
ֆէնտիմ, լաղլմ կէլէն էմիլիլի սի-
ալ իթմէ կէ կէլտիմ...—տէտի:

—Գաւդի խուսուստա . . .

—Օլ իքի մահպուս հապգ ընտա...

Գօրանն լէհէտինտէ, պիր էտէ-
րի իթաճհապ հասըլ օլմանա պաշ-
լատը:

Ժան Բընօ լաղլրտաւ գալըշպ
ճէվապ վիրէրէք:

—էֆէնտի, տէտի, — օլ պապաէ
սիլիին մալիլ մաթլընրդ եօգ տուր, իմ-
տի մալիլ մաթ վիրմէքլիլիմ իլ իթի-
լա իտէր . . .

Վէ մէրդ ում Րէմի Շօմէն իլէ լը
կօտն իտիլմալապ վաբօրա եազլ
լէ մահպուս իտիլմէլէրի վապ տա-
լըլ, պիր տուրէթի մալիլ տաարէ-
տէ օլտա պու հալտէ, նաղ ու պէ-
եան իլէտի իտէ տէ, Րէմի Շօմէնին
վիրմիշ օլտալա տարլ քէնտի իսթի
պան Ժան Բընօ եէրիտէ, Սիլէլ Սէր-
վան իսթիլի վիրէրէք եազլ իլլէտի:

—Անլատլմ . . . —տէտի Գօրա-
տիմէք տիր քի, օլ խապիս հէլիֆ-
լէրիտէ հապգ լալընտան կէլմէնին
վապիլի կէլմիշ տիր, վիրա, տըլթըգ
լէք աղալըրապ հատա ու հաւտու-
տա իթէմալուգա պաշլալըշպու ի-
տի . . . նէլէտէ տիրլէր շիմտի:

—Վաբօրա տըրտըր . . . —տէյի
ճէվապ վիրտի ժիրիլիլէր:

—Իյի տուրէթտէ աղալլը՝ մը տըր-
լար:

—էլլէթ, էֆէնտիմ, վէ հէմ տէ պիր
շէքէր վէ եալտա պիր իթիլիլն շու-
վալր կիլի, իտանպալքն տիրլինէ
տիրլլըշպար տըր . . . վէ հալիթա,
չաղըրապ պաղըրմաեա պիրլէ միւգ-
թէտիր աէկիլ տիրլէր, չիւնքի, տ-
ղըղալը տա պաբալը տըր, —չիմտիքի
հալ սիլալը նէ՛ եարմալըեբը, էմ-
րիսիլը նէ՛ տիր:

Գօրա եիւզիւնիւ Ժան Բընօեա տաղ-
րաւ չէվիրտի:

—Պու խուսուսու պիլիլն պիւ-
լիլն սիլէ իթէրք իտէրիմ . . . —տէ-
տի մէրդ ումէ, —հէր նաղլէմը իտէր
իտէնիլ, էօլլէ եաբսընլար . . .

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտի-
իմտի, պէնի տիյէ ժիւրիթէր:

Ժիւրիթէր գուլազլարըն տիքէ-
րէք տիյէմէկէ պաշլաաք:

—Սէն շիմտի կիտիպ գաղանը ը-
սըթաբըրըն, —տէտի ժան Բընօ, —
վէ իքի սաաթտան մահպապարը
պիլիթտէ տարապ, պուրտարնր
թէրք իլլէրին . . . —սօղրու Հապ-
ընա կիաէրտի. աչքդ տա տարտը-
տուն վէ տայիմօ կէօզլէրին գրե-
լարտա օլարապ, եւնի պիւր իտի-
մաթըմբգա պէրլէրին:

—Մէզքիւր իտիմաթլարըն աօր-
ալապիլէ ճէկիմ տիր:

—Հէր կիտի սոտտալ իլլէ գարու-
եա չըգարտն, վէ դաթէն պիլմէք
տէ օլտուղուն Օթէլ տիւ Պրօ հօարա
կիտէրին, վէ օրտաա ինլէկրաթը-
մա պէրլէրին . . . շունու տա տէր-
խաթըր իթմէլիտին քի, մէրգուտն
իքի մահպապարը պիլգաթիմ սէնտէն
իսթէրիմ անճապ սէնի մէտուլ իտ-
նըրմ . . . —զիրա, էկէրչի պէնիմ
իզնիմ օլմապսըղըն գուրթուլապտա
տիշարը չըգաճապ օլարապ իտէ,
պիլիմ իչիւրէք պիլիւք ինլէկրաթէ-
լէր վար տըր, պիլմիշ օլտաքն . . .

—Բէք ալէա, —տէտի ժիւրիթէր —
կէրչի պիւր սաաթ տէկիլ, հաթիթա
պիւր տազբգա պիլէ եանլարընտան
այրըլմաեաճաղըմտըր վէ գաթանտա
իմահիթ նէղարէթիմտէն չըգարմա.
եաճաղըմ տըր, իտքի, իչպուեա.
էկէրչի գաշըպ կէօշմէրիք ինլէ-
րիւպէլէրինէ գալգըշաճապ օլար-
ապ իտէ, վէ եախօա պաշգա պիւր
ֆիթնէ վէ ֆէտտա եօլլարբիա սո-
բարլար իտէ, օլ վապրթի նէ եաբմա
լընմ, օլ պապտէ՝ էմրինիզ նէ տիր:

—Օլ վալըթ իթմաճաղըն իտ-
րիզ բէք սաաթ պիւր շէյ տիր . . .
—էօլլէ պիւր ինլէրիւպէնէ գալգըշ-
աղլարընտա, իլք տէֆա սէն քէն.

տիլէրէ, եաբաղլարընըն ագըլըզ-
լրգ օլմաարնր իտապէր վիրիւրին . . .

—վէ իքինճի տէֆաաա իտէ, հէման
աեազլարընա պիւրէր կիւրլէ պաղա-
աղըլըն կիպի տէնիզէ աթարաքն . . . —
աեպաաքն մը շիմտի տէրսինի:

—Բէք ալէա ալաաքմ, վէ քէ-
տի իթտաթ իւզրէ, տէ իճրա իտէ-
ճէկիմ տիր:

Պաւտան իւզէրինէ ժիւրիթէր կի-
տիպ գաղանըն օճաղընը եազար-
աք, վէ արտտան իքի սաաթ կէչ-
տիքաէ, Սէնիմ Ուէն ինլիեահընտա
պալարն ա իքի բէնք եանի սիեաճ
վէ գրմբըր պօեալը վաբօր, հարէ-
քէթ իտէրէք հօլա չըգալը:

Ինմի Շամէն իլլէ լը կօս տախի
մէզքիւր վաբօրտա պուլունարապ,
կէրչի պիւր եպճուլոգ իթմէքաէ ի-
տի իտէլէր տէ, պիլթիմապի քէնտի
քէյֆիլէրինէ տայիւր պիւր եօճալուգ
աէկիլ իտի:

Պու առապ ժիւրիթէր լաղրմ կէ-
լէն իտիլմաթը ալարապ, քէօշրտէ
սալօտան տիշարը չըգաղլտան սօն-
րա, Լիօնէլ, տօզթօրա ինլիապէն
քէլամէ աղապ պիլլէ:

—Աղիզիմ տօզթօր, կօնթրան տը
Լասէնինին ֆէնա հալտէ պօզու-
տուղու վազըթտա, սիզտէ հաղըր
իտինիզ . . . —տօղրուսու, պէն իպը
տազըզա գաաար, մէրգուտա, հէ-
ման պարտաա պիւր շէյ օլար տէի
գօրգուտ իտիմ . . . —շիմտի մէր-
գուտ ալիլգանը հազգընտա նէ՝
էֆեբարաա, վէ եախօա նէ՝ իթի-
գաաաա պուլունապտաաքնը:

—Պէնիմ իթիգաաթմա, մէր-
գուտա բէք սաաթաղըլը սուրէթ-
տէ, վէ բէք տէ քիւսթտիլըզ ի-
տէրէք զէհիլլէմիշ տիր . . . —շիւն-
քի մէրգուտէ, հէր նէվի ինլիքէ-
յի տախի կէօզէ ալաբըրաապ, մէր-
գուտան իչինի պիւր ան էվլէլ պի-

Թիրիպ տէ օրթառառն գալարրմագ-
լըզ թարիգ ինի թու թմուշ տուր . . .

— Պագաթ, աօգ թօր, էլ պէթթէ
սիդ, դէհիրին թէհսորինի քէստիր
մէք եօլունտա լազըմ կէլէն թէր.
Թիպի վիթմէք տէսիրիգ, էօյլէ տէ-
կիլ մի . . .

— Շիրահէսիգ, պէն էլ լիմօն կէլէ
շի հաթմագ տաեթմ . . . դէհիրին գուզ
վէթթէլէ ուղարշմագ տաեթմ . . . լա-
քին, պու ճիւմէ իլէ տաթին, պի-
թին պիթին տէ քէստիրէմ մի
շիմ տիր . . . շիւնքի, հէր ստաթ
հանրիտա օլմաաղբմառն, հալիլէ
պէնիմ մալիւմաթմ օլմաեան հալ-
լէրաէ տաթին պալլունմագ տա տրր
վէ պէնտէ նէ թարիգ թու թմազը
մը շաշրմագ տաեթմ . . .

— Տօգ թէսօր, սիդին պու սէյլէլի.
շինիգ պանա պիր գօրգօւ վէ շիրահ
վիթմէք տիր . . . — աէտի Գօրա
հարարէթլի պիր սէյլէլի իլէ. — մա-
աղալլահ, էկէրշի կանթրան էօլէ.
ճէք օլուր իսէ, սէպէպ պէն օլմուշ
օլմաաղբմ տրր . . . — շիմտի նէ՞ հալ-
տէ վէ նէ՞ տէրէճէտէ տիր, մալթ.
լազա պիր էօլիւմ թէհիրքէսի վաթ
մը տրր . . .

— Խալր, պիթին պիթին գօր-
գուլաճագ պիր հալտէ տէկիլ իսէ
տէ, պու ճիւմէ իլէ տաթին, թէհ.
լիքլի պիր աէրէճէտէ տիր . . .

— Հէր շի պատապտտ մէրգուժու
գուրթարմաեա չալըշմալըսընրգ . . .

— Էկէր էն պիւլիւք թէրթիպլէ
րի իսթիմալ իտէր իսէք, մէրգուժու
օլ վազըմ գուրթարապիլիլիլ . . .

— Էն պիւլիւք թէրթիպլէ՞ր նէ օ-
լունթօլուր, ազիլիմ աօգ թօր . . .

— Էֆէստի, էկէր միւսաատէ ի-
տէր իսէնիլ, տնէն նէ օլտուղունու
սիզէ ետրըն խապէր վիրէլիմ . . . —
շիւնքի, եէնի պիր թէրթիպ տիր.
շիւնմէք տէ իսէմ տէ, հէնուզ լա-

եքցլը սուրէթտէ հալլ իտիպ տէ գա-
րար վիթմէմ շիմ տիր, վէ պու կիճէ
գարարըն վիթմէկիմ տիր . . .

— Բէք ալէա . . . — վաթըն ետրը-
նա գալըն . . .

Նասրլ քի մալիւմ տուր, մառաժ
Պլանշ իլէ օլլու կանթրան, վէ կէ-
լիսի Ամէլի, հանի ժօրժուն հէլշի-
րէսի, րօլիսէր կէլիպ տէ Սէն-Սէն
քէօշկիսիւ պատրք լարրնառ . . . օ-
լառա պալլունմագ տա տէկիլ իտի-
լէր, շիւնքի, ապտէմէ պրրազըպ
կիթմիշ իտիլէր . . .

Պանդար քէստի գօնազլարընա
տէստիւլլէրիտէ, մառաժ Պլանշ
օլ կէճէի, րէք տէ հէլթլու պիր
սուրէթտէ կէլիլմիշ իտի . . .

Չիւնքի, քէստիսինի, վազ թիլլէ
րիճ օլարազ տիւնեաեա կէլիլմիշ,
վէ թէլլիլ իթարմէք նիլիէրի մէր-
տա տէսիլէ տէ պաշգալարա թէրք
ու թէսիլմ իլիմիշ օլմաը ճիճէթ-
լէ, տիւնեառան վիճուար գուր-
զըպ մահվ օլմուշ տուր տէլի իթի-
պառ իլլէմէք տէ պալլունտուղու
պիր էվլատընը, հալէա հանաթ-
առ օլմաընը, պիրտէն պիրէ գու-
լազլարըլա իշիթմիշ, վէ կէօլլէ-
րիլլէտէ կէսրմիլէ իտի . . .

Չիւնքի մէրգուժէ, էսկի վազըթմ-
առ թաշրմագ տա օլտուղու պիր իս-
մին, օրատա սէյլէնմէք տէ օլտու-
ղունու իշիթմիշ իտի . . .

Չիւնքի մէրգուժէ, էօլմիշ տիր
իթիգաաթնառ պալլունտուղու մալա-
տա մինին, մէգարտան չըզմա պիր
գարարթը մագամընառ, պատիի
հէյպէթ ու էնալիշէլի ազիլի օլա-
րաք, գարշընընառ տիքիտիկինի,
վէ քէնտուլէ տօղու կէլարիկինի
կէօրմիշ իտի . . .

Վէ նիհայէթ, եիլիլիլ պէշ սէնէ
սօնրա օլտուղու թագաիրտէ, վէ

նակէ հանդիտէ պիր սուրբ թոռնէ, մէր-
դում ու մէկուն է վրատը մէկտան
չբարձր տաք բացատ, իսկ հոս կի-
պի սէվէքսէն օրոտուդու է վրատը
հանդիտանքի իսկ, էսրաքնէ վրանէն օ-
լարագ, պիր տէրան տիւնը օլմուշ,
վէ է օլմու տէրէն Եսիննէ պիր հալ-
քէսպ իմտիկնի. կէ օրմուշ իտի . . .

Պէր ըւզալէրի ազիմէ, վէ պիր
ճիւղէրի ճէսիմէ գօրգոստ. իլ
պիր տէրտի ազ մ, մէրդ ումուս ֆիք.
ընիւ վէ գալպիտի իսթիլա իլէմէք.
աւ իտի

Պէ. Ենիկ խաղց օլ մէրիւէպէ պիւ
 երի. քաւ. ք մէվգր խոսիմադտա օւ
 լուպ, վէ. քէմալի. քիպր ու ագոմէր
 իւ. զլէ պիւ. Էսմիւր կէչիւմէ. քաւ օլ.
 առաջաւ հալաւէ, Սէնիթ-Ու. Էն. քէնշ
 կիւնաւ պալաւնաւ պ տա. քէնաւի
 խէնէֆի. իւրիւնի Վաճիպ օլմապտա
 օլաւ առաւելաւ խորափընաւ իւն,
 քէնաւալէ գարշը պիւր զարաւը ա-
 զիւմ վէ պիւր առաւելիւ ապիմէ ա-
 լէաւէիւրիւրի գալաքըլըմապտէ օլ.
 մասքեր, րաւա սուրէիւտէ կէօլմէ ք.
 աւէ իւսի :

Իմիր, մեղրումէ, քէնտու քէն-
տուդէ, աճապա, պու մէրիէպէ
պիւրիւք պիր ուրլէթէ մայիք օ.
լու պ, վէ պու մէրիէպէտէ աաուր
էքպէրլիկէ պալըրշմաղտա օլան Լի-
անէլ Վարդիւն քի՞մ աիր, տէյի սիւ-
ալ իլլէմէքտէ իտի :

Վէ ալէլ խառնա, շու Տօմէնիդո
Սէպալլա աեհիբէն, վէ Ղարիպ հալ
լէր իպրազ իլլէեէն արապըն քրմ
օլմաալը պլլմէ քիլի մէրազ իլլէ
մէքաէ իտի, չիւնքի մէրգում
քեաֆֆէ, ի ահվալ մաղիյեհիւնէ վէ
քիլլի էսրալընա վազըֆ պուլուն
մազաա իտի :

Պուռ ճիւղէ իլէ տախիւ , հէլէ պիր
իւմիտի վէ պիր թէսէլլիսի պուլուն-
մագտա իտի , եանի ֆէրտաուը կիւնիւ ,

Րէւի Ծօմէն քէնտիւինէ , մէրց ու-
մուն իսմիւն պիւտիւրէ ճէք իտի , վէ-
կէրչի, ֆիւլ-ու գ , իրի.րիսանէ գ աչ-
կիւն օլան մէջ հոս ր ժան Բրնօ օլմա-
ս ր տիւլ շրթր վէ իմաստի գ րոյնբը
իսէ , արիւրց օլ վազըլմ , հիչ պիւր
գ օրց ուսու գ արմանաճուց իտի :

Պիտիթապի մէրցումէ քէմայի մէ-
րադ վէ իշիիեադ իւղիէ սապահ օլ-
մասքահ , վէ մէրցումուն խապը
կէիւրմէնիւն պէքլմէրաէ իւի :

Հայդու քի սոպան օրաու իսէ
տե . Բէմի Եամին կէրիպ չրպ մասուր :

2ր. Ի. քի մարի մե... կէլմէ, որոն մի մ.
քին աւելի ի տի, պիչարէ հարատ
վանմէ որ նորմ վարարուն անպարբն
առ ի ինեւմէ քան զէ տի ի ի մէքոն
Ի տի :

Հատրիս, պիտ տէ Էրքընտէն պիտ
 Կ օմիւսէր տիր կէլտի, վէ մէրգ ու մ հէ
 խիթտայ պիտ մէքիտայ կէլմիրտի :
 Մատուտ Պլունշ մէղքիտ մէքիտու-
 պտի զարփրիտ երլմիտայ տշտր, վէ
 Կ օրգա Կ օրգա շու տիթիտէքի լա-
 Կ րրիտլալլ օգ ուտու :

«**Умътамы** **төрлөтү** ,

պթերսանէ գաշլընը օշան ժան Ռշո
էօվաշ տւեր, բէք իյի պիմլ քաշիմ
թաշղղ քէ թաստիգ իթմիշիմ տիր. -
տիմլ տիր քի, Տոմիշիգօ Ուպալլու տէ-
նիէն արասլ, սահիհէն պաշգա պիր ա-
տամ օշմաւ տրր. . . -իմտր քէնտիիգի
սաղընիմ պըտընը, պու նտալհաթը սիգէ-
շիմտիյէ գատտր սիղտէն սպմշ օտտո դում
բարալարա մաւգապիլ օշմաղ իւղրէ վիր-
րիմ. - իշիիգի ֆէնա պիր հալ քալ սլ իթ-
միշ տիր, պաշընըգտա պ ւշիւք պիր խհ-
լիքէ չարիւր տէօմէքտէ տիր, պին շի-
նիգտէն չէքիւլիշիմ տիր. - րիւղ քէն-
տի սէլամիթ ինիլի սիղ քէնտիիգ տիւշէն,
մէլիսինիւ. սէլամար :

«Զաքիւր գուրունուգ
ԲԷՄԻ ՇՕՄԷՆ

Պլանշ տը Լասենի պունու օգուր օգուժաղ էլէրի տիթրէմէկէ պաշ-լատըրընտան, մէքթուպ եէրէ տիւշ-տիւ :

Մէրգումէ գաթի իւմիտ օլմահա պաշլատը :

Զինքի, քէնտի իշինի տէրիւհ-տէ իտէրէք, քէնտույէ միւթթէ-ֆիդ պալունան Ռէմի Շօմէն, քէն-տիսինի իէրք իլէ պիր իտարաֆա չէ-քիլմէքտէ իտի . . .

Էվվէթ, մէրգումէնին շիւրհէսին-ճէ, օլ խալին հէրիֆ քէնտիսինի մէզքիւր միւշքիլ հալտէն գուրթար-մագլըրը վատ իթաիքտէն սօնրա, էօյլէ դալիպ տիւշմէնիւր գարշքսըն տա, եալընըզ վէ գուվէթսիզ պիր հալտէ եիւզ իսթիւնէ պըրագա-րագ, իշտէն պիւթիւն պիւթիւն չէ-քիլմէքտէ իտի . . .

16

Ֆէրտատը կիւնիւ, Սէնթ-Ուէն քէօշիւ վագտը հէյպէթնիւմատը հիքեռայէսի, պիւթիւն ֆարիս խալ-գը լիսանընտա կէզմէքտէ օլտու-ղունտան, Օգթավ Րիշար տախի, քէնտի զաղէթաւընտա, կէրչի թաֆ-սիլի սուրէթտէ եալմըշ իտի իսէ-տէ, եալընըզ չու ֆարգ վար իտի քի, իսիմէլի աչըգտան եազմա-եըպ տա, եալընըզ իլք հարֆիէրի-նին իշարըլլա իգիթիֆա իյլէմիշ իտի :

Էօյլէ պ'ր մուշթաղամ զիյնէթ էս-նաանտա, էօյլէ պիր միւքէլէֆ քէօշի-տէ, վէ էօյլէ պիր կ'նճ, թանըլ-մըշ վէ սահիպ զարաֆէթ տէլիգան-լընըն թամ աղաթ իգիթիվոնը գօնթ. րաթընըն իմդալանաճաղը, վէ հէմ կիւզէլ պիր գըղա, վէ հէմտէ ալ-թը միլիօն ֆրանկըզ պիր ճէհէզէ մալիք օլտարագ պիւլիւք վէ զէնկին պիր զաթ սըրասընա կէչէճէկի տա-գըզալարտա, էօյլէ բօլիւլէրին կէ-լիպտէ պաւալարը, վէ էնվայի ըէ-

զալէթլէր վուզու պալմասը, պիթ-թապի, թէքմիլ ֆարիս էհալիսի-նին լիսանընա պիր սէրմայէ օլմուշ տուր :

Թապիւթիլլէ հէրքէս Լիօնէլ Վարթընը աճըմագ տա իտի :

Քէնտիսինէ Լիօնէլ Վարթըն, օլ գատար հիւրմէթ վէ էմնիյեթլէր իթաիքտէն պաշգա, հաթթա չէնտ կիւն մուգատտէմաէ գաֆէ-Րիշտէ, քէնտի թարաֆընը թուրարագ, պիր Ռոուսիալը իլէ պէլաեա տալի ուղրամըշ օլտուղու հալտէ, գալ-գըպ տա, պէօյլէ բէզալլէթլէրէ սէ-պէպիյեթլէր վիրմիշ օլմասընտան տա-լաեը, Ժօրթու զիեաաէսիլլէ թագ-պիհ իթմէքտէ իտիլէր :

Ալէմ Ժօրթ տէյհինտէ օլ գա-տար սույի զանն իւզրէ պալուն-մագտա, վէ օլ գատար տա մէն-ֆուր վէ պէտնամ ու զատտար նա-ղարըլլա պագմագտա իտիլէր քի, պիշարէնին, էօյլէ պիր տուղաղա տիւշիւրիւմիւշ օլմասընը, պաթան ֆիքիլէրլինտէն պիլէ կէչիւմէքտէ տէկիլ իտիլէր :

Զօզլար, մէրգումուն պէօյլէ պիր ֆէնա հալտէ նէթիճէ վիլէճէկինի, թա էվվէլինտէն քէշֆ իթմէքտէ օլտուղլարընը սէօյլէեէրէք էօկիւն-մէքտէ իտիլէր :

Քիմնէ մէրգումուն նէ օլտուղու-նու, վէ նէրէեէ կիթտիկինի մէ-րագ իտիպ տէ սօրմագ տա վէ աճը-մագտա պիլէ տէկիլ իտի :

Հաթթա չօզլար, տէկիլ հագը-գաթի հալին զահիրէ չըզմասընի-յէթիլլէ, իլլա սըրֆ մէրագլարընտան նաշի, նէ եօլտա ճէզաեա չարը-լաճաղընը կէօրիւպ էյլէնմէք միւ-լտալիլլէ, պիր ան էվվէլ տէրտէսթ իտիլմէսինի արզուլէմէքտէ իտիլէր :

Հէր նէ հալ իսէ, արատան օն-պէշ կիւն գատար կէշտիկի կիպի,

խալգին տաէթինտէն օլտուղու իւղ-
րէ, պու վագաաեք տախի, պիւ-
թիւն պիւթիւն ունուտուպ, եէնի
պիւր վագաա իլէ տահա էյլէնէճէ-
կինի պիւրիկիմիղտէն, պու գա-
աարճըզ շէյ սէօյլէ տիքտէն սօնրա,
կէշէլիմ երնէ քէնտի հիքեօյէմիղէ:

Մարտիալ օլ քէօթրիւմ հային-
տէ, պու վագաա իւղէրինէ, պիւթ-
թապի բէք ֆէնա պիւր հալ քէսպ
իթմիշ իտի խէտէ, պէրէքէթ վէրտի-
քի տօղթօր ժօպէն անինտէ պաղը
իւաճար եէթիշարիքէք: Ֆէնալը-
ղընըն էօնիւլիւ ալապիւլիշ տիր:

Նէ գատար վագաա տահա օրա-
տա գալաճաղը մուգալրէր վէ մա-
այեէն օլմատըղը հալտէ, մէրզում,
հալէա քէօշքտէ եաթմապ տա իտի:

Մէղքիւր վագաա իւղէրինտէն
գըրգ սէքիղ սաաթ գատար կէշ-
տիքտէն սօնրա, Գօրա քէօշքտէ
օլտուղու հալտէ, Ժան Բընօնա շէօյլէ
սէօյլէմէքտէ իտի:

—Տօթում, զանն իտէրիմ քի,
պիղէ վատ օլուսան մալիւմաթ կէ-
ճիքմէքտէ ալը, շիմտիյէ գատար
կէլմէլի իտի:

—Հաղղընըզ վար տըր, էֆէն-
տի, —տէյի ճէվապ վիրտի Ժան Բը-
նօ, —պէնտէնիղ հէման շիմտի Փա-
րիսէ ինէրէք, պու կիճիքմէքլիկին
սէպէպինի անլամալընըմ:

Պիրտէ օլ անտէ գաբունուն էօ-
նիւնէ պիւր արապա տըր կէլիպ
եանաշտը:

Ալիմըշ պէշ եա ալթմըշ ալթը
շաղլարընտա, գըստա պօլլու, գա-
րու վիճուտու, քէսկին պաղըշը,
վէ սահիպ զէքեալէթ օլմատը լէհ-
ճէսինտէն անլաշըլմագտա օլան, վէ
սիւսիւղ, ֆագաթ թէմիղճէ կիյին-
միշ պուլունան պիւր ատէմ, մէղքիւր
արապատան աշաղը ինտի:

—Մէսիէօ Լիօնէլ Վարթըն իլէ

Մ. Տօմէնիգօ Սէպալլա պուրատա՝
մը տըրլար, —տէյի սիւսլ իթտի
մէրզում, քէնտիսինի գապուլ իյ-
լէմէքտէ օլան Բօպէնսօնա, վէ Բօ-
պէնսօն տալի շէօյլէ ճէվապ վիրտի,

—էվլէթ, պուրատա քէօշքտէ
տիրէր, լաքին, անը պիւմէօրում
քի, վիգիթա գապուլ իտէրլէ՞ր մի:
եօղսա, իթմէղլէ՞ր մի . . .

—Ալընըզ շու գարթմը քէնտի-
լէրէ կէօթիւրիւլիւղ, —տէտի մէր-
զում, —հիշ շիւրհէմ եօգ տուր քի
պէնի գապուլ իտէճէքլէր տիր:

Բօպէնսօն մէղքիւր գարթ տը վի-
գիթի ալտը, պիւր կիւմիւշ թէքսի իւ-
ղէրինէ վագ իթտի, վէ օտատան ի-
շէրի կիրտի:

Լիօնէլ գարթմը կէօթիւրիւլիւ կի-
պի ալըպ օղուտու, վէ,

—Ժ. Պ. Գօղլէ, — Ժէրիպալէմ
սօգաղը. —տէյի եաղրիւլ իտի: Պէն
պու տատմը թանըմաեօրում, տէտի,

—էֆէնտի, պէնտէնիղ թանը-
րում . . . —տէտի պիւր թէլաշ իւղ-

րէ Ժան Բընօ. —իշիմէ շիմտիքի կի-
ճիքմէսինտէն տօլաեը թէաճճիւղ
իթմէքտէ օլտուղունուպ աատմ պու-
տուր . . .

—Բէք իյի պիւմէքտէ՞ մի սինիղ:

—էվլէթ, բէք ալէա պիւմէքտէ-
յիմ:

—Բօպէնսօն, կէթիւր օլ տատմը
պուրտեա . . .

—Պաշ իւսթիւնէ էֆէնտիմ:

Արատան պիւր ապղըգա կէշէր կէշ-
մէզ Ժ. Պ. Գօղլէ օտատան իշէրի կիր-
տի, վէ խաֆիֆիք էսէրլէրի պու-
լունմատըղը հալտէ, քէմալի թէվա-
ղու իւղրէ սէլամ վիրտի:

—էֆէնտի, —տէտի մէրզում
խիթապէն Լիօնէլ, —պէս պէլլի զա-
թընըզ, շէհիր էմանէթի թարաֆըն-
տէն իթաուլէա հիմմէթ վաա օլուն-
մուշ օլան, վէ շէհիր էմանէթի գու-

եռուտաթընտան թօրանքը պու-
լունան մայրամայր կէթիւմիչ օլ-
մայրնրդ, էօյլէ տէկիլ մի :

— Էվվէթ, էֆէնտիւր . . :

— Պոսուրունուզ, օթուրունուզ
— պիզտէ քէմալի խահիշ իւզրէ սիզէ
պէրլէմէքտէ իտիք . . :

Ժ. Պ. Դօզլէ պիւ սանտալիյիէ տ.
լըպ օթուրարագ, շու աթիտէ քի ճէ
վապր վիրտի :

— Ահ, մօսիէօ, հէրնարլ իս,
պիզէ տիշէն պիր իշ, բէք շաքուղ
սուրթտէ պէճէրլիպ վէ վիճտէ
կէլէմէզ . . . վէ չօզ աւֆատա շէ.
քիլէն զահմէթէ գարշըրգ, վէ պէք
թէնիտիկի գատար սէմէրէ հատըլ օ
լամուղ . . :

— Եօզսա միւրատ հատըլ օլա-
մատը մը, — տէտի Լիօնէլ մէրագ ի
տէրէր :

— Էկէր միւսատէ պուսուրուր
խէնիզ, իշի սրբաաղըլտ սիզէ նազլ
իտէլիմ . . . պէնիմ տտէթիմ էօյլէ
տիր, հէր շէլին նիզամընտա օլմա.
սընը իսթէրիմ :

Պունուն իւզէրինէ, Ժ. Պ. Դօզլէ
պաղա բէրվաղը կէօյլի կիւնիւ գօյ-
տու, ճէպինտէն պիր շիզտան չը-
գարաը, վէ մէզքիւր շիզտանըն տէ.
րունինտէ պուլունան պիր թագըմ
քեաղըլտըլը, եանընտա օթուրմուշ
պուլունտուղու պիր պիւրօնուն քէ-
նարընա տիգտի :

— Պէնիմ մէճմուրիյիէթիմ, — տէ-
տի պատէ հու մէրգում, — շունարը.
պուլունպ չըգարմագտան իպարէթ
իտի :

Գ. Խալլի սէնէլէրտէն պէրու զայպ
օլմուշ օլան Լօրան Բէյմօն նամ քի
մէանէ քիմ իտի, նէ իտի, վէ սօն.
րա նէ օլմուշ տուր :

Յ. Սիւմքին օլտուղու թագտիր-
տէ, մէրգումուն էվլատը օլան Արման
Բէյմօնուն նէ օլտուղու վէ նէրէտէ

գալաղընըն արանըլպ պուլունմասը
տըր :

Յ. Ֆէրնան Սթրէնի տէնիլէն քի-
մէանէ, էօլմիւշ միւ տիր, Եօզսա
հաեաթտա մը տըր, քէզալիք թահ-
զըզ վէ թէֆիլիշ իտիլիպ տնաշըլ-
մայը տըր. վէ, էկէր հաեաթտա ի-
սէ, շիմաի նէրէտէ պուլունտուղու-
նուն պիլինմէսի տիր, վէ մէրգում իլէ
մախապէրաթմա կիւր շիլմէքիլք տիր,
— Իշիմէ մաթլուպ օլունտան շէյլէր
պունկարտան իպարէթ իտիլէր, էօյլէ
տէկիլ մի :

Լիօնէլ վարթըն իլէ Տամէնիգ-
Սէպաղա, իշարէթ իլէ, էվվէթ, ճէ-
վապրնը վիրտիւր :

Սէրգում օլտֆաճըր թէֆէճիք
տառամ, թէքրարէն քէլումէ աղազ
պիրլէ :

— Սիզէ քէմալի ճէսարէթ իւզրէ
էօյլէրիմ քի, պէն, հէր քիմին ի-
շի օլուր իտէ օլտուն, քէնտի վիճ-
տանըմ, վէ տիզգաթիլ թամմէ իւզ-
րէ իհրա իտէրիմ, շիւնքի, քէնտի
վազիֆէմի թանըեանկարտան, վէ զա-
միր իւզրէ իհրա վէ իֆա իտէնլէր-
տէնիմ, էվվէթ էֆէնտիւր, վէ պու-
տա պէնիմ հէմ իֆիթիսուլըմ, վէ
հէմ տէ թէսէլլիմ տիր, վէ Էվվէլ
Ալլահ տա, Եօզընտա պու իսթի-
գամէթիմին միւ քեաթաթընա նայիլ
օլարագ, թէզալիւլէր սըրաթընա
կէշէճէկիմ տիր :

Պիզլաթ քէնտիմ, իշպու թալէպ
օլունտան մալիւմաթլարը Եկրիլ Եէրի-
նէ, վէ նօզթաաղնօզթաաղնա պուլ-
մազ իշին, հիշ պիր էմէք զահմէթ-
անէն, վէ տիզգաթ ու իհթիմամտէն
գաշընմաեղպ արաշաղըմըքմ տըր . . .

— Բէք ալէա, — տէյի սիւտլ իթ-
տի Լիօնէլ, — պաըն մուվաֆֆադ օ-
լապիլտինիլ մի :

Ժ. Պ. Դօզլէ քէնտի կէօյլիկիւ-
նիւ տիւզէթիպ սըզըշաղըտը :

—Էկէր միւսաւորէ պուստուրուր իսէնիզ, սրբասր յա կէօղաէն յէջի-
բէլիմ, —տէյի ճէվապ վիրտի մէր-
գում, —վէ Էվլէլու Լօրան Բէյմօն-
տան պաշտաւորմ, չիւնքի, թօքա-
տըղըմ մալիւմաթ էվրազընտա տա,
Կնիւմէրօ իլէ միւրադգամ պուլուն
մապտա տըր . . . —Էկէր միւրադ ի-
տէր իսէնիզ, պէն քէնտիմ օգուեա-
եըմ:

—Բէք ալէս օյուր, —տէտի Լիօ-
նէլ:

—Ձաթէն չօգ ուղունտա տէկիլ
տիրէր, սիզէ չօգ վազրթ զայպ իթ-
տիրմէմ. իշիթէ պաշտաւորում:

Պաշտաւոր երեքսէք սէս իլէ օգու-
մաեա:

—«Լօրան Բէյմօն, Լանտիտէ տօղ
մուշ աուր. մահէլլի մէղպուր, Պօստ
ճիվարընտա ուֆապ պիր քէօյ տիւր.
վէ Պօստ շէհրի մէքթէպինտէ, չօգ
երեքսէք տէրպէր թահալլ էլլէմիշ
տիր: —Մէրգում էօքսիւզ օյուպ,
վէ պիլիւք պիր մէպլաղ, եանի ալ
թը երեզ պին ֆրանկտան զիւեատէ
բարա սահիպի տիր, տէյի թախմին
օլունտուղու թապ տիրտէ, Փարիսէ
կէլմիշ, վէ քէնտիտիտի, բօլիթիգա
իշլէրի աթէշլէրինէ սալաըրմաեա
պաշլամըշ տըր . . . —մէրգում զա-
եէթլէ իրթիլալըլըք թարաֆտար-
լարընտան իտի . . . —ճիւմհուրիյեթթ
էֆքեարընտա վէ դայրէթինտէ պու-
լունանլար իլէ իթթիֆապ իտիպ իշ-
լէրինէ կիրմիշ իտի. պիր չօգ ֆէ-
սատ կիւրուհլարը իշլէրինտէ պու-
լունմուշ տուր, վէ նիհայէթ կէրէք
քէնտիտի, վէ կէրէք պիր տօսթու-
նէտիմի իլէ պիրիլքաէ, մալնուն-
լար սըրաաընա կէչմէքլիք իթհի-
քէսինէ տիւշար օլմուշ տուր . . . —
վէ մէրգում տօսթու նէտիմիտէ,
օլ սիզին իզինին պուլունմասընթա-
լէպ էլլէմէքտէ օլտուղունուզ Ֆէր-

նան Սթրէնի իտի:

—Ֆէրնան Սթրէնի մի, —տէտի
Ժան Բընօ տիւշարը իսթիղրապ օլա-
լապ:

—Էվլէթ, Ֆէրնան Սթրէնի:

—Ազըլտան խարիճ պիր շէյ տիր
պու, —տէտի Լիօնէլ:

—Խայր, —տէտի Ժ. Պ. Գօղլէ, —
եալընըզ զարիպ պիր հալ տիր . . .
տիմէք տիր քի սիզ, պու իքի քի-
չինին, պիր պիրիյէ ըէք նէտիմ
տօսթլար օլմասընտան պի խապէր
պուլունմադ տա իտինիզ, էօյլէ մի:

—Էվլէթ:

—Պարի Լօրան Բէյմօնուն բօլի-
թիպա իշլէրինէ գարըշտըղընը պիլ-
մէքաէ մի իտինիզ:

—Եալընըզ իշիթմէքտէ իտիք . . .

—Օլ խուսուստա իտտաա իտէ-
պիրիլմ, չիւնքի, շիմաի պիւեան
իտէճէկիմ տիւշար օլմուշ օյուպ
պիր պէլա, իշին էօյլէ օլմասընը,
զաթէն թասաիզ իլլէմէքտէ տիր. —
իմաի պէեան իտէյիմ,

—Լօրան Բէյմօն, հէնուզ կէնճ
իքէն էվլէնմիշ տիր. —Գլմանթին
էմէ Տօրսէյ իսմինտէ պիր գըզ ալ-
մըշ տըր . . .

Լիօնէլ պունուն իւզէրինէ տիւ-
շարը իտէճան օլմաեա պաշլաաը:

—Տօրսէյ մի, —տէյի պաղըրաը
մէրգում, պիլիւք պիր հէյմանը
տիր իւզրէ:

—Էվլէթ . . . Գլմանթին էմէ
Տօրսէյ . . . —Նիշին օլ պապաէ իթ-
աճիւպ իթմէքտէսինիզ:

Լիօնէլ ֆիլթուրսուղուզ իզհար
իթմէկէ պաշլաաը:

—Հիշ, պիր սէպէպէ մէպին տէ-
կիլ տիր . . . —տէյի ճէվապ վիրտի
մէրգում, —տէվաթ իտինիզ լազըր-
տընըզա:

—Լօրան Բէյմօն քէնտի զէվճէ-
սինի բուհու կիպի սէվմէքտէ իտի . . .

—մէրգումէ տիւնհտեէ պիր չօճուղ-
կէթիրտի, վէ վէֆաթ իթտի, վէ
Բէյմօնտա, մէրգուալէնին վէֆաթը
իւզէրինէ, օլ գատար էսէֆ իյլէտի
քի, աղ գալորը չբլորբաճագ ի-
տի... —Ֆադաթ, քէնախի իօփլա-
եարագ աղլընր պաշքնա ալտը, վէ
արթըզ օնաւն օնորա, տահա զի-
եաւտէ, վէ բէք չօլ զիհաւտէ խա-
հիշ իւզրէ, բօլիթիգա իչլէրինէ
գարրշ կաեա պաշքաւ... —վէ քէն-
տի չօճուղա պիրաղ պի իւտալ ք-
տէ, Պաթինեօլտա վաղք կիճէլի
կիւնտի զլիւ պիր մէքիթէպէ գօյ-
տաւ... :

—Պէնիթման մէքիթէպինէ օլմա-
լը տըր... —տէտի ժան Բքնօ մէր-
գումուն լազրբաւընը քէնէրէք :

—Տիմէք տիր քի, տնաէն սիզին
մալիւմաթընըզ պալունմագտա տըր :

—Էվլէթ, պիլիեօրում :

—Էյ օլ պապտէ տահա սալիր
մալիւմաթա տալի վաղք պաւ-
լունմագտա մըւընըզ :

—Խայր :

—Էսէֆ իտէրիմ օլ պապտէ,
չիւնքի, պէն տալի չօղլուգ պիր
մալիւմաթ վիրէմէեէճէկիմ տիր... —
1844 սէնէսինտէ, Լօրան Բէյմօն
ղայպ օլմուշ տուր, վէ պաւ կիւնէ
գատար տա իզի մէյտանէ չըզըպ
տա, նէ օլտուղու աւլաշըւմամըշ
աւըր... :

—Իյի եա, մէրգումուն էօյլէ
պիրտէն պիրէ զայպ օլմասքնա, ա-
ճապա նէ՝ եօլտա մանէա վիրիլմիշ
տիր :

—Էօլմիւշ պիր քէօշտէ գալմըշ
օլմալը տըր, տէյի չիւբհէ օլունմուշ
տաւր... :

—Էկէրչի էօլմիւշ օյաւ իտի, պիր
եէրտէ պիր գալորը պալունմասը իգ-
թիղա իտէր իտի... :

—Խայր, էօյլէ պիր գայտ գու-

եուտ պալունմագտա տէկիլ տիր
ֆադաթ, սահիհ օլմալը տըր, չիւն-
քի, վիրիլէն մանէա հազըզաթը
հալէ բէք մազրուն տաւր... :

—Նաւալ պազալմա :

—Ձանն օլունտա զունա կէօրէ,
Լօրան Բէյմօնտա սէրվէթի պալուն-
տուղու կիպի, մէզքիւր սէրվէթի-
նի տէ, նաղտ օլտուղու հալտէ եա-
նինաա թաշքմագտա օլմասը տա մա-
լիմ օլտուղունտան, պէսպէլլի, բօ-
լիթիգ տաւ կիլլի պիր մէյվլէրէթ պէ-
հանէսիլլէ մէրգու մաւ սալա վէ մալա-
թի պիր եկրէ չէքրէք, օրտաւ Էվ-
լէլա ոօլմուշ, վէ պատէհա տա իչի-
նի պիթիթէրէք, պիր իօրաֆտա
կէօմիւպ զայպ իթմիշ օլմալը տըր-
լաւր... :

—Պաւ տէտիկինիզ, ֆիլիպք բէք
իթիթմալէ մալաֆթըզ պալունմագ-
տա տըր... : —տէտի Լիօնէլ, մէր-
գումուն իսեօվլէք օշկիւնտէ պա-
լունտա պիր աթիգ եապան ինճիրի
աղտճընըն աթիքնտա տէֆի իտիլմիշ
օլան նաշընը ֆիքրինէ կէթիթէրէք :

—Էյ, օղլու նէ օլմուշ տաւր, -
տէյի սիւալ իթտի ժան Բքնօ :

—Պաթինեօլմէքիթէպինաէն գալ-
տըրբլմըշ տըր... —տէյի ճէվապ
վիրտի ժ. Պ. Գօզլէ :

—Բիմ պալտըրմըշ տըր :

—Բէտէրի տօսթլարբնտան պիրի-

—Մէրգումուն իսմի՝ նէ իմիշ :

—Անը պիլմէք իհիթիթմալտէն տէ-
կիլ տիր :

—Տիմէք տիր քի, մէրգում չօ-
ճուգ հազըզնտա հիշ պիր մալիւ-
մաթընըզ պալունմագտա տէկիլ
տիր :

—Խայր, իսայր : իսայր, հիշ պիր
Էսէր պալունմագտա տէկիլ տիր... —
վէ մէրգում պէլքիտէ վէֆաթ իթ-
միշ տիր... :

—Հէր նէ հալ իսէ, տիմէք տիր

քի գուեռուտաթտա, ծնա տայիր հիշ
պիր շէյ Եօգ տուր... -տէտի Լիօ-
նէլ:

—Խայր, Եօգ տուր:

—Ինչապա՞հ, ֆէրնան Սթրէնի
հագգընտա օլտուն լաերգը ժալիւ-
մաթ պուրապիլիշսիիզ տիր...:

Ժ. Պ. Դօզլէ պաշընը սիլքոթի,

—Խայր, օլ պապաէ տախի հիշ
պիր շէյ իւմիա իթմէմէլիսիիզ... -
տէտի մէրգում:

—Աճալիպ, անըն տախի հիշ պիր
էսէրի զալմամը մը տըր:

—Խայր, էֆէնտի խոյր... -Լօրան
Բէյման զայպ օլտուգտան ճիւղիճէ
սօնրա, ֆէրնան Սթրէնի տախի
զայպ օլմալը տուր... -պէլքի մազ-
նուն պիր հալտէ պուրանաուզու
ճիհէլիէ, քէնտի խոմիսի թէպաիլ
իթմիշ օլմալը տըր... վէ Էախստ
պէլքի թէրքի վաթան իլէ պաշգա
պիր աթաւրա կիլիմիշ տիր... վէ
Էախստ պէլքի վէֆաթ իլլէմիշ տիր...:

—Պունըարըն քեաֆֆէտի տախի
իհթիմալին տախիլիտէ տիր... -
տէտի Լիօնէլ, -հէր նէ գատար տա
մալիւմաթ թէլիսին գըրըգ պիր
հալտէ օլմալը անաշըլմագտա ի-
սէտէ, պու ճիւմիէ իլէ տախի պէն,
Լօրան Բէյմանուն մախտումի հագ-
գընտա, քէնպի մալիւմաթ իթմէք-
լիքաէն, պիւթիւն պիլթիւն գաթի
իւմիա իլլէմէքտէ աեկիլիմ: -Սիզ
Էրնէ Եօրուլուպ օտանմագաղըն ա-
րաշարըմագ իւղրէ օլմալըսընըգ...:

—Էֆէնտի, էկէրչի միւսաատէ
պուեուրուր իսէնիզ, սիղէ ուֆագ
պիրնաաիհաթ վիրմէք իսթէրիմ... -
տէտի Շէհիր օլ էմանէթի մէճմուրու
կէօղլէրինտէն կէօղլիւկիւ աշաղը ա-
րաբապ, վէ չիզաանընը տա ճէպի-
նէ գօեարագ:

—Պուեուրունուզ, սէօղլէլինիզ...:

—Պագընըգ պու Եօլտա շէյլէր

իլին, Ինկիլթէրրատա տոյիմա թու-
թուլմագտա օլան թէտպիր նաւը
տըր, վէ մէզքիւր թէտպիր իլէ ի-
սէ, հէր վազըթ մուվաֆֆագըյ-
Էէթ հաաըլ օլմագտա օլտուղուն-
տան, էկէրչի սիղէ պուրատա աթի
թարիզի թուլտանըգ, չօգ իլի Էա-
բարընըգ, շէօղլէ քի, քեաֆֆէյի
զազէթալարտա, չու աթիտէքի սու-
րէթաէ, պիր իլան նէշը իթաթրմէլի-
սիսիզ:

Ասլէն Լօար-Է-Շէր գաղաթըն-
տան պուլունաի կէրէք Լօրան Բէյ-
մանուն, վէ կէրէք քէնտի էֆաաը
Արման Բէյմանուն եկէրտէ օլտուպ-
լարընը, վէ Էախստ էօլմիշ պու-
լունտուզլարընը պիլէն միւսաթը-
լարը վիւր իսէ, վազըթ կէչիլմէք-
սիլին, Փարիստէ մուգիմ... -նօ-
թէրէ իլիթարա հիւմէթլէրի րէճա
օլունուր, չիւնքի, իշտէ պիր միւրա
մէսէլէսի վաւ արը:

—Էֆէնտի, հիշ չիւրհէմ Եօգ
տուր քի, -տէտի թէքրարէն Ժ. Պ.
Դօզլէ, -պու թարիզի թուլթու-
ղունուզ թագաթրտէ, սէքիզ կիւնէ
պալմազ, մէրգում չօճուգ հագ-
գընտա, միւրատ իթաթիկիսիզ մա-
լիւմաթը տապիլիւրսիիզ...:

17

—Պու վիրտիկիսիզ ֆիքր, բէք
կիւզէլ պիր ֆիքր տիր, -տէտի
Լիօնէլ Վարիլըն Եիւքաէք սէա իլէ:

—Ոլ պապաէ պէնճէ իֆիթիսար
իտէճէք պիր շէյ Եօգ տուր, չիւն-
քի պունու պէն քէնտիմ աիւշիւ-
նիւպ պուլմալը տէկիլիմ, իլլա հէր
կիւն կէրէք թարիլըգ զազէթաաըն-
տա վէ կէրէք սայիր իսկիլիզ զա-
զէթալարընտա, էմաալի բէք չօգ
կէթիւլմէքտէ տիր, -տէյի ճէվազ
վիրտի Ժ. Պ. Դօզլէ, -լաքին չա-
սահիհ տիր քի, պու թարիզ բէք

կի պիտի իճրա թարիզի տիմէք օլ-
տուզունտան, էշպէթիէ Եազընտա
Փարիս դազէթալարը տախի մէղ-
քիւր թարիզի թուիմաեա պաշտ-
եաճազյար տրր . . .

— Պու նապիհաթըրգտան տալա-
եը պիտաւէթիլէ թէչէքթիւր իտէ
թիմ / — տէտի Լիօնէլ, — պիզ պունտն
հէման իճրաընա միւտարաաթ ի-
տէթիւ . . .

— Զօզ իյի Եաբարաթըրդ . . . —
չիմաի Էֆէնտիլէր, արթըզ պէնճէ
պիւր իշ գալմաեթպ, տնճազ հօշճա
գալթըրդ տիլէրէք սիզի բաճաթ
պրադ մազլըզըմ լազըմ կէլմէքաւ
տիւր, ֆազաթ, կիթմէզաւէն էվիլ
չունու տախի պէյաւնէ միւտարաաթ
Խաւթիմ քի, էկէրչի պիւր էմրիւիլ
վազաւ պալաւր իտէ, հէր վազթի
իճրաաընա հազըր ու միւնթալըր
զաւազաւ տան պաշտ, իշինիլէ Եա-
րաեապիլէճէք սաթէթիտէ, զազա-
րա Եէնի պիւր մալիւմաթ տաճաւ էր-
տէ իտէճէք օլաւր իտէմ, սէրիան
Եէթիլտիլէճէկիմի տախի պէնտան
Խաւթիմ . . .

— Բէք մէմնուն օլաւրում . . . —
տէտի Լիօնէլ :

Պատէհու Լիօնէլ իլէ Տօմէնիզօ
Օէպալլա, Ժ. Պ. Գօզլէ իլէ, արա-
պաընա գաւաթը, պէրալի իլիթի-
ֆաթ, պիլլիքաւէ կիթաիլէր :

— Էֆէնտի, — տէտի Ժան Բընօ
Լիօնէլէ, քէօզկէ տէօնիւպ տէ Եա-
լընըզ գալաըզլաւրընտա, — մէրգու-
ման վիրաիկի նաաթհաթըն սահի.
հէն ֆաթիտէլի պիւր շէյ քթաաընա
սիլ իսքաթ օլաւունուզ մաւ :

— Հայ հայ, վէ հաթիմա, սար-
ֆը էվլաթ իթմէքսիլին, հէման
Եարընտան պէտ իլէ, վէ հէմ տէ
տէկիլ Եալընըզ Արման Բէյմօն իլ-
լա Ֆէրնան Սիթէնի հազգընտա
տախի իճրա իթմէքիւք նիպէթիլին
տէյիմ . . .

Ժան Բընօ գալաւրընը չաթաւազ .

— Ֆէրնան Սիթէնի մի . . . — տէ-
տի մէրգոււմ, — տիմէք տիւր քի սի-
զին միւրաաընըզ, Ֆէրնան Սիթէ-
նիին իսմնի տախի իշէ գալթըրդ-
րաւազ, զազէթալարտա նէյր իթ-
տիլմէք տիւր, էօյլէ մի . . .

— Շիւքհէտիլ, չիւնքի, պիլիմ
մէրգոււմու տախի պալմազլըզա,
վէ Եաթաւ հիշ տէկիլ իտէ, նէ օլ-
մաշ օլմաաընը պիլմէքիլէ իհիթի-
Եաճըմըզ վարաւր :

— Օլ պապաւ, հիշ պիւր թէհի-
քէ կէթրմէքաւ տէկիլմիւնիլ :

— Նէ՞ թէհիքէ օլմազլըզ իհ-
թիմալի վարաւր :

— Շու թէհիքէ վարաւր քի,
իշպու Էրաթ նէվնաւէն պալաւնա
մալիւմաթլարա, Պաւնէ Էրվիէ տա-
խի վազթի օլմաշ օլաւր, — վէ օլմա-
գթի մէրգոււմ տախի կէօզլէրի-
նի աշար — չիւնքի մէրգոււմ հէթ
շէյէ միւզլէթաթի պիւր գալը տրր,
շէօյլէ քի պիլիմ գալաւազաւազ
տալաւը դըրքպ ալ իւթի իտէպիլ-
սին իշին, ճիւտալիլ իշլէմէլիք ճի-
հէթինէ գաւաթի Եիտէպիլի :

— Հազգընըզ վարաւր, տալթիւ
տուր . . . — պաւնտան տա գաթիւա-
զաւ, Սիթէնի հազգընտա պիւր մա-
լիւմաթ ալմազլըզ միւմքին օլմաւա
տախի, օլ պիլիմ Ժազ Էրվիէօ,
մազսէտիմիլին իճրաաընա քաթի
օլապիլէճէք տիւր . . . լաթին, դան
Խաւթիմ քի, սէօյլէտիկինիլ կիպի
պիւր թէհիքէ գօրգաւու գալմազ-
աըզըն, Լօրան Բէյմօն իլէ մալաւա-
մի Արման Բէյմօնուն իսմէլիլին
զազէթալարտա Եազըրտալիլիլիլ,
էօյլէ տէկիլ մի . . .

— Պալաւնուն քի Մարալալ Տէ-
րէյն տէ զազէթաւ օգուեաւազ . . .

— Էլվիլ, Էլէրչի մէրգոււմ օգու-
եաւազ Էմմա, հիշ չիւքհէ Եօզ

տուր քի, Բող Պօնչան օգուեալ
տա Լորան Բէյմօնուն իսմինի կէօր.
տիկիւ կիպի, մէրգումա մալիւ.
մաթ վիրէրէք, ֆիքրինի ունան.
տըրապիլիր...

—Օլ խուսուսճա հիչ պիր վէս.
վէսը հայիգ աւկիլ տիր, չիւնքի
Բող Պօնչան պիգիմրէնչէմիզաէ պիր
էսիքէ մազամրնաա պալլունմազ.
տա տըր... —պիգ անր իսմէաիկի.
միգ տազրգատա, մազթէլէնէ գա.
տար կէօնաէրէպիլիրիզ... —վէ զա.
թէն աէ մէրգումէ պաւնուն պէսյ
լէ պաուղւնու բէք ալէա պիլաի.
կինաւէ, պիղէ գարշք զէրրէնէ պիր
հարէքէթ ճէսարէթ իաէմէզ, գօր.
գար... —յիմաի պէս հէման չա.
զապէթաւա վիրիլէնէք օլան շօ.
թաւեր պիր գալմէ տաւերմաա,
սիզաէ չարօ հայ Փարիսէ իսէրէք.
սուրէթլէրինի, մէշհուր օլան զա.
զէթարաա վիրինիզ:

—Իրէս իէ Դօնթիթիլաիօնէլ.
վէ Սիւրլ, վէ Տէպա վէ Բաթրի
զազլթալարնա վիրսէք քեաֆի
տիր... —աէտի Ժան Բընօ, —վէ
եարրնքի նիւթէլէրինաէ օգու.
րուզ...

Լիօնէլ անինաէ, Շէհիր էմանէ.
թի աաամրնրն իտարիֆ իլլէաիկի
սուրէթաէ պիր շէյ գալմէ ալար
վէ Ժան Բընօաա հէման պէրլէ.
մէքաէ պալլունան պիր ալապա.
եա պինաիկի կիպի Փարիսէ աօղ.
րու եօլնա օլաու:

Արատան պիր չէյրէք կէչէր կէչ.
մէզ, օլ կիճէ Փարիսաէ գալմիշ օ.
լան աօլթօր Ժօպէյ կէլաի, վէ
աօղրու Լիօնէլին եանընա կիթաի:

—Էֆէնտի, —աէտի մէրգում
աօլթօր, —էլպէթթէ պու կիճէ կէ.
լէմաիկիմին, պիւլիւք պիր ման/
զուհարինէ մէպնի օլմասընը աիւ.
չիւնմիշ օլմալըսընը տըր, էօլլէ
աէկիլ մի...

—Էվլէթ, էօլլէ օլմասընը աիւ.
չիւնմիշ չիւմ աիւր...

—Պու կիճէնի մաաաա տը Լա.
աէնինին գօնաղընաա, գօնթ Կօնթ.
րանրն եանընաա կէչիրաիմ...

—Նաւը տըր մէրգում:

—Իյի հալաէ աիկիլ տիր... —
նէօպէթլէր իւթ իւթէ աէմա.
իթմէքաէ տիրլէր... վիրաիկիմ էն
գիտաաէ թէէնաիլլի իլաճլար պիլէ:
իչիլիլէն զէ հիրին թէէնաիլլի, կիւճ
հալ իլէ իտարիֆի իաէպիլմէքաէ
տիրլէր... —վալիաւսի գօնթէն Պը.
լանչ, պու սապաէ, էն գիտաաէ
մէշհուր հէքիմէլին ճէլպէլիլլէ
պիր գօնթթօ եարըմաաընը իա.
լէպ իլլէաի...

—Էյ, նէնէ գարար վիրաիլլէր...

—Հէր պիրի պիր շէյ աէպէ.
տի իաէաէ... —հիչ պիրի զէշիր.
լէնմիշ օլմաաղ թարաֆընա կիաէ.
մէաի... —վէլ հաալ, մէրգումաւն
էօլմէսի թէհիքէսի բէք եապըն
օլաու գունաան, տիւնքի սիզէ աէօյ.
լէմէլլիկէ աէպ վիրաիկիմ էն պիւ.
լիք թէտպիլլէրի իճրա իլլէմէք.
լիկին իապիլ կէլմիշ տիր...

—Արթըզ շիմաի մէզքիւր թէա.
պիրլէրի պաւնա սէօլլէնէպիլլէնէք.
միաիլլիզ...

—Էվլէթ շիմաի սէօլլէյէնէկիմ
աիւր. —Էֆէնտի, գալթընըա աալի
մալիւմ աիւր քի, Կօնթրան կէնճ
պիր տէլիգ աշլը օլուպ, օլ իւյլնէ
զէվճէսիի իսէ օլ մէրթէպէ մէֆ.
թաւիլլիկէթ իւզրէ սէվմէքաէ տիր
քի, աալա եանընաաա ալլըմաաընը
իսթէմէսիքաէն պաշգա, հէր նէ
տէ եէսէ վէ իչսէ, անճազ անըն
պէեազ վէ աիլպէր էլլէրինաէն ալ.
մազլըզը աալի ալղու իլլէմէքաէ
օլաու գունաան... մէրգումէ աա.
լի, պու հալաէն իսթիֆաաէ, վէ
պու էմնիյնէթի սույի իսթիմալ իլէ.

պիշարէնին իշաճարքնա , սաաթտա
պէշ ուլթը տէֆա զէհիր գարըշտըր-
մագտա տըր . . . էվվէթ , Ամէլի
մէրգուհուն գարըշտնտա օթուրուպ
տա , օլ թաթըր կէօզլէրի վէ պա-
գըշտըր իլէ կէօզլէրինի սիհրպէտի-
կի կիպի , էլլէրիյէ տախի թէքմիլ
վիճուտինի զէհիրլէտիկի թագտիր-
տէ , պիր հէքիմ արթըգ նէ՝ եա-
բապիլիր . . .

—Հագգընըզ վար տըր . . . —տէ-
տի Լիօնէլ . . . —գօնթէս Ամէլի շէյ-
թանտան իւշ կիւն էվվէլ տօղմուշ
օլան պէլալը գարըշտտան պիրի տիր
. . . —չիմտի շու սիզին իսթիմալ ի-
տէճէկինիզ օլ պիւլիւք թէտպիրլէր
նէ՝ իմիշէր , անլէրի պէեան իտինիզ
պագալըմ . . .

—Գօնթու պիր գըրհ իշինէ ալա-
րագ , գօնթէսին իսթիմալ իյլէմէք-
տէ օլտուղու սիւահըն գոււվվէթինի
գըրմագ տըր . . .

—Պու տէտիկինիզ նա՝սըլ օլա-
պիլէճէք տիր :

—Մալուժ եա , պագըր զէհիրլի
եարալարը սաղալթմագ իշին , տէմիր
իլէ աթէշէ միւրաճաաթ իլէ , անլէ-
րի տաղաեբպ եագմագըրգ էլլէ-
միյեթմտէն տիր . . . կէրչի պուհու
եաբմագըլա , եարա սահիպի օլան
քիմէսնէ , չօգ աղըրըլար սըզըլար չէ-
քէյր էմմա , քէնտի տէրտինտէնտէ
անճագ մէզքիւր թարիգ իլէ գուր-
թուլապիլիր . . . —իշթէ Կօնթրան
հագգընտա տախի պիզ օլ թարիգի
թուլթմալըբըզ . . . —եանի , քէյ-
ֆիյեթթի քեամիլէն աշըպ քէնտի-
տինէ խապէր վիրմէլիյիզ . . . —քէն-
տի կէօզլէրի էօնիւնէ չէքիլմիշպու-
լունան էսրար բէրտէսինի , ագը-
պէթքեար եըրթըպ աշաղը ալմալը-
բըզ . . . —թարընմագտա օլտուղու
գարընըն նասըլ պիր խալինէ վէնա-
սըլ պիր գալիմէ օլտուղունու մէյ-

տանէ չըգարմալըբըզ . . . —մէրգուժ
պու հալէ վագըք օլտուղտա , թա-
պիաթիյլէ քէնտիսինի սագընմաեա
պաշար , վէ իշթէ օլ վագըթ սահի-
լի սէլամէթէ չըգապիլիր . . .

—Վագաա էօյլէ տիր , լաքին պա-
գալըմ քի ինփնաճագ մը տըր :

—Էլպէթթէ պիր իսպաթ կէօրմէ-
տիքճէ ինանմաեաճագ տըր . . .
հալ պու քի անըն իսպաթը տա կիւճ
պիր շէյ տէկիլ տիր . . .

—Իյի էմմա , —տէտի Լիօնէլ , —
պէօյլէ պիր ֆէնալըղը մէրգուժա ,
քիմ խապէր վիրէճէք տիր . . .

—Պիզգաթ քէնտինիզ , էֆէնտի . . .

—Պէն մի . . . —տէտի Լիօնէլ ,
իւզէրինտէ ճիւղիճէ պիր իւրքիւն-
թիւ հասըլ օլարագ . —Սիզ խապէր
վիրսէնիզ , մէկէրչի տահա զիեատէ
միւնասիպ օլմա՛ղ մը :

—Խայր , չիւնքի , —տէտի տօգ-
թօր , —պէն սէօյլէտիկիմտէ , Կօնթ-
րան էմնիյեթթ իտիպ տէ ինանմա-
եարագ , պէնի տէֆ իթմէքլիկի չօգ
իշթիմալտէն տիր էմմա , էկէրչի սիզ
սէօյլէր իսէնիզ ինանըր , վէ լագըր-
տընըղըտա տիյնէր . . . Վէ պուհ-
տանտա գաթիմաղար , սիզին վագի-
ֆէնիզտէն տիր . . . —զիրա , մէր-
գուժէ գօնթէս Ամէլի , մահգա սի-
զէ աշգ ու սէվտա վիրմիշ օլտու-
ղունտան նաշի տիր քի , քէնտի գօ-
ճասընը պէօյլէ զէհիրլէմէքտէ տիր
. . . —տիմէք տիր քի սիզ պու պապ-
տէ սիւքիւթ իյլէմէնիզլէ , մէրգու-
մէնին ճինայէթինէ իշթիւրաք իթմիշ
օլմագտասընըզ . . .

—Բէք ալէա . . . —տէտի Լիօնէլ
սաղըր պիր սէս իլէ , —մագաժ քի
էօյլէ տիր , պէն քէնտիմ խապէր
վիրիլիր . . .

—Ձաթընըզա պաշգա պիր ի-
ֆատէմ տահա վար տըր . . . —տէ-
տի տօգթօր . —պու սապահ պէն

Լէօբօլ Տէրէյնի կէօրտիւմ, մէր-
գոււմ բէք տիւշկիւն վէ բէք մահ-
զոււն ու միւլքէատէր պիր հալտէ
խտի . . .

— Տիմէք տիր քի, մէրգոււմ, պա-
շնտա տէօնմէքտէ օլան ֆէլաքէթ
չարխընը, տէրք ու ֆէհմ իյլէմէք-
տէ օլմալը տըր . . . — տէտի Լիօնէլ :

— Հէր նէ գատար մէրգոււմ չօ-
նուղու աճրմագ տա իսէմտէ, հայ-
տէրինիզ օլ խուսուսա օլ գատար է-
հէմմիյնէթ վիրմէյէլիւմ, — ֆագաթ,
տէյի իլավէյի մէգալ իթտի աօգ-
թէօր, — օլ գօրգմագ տա օլտուղու
տախի ֆէլաքէթէ, ետլընըղ քէնտի.
սի գուրպան կիթմէեէճէք տիր . . .

— Սնընլա պիրլիքտէ, եա պաշգա
քիմ՝ վար տըր :

— Բիւշիւք հէմշիրինիզ տախի
պիրլիքտէ՝ թէլէֆ օլաճագ տըր,

Լիօնէլ պիր թէլաշո տիւշէրէք,

— Պու տէտիկինիզ իհթիմալտէն
տէկիլ տիր, — տէտի :

— Բէք տէ իհթիմալտէն տիր, վէ
քէքտէ սահիհ տիր, վէ պէն իա-
տաա իտէրիմ քի պու պէօյլէ տիր, —
տէտի տօգթօր, — սիզ Լէօբօլա հէր
նէ ֆէնալըգ եաբաճագ օլուր իսէ-
նիզ, պիլմիշ օլունուղ քի, իքիսի-
նէ պիրլիքտէ եաբմըշ օլաճագսընըղ
տըր, էվլէթ, սիզ Մարինին տախի
հէլաքինի մուճիպ օլմուշ օլաճագ-
սընըղ տըր . . .

— Լաքին, իյի եա, տօգթօր,
մէկէրչի սիզ, Մարինին, սահիհէն
Լէօբօլու սէվմէքտէ օլմասընա ի-
նանմագտամընըղ :

— Հայ հայ, հէմ ինանմագտա-
եքմ, վէ հէմտէ գալիէն ինանմագ-
տաեքմ . . .

— Խայր, խայր, պէն պունա ի-
նանմամ . . . — Խայր, միւլքին տէ-
կիլ տիր, Բիշար Պէրնիէ իլէ նօլմի-
նին էվլատը օլան պիր գըղըն, քէն.

տի բէտէր ու վալիտէ վէ հէմշիրէ-
րինին, վէ հաթթա պիզզաթ քէնտի-
սինին ճէլատը պուլունան պիր հէ-
րիֆին օղլունա, էօյլէ տիլտատէ օ-
լուպտա սէվէմէղ :

— Ա, էֆէնտի, մէկէրչի աշգ ու
սէվտա տէնիլէն շէյտէ, ագլ ու
ֆիքը վէ մուհաքէմէ արամագլըգ
ճալիզ օլապիլիւր մի, — մէկէրչի թա-
րիխլէր պունուն պէօյլէ օլմասընը,
հէր վազըթ թաստիգ իյլէմէքտէ
տէկիլ մի տիրլէր, մէսէլա, մէկէր-
չի Մօնթէկիւլէր իլէ Գաբիւլէր
պիրպիրլէրինէ աուուլի էքպէրլէր
օլտուղլարը հալտէ, Բօմէօ իլէ Ժիւ-
լիէթ, պիրպիրլինէ աշգ ու սէվտա
վիրիպտէ սէվմէմիլլէր մի տիր :

— Խայր, պէն պունա ինանմամա

— Էֆէնտի, եանըմագ տա սընըղ,
պիլմիշ օլունուղ. — պէն պունու գա-
թէն քէնտի հէմշիրէնիզտէն թահ-
գըգ իտիպ անլամըշմ տըր, վէ հաթթ-
թա պու սէպէպտէն նաշի օլարագ,
զէվալը չօնուգ տա պիր գալպ հառ-
թալըղը պաշլամըշ տըր, նասըլ քի
սիզէտէ սէօյլէմիլլիմ տիր . . . կէրչի
հէնուղ աղըր պիր տէրէճէտէ տէ-
կիլ տիր, լաքին, գալպ խասթալը-
ղը տէնիլէն շէյ տէ էօյլէ պիր իլլէթ
տիր քի, սէպէպիյնէթ վիրիլտի-
կինտէ, պիրտէն պիրէ իլէրուլէր,
վէ սօնրա էօնիւ ալընմագ օլուր . . . —
ալէլխուսուս, մալիւմ եա, մատ-
մուազէլ Մարի, գաթէն ինճէ եա-
բըլը, գալիֆ, վէ սինիլի պիր գըղ
տըր . . . — վէ հաթթա, մէրգոււմ
զայթթիտէ տուլղուլու օլտուղուն-
տան, Մէրքիւցցատան կէօրտիւ-
կիւ էգիյնէթլէրին գօրգուլարը է-
սէրլէրինտէն, հալէա իւզէրինտէ
միւշահէտէ օլունմագ տա տըր . . . —
պիշարէ չօնուգ, գալպճէ վէ հէր
սուրէթլէ բահաթլըղա միւհթաճ
պուլունմագտա տըր . . . — էկէրչի

մերգումենին եաշամարնը իսիէր
իսէնիզ, անըն սէատէթի հալինէ
չալըյմալըսընըզ... -էկէրչի եալը-
նըզ պիր տէֆա, պիւլիւք պիր է-
լէմ ու քէտէրէ թէստուիֆ իտէր
իսէ, մաազալլահ, բէնչէյի էճէլէ
տիւշէր, պիւլի՛շ օլասընըզ...

Լիօնէլ պուշլարը պաշընը էօնիւ-
նէ էկէրէք տիյնէտիքտէն օծնրա,
Խա՛յր, -խա՛յր, -տէտի թէքրա-
րէն; -խա՛յր, պէն սիզին պու լա-
զըրտըրարընըզա ինանա՛մամ, -պա-
տէհու հիտտէթի վէ զազապնաք
պիր սէօլէյիշ իլէ տախի, -վէլէ՛վ,
էկէրչի պէնիւմ գըզգարնտալըմ օլան
Մարի, պուլմէրիէպէ պիր ալչադ-
լըզը իրթիքեապ իլէ, ֆամիլեամըզ
ճէլլատը պուլունան պիր ալչազըն
էվլատընա, սահիհէն մէյլ ու մու-
հապպէի վիրմիշ իսէ, պէնճէ էօլէ
պիր հալին իծրասընը կէօրմէքիք-
տէն իտէ, մերգումենին ճէնազէսի-
նի կէօրմէքիկի, տահա զիեատէ
թէրճիհ իտէրիւմ, -տէտի:

—Պու էօլէ պիրնիյնէթ տիր քի,
եազընտա գապուլ վէ իծրասը իհ-
թիմալին տախիլինտէ տիր... -տէ-
տի տօգթօր:

Պիրտէ պու միւքեալէմէ չօգ տէ-
վամ իթմէքսիզին, Բօպէնսօն կէլիպ
Լիօնէլէ, արապանըն հազըր պէքլէ-
մէքտէ օլմասընը խապէր վիրտի, -
Լիօնէլ էլտիվէնյէրինի վէ շաբգասը-
նը վազ իթտի, հազըր օլան խաֆիֆ
պիր ֆայթօնա պինտի, վէ պէհէրի
օնար պին ֆրանգ գըյմէթինտէ պու-
լունան չիֆթէ աթլարը գօչտուրա-
րազ, ֆարիսին եօլունու էլէ ալար:
Չիւնքի, մերգում, նըշան ալմազ-
լըզ մահէլլինտէ, հէր վազըթ թէ-
նատիւֆ իթմէքտէ պուլունտուղու
պիր տէլիգանլը թարաֆընտան
Մուլէն-Բուժտա, էօլլէ թաամընա,
տապէթլի պուլունմագտա իտի:

Պուշլար ֆամիլեասըզնա օլարազ,
Լամպէր Մասօլ վէ Օգթալ Բիշար,
վէ պէլքիտէ ժազ էրվիէօ տախի
օրատա պուլունտուղարը հալտէ,
թաամ իտէճէք իտիլէր:

Վէ Լիօնէլին, մէզքիւր տապէթի
գապուլ իթմէսինտէն աւրլ մագ-
սէտտէ, ժազ էրվրիէօնիւն, պիր
ճէմիյնէթ իչինտէ, նէ եօլտա հալ
ու հարէքէթ պէեան իտէպիլէճէկի-
նի անլամաղլըզտան իպարէթ պու-
լունմագտա իտի:

Լիօնէլ ֆարիստէ, հարպիյնէ,
նազըրընըն գօնաղը էօնիւնտէն կէչ-
մէքտէ իքէն, աչըզ պիր քիրա
արապասընըն, մէզքիւր գօնաղըն
գարուսու էօնիւնտէ տուրմագտա
պուլունտուղունու կէօրաիւ:

Մէզքիւր արապաստ, երկիրմի
պէշ երկիրմի ալթը չողլարընտա
պուլունտուղու հալտէ, պիրի շէհրի
էլպիտէլի, վէ տիկէրի տախի պահ-
րիյնէ գայմագամը իւնէֆօրմասը
կիյինմիշ օլտուղու թագտիրտէ, իքի
նէֆէր տէլիգանլը պուլունմագտա
իտի:

Լիօնէլին ֆայթօնու, մահէլլի մէզ-
պուրտան, սիւրաթ իւզըն կէչտի:

Մէրգում գայմագամ, հէր նէ
գատար, մէզքիւր ֆայթօնու գու-
լանմագտա օլան ճէնիթըլմէնէ տիգ-
գաթ իտիպ պազամատը իսէտէ,
աթլարը տիգգաթընը ճէլպ իլլէ-
տիքլէրինտէն,

—Ա՛հ, նէ՛ տիլպէր հայվանլար, -
տճապա քի՛մ տիր պու ատէմ, -
տէտի:

—Մէրգում բէք սահիպ սէրվէթ,
վէ բէք տէ զարիպ հալ ու թապիւթ-
լը պիր տէլիգանլը տըր... -սէն
անը թանըմաղըն, չիւնքի, սէնին
կիթտիկին վազըթ, տահա ֆարիսէ
բէք եէնի կէլմիշ իտի, -տէյի ճէ-
վապ վիրտի պահրիյնէ գայմագա-

մընքն արդատաշը :

— Էօյլէ պիր զէնկին, կէնճ, վէ զարիւյ թապիաթլը տէրիգանընըն իսմի՞ նէ օլուեօր :

— Լիօնէլ վարթըն... տէրէր քի, Թափառն Գըլլաբըն աղբապալարընտան տըր...

— Վաղաա էօյլէ, Թանըմաեօրում... — Թափառն Գըլլաբըն քիմէր օլուեօրլար...

— Սօնրա սիգէ սէօլէրիմ... — չիմտիքի հալ հայտէյինիգ աճէլէթէն իշիմիլէ պագալըմ... — սաաթ էօյլէնէ պիր չէյրէք իսթէր, հալպու քի Դրիֆիլինտէ վիրէճէք օլտուղու թաամ, թամ էօյլէտէ վիրիէճէք տիր, վէ պիղիմ արապաիսէ Մուլէն Բուժա պիղի, անճագ պիր չէյրէքտէն կէօթիւրէպիրիլ :

— Անճագ պէշ տագըգալըք իշիմ գալմըշ տըր... — տէտի պահրիյնէ գայիմագամը :

Գու իքի արգատաշլար արապատան աշտղը ինտիլէր, վէ տալիրէտէն իշէրի կիրտիլէր :

Գահրիյնէ մէէմուրինտէն պուլունան մէրգում տէլիգանլը, տալիլէնին հէր թարաֆընը զաթէն թանըմագտէ օլտուղունտան, սէրպէսթճէ հավիւեու տօլաշտըգտան սօնրա, սաղ գօլտա վագը ուֆագ պիր մէրտիվէնտէն եօգարը չըգտը, վէ եանընտա տիփարտա, եօլ Բէշէրէ-ի վէ բախաթիյնէ-ի Բահիլէ տէյի եաղըլմըշ օլան, վէ թա գարշըտա պուլունան պիր գարունուն էօնիւնտէ տուրտու :

Մէրգում, մէղքիւր գաբուեու աշտը, վէ րէֆիգիտէ պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ իշէրի կիրտի :

Իշէրիսի վաաի վէ մունթագամ պիր սալօնտան իպարէթ օլուպ, վէ պիր չօգ չէհրի վէ պէյլիք էլպիսէլի քեաթիպլէր իսէ, եաղը եաղմագտա իտիլէր :

Այրըճա պիր թրաբէգա պաշընտա տախի, պիր զապիթ օթուրմագտա, վէ քէզալիք եաղըյլա մէշղուլ պուլունմագտա իտի :

Դայմագամ, մէրգում զապիթ տօղրու կիթտի, վէ մէրգում տա պաշընը գալտըրարագ, ասկէրի սուրէթտէ պիր սէլամ վիրտիքտէն սօնրա :

— Դայիմագամ պէյ, անապա պիր էմրինիգ վա՛ր մը տըր, տէյի սիւալ իլլէտի :

— Եօլ Բէղքէրէմի ալմագ իոթէր իտիմ :

— Շիմտիյէ գատար մէէղունէն մի պուրատա պուլունմագտա իտի նիգ :

— Էվվէթ, օնպէշ կիւն իշին բուլսաթ ալմըշ իտիմ :

— Նէրէտէ իմղալանմըշ իտի :

— Թուլօնտա :

— Կէլտիկինիգտէ պուրատա գալտ իթտիրտինիգ մի իտի :

— Էվվէթ, էֆէնտի :

— Իսմի ալինիլի հիմմէթ իտէ՛ր միսինիգ :

— Դայիմագամ շու աթիտէքի իսմի վիրէրէք :

— Արման Բէյմօն Տօրսէյ, — տէտի — Բէք ալէա...

Մէրգում զապիթ, իւզէրլէրի նիւմէրօ իշարէթիլլէ թանգիմ իտիլմիշ պիր չօգ էվրագըն իշինտէն տրատը, վէ :

— Արման Բէյմօն Տօրսէյ... — տէտի եիւքտէք պիր օէս իլէ, — Էվվէթ, պուրատա տըր... — պու ագշամ Թուլօնա ալտէթ իտէճէ՛քմիսինիգ :

— Էվվէթ, պու ագշամ կիտէճէկիմ :

— Գուեուրունուգ գայիմագամ պէյ... զաթէն վիլէ իտիլիպ պիթմիշ տիր, վէ հէր պիր չէյ նիղամը :

տայիրէսինտէ տիր . . :

—Թէչէքքիւր իտէրիմ :

Արման Տօրսէյ , —Թա էվլէլտէն
Կուսեանիւտա իքէն թանըմագտա
օլտուղունուզ պու տէլիգանլըտըր-
մէրգում եօլ թէզքէրէոնի ճէպի-
նէ գօյտու , վէ Մուլէն Ռուժա կիթ-
մէքիք իւզրէ , քէնտի րէֆիգիլլէ ,
կիտիպ արապալարընա պինտիլէր :

18

Դօնթ տը ֆիլիֆիլին տալէթ իթ .
տիկի քիմէսնէլէրտէն , ծննէֆէր քէ-
սան , Անթէն ճատտէսինտէ վազը
պիր թաալիսանէնին պիյիւք սալօ .
նսնտա թօրլանմը իտլէր :

Օյթաօ Րիշտը իլէ Լամպէր Մա-
սօլ , վէ ժաօ էրփիէօ տախի , պուն-
լարըն իչլէրինտէ պուլունմագտա ի-
տիլէր :

Ժաօ էրփիէօեիւ , Լիօնէլ Վարթըն ,
քէնտի թանըտըրլարընտան պազը-
լարընա թագտիմ իլէ թանթթըր-
մըշ օլուպ , վէ իյշ ու իշրէթէ , վէ
օեռնա սէֆտհաթա տայիր ճէմիյ-
եթթլէրտէ իսէ , հէր քէս իլէ գօ-
նուշուպ ահպապլըգ իթմէքլիք քէք
գօլայ օլտուղու կիպի , մէրգում տա .
խի , ալմըշ օլտուղու թալիմաթ իւզ-
րէ , մէզքիւր թարիգի թութմագ-
տա , վէ պինտէն ալէյհ , չօգ ճէ-
միյեթթլէրէ կիրիպ չըգապիլմէքտէ
իտի :

Լիօնէլ Վարթըն , Ժաօ էրփիէօ-
եիւ , քէնտի սօսթլարընա , հէր նէ
գատար թէրպիյեթ վէ նէպաքէթ
ճիհէթթլէրինճէ պիր ազ նօգսանը
տէրքեար օլուպ , վէ պազը գարիպ
գարիպ թապիթլարը տա վար իսէ
տէ , պու ճիւմէ իլէ տախի , դայէթլէ
միւթէպէր ֆամիլեատան պիր ճէն-
թըլմէն տիր , տէյի անլաթտըրմըշ ի-
տի :

Վէ պինտէն ալէյհ պազը թէր-
պիյեթճէ նօգսանլարընա , վէ պազը
գատա էլփազ վէ թապիթլարընա ,
վէ քէգալիք պազը չօլթազճա հալ-
ու հարէքէթթլէրինէ , իտլլի վազըթ-
լարտան պէրու , տիեարը ախէրլէր-
տէ պուլունմաթըն , սէպէպ օլա-
րաօ պիլտիրմէքտէ իտի :

Պունուլա պէրապէր , իտլլիճէ
սէրվէթէ մալիք օլտուղու կիպի , պիր
իյի թէրգիտի , վէ կիւզէլ կիւզէլ տէ
աթլարը արապալարը պուլունտու-
ղունու , վէ քէգալիք չէնմէլլէպ պիր
տէլիգանլը օլտուղունու , վէ ազլու
ֆիրտսէթի տէ եթլինտէ պուլուն-
տուղունու սէօլլէմէքտէ իտի :

Հէրքէսին տախի էօլլէ պիր տէլի-
գանլըտան արաեղպ մաթլուպ իտէ-
ճէկի , իշթէ անճաօ պունլարտան ի-
պարէթ իտի , տիմէք տիր քի , հէր
ճէմիյեթթլէրտէ հիւսնի գապու լիյեթթ
պուլմագլըղա շալէսթէ իտի :

Լիօնէլ , մէզքիւր սալօնտան իչէ-
լի կիրէր կիրմէզ , քեաֆֆէյի հա-
զըր պուլունանլար , քէմալի իհիթի-
րամ իւզրէ գապուլ պիրլէ , կիտիպ
էլինի սըգմաեա միւտարատի իյլէ-
տիլէր :

—Նասըլ , աճապա սիզլէրի չօգ-
պէքլէթտիրտիմ մի , —տէյի սիւալ
իթտի Լիօնէլ :

—Խայր , էֆէնտի . . . —տէյի ճէ-
վապ վիրտի գօնթ տը ֆիլիֆիլի ,
հաթթա , պիր չէյրէք կիճ գալա-
պիլմէքլիք , ատէթտէն օլարաօ հապ-
գընըզ օլտուղու հալտէ պիլէ , թամ
վազթինտէ եթթիշտինիզ . . . —վէ
պունտանտա գաթինազար , էն սօն
թէչրիֆ իտէն գաթընըզ տէկիլինիզ ,
տահա կէլմէեէն գաթլար տախի վար
տըր քի , ծնլարատա պէքլէմէքտէ-
յիզ . . . —իմտի , իշթահ աշմագ ի-
չին , շիմտիքի հալ պիր գատէհ Դսէ-
րէս պուլունլարապիլիթինիզ :

Լիօնէլ էլտիվէնըրինի չըզարտը, մէրգուսուն էլինտէն պատէհիայը պիշտի, վէ պատէհու ժազ էրվիէօնիւն եանընտ կիտէրէք, վէ եավաշ սէս իլէ սէօյլէեէրէք:

—Միւսքին օլտուղուս մէրթէպէ վազըթ կէշիրմէքսիզին, Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնէ կէլմէլիսինիզ, չիւնքի սէօյլէեէ ճէկիմ վար տըր . . . —տէտի:

Արատան օն տազըզա կէշտի, վէ պէօյլէ շէյլէրտէ առամ պէքլէմէք. լիք բէք կիւս օլտուղունտան, հէրքէսին սապըր քէսիլմէկէ շաշտալ:

—Մէ, —տէտի Մ. Թիէֆֆիլ, —պիզիմ տաթուսուզ Լօթիէ կիծիքսի . . . —պէսպէլի թազսիրաթ պաշիրիյիէ նէզարէթի տայիրէսինտէ օլմալը տըր . . .

—Պահիրիյիէ նէզարէթինտէ մի, —տէտի Լիօնէլ. —իյի եա, Մ. Լօթիէնին պահիրիյիէճէ պիր մէլմուրիյի եէթի պուլունմազոսա տէկիլ տիր, օլ տէտիլիսիզէ ալլըմ իրմէեօր . . .

—Խալը, Փազաթ, քէնտի ահապապարընտան պիրիսի տէ պիրլիք տէ կէթիրէճէք օլուպ, վէ մէրգուսիսէ, պահիրիյիէ գալմազամուրընտան տըր, բէք իյի վէ հէքսիմիզինտէ բէք սէվտիկի պիր տէլիքանլը տըր, վէ պուս ազչամաթ Թուլունտ եօլճուս օլաճագ տըր, չիւնքի, պիր պաշ կիւնտէն պէրուս մէլգուսէն Փալիստէ պուլունմազոսա իտի:

Լիօնէլ թամ տիհանըն աչըպտու, մէրգուս գալմազամըն իսմինիսիւալ իթմէք իւզրէ իքէն, պիրտի Ֆիքրինտէն, թանըմաղըզ պիր առամըն իսմինի սիւալիթմէ բլիկէ պիր լիզում կէօրմէտիկինտէն, սարֆը նաղար իյլէտի:

Պու հէնկեամտէ, սալօն գարուսու տուր աչըլտը:

—Մաղուր տիլէրիզ, էֆէնտիլէթ, —տէտի մէրգուս Մ. Լօթիէ սալօն

գարուսունտա տուրալագ, —կէրչի նէզտինիզտէ մահճուպուզ, Փազաթ, մէճպուրիյիէթիմիզումէն նաշի կիծիքմիշիզ տիր, չիմաի սիզէ սէպէպինի պէեան իյլէտիկիմիզտէ, հիշչիւրհէմիզէօք տուր քի, լուիթէն աֆիլ իւէճէքսինիզ տիր . . .

Մէրգուս պունտ սէօյլէտիկիյլէ պէրապէր, Արման Տօրսէյտէ արգաթիտա պուլունտաղու հալտէ, սալօնտան իշէրի իլէրուլէմէկէ պաշլալ:

Լիօնէլ մէրգուս պահիրիյիէ գալմազամըն կէօրիւր կէօրմէք. երբ սարքմաթ մուրուլուս շատր կիպի պիր հալ քէսպիտէրէք, էյիմ պէլիմ օլտու:

Լիօնէլին բէնկի տիմալագ պիր էօլիւ լէհէնի քէսպիթմաթ, վէ պալի հաառէն զիեառտէ տիմաեա պաշլալ տըլընտան, սօլ էլինի գալպի իւզէրիսէ վազ իյլէտիկի կիպի, տիկէր էյլէյլէ տալի, տիզլիթի թաթմազ մէքիթէպէտէ պիր հալէ կէլմիշ օլտուղունտան, եանընտա պուլունտան էշեալարտան պիրիսի թաթմալ տաեանտը, հէր քէս եէնի կէլմիշ միւս սաֆիրլէր իլէ մէշըու պուլունմաթ տա օլտուղունտան, քիմսէ Լիօնէլին շու հալինէ սիզգաթ իթմէքտէտէ կիլ իտի:

—Իշթէ հէֆիմիզ թէքմիլիզ, —տէտի Լամպէր Մասուլ, —վէ աճըլտան իսէ ճանըմըլ չըզմազոսա տըր . . . —աղիզիմ Մ. Թիէֆֆիլ, ինսանլըզ նամընա օլարագ, էմի իտինիզ տէ արթըզ թաալարը կէթիրիսիլէր, հէլէ պէն էօյլէ դանն իթմէքտէ յիմքի, թէքմիլ պիր գօեուն կէթիրիլ սէ եէյիպ պիթիրէհէկիմ տիր . . .

Լիօնէլ իսէ, պաւ արատա, հէր քէստէն քէնտի հալիսի սէթր իտէպիլմէքլիք նիյիէթիյիէ, պիթիթիլ գուվէթիլլէ շալըշմազոսա իտի:

Վէ մէրգում՝ ու մէրթէպէ ուեա-
նըգ՝ պուլունուպ քէնտինի թօբլաւը
վէ ազլընը տա պաշընա ալաը քի, ու
հէնկեամտէ, ուլ էլինին էօթիւզ
քարմաշընա պուլունան, վէ Սէնա
նէհրի թօբլազլալը իշինտէն չըլա
ըլմըշ օլան կիւմիշ եալարզը պիր
հալգա եիւզի կիւ չըլարաըլը կի
պի, եէյէկինին ճէպինէ վաղ իլլէտի
Պատէհու տէրունէն իզլիթապ
աղիմ իւզրէ պուլունուպ, Փազաթ
տուրէթի գահիրէսինտէն իտէ, հիշ
պիշ չէ, պէլի իթմէմէքտէ օլաու-
զու հարտէ աուրա վիրտի:

—Էվլէթ, ազիզիմ Մասալ, հէվի
սիմիլին տախի գարնը աճըլ մըշ տրի,
հալգընըզ վաթաըր, պուեալու-
նուզ սուֆրահա, —տէտի Մ. աը
Ֆիէֆլիլ, —Փազաթ, սուֆրահա օ-
թալմազտան էվլէլ, պիր քէրէլու
զըմ կէլիլ քի, սօնրատան կէլիշ
օլան իքի տօսիլարը սիղէ, վէ սիզի
տախի քէնտիլէրէ թապաթիմ իտէ
յիմ, յիւնքի իլք տէֆա օլարազ թէշ
րիֆ իտիպ սիզի կէօրմէքտէ տիր-
էր:

Տէհէթլու վազաալարըն վազթի
թէգարիւպ իլլէմէքտէ իտի:

Վէ Գօրանըն սինէսի տիմաուրըյա,
տօտազլարընքն տիթրէմէսի, պիւ-
թիւն պիւթիւն մահվ օլմազտա իտի:

Պիրտէ պու հէնկեամտէ, գօնթ
աը Ֆիէֆլիլ, եէնի կէլիշ օլան պահ
րիյեէ գալմազամընըն գօլունտան
թութարազ, Գօրանըն եալընա-կէ-
թիլտի, վէ,

—Ազիզիմ Լիօնէլ Վարթըն, պահ-
րիյեէ գալիմազամլարընտան պու-
լունան Մ. Արման Տօրոէեի սիղէ թազ
տիմ իտէրիմ. . . —տէտիկի կիպի, Մ.
Արմանա խիթապէն տախի, ազիզիմ
Արման, պիր չօգ միլիօլար սահիպի
պուլունան մօսիէ Լիօնէլ Վարթըն
նը սիղէ թազաթիմ իտէրիմ. . . տէտի

Լիօնէլ Վարթէն մէգըիւր մէրասի-
մէ պէլէմէքտէ օլաուզունտան, ա-
լաշըլմազ մէրթէպէտէ տօտազլարը
տօտալունտան պիր չէ, սէօլէեւրէք,
հիւրմէթ իւզրէ պաշընը էյտի. վէ
իլման իտէ, Լիօնէլին, թըպզը քէն-
տի սէվիլիլիսիւ օլան Գօրահա պէն-
գէմէքտէ օլաուզունու կէօրտի կիւն-
տէն, կէօղէրինի տիքիպ պազարազ,
սէ. եալաճալընը շաշըրաը, վէ պութ
կիպի տուրա գալաը:

Էվլէթ, մէրգում աաթթա զոյ
ազըլ օլարազ, նէ եալաճալարը,
վէ պու մրթէպէ պիր միշապէ հաթ
հալգըրտա, նէ մառէա վիրէ ճէկինի
պիլէմէքտէ իտի:

Հազրր պալունանլար իտէ, մէր-
գում իւզէրինտէ հաթըլ օլան պու
հալին ապա սէպէպինի պիլէտիք-
լէրինտէն, տիւշարը թէաճիւպ օլ-
մազտա իտիլէր:

Գօրա իշ պու մէնզարէեէ սիլը նի-
հալէթ վիրմէքլիլին էհէմլիյէթի-
նի հիսս իլլէտիկինտէն,

—Էֆէնտի, զաթընըզըն պազը-
շընտան էօլլէ աշաշըլմազտա աըլ
քի, զիեատէսիլլէ տիւշարը թէաճ-
ճիւպ օլաուզտաընը, վէ նաաըլ
քի Մ. Ֆիէֆլիլտէ սէօլէտի, պիզ
պիրպիրիմիլէ իլք տէֆա օլարազ
թէսաաթի թիթմէքտէյիլ, եօզսա
սիլ պէնտէնիլի, քէնտի տօսիլա-
րընըտան պիրլնէ մի պէնդէթմէք-
տէսինիլ:

Լիօնէլին պու սի ալի իւզէրինէ,
Արման նէզաքէթ լէրաէսինի եըլ-
թարազ,

—Ահ, —տէյի պաշըրաը, —է-
ֆէնտի, եալընըզ պիր պէնդէտիլ
տէկիլ տիր, իլլա, հալգըզաթի հալ-
տէ օլարազ, քեամիլէն թաթալազ-
տէ օլաուզում ալի պիր սիմահա,
այնի կէօղէրէ, վէ ալի պիր սէսէ
մալիք պուլունազ տալընը, վէհա-

սըլ էօլէ զանն իթմէքտէյիմ քի,
օլ թանքմագտա օյտուղում զաթ,
պիղղաթ քէնտինիղսինիղ:

—Մէրգոււմ տօթմունուղ աճա-
պա պիր տէլիգանըմը տըր:

—Խայր... պիր կէնճ գրղաղը...

—Տիմէք տիր քի, էֆէնտի, —
տէտի Գօրա կիւլիւմսէրէք, —օլ
տէտիկինիղ պիր գրղըն, քէնտիմ
օյմաղղըմտան աօլտեր, գալիէն
պիր եւմին իտէպիլիւմինիղ...

Պունուն իւղէրինէ հէրքէս թա-
րաֆընտան պիր կիւլիւմսէր պաշ-
լատը իտէտէ, եալըբը Արման մէզ-
քիւր կիւլիւմսէ հիտտատը օյմա-
տը:

Նիհայէթ կիտիպ սոֆրաեա օ-
թուրտուր:

Հէրքէս քէնտի քէյֆինէ, իտթէ,
տիկի տատմըն եանընա օթուրտու:

Գօրա իտէ, Արման Տօրսէ եւա-
զըն պիր եէրտէ օթուրմամեա չա-
լըշտը, վէ մէրգոււմսէն զարըն Մը-
րաւընտա օթուրտու:

Արման, էվլէլա սուս բուս տու-
րուպ տիւշիւնմէ կէ պաշլատը, վէ օլ
մէրթէպէտէ տալիքն պիր հալտէ
պուլսնտու քի, նէ եէտիկինէ վէ նէ
տէ իշտիկինէ տալա տիպ գաթ իտէ-
մէմէքտէ իտի, վէ պինապէրին պիր
մըզնատըղըն չիլիկի քէնտույէ չէք-
տիկի կիպի, Լիօնէլին վէնուտի տէ,
մէրգոււմսէն պաղըշըն քէնտույէ
չէքմէքտէ պուլսնտուղունտան.
պիր աիւղիյիէ մէրգոււմսէն եիւ-
ղիւնէ պաղմագտա իտի:

—Էֆէնտի, —տէտի մէրգոււմ պիր-
տէն պիրէ, —էկէր միւստատէ պու-
ետուրը իտէնիղ, զաթընըղա պիր
չէյ սիւալ իտէյիմ:

—Գուետուրունուղ, էֆէնտի, հէր
նէ տէ օյտա ճէվապընա հաղըրըմ...
նէ՛ իմիշ պաղալըմ սիւալնիղ:

—Զաթընըղըն ապընէ՛րէտէն տիր:

—Գալիւթթատան տըր, չէհրի
մէզպուրուն էն պիւլիւք պանքէրի-
նին եէկէնիյիմ պէն...

—Աճապա սիղ հիշթօրթօ—Բօգօտա
իզամլթ իթմիշմիսինիղ տիր:

—Խայր... ֆաղտէթ օրատընք տա-
խի պիլիլիմ, կէօրմիւշիւմ տիր...
—վէ հաթթա օրատա, վալիւմլիւմ
րաֆընտան պիր խոսըմըմ տախի վար
տըր, չիւնքի վալիտէմ Ժրանսըղ ի-
տի...

—Պիր խոսըմընք՝ զմը վար տըր...
տէտի Արման Տօրսէյ, սինէտի իրգ-
թըղ աթմաեա պաշլատապ:

—Էվլէթ, —նօթէր Սիթիւմսէ Լը-
րօա պէնիմ տաեղմ տըր:

—Սիթիւմսէ Լըրօա՝ մը, —տէյի
պաղըրտըր Արման, —պէնտէնիղ մէր-
գոււմսէ րէք իյի թանըրըմ, —Պունա
կուսեա տիլատա չօգ հիւրմէլիլէր
իթմիշ օյտան պիր ֆամիլեանըն տալի
նօթէրի օտուր:

—Տաեղմա պիրիքտէ օլտրագ-
կուսեանիլատա տալի կիտիպ պիր
գաշ սաաթ գալմըշըմ տըր, —տէտի
Լիօնէլ, —աճապա օլ թանքաղը-
նըղ ֆամիլեա, Պէրնիէ՝ ֆամիլեա-
տը մը տըր:

—Թաճամ, էվլէթ, Պէրնիէ ֆա-
միլեա տըր... —տիմէք տիր քի,
էֆէնտի, մէրգոււմսէ վէ քէնտի քէ-
րիմէլէրինի կէօրմիւշ օյմալընըղ
տըր, էօլէ՛ մի:

—Շիւրհէսիղ:

—Մէրգոււմսէն պիւլիւք քէրիմէ-
սինի տէր խաթըր իյլէմէքտէ՛միսի-
նիղ:

—Է՛հ, էրէյիճէ տէրխաթըր ի-
տէպիլմէքտէյիմ... —Աճապա իս-
մի՛ նէ իտի, սիղին խաթըրընըղա
մը տըր:

—Իմի Գօրա իտի... —տէտի
Արման, սէսինտէ պիր նէվի տիթ-
րէյիշ հուտուլէ կէլէրէք:

—Հա, Թամամ, Դօրա իտի . . .
էվվէթ, Թա քէնտիտի . . . —շիմտի
Խաթրիմա կէլտի . . .

—Իշթէ, էֆէնտի, —տէտի Ար-
ման Տօրսէյ, ի գերիմտէ հասըլ օ-
լան պիր թէաճճիւ պիր ազիմին սէպէ-
պիտէ պուտուր. շէօյլէ քի, զաթը-
նըզ, թըպզր, մէրզ ումէ մատմօաղէլ
Դօրանա պէնղէմէ քուտիւնիզ . . . —
էկէրչի Կուաեանիլատա օլա իտիք,
շու միւշա պէ հաթր, հէրքէսին թաս.
աիզ իտէ ճէկինտէ շիւրհէ եօզ իտի .

—Իհիթիմ օլ տիր, ֆազաթ, պէն
տէնիզ օլ մէրթէպէ թատտիպէ ճէ-
սարէթ իտէնիլթաւն տէկիլիմ . . . —
շիւնքի, պէնտէնիզ օրալարա կի-
տէլի, պու կիւն պէշ սէնէնի կէշմիշ
տիր . . . —վէ էոյլէ տէ զանն իտէրիմ
քի, օլ վոզրիլարտա, հէնուզ մէր
գումէ մատմօաղէլ բէք ուֆազ
իտի .

—Վազաա էոյլէ տիր . . . —տէտի
Արման Տօրսէյ, վէ ճիւղիճէ սիւ-
քիւթ ի զրէ տուրտուգտան սօնրա,
թէքրարէն քէլամէ աղազ պիրլէ, —
Մ. Պէրնիէնին նէ սուրէթլէ էօլ-
միւշ օլմասընն հիքեայէսինի, տա-
եընըգտան տիյնէմիշմիսինիզ տիր .

Դօրա ըէնկի աթարազ .

—Խալր, էֆէնտի . . . տէտի .

—Եադընտա եինէ օլ Թարաֆ-
լարա կիտէրէք, տաեընըլա կէօ-
րիւշմէ քիքնիյեթինտէ միսինիզ . . .

—Շիմտիքի հալ էօյլէ պիր նիլ-
եէթիմ կէրչի եօզ իտէտէ, իհիթի-
մալին խարիճինտէ պիր շէյ տալի
աէկիլ տիր . . .

—Գէն եինէ օլ Թարաֆլարա,
Անթիլ առալարընա տօջրու կիտէ.
ճէկիմտիր .

—Եադընտա՝ մը .

—Էվվէթ, —հաթիմա պու կիճէ
Թուլօնա եօճու. օլաճաղըմ տըր . . .
—իմտի, էկէր, զաթընըզ, կէրէք

Բօրթօ—Բօգօեա տտեընըզա խիթա-
պէն, վէ կէրէք մատմօաղէլ Պէրնիէ-
լէրն խիթազ օլարազ մէքթուպլոր
իթասընը միւրատ իտէր իսէնիզ. քէ-
մալի մէմուռնիյեթլէ կէօթիւրիւպ
թէսլիմ իտէրիմ, վէ հաթիմա զա-
թէն Կուաեանիլատա տալիս կիտէ-
ճէկիմտիր . . .

—Էլպէթիմէ օրաեա տալիս կիթ-
մէ քլիկինիզ իզ թիզա իտէճէ ք տիր,
շիւնքի տօթիմմազ Լիսնէլէ պէն-
զէմէ քտէ պուլունան մօտմօաղէլ
Դօրանըն հիւսնի ճէմալի, պիթիմա-
պի սիլի, օլ թարաֆա տալիս շէ-
քիւզ կէօթիւրէճէք տիր, էօյլէ տէ-
կիլ մի, —տէտի Մ. տը Ֆիէֆիլ
կիւլէրէք .

—Էվվէթ, ազիզիմ գօնթ, մէր-
գումէ բէք տիւպէր տիր, հէմ հատ-
աէն զիեատէ տիւպէր տիր . . . —տէլի
ճէվազ վիրտի գայիմագամ շէվգէ
կէլէրէք .

—Պէլքիտէ մէրզ ումէ եէ տիլտա-
տէ օլմուշուռնուզ տուր, էօյլէ՞ մի .

—Հայ հա՛յ, ըուհում կիպի սէվ-
մէքտէյիմ . . .

Դօրա մէրզ ումուն պու սէօյլէ-
յիշինի իշիթտիկինտէ, գալպինտէ
օլ մէրթէպէ պիր սէֆա տուլտու
քի, Կուաեանիլատա վուգուա կէլ-
միշ օլտն օլ տէհշէթլու վագաալար-
տան պէրու, էօյլէ պիր սէֆա հիսս
իլլէմէմիշ իտի, —մէրզ ումէ քէնտի
կէօզլէրի պագըշընտա հուսուլէ կէ-
լէն աթէշի մէմուռնիյեթի սէթի
իլլէմէք իսթէտիկինտէն, կէրչի
կէօզլէրի էօնիւնէ պագմաեա պաշ-
լատը իսէտէ, գալպի իսէ, մէսէր-
րէթ աթէշինտէն նաշի գան իլէ տօլ-
մագտա իտի .

Պահրիյեէ գայմագամը, քէմա-
լի տըղու իւզրէ, Դօրանըն եիւզիւն-
տէն եօգարը պագմագլըզ զայրէ-
թինտէ պուլունտուզու հալտէ, քէ-

լամէ աղաղ պիրլէ .

— Էֆէնտի , պէնտէնիդին թէք-
լիֆինէ հիշ պիր ճէվապ վիրմէտի-
նիզ , աճապա գազուլինէ հիմմէթ
իտէճէ՝ քմիսինիզ :

— Ի՛նչմալի մէ ֆուստիյեթ վէ թէ .
չէքքիւրի ազիմ իւզրէ . . . — տէտի
Լիօնէլ , — ֆազաթ , էտէֆ իտերիմ
քի , մատմօաղէլ Պէրնիյեթի թա-
նըմազլըգ շէրէֆինէ նայիլ օլմա-
տըղըմտան , օնա մէքթուպ ետղմա-
եա ճէտարէթ իտէմէզ իտէմտէ :
մատամ քի կէօթիլ լամէքլիկէ հիմմէթ
իտէճէքմիսինիզ տիր , տանըմա խի-
թապէն պիր մէքթուպ վիրիւրիմ . . .
— պու կիճէ եօլնու օլտնապ ընըզ
տէտինիզ , էօյլէ տէկիլմի Լիֆէնտի ,

— Էվլէթ , էֆէնտի , պու աղշամ
սաաթ եէտիեի շէյլէք կէչէրէք ,
բօսթա թըլնիլլէ Մարտիլեաեա ի-
նէճէկիմտիր :

— Իմտի էօյլէ օլտուգտա , պիր
ուշազլա սիզէ մէքթուպու մու կէօն .
տէրէպլիւրիմ . . .

— Սթատիօնու պիւֆէսինտէ մէր-
գումու պէքլէրիմ . . .

— Զաթընըզա շունու ընճա իտէ-
րիմ քի , մատմօաղէլ Պէրնիյեթի
կէօրտիլկիւնիւզտէ , թարաֆըմտան
սէլամ թագատիմինէ հիմմէթ իտէ-
սինիզ :

Արթըգ պու արտտա լազըրտը
ումուսիյեթ սուրէթի քէսպ իթտի ,
վէ Արման Տօրսէյ տախի , մէզքիւր
լազըրտըլարը իշիթտիքճէ , խէեա-
լաթ տէրեալարընա տալմաեա պաշ-
լատը :

Թաամ պիթտի ,

վէ գահվէ , վէ եէմիշ , վէ մէշ-
րուպաթ վազթի կէլտիքտէ , Լիօ-
նէլ , պիր իշ զըմնընտա ըանտէ վու
վիրմիշ օլմասընը պէհանէ իտէրէք ,
կիթմէք իսթէտի :

Արման Տօրսէյ մէրգումուն եա-
նընա եազլաշտը ,

— Կէրէք ֆարիստէ վէ կէրէք
ֆարիստէն ուզադտա , իքիմիդին
տախի տօթու օլան զաթլար պու-
լունմադտա տըր . . . — տէտի , — էրի-
նիզի վիրմէքլիկէ հիմմէթ իտէ՝ ըմի-
սինիզ ,

Գօրա մէրգումուն պու լազըր-
տընը իւզէրինէ տիւշարը թէրէա-
տիւտ օլտու , վէ իւզէրինտէ պիր
տիթրէմէք էսէրի հիսս իյլէմէկէ
պաշլատը :

Արման թարաֆընտան զուհուրա
կէլէն շու թէքլիֆ , Գօրանըն պա-
տի էնտիշէյի ազլիմ օլմադտա ի-
տի , շիւնքի , մէրգումուն էլինի
թութաուզունտա , տէրսունէն հիսս
իյլէմէքտէ օլտուզու տօլլընեա զա-
լէպէ իտէմէզտէ , էլի տիթրէր , վէ
էսրար տա զահիրէ չըզար տէյի
շիւրհէ իյլէմէքտէ իտի :

Փագաթ , պու ճիւմէ իլէ տա-
խի , ըտտ իթմէքլիք տախի միւմ-
քին տէկիլ իտի :

— Պուեուրունուզ . . . — տէյի ճէ-
վապ վիրտի Գօրա :

Մէրգումէ , քէնտի սաղ էլինի
Արման Տօրսէեէ ուզաթմադտա ի-
քէն , մէրգում տախի , աճապա
բարմաղընտա պուլունան կիւմիւշ
եքլիկիւ կէօրէպլիւրմի իւմիտիյ-
լէ , կէօզլէրինի սօլ էլինէ տիքէրէք
տիգաթլը տիգաթլը պազմազ-
տա իտի ,

— Ատիյիէօ , էֆէնտի . . . — տէտի
Արման Տօրսէյ մազմումանէ պիր
սէս իլէ :

— Նիշին ատիյիէօ տիմէքտէսի-
նիզ , պէլքի պիր կիւն եինէ պիր
պիրիմիզէ գազմաշուպ տա կէօրէպի-
լիւրիզ , — տէտի Գօրա :

— Վազտա էօյլէ օլմասընը պէն-
տէնիզ տախի արղու իտէր իտէմ
տէ , իւմիտլար օլմաղըզա ճէսա-
րէթ իտէմէքօրում . . .

— Ինչպա՞յն, քէ՞մալի ուրհէթ վէ սէյումէթ իւզրէ սէյահհաթ ի. տէրսինիզ, — պու ազշում, տաեքմա եազաճաղըմ մէքթուպու, զաթընըզա, շըմէնտըֆէր սթասթոնունա եէթիշարիերիմ:

Վէ պունուն իւզերինէ Լիօնէլ հէր քէսին էլինի թութուպ վէտա. լաշալըգտան սօնրա, պըրազըպ տի. շարը չըգտը:

Թումամ պըրազըպ կիթմէնին աէ վազթի կէլմիշ իտի:

Չիւնքի, ու մէրթէպէ իզթիրապր տէրուն իւզրէ պուլունմազտա իտի քի, արթըզ թէհամիւյէ թազա. Թը գալմամըշ իտի, շէօյլէ քի, քէն ակնի զապթ իտէմէյիպ տէ, էսրալըն մէյումանէ չըգտճաղը թէհէլիքէսի պուլունմազտա իտի:

Բարմազըլըր Թուլթարադ, մէր. տիվէնաէն աշաղը ինտի:

Վէ արապասընա պինտիկինտէ, «ի. նէսի գապարմազտա, կէօզլէրին. տէն տամլալար տէօքիլմէքտէ, վէ եանազլարը պիւթիւն պիւթիւն սօլ. մադտա իտի:

Ճադաթ, տէտի մէրգումէ քէն. տու քէնտույէ, — եինէ քէնտիմի ըիւր իզպալ ատտ իտէրիմ. . . — չիւն. քի մէրգում պէնի ասլա ունուլմա. մըշ տըր. . . վէ հալէա տա էգ ճան ու տիլ պէնի սէվմէքտէ տիր. . .

19

Լիօնէլ կիթտիքտէն չէնտ տաղը. գա սօնրա, Արման Տօրաէյ կիթտիք. ճէ ֆիքրի մէշղուլիյէթլէրի արթ. մազտա օլուպ, վէ տիւզճէ կէօր. մէքտէ պիլէ օլմաաղըր թագալրաէ, գալապալըգտան շէօյլէ պիր թարա. ֆա շէքիլէրէք, կէօզլէրինի թավո. նա տիքիպ տէ նազըլտուրա պազ. մադտա իքէն, պիրտէն պիրէ աեա. զա գալգտը, տօթիու օլտն Լօթիէ.

նին գօլունտան թութու, վէ ալըպ պիր բէնճիրէ էօնիւնէ կէօթիւրտիւ:

— Պազասնա, ազիլիմ Արման, — տէտի Լօթիէ մէրգումա, — նէ տիր պու սէնտէքի հալ, մութլադա սէն. տէ էսրարա մէնսուպ պիր շէյ օլ. մալը տըր. աճապա սըրընըզը պա. նա աշապիլիթմիսինիզ:

— Պիզ պահրիյէ տալիւրէսի գա. թուսու էօնիւնտէ արապատան ին. մէք իւզրէ իքէն, — տէյի ճէվոպ վիրտի գալիմադամ, — սէն պանա Լիօնէլ Վարթըն հազգընաա պիր լա. ղըրաթ իթտի իտին. . .

— Էյ, շիմտի սէն մէրգում հադ. լընաա՝ մը տիւշիւնմէքտէսին:

— Էվվէթ:

— Նօգսա օլ սէօյլէտիկինիզ պէն. ղէյիշ, հալէա ֆիքրինիզի իշղա՛լ մը իյլէմէքտէ տիր:

Արման տօթիունուն սէօյլէտիկինի թաստիգ նիյէթիլիյէ պիր իշարէթ իյլէտիքտէն սօնրա քէլամէ աէվամ պիրլէ:

— Սիզ պանա, Լիօնէլ վարթըն իշին, Թուճտան գըզլարըն ազրա. պալարընտան տըր. . . տէտի իտի. նիզ, էօյլէ տէկիլ մի, — տէտի:

— Էվվէթ, էօյլէ տիր, վէ պունուն. տա սէպէպի շու տուր քի, մէր. գում զայէթլէ ուղադ պիր մահէլլ. տէն կէլմիշ օլուպ, վէ իւշ նէֆէր կէնճ գըզ եէկէնլէրի իսէ, հէր նէ գատար զայէթլէ հիւսնի ճէմալէ մա. լիք պուլունմազտա իտէլէրտէ, պի. զիմ ֆարիլիլէր գատար պէեաղ օլ. մատըլարընտան. . . — մէրգումէ. լէրէ, Թաճառ էւլլու իւնվանը վի. ըլմիշ տիր:

— Պունլար իւշ գըզ գարնաա՛յ մը տըրլար. . . — տէյի սիւալ իթտի Արման հարաթէթլի պիր օէօյլէյիշ իւզրէ:

— Էվվէթ, իւշիւ տալի պիր պի.

րինտէն հասնաւ օլտուղարը հայտէ, իւշ գրգդարտաշ տըրլար . . . —տէ-
յի ճէվապ վիրտի կիւլիւմէեէրէք
Մ. Լօժիէ:

—Սիգ պուշլարըն խիմլերինի պիլ-
մէքտէ միսինիզ:

—Էվվէթ, բէք ալէա պիլմէքտէ.
յիմ . . . —պիրինին իսմի Լօրա Վար-
թըն, տէկէրինին Մարի Վարթըն,
վէ իւշիւնճիւնին իսմի տախի Ռէր-
լի Վարթըն տոր . . .

—Պու ֆամիլեա, նէ՞ վաղըթտան
պէրու Ֆրանսա տա տոր:

—Տէօրթ պէշ ալտան պէրու . . .
—Փազաթ, տորք տէրնըն վէ կիւնիւ-
նիւն իսմինի վիրէմէմ . . .

—Պուշլար նէ՞րէտէ իզամէթ իթ-
մէքտէ տիրլէր . . .

—Ունիթ-Ունի յէօկիւնտէ . . .

—Անա՛յիպ, տիմէք տիր քի,
պուշլար, Էյլէ պիր քիւհնէ վէ մէթ-
րուք մահէլլաէ՞ մի իզամէթ իթմէք-
տէ տիրլէր, —տէյի պաղըրտը գայ-
մազամ, կիթտիքճէ թէաճճիւպի
արթարազ:

—Էվվէթ, լաքին, օրասընը Էյ-
լէ պիր հայէ վազ իթտիրմիշլէր տիր
քի, առէթա իշինէ կիրէն հայրան
օլուպ գարմազ տա տըր. —շիմտի մա-
հէլլի մէզպուր պիր քէօշք հալին-
տէ պուլունմաեբպ, իլլա պիր բրէն-
սէ խեբդ սուրէթտէ պուլունմազ տա
տըր. . . —հարըշ տիլարընտան մաստու
օլարազ, Էալընըզ պինէք վէ արա-
պա իշին օլտուղու թազ տիրտէ, էն
ալէա ճինսլէրտէն, Էիկիրմի բէս տէ
աթլարը պուլունմազ տա տըր. . . —Էի-
կիրմի պէշ օթուգ նէֆէրտէ խըտ-
մէթ քեար վար տըր, վէ պուշլարըն
քեաֆֆէսի տախի սիեաճ տըրլար.
Ֆամիլեաեա մախսուս պիրտէ արապ
հէքիմլէրի վար տըր. վէ քէզալիք
հէմ թէշլիֆաթճըլըզ, հէմ քէհեա-
լըզ, վէ հէմ տէ հէր նէվի ումուր

ու մէսալիհէ գարըշըք օլտուղու
թազ տիրտէ, քէնտի ազրապալա-
րընտան օլարազ. Տօմէնիզ օ Սէպալլա
իսմինտէ, քէզալիք սիեաճ պաշգու
պիր առաւիլարը տախի վար տոր. . .

—Խրոմէթ քեարլարըն քեաֆֆէ-
սի տախի սիեաճ տըրլար, Էյլէ՞ մի:

—Էվվէթ, հէմ սիեաճ վէ հէմտէ
շայէթլէ սիեաճ տըրլար:

—Թէշէք քիւր իտէրիմ, տախիէօ:

—Նէ՞ օ, կիտի՞եօրմուսուն:

—Էվվէթ, Էյլէ իզիթիզա իթմէք-
տէ տիր . . .

—Հանր, հա սէն, պու կիւն տալի-
մա պէնիմ իլէ պիրլիքտէ պուլունա-
ճազ իտին . . . Էյլէ սէօզ վիրմէ-
տին մի իտի . . .

—Էվվէթ Էյլէ տիր, լաքին, զա-
յէթլէ միւհիմմ պիր խուսուս խաթ-
ըմտան չըգմըշ տըր . . . շէյլէ քի,
իսթիզպալիմ քէնտույէ թապի պու-
լունտան պիր զաթա պիր վիզիլիտ վի-
րէճէկիմ տիր, հէր հալտէ պու վա-
զիֆէմի իֆա իյլէմէլլիյիմ, պաշգու
տիւրլիւ օլամազ . . . իմտի, պու
պապտէ աֆվընը տիլէ տիկիմլէ պէ-
րապէր, քիմսէեէ պիր շէյ սէյլէ-
մէմէնի տախի բէճա իաէրիմ . . .
պէն զաթէն, ալանկլէզա օլտուղու
հալտէ, քիմսէեէ պիր շէյ սէյլէ-
մէքսիղին պըրազըպ կիտէճէկիմ. . .
էկէրչի վէտալաշմազըլըդ արգու ի-
տէրտէ, ազշամա սիմասիճա կլլէ-
ճէք օլուր իսէն, Էինէ կէօրիշիւ-
րիւզ, վէ մէմուլն օլուրում . . .

Մէրգում պուշու պէյլէ սէյլէ-
տիքտէն սօնրա, տօթումնուն ճէ-
վապընա տախի պէքլէմէքսիղին պը-
րազըպ տիշարը չըգտը, վէ պիր ա-
րապաեա պինտիկի կիպի, Գօրանըն
տրգաաընտան գօշտուրմաեա պաշ-
լաաը:

Գօրա Մօւլէն Բուճու թէրք իթ-
տիքտէն սօնրա, Սէնիթ-Ունի թարի-
զինի էլէ ալմըշ իտի:

Մեր գումենին նե ֆիքրճե սըգ-
լէթի, վե նե տե հեյճանը տերու-
նիսի էքսիլմէտիքտէն պաշգա, մու-
ղայիրի օլարագ, կիթտիքճե արթ-
մագտա իտի :

Գէօզկէ վասրլ օլտուգտա, տօղրու-
քէնտի տայիրէսինէ չըգտը, վե օլ-
տագըզաեա գատար թուլտպիլմիշ
օլտուղու կէօզ եաշլարը թաշարագ,
եանագլարրնտան աշաղը ինմէկէ
պաշլատըլար. մերգումէ կիտիպ տի-
վարտա տաըլմիշ պուլունտն ֆիլտի-
շիտէն մասնու պիր խաշելուէ իւն
նէգտինտէ տիզ իւզերինէ կէլտի,
վե սայքի երւքտէք սէս իլէ օլուպ,
վե հէմիշէտէ բշգըրմագտա օլտու-
ղու հալտէ :

— Եւ՝ ճէնապը ֆէրվերտիկեար,
սանա պինլերճէ թէշէքքիւրլէրիտէ-
րիմքի, պու մէրթէպէ միւշքիլ տա-
գըզալարտա պիլէ, քէնտիմի գապթ
իտէպիլմէքիկիմէ քեաֆի օլա-
ճագ գատար գուվվէթ ու գուտրէթ
իհան իլլէտին պանա... — Եւ՝ Բէպ-
պիմ, սէն պէնիմ րուհումտա հիտ
իլլէմէքտէ օլտուղում քեաֆֆէյի
տուլլուլարըմը պիլմէքտէսին, վե
Արման Տօրսէյին հիւքմիւ թահթըն-
տա պուլունան գալպիմտէ տէ, նէ-
լէր կէշէքտէ օլմասընք կէօրմէք-
տէսին... — Իմտի, էկէրչի սէնին
լութֆ ու ինայէթին իմտատըմա եէ-
թիշիպ տէ, պէնի հիմայէ իլլէմիշ օլ-
մասա իտի, հիշ շիւբհէ ճայիզ տէ-
կիլտիրքի, պէնիմ օլ տօսթու սա-
տըզըմըն գօլարը իւզերինէ աթը-
լարագ, Է— խայր, խայր, սիզ ալ-
տանմագտա վե եանըլմագտա տէ-
կիլսինիզ... էվվէթ, պէնիմ, պէն
քէնտիմիմ... էվվէթ, պէն իշթէ օլ
սէվտիկին, վե հալէա տա հէմսէվ-
մէքտէ, վէմտէ թարաֆընտան սէ-
վիլմէքտէ օլտուղուն Գօրաեբմ...
տէյի պաղըրաճագ իտիմ, վէ է-

կէրչի պունու տա պէօլէ եարմըշ
օլտա իտիմ, իշիմ խարապ օլուպ պիթ-
միշ օլաճագ իտի... պունու տա բէք
ալէա պիլմէքտէյիմ... — էկէրչի,
եալընըզ պիր տագըզա գայիֆլիք
վէ կէվշէքլիք իթմիշ օլտա իտիմ,
քին ու շարագըմը մէվգըրի իճրայէ
վագիլէ, ախըր ինթիգամ իթմէքլիք
պօրճումու վէ եէմինիմի ունուտուպ
աեագ ալթընա ալմըշ օլաճագի-
տիմ... վէ պիթթապի տէ տէհէշ-
թամիզ պիր լէքէ թահթընտա գալ-
մըշ պուլունաճագ իտիմ... :

Մերգումէ, պատէհու կէօզ եաշ-
լարը՝ սիլէրէք աեաղա գալգտը :
— Զէվալլը Արման Տօրսէյ, — տէտի
քէնտու քէնտուլէ, — պէնի նէ՝ գա-
տար տա սէվմէքտէ տիր, — լաքին,
պու ճիւմլէ իլէ տախի, հէր շէյի
տէ պիլմէքտէ տիր... էվվէթ, քէն-
տինի պէնտէն աեըրմագտա օլան
օլ լէքէ կիրտապընա տա վագըթ
պուլունմագտա տըր... — մէկէրչի,
ախըր ինթիգամ իթմէքլիկիմ, մէզ-
քիւր կլրտապը գաբանապիլէճէք
մի տիր. — մէկէրչի Մարտիալըն հէ-
ղասընը չէքտիրմէքլիքլէ, զայպ իթ-
միշ օլտուղում նամուսում եերինէ՝
կէլէճէքմի տիր. — ահ, մերգումուն
ճինայէթի ճանվէրանէսինին լէքէսի
պօղուլուպ մահվ իտիլմէզ պիր սու-
լէթտէ պուլունտուղունտան, ճէ-
ղատը տախի հէյպէթէնկիզ պիր ոու-
լէթտէ օլաճագ տըր :

Մերգումէ պիր հալի միւքէտտէ-
րանէ իւզըրէ ճիւզիճէ սիւքիւթ իւզ-
րէ տուրաուգտան սօնրա, թէքրա-
լէն քէնտու քէնտուլէ :

— Պէն Կուաեանիլատա իքէն, բէ-
տէր ու վալիտէմին մագ պէրէլէրիւ-
զերինտէ իթմիշ օլտուղում վատ ու
եէմինիմի, պիր քէրրէ լճրա իլլէ-
տիքտէն սօնրա... պիր քէրրէ մէր-
գում ճէլլատըն մէլուն սիլիլէ-

սինտէն, ֆէնայլըա գարշըլըգ ֆէ. նայլըգ եաբարագ ախըր ինթիգամ թթտիքտէն սօնրա . . . վէ պիր քէր- րէ հէֆսինին ճէգալարընը թէրթիպ իտիպ պիրթիրտիքտէն, վէ պինտէն ալէյհ պաշըմը եօգտըրը գալտըրա պիրլարքտէն սօնրա, էկէրչի եինէ Արման տալիմա պէնի սէվմէքլիք վէ ալմագլըգ տըզու վէ միւրատընտա պուլունաճագ օլուր իսէ, օլվագըթ պէնիմ վագիֆէմ նէ՝ օլտճագ տըր . . . -արթըգ անը Ալլահ պիրի . . . -լաքին, չիմտիտէն օրալարընը գա. ըշտըրմագլըգա՝ նիչին գալգըշմագ տաեըմ . . . հէնուզ անըն վագթի կէլմէմիշ տիր . . .

Պատէհու մէրգումէ, բարգ իւ. զէրինէ նաղըր պուլունան պիր բէն ճիրէ էօնիւնտէ օթուրտու, վէ տա. յիմա պատիի մահգունիյեթի օլա կէլմէքտէ օլան պիր թագըմ խէ. եալաթ տէրեալարընա տալմաեա պաշլատը իսէ տէ, պուլմէֆէքքիւր լէրի, էվվէլքի իէֆէքքիւրլէրի գա. տար էլէմպաիշ աէկիլ իտիլէր :

—Պէն սէօզ վիրտիմ, —տէտի մէր. գումէ, —էվվէթ պէն, Սիթիսմօն Լըրօեա խիթապէն պիր մէքթուպ վիրմէքլիկէ սէօզ վիրտիմ . . . տի. մէք տիր քի, մէգքիւր մէքթուպա պէքլէեէճէք տիր, վէ պէնտէ մուլ. լագա եազմալըբըմ . . . մէրգում նօթէրէ եազմալըպ, իլլա, պիզգաթ քէնտիսինէ պիր մէքթուպ եազմա. լըբըմ . . . վէ պիր քէրրէ տէնիզէ աշլտըգտան սօնրա, քէնտի չիւր. հէսինտէ ալտանմաթը օլմասընը ան. լամալը տըր . . . Լիսնէլ Վարթընըն, պիզգաթ Դօրա Պէրնիէ օլտուղունու, վէ Դօրանըն հալէա քէնտիսինի սէվ մէքտէ պուլունտուղունու պիլմէլի տիր . . . պիչարէ, հալիլէ թա Ան. թիլլ տաալարընա, վէ թա Կուաեա. նիլաեա գատար, ֆիքրինտէ թէ.

զէքքիւրլէր տօլու օլարագ կիտէճէք տիր . . . վէ աղըր աղըր, վէ պա. շընը էօնիւնէ էկիպ վէ սինէտիտէ սը. գըլմագտա օլտուղու թագտիրտէ, վագթիլլէ օլ ետն եանա կէզմէքտէ օլտուղունու գ եօլարտան կէչէճէք տիր . . . լաքին օրալարտա իզպալ ու սէաոէթի հալ սէֆալարը հիսս իտէճէք եէրտէ, սուպուդտան վէ մահգունիյեթիտէն պաշգա հիչ պիր շէյ կէօրէմէեէճէք տիր . . . զէ. վալլը Արման . . . զէֆալլը Արման . . .

Դօրա պուլարը պէօլլէճէ տիւ. չիւնտիւքտէն սօնրա, տալիլըն տալ. կըն պիր պագըշ իլէ, պուլմ կիպի. չէնա տագըգա տուրա գալտը :

Պիւթիւն պիւթիւն քէնտուլի զապ իտիպ չըլտըրմագտա տըր կիպի պիր հալտէ պուլունտու :

Պիր տէ, պիրտէն պիրէ պաշընը սիլքտի, տալլընըգտան ուեանըր կիպի պիր հալ քէպ իթտի, էօլլէ ֆէնա ֆէնա թէֆէքքիւրլէրի ֆիք. ինտէն աէֆ իլլէտի, օտունըն աէ. թունինտէ իքի իւշ տէֆա պիր պաշ. տուն օ պիր պաշա կիթտի կէլտի, պատէհու եաղըրտունէօի նէգտինէ օթուրտու, վէ պիր քեաղըտ եազտը :

Մէզքիւր քեաղըտը տիւրտիւ, պիր զորֆ տէրունիւնէ լէֆֆ իլլէտի, իւզէրինաէ Լ վէ Վ հարֆլէրի պու. լունան պիր միւհիր իլէ, վէ գըրմը. զը մուլ իլէ միւհիրլէտի, վէ մէք. թուպու իւզէրինէ աոտի ուզուն ու. զուն վէ գալըն գալըն եաղըլար իլէ :

«Պահրիյեէ գայմագամը Մօնսիէօ Արման Տօրսէյ

մէքլէր նոմ պէյլիքտէ ւ տէյի եազալըգտան սօնրա, աշա. զըսընտա տալի :

«Անճագ աէնիզէ աշլտըգտան սօնրա տշմալըսընըգ :

տէյի իլալէթէն իշաը իլլէտի Դօրա պուլ սօնրաքի լուզէթլէրի

հազար պիթիրի պիթիրմէղ, պիր-
տէ հաւաքածաճըզ, օտաւար դաբու-
սուտուր վուրաւտու :

— Կիրինիղ, տէտի մէրգումէ,
նիմ մէրթէպէ դաբուսա տողրու
տէօնէրէք :

Դաբու տուր աչըլտը, —վէ ժան
Ռէնօ էլտէ էլտիվէսէր, վէ պիր է-
ինտէ տախի շարգասը պուլուն-
տուղու թագաիրտէ, դաբուտան
իչէրի կիրտի :

— Էֆէնտի Փարստէն կէլմէք-
տէյիմ, էմր ու թէնպիհէրինիղի
քեամիլէն իճրա իլլէտիմ... —տէտի :

— Դաղէթաճըլտուր կիթտինի՞ղ մի :

— Էվվէթ :

— Նէ՛ վաղըթ տէրճ իտէճէքլէր
տիր պիղիմ իխթար նամէհի :

— Եարըն :

Դօրա օլ տրատա էօլլէ պիր հա-
րէքէթտէ պուլունտու քի, երիղիւ
քեամիլէն բըղա կէլէրէք կէօրիւն-
տիւկիւնտէն :

— Էֆէնտի, —տէտի մէրգում,
քէնտի սէսինտէ պիր վէսվէսէ է-
սէրի պուլունտարագ, —նէ՛ վար տըր,
սիղին իւղէրինիղտէ պաշգա պիւր
հալ կէօրմէքտէյիմ :

— Նէ՛ տիմէք տիր, նէ կէօրմէք-
տէսինիղ, պու սիւալինիղ նէտէն
նէչէթ իլլէմէքտէ տիր :

— Կէօղլէրինիղ գըղարմըջ օլուպ,
վէ կէօղ դաբաղարմըջ իտէ շիշմիշ
տիր... —վէ հանաղարմըջտա տա-
տախի հէնուղ սիլինմիշ հաշ ալէա-
մէթլէրի պուլունտագտա տըր... —
մուլապա սիղ աղամըջ օլմալըթ-
նըղ տըր... էօլլէ տէկի՛լ մի :

— Էվվէթ տօթթում, հազգընըզ
վար տըր, աղամըջում տըր... —
տէյի ճէվապ վիրտի Դօրա :

— Էֆէնտի, սէպէ՛պ նէ տիր,
նի՛չին աղլատընըզ :

— Զիւնքի մէրգումու թէքրարէն

կէօրտիմ... :

— Դիմի՛ :

— Իշթէ քէնտինի... Դրման ծօր-
սիտէ... :

— Դալիմագամ ծօրսէհի՛ մի, ա՛՛
շիմտի անլատըմ քէյֆիլէթի...
սիղին իլէ գօնուշուպ լաղըրտը իթ-
տի՛ մի :

— Էվվէթ :

— Իյի էմմա, հէր նէ գատար
էրքէք դընաֆէթինտէ պուլուն-
տագտա իսէնիղտէ, մուլապա եր-
նէ մէրգում սիղի թանցմըջ օլմալը
տըր, էօլլէ տէկի՛լ մի... :

— Օ՛ֆ, էվվէթ, էվվէթ, բէք ա-
լէա թանքեապիլտի... տէտի Դօ-
րա, —վէ կէրչի, պէրէքէթ վէրսին
քիւ շիւքհէսի էօնիւնէ սէտուլէր չէ-
քէպիլտիմ իսէտէ, հազաեք էլ-
վիրմէհէնէ գատարտա, պիլմէ՛ղսի-
նիղ նէլէ՛ր չէքտիմ, —նէլէ՛ր-չէք-
տիմ... :

— Պարգ ու ֆէհմ իտէրիմ, վէ հէմ-
տէ միւղթէտիր օլապիլմէնիղտէն
տօլաեքտա հայրան օլուրում, —տիմէք
տիր քի, թա սօնունա գատար,
քէնտինիղ իչին, Լիօնէլ Վարթըն-
ընըղ տէյի եուլտուրապիլտինիղ,
էօլլէ՛ մի :

— Էվվէթ, վէ հէմտէ օլ մէրթէ-
պէ կիւղէլ պիր ոուրէթտէ գանալըրպ
ալտաթապիլտիմ քի, պիղպաթ քէն-
տիմ տախի թէաճըիւպ իլլէտիմ :

— Իմտի տիմէք տիր քի, Մ. Տօրսէյ
շիմտի սիղին իչին, Դօրաեա պէն-
ղէր պիրտի տիր իթիգատընտա
պուլունտագտա տըր, էօլլէ՛ մի :

— Եիւրհէսիղ :

Ժան Րէնօ բարմաղըյա, Դօրա-
նըն հազմըջ օլտուղու մէքթուպա
թօղտնտը, վէ իւղէրինտէքի հա-
ղընըլուր կէօղլէրինէ իլիշտի :

— Վէ, —տիմէք տիր քի, տէտի
Ժան Րէնօ կիւլիւմսէհէրէք, —մէր-

դուստուն շիւբհէսինին պի հաստ օլ-
մասընա, պու մէքթուպունուզլա
տահա զիեատէ թագվիյեթ վիր-
մէքտէ, վէ հայէատա քէնտիսիզի
սէթը իյլէմէքտէսինիզ, էօյլէ՝ մի...

—Խայր... մուզայիրի օլարագ
մէրգուսուն շիւբհէսինի թաստիդ
իթմէքտէ, վէ գաթան քէնտիսինի
տէ ունաթմուշ օլմատըղըմը պէ-
հան իյլէմէքտէյիմ... վէ հաթ-
թա, հիշ պիր վաղըթտա քէնտի-
սինի ունաթմաեաճաղըմը տաթի
վատ իտիպ պիլտիրմէքտէյիմ...

—Պու թուլթաուզունուզ թարիզ,
մէկէրչի մուզիրը պիր թարիզ տէ-
կի՛լ մի տիր:

—Ասլա... չիւնքի, պու մէք-
թուպ քէնտիսինէ, թամ վաբօրա
կիտէճէկի վաղըթտա վիրիլէճէք
օլտուգտան պաշգա, իւզէրինէ տա
խի, անճագ տէնիզէ աշըլտըգտան
սօնրա աշըլտճաղըմը իշար իյլէմի-
միշ տիր:

—Իյի էմմա, պաղալըմ մէր-
գուսաա իթաաթի իտէճէ՞ք մի տիր
պաղալըմ մէրագ իտիպտէ, տահա
արգատա իքէն աշմաեաճագ մը
տըր:

—Օլ պապտէ քէմալի էմնիյեթ
թիմ վար տըր, —խայր, խայր, պէն
անըն թապիաթընը բէք ալէա թա-
նըմագ տաեթմ, —իշար իթտիկիմ վա-
ղըթտան պիր լահգա պիլէ էվվէլ
աշմագըղգա իրթիքեապ իտէնիէր
տէն տէկիլ տիր, նամուս տէնիլէն
շէյի քեամիլէն թանըեղպ հիւրմէթ
իտէնիէրտէն տիր, մատամ քի պէն
քէնտի նամուսունա կիւվէնէրէք
էմնիյեթ իտէճէկիմ տիր, հիշ
շիւբհէմ եօգ աուր քի քէնտիսի
տէ պէնիմ էմնիյեթթիմէ ըրայթթ
իյլէեճէք տիր:

Պիրտէ պու հէնկեամտէ, օտա
գաբուսու վուրօլմագսըղըն աշըլ-

տը, վէ Բօպէնսուն, թաքիֆտէն
միւսթագնի պիր գօրգու վէ պիր
իէլաշ իւզըն, աճէլէ աճէլէ իշէրի
կիրտի:

—Նէ՞ տիր օ Բօպէնսուն, —տէյի
սիւալ իթտի Գօրա տիւշարը իո-
թիղրապ օլարագ:

—Էֆէնտի, —տէտի մէրգուս
խըտմէթքեար քէքէլէեթրէք, վէ
սէսի քէսիլիպ պօղնուգ պօղնուգ
պիր սէս իլէ սէյլէեթրէք, —պէն
քէնտիսին կէօրտիւմ... վէ բէք ա-
լէա թանըթթմ... թա քէնտիսի
տիր... էվվէթթա քէնտիսի տիր...
վէ մէրգուս պէնի թանըթրապ, հալ
պու քի Տօմէնկօյու թանըմագ տէ
օլմատըղընտան, քէնտիմ կէօրիւն-
մէքսիզին, լաղըմ կէլէն ճէվապը
վիրսին իշին, Տօմէնկօեու կէօնտէր-
տիմ...

—Գի՛մ իշին տիր պու սէյլէ-
տիքէրին:

—Իշթէ քէնտիսի իշին... պահ-
ըիյեթ գայմագամը իշին... վէլհա-
ղըլ գապիթանտէն պուլունան Ար-
սան Տօրսէյ իշին...

—Արմա՛ն մը, —տէտի Գօրա, —
նէ՞ սէյլէեթրուն, մէրգուս՝ պու-
րաեա՞ մը կէլմիշ տիր:

—Նէ՞ իշին պուրաեա կէլմիշ ա-
ճապա, —տէտի ժան Բընօ:

—Չաբուգ, Բօպէնսուն, —տէտի
Գօրա, —կիթ հէմշիթէլէրիմէ իա-
պէր վէր քի... վէ էկէր տօղթօր
ժասլէն տէ պուրատա խէ, օնա
տաթի սէյլէ քի, նէ քէնտիլէր վէ
սէ տէ պաշգա հիշ պիր քիմէ,
պահըիյեթ գայմագամը պուրա-
տան վիղիթաընը պիթիլիպ կիտէ-
նէ գատար, ապա մէյտանէ չըգ-
մասընլար...

—Է՛յ, էֆէնտի, շիւտի սիզ նէ՛
հաբաճագսընը:

—Նէ՞ հաբաճաղըմ, Արման Տօր-

սէեի գտալու խտնէկիւմ...

— Սապր խտնէկիւմ, պէլքի քէնտինիզի զահրէ չըգարըրսընըդ տէյի գորգմա՞ղըրսընը...

— Օյ պապա տէ էլէմ իւզրէ օյմա-
երնը... պէն քէնտիմէ կիւվէնէ-
պիլիլիւմ... — հայտէյինիզ... պէն-
տէ կէլիեօրում...

Արատան իբի իւչ տագրգաւ կէչ
տիքտէն սօնրա, Լիօնէլ Վարթըն,
պահրիյեէ գայիմագամընըն պէք-
լէմէքտէ պուլունտուղու պիւլիւք
սաղստան իչէրի կիրտի:

Սրման Տօրսէյին, զիեատէսիյէ
սըգընի՞ք, վէ խէլէճան, վէ չիւբհէ,
վէ էնտիչէ իւզրէ պուլունտուղու,
հալ ու թալլըրտան վէ լէհէնին-
տէն անլալըմագտա խտի: — վէհա-
սըլ, տիւննտսընտան վաղ կէչմիչ
տիր կիւլի պիր մէրագ վէ պիր իզ-
թիրապը գալոյ բէնչէսինտէ պու-
լունտագտա խտի:

Լիօնէլ Վարթըն կիւլիւմէեէրէք
կիտիպ մէրգումուն էլինի թուի-
տու:

— Տօրուսու, մօնտիօ Տօրսէյի-
տէտի մէրգում, քէմալի նիւվաղիչ
վէ իհիթիրամ իւզրէ, — չլմտի պու-
տագըգտա, վէ թամ միւնտսիպ
լան պիր վագրթտա թէչրիֆինիզտէն
տօլանը բէք մէմսուն օլտում... —
պու գաատար չաբուգ սուրէթտէ
նալիլիյեէթիմի մէէմուլ իյլէմէքտէ
օլմատըղըմ շու վիզիթանըղտան տօ-
լանը իզհարը թէչէքքիւր իտէրիմ...:

— Ահ, — տէտի գայիմագամ քե-
քէլէեէրէք, վէ սէսինտէ պիր
տիթընիչէսէրի հաւսը օլարագ, —
պէյնիմիպտէ պօչ լաղըրտընա լիւ-
ղում եօգ տուր, սիզէ բէճա ու
նիեագ խտէրիմ... — իչպու վիզիթա-
մըն սիզէ նէ մէրթէպէլէրաէ դա-
րիպ կէօրիւնէճէկիւնի, կէրչի բէք
պէա պիլմէքտէյիմ... — վէ կէրչի

կէլմէմէկէտէ չօգ չալըշտըմ իսէտէ
... վէ քէնտի քէնտիմէ չօգ գալ-
ղալար իթտիմ իսէտէ... — եր-
նէ քէնտիմի պիր տիւրլիւ գապթ
վէ իսքեաթ իտէնտիկիւմէն, տ-
գըպէթքեար ճիւրաթ իտիպ կէլ-
տիմ... — կէլմէքիկիւմէն տէ միւ-
րատ, զաթէն ասլընը վէ մագսէ-
տինի բանա պիլմէքտէ օլտուղու-
նուղ պիր մատտէ հաղընտա, պիր
սուրէթի մախսուսէտէ վէ գալիյ-
եէտէ օլարագ կէօրիւչիւպ գօնուչ-
մագըղգտան իպարէթ տիր...:

— Ահ, խայր... ահ, խայր, խայր... —
տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ սուտ
ալտըրըպ պէլի իթմէեէրէք, — միւ-
րատընըղըն նէ օլտուղունու տալ
պիլմէքտէ օլմատըղտան պաշգա,
հէման սէրիեան պիլտիրմէքիկէ
հիմէթինիզի տախի բէճա խտէ-
րիմ... լաքին, ազիզիմ մօնտիօ
Տօրսէյի, հէլէ էվվէլա պիր քէրրէ
պուեուրունուղ օթուրունուղ...
զիրա անագտա տօրուպտա գօ-
նուչմագըլք, պօչա պիր եօրկուն-
լուգ տիմէք օլտուղտան պաշգա,
իյի պիր շէյտէ տէկիլ սիր... —
հայտէյինիզ պուեուրունուղ, իչթէ
սիզտէն էվվէլ պէն քէնտիմ օթու-
րունեօրում...:

Վէ Լիօնէլ պունու պէօյլէ սէօյ-
լէտիկիլլէ պէրապէր, չայեանը թէ-
հայեիւր օլան պիր ֆիւթուրսուլլուգ
իւզրէ կիտիպ պիր գօթուղ իւզէ-
րինէ օթուրու վիրտի:

20

Լիօնէլ քէնտի սուրէթի զահի-
րէսինտէն տալա պիր ֆիւթուր վէ
պիր չիւբհէ էսէրի պէեան իթմէք-
տէ օլմատըղընտան, Արման Տօրսէ-
յին, զաթէն տէրքեար օլան չիւբ-
հէ վէ կնտիչէսի, գաթ պէ գաթ
իզտիեատ պուլմանա պաշլամըշ տըր:

Մէրդումուն ալէսսէվիյէ պա-
գրչընտա տէրքեար պուլունան է-
սէրի պէրպէսթի, վէ սիւքիւնէթի
հալ վէ էմնիյէթի մահվ իլէ, զանն
իտէրսին քի, ոլ անտէ պիւթիւն
պիւթիւն տիւչարը իշկիլ վէ թէ-
րէտտիւտ ոլմագտա պուլունմուշ
տուր:

Վէլհասըլ տօտագլարընտա պիր
լէրգայիշ հասըլ ոլուպ, վէ տիւպէր,
վէ լուլի տէրեատա, կէրէք կիւնէշ-
տէն, վէ կէրէք թիւկեարլարտան
գրգարմըշ պուլունան լէհճէսինտէ,
կիթտիքճէ պիր ոսկունլուգ զու-
հուրա կէլմէքտէ պուլունտուզու
կէօրիւլմիւշ տիւր:

—Աղիզիմ մօսսիէօ Տօրսէյ, —տէ-
տի Լիօնէլ արտտան չէնտ սանիյէ
կէշտիքտէն սօնրա կիւլիւմէհէ-
րէք, —թարափընըզտան տօթանէ
պիր իյգահաթիմ պէքլէմէքտէ ոլ-
տուզումու, քէօշէյի խաթըրտան
չըգարմամալըսընըգ...

Արման քէնտի զօյրէթ վէ ճէսա-
րէթինի թօքլտեարագ,

—Մէգքիւր իյգահաթիմ քէք սա-
տէ պիր շէյ տիր... —տէյի ճէվապ
վիրտի մէրգում իզթիրապը տէրու-
նինի տէֆէ չալըշարագ, —անը իք-
մալ իշին, եալընըզ պիր լուղէթ պի-
լէ քեաֆի սանըլսա սէգա տըր...

Մէրդում լագըրաըսընա տէվամ
իթմէհէրէք քէստի,

—Նէ իմիշ ոլ լուղէթ, սէօյլէյի-
նիզ պագալըմ, —տէտի Լիօնէլ,

—Մէգքիւր լուղէթի, տէկիլ
պէնտէնիզ, իլլա գաթընըզ սէօյլէ-
մէթիսինիզ, զիրտ, պէնտէնիզին չու-
տահիհէն սիզին իսմինիզ Լիօնէլ
Վարթըն մը աըր, տէկիլ մի տիր
սիւալիմէ գարչըլըգ լագըմ կէլէն
ճէվապտան իպարէթ օլաճագ տըր...

Լիօնէլ պունուլ իւղէրինէ չալ-
եանը թէաճհիւպի աղիմ օրան պիր

հալ ու հարէքէթ իպրազըլլա,

—Ա՛, աղիզիմ գայմագամ պէյ,
սիզին պու էմնիյէթիսիլիկինիզ նէ-
տէն նէշէթ իյլէմէքտէ տիր, պէ-
նիմ իսմիմին Լիօնէլ Վարթըն ոլ-
մուշ օլմաընա, նէ՛ սէպէպէ մէպ-
նի սիզ ինանմագ իսթէմէմէքտէսի-
նիզ... —իշթէ սիպէ թէքրարէն վէ
թէքրարէն, վէ հէգարան քէգ թէ-
քէրրիւր իտէրէք սէօյլէրիմ քի,
էվլէթ, պէնիմ իսմիմ Լիօնէլ Վար-
թըն տըր...

—Էօյլէ օլմաընա, քէնտի նա-
մուտունուզ իւղէրինէ եէմին իտէր-
միսինիզ:

Լիօնէլ պունուլ իշիթտիկի կիպի
գաշլարընը ինտիրէրէք աեաղա
գալգար, վէ:

—Էֆէնտի, տօղրուտու, արթըգ
սիզ քէք իլէրու կիթմէքտէսինիզ, —
տէտի վագարըր պիր սէօյլէյիշ իլէ,
տիմէք տիր քի սիզ պէնիմ լագըր-
տըմա ինանմագ իսթէմէտիկինիզ-
տէն, պիրտէ եէմին վիրմէքլիկէ
գալըլմագտուընըգ, պու իսէ պէ-
նիմ նամուտումա ինիկիլալ իտէհէ-
կինտէն, սիզին իսանընըզտան պէօյ-
լէ պիր շէյ չըգմաընը, ալապ պէք-
լէմէգ իտիմ...

—Էվլէթ, էօյլէ տիր, պէնտէ-
նիզ ոլ պագալտէ իթիմատ իթմէյիպ,
իլլա չիւքհէ իյլէմէքտէյիմ... —տէ-
տի Արման Տօրսէյ քիւսթալսճա
պիր սէօյլէյիշ իլէ:

—Նէ՛ տիմէք իսթէեօրսունուզ:

—Գաշգա պիր շէյ սէօյլէմէք
իսթէմէյիպ, իլլա շունու սէօյլէ-
մէք իսթէրիմ քի, ոլ պագալտէ ի-
նանմագ իսթէմէեօրում... վէ ի-
նանմագտա էլիմտէն կէլմէեօր... —
տէտի Արման կէօղլէրի եաշարարագ-
նաֆիլէ եէրտէ, աաըլ իսմինիզի
սէթր իլէ, պէնիլ տալտէմտեա չա-
լըլմաեընըգ... —մէկէրչի, իքիմիզ

պէ՛յնինա՛ն , պիրպիրիմիզի թանը .
 եամանաճապ գառար պիր եանլը-
 լըդ վազու պուլմասը իհթիմալանն
 օլապիրիմի . . . մէկէրչի օլ սիզին սէ .
 տանըդտա պուլունան պիր թէհէսսիր ,
 հիսսիրեալթը գալպիյեմ թէլլէրինէ
 թօղունտուգճա , կէչմիշ թէղէք .
 քիւրլէրի տէրխաթըր իթմէմէքիկէ
 միւզթէտիր օլապիրիմիմի . . . Մէ-
 կէրչի պէնի վազմիլլէ սիհիրլէմիշ
 օլուպ , վէ հալէա տախի սիհիրլէ .
 մէքտէ պուլունան շու կէօղլէրինի .
 զի կէօրիւպտէ ալտունմազլըդ միւմ .
 քիւն օլապիրիմի : Մէկէրչի Կուա .
 եանիլատա էլ էլէ վիրէրէք կէզին
 աիկիմիդ վազըթտա տէրքէար օ .
 լան սիմա վէ լէհճէնիզ տէկիշմիշ
 մի տիր տէյի զանն իթմէքտէսի
 նիզ , -խայր , խայր , սիզին իսմինիզ
 Լիօնէլ Վարթըն տէկիլ տիր . . . սի-
 զին իսմինիզ Գօրա Պէրնիէ տիր . . .
 սիզ օլ պէնիմ սէվմիշ վէ տիլտատէ
 օլմուշ պուլունտուղուլ մաւմուա .
 զէլ Գօրասընըդ . . . -սիզ օլ պանա ,
 բէշինիլտէ կէզմէեէյիմ , վէ թա ,
 սիզէ ֆէնալըդար եաքմըշ օլանլար .
 տան ախըր ինթիզամ իտինճէեէ
 գառար , պիր աահա կէօրիւշմէք-
 լիկէ չըզըլմանեալմ տէյի թէնպիհ
 վէ եասագ իթմիշ օլան Գօրա քէն-
 տինիզսինիզ . . . -աճապա թէնպի .
 հինիզէ գարչը կէլիպ , իթաաթսըդ-
 լըդ մը իթմիշ սաեքլմագտալմ . -
 հալ պու քի սիզտէ պիրիսինիզ քի
 խայր . . . -չիւնքի պէն սիզի ալա .
 մագտա աէկիլ իտիմ . . . եալլէքդ
 պիր թէսաաթիւֆ սայէսինտէ պիր
 պիրիմիզէ պալուշտուգ . . . -իմաի ,
 պէնիմ պու թէսաաթիւֆաէն իսթի .
 ֆաաէ իտէրէք , հազգըմ վար արը
 սիզէ տէմէեէ քի , - չիմաի հէր
 վազըթտան զինտաէ սիզի սէվմէք-
 տէ , վէ նէզալինիզաէ պաշ էկէրէք
 բէրէսթիշէ տախի հաղըր պուլուն .

մագտալմ . . . - վէ սիզ աէ ճէ-
 վապ վիրիպ , պէնի հալէա ունուլմ .
 մամըշ օլմանըզը պէեան իլլէմէլի-
 սինիզ . . . էվվէթ , էկէրչի հալէա
 պէնի սէվմէքտէ իսէնիզ , սէօյլէմէ-
 լիսինիզ . . . Գօրա , ազիլիմ Գօրա ,
 սիզէ նիեաղար իտէրիմ , վէ էլլէ-
 լիմի կէօքսիւմէ գալուշտուրուպ . . .
 վէ տիզ իւզէրինէ կէլլէրէք . . . սի-
 զէ բէճալար իտէրիմ . . . սէօյլէյի-
 նիզ , սէօյլէյինիզ , սիզ սահիհէն
 Գօրա աէկիլիսինիզ . . .

Յիլհագըզա մէրզուլմ պուլարը
 պէօյլէ սէօյլէտիկիլլէ պէրապէր , էլ-
 լէրինի կէօքսիւնէ գալուշտուրու ,
 վէ տիզ իւզէրինէ կէլտի :

Գօրա պու ալաաա , օլ գաաար
 ֆէնալաշար , եիւրէկի գալգալ , վէ
 կէօղլէրի ալմանա պաշաալաք քի ,
 ազ գալտը , ալթըգ . քէնտույի զապ-
 թա միւզթէտիր օլմանաարապ , մէր-
 գուլմա շու եօլտա ,

էվվէթ , ազիլիմ Արման , պէնիմ ,
 պէն քէնտիմիմ . . . նաալ քի սի-
 զի էզճան ու աիլ սէվմէքտէ իտիմ ;
 երինտէ ալնի մաւհապէթ իւզրէ
 սէվմէքտէյիմ . . . տէյի ճէվապ
 վիրէճէք իտի իտէտէ , պու տէֆա
 տախի սէպաթ ու մէթանէթի քէն-
 տույէ պիր գալգան իտէրէք , հէեէ .
 ճանը աիլինէ գալէպէ պիրլէ , շէօյ-
 լէ պիր հարէրէթլի հարէքէթ իւզրէ
 ճիլիճէ կէրի շէքիտի , վէ ,

— ֆիտի , պու սէօյլէտիքլէրի-
 նիզին քեաֆֆէսինտէ տախի , -տէ-
 աի մէրզուլմէ պօղուգճա պիր սէս
 իլէ , -նէ գաաար պօլ լազըրար վար
 իսէ , օլ գաաար տախի մաւհիպի
 հիաաէթ օլաճադ լազըրար վար
 ալը . . . -էկէրչի նէզաքէթէ ըրա-
 յէթ իթմէք իսթմէմէսէ իտիմ , սիզ-
 աէ պիր տիվանէլիք էսէրի օլմալը
 ալը տէր իտիմ , հալ պու քի ալ-
 թըգ օլ գաաար իլլէրու կիթմէք-

լիքտէն սարֆը նազար իյէ տէրիմ քի, սիզին կէօզլէրինիզ գարարբայ վէ գալպինիզ թաշմըջ օլտուղուն տան, նէ սէօլլէտիկինիզի պիլմէ- եօրսունուզ . . .

Արման պունու իշիթաիկի կիպի, օլ օլ տատար պօզուլտու, վէ օլ գա- տար րէնկի աթտը, իշէրիսի ալթ իւսիթ օրտու քի, աթէշ կիպի եան. մապ տա օլան տննքնը, տիթրէմէք- տէ պուլունան էլլէրի իշինէ ալտը .

— Կէօզլէրիմ մի գարարմըշ աըր . . . — տէտի մէրգ ում :

— Էօլլէ՛ եա, — տէյի ճէվապ վիր- տի Գօրա, — էկէրչի սիզին գանընըզ պաշնրդա վուրմուշ օլմաստ իտի, պէօլլէ խէեալաթ նէվինտէն օլան պօշ լազըրարար, տիհանընըզա ալմազ լըզա պիլէ ճիւրաթ իթմէեէ- ճէք իաիսիզ . — էօլլէ սիզի ալտաթ- մազ տա պուլունան պիր միւշապէ- հէթէ, պու մէրթէպէ գարըրբայ ալ- տանմանըպ, արթըգ պիր խիթամ վիրմէլի իաիսիզ . . . — պէն քի Լիօ- նէլ Վարթըն իքէն, մութլազա սէն Գօրա Պէրնիէսին տէյի իճպարա գալլըմազ լըզ, մուվազէնէյի ագ- լիյեէտի եէրինտէ պուլունան պիր ատամա եազըշըր մէվատտէն տէ- կիլ տիր . . . — գալլընըզ աեազա, էֆէնտի, գալլընըզ . . . պահրիյ- եէ գայիմազամը իթաաթ պիրլէ աեազա գայդաը :

— Մէրգ ումէ արթըգ պէնի սէ՛վ մէմէքտէ տիր . . . — տէտի քէնտու քէնտույէ ըզըրըզլարընը ինութա- րազ, վէ քէքէլէեէրէք, — խալը : մէրգ ումէ պէնի սէվմէմէքտէ տիր,

— Թօրլաեընըզ քէնտինիզի, է- ֆէնտի . . . — տէտի Գօրա թէքրա- րէն, իւզէրինտէ հաաըլ օլմուշ օլան իզթիրապը տէրունի սէթրէ չալը- շարազ, — պիր իյի տիւշիւնիւնիւզ . վէ գալպինիզի թէսկին իաիսիզ . . .

— Արթըգ պէն մէյեուս օլտում- տէտի Արման, — ֆազաթ, գալպիմ րէք ալէա սիւքիւնէթի հալ իւզրէ պուլունմազ տա տըր, վէ ազլ ու ֆիքրիմտէ րէք ալէա պաշմտա վէ եէրինտէ տիր, էկէրչի միւրաա իտէր իսէնիզ, իապաթընա աաթի գատըրըմ, — քէք ալէա, հայտէյի- նիզ սիզին սէօլլէտիկինիզ կիպի օլ- մուշ օլտուն, ֆարգ իտէլիմ քի սի- զին իսմինիզ Լիօնէլ Վարթըն աըր . . . — հալպու քի, շունու նասըլ հալլ ու թէէվիլ իլլէմէլիյիզ քի, պուրատա սիզին եանընըզա, իւշ գրպ գարաաշար վար իմիչէր, վէ պուլարատան պիրի իսէ, իլըպըր սիզէ պէնդէմէքտէ իմիշ, նասըլ քի Տօլօրէզ տէ թըպըզ Գօրաեա պէն- ղէմէքտէ իտի, — վէ շու պէրապէ- րինիգտէ, պիրտէ արապ հէքիմ պուլունմասընա՝ նէ աիյէլիմ քի, հազըգ աթէն Գօրա Պէրնիէսի տէ էօլլէ պիր արապ հէքիմի պուլուն- մազ տա իտի . . . — րէք ալէա օլմը- ղ ումէ կէնճ գըզլար, Գարմէն իլէ Մարի, մէզպուրէ Գօրանըն հէմի- րէլէրի տէկիլ տիրլէրաէ, եա քիմ տիրլէր, վէ մէկէրչի անլէրաէն պի- րինին տէ էօքսիւզ Տօլօրէզ օլմասը ինքեար օլունապիլիմ մի . . . — հալ պու քի իսիմլէրինի թէպաթիլ իթմիշ- լէր իմիշ, էվլէթ, օ տա օլապիլի, օնա պէնիմտէ ազլըմ շէհատէթ ի- տէր, հալպու քի, սիմա վէ էշքիալ- լարընը տա թէպաթիլ իտէմէզլէր եա . . . — մէկէրչի օլ սիեահ թապիպ, սիզին օլ աօգթէթ Ժօլլէն տէկիլ մի տիր . . . — վէ Տօմէնիզ օ Սէպալ- լա իսմինտէ պիրտէ սիեահ իթը- մընըզ պուլունմազ տա իմիշ, վէ պու տա, մէկէրչի օլ սաաըզ պէնտէնիզ պուլունան Միշէլ Սէրվան տէկիլ մի տիր, պուլարըն քեաֆֆէսի տաթի, պէնիմ, Կուտեանիլատաթի

կէօրտիւկիւմ վէ թանաքդըմ ա-
տամբօր օլմալը տըրլար, վէ պէս-
պէլլի, Միշէլ Սէրվան, քէնտիսինի
թանրմասընլար տէյի, վիճուտինի
պօեաեքպ պիր արապ ըննկի քէսպ
իլլէմիշ օլմալը տըր . . .

Գօրա, մէրգուժ թարաֆքընտան,
մանթըդա քեամիլէն մուվաֆըզ
սուրէթտէ օլարագ զուհուրա կէ-
լէն պու ճէվապլար իւզէրինէ ար-
թըզ պիր շէյ սէօյլէնէմէնէնէնէն-
տէն, լազըրտըեք գըսսա քէսմէք
նիյեթիլլէ,

Պէսպէլլի թէսատիւֆ էօյլէ կէ-
թիրմիշ, էօյլէ պէնզէթմէքտէ օլ-
մալսընըզ . . . —տէտի,

Արման մէրգուժէնին լազըրտը-
սընը գաթ իլէ,

—Ա՛հ, պու եաբտըղընըզ, ինսաֆ
ու մէրհամէթէ մուվաֆըզ տէկիլ
տիր,—տէտի մէրգուժ աճըզը վէ
տուլուլու պիր սէօյլէյիշ իլէ,—ա-
ղալըմ, նիշին պէնիմ իլէ պէօյլէ էյ-
լէնմէքտէսինիզ, պէն սիզէնէ՝ եար-
մըշըմ տըր քի, պանսա պէօյլէ էզիյ-
եթիլէր չէքտիրմէքտէսինիզ,—քեա՛շ
քի պու մէրթէպէ իշքէնճէլէր չէք-
տիրմէքտէն իսէ, աչըգտան աչըգա
ճէսարէթ իտիպ տէ, արթըզ պէնի
սէվմէքտէ օլմատըղընըզը, վէ ար-
թըզ սէվմէքտէ իսթէմէտիկինիզի
պանսա սէօյլէսէ իտինիզ . . . —մէկէր-
չի, օլ սիգտէ մահֆուզ պուլունան
պիր պիւլիւք վէ ճէնապլը եիւրէ-
կին, եալընըզ պիր գաշ տյ զար-
ֆընտա, պու մէրթէպէ թէպտիլ օլ-
մասը տա իհթիմալտէն օլապիլըմի
իմիշ . . . —մէկէրչի սիզ, պու գա-
տար չաբուգ պիր սուրէթտէ, քէն-
տի եէմինյէրինիզի ունուտարագ,
բալիմալ իտէպիլըմի իմիշսինիզ . . . —
նէ՝ սէպէպէ մէպնի քէնտինիզի պու
տէրէճէ պէնտէն սէթր իթմէքլիկէ
չալըմագ տասընըզ . . . մէկէրչի,

նիյեթի խէֆիյեէնիզի զահիրէ չը-
գարըրըմ տա, ախըբ ինթիգամ իշի-
նիզէ պիր սէքթէ՛մի վիրիրիմ տէյի
գօրգմագտասընըզ . . . —սէօյլէյի-
նիզ, տիհանընըգտան եալընըզ պիր
լուղէթ չըգարընըզ քի, հէման պէն-
տէ կիտիպ պու ազչամտան իսթիֆա-
մը կէօնտէրէրէք եօլճուլուքտան վաղ
կէչէեիմ, վէ սիզին էլինիզտէ պիր
կիյ ալէթ օլարագ, քէնտի միւրա-
տընըզըն իճրասընա, պէն տալի է-
լիմտէն կէլտիկի մէրթէպէ եարտըմ
իտէեիմ, քէնտի տիւշմէնյէրինիզէ
գարշը, պէնտէն իյի պիր սիլահ տա-
հա օլամա՛զ . . . —հա՛, սէօյլէյինիզ,
իսթէ՛րմիսինիզ պէնի . . . իսթէ՛ր-
միսինիզ . . .

Արման պունլարը սէօյլէտիկի վա-
գըթտա օլ մէրթէպէլէրտէ ֆէնալաշ-
մագ տա իտիքի, ատէթա չըլտըր-
մագ տէրէճէլէրինէ կէլտիկինտէն,
կէօզլէրինտէն պիր աթէշ սաշըլմագ-
տէ, վէ պիրտէ տօլուպ եաշարմագ-
տէ օլտուղու կիպի, աննըտտան տ-
չաղը իսէ, թէր տանէլէրի ազմագ-
տա իտի .

Գօրա տալի բէք միսթէնոսիր
օլտուղունտան, քէնտույի զապլթ ի-
լէ, եէնի պիր զալրէթ տահա իպ-
լուզ իլէ,

—Մօնսիէօ Տօրսէյ,—տէտի ա-
ղըր վէ վագարը պիր սէօյլէյիշ իլէ,
—սիզի աճըմագտաեքմ, վէ հէմտէ
ան սամիմ աճըմագտաեքմ . . . —պու
չէքմէքտէ օլտուղունուզ ֆէնալըզ-
լարըն քեաֆֆէսինէ սէպէպ, պիր
քէրրէ օլ խէեալալթա ալտանըպտա
հազըգաթը հալ նաղարըյա պագ-
մանըգտան նէչէթ իթմէքտէ տիր . . .
—տօլրուսու, սիզին շու հալինիզէ
իմտա տ իլէ, աէրտի տէրունինիզի
թէսկինէ չալըմագլըղը արղու վէ
նիյեթի կիլմէքտէյիմ . . . —հալ պու
քի էլիմտէն պաշգա պիր շէյ կէլ-

մէտիկինտէն, թէքրարէն սէօլէրիմ քի, թէհի եհրտէ, զարիպ պիր պէն. զէյիլէ ալտանըպ գուրպան կիթ. մէքտէսինիզ. . . — պէն ասլա Գօրա Պէրնիէ օլմաեըպ. . . իլլա Լիօնէլ Վարթընըմ. . . :

Արման պունա գարշըլըգ հիտ. տէթլիճէ պիր սէօլէյիլ իլէ.

— Օլ մէրթէպէ միւշապէհաթ իհ. թիմալտէն օլմազ. . . տէտի:

— Օլմազ տիմէքլիք պիր իսպաթ տէկիլ տիր, իլթէ իսպաթը մէյտան. տէ տիր, սիգէ սէօլէեօրուլ քի, պէն Գօրա տէկիլիմ. . . :

— Տիմէք տիր քի, պէն պու մէր. թէպէ ալտանմազ տանըմ, էօյլէ՝ մի. հալ պու քի, օլ վազըլմտա պէնիմ տիվանէ օլմազըլըմ իգթիգա իտէր, մէկէրչի շիմտի պէնիմ ազըլմ պա. չըմտա տէկիլ մի տիր, պէն սահի. հէն չըլտըրմը՝ շմբեըմ. . . :

— Խալը, տիվանէ տէկիլսինիզ էմ. մա, մէզքիւր պէնդէտիլ, ֆիքրինի. զէ, օլ մէրթէպէ գուլվէթլի սու. ըթտէ թէէստիր իլլէմիլ տիր քի, քէնտինիզի գուրթարամաեօրուլ. նուզ. . . :

— Ալլահ իթմէսին քի պէն օլ սէօլէտիկինիզէ ինանա պիլէյիմ. . . :

— Ինանմալըսընըզ, չիւնքի սօզ. լուսուլ էօյլէ տիր. . . :

Պու միւքեալէմէտէն սօնրա օր. թալըղա խալլիճէ պիր սուսլուգ հիւքմ իթտի, վէ պատէհու Արման կէօքսիւնէ տօղրու էյմիլ օլտուղու պաշընը եօգարը գալտըրարադ,

— Բէք ալէա, — տէտի մէրգուլմ սաղըր պիր սէս իլէ, — մատամ քի պէն եանըլմազտա վէ ալտանմազ. տա իմիլիմ, վարսըն էօյլէ օլտուն. . . — Էլպէթթէ Գօրա պիւթիւն պիւ. թիւն մէրհամէթսիզլիք իթմէեհ. ճէք տիր. . . Գօրա պէնի պու հալ. տէ պըրազըպտա կիթմէքլիկէ ըազի

օլմաեաճազ տըր. . . — պէն անըն իչին, ահո ու վատինի աեադ ալ. թընա ալմըլ տըր տէյի շիւքհէ իթ. մէմէ, հազգսըլըգ իթմիլ օլտուլմ. . . — պէն անը պիր թաշ եիւրէքլի, պիր ինսաֆսըզ, վէ մէրհամէթսիզ եէրինէ գօեարադ, իֆթիրա իլլէ. միլ պուլունտուլմ. . . — Էվլէթ, պու խուսուլարտտ ինթա իլլէտիմ. . . — իմտի, աֆվընըզը տիլէրիմ, է. ֆէնտի, վէ էկէր միւսատտէ պու. եուրուր իսէնիզ, արթըգ պըրազըր կիտէրիմ. . . :

Արման պունու սէօլէտիկի վա. զըլմտա, հէմ աեադտա պուլունուպ վէ հէմ տէ կիթմէկէ հաղըրլանմազ. աա իքէն, կէօլլէրի եէնիտէն տօ. լուպ եաշարմազտա օլտուլունտան, սիլմէքտէ իտի:

Օլ հէնկեամտէ Գօրա մէրգու. մուն եանընա եազլաշաթ, վէ պիր էլինի թութուպ եափաշաճըզ սը. գարապ, — Մօնսիէօ Տօրսէյ, — տէ. տի մէրգուլմէ, — քէմալի հիւսնի թէ. վէճճիւհ, վէ քէմալի խալլիսէթ վէ մուհապպէթլէ արզու վէ տուա ի. տէրիմ քի, շու եաքաճաղընըզ ու. զուն եօլճուլուգտա, տալիմա ըա. հաթ վէ սէլամէթ իւզըրէ պուլունտ. սընըզ. . . — վէ ըէճա իտէրիմ, պէ. նիմ կիպի եէնի պիր տօսթ թարա. ֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան իլ պու տուլղու ալէամէթլէրինիտէ գապուլէ հիմմէթ իտինիզ. . . — շիմ. տի սիզ կուաեանիլաեա տէօնէճէք. սինիզ տիր, էօյլէ տէկիլ մի, քիմ պիլիթ, պէլքի տէ մատմազէլ Պէր. նիէ սիզտէն էվլէլ օրաեա վասըլ օլմուլ օլաճազ տըր տա, օրատա պիր պիրինիզէ գալուշաճազ սընըզ տըր. . . :

— Մէէմուլ իտէպիլիբմիսինիզ, — տէյի սիւալ իթտի Սըմսն. հաքա. ըէթլի պիր սէօլէյիլ իլէ,

—Վագաւ, օլ պապտէ հիշ պիր չէյ պիրմէ քտէ տէկիրիմ տիր, լաքին, գալպիմտէ տէ հրսս լյլէմէ քտէ օլ-տուզուլմ կիրզի պիր տուլլուեա նէ զարէն, հէմ իհիթիմալտէն տիր, վէ հէմտէ, Գօրանըն գալպի, սիրին հաղ գընըզտա ապա տէ յիշլիմէ յիւպ իլլա, էվվէլտէն նէ հալտէ պուլուն մագտա իտի իսէ, երինէ օլ հալտա պուլաճագընըղ տըր...

Գօրանըն պուլ պիր գաշ լազըր տըլարը, հէր նէ գատար գաբար պիր սուրէթտէ իտիյսէլէրտէ, պու ճիւմէ լիւ տախի, Արման իւզէրինտէ, սիհիր մէրթէպէսինտէ պիր թէէսսիր հուսուլէ կէթիրտիկինտէն, պիչարէնին գալպի պիր աղ թէսկին օլմաեա պաշլատը:

Լիօնէլ թէքրարէն քէլումէ աղազ պիրլէ,

—էֆէնտի, զաթընըզըն թէշրի-ֆինտէ, պէն պիր մէքթուպ եազմագ իւզրէ իտիմ, իմտի ումարըմ քի, նասըլ քի վատ պուլուրտու իտինիզ, էկէրչի թտալլիւզ աթըմտան պուլունան Սիթիման Լըրօեա պիր մէքթուպ եազմագ օլուր իսէմ, կէօթիւրիւպ վիրմէ քլիկէ հիմմէթ իտէրսինիզ, էօլլէ տէկիլ մի... — Իմտի, զաթընըզա սէօլլէմիշ իտիմ, ազշամ սթափօնա, պիւֆէեէ կէօն տէրիր եէթիշտիրիրիմ...

—Պաշ իւսթիւնէ, էֆէնտի հէմ պէքլէրիմ վէ հէմ տէ Բօրթօ — Բի-գօեա վասըլ օլտուզումտա. քէնտի էլիմ իլէ թէսլիմ իտէրիմ:

Արման պուլուն իւզէրինէ, պիր սօն տէֆա տահա, քէմալի ֆիւլ թուրուկլուգ իւզրէ պուլունմագ տա օլտն Լիօնէլին երիշիւնէ պագտըգտան սօնրա, պիր ահը տէրուն չէքիպ, վէ սինէսի թըգ իըղ աթմագտա օլտուզու հալտէ պըրա-զըպ տիշարը չըգտը:

Լիօնէլ մէրգումու, տայիրէ գաբուսունա գատար կէօթիւրմէք իս-թէտի իսէ տէ, քէնտուլի գապթա միւգթէտիր օլաճաղընը ազլը քէմ-մէտիկինտէն, արթըգ օլ իլթիֆաթ վազիֆէսինի իֆիատան սարֆը նա-զար լյլէտի:

Արման Տօրուէյ կիտէր կիթմէզ, սալօնուն պիր եան գաբուսու տուր աչրլարագ, Ժան Բընօ իշէրի կիրտի-թամ վագթինտէ կէլմիշ օլտու:

Չիւնքի, Գօրա պուլ հալ իւզէրի-նէ բէք միւթէէսսիր օլտուզունտան, հէման պաեըլըպ տիւշմէ քիլք թէհ-լիքէսինտէ պուլունմագտա իտի:

Ժան Բընօ հէման եէթիշիպ մէր-գումէեի գուճագլատը:

—Պիշարէ վէ ալիճէնապ չօճուգ... —տէյէրէք մէրգում, կէօթիւ-րիւպ Գօրաեք պիր գօլթուգ իւզէ-րինէ օթուրթաուրտու, —պու նէ մէր-թէպէ գայրէթ ու ճէսարէթ վար ի-միշ պունտա... մատամքի ահտու եէմին իթմիշ տիր, մութլագ սու-րէթաէ, սէպաթ ու մէթանէթ իւզ-րէ գալարագ, քէնտի ինթիգամընը ալաճագ տըր... — վէլվ պու իտ-տատաք ուզրունտա էօլմէ քիք տա-տի լազըմ կէլսէ, էօլիւմիւ կէօզիւ-նէ ալաճագ, վէ մէրամըտան գա-թտն վազ կէշմէեէնէք տիր...

Գօրա իւզէրինտէ զուհուրեաֆթիէ օլտն նէօպէթ չօգ սիւրմէեիպ կէշտի-Ժան Բընօ մէրգումէեէ պիր բուհ գօզլաթտը, վէ ազլը պիւթիւն պիւ-թիւն պաշընա կէլտի:

Գօրա կիւեա պիր տէրին ույ-գումտան ուեանմագտա տըր կիպի, էլիլլէ աննընը օվուշտուրտու, վէ պատէհու տալլըն տալլըն պիր պա-գըշ իլէ, սալօնուն տէօրթ թարա-ֆընա աթֆը նիկեահ իլլէտի:

Պիթիւպի Ժան Բընօնուն նէզ-տինտէ պուլունտուզուն կէօրտիւ:

Կէշէն մէնդարէլէր խաթըրնա կէշ-
տիլէր:

—Նա՛ւըլ, իշիթտինի՞դ մի իտի,—
տէյի սիւալ իթտի մէրդումէ ժան
Բընօեա:

—Սալքի քեաֆֆէսինի տպխի
իշիթտիմ . . .

—Տիմէք տիր քի, իշի պու հալ-
տէ կէշիրինճէեէ գատար, նէ գահ-
մէթլէր, վէ նէ մէրթէպէ կէշնիւլ
իզթիրապլարը չէքմիշ օլտուղուժու
ֆէհմ ու ֆարգ իյլէմիշսինիզ տիր,
էջլէ տէկի՛լ մի:

—Շիւպհէսիզ . . . —տօղրուտու
իզհար իթտիկինիզ գահրումանլըզ
զիեաաէսիյլէ շայեանը թէհայեիւր
պիր սուրէթտէ պուլունմուշ տուր:

—Նէ՛ տէրսինիզ, Արման պիրտէ
գալգմըշ տա պանա, կիւեա քէն-
տիսինի սէվմէքտէ տէիլիմտիր կիպի
լազըրտըլար իթմէքտէ տիր . . . —
Օ՛ իսէ, նէ գատար եանըլմագտա
տըր, պէն քէնտինի շիմտի, սալիր
վազըթլարտանտա զիեաաէ սէվմէք
տէյիմ.—նէ՛ զանն իաէրսինիզ, ա-
ճապա մէրդուժ, պուրատան, մութ-
լազա, պէն Գօրա-օլմաեըպ տա, իլլա
Լիօնէլ օլմագլըղըմա իսքեաթ օլա-
րա՛գ մը կիթտի, եօգսա հալէա
պիր շիւբհէսի պուլունմագտա՛ մը
տըր:

—Պէն զանն իտէրիմ քի, հալէա
շիւպհէսի պուլունմագտա տըր . . .

—Հէր նէ հալ իսէ, նիհաեէթ
պու աղշամ թէքմիլ շիւբհէսի հալլ
օլուզ պիթէճէք տիր . . . —ազիզիմ,
պանա պիր տօթթլուգ եաքմագ իս-
թէ՛րմիսինիզ:

—Էֆէնտի, մէկէրշի, էզ ճան ու
տիլ, անճագ էմրինիզէ հաղըր ու
միւնթագըր պուլունմաղուժու պիլ-
մէ՛ղմիսինիզ . . .

—Նաւըլ քի սիզէ աէ սէջլէտի
իտիմ, Թրման ծօրսէյ պու աղշամ

սաաթ եէտիեի չէյրէք կէշէրէք չը-
գան թրէն իլէ եօլճու օլուզ Փարիսի
թէրք իտէճէք տիր, վէ թա թրէն
գալգընճաեա գատարկէօնտէրէճէ-
կիմ պիր մէքթուզա պէքլէեէճէք
տիր, իմտի, շօւ եազմըշ օլտուղուժ
մէքիկուպու, սիզէ վիրէճէկիմ տիր,
ուշաղլարտան պիրինի պէրապէրա-
լարազ, չըմէնաթֆէր կարքնա կի-
տէրսինիզ, վէ սիզ պիր իմարաֆա
չէքիլէրէք, տիզ գաթ իտիպ պիզ-
գաթ քէնտի էլինէ թէպիմ իթտի-
րիրսինիզ:

—Էֆէնտի, օլ պապտէ քէմալի
էմիյեէթ իւզրէ օլապիլիրսինիզ:

Պիրտէ պու էսնատէ սալօն գա-
թուսու վարուլտու:

Ժան Բընօ կիտիպ աշտը:

Բօպէնսօն իշէրի կիրտի:

Մէրդուժուէն էլինտէ թուլմագ-
տէ օլտուղու կիւմիւշ թլրսի իւզէ-
րինտէ պիր գարթ տը վիզիթ պու-
լունմագտա իտի:

Ժան Բընօ մէղքիւր քեաղքաը ա-
լըպ եիւքսէք աէս իլէ, չէյլէ օղու-
տու:

—Ժագ էրվիէօ:

—Հէման շիմտիտէ՛ն մի . . . —տէ-
տի Գօրա . —Բօպէնսօն, հայտէ օլ
ատէմի կէթիր պուրաեա . . .

—Պաշ իւսթիւնէ, էֆէնտիմ . . .
—տէյի ճէվապ վիրտի մէրդուժ ա-
րապ խըտմէթքեար:

21

Բօպէնսօն կիթտի, վէ ճիւզիճէ
սօնրա, պէրապէրինտէ, Բօզէթ
մահպուսխանէսինտէ էօլմիւշ օլուզ
տա, սօնրատան մէղարտան չըգա-
լըլարազ, Ժագ էրվիէօ իմի վի-
րիլմիշ պուլունմա տէիլգանլը պու-
լունտուղու հալտէ թէքարէն կէլ-
տի:

—Ազիզիմ, ֆպու կիւն կէլէճէկի-

նիդի հիշ մէջմուլ իթմէքտէ տէկիլ իտիմ, — տէտի Լիօնէլ մէրգոււմ տէ. լիգտնլընա, — պէն էօյլէ զանն իթմէքտէ իտիմ քի, սիգ ագշամա գատար, Մուլէն Րուժտա, չէն մէշընէպ ահպապար վէ արգատաշար իլէ էյլէնիպ վազըթ կէրչիէճէքսի. նիդ տիր տէյի :

— Պագ աթ պէնտէնիզ, պիր սա. աթ էվվէ կէօրմէքլիք արղուսինտէ պուլունմանըդ տէրք իտիպ տիւ. չիւնտիւկիւմտէն, յըրազըպ կէլ. տիւմ... — տէյի ճէվապ վիրտի ժագ էրվիէօ :

— Բէք իյի տիւ. չիւնիւպ, վէ բէք տէ ալէա Ֆիքրիւմի անլամըշընըդ տըր... :

— Պէտտէնիզ քէնտիմճէ, զաթընըզըն էմրինի իճրա իթմէք իչին, հէր չէյտէն վազ կէչմէքլիկի, վա. զիֆէտէն ոտտ իյլէտիւմ...

— Չօգ իյի եաբտընըզ... — սէ. ֆա կէլտինիզ, պուեուրունուզ օ. թուրունուզ տա, սիզին իլէ պիր. աղաճըզ գօնուշալըմ :

Ժագ էրվիէօ կէնիչճէ պիր դօյ. թուզ իւզէրինէ օթուրտու, վէ տիգ. գաթը ազլմէ իւզրէ տիյնէմէկէ հա. զըրլանտը :

— Ազիզիւմ, — տէտի Լիօնէլ, — սի. զինտէ գալպինիզ չէհատէթ իթմէքտէ տիր քի, պէն սիգտէն, պու կիւնէ գատար, պէյնիմիզտէ իճրա իթտիկիմիզ մուզալէլէ ահքեամըն. ճա, հէնուզ հիշ պիր չէյ թալէպ իթմէմիչիմ տիր, վէ պուրալարբը պէեանէ տէ հիշ լիւզոււմ կէօրմէմ... — չիմտիյէ գատար եալընըզ պիր ագշամ պուրաեա կէլտի իտինիզ վէ օնտան սօնրա, քէնտի քէյֆի. նիզէ սարֆը էվլաթ իթմէքտէ. սինիզ...

— Էվվէթ, էօյլէ տիր, — տէյի ճէ. վապ վիրտի, ժագ էրվիէօ, — պէն.

տէնիզին մալի չիմտիեէ գատար սի. զէ չօղա օլուղու հալտէ, հէնուզ հիշ պիր խըտմէթինիզտէ պուլու. նուպ տա իչէ եարամամըշըմ տըր... :

— Արթըզ չիմտիյէ գատար տէր. քեար օլան օլիշսիզլիք հալի թէպ. տիլ օյաճագ տըր...

— Բէք ալէա, — տահա զիեատէ մէմնուն օլուրում, չիւնքի, հիշ տէ. կիլ իտէ, ալմըշ օլուղոււ բարալա. րա մուզապիլ պիր խըտմէթտէ պու. լունմուշ օլուրում... — էմր իտինիզ, էֆէնտիւմ, միւրատընըզ նէ տիր :

— Գօնթէն տը Լասէնի նամ պիր գատըն հազգընտա սիզէ վիրտի. կիւմ մալիւմաթյար իաթընըզտա՝ լը տըրլար :

— Շու պէնիւմ վալիտէմ օլմուշ օ. լաճագ օլան սապըզ — Պլանչ էրվիէօ հազգընտա տըր անլաթաթըմագ իսթէտիկինիզ... էօյլէ տէկիլ մի, — տէտի մէրգոււմ հալտուտուգտան կէլմէ օլան եէնի ճէնթըլմէն, մաս. գարաճա պիր թարզ իւզրէ :

Պատէհու մէրգոււմ էլինի աննր. նա կէթիւրիւպ չէօյլէ պիր տիւ. չիւնտիւքտէն սօնրա,

— Հիշ պիր չէյի ունու թմաւըշըմ տըր, քեաֆֆէսի տախի գաֆամըն իչինտէ մահֆուզ տուր... էկէր իս. թէր իսէնիզ, սիգ սիւալ իտինիզ, պէնտէնիզ տէ ճէվապընը վիրէյիւմ :

— Իհիթեաճ մէսս իթմէզ, քէն. տի էմնիյեէթ իւզրէ պուլունմանըզ քեաֆի տիր, եալընըզ չունու թէք. րարէն սէօյլէրիւմ քի, արթըզ հէր պիր չէյին վազթի եազլաշմագտա տըր...

— Բէք ալէա... — չիմտի էմրինիզ նէ տիր :

— Եարըն սապահ կիտիպ մատում տը Լասէնիեէ պիր վիզիթա վիրիր. սինիզ...

— Պաշ իւսթիւնէ... — ֆագաթ,

էկերչի մերգումէ պէնտենիզի գա-
պուլ իթմէք իսթէմէնէնէք օլուր
իսէ, օլ վագըթ նէ հարմալընըմ...

—Մերգումէ հէր հալտէ գապուլ
իսէնէք տիր:

—Պէնտենիզ տախի, կերչի էօյլէ
գանն իտէր իսէմ տէ... շայէա մա-
ղայիրի զուհուր իտէր իսէ, նէ թա-
րիզ թուծմաղլընըմ, էվվէլինտէն
պիլմէքլիկիմ, մէկերչի էլզէմիսէնէթ-
տէն տէկիլ մի տիր... —Մուլլազա
կէօրմէքլիկի հէմ իտտաա իտիպ,
վէ գէմ տէ պիր ազ թէհտիտէ չը-
գըշմազլընըմ իզթիզա իտէնէք մի
տիր...

—Խայր... —օլ վագըթ սիզ կէլիպ
պանա խապէր վիրիսիսիզ, վէ պէն-
տէ սիզէ պիր մէքթուպ սուրէթի
սէօյլէրիմ տէ հապարսընըզ:

—Իյի էմմա, պէն լաեբգընա
պիր եազը եաղմազ պիլէ պիլմէմ,
անը՝ նասրի եաղմազըզ:

—Էլպէթիմէ պիր շէյ ոլտուրու-
րուզ, —տէտի Լիօնէլ կիլիւմէնէ-
րէք:

—Քէք ոլէա:

—Օլ պապտէ սիզ մէրազ իթմէ-
յինիզ, սանրա անըն իւզէրինէ տիւ-
շիւնիւրիւզ... —չիմտի պաշգա իշէ
պազալըմ... —պու կիւնտէն պէտ
իլէ, սիզ պիր աշգ ու ալէազա իճ-
բասընա պաշլամալըսընըզ...

—Աշգ ու ալէազա՝ մը... —տէ-
տի ժազ պիր գահգահա տըր պը-
րազրպ կիլիէրէք, —տօղրուսու է-
լիմտէն տէ կէլմէզ պիր շէյ տէ-
կիլ տիր... —իյի եա, քիմէ՝ ալէա-
զա իթմէլիյիմ:

—Պէնիմ եէկէնէլէրիմտէն պիրի-
նէ...

—Ալէա, տահա՝ ալէա եա... —
լաքին, մատմուաղէլ վարթընյարըն
իւշիւ տտիսի հիւսնի ճէմալտէ քէսալի
շէօհրէթ իյլէմիշ տիրէր, շիմտի

պէն մէրգումէլէրտէն գանդիսինէ
տիլտատէ օլաճաղըմը շաշըրաճա-
ղըմ տըր:

—Օլ պապտէ տախի մէրազ իթ-
մէյինիզ... —տէտի Լիօնէլ պիւ-
թիւն պիւթիւն գայտըղճա պիր
սէօյլէյիշ իլէ, պէն սիզէ գանդի-
սինին միւնաաէպաթ ալաճաղընը
պէեան իտէրիմ, մալիւմ եա, պուն-
տան ասըլ մազսէտ, սահիհէն պիր
աշգ ու ալէազա օլմաեըյ, իլլա
պիր տուղազ հաղըրլամաղլըզտան
իպարէթ օլաճազ տըր...

—Շիւրհէսիզ... —տէտի ժազ
էրվիէօ, —իմտի, միւրատըրիզ մատ-
մուաղէլլէրտէն գանդիսի իշին տիր:

—Եէկէնիմ Մարի իշին տիր...

—Էն դիեաաէ կէնճ օլան իլէ,
էօյլէ՝ մի...

—Էվվէթ:

—Տօղրուսու մէրգումէ, շայեա-
նը բէրէսիթիշ պիր մատմուաղէլ տիր,
թիւտա՝ ալիմ էօյլէ տիր, Օլ պապ-
տէ լազըմ կէլէն պէյեանը հալլէրէ
հիշ կիւնիւք շէքմէնէնէկիմ տիր,
չիւնքի, զաթէն պիթթապի պիւլ-
պիւլ քէսիլէնէկիմտէ հիշ շիւպհէ
եօզ տուր... —Ֆաղաթ, եալընըզ
շու կիւնիւք վար տըր քի սալթէ
պիր ալէազա օլմասընը ֆարգ ու
ֆէհմ իթտիրմէմէքլիք, բէք գօլալ
պիր շէյ օլմաեաճազ տըր... —
հէր նէ հալ իսէ, արթըք էլտէն
կէլտիկի գատար շալըշաճաղըմտըր...
—նէ՝ վագըթ պաշլամալընըմ իճրա-
ալիմա:

—Թա պու կիւնտէն, զաթէն սիզի
ազշամթաամընա պուրատա ալր գօ-
եաճաղըմ տըր, իշիմէ պու միւնա-
սէպէթիլէ պաշլարսընըզ,

—Իյի էմմա —տէտի ժազ —օլ գա-
տար քէնտիմի շաշըրազ ալթիւսի օ-
լաճաղըմտըր քի, Եէմէք եէմէնէրէք
ուսֆրատան գալգմաղլընըմ իզթի-

գա իտէճէք տիր:

— Տաճա իյի եա — իշթէ օլ խուսուս տախի, քէնտի ալէազանքա, մէրգուճէնին նարի աշգրյա եանքա գալիուլմազ տա օլմանքա, պիր տէլի սաեթլապիլէճէք տիր. . .

— Թամաժ, տօղրուսու պէնտէնիզ պունու հիշ տիւշիւնէմէտի իտիմ, պու տա ֆէնա պիր ֆիքր աէկիլ տիր. . .

— Պէնի թալթիֆ իշին պունու պէօյէ սէօյլէմէքտէսինիզ, էօյլէ տէ կիլ մի. . . — տէտի Լ օնէլ իսթիհ-զաքեարի պիր սէօյլէ իշ իլէ: Հէր նէ հալ իսէ, պէն սիզէ հէր նէքի սէօյլէր իսէմ, սիզ աւը եաքմալըսընիզ:

— Պաշ իւսթիւնէ էֆէնտիմ:

— Թամաժ հաղըր օլունճաեա գատար, հայտէ ինիզ պիր ազ բարգտա աօլաշալըմ սիզէ պազը միւֆիտ նասիհաթլարըմ վար տըր:

— Էմրինիզէ միւնթաղըրըմ, է-ֆէնտիմ:

Ժան Րընս պու հէնկեամտէ հիշ լազըրալեա գարըշմալը օլտուղու հալաէ, աեաղա գալոգ տը:

— Աղիղիմ Լիօնէլ, — տէտի, — էմրինիզ իճրա իթմէք իւզըն, պէն Բալիսէ կիտիեօրուն:

— Օլ պապտէ շիմտիտէն իմագտիմի իթէշէքքիւր իտէրլմ. . . — տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ, — մէքթու պուն նէրէտէ օլտուղունու պիլմէքտէ՝ միսինիզ. . .

— Օտանըզտա, պիւրօնուն իւզէրինտէ տիր, էօյլէ տէկիլ մի. . .

— Թամաժ, էօյլէ տիր. . .

— Իմտի ալըր վէ եօլա չըգարըմ. . . Ժան Րընս պիր արապա էմր իտիպ վէ արապ Թօպլի նամ խրտմէթքեա. ըա տա պիրլիքտէ կէլմէօնի խապէր վիրմէքտէ իջէն, Լիօնէլ տախի, Ժադ էրվիէօեիւ պիրլիքտէ ա.

լարագ, նէհրին իւզէրինէ նաղըր պուլունան սէտալէրէ տօղրու կլթմէքտէ իտի:

Գօրանըն էն քիւշիւք հէմշիրէսի օլուպ, վէ Լէօքօլուն տա մաշուգասը պուլունան Մարի, պիր կիւն մէրգուճուն տախի, քէնտի հէմշիրէսի Գարմէնին նիշանըսօ օլան Ժօրթ Տէրէրին տիւշիւրիւլտի կիւ տուգաղա տիւշիւրիլէճէկիւնի պիւրիկիւտէն, էօյլէ պիր տէհշէթլի հալի կէօրմէքտէն իսէ, քէնտի ճանլիա գաւտիլէ գուրթուլմազլըր տիւշիւնմէկէ պաշլումըշ իտի. . .

Սէրգուճէ պիր թարաֆտան պէօյլէ պիր շէյ տիւշիւնմէքտէ օլտուղու հալաէ, տիկէր թարաֆտան տա, եօլունու վէ թէտպիրինի տախի գուրմազտա իտի, շէօյլէ քի, տօգթօր ժօլէնին օտաքնտա պուլունան զէհիրլէրտէն պիրլիլէ քէնտիսինի զէհիրլէեհրէք, էզիյէթսիզճէօնէ էօլմէքիկէ հաղըրլանմագտա իտի. . .

Հալպուքի մէրգուճէնին Խրիսթիեանլըգ տույղուսու վէ տինտարլըր տա պէր քէմալ պուլունտուղունտան, էօյլէ պիր ճինայէթէ գալոգըմազլըգ վիճտանընա թօգունտուղու ճիհէթլէ գօրգուպ իճթինապ իլլէմէքտէ իտի. . .

Մարի պու էֆքեարը մէտհուշէր տէրեաքնտա տալոպ չըգտըգ տան սօնրա, էլէֆնաք պիր կիւլիւմէլիշ իլէ, քէնտու քէնտույէ,

— Չսթէն եաղլաշմագտէ պուլունան սաաթըն տաճա զիեատէ էվէլ կէլիպ եէթիշմէսինէ գալոգընպ չալըշմազլըգ տա նէ՝ մանէա վարտըր, — մէկէրշի պէնիմ, միւպթէլա պունտունտուղում տէրտիմին էմրի իթտա. վիսինէ չալըշըրլար տէյի գօրգումտան նաշի, կիզլէմէքտէ պուլունմազլըրըմ սաեէսինտէ, կիւնտէն

կիւնէ իլէրու կիտէրէք, քէսպի շիտտէթ իյլէմէքտէ օլմասը քեաֆի տէկիլ մի տիր . . .

— Իշթէ գալպիւմ ան պէ ան տա-
հա զիեատէ շիշմէքտէ, վէ հէլա-
քիւմ թէհիքէսինի թաաճիլ իյլէմէք.
տէ տէկիլ մի տիր . . . — վէ պինա-
էն ալէյհ, մէկէրչի, օլ ալղուլէմէք.
տէ օլտուղուլ մէզար, կիւնտէն կիւ-
նէ, քէնտու քէնտույէ եազլաշ-
մազտա տէկիլ մի տիր . . . — տէյի
սիւալ իյլէմէքտէ իտի :

Պիշտրէ չօճուղուն հալի պիւթիւն
պիւթիւն տէկիլէրէք, բէք ֆէնա
սուրէթտէ պօզուլմուշ իտի :

Տօտազլարը սօլարազ, կիւլմէք-
լիք խաասէսինտէն վազ կէշմիշէր
իտի . քէզալիք պաղբշլարք ֆէրի
էքսիլմիշ իտի . վէ եիւղէրի զա-
յիֆլէնիպ, վէ կէօզլէրինտէն իսէ,
տալիմա ազլաեբպ կէօզ եաշլարք
տէօքմէքտէ պուլունմասը, աշի-
քեար սուրէթտէ կէօրիւնմէքտէ
իտի :

Դատըն թալիֆէսի գալպի էս-
րարընա վազբֆ օլմազլըք կիպի
միւշքիլ պիր շէյ օլմազ : Պունու
հէր քէս իզրար իթմէքտէ տիր,
Մարի տալիմա, Լէօթօլ քէնտիսինի
կէօրմէկէ կէլիւր տէյի գօրզմազ,
տա օլուպ, վէ էկէր կէլիւր իսէ :
« քէյֆիդ տիր կէօրիւշմէզսինիզ-
տէնիլմէսինի թէնպիհ իթմիշ օլտու-
ղունտան, օլ ճիհէթճէ գալպիւրա-
հաթ օլմուշ, վէ քէնտի ճանընա
գաստ իթմէքլիքտէն, իքի կիւնտէն
պէրու վազ կէշմիշ իտի :

Վէ պինաէն պլէյհ, արթըգ մէր-
գումէ, քէնտի քէնտույէ, Լէօթօլ
հազգընտա տէրտ ու մէրազ իտէ-
րէք, « զէ վալլը չօճազ, քէնտի
մէյլ ու մուհապպէթի ոէպէպինտէն
բէնշէյի էճէլէ աիւշէճէք տիր . . . »
տէյի աիւշիւնմէքլիքտէն սարֆը

նազար իլէ, « մէկէրչի պէնի սէվմէ-
մէքտէ օլմասը, իհթիմալտէն օլա-
պիլիւր մի տէյի տէրտ ու մէրազ
իթմէքլիկէ պաշլամբշ իտի :

Էվլէթ, գատըն թալիֆէսի թա-
պիւթը իզթիզասընտան օլտուղու
հալտէ, մէրզումէ պիր իւարաֆտան
Լէօթօլտան գաշընմազ իսթէտիկի
թապտիրտէ, տիկէր թարաֆտան
տախի, տալիմա մէրզումու կէօր-
մէքլիք աթէշի իշթիեազըլլա եան-
մազտա օլտուղունտան, մէքքիւր
շիւպհէ, հանի Լէօթօլուն քէնտի-
սինի ոէվիպ սէվմէմէքտէ օլմասը
շիւբհէսի ֆիքր ու գալպինի իս-
թիլաեա պաշլաեալքտան պէրու,
կիտիպ սաաթլարճա օտաար բէնճի-
րէլէրինտէն պիրի նէզտինտէ օթու-
րարազ, բարզըն եօլլարընտա, վէ
աղաճլարքն արալարընտա, աճապա
կէօրէպիլիւր մի տէյի, պիւլիւք ար-
զու իլէ պէքլէմէքտէ իտի :

Լէօթօլու կէօրմէք արզուսիլլէ
պօշ եէրտէ պէքլէմէսինին իւշիւն-
ճիւ կիւնիւ էօյլէ վազբթլարընտա,
շու արզու վէ շու իշթիեազըլ, տա-
հա զիեատէ քէսպի շիտտէթ իյլէ-
միշ օլտուղու թապտիրտէ, քէզալիք
մէրզումու կէօրմէքլիք նարի հաս-
րէթիլլէ եանմազտա օլտուղու հալ-
տէ, քէնտու քէնտույէ տախի,

— Նիշին պէնի պու գատար չա-
բուգ ունուլտու, — աթմէքտէ իտի . —
տիմէք տիր քի, պէն քէնտի սէ-
պէպինտէն, տէսթի էճէլտէն ճամբ
ֆէնա իշսէմ տախի, կէլիպ մէզա-
րքմ իւղէրինտէ, պիր գալ գաթթէ
կէօզ եաշլարք տա մէք տէօքմէնէճէք
տիր, հէյ վա՛հ . . . տիմէքտէ իտի :

Պիրտէն պիրէ քէնտի եիւրէկի-
նին չարքմազտա օլմասը տուրտու :

Չիւնքի, քէօշիւն եազընընտա,
գուլար իւղէրինտէ կէզմէքտէ օ-
լան աաալարըն տեազ սէօլէրինի

իշիթմէկէ պաշտարողնտան , իհիթի-
մալ տիր քի , պու աեադ սէսլէրին-
տէն պիրի Լէօթօլուն տուր զաննը-
նա զահիպ օլտու :

Պունուն իւզէրինէ սապր իտէմէ-
հիպ , վէ վիճուտինին տէ զայիֆլի-
կինէ պագմաեարագ , բէնճիրէեե
գօշտու , վէ պաշընը տիշարը սօզ-
լու չըգարարագ , էթրաֆը կէօզ-
տէն կէչիրտի :

Լիօնէլ իյէ Ժագ էրվիէօ իսէ օլ
անտէ օրատան կէչէրէք , սէտտէ
սօղլու կիթմէքտէ օլտուզլարըն-
տան , մէրգումէնին իշիթտիկի մէր-
գումարըն աեադ սէսլէրի իտի :

Մարի պունուն կէօրտիկինտէ ,
տէրեայի էլէմէ տալտը , վէ կէօզ-
լէրի տօլմաեա պաշտարար :

Ղայրէթ ու ճէսարէթտէն տիւ-
չէրէք , օտաքնա կիրտի , պիր սան-
տալիեէ իւզէրինէ օթուրտու , վէ
հիւզիւնիւ իքի էլլէրի իշինէ ալա-
րագ , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլա-
մաեա պաշտար :

Արատան ճիւզի պիր վագըթ կէչ-
տիքտէ , մէրգումէնին օտաքը դա-
բուսու վուրուլտու :

Մարի գօրգտու իսէ տէ , եէրին-
տէն գըմրլտանմատը :

Զիւնքի տիշարտա տուրուպ տա
ճէվապ պէքլէմէքտէ օլան հէրքիմ
օլուր իսէ օլտուն , աալա էհէմիյ-
եէթ վիրմէքտէ օլմատըգտան պաշ-
գա , իշէրի կիրիպ տէ հէրնէքի սէօյ-
լէեէճէք օլսալար իշիթմէկէ վէ տիյ-
նէմէկէ վագթ ու ֆիքր սարֆ իթ-
մէք տախի իսթմէմէքտէ տէկիլիտի :

Դաբու թէքրարէն վուրուլտու ,
վէ հաթթա պու տէֆա տահա զի-
եատէ գավի պիր սուրէթտէ վու-
րուլտու :

Նիհտեէթ Մարի կէօզլէրինի սի-
լէրէք , վէ մէրագ իյլէեէրէք ,

— Կիրինիլ . . . —տէտի :

Դաբու աշըտը , վէ կէնճ գըզլա-
րըն սիեահ ճարիյեէլէրինտէն պիրի
իշէրի կիրտի :

— Յէ՞ն միսին , Ակար . . . —տէտի
Մարի , —նի՞չին կէլտին , պէն սէնի չա-
ղըրմատըմ իտի , նէ՞ իսթէրին :

Մէրգումէ ճարիյեէ , սուս օլմագ-
լըգ իշարէթիյլ բարմաղընը սօտագ-
լարընա վագ իտէրէք , իշէրի կիր-
տիքտէն սօնրա , գաբուեու գաբատը :

— Նէ՞ վարտըր , պունուն մանէ-
աալ՞նէ տիր , պէօյլէ էսրարնէվին-
տէն օլան հալու հարէքէթլէր իւզ-
րէ կէլիշինիզտէն մագսէտ նէ՞ տիր ,
—տէտի Մարի :

Անթիլ ճէզիրէլէրինտէ պիր էսկի
ատէթ վարտըր քի , չօճուգլուգլա-
րընտա , քէնտի հանըվարընէն էվ-
լաալարընը գուճագլարընտա թա-
չըերպ խըտմիթ իթմիշ օլան իսթի-
եարէ ճարիյեէլէր , պու չօճուգլար
պիյիւտի քտէն սօնրա , օէլուղէ-
թիինի իսթիմալ իթմէյիպ , իլլա թէք-
լիֆսիզճէ «էն լուղէթիինի իսթիմալ
իտէրլէր , իմտի մէրգումէ Ակար
տախի օլ եօլտա պուլունան էսկի
ճարիյեէլէրտէն պուլունտուլուն-
տան , թէքլիֆսիզճէ Մարինին եանը-
նա եագլաշարագ :

— Հանըմ , սէնի քէտէրլի կէօր-
մէքտէյիմ , վէ հաթթա սէն աղլա-
մըշըն տըր , հալպու քի պանա գալ-
պինի աշըպ տա , սէպէպինէ տայր
հիշ պիր շէյ սէօյլէմէքտէ տէկիլ-
սին , նէ՞ վար տըր , տէրտի՞ն նէ տիր ,
սէօյլէ պանա , մէկէրչի , պանա էմ-
նիյեէթին եօ՞գ մու տուր , մէկէրչի
պէն սէնին թա մասուլ իքէն , նէն-
նիլէր օգուեարագ , պէչիկինի սալ-
լամըշ օլան ճարիյեէլէրտէն տէկիլ-
միյիմ . . . —տէտի :

— Եանըշըն վարտըր , Ակար . . .
էվլէթ եանըշըն վարտըր , —տէտի
Մարի , —ղիրա , պէն հէմ աղլամըշ

տէկիլիմ տիր, վէ հէմտէ սանա քէմալ
մէրիէպէ էմնիյեթիմ վար տըր, է-
կէր էօյլէ պիր շէյ օյսա սէօյլէրիմ...

Պու ճէվապըն իւզէրինէ, մէր
գուժէ ինիլիսարէ ճարիյեէ, բար
մաղընըն ուճույլա Մարինին սօլկուն
եանազարընա իօգուճարագ,

—Պագսանա, հէնուզ կէօզ եաշ-
լարըն իմէքմիլ դուրումամըշ տըր
պիլէ... — տէյի ճէվապ վիրտի,-
էվվէթ, սէնին պիր տէրտին վար
տըր...

—Խալլ, ա ճանըմ:

—Էօյլէ իսէ նի՛չին աղլամըշտըն
տըր:

—Ջիւնքի ձրանսատա սըղըլմազ
տա օյուպ, վէ Կուաեանիլաներ ար-
դուլէմէքտէյիմտէ, էօյլէ իւզէրիմ-
տէ պիր մահզուճիյեթիմ հասըլ օյ-
մուշ տուր...

—Հանըմ, սէն պէնտէն սոհիհի-
նի, իմէհի եէրտէ սէթր իթմէկէ
շալըլմազտաբըն... — սէնին պիր
տէրտին վար տըր, վէ պու տա պաշ
գա պիր շէյ օյմտեղպ, իլլա պիրի
նի սէվմէքտէսին տիր...

—Սո՛ւս օք, օ՛ֆ, սո՛ւս օյ, —տէտի
Մարի իմէքմիլ վիճուտի տիթիւէմէ-
կէ պաշլաեարագ, —եա գալգարաա
հէմշիրէլէրիմ, սէնին պու սէօյլէ-
տիկինի իշիտիրլէր իսէ...

—Ակար պաշընը սիլքէրէք:

—Դիմէ իշիթմէզ... — տէտի
մէրգումէ, —Գօրա թա բարգըն օ պիր
ուճունտա պուլունմազտա... բէք
ուզագտա տըր... —Գարմէն իլէ
Տօլթէզ տախի, քէնտի օտալարընտա
տըրլար... —սէն իսէ եալընըզսն,
վէ իշիթ պէնտէ պու միւտաթիթի
պիր այնի ֆուրսաթ ատա իտէրէք,
խասսէթէն կէլմիշիմ տիր...

—Թէքրարէն սէօյլէրիմ, նէ՛ տիր,
նիյեթին նէտիր, նի՛չին կէլտին:

—Սանա պիր խըտմէթ իտիպ,

վէ սէնի մէսուտ գըլմազ տըր...

—Պէնի մէսուտու գըլմազ տըր,-
տէտի Մարի պիր ա՛հը տէրուն շէ-
քէրէք, —է՛յ նա՛սըլ, նէ իտիրգ
իլէ պագալթմ:

—Հանըմ, սէն մահզուն ու միւ-
քէտաեարան, չիւնքի իւշ կիւնտէն
պերու, քէնտի սէվտիկինի կէօր-
մէմիշտին տիր, վէ մէրգում կիճիք-
տիքճէ, սէնինտէ տէրտ ու էլէմին
տրիմազտա տըր...

—Իմտի, սանա
խաղէր վիրիլիմ քի, մէրագ լազըմ
տէկիլ տիր... —նաֆիլէ եէրտէ
քէտէրլէնմէյինիզ... —մէրգումտա-
յիմա սէնի տիւշիւնմէքաէ տիր...

—սէնի սէվմէքտէ տիր... վէ հէմտէ
կէլմիշտիր, չիմտի պուրաաա՛ տըր...

—Սահի՛հ մի սէօյլէ օրոտուն, —
տէյի սիւալ իթտի Մարի, սինէսի
սրգ սըզ աթմաեա պաշլաեարագ-
վէ հարտրէթիլի պիր սէօյլէյիշ իլէ:

—Էվվէթ, ֆազաթ, Գօրա թա-
րաֆընտան, սէնին իշին, պիր գաշ
կիւն քիմէյի գապուլ իտէմէզ:
չիւնքի նամիղաճ տըր տէնիլմէքիլք
թալիմաթ վիրիլմիշ օլտուղունտան,

պիթիթապի, մէրգումտա մէզքիւր
ճէվապ վիրիլմիշ տիր... —մէրգում-
տա պունուն իւզէրինէ, քէօկիւն
բարմաղըզը եանընտա ճիւղիճէ
պէքլէմիշ... վէ պէնիմ քէօյէ կիթ-
մէք իւզրէ բարգտան տիշարը չըգ-

տըզըմ կէօրաիւկիւնաէն, եանըմա
կէլէրէք, էլիմէ պիր մէքթուպ ի-
լէ, պիրտէ լիւա սրգըշտըրմըշ տըր...

—Է՛յ, սօնրա՛, —տէյի սիւալ իթ-
Մարի նէֆէսի էքսիլէրէք:

—Սօնրա նէ՛ օլաճագ, հանըմ,
մէքթուպունու ալտըմ իսէտէ, լի-
րաաընը գապուլ իթմէեէրէք լէաա
իլլէտիմ...

պիր մէքթուպ վար տըր . . . —տէ-
տի Մարի եանապլարը եանմաեա
վէ կէօզլէրի տախի բարլամաեա
պաշլաեարազ, —տիմէք տիր քի շիմ
տի եանընտա, Լէօթօլտան պիր մէք-
թուպ վարաըր, էօյլէ՞ մի . . . Ա՛հ,
ազիզէմ Ակար, վէր պագաեքմ անը
պանա, հայտէ, չաբո՛ւգ, չաբո՛ւգ:

—Պուե՛տուր, հանըմս . . .

Վէ մէրզ ումէ քէնտի ճէպինտէն
գապտ պիր զարֆ տէրունինտէ պու-
լունան մէքթուպու շրդարարազ
Մարիյէ թագաիմ իյլէտի:

Մարի պիւյիք սէվինճլէ մէք-
թուպու ալտը, վէ տինտէ տօտագ
լարբնա կէօթիւրէրէք պուս իյլէ-
մէք իւթէտի, վէ կէրչի հիճապրն
տան նաշի սարֆը նազար իյլէտի ի-
սէ տէ, մէսէրէթի գալպիյեհի
աւարը զահրէսինտէն անլաշլմագ-
տա իտի:

—Ա՛հ, հանըմ էֆէնտի, —տէտի
Ակար, կէօզլէրի եաշարարազ, —պէն
սէնին տէրտի տէրունինի ֆէհմ իյլէ-
մէքտէ իտիմ . . . —վէ ալտանմագ տա
տախի տէկիլ իտիմ, նաուլ քի իս-
պաթըտա մէյտանտա տըր, կէօզ
եաշլարը տէօքմէնի մուճիպ օլմագ-
տա պուլունան քէտէրին տէֆ օլա-
րագ, մէսրուր օլմանա պաշլատըն . . .

Մարի մէրզ ումէնին սէօյլէտիք-
լէրինի տիգգաթ իտիպ տէ տիյնէ-
մէքտէ տէկիլ իտի:

Քէմալի իշխիեազ իւզրէ կէօզլէ-
րինի մէզքիւր մէքթուպա տիքէ-
րէք պագմագտա, վէ միւնտէրի-
ճաթընը անլամագլըզ մէրագը տ-
թէշիյլէ թուլթու շմագտա իտի իսէ
տէ, աշմաեա ճէսալէթ իտէմէտի-
կինտէն, Ակարըն օտտտան չըգմա-
սընա պէքլէմէքտէ իտի:

Հալպու քի Ակար եէնիտէն լա-
ղըրտընա պէտ վէ տէվամ պիլլէ,

—Հանըմըմ, կէրչի էվլէլ էմիր-

տէ, պէն պու մէքթուպու ալմա-
մագ էֆքեարընտա շուլունտում
իսէ տէ, պիշարէ չօճուղուն տախի
թըպզը սէնին հալինտէ պուլուն-
աուղունու . . . վէ անըն տախի կէօզ-
լէրինին գրք գըլմըզը օլմուշ օլտու-
ղունու . . . —եանի աղլաեըպ ռի-
րիշքլէր տէօքմիւշ օլմաթը էսէրլէ-
րինի կէօրաիւկիւմտէն . . . վէ պի-
շարէնին պանա, Ալլահա եալվարըր
կիպի եալվարաղընը իշիթտիկիմ
կիպի, պէլքի ալմաեաճագ օլուր ի-
սէմ, մէյեուսիյեթիմտէն նաշի,
էճէլէ գուրպան կրտէր տէյի տէ
գօրգուպ շիւպհէ իյլէտիկիմտէն,
պիր չօգ իէրէտտիւտ իւզրէ պու-
լունտուգ տան սօնրա, գապուլ իթ-
մէքլիկէ, քէնտիմճէ պիր պօրճ վէ
պիր մէճպուրիյեթիմ հիտ իյլէտիմ . . .
—մէրզ ում կէրչի, պէնիմ թէրէտ-
տիւտիւմիւ կէօրմէնի իւզէրինէ, պիր
լիրա տա պաթշիշ վիրմէքլիկէ գալ-
զըշտը իսէ տէ . . . նաուլ քի սէօյ-
լէտիմ, անը գապուլ իթմէեիպ, ան-
ճագ քէնտիսինի աճըտըղմտան
նաշի, սալթ մէքթուպու ալտըմ . . .
վէ ինշաալլահ ումարըմ քի ֆէնա
պիր շէյ տէ եաբմըշ տէկիլիմ տիր,
էօյլէ տէկիլ մի:

Մարի շու սօնրաքի լուղէթլէրի
իշիթմիշ օլտուղունտան,

—Խալլ . . . խալլ . . . տէտի . . . —
հաթթա բէք տէ մէմնուն օլտում
իսէ տէ, ֆագաթ, եալընըզ պիր
խուսուս վար տըր, վէ հիշ շիւպհէմ
եօզ տուր քի, անը տա իճրա ի-
տէճէքսին տիր, եանի տիմէք իս-
թէրիմ քի, պու պագտէ քիմսէեէ
պիր շէյ սէօյլէմէեիպ, իլլա ոըրը
սաղլաեաճագ սըն տըր, էօյլէ տէ-
կիլ մի:

—Ա՛հ, հանըմ էֆէնտի, պէնի էօլ-
տիւրսէլէր պիլլէ տիհանըմտան պիր
լագըրտը չըգարմամ . . . —պէն քի

սէնի, թա վագթի սէպալէթինտէն պէրու գտեբըբպ պիւլիւթմիւշ օլ-տուղում թագաթրտէ... հիշ էօյլէ պիր խայինի.ք եաբաթմբեբմ, պէն սէնի բուհում կիպի սէվմէքտէ օլ-տուղում թագաթրտէ, մէկէրչի սէն պէնտէն էօյլէ պիր շէյ շիւբհէ ի-տէթմիսին... -խայր, խայր, օլ խուսուստա քէմալի էմնիյնէթ իւզ-րէ օլմալբսն:

— Թէշէքքիւր իտէրիւմ ազիզէմ Ակար...

— Նի՞շին թէշէքքիւր իլէմէք-տէսին:

— Չիւնքի պէնի սէվմէքտէսին...

— Օլ պապտէ ֆաղլա պիր մէ-ղինէթ իպրաղ իթմիշ օլմաբըպ, անճագ քէնտի վագիֆէմի իֆա իլ-լէմէքտէթիմ... -կիւնէշին ըշըղբ-լա առիւմանըն հափաթընա նէ գա-տար միւհթաճ իտէմ, սէնի սէվմէք-լիկէ տալի օլ գատար միւհթա-ճըմ...

Մարի իւզէրինտէ, պիր գաշ տա-գըգ տառն պէրու պիր զայրէթ էսէրի միւշահէտէ օլունմանա պաշլամըշ իտի:

Մէրգումէնին տօտաղլարը օյնա-մադ տա օլուպ, պիր շէյ սէօյլէ-մէքլիք նիյնէթինտէ օլմասը աշիւա-շըլմադ տա իտի իտէտէ, պու ճիւմ-լէ իլէ տալի սիւքիւթ իլլէմէքտէ իտի:

Լաքին, ազըպէթքեար քէլամէ աղազ պիրլէ,

— Ազիզէմ Ակար, տահա պիր սէօլէնէնէկին վաթ մը տըր, եօգ-տա պիթիլտին մի... -տէտի:

— Խայր, պաշգա պիր սէօյլէնէ-նէկիւմ գալմատը, իշթէ քէյֆիյնէ-թի օլտուղու կիպի ուէեան իլլէ-տիւմ...

— Լէօթու, մէզքիւր մէքթուպա գաըշըլըշ ճէվապ իսթէմէտիմի իտի...

— Հա՛, սահիհ, իշթէ անը ունութ-տոււ իտի, -տէյի ճէվապ վիրտի, -էվլէթ անը ունութտու իտիւմ... -մէրգում տէլիգ անլը, ճէվապա պէք լէնէնէքտիր... -էկէրչի մէքթուպ եազար իտէն, քէնտի իսմինէ եա-զաճագ սըն, վէ պանա վէրէնէքսին քի կէօթիւրիւպ բօթմանա պբրա-դաեբմ...

— Բէք ալէա, -լաքին, օլ խու-սուս իւզէրինէ տիւշիւնմէլիլիւմ... -շիմտի սէն պէնի պիրապ եալընըզ պըրաղ մալը, վէ սազընմալբսն քի, քիմպէ պիր շիւբհէնէ գահիպ օլմա-սըն:

— Հանրմըմ, ապա էլէմ իւզրէ օլմանա սըն, -կէրչի պէն պիր ճահի-լէ վէ իսիթիւտէրէ գալընըմ, լաքին օլ գատարընը հիսս իտէպիլմէքտէ-թիւմ քի, իգթիգա իթմէնէն շէյի հէրքէսէ սէօյլէմէքլիք ճալիլ տէ-կիլ տիր... -ինչալլահ պէնտէն մէմ-նունսուն, էօյլէ տէկիլմի:

— Էվլէթ:

— Իմտի էօյլէ օլտուգ տա, ալ-թըգ պէն կիտէյիմ:

Ակար օտատան տիշարը չըգտը:

Մարի քէնտի գաբուսունու գա-բաաըգտան սօնրա, կիտիպ եալը-նըգճա բէնճիրէնին էօնիւնտէ օ-թուրտու:

Վէ քէմալի աշգ ու սէվտա իւզ-րէ, մէզքիւր մէքթուպու պուս իլլէ-տիքտէն սօնրա աշարագ, չու ա-թիտէքի միւնտէրիճաթընը օգու-տու,

» Մատմօազէլ, վէ եախտ ճանբարէմ » Մարի,

» Օլմահղունիյնէթպախշ վագա իլէ խի- » Թամ պուլմուշ օլան կիճէտէն պէրու, » սիզտէն ճիւտա տիւշմիւշ օլտուղումտան, » քէտէրիմտէն նաշի հէլաք օլմադտաեբմ...

» Օնտան սօնրա նէ հալ կէշմէքտէ օլ- » տուղունտան պիխապէր պուլունմադ- » տաեբմ:

« Լիօնէլ Վարթընտան, պէն քէնտիմ
 « մէղքեր վագատան սօնրա, պէնիւ տա-
 « խի խմիմ լէ քէլէնմիշ օլմադընը պէնան
 « իլէ, արթըգ քէօլէ կլէպիւիպ վէ եա-
 « խօտ կլէլմէնէնէկիմէ տայիր րէյնի
 « սօիւվալ իյլէտի կիւտէ, մլրգուտ տախի ճէ-
 « վապլնտա, հլր քէսին անճագ քէնտի
 « ամէլ ու հարլ քէթինտէն մլսուլ թու-
 « թուլապլլէնէնիւնի, վէ պիրտալրիմին
 « եօլուղ պիր ֆիյլլնտէն սօլտեւ պէ-
 « նիմ մէսուլ թուլալմաեաճաղըմը, վէ
 « պինաէն ալէլի, ելնէ քէլէվլի սիզէ
 « կէլիպ կլտէպիլէնէկիմի սլօյլմիշ իտիւ
 « Պլէն մլրգուլմէն պու սէօյլլիլիւտէ
 « պիր սաֆտէրուլուղ մլւազէտէ իտէ-
 « րէք, հլր ՚է գատար, իքի իւշ տէֆա
 « կէլտիմ իտէ տէ, հլր տէֆալլտա տա-
 « խի, մուվաղգաթ սուրէթտէ օլուպ,
 « ֆագաթ, տալա իսթիստիլեթ կէօ-
 « րիւլմտիլի թագալրտէ, քիմիլիւնդա-
 « պուլ օլուլմաեաճաղը ճէվապլնը ալ-
 « մըլլմ տըր . . .

« Հալպու քի, պու կիւնէ գատար տէ-
 « վամ իթմէքտէ օլան պու եալանտան
 « մագստ ՚է տիր, պանա րէտտ իլէ վի-
 « րիլէն ճէվսպտան ճիւղիլէն սօնրա, պահ-
 « րիլէն զալլթանլնտան պիրիլի գա-
 « պուլ օլուլտուղունու քէնտի կլօլէրիմ
 « իլէ կէօրմիւլիւմ տիւր, վէ տիմէք տիր
 « քի, պու եատագ մահգա պէնիւ իլին օլ-
 « մալը տըր . . . -պէն մլրգուլմէ, Սէնթ-
 « Ուէն մէյթէտէսիւտէն պիրիլտէ օթուր-
 « տուղուլմ հալտէ կլօլմիւշ, վէ պու մլք-
 « թու պու տա ալգէ օրատա, ատի պիր
 « թրաքէլա իւզէրիւտէ եազմըլմ տըլ . . .

« Չէր նէ տէ օլա, ճան բարէմ Մարի
 « չուլու պիւմէլիսիլիք քի, էկէրչի սիզի
 « կէօրէմէնէնէք իսէմ, արթըգ պէն տէ
 « չօգլուգ եալաեալաեաճաղըմ տըր . . .

« Պէնիւ պու սէօյլէտիկիմէ, էօյլէ պա-
 « զը շարլաթ անլարլն պօլպօղաղըլալը
 « նաղարը յա պազմալալընըլ . . .

« Էկէրչի պէնիւ պու հալիմ պիր խայլի
 « վաղըթ տահա տէվամ իտէնէք օլուր իսէ,

« մուլազ սուրէթտէ եա չըլտըմաղը-
 « ղամ, վէ տէ եախօտ խապ ու բահաթըլը
 « կիտիպ մէգարտա արամաղըլմ իգթիգա
 « իտէնէք տիր . . .

« Խախի, էկէրչի, եա աղըմա խիֆֆէթ
 « կէթիլէրէք մէնուլն օլմաղըլըմը, վէ
 « եախօտ էէլէ գուրպան կիթմէլիկիմի
 « իսթէմէզ իսէլիլ, չու թալաճաղըմ թա
 « րիզէ տիգգաթ իտէրէք, իճապը իճրտ-
 « սընա հիւմլ իյլմիլիլիլիլ, շէօյլէ քի
 « եարըն կիճէ, եարը կլճլի պիր սաաթ
 « կէչտիքտէ, պիր թագրիպ բարքտա իլէ-
 « րի կիրէրէք, կլիպ բլնէրլնիլիլն էօ-
 « նիւնտէ տուրաճաղու . . . վէ իւշ տէֆա,
 « իշարլ թ օլմագ իւզրէ, պալպուլ սէսի
 « չըլարալազ էօթլնէկիմ . . .

« Էկէրչի պէնի ճիւղիլէն սէվմէքտէ ի-
 « սէնիլ, սիզտէ պանա, պիր եօլ իլէ, պէ-
 « նիւ օրատա պուլուլմապ տա օլմալը պիլ-
 « մէքտէ օլմալըլը անլաթտըմալընըլ
 « . . . - գարարը եօգ, հիւ տէկիլ իտէ ու-
 « ղագտան օլուլն, հիւսի ճէմալլիլիլի
 « կէօթէրմլքիլէն հիւմլ իյլմէլիլիլիլ
 « . . . - վէ հիւ տէկիլ իտէ պիր տաղը-
 « գաճըգ օլուլն պէնիւ իլէ կէօրիւլիւպ
 « գօնուլմալընըլ . . . - վէլհալը, հիւ
 « տէկիլ իտէ տիհանըլըտան պիր լաղըր-
 « տը օլուլն չըգարալընըլ . . .

« Գալպիմի տէ, ճանըր տա, վէ էօրիւ-
 « միւ տէ ուղընուլըտա ֆէտա իթմէք-
 « իլիկէ հաղըլմ . . .

ԱԼԷՑԹՈԼ

Մարի պու մէթթուպու օգու-
 « եուպ պիթիլտիքտէն սօնրա, իլէթ-
 « րարէն պու իյլէտի, վէ քէնտի կէօզ-
 « լէրիլիլի գաբատը . . .

Վէ օլ անտէ պիր իւլեալաթ տէլ-
 « եասընա տալորղընտան, մէրգուլմ
 « նէգտիլտէ տիլ իւղէրիլնէ կէլտի, վէ
 « էօյլէ զոնն իթտի քի, քէնտիսի տէ
 « մէրգուլմու աննրիտան պու իյլէ-
 « մէքտէ, վէ սինէսիլիլն վուլմալընը
 « իլիլմէքտէ տիր . . .

Պու իւլեալաթ չէնտ սանիլիլի
 « սիւրտիւ, վէ մէրգուլմէնիլն տէ պա . . .

տի մէջնունիյեէթ ու մէտերէթի
օլտու :

Պու հէնկեամտէ ազլամ թաամը
գամբանաւը վուրուլտու :

Մէրգումէ կէօլէրինտէ շաղըզ
էսէրի , վէ եանագլարընտա տախի
պիւր սաղըզ րէնկի պուլունտուլու
հալտէ սանտալիեէսինի թէրք իթտի :

Եէօլէ քի , իւզէրինտէ օլ աւտէ
պիւրիք պիւր թէպէտալաթ վու-
գու պուլմուշ իտի :

Հալպու քի , հէր նէ գատար սու-
րէթի գահիրէթինտէ , օլ տագրգա-
տէ , էօլլէ պիւր իյիլիք այեամէթիէ-
րի միւշահէտէ օլունմադ տա իտի
իսէ տէ , տէրունէն իսէ , սալքի տէ ,
վասը միւմքինտիտէն օլմաեան պիւր
իլլէթիէ միւպթէլա պուլունմադ տա
իտի :

—Արթըզ պուրաեա կէլմէսինէ
միւսաատէ օլունմադ տա իմիշ , իյի
եա , տահա իյի եա . . . —տէտի մէր-
գումէ քէնտու քէնտույէ . . . —չիւն
քի , Գորա քէնտիսինի կէօրմէեէրէք ,
պէլքիտէ ունուտուր . . . —լաքին
գալգըպ տա կիճէլէեին պուրաեա
կէլէճէք իմիշ . . . —նէ՛ գատար տ-
ղըլըլըզ , նէ՛ գատար տիվանէ-
լիք . —գիրա , արապլար կիճէլէրի բիւր
սիլահ օլտուգլարը հալտէ պէքճի-
լիք իտիպ կէզմէքտէ տիլլէր , վէ
գարանըգտա , պիւրինտէն շիւպհէ
իթտիքլէրի կիպի , հէման սիլահլարըն
աթէշէեիպ վալմաղըլա տալիւր
թալիմաթլարը վար ալըր . . . —Աման
եա Ռապպիմ , եա գալգար տա կէօ-
րիւրլէր իսէ . . . հիչ լամ ճիմ եօզ
տուր , անինտէ էճէլէ գուրպան կի-
տէճէկի պի իշթիպահ ալըր . . .

Մարինին պու թէֆէքքիւրլէրի
վէ պու շիւպհէլէրի , կիթտիքճէ վէ
խամէթ քէսպ իթմէքտէ , վէ լէհ-
ճէսինտէ պիւր էսէրի ազիմի էլէմ
հուսուլէ կէլմէքտէ իտի :

Պու արատա սըզը սըզըեա մէր-
գումէնին գարուսու վուրուլտու :

—Բի՛մ տիր օ՛ , —տէյի սիւալ իթ-
տի Մարի :

—Պէնիմ , Գարմէնիմ . . .

—Կիրինիգ , հէճիթէճիկիմ . . .

—Իյի էմա , գարու աշըլմաեօր :

Մարի գօշուպ գարուեու աշտը :

Գարմէն մէրգումէեէ ,

—Սէնի չաղըրմաեա կէլալիմ . . . —

գամբանանըն չաղընաղընը իշիթ-
մէտին մի . . .

—Իշիթտիմ , վէ դաթէն պէն տէ
կէլմէք իւզըլէ իտիմ . . .

—Նի՛չին պէօլլէ կիճիքտին , վէ
նի՛չին պէօլլէ եալընըգա գարանըպ
տուրմադ տա իտին :

—Ձիւնքի , իւզէրիմտէ , պիւր աղ
րահաթսըզըզ հիսս իթմէքտէ օլ-
տուլուճաւան , ուեուճաղ արղու վէ
իյիեթիինտէ իտիմ . . .

—Ինչաալահ շիմտի իյի լուհաթ-
սըն , էօլլէ տէկիլ մի :

—Էվլէթ , չօք իյիյիմ :

—Հայտէ , չաբուգ կիտէլիմ էօյ-
լէ իսէ :

—Բէք ուլէա , հայտէ կիտէլիմ . . .

Պունլար իքի գըզ գարտաշ ս . . .
յը ինմէք իւզըլէ իքէն , մէրաիվէն
պաշընտա Տօլօրէզի տախի գարշը-
լատըլար , վէ պիւրիքտէ օլարադ
թաամիսանէեէ ինտիքլէրինտէ , Լի-
օնէլ վարթըն իլէ ժապ էրվիէօնիւն
քէնտիլէրէ պէքլէմէքտէ օլտուգ-
լարընը կէօրտիլէր :

Ժադ էրվիէօ գօլարընը կէօք-
սիւնէ պաղլամըշ օլուպ , վէ սօլ է-
լինտէ շաբդաղընը թուլմադ տէ օլ-
տուլու հալտէ , ժաամօաղէլլէր ոա-
լօնտան իյէրի կիրէր կիրմէզ , վադ-
թին տաթի իւզըլէ զըրըրպ տէօ-
քիւլէրէք , իւչ տէֆա սէլամալտալ :

—Սէվկիլիւն նէկէնլէրիմ , —տէտի
Լիօնէլ , —սիղ էֆէնտիեի հէր նէ գա-

տար կէշէն կիճէ կէօրմիւնսինիւզ
տիր, վէ պէնտէ օլ կիճէ սիգէ թագ.
տիմ իթմէք արգուսինտէ պուլուն
մազաւ իտիմ իսէ տէ, իէլաշըմտան
նաշի վազթ ու միւնաւէպէթ պու.
լաւամբշ իտիմ. . . — Իմտի, մէզքիւր
գուսուրումու, պու կիւն թասհիհ
իլէ, քէնտի վաղիֆէմի իֆա իտէ.
րիմ, — մօնիէօ ժագ էրվիէօեիւ, հազ.
գընտա քէմալի հիւսնի թէվէճճիւ հ
վէ է միւլյեթիմ օլան, վէ օլ պապտէ
տէ հազ գլը օլտուղում տէրքեար
պուլունան. . . Էէնի պիր տօթու
մու սիգէ թագ տիմ իտէրիմ:

Լիօնէլին պու լազըրտըսը իւզէ.
րինէ, իւշ նէֆէր մատմօազէլէր,
պաշարընէ կէրէք, րէսմի թաա
ղիւի իճրա իյլէտիլէր:

— Մատմօազէլէր, ազիզիմ Լիօ.
նէլին հազգը վար տըր, հազգը ս.
ճիղանէմտէ հէր նէ մէրթէպէ թէ.
վէճճիւ հ վէ է միւլյեթիմ իւզրէ պու.
լունսա ճալիզ տիր. . . պէնտէ քէնտի
հազգլարընտա, հատտէն զիեատէ
սըտգ ու սատագաթա հէմիշէ հա.
զըր պուլունմազ տաեքմ, վէ սիզէ.
րի կէօրմէքիւք, վէ հիւսնի ճէմա.
լինիզէ հայրան օլմազլըգ շէրէֆինէ
նալի օլտուղումտան տօլաեքտա,
քէնտիմի զիեատէսիլէ պալսիլեար
ատտ իտէրիմ. . .

Մատմօազէլէր պիր պիրի կէօ.
ղիւնէ պագարագ, քէնտի թէաճ.
ճիւպլէրինի իպրագ իթտիլէր:

Չիւնքի իլք կէօրիւշտէ, պու մէր.
թէպէ պիր իլթիֆաթտա վէ պիր սի.
թալիշտէ, պիր գապալըգ վէ պիր
պօշպօղաղըգ էսէրի միւշահէտէ իյ.
լէտիլէր:

— Պու էֆէնտի՞ նէրէտէն չըգտը
աճապա. . . — տէյի, սիւալ իթմէք.
տէ իտիլէր մատմօազէլէր քէնտի
քէնտիլէրինէ:

Հալ պու քի Լիօնէլ, քէնտի թութ.

մուշ օլտուղու մէզքիւր թարիգտէն
մէմուլն տուր կիպի կէօրիւնմէքտէ
օլտուղունտան:

— Տօղրուսու, ալէ՛ա, բէք ալէա, —
տէտի եիւքսէք սէս իլէ, — ա՛ֆէրին
ազիզիմ ժագ էրվիէօ, պէս պէլլի
սիգ, գէմանը աթիգտէ, մատմօա.
զէլէր հազգընտա նէ մէրթէպէ ա.
զիմ իլթիֆաթլար իպրագ իթմէքտէ
օլմալարընէ, բէք ալէա միւթալաա
իթմիշ օլմալըսընըգ տըր. չիւնքի
քէնտիսիզ տալիս ալի թարիգէ սիւ.
լիւք իլլէմէքտէսինիզ, — լաքիս, նա.
ֆիլէ եօրուլմաեքըգ պէն սիզին էմ.
նիլեթիլինիզէ խիեանէթ իտէճէկիմ
տիր, նաֆիլէ եէրտէ գաշ կէօզ ի.
շարէթլէրինէ չըգըմաեքըգ. . . պէն
չիմտի սիզին էսրարընըգը գահիւրէ
չըգարարագ, էստաը մատտէեի ա.
չըգտան աշըղա սէյլէեէճէկիմ տիր
. . . նէ՛ լազըմ տըր էօյլէ տօլմապաճ.
լը եօլար, վէ թէհի մէրաթիմլէր. . .
Պազընըգ, մատմօազէլէր, պու ճէն.
թլըմէն տօթում, սիզին իչիիլգտէն
պիրինէ աիլտատէ օլուպ մուհապ.
պէթ պաղլամբշ տըր, էմմա, էգ ճան
ու տիլ մուհապպէթ պաղլամբշ տըր,
ագտը իզտիվաճ արգու վէ թալէ.
պինտէ պուլունմազտա տըր. . . —
չիմտի մարիֆէթ, անը պիլմէքտէ
տիր քի, աճապա գալպինի իչիլիզ.
տէն ճէլպ իտէն գա՛նղիլիզ տիր. . .

Լիօնէլին պու լազըրտըսը իւզէ.
րինէ, մէրգուլէլէր մահճուպիլեթ
իւզրէ կէօղլէրի էօնիւնէ պագմա.
եա պաշաաղար:

Մէրգուլէլէրին հալ ու հարէքէ.
թինտէն, ժագ էրվիէօ թարաֆըն.
տան զուհուրա կէլմիշ օլան մէզ.
քիւր աշգ ու ալէաղա լազըրտըսը.
նա հիշ պիրի էհէմիլյեթի վիլմէք.
տէ տէկիլ իտի:

Ժագ էրվիէօ իսէ, վագթ ու հա.
լէ վէ քէյֆիլյեթի միւնասիպ վէ

մուվաֆքդ պուլունմագ իւզրէ, կէօ.
քիւսլէր կէչիրմէքտէ իտի :

—Ազիզիմ Լիօնէլ,— տէտի մէր-
գում,— իշի պու մէրթէպէ չաբուզ
վէ աշք պուրէթտէ մէյտանէ վազ
իթմէնիզլէ, իյի պիր շէյ եաբմա-
տընըզ... —շիմաի քիմ պիրի պու
տիւպէր եէկէնլէրիսիզ, հազզըմտա
նէ՝ ոէօյլէնէնէքլէր տիր, իհթի-
մալ տրր քի, էօֆ, պու նէ գապա
վէ իէտպիրսիզ պիր առամ իմիշ...
տիսէնէքլէր տիր... վէ էօյլէ ոէօյ-
լէնիպ վէ էօյլէ վանն իթմէքլիկէ տէ
հազզլուրը վալ տըր... — իմաի, է
կէրշի մատմօղէլ Մարի, պէնիմ
քէնտի հազգրնաւ, գալպիմտէ
հիւս իյլէմէքտէ պուլունտուղում
հիւսնի հիւրմէթ վէ մուհապպէթի
րէտա իտէնէք օլուր իտէ, բույի
ճիհանաէ, էն զիտտէ պէտպախթ
ատամլարտան պիրի սըրաթնա կէ-
չէնէկիմ տիր...

—Ա՛, ազիզիմ ժագ, սիզ շիմաի
իշի պիւթիւն պիւթիւն աշքա վուր
տոււնուզ,—տէտի Լիօնէլ կիւլէրէք-
իշթէ շիմաի Մարի, շիւպհէսիզ օ-
լարագ պիւթէքտէ տիր քի, մէյ ու
մուհապպէթիսիզ իտահրիք ու ճէլպ
իթմէքտէ օլան, մահզա քէնտիսի
իմիշ տիր :

—էօյլ. եա, մատամ քի էսրտըր-
մը գահիրէ չքգարտընըզ, վարսըն
մատմօղէլ Մարի տէ, գալպ ու
ֆիրքիմէ հիւքմ իյլէմէքտէ պու-
լունտուղում, պիր տագըզա էվ-
վէլ պիւթէքտէ պուլունտու... —
տէտի Բօյէթ մահպուսխանէսին-
տէն չքգմըջ օլան հայտուտ,—ինչա
ալլահ պէնիմ պու աղու վէ պու
մուհապպէթիսիզ գապուլէ շայնսիէ
կէօրիւր տէ, պէնաէ նայիլի իզ-
պալ ու ոէատէթ օլուրում...

Մարի պու լագըրտըրը իշիթ-
տիկինաէ, պիր զըզարըպ վէ պիր

տէ պօզարմաեա պաշլատր...

Ձիւնքի մէրգումէ, Գօրանըն,
քէնտիսինէ, էօյլէ պիրտէն պիրէ,
հիշ թանրմատըր, վէ զէվզէքնէ, վէ
ազ թէրպիսիսիսիս օլտուգտան պաշ-
գա, ոէվիլի պիր հալտէ առիսի օլ-
մաեան պիր էնէպիսիս, զէվզէիկէ
վիրմէնէնէկիսի բէք ալէա պիւթէք-
տէ օլտուգտան, մոթիպ պու-
րէթտէ մէյտանաէ եէնի պիր իէհ-
լիքէ տօլապր տէնմէքտէ վէ եա-
խօտ գուրուլմագտա օլտուգտան
հիւս ու ֆէհմ իյլէմէքտէ իտի :

Մարի պու եէնի գուրուլմագտա
օլան տօլապըն նէտէն իպարէթ օլ-
մաը իզէրիէ ֆիրք եօրմաեա
պաշլատր, վէ պիրտէն պիրէ չէօյլէ
տիւշիւնտիւ, ՎՄութիպ սուրէթտէ
Գօրա, Մարիալ ֆամիլետար Լպի-
սիսինի եըզըպ իտարապ իթմէ իլի
գուրմուշ օլտուգտան, վէ Լէօ-
բօլու տախի մէզքիւր վիրանէ ալ-
թընտա էզմէքլիկի միւրաա իյլէտի-
կինաէն, պիշարէ չօնուղու, գրս-
գանճըզ էզիսիսիսիս էօլտարմէք
սիսիսիսիս, պու էնէպիսիս, պանա
աշք ու ալէագա վիրտիւրէնէք տիր,
վէ Վիլեամ Տիքսըն նամիտա պիր
աախիսի ինկիլիզ մէյտանէ տիրպ-
տա, Գարմէնին նիշտնըսը օլան ժօր-
ժու, կէչէն կիսէ իէզի ու պէտնամ
իթտիկի կիպի, պու առամր տախի
պիր վասըթա իտէրէք, Լէօրօլու
գուրմուշ օլտուգտա ախը ինիլգաւ
տուգաղընա տիւշիւրէնէք տիր :

—Լաքին, հէմշիրէնիկիմ, կէրչի
սէն պանա կիւվէնէրէք պու տու-
գաղը գուրմագտաթն էմմա, եա-
նրմագտաթն... — տէյի տիւշիւն-
մէքտէ իտի Մարի քէնտու քէն-
տույէ,—հիշ պիր վագըթտա պէն
սէնին էֆքեաթընա իշիթրաք էտիպ
տէ, Լէօրօլուն մահզ ու խարապը-
նա չալըշմագըղը գապուլ իթմէ-

եկեղեցիում չէօյլէ տուրսուն... հաթթա, հէր նէ մէրթէպէտէ գալիֆ վէ պի գուտրէթ օլսամ, եինէ պու ճիւմլէ իլէ տախի, վար գուվվէթի մի մէվզըրի իճրայէ վազ իլէ, մէր-գուսու էօլիւմտէն գուրթարմաեա չալըչաճաղըմ տըր, էվվէթ, պէն քէնտիմին էօլմէքլիկինի իսթէրիմ էմմա, անրն պիր թիւլինէ թօզա-նըլմասընը՝ իսթէմէմ:

Մարի հէր նէ գատար պունլարը պէօյլէ տիւշիւնմէքտէ իտի իսէտէ, պէլքի Դօրա քէնտիսինտէն չիւբհէ իտէրտէ, Լէօրօլուն մահվընա չալըչմօզ իչին, քէնտինտէն կիզլի օլարազ պաշգա պիր թարիգ ու թէտ պիր տիւշիւնմէքլիկէ գալըրըր գօր գու վէ չիւբհէսինէ մէպի, հիշ ալտարմաեարազ, վէ սուրէթի գահիրէսինտէն, պիր էսէրի մէմնունիյեթի կէօթէրմէք իսթէեէրէք, պաշընր եօգարը գալտըրտը, վէ ժազ էրվիէօնիւն օլ սօնրաքի սէօլէտիքլէրի իւզէրինէ կիւլիւմսէմէ-կէ պաշլատը:

Դօրա իսէ պու հէնկեամտէ, Մա-րինին հէր պիր հալ ու հարէքէթ. լէրինի թահիլը նազարը տիգգաթա ալմագտա օլտուղունտան, հէր նէ գատար, մէրգումէ իւզէրինտէ, իլք հուսուլէ կէլիշ օլան տուրկունլու-ղուն ֆէհմինէ վարմը իտի իսէտէ, պունունտա սէպէպինի, քէնտինճէ, պիրտէն պիրէ էօյլէ պիր հալ վու-գուա կէլմիշ օլմասը էսէրինէ համլ իլլէմէքտէ իտի. վէ պատէհու մէր-գումէ իւզէրինտէ պիր էսէրի մէմ-նունիյեթի վէ մէսէրլէթ կէօրիւլ-մէկէ պաշլատըրնտա իսէ, էվվէթ-քի գանն ու իթիգատը թագվիյեթի պուլմագտա, վէ ինանմագտա օլ տուղունտան, քէնտու քէնտուլէ, -պագ նաօսը անլաշըրտը չիմտի, Միշէլ Սէրվան իլէ տօգթօր ժօսլէն նասըլ

ալտանմագտա տըրլար... եինէ պէ-նիմ իթիգատըմ տօղրու տուր, մա-տամ քի Մարի տախի Ռիշար Պէր-նիէ իլէ նօէմինին քէրիմէսի տիր, հիշ պիր վագըթտա, քէնտի աթա-լարը ճէլատը պունունան Մարսիտ-լըն էվլատլարընտան պիրինէ գալ-գըպտա մէլու մուհապպէթ վիր-մէքլիկէ թէնէզզիւլ իտիպ վէ ճալիզ կէօրմէեէճէք տիր... - տէտի:

Սուֆրաճըպաշը կէլիպ թաամըն հազր օլմասընը խապէր վիրտի, վէ հէրքէս թաամ սալօնունա կիթմէկէ պաշլատըրնտան, ժազ էրվիէօտէ Մարիեի քէնտի գօլթուղունա ա-լարազ պիրլիքտէ կիթտի:

23

Վարթըն ֆամիլեասը, Սէնթ-Ու-էն քէօշկիւնտէ, թամ թաամա օ-թուրմագտա իքէն, էօթէտէ Լիօն շրմէնտըֆէրի մէրքէզլինին կիտիլ-մէքլիք թտրաֆընա տախի, պիր քիրա արապասը վասըլ օլմագտա իտի:

Մէզքիւր արապատա, Արման ճօրտէյ պալունմագտա օլտուղուն-տան, մէրգուլ աշաղը ինտի, պի-լէթինի ալտը, չանթասընը սանտը-ղընը կէօթէրիպ գալտ իթտիրտի, վէ պատէհու պիւֆէեէ կիրէրէք, պիր գատէհ Եքսէրէս էմր իլլէտի: Մէրգուլ թէլաշը, հիտտէթի, վէ իզիթիւրալը պիր հալտէ պու-լունմագտա իտի: Հէմիշէ գաբու-տան թարաֆա պագմագտա իտի, վէ պինսէն ալէյհ, հէր տէֆա տա պիւֆէնին գաբուսու աշըլտըզճա, իւզէրինտէ պիր էսէրի իէլլէճան հա-սըլ օլտուղու կէօրիւլմէքտէ իտի:

Օն տագըզա գատար պէքլէտիք-տէն ոօնրա, բէք սիւսիւ պիր արապ խըմմէթքետը, էլինտէ պիր մէք-թուպ թուլմագտա օլտուղու հալ-

տէ, դաբուտան իշերի կիրտի, էթ-
րաֆա պիր կէօզ կէզտիրտի, վէ
Արման Տօրսէյի կէօրտիւքտէ, մէր-
գումա տօղրու կիթտի:

Արմանտա մէրգումու կէօրիւնճէ,
պիր գաչ աւորմ իլէրու կիտիպ գար-
չըլաւը:

—Տօթում, գալիպտ պէնի ա-
րամագտաւընը, էօյլէ աէկի՛լ մի
... —տէյի սիւալ իլէտի:

—Էվլէթ, մէսիէ, զանն իտէրիմ
քի գայմագամ Տօրսէյ պէյ գա-
թընըզընը տրր...

—Էվլէթ, պէնիմ իսմիմ տիր, վէ
պէնտէ սիզէ պէքլէմէքտէ իտիմ... —
զանն իտէրիմ պանտ թէյլիմ օլու-
նաճագ պիր շէյինիզ օլմալը տրր...

—Էվլէթ, մէսիէ, էֆէնտիմ իտ-
րաֆընտան...

—Վիրինիզ պագտեւը...

—Պուեուրունուզ, իշթէ պու ու-
ֆագ պիր մէքթուպ տուր...

Պու արապ թօպի իտի, մէրգում
Գօրա թարաֆընտան կէօնտէրիմիշ
օլան մէքթուպու Արմանտ թէպիմ
իլլէտիքտէն սօնրա տիշարը չըգաւը,
վէ բէնճիրէնին էօնիւնտէ տուրա-
րագ իշերիեի սէյր իլէ, մէքթու-
պուն թէյլիմինէ տիզգաթ վէ նէ-
գարէթ իլլէմէքտէ պուլունան ժան
Բընօնուէն եանընա կիթտի:

Արման մէզքիւր մէքթուպու չիզ
տանընա գօրմաղտան էվլէլ, պիր
քէրրէ իւզերինի օգուտու, վէ քէն-
տի իսմինէ իթիմապ օլտուղունու
կէօրիւնճէ չաչա գալաւը:

—Ա՛, պու Բօրթօ-Բիգտաւքի նօ-
թէրէ իթիմապ օլմաւքալ, իլլա քէն-
տիմէ իթիմապ տրր... —տէտի պիւ-
յիւք պիր մէտէրրէթի հալ ու հա-
րէքէթ իպրազ իտէրէք, —Ա՛հ, պէն
եանըմագտա տէկիլ իմիշիմ... էվ-
վէթ, օլ Լիօնէլ Վարթըն Գօրա քէն-
տիսի իմիշ տիր, քէնտիւրուհում կիպի

սէվմէքտէ օլտուղում Գօրա իմիշ տիր,
նաւըլ քի շիմտի իսպաթը տա կէօ-
րիլէճէք տիր...

Մէրգում թամ մէքթուպուն զար-
ֆընը աչմագ իւզրէ իքէն, պիրտէ
քէնտի իսմինին աթընտա եազըլմըշ
պուլունան պիր գաչ լուղէթէր կէօ-
րիւնէ վուրտու,

Պու Դէմիւպ աճագ Դէմիւպ —Էլլաւք-
տան սօնրա ալլաւքագ Գըր, տէյի եա-
զըլմըշ իտի:

—Օ՛ֆ, պու մէքթուպ պէնիմ ի-
շին պիր աթէշ օլարագ, գալպիմի
եազըպ քիւլ իտէճէք տիր... —
տէտի մէրգում, —իշթէ շիմտի հիսս
իթմէքտէյիմ քի, պէնիմ թէճէլլիմ
հէր նէտէ օլտաժիւճէրրէտ պու մէք-
թուպուն միւնտէրիճաթընա մէնուլթ
պուլունագտա տրր... լաքին, նէ՞
եաքտեւը, նաւըլ իտէյիմ, աչմամ
քի աչտեւը, զիրա, մահգո պէնիմ
նամուսումա էմնիյեթ իտէրէք,
պէօյլէ եազըլմըշ կէօնտէրիմիշ տիր,
քէնտի էմնիյեթ ու միւրատընա
հիւրմէթ իթմէքիք, վագիֆէմտէն
տիր... —վէ մատամ քի պէնտէ նա-
մուս ու շէրէֆ նէ օլտուղունու թա-
նընըպ իթիպաւը իտէնիւրտէն օլ-
մազըգլա իֆթիլաւը իտէնիւրտէ-
նիմ... պիթթապի իթտաթ իթմէք-
լիկէ պօրճուեում, էմմա միւնտէ-
րիճաթը հէր նէտէ օլուր իսէ օլ-
տուն, էմմա պէնիմ իշին նէ մէրթէ-
պէտէ քեարըլ վէ եատա զարալը
պուլունուր իսէ պուլունտուն... —
տէնիզէ աչըլմատրգնա, պէն պու
գարֆը աչմաեաճաղըմ տրր...

Պիրտէ գանքանա վուրուրտու,
վէ պիլէթ մահէլլինին գտանտրըլ
իլէ, պէշ տագըզատան թրէնին եօ-
լա չըգաճաղը սնիւաչըլտըլընտան,
Արման Տօրսէյ մէքթուպու ճէպի-
նէ գօյաու, վէ Եօլմալար ուլունու-
նա գօշտու:

Ճիւղիճէ սօնրա թրէն Մարտիեա
եօլունու թուիտու :

Շիմտի հիքեայէմիզի օգուժաեա
հիմմէի խտէն զաթլարա , պիզիմէ
պէրապէր , եէվմի մէզպուրուն ագ-
չամը սաաթ օնպիրի րատտէլէրինտէ ,
Սէն-Տօմինիք սօզաղընտա վազր
գօնապտա պուրունմալարընը ընճա
խտէրիզ :

Մէզքիւր գօնապտա պուրունան
գօնթ կօնթրանըն քէյֆիզիկի , սիւ-
րաթ իւզրէ քէսպի շիտտէթ իյլէ-
մէքտէ իտի :

Փարսիսին էն զիեաաէ նամտար
հէքիսէրի թօքլանարագ գօնաթթօ-
լար իթմիշլէր իտի իսէտէ , հէնուզ
պիր տիւրլիւ մէրզուժուն զէհիրլէն
միշ օլմասընը անլաեամամըշլար իտի :

Գօնաղըն իշինտէ ազիմ պիր մահ
ղունիյեէթ հիւքմ իյլէմէքտէ իտի :

Գեաֆֆէյի խըտմէթ քեարլար ,
քէնտի կէնճ էֆէնաիլէրինի սէվ-
մէքտէ օլտուգլարընտան , զիեա-
տէսիլէ աճընըպ էսէֆ իյլէմէքտէ
իտիլէր , վէ խաթրընա հիւրմէթէն
բէք եավաշ սէս իլէլազըրտը իտիպ ,
վէ աեազլարը սէսինի չըգարմաեա-
րագ կիտիպ կէլմէքտէ իտիլէր :

Կօնթրան քէնտի եաթմագ օտա-
սընտա , վէ գարեօլասը իւզլէրինտէ
եաթմագ տա իտի :

Եիւզիւնիւն զոյիֆիկինտէն , վէ
սիմա վէ էչքեալընըն պօղսւզլուղուն
տան , կէօզլէրինին չուգուրլումասըն-
տան , վէ պազըշընըն տունուզլու-
ղունտան , էճէլի եազլաշմըշ օլան
պիր ատէմ հալինտէ պուրունմալը-
նա հիւքմ օլունապիլմէքտէ իտի :

Օտանըն աէրունինտէ / քի լամպա
եանմագտա օլտուգտան պաշպա ,
հէր նէ գատար հակաեմբեր աեը-
նըն սօնլարը օլմասը ճիհէթլէ , հա-
վատա բէք սօուգ աէկիլ իտի իսէտէ ,

քէյֆիզ իւզլէրինտէ սըթմա նէօ-
պէթլէրի հասըլ օլարագ , զիեա-
տէսիլէ իւշիւմէքտէ օլտուղուն-
տան , օճագտա չօգճա աթէշ տա-
խի եազըլմագտա իտի :

Գօնթէս աը Լառէնի , քէնտի էվ-
լատը եաթագը պաշընտա օթուր-
մագտա , վէ մէրզուժուն էլլէրինի ,
քէնտի էլլէրի իշինտէ թուիմագ-
տա իտի , վէ գօնթէս Սմէլի տախի ,
քէյֆիզին , եանի զէվճինին գար-
եօլասը աեագ թարաֆընտա աեագ-
տա տուրարագ , կէօզլէրինի քէյֆ-
սիզէ աիքմէքտէ իտի ,

Գէյֆիզ արալըգ արալըգ , պա-
շընը քէնտի զէվճէսինտէն թարա-
ֆա յէվլիւրէրէք , սօկուն տօտագ-
լարըլա կիւլիւմէմէքտէ իտի :

— Էվլատըմ , ճիկլըրտըմ , — տի-
մէքտէ իտի Կօնթրանըն վալիտէսի ,
էկէր իսթէր իսէն , եարըն էն զիեա-
տէ յէօհրէթշուար օլան հէքիմլէրի
տախի չաղըրարագ , եէնիտէն պիր
գօնաթթօ տահա եարաբըրալըմ . . :

— Նէլլիւղումու վալարտըր , — աէ-
տի քէյֆիզ բէք զայիֆէ պիր սէս
իլէ , — իշթէ անլաշլար քի , հէնուզ
պէնիմ տէրաիմին նէ օլտուղունու ,
պիր տիւրլիւ անլաեամատըլար :

— Գիմ պիլիւր , պէլլիւ պու աէ-
ֆա պիր շէյ անլաեապիլիլէր . . :

Կօնթրան պաշընը սիլքէլէք , տօ-
տաղլարը արասընտան ,

— Պէնիմ , արթըգ հէքիմիկէ տէ
իթիգատըմ գալմատը , — տէտի :

Վալիտէսի ըշգըրարագ աղլամա-
եա պաշլատը :

— Աման եա Րէպպիմ , վալիտէ , —
տէտի Ամէլի հարարէթլի պիր սէօյ-
լէյիշ իլէ , — Կօնթրանա , տահա զի-
եատէ պիր տէրտաէ , սիզ պաղըշլա-
մաեընըգ , շիւրհէսինի վէ մէրագընը
արթըրմաեընըգ , քէնտի հալիտէ
րահաթ պըրապանըգ , զիրա , պիլթ-

Թապի սիզին պու հալինիզի կէօր-
տիւքճէ, տահա զիեատէ մէրագ-
լանմագ տա տըր, Թապիաթիլէ քէն-
տիսի իչին Թէհլիքէյի պիր հալտէ
տիր տէյի շիւբհէ իյլէմէքտէ տիր,
հալպու քի համտ ու սէնա օլտուն,
էօյլէ մէրագ իտիպ աղլաեաճագ հիշ
պիր շէյճիկէզի եօգ տուր:

—Վալիտէ, Ամէլինին հազգր
վար տըր, —տէտի Կօնթրան, —պէն
տախի սէօյլէրիմ քի, Ֆիլհազրգա
էօյլէ տիր, սիզ աղլաեռպ մէրագ
իթտիքճէ, պէնտէ տահա զիեատէ
ֆէնա օլմագ տաեռլմ, իւզէրիմտէ
տահա զիեատէ պիր րահաթսըզլըզ
հիսս իյլէմէքտէյիմ:

—Ա՛հ, էվլատըմ, պիլմէզիինիզ,
սիզի պէն պու հալտէ կէօրտիւքճէ
եիւրէկիմնէ՝ հալ քէսպ իթմէքտէ
տիր...

—Վալիտէ, ապա շիւբհէ ճայիզ
տէկիլ տիր քի, էլպէթթէ Ամէլի
տախի աճը տույմագ տա տըր, լա-
քին պու ճիւմլէ իլէ տախի, պա-
գընըզ պիր քէրլէ, նա՛սըլ սի-
քիւնէթի հալ իւզրէ պուլունապիլ
մէքտէ տիր...

Կիրչի Պլանշ տը Լասսէնի պունա
գարշըրզ պիր ճէվապ վիրմէտի ի-
սէտէ, լէհճէսինին րէնկի իլէ ու-
մուղլաըրնտա հասըլ օլան հարէ-
քէթլէրաւն, րէնճի տէրունինին շիտ
տէթի, րանա ուրլէթտէ անլաշըլ-
մագ տա պուլունմուշ տուր:

—Մատամ, պէն քէնտիմի, զալ-
րէթ իտիպտէ զապիթ իյլէմէքտէ-
յիմ... —տէտի Ամէլի, գաեռն վա-
լիտէսի իւզէրինտէ գուհուրա կէլ-
մէքտէ օլան իղիթրապը տէրունի
կէօրէրէք... —էվլէթ պէն քէնտի-
մի որգարագ լէհճամիլ իյլէմէք-
տէյիմ... —եօգսա, աճընըզ էսէֆ
իյլէեէն եալընըզ սիզ տէկիլինիզ,
էլպէթթէ պիզտէ տախի օլ գա-

տարճըզ պիրտույղու էսէրի պուլուն-
մագ տա տըր, սիզ էվլատընըզ օլ-
տուղու իչին նէ գատար զիեատէ
սէվմէքտէ իսէնիզ, պէն տախի գօ-
ճամ պուլունտուղու իչին, օլգատար
զիեատէ սէվմէքտէյիմ... —մաազ-
ալլահ, էկէրչի Կօնթրանա պիր էմրի
Հազգ վազը օլաճագ օլուր իտէ,
տրիթըզ պու տիւնեանըն պանա հա-
րամ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր,
տրիթըզ եաշամազլըզ, վէ անրն ա-
ճըրնա լէհճամիլ իտէպիլմէքիթ
պէլիմ գուտրէթիլին մա ֆիլվիլն-
տէ օլաճագ տըր:

Պու լազրրարլար իւզէրինէ,
Կօնթրանըն լէհճէսինտէ պիր էսէ-
րի մահղու զիյիէթ հուսուլէ կէլմէ-
մէկէ պաշլատը:

—Ա՛հ, սիզ պէնիմ հըֆզ իտիճի
մէլէքլէրիմինիզ... —տէտի Կօնթ-
րան քէքէլէեէրէք, —իքիլիզ տա-
խի պէնի րուհունուզ կիզի սէվմէք-
տէսինիզ, վէ էկէրչի շու տէրտուէն
գուրթուլուր իսէմ, պալիսի սէլա-
մէթիմ սիզ քէնտինիզ օլաճագը-
նըզ...

Սատթ օնպիրի վուրտու:

—Վալիտէ, —տէտի Ամէլի, վա-
զրի կիճ տիր... վէ Կօնթրանտա
րահաթ իթմէքիկէ միւ հիճաճ տըր...

—Եանի պէնիմ արթըզ պարա-
զըզ կիլմէքիկիմին էհէմիյեթիթի-
նի անլաթտըրմագ իսթէմէքտէսի-
նիզ, էօյլէ տէկիլիմի:

—Խայր, վալիտէ, խայր. —ֆա-
գաթ, իքիլիլին տախի պէքլէմէ-
սինէ նէ՝ լիւզուլմ վար տըր, —զա-
թէն պէն քէնտի զէվճէմին եանըն-
տա տուրուպ կէօզէտէճէկիմ տիր,
վէ հալիլլէ հիշ շիւբհէ տէ ճայիզ
տէկիլ տիր քի, էլտէն կէլէն, վէ
վազիֆէմտէն պուլունան հիշ պիր
տիզգաթը տիրիլ իթմէեէճէկիմ
տիր:

— Տիմէք տիր քի արթըդ պէն կիտէ յիմ, — տէտի մատամ Պլանշ, — զիրա, պէն տախի պիլիրիմ քի, պիր ատամըն զէվճէսինին հազգը, վալիտէսինին հազգընտան պիտտէ պիւլիւք տիւր, — սիզին սէօյլէհէ. ճէկինիզի, պարի պէն սիզտէն էվ վէլ սէօյլէմիշ օլաեքմ . . :

— Մատամ Պլանշ սանտալիյէէ. սինտէն գալգաթ :

Էվատընըն իւզէրինէ տօղրու է կիլտի, մէրգումուն աննընտան վէ ի քի եանաղլարընտան տուս իյլէտի վէ իհթիշամլը պիր սուրէթտէ օլ. տուզու հալտէ գաբուեա տօղրու իլէրուլէտի . . :

— Կիճէլէր խայր օլուն, վալի. տէ . . . — տէտի Ամէլի դուրու պիր թարգ իւզրէ :

Ալլահ բահաթլըգ վիրսին, էվլա. տըմ . . . — տէլի ճէվապ վիրտի մէր. գումէ Ամէլիյէ, քէզալիք ատի պիր թարգ իւզրէ :

Պատէհու մէրգումէ պրազըպ կիթտի :

— Աղիզիմ Կօնթրան, — տէտի Ա. մէլի, օտա գաբուսու գաբանտըգ. տան սօնրա, — զանն իտէրիմ քի, տօղթօր ժօն Սիմէլին (աօղթօր ժօսլէյ) թէրթիպ իթտիկի սուտան պիր մրգտար ալմանըն վազթի կէլ. միշ տիր . . . — նա՞սըլ, իսթէ՛րմիսի. նիզ, վիրէյի՛մ մի . . . :

— Ա՛հ, ճէնանըմ, ճանբարէմ. սէն հէր նասըլ իսթէր իսէն. էօյլէ եարմաղլըղա հաղբրըմ . . . սէն պի. լիրսին . . . — տէտի Կօնթրան :

Մէղքիւր ետթաղ օտաւընըն ի. չինտէ, պիրտէ թօալէթ օտասը պուլունմադտա օլուպ, վէ պու. օ. տա իսէ, Կօնթրան քէյֆիսիզ օլա. լըտան պէրու, ատէթա պիր էնզա. խանէ հալի քէսպ իթմիշ իտի :

Ամէլի էլինէ պիր բըրգ ալարադ,

վէ գաբուսունուտա աչըգ. պըրա. գարադ, մէղքիւր թօալէթ օտա. սընա կիրտի :

Եաթաղըն թա գարչսընտա, օ. ճաղըն իւզէրինտէ, պիւլիւճէք պիր Վէնէտիք ախնասը վաղ իտիլմիշ օլ. տուզունտան, սայքի թօալէթ. օ. տասը տէրունինի, իւզէրինէ վուր. մադտա օլան բըրըլ աքս իթտիւրէ. րէք, քեամիլէն թէնվիր իյլէմէք. տէ իտի :

Կօնթրան, տալիմա պիր հալտէ պուլունուպ վէ պիր թարաֆա պադ. մաղլըգտան օտանճ կէթիրմիշ օլ. տուզունտան, օլ հէնկեամտէ, ա. զաճըգտա սաղ թարաֆընա տէօ. նէրէք. պաշընը գօլու իւզէրինէ տաեաթտը :

Մէրգում, Ամէլինին դարարթը. սընը, վէ թօալէթ օտասընտա վու. գուա կէլէն հէր պիր հալ ու հա. րէքէթինի, քէմալի տիգգաթ վէ մուհապլէթ իւզրէ թէմաշա իյլէ. մէքտէ իտի :

Մէրգումէնին, էվվէլա տաի պիր իլան շիշէսինտէն, կիւմիւշ պիր գա. տէհէ, թէրթիպ իտիլմիշ օլան ի. լաճտան տօլտուրաուզունու կէօր. տիւկիւ կիպի, ճէպինտէն պիլլուր վէ ուֆաճըգ պիր շիշէ տալի չը. գարարադ, վէ գաբաղընը աշա. րադ, մէղքիւր գատէհին տէրու. նինէ, իչինտէն պիր էնզա տալաթ. տըղընը, վէ պատէհու տա, քէմալի տիգգաթ իւզրէ գաբաեարադ, եի. նէ ճէպինէ վաղ իյլէտիկինի տախի կէօրտիւ :

Կօնթրան պու վադաա իւզէրինէ տիւշաբը թէաճհիւպ օլաու իսէտէ, պու ճիւմլէ իլէ տալի, հիշ պիր շիւբհէհէ դահիպ օլմատը :

Ամէլի թօալէթ օտասընտան տի. շարը չըգաթ, վէ կիւմիւշ գատէհ էլինտէ օլտուզու հալտէ, քէյֆիսի.

զին գարեօլաորնա տողրու կէլտի :
Կօնթրան զայրէթ իտէրէք պէ-
լինի տողրուլթուպ օթուրտու , վէ
պատէհու կիւլիւմսէեէրէք , մէր .
գումէնին կէլմէսինէ միւնթազըր
պուլունտու :

Մէրգումէ քէմալի սիւքիւնէթի
հալ իւզըէ պուլունմագտա , վէ
Կօնթրան միսիլու , քէնտիսի տա-
խի կիւլիւմսէմէքտէ իտի :

— Իչինիզ , ճէնանքմ , իչինիզ . . .
— տէտի մէրգումէ զաեէթլէ թաթլը
վէ շիվէլի պիր սէօյլէյիշ իլէ գա-
տէհի մէրգումա թագտիմ իտէրէք ,
— Ինչաալլահ պունու իչտիկլինիպտէ ,
հէմ րահաթ իտէր . . . վէ հէմ տէ
ուեուրուունուզ . . .

Կօնթրան գատէհի տօտագլարը-
նա կէօթիւրմէքտէ իքէն ,

Պունուն իչինէ տամաթտըղընըզ
նէ՞ իտի . . . — տէյի սիւալ իլլէտի :

Ամէլի պունու իչթիթիկի կիպի
նէ եաբաճաղընը շաշթրտը , վէ էլի
տիթրէմէկէ պաշլատը :

— Պէ՞ն մի , — տէտի մէրգումէ քէ-
քէլէեէրէք , վէ շաշթրմասընտան
նաչի սէթրէ տախի միւգթէտիր օ .
լամաեարագ , — նէ՞ մի տամաթտըմ . . .

— Էվվէթ :

— Նէ տիմէք իսթէտիկլինիզի ան-
լաեամաեօրում . . .

— Էվվէթ , սիզ պիր շէյ զամմիթ .
տինիզ . . . — պէն քէնտիմ կէօրտիւմ ,
չիւնքի տինանըն տէրունինտէն կէօ .
րինմէքտէ իտի . ճէպինիզտէն պիր
ուֆագ շիշէ չըգարտընըզ , վէ պու
գատէհին իչինէ անտէն պիր շէյ
տամաթտընըզ , իչթէ պէնտէ սիզ-
տէն անըն նէ օլտուղունու սիւալ
իտիեօրում . . .

Ամէլի տիւշարը հէյպէթ օլարագ ,
չիտաէթ իւզըէ տէօնիւպ մէզքիւր
այնաեա պագտը :

Վէ լամպանըն ըշըը վուրտու-

ղունտան , թօպլէթ օտաաընըն թա-
գըմըյա , տէրունինտէն կէօրիւն-
մէքտէ օլտուղուն կէօրտիւ :

Մէրգումէ , Կօնթրանըն ֆիլվա-
զը կէօրմիւշ օլմասընը , վէ արթըգ
ինքեարա չարէ գալմամըշ պուլուն-
մապընը անլատը :

Իմտի , անինտէ պիր եալան ույ-
տուրմագլըզը , վէ հէմտէ չաբուգ
սուրէթտէ ույտուրմագլըզը տիւ-
չիւնտիւ , չիւնքի , էկէրչի աղաճըգ
չիւրհէ վէրէճէք օլուր իսէ , ֆօեա-
պընըն մէյտանէ չըգաճաղընը հիսս
իլլէմէքտէ իտի :

Մէրգումէ բէք գուրնաղ օլտու-
ղունտան , անինտէ քէնտուլի թօթ-
լաեարագ , վէ զէրէճէ չիւրհէեէ
մահէլլ պըրագմաեարագ ,

— Հա՛ , անլատըմ , սիզիննէ տիմէք
իսթէտիկլինիզի չիմտի անլատըմ . . .
սէօյլէյիչինի պէն էվլէմիրտէ եան-
լըշ անլատը իտիմ . . . պիրտէն պիրէ
սէօյլէմէքիկէ ունուլթուու իտիմ . . .
— Էվվէթ , պիր տամալա պիր շէյ տամ-
լաթտըմ , վէ տամաթտըղըմ տա
լալտանօմ իտի , չիւնքի , տօգթօր
էֆէնտի էօյլէ թէրթիպ իլլէտի ի-
տի . վէ չիւնքի , լալտանօմ պիր նէ-
վի զէհիւր օլուպ , վէ պէլքի եան-
լըշըգլա պիր գազա գուհուր իտէր
տէյի , շիշէսինի մէյտանտէ պը-
րագմագ իսթէմէտիկլիմտէն , տալի-
մա քէնտի ճէպիմտէ թաշթմագտա-
եըմ , — տէտի :

Կօնթրան , արթըգ պունա գարըը
պիր շէյ սէօյլէմէտի ,

Չիւնքի , մէրգումէնին պու սէօյլէ-
յիչի ազլ ու թապիաթամուվաֆըդ
պիր հալտէ պուլունմագտա իտի :

Վէ մէզքիւր իլաճը ալըպ իչտի :

— Ազիզէմ Ամէլի , — տէտի պա-
տէհու , — պու քէյֆսիզլիկիմտէն տօ-
լանը , քէնտիմի զինատէսիլլէ մէ-
սուտ ատտ իլլէմէքտէ օլտուգտան

պաշտա... պիր վաղըթ տահա
պու հալին տէվամընը արգու տախի
իյլէմէքտէյիմ...

—Նի'չին, —տէյի սիւալ իթտի Ա-

մէլի:
—Ձիւնքի, պէնիմ քէյֆսիզլի-
կիմաէն էվլէլ, հազգըմտա պարիտ
մուամէլէ իտիպ, հիչ պէնի սիւչիւն-
մէմէքտէ տիրտէյի, ալէյհինիզտէ շիւր
հէ իյլէմէքտէ իտիմ... վէ պէնի
ասլա սէվմէքտէ տէկիլտիր, տիւե-
րէք տէլի տիվանէ օլմագտա, վէ
պինաէն ալէյհ տէքէնտիմի սէֆիլ ու
պէտպախթ աստ իյլէմէքտէ իտիմ.
օֆ, էվլէթ, էվլէթ, քէնտիմի սէ-
ֆիլէր սէֆիլի զանն իյլէմէքտէ ի-
տիմ... հայպու քի շիմտի, հէզարան
իսպաթլար իլէ կէօրմէքտէ վէ իս-
քեաթտա օլմագտաեքմ քի, քեա-
միլէն եանըլմագտա իմիշիմ տիր, իէ-
հի եէրտէ շիւրհէ իյլէմէքտէ իմիշիմ
տիր, սիզին սըտգ ու խալիսէթիինիզի,
վէ մէյ ու մուհապպէթիինիզի, քէնտի
կէօլէրիմ իլէ կէօրմէքտէյիմ, օֆ,
արթիբգ պունտան պէօյլէ, պիր տա-
հա էօյլէ շիւրհէլէրէ զահիպ օլ-
մագըբգ, պէնիմ իչին օլմաեաճագ
տըր... Հա'չա... հա'չա...

—Ազիզիմ, սիպ պէնիմ հազգըմ-
տա, բէք իէհի եէրտէ շիւրհէ իյ-
լէմիշիինիզ տիր, —տէյի ճէվապ վիր
տի Ամէլի, —զիբա, պէն սիզին սիզրու-
նուզտա, տալիմա պիւա իէրէտտիւտ
քէնտիմի ֆէտա իթմէքլիկէ, վէ հի
նի իգթիզատէ տախի, էօմրիւնիւզէ
գարշըլըգ, քէնտիմի գուրպան իթ-
մէքլիկէ հազըբըմ:

—Ահ, —տէտի կօնթրան պիրնէ-
վի ֆէտայի ճան տուլլուսուլա-
սիզին տիհանընըդտան պու քէլամ-
լարը իշիթտիքճէ, քէնտիմի պիւ-
թիւն պիւթիւն բիւր իգպալ պիր
հալտէ պուլմագտաեքմ... —իշթէ
պէն անճագ շիմտի եաշամագտա-
եքմ...

—Շիմտի, ազիզիմ, —տէտի գօնթէս
Ամէլի, —արթըգ սիզ րահաթը գալպ
իւզրէ պուլունմալը, վէ ոյգու ու-
եուամալըսընըգ... էն զինատէ իգ-
թիզա իտէն շէյ օտուր... վէ պէ-
նիմ արգուս տախի մահգա ուեու-
մանըգ տըր...

—Բէք ալէա, ճէնանէմ, պէն-
տէ սիզէ իթաաթ իտէրիմ, —իշթէ
պաշըմը եասթըղա վագ իյլէտիմ...
վէ իշթէ կէօլէրիմիտէ գաբատըմ...
պիր պունէ տէ... պատէհու ուեու-
եու վիրէյիմ...

—Հայտէ պագաեքմ... հէման
Ալլահ պիր իյի ույգու վիրսին...
Պատէհու Ամէլի թօալէթ օտա-
սընա կիթտի, վէ պու տէֆա գա-
բուեու գաբատը իտէտէ, կիւմիւշ
գատէհի էօյլէ սալիր տէֆալար մի-
սիլու եըյգաեքպ սիլմէքսիզին եէ-
րինէ գօյմաեքպ, իլա տիգգաթը
թամմէ իւզրէ, իէմիզ սու իլէ եըյ-
գաեքպ սիլտի:

—Օֆ, մուաղալլահ, էկէրչի հազ-
գըմտա տէրքեար օլան աշգ ու սէվ-
տաոը, չէշմի պասիրէթիինի պազ-
լամագտա օլմասա իտի, շիմտի ի-
շիմ պիթմի'շ իտի, —տէտի մէրգու-
մէ քէնտու քէնտույէ, —իմտի արթըգ
պունտան սօնրա, զիեատէճէ էմրի
պասիրէթ իւզրէ պուլունմալըեքմ
... —Նիհանէթ, տթտըզըմ իճաշ կի-
տիպ եէրինի պուլմագտա, վէ միւրա-
տըմ հասըլ օլմագտա տըր, լազըմ
կէլէն վագթիին չօղու կիթմիշ վէ ազը
գալմըշ տըր... Ահ, Լիօնէլ... Լի-
անէլ... ճանըմ ճէնանըմ Լիօնէլ...
իշթէ հասրէթի իշիթեազլա պէք-
լէմէքտէ օլտուղումուզ վագթ ու
սաաթ եազլաշմագտա տըր...

Մէրգումէ թէքրաբէն քէյֆսի-
զին օտաոընա կիթտի, լամպալարը
մուլարը սէօնտիւրտիւ, վէ եալը-
նըզ պիր կիճէ գանտիլի եագտը վէ

պատէհու կիտիպ քէյֆօիդին դար-
եօլասը եանքնտա օթուրտու, վէ օն
տազըգա գատար սիւքիւթ իւզրէ
տուրտուգտան սօնրա, քէյֆօիդին
նիզամընտա, ֆագաթ սընադճա պիր
հալտէ նէֆէս արմագտտ օլտուղուն
կէօրտիւքտէ,

— Նասըլ, Կօնթրան, ուեուժագ-
տամքսըն, — տէյի, եաւաշճաճըգ
սէօյլէեէրէք սիւալ իյլէտի:

Գարշըլըգ հիշ պիր ճէվապ ալա-
մատը:

Օլ վագըթ ուտուլ իլէ աեաղա
դալգաթ, վէ քէնտիսի իչին եա-
թագ թէրթիպ իտիլիշ օլան եան-
տաքի պիր օտաեա, բարձագլարը
իւզէրինէ պասաբագ, եանի աօլա
սէս չըգարձաեարագ կիթտի, վէ
էլպիսէսինի տախի չըգարձագսըզրն,
եաթաղըն իւզէրինէ տիւշիւ վիրտի,
վէ բէք եօրուլմուշ օլտուղունտան
անինտէ ույգուեա տալտը:

24

Սաաթ ագշամըն օնունա եազ-
լաշտըգտա, Պլանշիօն, եանի ժագ-
էրվիէօ կիթմէկէ գալըշտըղընտան,
Լիօնէլ Վարթըն բարգըն բարձագ-
լըղընա գատար կէօնտէրիճի կիթ-
տի, վէ մէրգուժ կիթտիքտէն սօն-
րա, մատմուղէլլէր տախի, քէնտի
տալիւրէլէրինէ չէքիլտիլէր:

Նասըլ քի մալիւժ տուր, Մարի,
Ժագ էրվիէօնիւն, Գօրա թարա-
ֆընտան արմըշ օլտուղու թալիմաթ
մուճիպինճէ, քէնտիսի իլէ աշգ ու
ալէագա իճրասընա գալըշտըղընը
ֆէհմ իտէրէք, Լէօբօլուն պաշընտա
տէօնմէքտէ օլան պիր ֆէլաքէթ
չարխընը տէրք իթմէքտէ, վէ պի-
նաէն տլէյհ, զիեատէսիլլէ տէրտ
ու մէրագ իյլէմէքտէ իաի իսէտէ,
պու ճիւմլէ իլէ տախի, տէրտի տէ-
րունինի սէլթր իյլէմէքտէ իտի:

Հալպու քի Գօրա, մէրգուճէնին
պու զայրէթ վէ պու ճէսարէթին-
տէն ալտանարագ խալր, միւժթին տէ-
կիլտիր, Մարի, ֆամիլեամքըն ճէլ-
լատը պուլունան. Մարտիալըն էվա-
տը Լէօբօլա տիլտատէ օլմամըշ տըր
վէ օլմագ տիեէրէք իթիգատընտա
տապիթ գատէժ պուլունտուգտան
պաշգա, օլպապտէ տօգթօր Ժօսլէն
թարաֆընտան զուհուրա կէլմիշօլան
տիգգաթ վէ իսպարաթա տախի,
ասլա էհէմիլլէթ վիրմէմէքտէ իտի

Պիչարէ չօճուգ իսէ, պիր քէր-
րէ քէնտի օտաալընա չէքիլպտէ
եալընըգճա գալարղընտա, արթըգ
քիմտէն պիր չէքինէճէք քէօյէսի
պուլունմաթըղընտան, սէրպէսթճէ
պօշալըպ ըշգըրարագ աղլամագ-
տա, վէ սէլլէր կիպի կէօզ եաշտըր
տէօքմէքտէ իտի:

Մէրգուճէնին աղլաեա աղլաեա,
տէրտի տէրունի ճիւզիճէ թէսկին
օլտուղունտան, վէ ագլըտա պաշընա
կէլմիշ պուլունտուղունտան, տու-
րու ֆիքիր իլէ պիր խալիճէ աիւ-
շիւնտիւքտէն սօնրա, պիրտէն պի-
րէ, չու աթիտէքի դարարը վիրմէ-
կէ պաշատը:

— Գօրա վարսըն, Լէօբօլուն խա-
րապընա, իսթէտիկի գատար չա-
լըշմագտա պուլունտուն... — տիմէք-
տէ իտի մէրգուճէ, — պէնտէ քէն-
տի թարաֆըմտան, հէրչիպատա-
պաա, մէրգուժու գուրթարմաեա
չալըշաճաղըմ տըր, — մէրգուժ պու
կիճէ պուլաեա կէլէճէք տիր... վէ
կէրչի չիմտիեէ գատար, պու նիյե-
թինի, էմրի պասիթէթէ գարշը կէօ-
րէրէք, էսէֆ իտիպ լանէթլէր օ-
գուժագտա իտիմ... Հալպու քի
արթըգ չիմտիտէ, թահսին իտիպ
սէնալէր օգուսամ ճալիզ տիր... —
պէն պու կիճէ անը պէքլէմէլիլիմ,
վէ վիրէճէկի իչարէթի ալըր ալմագ,

ինիպ բարքտա քէնտիսինի պուլմա-
լընբմ, մէրգում պէնիմ քէնտինէ
սէյլէ եէճէ քլէրիմի իշիթմէլի, տիյ-
նէմէլի, վէ էմնիյնէի իտէրէք ի-
թաթ իյլէմէլի տիր... - վէ պիր
քէրրէ անրն սէլամէթ ի զրէ գալ-
մասրնը գարարլաշտըրարագ գալ
պիմի րահաթ իթտիրաիքաէն սոն-
րա, քէնտիմի տէ իէճէլլինին րէ-
վիշինէ իհալէ իյլէմէլիյիմ :

Մարի պուլնարը պէօլլէճէ տիւ-
շիւնտիւքտէն սոնրա, սանաալիյե-
սիւտէն գալգար, բէնճիրէնին էօ-
նիւնէ կիթաի, վէ բէրտէլէրինի եօ-
գարը գալտըրար :

Մահիթապընտիպէր քշըղբ, բար-
գը իէնվիր իյլէմէքտէ, վէ հէր
թարաֆտա ճէրէեան իթմէքտէ
պուլունան սուլար, կիւմիւշ կիպի
բարլամագտա իտիլէր :

Օրթալըգա տէրին պիր սուսլուգ
հիւքմ իյլէմէքտէ իտի :

Եալընըզ չըմէնաքիէր գաթարա-
րընրն, արալըգ արալըգ բալըզլարը
իշիթիթմէքտէ իտի :

Մէրգումէ էամէքտէ օլան րիւզ-
կեարքն սէրինիկինտէն աալա գօր-
գուպ մէրագ իթմէքսիղին, բէնճի-
րէնին նէղտիտէ, երգիւնիւ րիւզ
կեարա վիրէրէք օթգլարաու, վէ քէն-
տու քէնտույէ :

— Իշիթ պուրաաա, պէն անը պէք-
լէմէլիլիմ... - տէտի :

Մէրգումէ, վագտա պէքլէմէք
իսթիմէքտէ իտի, հալ պուքի ա-
րաաան պիր սաաթ գաաաթ կէչիպ,
վէ եօրկուսիւղու, քէնտի միւրա-
տընա զալէպէ իյլէտիկինտէն...
պաշընր գօթիմուգու քէնարընա վագ
իյլէմիշ օլաաղու հալտէ, ույգ ուսու
կէօթիւրմիւշ իտի :

Չաթէն զիւրի սէպգաթ իթմիշ
օլան ինտէգտէն, Լէօրօյ աղաճլա-

րա սարքլըպ թըրմանարագ, բարգա-
աշըպ կէչտիկինտէ, Սէնթ-Ուէն
գամբանաաը սաաթը, կիճէնին սաաթ
օն իքիսինի վուրմագտա իտի :

Մէրգում, պիր քէրրէ քէնտուլի
բարգտա պուլտուգտան սոնրա, սու-
րու վիրտի, վէ գուլագ վիրէրէք օլ-
թալըզը տիյնէտի :

Վէ չիւպհէեի մուճիպ օլաճագ-
հիշ պիր սէս իշիթմէտիկինտէն, ու-
սուլ ուսուլ եիւրիւեէրէք, վէ ա-
ղաճլարքն ալթլարընտան սապընա-
սազընա կիտէրէք, քէօշկէ տօղրու
իլէրուլէմէկէ պաշլաար, կէրչի եէր-
լէրտէ աղաճլարըն եաբրաղլարը
տօլու պուլունմասընտան նաշի, պիր
իւրչըրթի սէս չըգմասը գօրգուսու
պուլունմագտա իտի իտէ տէ, հէլէ
պէրէքէթ վիրտին քի, կիճէնին չի-
յինտէն, մէզքիւր եաբրաղլարը ըս-
լանքպ եուճլամիշ օլաճլարընտան,
մէզքիւր գօրգու տալի տէֆ օլ-
մագտա իտի :

Արաաան ճիւզի պիր վագրթ կէչ-
տիքտէ, մէրգում քէօշկիւն էթրու-
ֆընտա պուլունմագտա օլան պիր սէ-
րէթին տրգաաընտա, իթլանքպ օ-
թուլարագ, եօգտը տօղրու պաղ-
մաեա պաշլաար :

Մահէլի մէզքիւրտէ, տէրունին-
տէ իրի վէ սըգ եաբրաղլը պիր ֆի-
տան պուլունմագտա օլան պիր սէ-
րէթին տրգաաընտա, իթլանքպ օ-
թուլարագ, եօգտը տօղրու պաղ-
մաեա պաշլաար :

Բէօշկիւն բէնճիրէլէրինտէ տալա
ըշըգ կէօրիւնմէքտէ տէկիլ իտի :

Վէ եալընըզ պիր բէնճիրէնին ա-
շըգ պուլունմաաը կէօրիւլէքտէ իտի :

Լէօրօյ մէզքիւր բէնճիրէեի րէք
ալէա իմանըմագտա իտի... - մէզ-
քիւր բէնճիրէ, Մարինին օտաաընըն
բէնճիրէօ իտի :

— Պէսպէլլի, մահգա պէնիմ ի-
շարէթիմին սէսինի գօլայ վէ չա-
բուգ իշիտէպիւսին իշին ճամբ աշըգ

պարագմը պիտի տրուի . . . — տէտի մէրգում քէնտու քէնտույէ, — տիմէք տիր քի, մէրգումէ պէնի պէքլէ. մէքտէ տիր . . .

Լէօթօլ պու հալիւզերինէ զիեա. տէտիլէ սէվինմէկէ պաշլամը տըր:

Մէրգում չէնտ ստնիյեէ պէքլէ. տիր քտէն սօնրա, քէնտի մէքթու. պունտա եազտըղը կիպի, միւլայիմ պիր սէս իլէ, վէ մահզուն մահզուն, իքի էլինի պիր տիւտիւք շէքինտէ թուիարագ, պայդուշ կիպի էօթ. մէկէ պաշլատը:

Մարի հէրնէ գատար ուեուեա գալմը իտի իսէ տէ, մէքքիւր սէ. սի իշիտիպ ֆարգ իտէրէք, կէօղ. լէրինի աշտը:

— Պէնիմ ոյգում կէօթիւրմիւշ տիր . . . — տէտի մէրգումէ քէնտու քէնտուեէ, — տիմէք տիր քի օ տա ճէլիւշ պուրատա սըր . . .

Լէօթօլ լէքրարէն էօթմէկէ պաշլատը:

Պունուն իւզերինէ, Մարի տեա. դա գալպաք, բէնճիլրէյի թէքմիլ աշտը, վէ էկիլէրէք աշաղը տօղրու պագտը:

Լէօթօլ մէրգումէեի կէօթիւնճէ, ագլանտըղը մահէլլտէն աեադա գալգարագ, քէնտիսինի կէօթէր. մէքլէք զայրէթինտէ պուլունտու:

Պիր տէ մէրգումուն գուլաղընա շու իքի Վէթիլիճիճիճիճի Պէնի, լու. ղէթլէրի կէլիպ էեթիշտի իսէ տէ, պիշարէ Մարի, կէրէք քէնտինին, վէ պինտէն ալէյհ կէրէք քէնտիսէսինին զայլէթլէ գալիֆ պիր հալտէ օլմա. սընը տիւշիւնիւպ, վէ պէլքի սէսի. նի իշիթտիրէմէմիշ տիր տէյի շիւր. հէ իյլէտիկինտէն, հէման եալաշ. ճաճըգ բէնճիլրէեի գաթատը, վէ ա. րատան տէօլթ պէշ աագըգա կէ. շէր կէշմէղ աշաղը ինէրէք, գաթու. նուն էօնիւնէ չըգաք:

Մէրգումէ կիճէնին սուսլուզուն. տա, վէ մահիթապընտա ըջըղընտա, առէթա պիր հուրի գըղը կիպի կէօ. թիւնմէքտէ իտի:

Մէրգումէ տօղրու Լէօթօլա տօղ. րու կիտէճէք եէրտէ, եազընտա պուլունան պիր աղաճըղլարա տօղ. րու ուզանաք, վէ Լէօթօլ աալի մէր. գումէնին ըէֆթարը բիւր լէթմֆէ. թինի կէօրտիւքտէ, մահէլլի մէզ. պուրա կիտիպ պիրէշտի, վէ էլլէ. րինի թուիթուպ սըգարագ, իղթի. րապը տիրունինին էսէրիլէհէսինէ հիւքմ իթմէքտէ օլաուզու հալտէ, վէ գուսուր քէսիք պիր սուրէթտէ պուլունտուզու թագտիրտէ, քէ. քէլէեէրէք:

— Պէնիմ սէսիմի իշիթտիրիգ . . . կէլտիրիգ . . . տիմէք տիր քի պէնի սէվմէքտէսինիգ . . . պիլէմէմ, շիմտի սիզէ, քէնտի մէսէրրէթի գալպիյեէ. մի վէ շիւքրանիյեէթիլի նաալ պէ. եան իտէյիմ . . . Ա՛հ, Մարի . . . տ. ղիլգէմ Մարի . . . պիլմէղսինիգ, պէնի նէ՝ մէրթէպէ մէսուտ գըլմագ տաուր. նըգ . . . էկէրչի պիլտէ իտինիգ . . . — տէտի:

Մարի պիրտէն պիրէ մէրգումուն լազըրտըսընը քէստիրտի, վէ էլինի էլլէրինտէն կէրի չէքսի:

— Պէն սիզին սէսինիզի իշիթտիմ վէ կէլտիմ, վէ էկէրչի սիզ պանա մէքքիւր մէքթուպու եազմը օլմա. սա իտինիգ, պէն քէնտիմ սիզէ եա. զարագ չաղըրաճագ իտիմ, — տէտի մէրգումէ, հէր վագըլթի սէսինէ պէնզէմէքտէ օլմաեան պաշլա պիր սէս իլէ, — Չիւնքի, շիմտի պէն սիզէ էօլլէ շիլլէր սէօլլէճէկիմ տիր քի, կիճիքմէսի պիր տիւրլիւ օլամագ, զի. րա, քէնտի իտիլիգ պալինիգ անլէրէ թապի պուլունմագ տա տըր . . . Վէ անըտա ուղամագ իտիլիմ քի, սա. հիհէն սիզ պէնի սէվմէքտէ՝ միտինիգ:

— օ՜Ֆ, լազըրտըմը քեսմէյինիդ... —
նէ սիթէմ, նէ խէշէքքի, նէ միւ-
ճատէլէ, վէ նէ տէ պէհանէ հիշ պիր
լազըրտընըն վազթի տէկիլ տիր... —
միւլհազաթըմըզ, պէնիմ հազզըմ-
տա բէք մուխաթարօլը տըր... պի-
նաէն ալէյհ չօզ վազըթ կէշիրմէկէ
կէլմէզ, ղիրտ, մաազալլահ, էկէրչի
պէնիմ, օտամտան չըզմըջ օլտուղու-
մու անլաեան, վէ պէնի տիշարտա
պիր կէօրէն օլուր իսէ, իշիմ պիթիպ
խարապ օլաճաղըմտա շիւպհէ եօզ
տուր... իմտի, իյի տիհէյինիդ պէ-
նի վէ ղըսսաճա, լազըմ կէլէն ճէ-
վապարընը վիրինիդ... — պիր գաշ
տէֆալար, Փարիսի թէրք իթմէնիզ
հազզընտա, սիզէ եալվարըպ ղէ-
ճալար իթտիկիմի, էլպէթթէ տէր-
խաթըր իթմէքտէսինիզ, էօյլէ տէ-
կիլ մի... —

— Էվլէթ, ֆազաթ, պէնտէ ղէտտ
իլէ ճէվապ վիրմիշիմ տիր... — տէ-
տի Լէօթօլ քէքէլէեհէրէք,

— Էվլէթ, սիզ ղէտտ իթմիշսինիզ
տիր, — տէտի Սարի, հալ պու քի պու
տէֆա սազըն ղէտտ իթմէեհէսինիզ,
վէ իթմէմէլիսինիզ... — Լէօթօլ պի-
ղիմ իքիմիզին տախի պաշընտա պիր
թէհլիքէ վէ պիր ֆէլաքէթ չարիւը
տէօնմէքտէ տիր... — իմտի, շիմտի
պէն սիզէ, — ղաշընըզ տլմէեհէճէ-
կիմ տիր, չիւնքի, պիլիթիմ, մատամ
քի պիր ատամ սընըզ, պիթթապի,
թէհլիքէ վէ ֆէլաքէթ լազըրտը-
սընը իշիթտիկինիզ կիպի, թա քիւս-
թալլըզ տէրէճէսինէ գատար վա-
րարազ, մուգավէմէթէ ճէտարէթ
իտէճէքսինիզ տիր, — անըն իշին, սիզէ
եալընըզ չէօյլէ սէօյլէեհէճէկիմ տիր
եանի, — պէնիմ սինիմ հէնուզ ազ
օլտուղունտան, չօճուզ կիպի գօրգ-
մազտաեթմ... — պէնի գուրթար-
մալըսընըզ, վէ չիւնքի մէզքիւր ֆէ-
լաքէթին տէֆինէ միւգթէտիր օլտ-

մաեաճազսընըզ տըր, թապիաթիյ-
լէ սիզին ֆիրար իթմէքիկինիզ իզ-
թիզա իթմէքտէ տիր... — տիեհ-
ճէկիմ տիր, — նէ՞ տէրսինիզ, պու
թէքիթիմի գապուլ իտէրմիսինիզ,
եօգսա իթմէ՞գմիսինիզ... —

— Տիմէք տիր քի, սէօյլէտիկինիզ
թէհլիքէ գօրգուտու, ճիտտի պիր
չէյ օլմալը տըր... էօյլէ՞ մի, — տէյի
սիւալ իթտի Լէօթօլ

— Պէն պուսու, քէնտի նամու-
տում իւզէրինէ եէմին իտէրէք սէօյ-
լէրիմ, վէ ումարըմ քի տրիթք սիզ-
տէ շիւպհէեհի ճալիզ կէօրմէեհէրէք
քեամիլէն ինանըրսընըզ... —

— Պու սէօյլէտիկինիզ ֆէլաքէթ,
նէրէտէն, վէ եախօտ քիմին թա-
րաֆընտան կէլմէքտէ տիր :

— Սիզտէ զաթէն պիլմէքտէսինիզ
քի, պէն անը սէօյլէեհէմէմ. — չիւն-
քի, ֆամիլեաճա պիր էսրարտան
տահա պիւլիւք պիր էսրար տըր... —
պէնիմէ պէրապէր, մէզրարա կիր-
մէքիկէ շոյեան պիր էսրար տըր... —

— Մէզարա պիրլիքաէ կիրմէք-
լիկէ մախսուս պիր էսրար մը տըր... —
տէտի Լէօթօլ տիւշարը իսթիզրապ
օլարազ, — վէ մէզքիւր էսրարտան,
կէրէք սիզին վէ կէրէք պէնիմ
հազզըմըդտա պիր թէհլիքէ տախի
պուլունմազտա տըր, էօյլէ՞ մի :

— Էվլէթ, իքիմիզ իշին տախի պիր
պիւլիւք թէհլիքէ պուլունմազտա
տըր... ֆազաթ, պիր գաշ հաֆթա
սօնրա, մէզքիւր թէհլիքէ մահվօ-
լարազ, պէնտէ սէրպէթթ օլաճա-
ղըմ տըր... — վէ իշիթէ պու սէպէպէ
մէպի տիր քի, մուխաթա կիթմէ-
լիսինիզ, տիմէքտէլիմ, — նէ՞ տէրսի-
նիզ, պանա ինանըրմէքսընըզ, եօգ-
սա ինանմազ մըսընըզ... —

— Ինանըրմ, սիզէ տալիմա ինա-
նըրմ, — լաքին, պէնիմ պու գապու-
պէթիմ, նէ՞ գատար վազըթ իշին

օլաճագ տըր :

— ԻՆժիմալ տիր քի պիր այ գա-
տար պիր միւտտէթ ճիք իչին օլա-
ճագ տըր :

— Նէ՛րէնէ կիթմէ քիկիմ իգթի
դա իթմէ քաթ տիր :

— Օտտա պիր պէյիս եօզ տուր ,
նէրէնէ օլուր իսէ օլուրն . . . — Իսթէր
իսէնիզ ինկիթէրրաեա կիտինիզ . . .
իսթէր իսէնիզ Սիւիսէ . . . վէ եա-
խօտ Պէլճիգաեա կիտինիզ . . . Ֆա-
դաթ , հէր նէրէնէտէ կիթսէնիզ ,
իսմ ու լազապընդը տէկիչտիրմէլի
սինիզ քի , սիզի արաեքպատա պու-
լաճաթնըար :

— Ա՛հ , աղիզէմ Մարի , կէրչի
սիզտէն ճիւտա տիւշմէ քիլք , պէ-
նիմ իչին պիր էօլիմ տիմէ ք տիր . . .
լաքին , հէր հալտէ իթաաթա պօրճ-
լուեում . . . Ֆազաթ , պու իթա-
աթա միւմ քին օլաճագաճագ տըր . . .

— Սէպէ՛պ :

— Չիւնքի , հէնուզ վալիաթէճաէն
սէհմիմէ իտապէթ իտէն սէրվէթ ,
քէնաթի իւհաթմոէ պուլունմադ տա
տէկիլ տիր . . . պէն չիմաթի հալ
Ֆազըր պիր թալէպէ հալինտէ պու-
լունմադ տաեքմ . . . սէյեհհաթիս
սարֆ իտէնէք մըզ տար բարամ եօզ
տուր :

— Սէպէպինիզ , եալքնըզ պու-
տան մը իպարէթ պուլունմադ տա
տըր . . .

— Լաքին պէն դանն իտէրիմ քի . . .
— տէտի Լէօթու :

— Պու սէպէպ սիզին կիթմէնիզի
մէննէ քեաֆի աատ օլունմադ . . .
տէտի Մարի , — եարքն բօթաաան իւշ
վէ եախօտ աէօրթ թաննէ պինէր ֆը-
րանդլըզ գայիմէ ալըրսընը . . .

— Պու սէօլլէտիկինիզ բարա քի-
մին թարաֆընտան կէօնտէրիլէնէք
տիր . . .

— Պէնիմ քէնաթ թարաֆընտան . . .

սիզտէ պիլիթինիզ քի , պէնիմ քէն-
տիմէ մախտուս պիւլիւք պիր սէր-
վէթիմ վար տըր . . .

— Օ՛ֆ , աճան , բէճա իտէրիմ սի-
զէ , եաբմաեքնըզ պուլուն . . . — տէ-
տի Լէօթու հարարէթլի պիր սէօլլէ-
յիշ իլէ , — գապուլ իթմէնէնէկիմ . . .
գապուլ իթմէմ . . .

— Սէպէ՛պ , նիչին գապուլ իթ-
մէզսինիզ :

— Պիր գաաթնտան . . . պիր կէնճ
գըզտան , պու եօլտա պիր բարա գա-
պուլ իթմէ քիլք . . . աիւշիւնիւնիւզ
պիր տէֆա . . .

— Հո՛նքեա , սիզ պանա , պէնի
սէվմէ քաթ օլուր զունուզու , տահա
չիմտի սէօլլէմէ քաթ իտինիզ մէկէր-
չի , պէօլլէ՛մ սի սէվմէ քաթ սինիզ . . .
տիմէք տիր քի , սիզին դալպինիզ
քիպր իլէ մէմու օլուպ , վէ մու-
հապպէթ իչին իսէ պիր քէօչէ պու-
լունմադ տա տէկիլ տիր , բէք ալէա ,
իմաթի էօլլէ օլուրգ տա , գալքնըզ ,
Ֆարիստէ գալքնըզ . . . պէնիմ պատիի
սէլաճէթիմ օլաճագ օլան պիր խու-
սուսու բէտա իտինիզ , վէ պանա օ-
լան մուհապպէթինիզի , քէնաթ զու-
րուրունուզա վէ էֆքեաթր վահիյ-
եէնիզէ ֆէտա՛ իտինիզ . . . — տաթիւ . . .
արթըզ պու պիզիմ իչին , սօն կէօ-
րիւշմէ քիկիմիզ օլաճագ տըր . . .

Մարի պուլուն պէօլլէ սէօլլէտիք-
տէն սօնրա , Լէօթու թէրք իլէ ,
քէօչիէ տօղրու պիր դաչ աաթմ ի-
լէրուլէտի :

— Տուրունուզ . . . տուրունուզ . . .
— բէք իյի , գապուլ իտէրիմ , բէք
իյի . . . — բէճա ու նիեադ իտէրիմ . . .
— տէտի Լէօթու քէքէլէնէրէք , — ի-
թաաթ իտէրիմ . . . — էվվէթ , գա-
պուլ իտէրիմ . . .

— Ինչաալլահ , արթըզ պիր տա-
հա իզհարը թէրէտաիւտ իթմէնէ-
նէքսինիզ տիր , էօլլէ տէկիլ մի , —

տէտի Մարի տուրարագ :

— Խալր, արթըդ իզհարը թէ-
րէտտիւտ իթմէեէճէկիմի վատ ի-
տէրիմ... — արթըդ պունտան սօն-
րա, սիզին միւրաաընըդ հէր նէտէ
օլսա, իթաաթ ու իճրաաընս միւ-
սարաաթ իտէրիմ... — նէ վազըթ
եօլա չըգմալըեըմ :

— Միւմքին օլտուղու թագտիր.
տէ, հէման մէքթուպուժու ալտը-
ղընը տագըգատա, եօլա չըգմալը-
սընըգ...

— Բէք ալէա, կիտէրիմ, վէ էօյ.
լէ եաբմագլըդատա սէօղ վիրիւրիմ,
լաքին, ումարլմ քի, տալա պէնի
ունութմաեքպ, իլլա, հէր վագըթ
մէքթուպ եազարագ, հագըղընը.
տա խապէրլէրի էքսիք իթմէեէճէք-
սինիզ տիր, էօյլէ տէկիլմի... Եօդ-
սա, պիր տիւրլիւ թէհամմիւլ իտէ.
մէեէճէկիմի, չիմտիտէն խապէր վի-
րիրիմ :

— Էվվէթ, պէն հէր վագըթ սիզէ
հագըթմտա մալիւմաթ վիրիրիմ...

— Նա'սըլ, վէ' նէ' թարիգ իլէ :

— Սիզ պանա, պուրաեա Սէնթ-
Ուէնէ, «բօսթ ըսթմանթ» օլարագ
մէքթուպ կէօնտէրիրսինիզ, վէ մէք.
թուպունուղուն իւզէրինտէ, պէնիմ
իթթիեարէ պէսլէմէմ Ակար իսմինէ
եազարսընըգ... — մէրգուժէնին իս-
մինի ունութմագսընըգ, էօյլէ տէ-
կիլ միւ :

— Մէկէրչի ունութմագ միւմքի'ն
մի տիր :

— Պիր քէրրէ պէն, սիզին նէրէ-
տէ օլտուղունուղու, վէ նէ իսմ իլէ
պուլունտուղունուղու պիլտիկիմտէ,
արթըգ սիզի պէքլէթմէեիպ, մէք.
թուպ եազաճաղըմա էմին օլմալը-
սընըգ... — նիյեթիինիզ գա'նղի թա-
րաֆա կիթմէք տիր :

— Ինկիլթէրրաեա.

— Պուլօնեը թարիգիլէ մի կիտէ :

ճէքսինիզ, Եօդսա Հա'վը թարի
գիլլէ մի :

— Հա'վը թարիգիլլէ, վէ պէլքի
տէ օբատա պիր իքի կիւն գալըրըմ
... — լաքին, ազիզէմ Մարի, պէնի
ունութմաեաճաղընըգա եէմին ի-
տէրմիսինիզ :

— Մէրհում բէտէրիմ նամընա օ-
լարագ, եէմին իտէրիմ քի, սիզի
ա'պա ունութմամ... պագընըգ — պէ-
նիմ իչին, արթըգ պունտան տա
պիւեիւք պիր իլլիմին օլամագ, չիւնքի
բէտէրիմին իսմի, քէնտի նէզտիմ-
տէ, բէք մուգատտէս պիր իսմ
տիր... — իմտի, արթըգ ալըրլա-
լըմ, հայտէյինիզ, կիտինիզ... ա-
տիյեէօ, ինչաալլահ եինէ եազըն-
տա կէօրիւչիւրիւզ, Լէօբօլ... —
ատիյեէօ...

— Մարի, — տէտի Լէօբօլ քէքէ-
լէեէրէք, — պաշգա տիւրլիւ, եանի
գալպիմտէ պիր թէգէքքիւրի բիւր
հալալէթ էսէրի պըրագըճը օլան
պիր ատիյեէօյէ տահա հիմմէթ իթ-
մէ'գ միսինիզ...

Մարի պունա գարչըլըգ ճէվապ
օլարագ, մէրգուժուն ումուղունա
տիւչիւպ գուճագլատը, սինէսինէ
տողրու չէքտի, վէ քէմալի բաքի-
ղէլիք վէ մուհապպէթ իւզրէ, կէօդ
եաչլարըլլա ըսլանմըլ օլան եանագ-
լարընը պուս իլլէտի :

Վէլ հասըլ, իլք տէֆա օլարագ,
օլ մէրթէպէ մէյլ ու մուհապպէթ
աթէչիլլէ եանմագտա օլտուղու հալ-
տէ, մէրգուժտան ալըրլտը, վէ քէ-
սիք քէսիք պիր սէօյլէյիչ իլէ :

— Արթըգ շիմտի կիտէպիլրիսի-
նիզ... — սէվէրիմ սէնի... — տէտի :

— Վէ հէր վագըթմտա սէվէճէք-
սին, էօյլէ տէկիլ մի :

— Էվվէթ, ճանըմ թէնիմտէ օլ-
տուղճա սէնի սէվէճէկիմ տիր...

— Վէ պէնիմ օլաճագսըն տըր :

էօյլէ տէկիլ մի :

— Էվլէթ , էկէր օլուր իսէմ , ան-
ճաղ սէնին օլաճաղըմ տըր , պաշ-
գա հիչ պիր քիմսէնին օլմաեաճա-
ղըմ տըր , վէ եախօտ քիմսէնին օլ-
մաղսրղըն գապրէ կիրէճէկիմ տիր... :

— Բէք ալէա , Մարի , իշթէ պէն-
տէ կիտիեօրում . . . լաքին , պիր
պուսէ տաճա հիմմէթ իտէրմիսին . . .

— Բէք ալէա . . . հաթթա , տէ-
կիլ պիր պուսէ , իլլա տաճա զիեա-
տէ ալապիլիսին . . .

Լէօրօլ երկիրմի գաւտար պուսէ-
լէր ալաղգտան սօնրա պըրաղըպ
կիթտի :

— Օհ , Մարի . . . Մարի . . . — տի-
մէքտէ իտի մէրգում քէնտու քէն-
տույէ աղաճլարըն ալթընտան դօ-
շուպ կիթմէքտէ իքէն , չիւնքի ,
սէվինճինտէն նաշի տէլի տիվանէ օ-
լարաղ , գօրգու վէ միւլաճաղաեը
ունութմաղտա իտի , — Մարի , աղի-
ղէմ Մարի , պիլմէգսին սէնի նէ գա-
տար սէվմէքտէյիմ . . .

Մարի տախի եալընըզ գալտըգ-
տա , տօղրու քէնտի տալիքսինէ
չըգտը , — կէրչի , իւղէրինտէ պիւ-
յիւք պիր հէյճանը տիլ էսէրի
հիւքմ իթմէքտէ օլտուղունտան ,
քիւլլի զայրէթինի զայպ իթմիչ օլ-
մասը ճիհէթլէ , եիւրիւմէկէ տախի
մէճալի պուլունմաղտա տէկիլ իտի
իսէտէ , Լէօրօլուն թէհլիքտէն
գուրթուլմաղտէ օլմասընքտա տէր-
խաթըր իթտիքճէ , քէնտուլի մե-
սուտ աւտ իլլէմէքտէ իտի :

Մէրգումէ օտասընտան իշէրի կիր-
տիքտէ , տիզ իւղէրինէ կէլտի , վէ-

— Սհ , եա՛ բէտէրիմ , վէ եա
վալիտէմ , — տէտի մէրգումէ աւտէ-
թա եիւքտէքճէ սէօյլէեէլէք , — ալի-
ղը ինթիգամ մատտէսինտէ պի վէ-
ֆալըգ իթմէքտէ օլտուղումտան
տօլաեք , աֆվընըզ տիլէրիմ , — կէր-

չի , օլ պապտէ , չօգ չալըշտըմի-
սէտէ , պիր տիւրիւ մուվաֆֆադ
օլամատըմ , աղըպէթքեար , քէնտի
տուլղումտան մաղղուպ օլտում . . . —
բէտտ ութաճգիր իթմէքլիկէ պօրճ-
լու պուլունտուղում պիր տէլիգան-
լըեա , սէվիպ տիլտատէ օլտում . . .
վէ նիհայէթ , եա անըն իլէ էվլէն-
մէքլիկէ , վէ եախօտ պու հալիմտէ
մէգարէ կիրմէքլիկէ եէմին իթտիմ , —
նասըլ քի եէմինիմինտէ իճրասըն-
տա պուլունմաճաղըմ տըր . . . — իմտի
էկէրչի մէրգումուն խէլապիեթթի
ուղրունտա , ֆէտայի ճան իթմէք-
լիկէ տախի մէճալուր օլուր իսէմ ,
աֆվընըզ տիլէրիմ . . .

25

Ձապթիյեէ նէղարէթի մէճմուր-
լարընտան օլուպ , Լիօնէլ Վարթընա
պիր վիզիթա վիրմէքլիկէ կէլիչ օ-
լան ժ. Գ. Դօգլէնին կէլտիկի , վէ
Ժան Րընօնունտա ֆարիսին նամտար
ղաղէթալարընա , Լօրան Րէյմօն իլէ
մախտումի հազգընտա պիր իլան
կէօթիւրտիւկիւնիւն ֆէրտասը կիւ-
նիւ , Րօղ Գօնյան , Մարսիալ Տէ-
րէյնին Սէնթ—Ուէն քէօշկիւնէ նաղ-
լի սէպէպլինտէն , մէրգումտան ճիւ-
տա տիւշտիւքտէն սօնրա , քէնտի
խանէսինէ չէքիլմիչ օլտուղունտան ,
պիր քէօշեէ չէքիլէրէք , էլինտէ
Բաթրի նամ զաղէթունըն պիր նիւս-
խէսինի օգումաղտա իտի :

Մէրգումէ սալիր պէնտլէրի վէ
հալատիսլէրի կէօղտէն կէչիրմէքտէ
իքէն , պիր տէ կէօզիւնէ Լօրան Րէյ-
մօն իսմի իլիշտի :

Ալէմին ունութմուշ օլտուղու մէզ-
քիւր իսիմ , նասըլ օլուպ տա զա-
ղէթաեա կէչմիչ տիր ալէյի թէաճ-
ճիւպ իթմէկէ պաշլատը :

Պիր մէրաղը աղիմ իւզրէ , մէզ-
քիւր իլտնք օգումտու , վէ անինտէ

րէնկի աթարադ, վիճուտի տիթրէ. մէկէ պէտ իյլէտի :

— Լօրան Բէյմօն մու . . . —տէ. տի մէրգումէ քէնտու քէնտույէ. — եա մէրգումու, վէ եատա էվլատը. նը արամագտա տըրլար . . . —աճա. պա պունտան մագսէ՛տ նէ տիր . . . Մէրգումէ եքլաըըմտան վուրուլ. մուշ տուր կիպի պիր հալ քէսպ իթ. տի . . .

Պունլարը արամագլըգտան էկէր մագսէտ, կէշմիշ հալլէրինէ վագըֆ օլմագլըգ իտէ, հէր պիր չէյ մէյ. տանէ օլմասընը չըգաճագ . . . տիւ. չիւնտիւկիւնտէն, անինտէ, Հավը. տաքի քէօշը խաթըրնա կէլտի, վէ Մարուիայ իլէ պիրլիքտէ օլարագ, Լօրան Բէյմօնու պօղուպ տա, պաղ. չէտէ տէֆն իյլէմէլէրի տէհչէթֆէր. մա մէնդարէտի, կէօղլէրի էօնիւնտէ թէրսիմ՝ իտիլտի :

Մաագալլահ, —տէյի տիւշիւն. մէքտէ իտի մէրգումէ, էկէրչի հիւ. քիւմէթ պու իչի արաշթըրըպ տա, ճինայէթիմիգի զահիրէ իրաաճ ի. տէճէք օլուր իտէ, կէրէք Մարսիա. լըն վէ կէրէք պէնիմ, իչիմիգ պիթ. միշ տիր,

—Օլ վագըթ իքիմիգին տախի, մագթէլէեէ չէքիւմէքիկի իգթիդա իտէճէք տիր, վա՛յ պիզիմ պաշը. մըդա, տիյէրէք բէբէլէմէկէ պաշ. լասը :

Հէմանտէմ գալգըպ կիյինտի, տի. շարը չըգաթ, պիր արապա թուլթ. տու, վէ տօղրու Մօնմարթըրտա վա. գը Բընէ Մաթիֆէնին խանէսինէ կիթտի :

Մաթիֆէ քէնտի օտասընտա չա. լըշմագտա իտի :

Բօզ պիր թէլաշ իլէ մէրգումուէ օտասընտան իչէրի կիրտի :

—Ս, նէ՛ տիր պու թէլաշ սէնտէ, նէ՛ վար տըր, նէ՛ օլմուշտուն տուր,

—տէյի պաղըրտը մէրգում, մէզ. պուրէնին լէհճէսինին պօղուգլու. ղունու կէօրտիւքտէ, —եօգսա եի. նէ պիր պէլա վէ եախօտ պիր ֆէ. լաքէթ մի վար տըր :

—Օդու . . . օգուշ շունու. —տէ. յի ճէվապ վիրտի Բօզ Պօնշան մէզ. քիւր զագէթաեք մէրգումու վիրէ. րէք, վէ մէղքիւր իլանը բարմաղը իլէ կէօթէրէրէք,

Մաթիֆէ եիւքսէք սէս իլէ, շու. աթիտէքի սաթըրլարը օգուտու :

«—Հէր քիմ քի, Լօրա—է—Շէրլի Լօրան Բէյմօնուն, վէ եախօտ մախ. տումի Արման Բէյմօնուն, եա հա. եաթտա օլուպ տա նէրէտէ պուլուն. մասընը պիլիւր իտէ, վէ եախօտ էօլ. միւշլէր տիր տէ, միրասիօրու վար իտէ, հէման սարֆը էվգաթ իթմէք. սիգին, Փարիստէ, Բէ սօգաղընտա 3 նիւմէրօլու խանէտէ մուգըմ, Մ. Բէսթէլ նօթէրին օտասընա կէլմէսի րէճա օլունուր, չիւնքի, միրասա տայիր պիր խուսուս պուլունմագ. տա տըր :

—Բէք ալէա, նէ՛ օլմուշ, նէ՛ վար տըր, —տէտի մէրգում պաշընը եօ. գարը դալաթըրարադ. —միրաս մատ. տէսինէ տայիր պիր իլան տըր պու. զագէթալարտա պու եօլտա իլանլար չօգ տէֆա կէօրմիւշլու տիր . . . — շու սէնին թէլաշընա սէպէ՛պ նէ տիր. եօգսա սէնին տախի մէրգում իլէ պիր ագրապալըղըն վար տըր տա, միրասա՛ մը գալուշաճագսըն տըր : —Տահա իյի եա, Յիլահ սէլամէթ վիրսին :

—Եվլէթ, մատտէ միրասա տա. յիր տիր, —տէյի ճէվապ վիրտի Բօզ սաղըրճա պիր ոէս իլէ, —հալ պու քի ուճունտատա պէնիմ իչին հէմ պիր ճէզա մահքէմէսի նէզտինէ չըգմաղլըգ, հէմ մահպէսէ կիր. մէքիք, վէ հէմտէ հաթթա, իհ.

Թիմալ տիր քի, մագթէլէեէ չէ. քիլմէքլիք Թէհլիքէսի տախի պու. յունմագտա տըր...

—Հաֆըզ ալլահ, նէ՞ սէօլէ. եօրսունուզ, նէ՞ աիմէք իսթէեօր. սունուզ... —պանա պիւլիւք պիր գօրգու վիրմէքտէսինիզ...

—Էօլէ եա, իշթէ պէն տախի գօրգումտան տիթրէմէքտէյիմ...

Վէ, Բօզ պունու սէօլէտիկիլլէ պէրապէր, ատէթա պաեքլմագ հա. լինէ տիւշար օլտուղունտան, պիր սանտալլիյեէ իւզէրինէ տիւշիւ վիրտի:

—Ղայրէթ ալընըզ, զայրէթ ա. լընըզ, —տէտի Մաթիֆէ, —պէօլէ վագըլլարտա, պիրաղ ճէսարէթ լազըմ տըր, էօլլէ պաեքլըպ տիւշ. մէքտէն վէ գօրգումագտան պիր ֆա. յիտէ հասըլ օլմագ. ի՜շ նէտիր, նէ. տէն իպարէթ տիր, անը սէօլլէյի. նիզ քի իճապը իճրասընը տիւշիւ. նէլիմ, —հայտէյինիզ, սէօլլէյինիզ պագաեքմ...

Բօզ անճագ իշիտիլէպիլիր սու. րէթտէ պիր սէս իլէ, վէ քէմալի իղթիրապը տէրուն իւզրէ, ինեօվիլ քէօշլիլնտէ վուզու պուլան ճինա. յէթի նագլ իթտի:

—Եա՛, վա՛յ, էօլլէ՞ մի, —տէտի Մաթիֆէ, — ֆիլվագը քէյֆիյէթ գօրգտուղունուզ գատար վար իմիշ, լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պիւթիւն պիւթիւն տիւշարը մէյ. եուսիյեթ վէ տէհէթ օլարագտա շաշըլմագլըզ քեարը ագըլ սաեք. լամագ... —պէնիմ պու իլանտան անլաեքլըմա նէգարէն, Լօրան Բէյ. մօնուն էօլմիւշ օլմասընը պիլմէքտէ տէկիլ տիրլէր...

—Իհթիմալ տիր քի էօլլէ տիր... լաքին, շուտա մէյտանտէ տիր քի արամագտա տըրլար, իմտի, եա մաագալլահ, պիր թարաֆտան պիր

իւ ուճու թութտըլարտա վագըֆ օլուրլար իսէ, իշթէ օլ վագըթ հա. լիմ խարապ տըր:

—Էվվէթ, արամագտա տըրլար, օլ պապտէ հիշ շիւբհէ ճայիզ տէ. կիլ տիր... —հալպու քի իղինի պու. լապիլէճէքլէ՛ր մի, իշթէ օրասըտա շիւբհէլի տիր, շիմտի պու մատտէ. տէ պիղիմ իւք արաեքպ պիլէճէկի. միզ չէյ, պու իլան քիմի՛ն թարա. ֆընտան տէրճ իթտիրիլմիշ տիր, վէ պու պապտէ մէնֆաաթը վէ միւ. նասէպէթի պուլունանլար քիմլէր տիրլէր, անլէրի անլամագ տըր...

—Վագաա էօլլէ տիր... —իյի եա, պիզ պունլարը նաաը՛լ անլա. եապիլիրիզ:

—Տօղրուտան տօղրու, մէրգում իշար օլունան նօթէրէ կիտիլիպ ան. լաշըլմագլըզ իղթիզա իտէր:

—Իմտի էօլլէ օլտուգտա, էկէր. շի պէնի պու աթէշտէն պու տէրտ. տէն գուրթարմագ իսթէր իսէն, հէման տագլըզա ֆէվթ իթմէեէրէք. մէրգումա գօշուպ կիթմէլիսին. —ֆա. գաթ, էվվէլ էմիրտէ, պիր քէրրէ շունու տախի տիւշիւնմէլիլիզ քի, պու իլան, Լօրան Բէյ. մօնուն ճա. նիլէրինի պուլմագ նիյեթիլլէ, պէ. նի օրաեա ճէլպ իթմէքլիք իշին գուրուլմուշ պիր տուգագ, պիր տօ. լապ օլմուշ օլմուշ օլմասըն:

—Վէլէվ էօլլէ պիր իէապիր օլ. մուշ օլսա պիլէ, պէնճէ նէ վար տըր, —տէյի ճէվապ վիրտի Մաթի. ֆէ, —պէնճէ գօրգաճագ հիշ պիր չէյ եօգ. տուր, իսթէր իսէ վարսըն էօլլէ օլմուշ օլսուն, —պէնիմ անըմ աշըզ տըր, —պէն իշ ատամըեքմ. հէր գանղի իշտէ պիր քեար իւմի. տի կէօրէճէք օլուր իսէմ, օրաեա գօշմագլըզա հագգ ու սալահիյեէ. թիմ վար տըր, օլ պապտէ քիմէ. նին պէնտէն շիւբհէ իթմէկէ հագ.

դը օլամազ, նաֆիլէ եէրտէ, օլ
խուսուստա էսէֆ իթմէ յինիզ . . .

Մաթիֆէ օթուրմագտա օլտու-
ղու եէշիլ մէշին դաբլը օլան գ օլ-
թուղունտան աեազա գալգ տը, շաբ-
գասընը, պասթ օնուենու, էլտիվէն-
լէրինի, վէ տայիմա գ օլթուղունտա
թաշլմագտա օլտուղու, իշի քեա-
ղըա տօլու պուլունան գ օնա պիր
շիգտանընը ալտը :

— Էյ կիտի եօրմուսուն շիմաի, —
տէյի սիւալ իթտի Բօզ :

— Էվվէթ . — չօգ կիճիքմէմ . . . —
պիր սաաթտան սիգէ խապէրինի կէ-
թիրիրիմ, պադալըմ սիգին իշին պիւ-
յիւք պիր թէհլիքէ վա՛ր մը տըր,
վէ էկէր վար իսէ, մէղքիւր թէհ-
լիքէտէ գանդի թարաֆտան կէլ-
մէքտէ տիր . . . սէն պէնի պուրա-
տա պէքլէսէն Ֆէնա օլմազ, հա՛,
նէ՛ տէրսին :

— Հալիլէ պէքլէսէճէկիմ տիր,
պիրա, զաթէն եիւրիւմէկէ տէ մէճ-
ալըմ գալմամըշ տըր . . . — բէք Ֆէնա
պիր հալտէյիմ . . .

— Մէրագ իթմէ, զայրէթ ալ,
զայրէթ . . .

— Ղայրէթ ու ճէսարէթիմ պիրթ-
միշ տիր . . .

Մաթիֆէ, մէրգուճէեի օրատա
պէրագարագ էվտէն տիշարը չըգտը :

Արտտան պիր ստաթ կէչէր կէչ-
ըմզ, եինէ ալտէթ իթտի :

Մէրգուճուն լէհճէտինտէ, պիր
էսէրի էնտիշէ հիւքմ իյլէմէքտէ
իտի :

— Էյ ճանըմ, նէ՛ եաբտըն պա-
դալըմ, աման չաբուգ սէօյլէ քի,
պիրտզ գալպիմ լահաթ օլտուն, —
տէտի Բօզ նէֆէտի քէսիլէրէք, —
նա՛օրլ, մուվաֆֆագ օլապիլտին մի-
— Խայր :

— Նօթէրին օտասընտան նէ՛ ճէ-
վապ ալտըն :

— Ալտըղըմ ճէվապ էսէֆամիդ
տիր, չէօյլէ քի, օլ պապաէ պիր-
մալիւմաթը պուլունանըն, Սէնթ—
Ուէն քէօշկիւնէ, Լիօնէլ Վարթընա-
միւրաճաաթ իյլէմէսիլաղըմ կէլմէք-
տէ իմիշ :

— Լիօնէլ Վարթընա՛ մը . . . — տէ-
յի պաղըրտը Բօզ Պլանշ, էլէմի ազիմ՝
իւղրէ, — ամա՛ն եա Բէպպիմ, պու-
նա՛նտա մը ալթընտան օ չըգտը . . .

— Էվվէթ, մէրգուճա միւրաճա-
աթ իթմէքլիք լաղըմ կէլմէքտէ ի-
միշ, — տէտի Մաթիֆէ, — մէրգուճ
իսէ, Մարսիալ Տէրէյն Փամիլեա-
սընըն մահվընա չալըճագտա տըր . . .

— Տիմէք տիր քի, պուլ տտամ՝
հէր չէյէ վաղը՛ք պուլունմագտա
ալըր, — Էվվէթ, տիմէքտիր քի մէր-
գուճ, պունտան տօգուզ սէնէ մու-
գատտէմ, պէնիմ լիլէ Մարսիալըն
իճրա իթտիկիմիզ պիր ճինայէթի
պիլմէքտէ՛ տիր . . .

— Նէ՛ սէօյլէեօրսուն :

— Էվվէթ, էօյլէ օլմալը տըր, —
տէտի Բօզ տիւշարը մէյեուսիլէթ
օլարագ, — մութլագա, պուլ աաաւ
լիլէ Տօմէնիգօ Սէպալլա, իքիսի տու-
խի պիր էֆքեարա վէ պիր մաղսէ-
տէ խըտմէթ իթմէքտէ օլուպ, վէ
Պալէզ քէօշկիւնիւ, Տօմէնիգօ Սէ-
պալլաեա, պիր նիլիէթի խէֆիլէ-
եէ մէպնի սաթըն ալտըրմըշ տըր,
վէ պաղչէաէ տէֆն իթտիկիմիզ Լօ-
րան Բէյմօնուն ճէնաղէսինի՝ գաղ-
տըրըպ չըգարթալըրտագ, իւղէրին-
տէ պուլունան մաղպուզ սէնէտինի
պուլմուշ օլտուղունտան, շիմտի մէր-
գուճուն, եա էվլաաընը, վէ եա-
խօտ միրասխօրլարընը արամագտա
տըր . . . վէ պուլ թարիզլէ, Մար-
սիալըն հէմ գանլը գաթիլ, վէ հէմ
տէ պիր խըրուզ օլմասընը իսպաթէ
գալգըշաճագ տըր . . . — վէ օլ վա-
ղըթ, հիշ շիւբհէ ճայիզ տէկիլ տիր

քի, մէջքիւր ճինայեթլերտէ, պէնիմ տախի իշթիրաք իյլէմիշ պու. լունտուղում զահիրէ չըզըպ անյա. չըլումագ տըր . . .

—Նա'սըլ խապաթ իտէպիլէճէք տիր :

—Պագընըղ նասըլ օլումագ տըր, օլ կիճէ պիղ Լօրան Րէյմօնու էօլ տիւրմէղտէն էվվէլ, Մարսիալ մէրգումա վիրտիկի իւշ եիւզ պին ֆըրանգըզ մագ պուղ սէնէտինի, պանա իմզալաթտըրտը իտի, տիմէք տիր քի, շիմտի պէնիմ իմզամ մէրգումուն հանընտա պուլունմագ տա տըր . . . վէ պինաէն ալէյհ, նասըլ քի սէնտէ անխանապիլիրոին, պէնիմ իշիմ պիթմիշ տիր . . . վէ պէնիմ իշին ֆիրարտան պաշգա հիշ պիր չարէ պուլունմագ տա տէկիլ տիր . . .

—Գաշմագ մը, —տէտի Մաթիֆէ ումուղլարընը սիլքերէք, —խայր, խայր, օ օլուր շէյ տէկիլ տիր, —Մէ. կերչի Լիօնէլ Վարթընըն, պիղի թահթը նաղարըտիգ գաթտաթուլմա ուրմագ տա օլումորնը պիլմէքօր մուսուն, մէկերչի ըօլիս իարաֆընտան, տայիմա կէօզէտիլմէքտէ պուլունտուղումուղում ունուլմագ տա՝ մըսըն . . . —չիմտի, պու հալտէ, ֆիրար տիմէք, ճիւրմ ու ճինայեթի իղրար տիմէք օլուր . . . —օլվագըթի հէնուզ սինօրու կէչմէղտէն էվվէլ թուլումադընտա հիշ շիւպհէ եօզ տուր . . .

—Իմտի էօլլէ օլտուգտա, պու. նուն չարէսի' նէ տիր, նէ՝ թարիդ թուլմալըեըմ . . .

—Հիշ, պուրտտա գալմալընըն, վէ պիր չարէսինի տիւշիւնիւպ պուլմաեա չալըչմալըեըզ . . .

—Նէ՝ չարէ արաեապիլիրիզ :

—Պունա պաշգա պիր չարէ պուլունմաեըպ, անճուգ օլտ օլտա պիր չարէ օլապիլիր, շէօյլէ քի,

մէրգումուն գաղմագտա օլտուղում գուեուեա գարչըրըզ, պիր շէյթան. լըզ գուեուեա պիղ գաղմալըեըզ, —մէրգումուն գուրտուղում տօ. լապլարը պօղմաեա չալըչմալըեըզ . . .

—Իյի էմմա, գարչըրըզտա պուլունանըն քիմ օլտուղումուտա խաթըրտան չըգարմամալըեըզ, օնա Լիօնէլ Վարթըն տիմէքտէ տիրլէր . . .

—Էվվէթ, պէն Բէք ալէա մէրգումուն, ախզը ինթիգամ իտիճիլէրէ հէմ ըհհպէլիք իտիպ, վէ հէմտէ պիր պաշ վէ պիր գօլ մագամընտա պուլունարագ տիւշիւնմէքտէ վէ չալըչմագտա օլտուղում պիլմէքտէյիմ, —հալպու քի, պիր քերրէ ըհհպէրի մահվ իտիպ . . . պաշը տիւշիւնէմէզ . . . վէ գօլու տա չալըչմագ պիր հալէ կէթիրտիլիմիզ թագտիրտէ . . . քիւլի թէհիքէնին էօնիւ ալընմըչ օլումաղընտա, մէկերչի շիւբհէ ճաթիգ օլապիլիր մի :

—Իյի էմմա, մէկերչի սէն էօլլէ պիր շէյէ ճէսարէթ իտէպիլիրօմիսին, —տէտի Րօզ քէքէլէհէրէք :

—Նի'չին ճէսարէթ իտէմէեէճէկիմ, —չիմտի պիղիմ իքիմիղ տախի, մէրգում էսրարա մէնուպ պուլունան ատամըն հիւքմիւ թահթընտա պուլունմագտաեըզ, վէ պու էսիրփիք հալինիտէ, գաթէն պէն հաղմ իտէմէքօրում . . . —վէ գաթէն, պու էսիրլիքտէն գուրթուլմագըղընտա պիր չարէսինի տիւշիւնմէքտէյիմ . . .

—Լաքին, վէլէվ Լիօնէլ Վարթըն մահվ իտիպէ պիլէ, էօթէտէ պիրտէ Տօմէնիգօ Մէպալլա վար տըր, վէ մէրգում տախի հէր էսրարա վաղըֆ պուլունմագտա օլտուգտան պաշգա, օնտանտա էքսիք պէլալը պիր հէրիֆ տէկիլ տիր :

—Բէք ալէա, անը տախի մահվ իտէր ղորթուլուրուզ :

—Ա', մէկերչի օյլէէ գաթմէքիլ

ստեղծեալն օրան պիր ճինայէթի իճրա խտէ պիր իրմիդ . . . — տէտի Բօզ բէբէլէհէրէք :

— Մէկէրչի պիր ատէմ քէնտի. սինի միւտաֆաա վէ մուհաֆաղաեա չալըշըր իսէ, պիր ճինայէթ մի իշլէմիշ օլուր, — թէհատէ վէ մուրմաեա գալգըշանը վուրմազըբ, մէկէրչի հազգանիյեթտէն տէկիլմի տիր . . . — հարպ նիզամը ահքեամընտան տէկիլմի տիր . . .

— Լազաա էօյէ տիրէմմա, վագթիմիզինտէ միւսաատէսի եօգ տուր, դաթէն թէհլիքէ գաբուեա եագլաշմագտաա աըր . . .

— Տահա իյի հա, իշթէ պիզտէ պիր սաաթ էվվէլ, իճապը իճրասընա պագմալըբըղ . . . — պէն պուռնուն իւզէրինէ տիւշինիւրիւմ . . . — սէն րահաթը գալպ իւզըն օլ, մէրագ իթմէ, սէն պուռնուն չարէսինի տիւշինմէքիկի, պանա՝ պըրագտա, հայտէ քէնտի իշինէ կիթ . . . — չիւնքի, պու եօլտա ֆիքիւրճէ իշլէրտէ պէն եալընըզ գալմալըբըմ քի, լաբըզըլաա տիւշինէպիլէյիմ . . .

Բօզ Պօնչան մէրգուսուն պուլագըրաըլարը իւզէրինէ, պիւթիւն պիւթիւն քէնտույի սահլի սէլամէթէ չըգտը մագամընտա թուլթաւրագ, իթմինանը գալպ իւզըն օլամաւոր իսէտէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, մէրգուսուն իւշկիւզարըզընը պիլտիկի ճիհէթլէ, էնտիշէ վէ մէրուգը ճիւզիճէ թէսկին օլտուղունտան, Մաթիֆէ տիրսէքլէրինի թրաբէզա իւզէրինէ վագ իտիպ, վէ պաշընը տա էլլէրի իշինէ վագ իլէ, տէրեալի թէֆէքքիւրէ տալմագտա օլտուղու հայտէ, պըրագըպ քէնտի խանէսինէ կիթտի :

Կօնթրան տը Լասէնի, օլ կիճէկի բէք ֆէնա պիր սուրէթտէ կէշիրմիշ իտի :

Մէրգուս, Ամէլինին, լալտանօմ (աֆիօն րուհու) եէրինէ, իլաճը իշինէ տամլաթմըշ օլտուղու զէհիրի իշէրէք ուեուտուպտան սօնրա, սապահըն ոաաթ հէնուզ պիրինտէ օլտուղու հայտէ, թարիֆտէն միւսթաղնի պիր սանճը իլէ ուեանոր :

Ճագաթ, հատտէն զիեաաէ ճէսարէթլի վէ թէհամմիլլի օլտուգտան պաշգա, զէվճէսինի տախի հատտէն զիեաաէ սէֆմէքտէ օլտուղունտան, օլ մէրլէպէ սանճըլար չէքմէքտէ օլաըլըթագտիրտէ տախի մէրգուսմէեի աճըմագտէ օլտուղունտան, ուլպուսունա քէտէր վիրմէսին իշին, սէս վիրպտէ ուեանաըրմաւոր :

Հալպու քի մէրգուսուն վալիտէսի, էնվալի տէրտ ու մէրագլար ֆիքրինի իսթիլա իլլէմէքտէ օլուպ, իա սապահա գատար ուեուեաւմատըղընտան, հէման էրքէնտէն գալգմըշ իտի :

Մէրգուսմէ սաաթ սէքիլ պուշուգ րատտէլէրինտէ, օղլունու կէօրմէկէ կէլտի, վէ մէրգուս տախի, քէնտույէ գուվլէթ վիրէրէք, վէ կիւլիւմսէեէրէք, վալիտէսինին էսէֆինի տէֆ ու թէնզիլէ չալըշտը իսէտէ, մէրգուսմէ օղլունուն, տաթա պիր էօլիւ հայլինտէ պուլունտուղունու կէօրաիւկիւնտէն, քէնտույի գալթ իտէմէեէրէք, աղլաւաեա պաշաար :

— Աճալիպ, — տէտի մէրգուսմէ, — պէօլլէ եալընը՞ղ մը գալմըշըն տըր . . . մէկէրչի պիր քէյֆսիգի պէօլլէ եալընըզ պըրագմագ օլուր մու . . . հանըեա, Ամէլի եանընըզտան ալըլմաեարագ, սիզի տալիմա կէօղէտէճէք իտի . . . հալպու քի, հէնուզ գալգմամըշ տըր պիլէ :

— Վալիտէճիկիմ, Ամէլի հագընտա ֆէնա սէօլլէմէյինիլ . . . —

տէյի ճէվապ վիրտի Կօնթրան, —պի-
չարէ չօծուդ, կէրչի եանքմտան ա-
րըմագ խթմէմէմէքտէ իտի իսէտէ,
բէք եօրկուն պիր հալտէ օլտուդու-
նու կէօրտիւկիւմտէն, պէն քէն-
տիւմ, պիրտզ կիտիւյ րտհաթ իյլէ-
մէսինի իպրամ ու րէճա իյլէտիւմ, —
վէ նիհայէթ իսրար իտիւյ կիթմէք
խթմէմէտիկինտէն, էմր իյլէտիւմ... —
վէ հալիյէ մէրգ ումէտէ էմրիմէ ի
թաաթ իյլէտի... —վէ պուլնտանտա
գաթինագար, հիչ պիր իղթիզամ
պուլունմաարգտան պաշգա... ա-
նըտտ ցարչըմաա կէօրտիւքնէ իսէ,
տահա զիեատտէ ֆէնա օլմագտա
իտիւմ... :

—Մէրգ ումէտէի նէ գատար չօգ
սէվմէքտէսին, —տէտի մատամ Պը-
լանչ, նիյեթթի ֆատիտէ իւղրէ սէօյ-
լէմէքտէ օլմաթընը կիղլէմէկէ չա-
լըչարագ :

—Էվվէթ, բէք չօգ սէվմէքտէ-
յիւմ... աչըգանէ սուրէթտէ սէվ-
մէքտէյիւմ... էվվէթ վալիտէ... —
վէ էօյլէ օլմաթըտա, վազիֆէմ իգ-
թիզասընտան տըր :

—Աճապա մէրգ ումէ տէ, սէնին
պատիի սէտտէթի հալին սաեըմագ-
տա՝ մը տըր... :

—Էվվէթ, վալիտէնիկիւմ, պտտիի
սէատէթի հալիւմ օլմոպտա տըր... —
պէն Ամէլիեի բէք իյի թանքմագ-
տաեըմ... —սիգտէնտէ իյի թանք-
մագ տաեըմ, չիւնքի հէր նաաըլ իսէ,
սիզին մէրգ ումէ հազգընտա տէր-
քեար օլան էֆքեարընըզ, բէքտէ
տիւրիւսթ տէկիլ լաիր... —գէվալլը
կէնճ գատըն, տօղրուսու, շայեանը
մուհապպէթ տիր... —սիգէ եէմին
իլէ սէօյլէթիւմ քի, նէ գատար սէվ
սէմ լաեըգ տըր... վէ հաթթա,
տահա զիեատտէ սէվմէքլիկէ չալէս-
թէ տիր... վէլհասըլ, օ պիր զէվ-
ճէ օլմաեըպ, իլլա պիր մէլէք տիր :

Մատամ Պլանչ արթըգ պուլնա
գարչըրգ պիր ճէվապ վիրմէքտի-
ղին, լազըրտընը թէպտիլ իտէրէք,

—Նա՛սըլ, պարի պու կիճէեի
րահաթճա կէչիւրէպիտի՛ն մի, —տէյի
սիւալ իյլէտի :

—Խսյր, բէք ֆէնա պիր հալտէ
կէչիւրտիւմ... :

—Տիմէք տիր քի տղըր վէ սան-
ճը չէքտին, էօյլէ՛ մի :

—Արալըգ տրալըգ, էվվէթ :

—Էլպէթթէ ազչամքի իւնճընը
ալմըչսըն տըր, տէկի՛լ մի :

—Էվվէթ, վալիտէ, Ամէլիին է-
լինտէն ալարագ իչաթի :

—Պու սապտհ քէնտինի նա՛սըլ
պուլտուն... :

—Կէրչի սանճըմ քէսիւմիչ տիր,
լաքին, բէք տէրմանսըզ պիր հալտէ
պուլո՛ւմագ տաեըմ... :

—Պուրաեա կէլմէգտէն էվվէլ,
պէն տօգթէօր ժօէ Սիմիէլէ խապէր
կէօնտէրէլէք, պու կիւն էրքէն-
տէն կէլմէսինի րէճա իյլէտիւմ :

—Բէք իյի եաթըչսընըզ տըր :

—Յէնին օնա էմիլիեթթիւմ վար
տըր, էօյլէ տէկի՛լ մի :

—Էվվէթ, մէրգ ում սիեահ տօգ-
թօր բէք իյի պիր տտամ տըր, —մէր-
գ ումտան բէք հօչլանմագ տաեըմ...
ֆագաթ, մալիւմ եա, պէն արթըգ
հէքիմիք իլմինէ ինանմագ տա տէ-
կիլիւմ... պէն արթըգ պիր ազ գա-
տէրճի օլմագ տաեըմ, —էկէրչի աննը-
մըն եազըսը պու տէրտտէն էօյ-
մէքլիք իսէ, մութլագա էօլէճէկիւմ
տիր :

Գօնթէն Պլանչ օղլունուն պու լա-
զըրտըսը իւզէրինէ, էլլէրինի պիր
պիրինէ գալուչտուրարագ :

—Նի՛չին պէօյլէ էօլմէք լազըր-
տըսը իթմէքտէսին, տէյի պաղըր-
տը, —նի՛չին պէօյլէ տէհչէթամիզ չէյ-
լէր սէօյլէրսին, սէն էօյլէ թէհլիքէ :

ի պիր հալածե տէկիլսին:

— Ինչապալա՛հ էօյլէ օլուր, վալի-տէ, զիրա, պիր առէմ կէնճ օլուպ, վէ սէվմէքտէ վէ սէվիմէքտէտէ օլ-տուղու հալածէ, եաշամագ կիպի կիւզէլ շէյ օլամագ.— հալպուքի, հէ-նուգ քիմուէ պէնիմ իլլէթիմին նէ օլ-տուղունու անլաեամամըշ տըր, հէ-նուգ հէքիմէր, տէրտիմ հագգըն-տա պիր իթթիֆտգ իտէմէմիշէր տիր, տիմէք տիր քի, պէնիմ թէհ լիքէի պիր հալածէ օլուպ օլամտըղը մա, հիւքս իթմէքիք ճալիզ օլամուղ:

Մէրգումէ գաւորն պունուն իւ-զէրինէ. բշգըրա բշգըրա աղլամաեա պաշլատը:

— Բէճա իտէրիմ, վալիտէ,—տէտի Կօնթրան,—աղլամաեքնըզ, վէ պէնի տինէյինիզ . . . սիզին տիգգալթը թամմէնիզէ մի հիւսնըմ . . . կէրչի, թէքրարէն սէօյլէրիմ, պէն տալի էօյլիմու արգու իտէնէրտէն աէ-կիլիմ, լաքին, չի չարէ, էկէրչի գա-տէրուլա՛հ էօյլէ իտէ, օնատա գար-շը կէլէմէյիզ. իմտի, ինչապալա՛հ քէս-պի իֆագաթ իտէրիմ, ֆագաթ, պու ճիւմէ իլէ տալի, պիր իշին ֆէնա թարաֆընքտա տիւշիւմէքիք վա-զիֆէտէն վէ էհէմմիյեթիմտէն պու-լունտուլունտան, զէվճէմ հագգըն-տա սիզէ պաղը շէյլէր սէօյլէմէք իսթէրիմ . . .

Պիր տէ եանտաքի օտատա եաթ-մագտա օլան Ամէլի, պու լաղըր-տըլարը իշիթմէքտէ օլտուղունտան, մէզքիւր օտանքն գաբուսունուն լա-ֆիֆճէ օյնամաեա պաշլատըղը իշի-տիլտի . . .

26

Կօնթրան քէլտմէ աղաղ պիրլէ:

— Պէնիմ տիլտատէ օլտուղումու պիլտիկինիզ հալածէ, Ամէլի իլէ էվ-լէնմէեեեիմ տէյի, էլինիգտէն կէլ-

տիկի մէրթէպէ գարշը գօյտուգ-տան պաշգա, հաթթա, պու կիւնէ գատար տալի, պէնիմ օլ պապտէ զուհուրա կէլմիշ օլան իսրար վէ ի-թաաթսրպըղըր, պիր սուրէթի քեամիլէտէ աֆվ իթմէմիշսինիզ տիր, վէ հալէա տա մէրգումէեէ, պիր իշի նաղար իլէ պագմագտա աէկի-սինիզ տիր . . .

— Լաքին . . . —տէտի վալիտէսի:

— Բէճա իտէրիմ վալիտէ, լաղըր-տըմը քէմմէեինիզ. նէ սէօյլէեէճէ-կիմի տինէյինիզ,—տէտի Կօնթրան,—գաթէն պէնտէ ճէրհ իթմէյիպ, իլլտ թաաթիզ իլլէմէքտէյիմ . . . — օլպիշարէ ճէնանէմ Ամէլիմ, հալէա կէօզիւնիլ գտէ պիր թիքէն օլմագ-տա տըր, հալէա չէշմի նէֆրէթ ի-լէ պագմագ տաաղընըզ . . . վէ զէվալլը շօճուղա թահզ իրլէր իթմէք իշին, հիշ պիր ֆուրսաթէլտէն գաշքրմա-մագ տաաթընըզ տըր, հէլէ պէրէքթ վէրսին քի, պէն քէնտիմ թէվա-սութ իտիպտէ սիզի, միւմքին մէր-թէպէ իմթիզաճ իթտիքէպիլմէք-տէյիմ . . . —պէն օլ պապտէ, չիմտի-յէ գատար սիզէ հիշ պիր շէյ սէօյ-լէմէմիշիմ տիր, հալպուքի, արթըզ պու կիւն իզթիզա իթմիշ տիր,—նասըլքի սէօյլէտիմ, ինչապալա՛հ քէս-պի իֆագաթ իտէրիմ, լաքին, զըտ-տընքտա տիւշիւմէլիլիզ . . . —իմտի պիր տագըզա իշին, էօյլէ ֆարզ իտէլիմ քի, բէնչէյի էճէյտէն, ա-գատէյի կէրիպան իտէմէեէճէկիմ տիր . . . —իշիթէ օլ վագըթ, բէճա իտէրիմ սիզէ, վալիտէ, արթըզ գալպինիզտէ, մէրգումէ հագգըն-տա տէրքեար օլան պուղղ ու ա-տալէթի ունուտարագ, հիւսնի նա-ղար իզըրէ պագմալթսընըզ, պանա օլան մուհապպէթինիզի, անըն հագ-գընտա իպրագէ հիւսնէթ իլլէմէլի-սինիզ . . . —նէ՛ տէրսինիզ, վալիտէ,

պու. խուսուստա պանա սէօզ վիրիւր-
միսինիզ :

—Օ՛ք , —տէյի պաղբըրտը մատամ
Պլանշ , —պու սէօյէտիկինիզ իհի
մալտէն տէկիլ տիր , շիմտիտէն սա-
նա խապէր վիրէյիմ քի , էլիմաէն
կէլէմէեէէք տիր , չիւնքի , էօյէ
հիսս իիմէքտէյիմ :

—Փողաթ , իհիմալտէն օլմա-
սընա հիմմէթ իիմէլիսինիզ , էկէրչի
պէնիմ , բահաթ պիր գալպ իւզրէ
էօլմէքլիկիմի իսթէր իսէնիզ , պու
միւրատըմը իհրա իլլէմէլիսինիզ :

—Իյի էմմա , զաթէն , համտ օլ-
սուն , սէն էօլէէէք տէկիլսին :

—Տահա իյի եա , մաազալլահ ,
էկէրչի էօլիւր իսէմ , բահաթ իւզրէ
էօլմի շ օլուրում , վէ էկէրչի էօլմէզ
իսէմ , սիղտէ էօյէ պիր վատիսինիզ
հիչ պիր շէյ զալպ իիմիշ օլմաղը
նըղ :

Գօնթէս Պլանշ , չէնտ ոսնիյնէ
տիւշիւնաիւքտէն , վէ գալպէն պիւ-
յիւք կիւհիւքլէր շէքաիքտէն սօն-
րա , ազըպէթքեար , օլլունուն բէ-
հաաընատա տաեանտամաղըքնտան ,
թէքիֆինի գապուլ իլէ :

—Բէք ալէա , միւրատընըզ իւզ-
րէ օլսուն . . . —տէտի սաղբը պիր սէս
իլէ . . . —մատամ քի պու մէրթէպէ
իսրար իյլէմէքտէսին , հէր նէ գա-
տար վիհաանըմա գարշը իսէտէ ,
արթըզ սէնին մօ հապպէթին իչին ,
Ամէլիի սէվմէքլիկէ սէօզ վիրի-
րիմ . . . —տէտի :

—Թէլէքքիւր իտէրիմ , վաի-
տէ . . . —տէտի Կօնթրան քէմալի
մէսէրրէթ իւզրէ . . . —չիմաի պէնի
մէսուտ գըլմազ տաաընըզ , հէմտէ
զիւնտէսիյէ մէսուտ գըլմազտա-
սընըզ , —կէլէլիմ շիմաի մէսէլէնին
տիկէր ճիհէթինէ . . . —Ամէլի իլէ
պէն էչէնտիկիմ վազրթտա , մա-
լիւմ եա , մէրգումէ կէրչի Փազըրէ

պիրիսի տէկիլ իտի իսէտէ , պիւ-
յիւք պիր սէրվէթէ տաիսի մալիքէ
պուլունմազտա տէկիլ իտի , քէն-
տի ճէհէզի պուլունան տէօրթ եիւզ
պին Փրանգը , քէնտի արզու վէ մէ-
րազը իզթիզաաընտան օլան սիւսիւնէ
վէ տարաթընա պիլէ քեաֆի սաեք-
մազտա տէկիլ իտի . . . իմտի , մա-
տամ քի , շիմտիյէ գատար օլ եօլ-
տա էօմիւր կէչիւրիշ տիր , պէն էօլ-
աիւքտէն սօնրա տաիսի , Գօնթէս
տը Լաւէնի նամընա շա՛ սիմէ պիր
սուրէթտէ իմբարը էվգաթ իյլէմէ-
սինի միւրատ վէ արզու իյլէմէքտէ-
յիմ . . . —վէ պու պապտէ տաիսի
պիր չարէ տիւշիւնմէքտէյիմ , շէօյ-
լէ քի , զաթէն սիզին իքի միլիօն
սէրվէթինիզ պուլունտուգ տան պաշ-
գա , պու գանաղա տաիսի մալիք
պուլունմազաաընըզ , տիմէք տիր
քի , միգտարի քիֆայէտէ սէրվէ-
թինիզ վար տըր . . . —իմտի , էկէրչի
կիւհէնմէզ իսէնիզ , պէն քէնտի
սէրվէթինին քեաֆիֆէսինի տաիսի ,
մէրգումէնէ թէրք վէ թէպէրրիւ
իտէյիմ . . . էյ նէ՞ տէրսինիզ , բույի
րիզա կէսսթէրիւրմիսինիզ :

—Բիւլլի սէրվէթինի մի . . . —տէ-
տի վալիտէսի տիւշարը իսթիգրապ
օլարազ . . . —օլ պապտէ պիր իյիճէ
տիւշիւնմիւլմիւսիւն տիւր . . .

—Էվլէթ , վալիտէ , բէք իյի տիւ-
շիւնմիւլիւմ տիւր , —տէտի Կօնթ-
րան վալիտէսինին լազըրտաընըք քէ-
սէրէք , —հէմ իյի տիւշիւնմիւլիւմ
տիւր , վէ հէմաէ պու գառարըմ
բէք գալի տիր , թէպտիլ ու թա-
աիլի իհիմալտէն տէկիլ տիր . . . —
վէ պունու էվլէլիւտէն սիզէ աշ-
մազըզ տան միւրատըմտա , պաշգա
պիր շէյ օլմաեբպ , իլլա , հինի իհ-
րաաընտա , պիրտէն պիրէ թարա-
Ֆընքգտան , պիր միւլմաաաթ զու-
հուրա կէլմէմէսի տիր . . . —նիսէթիմ

պու կիւնտէն վասիյեթնամէ եիտէ
եաղըզ պըրազմադ տըր , չիւնքի,
օլապիլիւ քի, զաաֆըմ թէքէսիւր
իտէրտէ, գալէմ թութամազ պիր
հայէ կէլիլիւ... -իմտի, էօյլէնտէն
էվլէլ, խապէր կէօնտէրիլէրէք, ֆա
միլեամըզ նօթէրի իլէ, էսկի վէ եէ
նի տօսթլարըմըզտան իքի նէֆէր
շահիալէր տախի, մէսէլա, պիրի
գօնթ Ֆիէֆվիլ իլէ, տիկէրի տէ Մ.
Լիօնէլ Վարթըն, պուրատա հազր
պուլունմալը տըրլար... - վէ հիչ
չիւհէմ եօգ տուր քի, մէրգուժա
րըն իքիսի տախի, խաթըրըմըզա ըի
այէթ պիրլէ, զահմէթ չէքիպտէ
կէլմէքիլքտէն միւճանէպէթ իթմէ
եէճէքլէր տիր...

Լիօնէլ Վարթընըն իսմինի իչիթ
տիկիլտէ, զանն իտէրսին քի, պա
չընա պիր թօթու զ եէմիչ տիր կիպի
օլտու իսէտէ, գարչըլըզ պիր ճէ
վապ իթաօընա ճէնարէթ իտէմէ
տիկիլտէն, պաչընը էօնրնէ էյտի

—իչթէ սիզէ սէօյլէեէճէկիման
ճադ. պուլտան իպարէթ տիր, —
տէտի Կօնթըան բէք ազ իչիտիլիւ
պիր սէս իլէ, —վէ արթըզ բէք եօ
րուլտուժ, աման, պիրազ րահաթ
իտէյիմ... -կէլիլնիզ վալիտէ, տէս
թիլիզի պուս իլլէեէյիմ...

Մատամ Պրանչ, Կօնթըանըն եա
թաղը իւղէրինէ էկիլտի, մէրգու
մու գուճագլաեըզ պուս իթտի,
վէ, կէրչի շու հալտէ, էվլէլլէրի
գատուր սըճագ. պիր մուհապպէթ
իւղրէ պուլունմատը իսէտէ, պիր
մուամլէլլի պարիտէ իւղրէ տախի
պուլունմատը :

Մէրգուճէսին էն զիւտտէ կիւ
ճիւնէ կիտէն չէյ, օղլունուն, քէն.
տի սէօղիւնիւ տիլէմէեէրէք, Ա
մէլի իլէ էվլէնմիչ օլմաթնտան ֆադ
լա օլաբազ, պիրտէ մէզպուրէեի,
քէնտիսի էօլտիւքտէն սօնրա տա.

խի րահաթ իթտիրմէքիլի տիւչիւ
նէրէք, օլանճա սէրվէթինի տէ օնա
թէրքէ գալգըշմադ տա օլմաթը իտի
Վէ Կօնթըանըն, օլ պապտէ տէր
քեար օլան նիյեթիլի գալիյեէսինի
տէ կէօրմէքտէ օլտուլունտան, ար
թըզ օնա տալիւր պիր լազըրաթ իթ
մէքլիլին, քեամիլէն պիհուտէ օլ
մաթընը տա տէրք ու ֆէհմ իլլէ
մէքտէ իտի :

Լիօնէլին լազըրտօթը կէչմէսին
տէն սօնրա, օրթալըզո չէնտ սա
նիյեէ պիր սիւքիլթ հիւքմ իթտի,
վէ պատէհու Ամէլի տիվարաա պու
լունան կիլլի գարուեու աչարազ,
տուրուպտա պու թարաֆը տիլնէ
մէքտէ պուլունտուլու օտաաան ի
չէրի կէլտի :

Կօնթըանըն, մէրգուճէեի կէօրիւր
կէօրմէզ, մուհապպէթինտէն նաչի
նիլիւ կիլլմէ կէ պաչլատը :

Ամէլի կիտիպ մէրգուճու անըն
տան պուս իթտի, վէ պատէհու
տախի եանընտա օլտուրաթազ, ա
տամա տէհչէթ վիրիճի պիր ուսթա
լըզ իւղրէ, քէնտի զատտարըզ
գօմէտեաթընը, մէվլընի իճրաեա
վազ իթմէկէ պաչլատը :

Պիր առէմ, հէր նէ մէրթէպէտէ
էհլի տիզգաթ վէ սահիպ զէքեա
ֆէթ օլսա իտի, եինէ, մէրգուճէ
նին հալ ու իմալընտ պտպտըզտա,
եանի, քէյֆիսիլի չիլթէ վէ եաու
տըղընը, քէմալի զայլէթ վէ մու
հապպէթ իւղրէ տիւղէլիլիպ նիլա
մընա գօյմագտա օլտուլու օլ նա
վիք էլիլլէ, իուլունպտա իլաճը ի
չինէ պիր զէհլը տալիւթմըզ օլմա
թընա ինանըզ չիւրհէ իտէմէզ իտի

Պիրտէ պու հէնկեամտէ, նապըլ
քի մալիւմ տուր, Կօնթըանըն վա
լիտէսի հապէր կէօնտէրմիչ օլտու
ղունտան, արապ տօգլթօր Ժօլլէն
իւթթէ կէլտի :

—Տօգթօր էֆէնտի, պու սու-
պահ պէնի նէ՝ հայտէ պուլմագտա-
պրնըզ, —տէյի Կօնթրան կիւլէրէք
սիւալ իյլէտի:

—Նէ իյիկիկէ վէ նէտէ ֆէնալը-
ղա տալիւ, պիւլիւնէք պիւր թէ-
պէտալիւլթ կէօրմէքաէ տէկիլիւ
... —տէյի ճէվապ վիրտի տօգթօր,
սիւրաթ իւղրէ մէրզումա պագ-
տըզտան սօնրա:

—Լաքին, պու կիճէեի բէքրա-
հաթըզ սուրէթաէ կէյիրտիւ...
չօզ զահմէթ չէքտիւ... վէ հալէա-
տա չէքմէքտէյիւ... —Ֆէնա հալ-
տէ պաչքմ տէճնմէքտէ տիր...:

—Էկէր միւսաաաէ իտէր իտէ-
նիզ, ազաճրզ շու եանտաքի օտա-
եա կիտէյիւ... —տէտի ժօսլէն, —
պիւր մուալիճէ թէրթիպ իտէճէկիւ,
էօյլէ պիւր մուալիճէ քի, սիզի միգ-
տալի քիֆալէտէ լահաթ իթտի-
րէճէք տիր էմէլիւտէյիւ...:

—Տօգթօր էֆէնտի, էկէր իսթէր
իտէնիզ, պէնտէ պէրապէր կէլէրէք,
սիզէ եարալմ էտէյիւ, —տէտի Ա-
մէլի:

—Խալը, մաուամ, թէչէքքիւր
իտէրիւ... եարալմա լիւզում եօգ
տուր:

Տօգթօր պու ճէվապը վիրտիք-
տէն սօնրա, մուալիճէլէր պուլուն-
մագտա օլան մէղքիւր օտաեա չէ-
քիլտի իտէտէ, զարուստունու գա-
բումաալ:

Ամէլի քէյֆիլին եաթաղը պա-
չքնտա օթուրաթագ, գարչքտա պու-
լունան պիւր վէնէտիքալիաալ տէրու-
նիւտէ, տօգթօրուն քիւլլի մուամէ.
լէսիկի կէօրէպիւմէքաէ օլաուղուն-
տան, օլ կիճէ վուղուն կէլէն վա-
գաա խաթրընա կէլէրէք, վիճուտի
թիքէն թիքէն օլմաեա պաչքաալ:

Տօգթօր թէրթիպ իյլէտիկի մոգ-
ալիճէեի կէթլիպ Կօնթրանա վիր-

տի, վէ մէրզումա իչտիկինաէ:
ճիւզիճէ պիւր րահաթըզ հիսսիթմէ-
կէ պաչաալ:

—Ազիզիւմ տօգթօր, —տէտի մէր-
զում, —պու սապահ Սէնթ-Ուէն
քէօյիլինէ կիթմէք նիյեթթինտէ՝մի-
սինիզ աճապա...:

—Խալը, չիւնքի Լիօնէլ Վարթըն
Փարիսէ ինէճէք տիր...:

—Սիզ քէնտիկի կէօրէճէք միւի-
նիզ:

—Իհթիմալտէն օլաուղ տան պաչ-
գա, հաթիթա մէէմուլ տալի իտէ-
րիւ... —նէ՝ վարտըր, պիւր էմիլիկ
վա՛ր մը տրր:

—Էվվիթ էֆէնտի, սիզէ պիւր լէ-
ճամ վար տրր:

—Էօյլէ իտէ կիտիպ մէրզումու
Գաֆէ Ռիշտէ պուլապիլիւրիւ, չիւն-
քի օրաաա թաամ իտէր... —նէ՝
սէօյլէմէք տիր միւրաալընըզ:

—Ֆէնտիսինտէն պիւր խըսմէթ լէ-
ճա իտէճէկիմտէն, միւմքին օլաու-
ղուն թագալուտէ, հէր նէ գաաալ
թաճիզլիք իտէտէ, եալընըզ պիւր
սաաթ գաաալ ֆէտա իտէրէք, պու
կիւն պուրաեա ուղըամասընը նի-
եազ իտէրիւ:

—Պաչիւսթիւնէ, օլ պապտէ Լաիյ-
եթի քեամիլէ իւզրէ օլապիլիւրի-
նիզ, վէ հիչ չիւ բհէնիզտէ օլմալըն
քի, զօշուպ կէլէճէք տիր, չիւնքի
սիզի չօգ սէվէր:

Տօգթօր սաաթա պագտր:

Սաաթ օն լաաալէլէրինտէ իտի:

—Իմտի էօյլէ օլաուղտա, ալ-
թըզ պէն կիտէյիւ տէ, սուսթու-
մուզ Ս. Լիօնէլ Վարթընըտա Գա-
ֆէ Ռիշտէ պուլաաազ, միւրաալընըզ
թէպլիղ իտէյիւ...:

—Եիսէ չաբուգ թէչրիֆ իտէ-
ճէք միւիկի:

—Վլէթ, Ս. Վարթըն իլէ պիւր-
լիքտէ եինէ պուրաեա կէլէճէկիւ

տիր... -չիւնքի պու վիրտիկիմ մու ալիճէնին թէէստիրինի, պիղգաթ քէնտի կէօղէրիմէ կէօրմէք իսթէրիմ...

Մէրգում թապիպ կիթմէք իւզրէ իքէն, պիրտէ պիր խըտմէթ քեարտըր կէլէրէք,

—Մ. Լիօնէլ Վարթըն կէլտի, — տէյի խապէր վիրտի, —էֆէնտի միւմալիէյէ, գօնթուն քէյֆիղլիկի հաղգընտա մալիւմաթ ալմաղ աըրգուսունտա օլտուղտան պաշպա, միւմքին օլտուղու թաղտիրտէ, է կէրչի ճիղիճէ կէօրիւշմէքլիք իգ պալինէ նալիլ օլտուր իսէ, զիետտէ սիյլէ մէմնուն վէ մէսրուր օլաճաղընր տախի պէեան իյլէմէքտէտիր...

—Բէք ալէա, հայտէ, չաբուզ սէօյլէ քի պուեուրսուն իշէրի կէլտին... —տէտի քէյֆիղլիք:

Լիօնէլ իշէրի կիրտի:

Ամէլի մէրգումու կէօրիւնճէ, նա ըի սէվտա լիէ թուրուշմաեա պաշլաւըլընտան, հէման աթֆընիկեա հիլէ, վէ եաւաշճաճըրգ քէնտի քէնտալէ սէօյլէեէրէք,

—Պէսպէլլի մէրգում, աճապա Կօնթրանտան նէ վաղըթ գուրթու լուպտա, պիր պիրիսիղէ գափուշա պիլէճէկիմիղի անլամաթ իշին կէլմիշ օլմալը տըր... —տէտի:

Թապիաթիլլէ, Լիօնէլ իլէ Ամէլի պէյնինտէ, օլ հէնկեամտէ, Կօնթրանըն քէյֆիղլիկինէ, վէ եաղընտա քէսպի շիֆա իտիպ իթմէմէսինէ աալիլ, միւթաառէն օլտուղու իւզրէ, պիր չօգ լաղըրտըլար կէշտի իսէտէ, պիղ պուշլարըն պէեանընա լիւզում կէօրմէյիպ, եալընըղ շու գաաարը պիլտիրիլիք քի, Լիօնէլ, քէյֆիեէթի անլաթաըրմապ նիյեէթիլլէ, Կօնթրան իլէ մալսվիճէ կէօրիւշմէք իսթէտիկինտէն, վէ էօյլէ եալընըղճա կէօրիւշմէք իս-

թէտիկինտէ իսէ, Ամէլինին շիւբհէսի թահրիք իտիլէճէկինտէն, վէ մէրգումէնին շիւբհէսի թահրիք իտիլմէսիտէ իշինէ կէլմէտիկինտէն, պիր թարաֆտան գօնուշմաղտա օլտուղու թաղտիրտէ, տիկէր թարաֆտան տախի, պունա պիր թէտպիր տիւշիւնմէքտէ իտի:

Մէրգում էօյլէ պիր թէտպիր տիւշիւնմէքտէ իքէն, պիրտէ Կօնթրանըն, կէրէք քէնտի վալիտէսինէ, վէ կէրէք քէնտի զէվճէսինէ, պիրաղ Լիօնէլ իլէ քէնտիսինի եալընըղ պըրաղ մալարընըր ըէճա իյլէտիկինի կէօրիւր կէօրմէղ, զիեառէսիլլէ թէաճճիւպ իլլէտի:

Ջաթէն մէյտանտէ, վասիյեէթ մէսէլէսի պուլունտուղունտան, մէղպուրէ գաաընլարըն իքիսի տախի, հիշ պիր շիւբհէեէ զահիպ օլմաղսըղըն, պըրաղըպ կիթալիլէր:

—Աճապա պէնիմ գալմաղլըղըմա միւսաառէնիղ վաթ մը տըր, — տէյի սիւալ իթտի տօգթօր Ժօսլէն:

—Շիւբհէսիղ... —տէյի ճէվապ վիրտի Գօնթ:

—Թապիաթիլլէ սիղին պուրտաա հաղըր պուլունմանըղա, հէլ քէնտէն զիեառէ լիւզում պուլունմաղտա օլմալը տըր... —տէտի էօթէտէն Լիօնէլ Վարթըն:

Կօնթրանըն, Լիօնէլին մէղքիւր ճէվապը իւզէրինէ տիւշարը թէաճճիւպ օլմաաը իհիլմալտէն իտի իսէտէ, աալա ալտըրմաաը:

—Ազիղիմ մօնսիէօ Լիօնէլ, —տէտի մէրգում, —սիղտէն պիր ըէճամ վար տըր...

—Պուեուրունուղ, էմը իտինիղ...

—Ըէճա իտէրէք խապէր կէօնտէրիմիշ օլտուղումտան, քէնտի վասիյեէթնամէմին թերթիպ ու թաա տիղի նիյեէթիլլէ, շիմտի ֆաթիլեա մըղըն նօթէրի պուրաեա կէլլէճէք

տիր, վէ դաննտա իտէրիմ քի, նի. դամ ու գոնուն իղթիդաւննա, պէօլէ պիր ինրատա, իքի նէֆէր տախի շահիտ հաղբր պուլունմալը տըր, իմտի մէրգ ուման շահիտլէրտէն պիրիտէ զաթընրզըն օլմասընը սիզէ րէճա իտէճէ կիմ տիր:

—Վասիյնէթինիզիմի եաբաճագ պընըղ տըր... —տէյի պաղըրտը Լի. օնէլ:

—Էվլէթ, —վէ արդու վէ միւրա. տըմտա, քիւլի վարիտաթմը, քէն. տի ճէվճէմէ թէրք ու թէպէրրիւ իյլէմէք տիր:

—Բէ՛ք ալէա, բէ՛ք կիւզէլ...

—Հիչ շիւբհէմ եօգ տուր քի, պէնիմ պու միւրատըմը, սիզ տախի թահսին իտէրսինիզ...

—Շիմտի օլ պապտէ, սիզին իլէ գօնուշաճաղբք տըր... —ազիզիմ, պունտան պաշգա պիր սէօլէեէճէ. կինիզ վա՛ր մը աբը:

—Խօյր, սայիր հիչ պիր իֆատէմ եօգ տուր...

—Իմտի էօլէ օլտուգտա, պէնիմ սիզէ հէմ չօգ, վէ հէմտէ բէք չօգ էհէմիյնէթի սէօլէեէճէքլէրիմ վար տըր, —Ֆադաթ, սիզաէն էվլէ. լա շունու թալէպ իտէրիմ քի, քիմ. սէնին, տէյնիմիզտէ կիւզէրան ի. տէճէք օլան լագըրարարը իշիթմէ. մէսինէ տալիր լաղըմ կէլէն տիզգաթ ու իհթիմամա միւրաատէ իտէսի. նիզ:

Լիօնէլ պունաւ ոէօլէտիքաէն սօնրա, գօլթրպ քեաճթէյի լաղըմ կէլէն գաբուլարը սըղը սըղը գա. բաթըգտօն պաշգա, հէր Բարա. ֆա տաթի, աճապա պիր օիյնէէն վար մը տըր տէյի սնլամագ իւզը գուլագ վիրիպ եօղլատը վէ տիյնէտի: Կօնթրան, Լիօնէլին պու տիգ. զաթընտան տօյաեը, զիեաաէսիլէ տիւշարը թէաճնիւպ օլմագտա իտի:

Լիօնէլ գաբուլարը գաբաերպ վէ օրթալըղը պիր իյիճէ տիյնէտիքաէն սօնրա Կօնթրանըն եանընա կէլէ. րէք:

—Ազիզիմ գօնթ, —տէտի մէք. գումուն էլինի թու.թուպ սըգա. րագ, —պուրատա կէչմէքտէ օլան պիր վաղատատան սիզի խապէրտաթ գըլմագ իսթէրիմ, վէ հէմտէ միւմ. քիւն օլտուզու մէրթէպէ չաբուգ սէօլէյիպտէ պիրիթմէիյիմ... —սիզ. քէնաինիզին, նէ մէրթէպէ պիւ. յիւք պիր թէհիքէ իշինտէ պու. լունմագտա օլմասընը պիլմէքտէ՛մի. սինիզ...

—Խօյր,

—Սապր իտինիզ քի սիզէ խա. պէր վիրէյիմ... —քէնտի խաթիտ. լրզընրզըն նէ օլմասընտան խապէր. տա՛րմըսընը:

—Անր հէքիմէր պիլէ պիլիպ գա. րար վիրէմէտիքլէրի թապտիր. տէ, արթըգ պէն նա՛սըլ պիլէպի. լիրիմ...

—Հազգընըզ վար տըր... —պէ. նիմ իլք տէֆա պուրաեա կէլիպ սիզլէրլէ կէօրիւշտիւկիւմ կիւնիւ տէրլաթըր իթմէքտէ՛մ սինիզ:

—Շիւբհէսիզ...

—Պաղչէեէ ինիպտէ նչան ալտը. զըմըզը, վէ պէյնիմիզտէ կէչէն լա. պըրաըլարը տախի տէրլաթըր իթ. մէքտէ՛միսինիզ...

—Էվլէթ, բէք ալէա տէրխա. թըր իթմէքտէյիմ:

—Միւսաֆիրինիզ նէգտինտէ, —տէտի Լիօնէլ, —գըշ պաղչէնիպտէ պուլունան, պիր թագըմ սըճագ. մահէլլէրին աղաճլարընըն զէհիր. լէրի հազգընտա պաղը մալիւ. մաթլար վիրտի իտիմ... —վէ հա. զըր պուլունան գաթընլար, քէմալի տիզգաէ՛ վէ իլիթֆաթ իւզըն տիյ. նէտի իտիլէր, վէ ալէլաուսուս:

կէօրկէսի զարաքսը օրուպ, հալպու-
քի պիր թարաֆը չիդիտիքտէ չբգ-
մագ տտ օյան ուեռնուն պիր զէհիր
օրուպ, վէ ա բլ վաթանք պուլունան
սըճագ մահէլլէրտէ, մէղքիւր զէ-
հիրին, ատամը անինտէ էօլու-
րիւպ, ֆագաթ, պուրաւը կիպի հա-
վասը միւթէտիլ պուլունան մահէլ-
լէրտէ իսէ, ատամը եւափաշ եւափաշ
էօլուրէն լմանսէնիլիէ աղաճը
հազ գընտա սէօլլէտիլլէրիմէ, տա-
հա զիւնատէ տիգ գաթ իլլէ Ռքտէ
իտիլէր... —պէն պուլարըր սէօլլէ-
տիկիմ վագըլիտա, պիր տաճմ մէզ
քիւր զէհիր իլէ զէհիրլէնտիկինտէ,
սօրաւտան նէ եօլտա ալէամէթլըր
զուհուրա կէլէճէկինէ տայիր հիշ
պիր շէյ սէօլլէմէտիլիտիմ... —իմտի
չիմտի զաթընքա պէեան իտէրիմ —
էվլէլա վիճուտին հէր թարաֆըն-
տա պիր նէվի սանճը իլէ, կէօքս
տէ տաթի ֆէնա պիր աղըրը հաւաք
օլուր... տիգլէրի թուլմագ օլուպ
վէ արալըգ արալըգ տաթի պիր
տիթրէմէքիլք վուգու պուլուր...
կէօլլէրի գարարըր... գանը զա-
յիֆլէնիւր... վէ իւզէրինէ ֆէնա
պիր մէրագ պասար... —գաշը աէօ-
նէր վէ աղըրլաշըր... —վէ օլ մէր-
թէպէ պայըլընըգ կէլիւր քի, աեազ-
տա տուրամաղ օլուր, տէօրթ թա-
րաֆտա պուլունան տիվարլար տէօն
մէքտէ տիր կիպի կէօրիւնիւրլէր, վէ
առէթա պիր զէրզէլէ օլմագ տա տըր
կիպի, հէր թարաֆ սարսըլընօր
զանն իթմէքտէ պուլունուր :

—Աճայիպ, —տէտի Կօնթրան քէ
քէլէեքէրէք, պու սէօլլէտիկինիլ ա-
լէամէթլէրին քեաֆֆէտի տաթի
պէնիմ իւզէրիմտէ վուգու պուլ-
մագ տա տըրլար, —էվլէթ, պուլարըն
քեաֆֆէտին տաթի պէն հէմ կէօր
տիււմ, վէ հէմ տէ հալէա տաթի
կէօրմէքտէյիմ... :

—Վէ պուլարտան տա պաշգա,
ղայէթլէ շայեանը տիգ գաթ պիր
ալէամէթի տահա վար տըր, —տէտի
Լիօնէլ :

—Գա՛նդիսի տիր, —տէյի սիւալ
իթի քէյֆիլ պիր թէլաշ իւզրէ :

—Մէղքիւր ալէամէթ օլ գատար
պիլիւք պիր ալէամէթ տիր քի,
կէօրիւտիկիւ անտէ, մուլլադա
պու ալէամէթ, մանսէնիլիլէ զէհի-
րինի իմա իտէր տէյի հիւքմ օլունա
պիրի :

—Սէօլլէյինիլ, սէօլլէյինիլ պա-
ղարմ, օ՛նէ իմիշ :

—Շէօլլէ քի, քէյֆիլին թըր-
նաղլարը, վէ ալէլ խուսուս թըր-
նաղլարընն քէօքլէրի մօմօր քէ-
սիլիւր... :

Կօնթրան պուլունա իշիթտիկի կի-
պի, անինտէ եօրդանընք պիր թարա-
ֆա աթարագ, էլլէրինի տիշարը չը-
գարաւ, վէ թըրնաղլարընա պագ-
մաեա պաշլտա :

—Ա՛հ... —տէյի պաղըրաւը,
մէրգուլ տիւշարը հէյպէթ օլարագ,
—իշիթէ, իշիթէ, պէնիմտէ թըրնագ-
լարըմ, օլ տէտիկինիլ հալտէ՛ տիր-
լէր... :

—Շիւրհէսիլ, աղիլիմ գօնթ, —
տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ, — օլ
պապտէ ապա չիւրհէ ճաթիլ տէկիլ
տիր, չիւնքի գաթէն սիլի, մէղքիւր
զէհիր իլէ զէհիրլէմիշլէր տիր... :

27

Կօնթրան պիրտէն պիրէ գալըպ
օթուրտու, վէ քէմալի թէաճճիւպ
վէ թէէսիւֆ իւզրէ, Լիօնէլին իւ-
զինէ պագմաեա պաշլտա :

—Տիմէք տիր քի պանա, ման-
սէնիլիլէ աղաճը սուեռնտան վիրէ-
րէք զէհիրլէմիշլէր տիր, էօլլէ՛մի
... —տէտի սաղըր պիր սէս իլէ :

—էվլէթ, աղիլիմ գօնթ, —տէյի

ճեկապ վիրտի Լիօնէլ:

— Ի՛յի էմմա, պու ռամազ պիր չէ՛յ տիր... պէն սիգին պու սէօյէ-տիկինիզէ իման կէթիրէմէմ... չիւն-քի, պէնիմ էօյէ պիր տիւշմէնիմ պուլունմազ տա տէկիլ տիր... պէ նիմ էօյիւմիւմաէն իսթիֆատէ իտէ ճէք հիչ պիր քիմիէ հօգ տուր... :

— Պիր սէ պէ պի մտխուստ մէ պնի, վիճուտինիզին օրթատան գալտըլը-մաութնա չալըշմադ տա օլան պիր տիւշմէնիմիզ պուլունմազ տա տրր... :

— Սիզ անը թանըմազ տամըսը-նըզ... :

— Էվլէթ, թանըմազ տաեքմ,

— Բի՛մ տիր, իսմի՞ նէտիր :

— Իշիէ պէնտէ, մահգա պունու խապէր վիրմէք իչին կէտիմ, լա քին, չիմտի սիզէ իգթիզա իտէն չէ՛յ, էվլէթինտէն քէնպինիզի թօք-լաեարազ, դոյրէթ վէ ճէսարէթ իւզրէ պուլունմազ լըզա հազըլան-մազ լըզ տրր. չիւն.յի իշիթտիկինիզ տէ, տիւշարը տէ հշէթ օլաճազը-նըզ տրր... :

— Պէօյէ իհթիեթիլ քեարանէ հա-զըլըզ լարա՞նէ իհթիեթ Վար տըր, տէտի Կօնթրան թէհամմիլի քէ-սիլէրէք, — կէրչի վիճուտնա զաա-ֆըմ տէր քեար տըր, հալպու քի ֆիքիրճէ մէի անէթիմ տէ պէր քէ-մալ տրր, — սէօյէ.յինիզ սիզ, օլ տէ-տիկինիզ տիւշմէն քի՛մ օլուեօր :

Արթըզ թէրէտտիւտէ իհթիմու գալմըշ պուլունմազ լըզնտան, Լիօ-նէլ քիւլի ֆիւթուլտուզըլուէն էլէ ալարազ,

— Գօնթէս Ամէյի տիր... — տէտի Կօնթրան պունու իշիթտիկի կի-պի քէնտույի շաշըրաւազ, եւրին-տէն սըշրատը,

— Իֆթիրա՛ տրր պու սէօյէտի-կինիզ, — տէ.յի պաղըրտը մէրգոււմ. — պէօյէ պիր իֆթիրաեք քիմ քի ույ-

տուրմուշ խսէ, ալշազըզ իթմիշ տիր... :

— Իֆթիրա տէկիլ տիր, պիզղաթ քէնտիմ իսպաթընա միւզթէտիրիմ... — տէ.յի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ, — նասըլ քի տօգթօր տախի պիմէք-տէ օլտուզունտան, էվլէլա քէնտի-սի սէօյէտինտէ տիզղաթ իտինիզ :

Տօգթօր Ժօպլէն վուգուի հալի թա էվլէթինտէն պէտ իլէ նազլ ու պէ-եան իլլէտի

Մէրգոււմ օլ մէրթէպէ իսպաթը վէ միւսքիթ պիր սուրէթտէ պէեան իլլէտի քի, Կօնթրան հիչ պիր գա-շըլըզ վիրէմէեէրէք, սիւքիլէ մէճպուր օլտու :

Տօգթօր քէնտի լաղըրտըրնա շու աթիտէքի սուրէթտէ տէվամ իլլէտի,

— Մատամ քի աթթըզ չիմտի իշ-տէն խապէրտար պուլունմազ տա-սընըզ, քէնտինիզի սագընմալը, վէ զվճէնիզին նիլեթի ֆատիտէսինէ տիզղաթ իլլէմէթինիզ, վէ հալիյ-լէ ազ վազըթտան, հազըզաթի հա-լինտէ պիզղաթ ֆէհմինտէ օլապի-լէճէքսինիզ :

Հալպու քի Կօնթրան, զաթէն էօյէ պիր չէ՛յ եաթըմասընը կէօր-միւշ իտի :

Այնա տէրոշնիտէն, քէնտի ի-լաճը իչինէ, զէվճէտինին պիր չէ՛յ տամլաթտըլընը, անիտէ խաթըր-նա կէթիրտի, վէ իշիէ օլ վազըթ մէրգոււմէ իւլէրինտէ հուսուլ կէ-միշ օլան սըզըմազ լըզըն սէպէպինի տէքթ իթմէկէ պաշլատր :

Գիշարէ եիւզիւնիւ էլլէրի իչինէ ալաը, չէնտ սանյիսէ էօյէճէ գալ-աը, վէ բարմազ լարը արալալընտան լէպլէպի թանէսի կիպի կէօզ եաշ-լարը տէօքիւլմէքտէ օլմասը կէօշ-լիւլմէքտէ պուլունտու :

— Նէ՛ տէրսինիզ, իսքեաթ օլ-

տունը՝ զմուռ, եօգսա հալէա շիւբհէ
իթմէքտէ՝ միսինիզ, — տէյի սիւալ
իթտի Լիօնէլ, մէրգ ումու զիւստէ.
սիյէ աճքեարագ :

Կօնթրան պաշքնը գալաքըտը, վէ
մէզքիւր սիւալէ ճէվապ վիրէճէք
հէրտէ, քէնտիսի տախի,

— Իյի եա, պու զարադտան մագ.
սէ՛տ նէտիր, — տէյի բէբէլէհէրէք
սիւալ իյլէտի, — պու ճինայէթտէն
միւրա՛տ նէտիր, — պու եօլտա ֆա.
յիտէսիզ վէ մագսէտսիզ պիր զտու.
տարլոգ, սըրֆ տիվանէլիքտէն նէ.
շէթ իտէպիլիր :

— Խայր, Ամէլի, հիշ տէկիլ իսէ,
քէնտի հապգընտա սիւշիւնիւլտիւ.
կիւ թապ տիրտէ, տէյի վէ տիվանէ
տէկիլ տիր... — տէյի ճէվապ վիրտի
Լիսնէլ, — սիզ մէրգ ումէնին զէվճի օլ
տուղունուզ միսիլու, թապիաթիլլէ
սահիպի տախի սաեքմագ տասքնըզ.
վէ իշթէ մահգա զարագ ու տաա.
վէթիտէ պունտան նէշէթ իթմէք.
տէ տիր... — չիւնքի, մէրգ ումէնին
թապիաթընա, պու հալ քեամիլէն
մուղայիր տիր, մէրգ ումէնին մէյլ
ու արզուսու, քիմսէնին հիւքմիւ
թահլթընտա օլմաեարագ, սէրպէսթ
եաշամագլըգ տըր, վէ պու նիյեթիթի
ֆասիտէսիլի իճրա իտէպիլմէք ի.
չինտէ, սիզին թէլէֆինիզէ եիւրիւ.
մէքտէ տիր... :

— Սէրպէսթ մի օլմագ իսթէմէք.
տէ տիր, — տէտի Կօնթրան պիր է.
սէֆի աղիմ իւղրէ, — մէկէրչի պէն
քէնտինէ գարչը ճէպպարճտ պիր
հալ ու հարէքթաէ՛մի պուլուն.
մագտաեքմ, մէկէրչի պէնտէ քէն.
տիսինէ իթաաթ իտէրէք, հէր պիր
քէյֆ ու մէրամընը, քէմալի հօշ.
նուտի իւղրէ իճրա իյլէմէքտէ տէ.
կիլմիլիմ... մէկէրչի քէնտույէ պիր
տուլթան նաղարըյլա պաղմագտա
տէկիլմիլիմ... — աճապա պունտան

տա զիւստէ պիր սէրպէսթիլիք օլա.
պիլի՛ր մի... :

— Խայր, մէրգ ումէնին տըրգուլէ.
տիկի սէրպէսթիլիք պու օլմաեքպիլլա
գօնթրօլտուզ օլտրագ, վէ հիշ պիր
հուտուտ իչինտէ պուլունմաեարագ.
տուլլուզ. հալինտէ եաշամագլըգ.
տան իպարէթ պուլունմագտաար...
վէլհասրլ, մէրգ ումէ քէնտի պալ
պինի վէ քէնտի վիճուտինի, քէն.
տի քէյֆինին իսթէտիկինէ թէպլմ.
իյլէմէք իսթէմէքտէ տիր... : Մէր.
գ ումէ պիրինի սէվմէքտէ իտի...
վէ հալէտտա անը սէվմէքտէ տիր... :

Կօնթրան թէքքարէն եէրինտէն
սըչրաաթ, — տիշլէրի պիր պիրինէ
վուրմաեա պաշաաթըտըր, — վէ լէհ.
ճէսի հէյպէթէնկիզ պիր հալ քէսպ
իթտի, չիւնքի, քէնտույէ, քէնտի.
տէն պաշպա պիրինէ մէյլ ու մու.
հապպէթ վիրմիշ օլմաթ, քէնտի.
սինի զէհիրլէմիշ օլմասքնտան զի.
եատէ, իթիմատէ զայլի շայեան
տըր կիպի կէօրլէնմէքտէ իտի :

Պու զէվճէճէ խիւսանէթ, օլ մէր.
թէպէ կիւճիւնէ կիլթմէքտէ իտի.
քի, Կօնթրանըն մէրգ ումէնէ, քէն.
տի էօմրիւնէ գաատ իթմէսինի տֆվ
իյլէմէսի, պի վէֆալըղընը աֆվ իթ.
մէսինտէն չօզ զիւստէ իհլթիմալտէն
պուլունմագտա իտի :

— Պու սէօյլէտիկինիզին իսպաթընը
պէեան իտինիզ, իսպաթընը՝ պէեան
իտինիզ... — տէյի պաղըրաթ մէր.
գ ում զայէթլէ հիտտէթլի պիր սէօյ.
լէյիշ իլէ, — սէօյլէյինիզ, քիմի՛ սէվ.
մէքտէ տիր :

— Պէնի սէվմէքտէ տիր... — տէ.
յի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ :

Կօնթրան պիւթիւն պիւթիւն ա.
թէշ քէսիլէրէք :

— Զէվճէմ պուլուն պէօյլէճ, սիզէ
աչըլպտա սէօյլէտի՛մի... — տէյի
սիւալ իյլէտի :

— Ես լընըղ լիսանէն սէօյլէմէյիպիլլա ֆիլիէն տախի իսպաթ իյլէտի :

— Նէ՞ Եօյտա :

Կօնթրան պօւնու իշիթտիկինտէ , հիտտէթինտէն չըլտըրմագ տէրէ-
ճէսինէ վարմագտա իտի ,

— Քէնտի տօսթարքմա , Լօնտ-
րա սօյապընտա վազը խանէմտէ ,
սիղին տախի թէչրիֆ իլէ էյլէնտի-
կիմիզ կիճէ , մէրզումէ տախի պիզ
զաթ օրաեա կէլէրէք պէնիմ իլէ
պուլուշտու իտի , —էվվէթ , սիզ սա-
լօնտա էյլէնմէքտէ իքէն , մէրզու-
մէտէ պէնիմ օտամտա իտի . . .

Պունուն իւզէրինէ Կօնթրան քէն-
տի զալիֆ Կօյարընը , իսաշվարի
կէօքսինէն զալիւ շաուրտու , վէ չու-
զուր չուզուր օլմուշ օլան կէօղլէ-
րինտէն աթէչլէր սաշըլմաեա պաշ-
լատը :

— Մօնսիէօ Լիօնէլ Վարթըն , —
տէտի մէրզումա , —պիր Կարթընը
իշլէտիկի ճիւնհա , հէրնէ մէրթէ-
պէտէ մէքրուհ վէ պիւյիւք տէ օլտա ,
մատամ քի օլ ճիւնհաեա սիզ քէնտի-
նիզտէ միւշթէրէք պուլունմագտա
իմիշսինիզ . աւը շիմտի զալզապտա
զահիրէ իխրտճ իթմէքլիք , զիեա-
տէօյլէ շալեանը թագպիհ տիր , —
էօֆ , պէն քէնտի սալօնունուզտա
հազըր պուլունտուզուլ թագպտիր-
տէ , սիզ պէնիմ զէվճէմի , հէմ քէն-
տի օտանըզա գապուլ իտէսինիզ ,
վէ հէմտէ շիմտի կէլիպ պանա պէօյլէ
պիր նէտիմանէ սուրէթտէ խապէր
վիրմէքլիկէ ճէսարէթ իյլէեէսինիզ ,
արթըզ պունտանտա պիւյիւք պիր
րէզալէթ օլա՛մագ . . . —մօնսիէօ Լի-
օնէլ Վարթըն , իշլմէ պէնտէ շիմտի
սիզէ , եիւզիւնիւզէ գարշը օլարագ
տէրիմ քի , սիզ ալագ առամըն պի-
րի իմիշսինիզ , —իմտի , հէր նէ գա-
տար թագպուլ թագաթըմ միւտաա-
տէ իթմէմէքտէ իտէտէ , քիւլի

զուվվէթիմի քէնտիմէ թօքաեա-
րագ , հէման իւք ֆուրսանթտա , վէ
հէնուզ էճէլ շէքպէթինի իշմէզտէն
էվվէլ , եաթաղըմտան գալզըպ սիւ-
րանէրէք օլտուղու հալտէ , եանը-
նըղա կէլմէլի , լազըմ կէլէն թօգաթ-
լարը վարմաղը , գաֆանըզը եար-
մաղը , վէ եիւրէկինիզի տէ ճէրհ իյ-
լէմէլիյիմ :

Լիօնէլ պուլագըրտը իւզէրինէ ,
մահզուն մահզուն կիւլիւմէմէկէ
պաշլտտը :

— Մօնսիէօ տը Լիտէնի (Կօնթ-
րան) , —տէտի մէրզում , հէր նէտէ
օլուր իտէ օլտուն , էկէրչի սիզ , էսրար
սագլաեքպտա , քիմսէեէ պիր շէյ
սէօյլէմէմէքլիկէ , նամուսունուզ
իւզէրինէ , պանա սէօզ վիրիթիսնիզ ,
պէնտէ սիզէ , պու իշտէ պուլունան
պիր սրրըր իֆշա իտէրիմ :

— Սիզին իֆշա իտէճէկինիզ սըր-
տան , պէնճէ նէ՞ լիւզում վար տըր :

— Պանա իթիմատ իթմէլիսինիզ
քի , սիզճէ բէք չօգ էլզէմիսէթի
վար տըր . . .

— Բէք ալէա , նամուսում իւզէ-
րինէ եէմին իտէրէք , քիմսէեէ պիր
շէյ սէօյլէմէեէճէկիմէ սէօզ վիրի-
րիմ . . .

— Իմտի էօյլէ օլտուպտա , պէնի
տիյնէյինիզ , —կէրչի պու մատտէտէ
պիր ճինայէթ վար տըր , լաքին բէ-
զալէթ պուլունմագտա տէկիլ տիր
. . . —սիզին զէվճէնիզ , պիր Լիօնէլ
Վարթընը սէվմէքտէ տիր զիւլ-
միւլլէ , զիեատէսիլլէ եանըլմագտա
տըր . . . —չիւնքի պէն էրքէք օլմա-
եքպ , իլլա պիր գըզըմ , վէ պէնիմ
իմիմտէ Լիօնէլ Վարթըն օլմաեքպ ,
իլլա Գօրա Պէրնիէ տիր . . .

Արթըզ պու զուհուրա կէլէն իֆ-
շալի սըրըն իւզէրինէ , Կօնթրան ի-
լէ Գօրա պէյինտէ կիւզէրան իտէն

միւրքեայէմէնին նազլ ու պէտանընա լիւզում կէօրմէյիլ , չիւնքի հէրքէս տիւշիւնէ պիլիր :

Մէզդիր միւրքեայէմէ պիր սաւթ գատար սիւրտիւքտէն սօնրա , Գօրա իլէ սօգթօր ժօյլէն կիթմէկէ հազըրլանարգլարընտան , սօգթօր միւրքեայէմէնէ խիթամ վիրէրէք :

—Ալէլիսուսուս , ազիզիմ գօնթ , — տէտի , — իշպուսիզէ վիրտիկիմ հապլարտան , կիզլի օլարագ , սասթատս պիրէր թմանէ ալմագլըզա ունութմամալըսընըզ , վէ պունուտա պէօյլէնէ հարաքընըզ թագտիրտէ , քէսպի շիֆա իտէպիլէնէկիսիզէ էմին օյապիլիրսինիլ :

Պու հէնկեամտէ Գօրա իսէ , հէնուզ պիր գաչ սաթըր հազը հազմըջ օլտուզու պիր քեաղքտը չիլտանընա լէֆֆի իթտիքտէն սօնրա , հօգզա գալէմ իլէ հաղը գուրութմագ իշին իսթիմալ օլունան պիր գապա քեաղքտը , կէօթիւրիւպ էօթէտէ պուլունան պիր թրտքէզա իւզէրինէ վազ իլլէմէքտէ իտի :

Կօնթրան իսէ բէք միւրքէատէր օլուպ , վէ բէքտէ տէրմանըզ պուլունտուղունտան , արգասը իւզէրի նէ տիւշիւպ հաթը վիրտի , վէ կէօլէրինի գաբատը :

Մէրգուս ատէթա պիր ճէնագէ հալինտէ պուլունմագտա իտի :

—Բէք պի մէճալ տիւշտիւնիլ . . . —տէտի մէրգուսա Գօրա :

—Էվլէթ , հիշ քէնտիմէ մալիք պիր հալտէ պուլունմագտա տէկիլիմ . . . —տէտի Կօնթրան , — պիրազ ըհաթլըզա էշէտտի իհթիեհաճըմ վար տըր . . . :

—Իմտի , արթըզ գաթէն պիզտէ սիղի ըհաթ պըրագարագ կիթմէլիլիլ . . . :

Կօնթրան ճիւզիճէ կէօզլէրին աւըպ , վէ աշուրի մէրթէպէ պիր տէր :

մանաքլըզ իւզրէ , Գօրանըն էլինի թութտուգտան սօնրա , քէքէլէնէլէք տախի ,

—Թէշէքքիւր իտէրիմ . . . —պանա բէք պիւլիւք վէ բէք տէշէթամիլ պիր տօթլուգ իթտինիլ . . . —արթըզ պէն էօլսէմտէ վէ տահաեաշտսամտա , հէրչի պատապապ , աւտալէթ ու հագգանիլէթ եէրինի պուլմալը տըր . . . —տէտի :

Լիօնէլ իլէ սօգթօր , մէրգուսուն օտասընը թէրք իլէ տիշարը չըգտըզլարընտա , քէնտիլէրի սարօնտա պէքլէմէքտէ պուլունան վալիտէսի իլէ զէվճէսինին հանընա կիթտիլէր :

—Էյ ճանըմ , նէ հարաքընըզ , —տէտի վալիտէսի , վէ կէրչի Ամէլի տէ Լիօնէլին կէօզլէրինէ պագարագ , պիր շէյ ոնլամագ իսթէտի իսէտէ , Լիօնէլ էօյլէ պիր թալըր ու հարէքթիտէ պուլունտուքի , մէրգուսէ հիշ պիր շէյ ֆէհմիտէմէտի :

—Գօնթ իւզէրինտէ , իյիլիկէ տալիր պիւլիւք պիր թէզատտիւմ կէօրտիւմ , —տէտի սօգթօր , —ֆապաթ , պու կիճէնի բէք թաճիլիք վէ ըհաթլըզա իւզրէ կէշիւմիշ օլտուղունտան , պիրագ ըհաթ օլմագլըզա էշէտտի իհթիեհաճը պուլունմագտա տըր . . . էկէրչի թաճիլ իտիլմէյիպտէ , պիր գաչ սաթ ու հուր իսէ , չօգ իյի օլուր . . . —համտ օլսուն , գաթէն թէհլիքէնի կէշիրմիշ պիր հալտէ պուլունտուղունտան , Մ. Գօնթ , արթըզ պու կիւն վատիյնէթնամէ իհրասընտան սարֆընաղար իլէ , պէօյլէ օլմասընը սիլլէրէ խապէր վիրմէքլիկի պանա իհալէ իլլէտի , — օլ խուսուս իւզէրինէտէ , ելինէ հարըն տիւշիւնէնէք տիր :

Կօնթրանըն վալիտէսի կէօզլէրինտէ , պիր էսէրի մուգաֆֆէրիլնէթ աթէշի բարլամահա պաշլատը ,

հալպու քի պուսնուն մուղայիրի օլարագ, Ամէլիտէ զիեաւտէսիլէ մահ. զուն ու միւքէտտէր օլտուղունտան, Լիօնէլ օրատան կիտէր կիթմէզ, գօշուպ քէնտի տայիրէսինտէ գաւանտը :

Էօյլէնտէն իքի սաաթ գատար սօնրա, պիր թէփսի տէրունինտէ պիր գարթ տը վիզիթ կէթիրմէքտէ օլտուղու հալտէ, խըտմէթ քեար սալօնտան իչէրի կիրտի :

— Պիր միւսաֆիր կէլմիշ, մատամ գօնթէս, զաթընըզը կէօրմէք խոթէ մէքտէ տիր . . . — տէտի Կօնթրանըն վալիտէսինտէ :

Մատամ Պլանշ մէզքիւր գարթը ալտը :

Մէզքիւր գարթըն իւզէրինտէ, ԺԱԳ ԷՐՎԻԷԹ խոմինի օգուր օգու. մագ, իւզէրինտէ պիր իւրքիւնթիւ հասրը օլտաեա պաշլատը :

— Գապու իտէմէմ քէնտիսինի . . . — տէյի ճէվապ վիրտի մէրգումէ թէ. լաշը պիր սէօյլէյիշ իլէ, ֆագաթ, պու թէլաշընը վէ պու իզթիրապը տէրունինի սէթրէ չալըշարագ :

Խըտմէթ քեար տիշարը չըգտը, ֆագաթ արատան ճիւզի պիր վա. զըլ իէչէր կէչմէզ թէքրարէն կէլտի :

— Նէտիր օ, նիշին կէլտին թէք. րարէն, — տէյի սիւալ իթտի Պլանշ տը Լասէնի տարկընճա պիր սէօյլէ. յիշ իլէ :

— Մէրգում րէք իպրամ ու իս. րար իթմէքտէ տիր . . . — տէտի խըտ. մէթ քեար, — մու թլադա զաթընըզը կէօրմէք խոթէմէքտէ, վէ հաթթա էկէրչի գապուլ իթմէզ իսէ, «օ. նունտա րէչիման օլաճագ տըր, տի. մէքտէ տիր :

Մատամ Պլանշ, անինտէ նէ ետր. մագլըզ լաղըմ կէլտիկինի տիւշի. նիւպ գարար վիրտի :

Մէրգումէ, էօյլէ պիր զուհուրաթ

նէվինտէն օլան շէյէ, հէման անին. տէ իճապը իճրասընա պագարագ պիթիրմէքիկին էլզէմիյեթտէն օլ. մասընը տիւշիւնտի կիւնտէն, մէր. գումուն իչէրի կէլմէսինտէ տայիր էմր վիրտի :

Հէր նէ գատար րէք միւթէնտիր օլմուշ պիր հալտէ պուլունմագտա իտի խոթէ, պու ճիւմլէ իլէ տա. խի, քիւլլի կիւճ վէ գուվէթիլլէ գարշը գօյմագլըզա քէնտինճէ գա. րար վիրտիկինտէն, մէրգումու գա. պուլ իթմէք իւզրէ, աեադտա օ. լարագ պէքլէտի :

Տէրունէն աշուրի մէրթէպէ հիա. տէթ իւզրէ պուլունմագտա իտի խոթէ, սուրէթի զահրէսինտէնտէ քէնտույի զապթ իտէրէք հիշ ալ. տըրմամագտա իտի :

Մէրգում եէնի իսմի Ժագ Էրվիէօ օլուպ, վէ ասըլ իսմի Պլանշիօն օլան հայտուտ պօզմասը, իքի տիրհէմ պիր չէկիրտէք սօեունտան օլարագ կիյինմիշ գուշանմըշ օլտուղու, վէ սաշարը զայէթլէ սիւսիւ սուրէթ. տէ գըվըլմըշ օլուպ, կիւզէլ վէ մաի րէնք պիր պօեուն պաղը պաղլա. տըղը, վէ էլլէրինտէտէ կիւտէրի էլտիվէնըր պուլունտուղու թագ. տիրտէ, չէօյլէ պիր ահքեամ ուլէ. թաֆէթ վէ թէպէսսիւմ իւզրէ, եա. նի քէնտիսինի զայէթլէ արիֆ զա. րիֆ վէ թէրպիյեթլի սաթմագլըզա չալըշտըղը հալտէ, սալօնտան իչէրի կիրտի, վէ մէրգումէնի տէ քէմալի թէվազիւ իւզրէ սէլամատը :

Մատամ տը Լասէնի տախի գար. չըլըզ օլարագ մէրգումու ահքեամը պիր սուրէթտէ սէլամատը, վէ պա. տէհու :

— Մօսիէօ, Ժագ Էրվիէօ զաթը. նըզմընըզ, — տէտի :

— Էվլէթ, մատամ, հասըլ քի սիզլէրի սայիր պիր տէֆա տախի

Վեօրմէ քլիք շէրէֆինէ նախիւ օլ-
մուշում տուր . . .

— Տէրխոթըր իտէմէ Կօրում . . .

— Շիմտի պէնտէնիգ խաթրընը-
դա կէթիրէ պիլիրիմ . . . — Հանր Սէնի-
Ուէն տէ վադր, Մ. Լիօնէլ Վար-
թընըն քէօշկիւնտէ պիր քէրրէ թէ.
սաաիւֆ իթտի իտիք .

— Իհթիմալ տիր. հալ պու քի, մէ.
կէրչի Կալընրդ էօյլէ պիր տէֆա թէ.
սաաիւֆէն կէօրիւ շմիւշ օլմազլըղա,
պէօյլէ պիր մահգուն ու միւքէտ.
տէր վադթիմտէ, քէնտի էվլատը-
մըն խասթա Կաթմադտա պուլուն-
տուղու պիր վադըթտա, մութլադ
սուրէթտէ կէօրիւ շմիւշ քլիք իչին իս-
րար իթմէ քլիկինիգ ճալիգ օլապի-
լիրմի իտի .

— Շիմտի անըն սէպէպինի պէնտէն
իտէնէ կիմ տիր . . .

— Ումարըմ քի բէք քըսսա սու-
րէթ սէօյլէ Կէնէքսինիգ տիր, էօյլէ
տէկիլ մի .

— Էվվէթ, մատամ, միւմքին զ-
տուղու մէրթէպէ գըսսա սուրէթտէ
սէօյլէ Կէնէկիմ տիր, — Ֆազաթ,
պու ճիւմէ իլէ տախի, քէնտիմ
իչին ճիւղիճէ օթուրմազլըղա միւ.
սաաաթէնիգի թալէպ իլլէտիքտէն
պաշգա, զաթընըգըն տախի օթուր-
մաաընը ընճա իտէնէ կիմ տիր . . .

Պըանշթօն պունու սէօյլէ տիքտէն
սօնրա, պիր գօյթուգ շէքէրէք օ-
թուրտու, վէ սեազլարընը պիր պի-
րի իւզէրինէ աթարադ գուրուլու
վիրտիքտէն սօնրա .

— Մէնմուլ իտէրիմ քի, մատամ,
դարթ աը վիզիթիմ իւզէրինտէ պու-
լունան իսմի օգուտուղունուդտա,
իշպու կէլիշիմտէն մազսէտիմին նէ
օլմասընը Ֆարգ ու Ֆէհմ իթմիշ
օլմարսընըղ աըր . . .

— Խալլ, էֆէնտի, առա ֆէհ-
մինտէ տէյիլիմ . . . — տէյի ճէվապ

վիրտի մէրգուլմէ, տէրունէն տիթ-
րէմէքտէ օլուպ, վէ սուրէթի դա-
հիրէսինտէն իսէ, պէլլի իթմէմէկէ
չալըշարադ .

— Իյի էմմա, մէզքիւր իսիմ,
աաըլ քէնտի իսմինիգ տիր .

— Պէնիմ իսմիմ գօնթէա աը Լա-
սէնի տիր . . .

— Ֆազաթ, իսմինիգ վադթիլլէ
Պլանշ էրվիէօ իմիշ .

— Արթըգ օ սիզին պիլէնէկինիգ
պիր մատտէ տէկիլ, էֆէնտի .

— Բէքտէ պէնիմ պիլմէքլիկիմ
իգթիգա իտէր պիր մատտէ տիր,
մատամ, վէ էօյլէ օլմասընը, սիդ
տախի բէք ալէտ պիլմէքտէսինիգ
. . . — լաքին, սնը պիլմէքտէսինիգ
նէ՝ սէպէպէ մէպնի պու Կօրտա պիր
մուլմէլէտէ պուլունմազտաաընըղ
. . . — պէսպէլլի, պէնիմ պու կիւն
կէլէնէկիմի մէնմուլ իթմէքտէ տէ.
կիլ իտինիգ, օլ պապտէ հազգընըզ
վար աըր, լաքին, խալլի կիւն էվ-
վէլինտէնտէ խապէրտար պուլուն-
մազտա իտինիգ, էվվէթ, Կիկիրմի
պէշ սէնէ էվվէլ վուգուա կէլմիշ օ-
լան պիր խէթանըն սէմէրէօ օլուպ,
վէ պիր նիյեթի մախուսէ իլէ,
վալիտէսի թարաֆընտան իէրք ի-
տիլմիշ պուլունան պիր տէլիգանլը-
նըն, պու կիւնյէրտէ կէլիպ սիզի
պուլաճաղընը, վէ սիզէ, — իշթէ
կէլտիմ, կէլինիգ գօնուշալըմ . . .
տիեէնէկինի, բէք ալէտ պիլմէքտէ
իտինիգ .

Գօնթէա մէրգուլուն պու լազըր-
աըլարընը իշիտինէ, տօտազլարընը
ըսրմաեա, վէ թահգիրտնէ պիր
շէհրէ իպրազ իլլէմէկէ պաշլատը .

— Տիմէքտիր քի, մօնսիէօ Ֆազ-
էրվիէօ, — տէտի մէրգուլմէ, — քէնտի
րէֆիգինիգ պուլունան պիր աըա-
պըն, Սէնիթ—Ուէն քէօշկիւնտէ պա-
նա օյնատըղը պիր գօմէսեաեը,

չիմտիտէ սիդ պուրատա թէ քէրրիւք
իտիպ օյնամանա կէլմիշնիդ տիր,
էօյլէ մի, - Թագաթ, պօչա զահմէթ
չէքմիշ օլմալըսընդ տըր, չիւնքի,
ղաթէն, մուվաֆֆագ. օլամուհաճա.
ղընդըլ, իւք բէրտէտէ կէօրմիւշ տն.
լամիշ իտիւնիդ :

Ժագ էրվիէօ մէրգուլէնի սէլամ
լատը :

—Ա՛հ, - աէտի մէրգուլ, - աիմֆ
տիր քի ձիդ պուլ պէնիմ սէօյլէտի-
կիմ լագըրտըլտա, ատէթա պիր
զօմէտեա նագարըլլա պագմուդ.
տաալընդ, էօյլէ մի... - Իյի էմմա
զօմէտեա տէնիլէն շէյտէ, կիւլմէք
լիք իդթիդա իտէճէկինտէ շիւբհէ
օլմաաղընտան... - շիմտի պիդիմ
աէ ճիւզիճէ կիւլմէքլիկիմիդ լագըմ
կէլմէքտէ տիր :

28

—Մօնսիէօ Ժագ էրվիէօ լէկէրչի
սահիհէն իսմինիդ պուլ իսէ : — տէտի
մատամ Պլանշ, — սիդ պէնիմիլէ կէօ-
րիւշմէքլիկէ խորար իթաթինիդ, վէ
պէնտէ կէրչի գապուլ իթտիմ, հալ
պու քի, հէր թէհամմիւլ իշին պիր
հուտուտ իդթիդա իտէր, էլպէթթէ
պուլնուտա ունուլմագտա տէկիլ-
սինիդ տիր... — պէօյլէ լագըրտը-
լտըն սօնու կէլմէգ... — Իմտի, ա-
սըլմագսէտ հէր նէ իսէ, հէման օնա
պագալըմ... — սիդին միւրատընըդ
նէտիր, վէ պէնտէն նէ իսթէմէք-
տէսինիդ... :

Պլանշթօն պուլնա ճէվապ վիրէրէքի.

— Պէնիմ սիդէ սէօյլէնէճէկիւլշու
տուր քի, պէն սիդին քէնտի էվա-
տընըլըմ, նաալը քի եէտիմտէ պու-
լուան վէրէսմիլէ հէր վէճհ իյէ նի-
ղամընտա օլան էվրագըմտա շէհա-
տէթ իյլէմէքտէ տիր, հէր նէ վա-
ղըթտա իսթէրիսէնիդ կէօրէպիլիւր-
սինիդ... — Իշթէ պիրինճի սէօյ-

լէեէճէկիւլ պու օլուպ, վէ իքինճի
սէօյլէնէճէկիւլ կէլինտիքտէ, իյլէ-
րուտէ, պէյնիմիլտէ տէրքեաթ օ-
լաճագ, վէ մէվգըր իճրաեա գօնու-
լաճագ. միւնտսէպաթը անլամագ, վէ
պէլ խուտու պէնիմ իյէ նէ եօլտա
մուամէլէ իթմէքլիք նիյեթթինտէ
պուլուլմանըլը պիլմէք իսթէրիմ... :

Դօնթէն տը Լաանէնի, պու լա-
զըրտըլտա իւղէրինէ, զիեատէսիյլէ
թտհրիք օլուտու իսէ տէ, պէլքի
պիր եօնլըշ տալա պասմըլ օլուր
պօրգուտուա մէպին, էմրի պասի-
թէթէ իրալէթլէ, սիւքիթ իտիպ
հիշ պիր ճէվապ վիրէտի :

Պլանշթօն քէնտի լագըրտընա
տէվամ պիրլէ,

— Իշի իսլաաա իտէլիմ... — վէ
պաւնու տա ետըմագըրք բէք գօ-
լայ տըր, - եանի, շու սահիհ տիր քի,
պուլնտան երկիրմի պէշ սէնէ մու-
գատտէմ, սիդ տիւնեաեա պիր էվ-
լատ կէթիրմիւլ, վէ պաստէհուտա ի-
շինիդէ էօյլէ կէլտիկինտէն, մէրգուլ
չօճուղու մահվ իթմէք իսթէմիշսի-
նիդ տիր. - Իշթէ օլ չօճուգ տա պէն
քէնտիմիմ... - հալ պու քի, բարալտը
վիրէրէք, պէնիմ մահվըմը իհալէ իթ-
տիկինիդ պիր էպէ գատըն, հէր նա-
սըլսա պէնիմ ճանըմա գաստիթմէք-
լիկէ ճէսարէթ իտէմէմիշ տիր... - էվ-
վէթ, վալիտէ, մէրգուլէ էպէ գա-
տըն, սիդին գօրգմտըլընըդ պիր
ճինաեթի իճրա իթմէքլիքտէն
գօրգմուլ տուր... - մէրգուլէ պէ-
նի հաեաթտա սագլամըշ, վէ կէօ-
թիւրիւպ վէնսէնիս Շէհիր էմանէ-
թինտէ նիդամէն գայտ իթտիրաթ-
տէն սօնրա, պիր սիւտ անաեա վիր-
միշ տիր, - պէն պուլլաթը հիւքիւ-
մէթ նէգաթինտէ պէնան իտիպ, վէ
քէնտի եէտիմտէ պուլուան էվա-
ղըտա իսլաալ իյլէտիկիւլտէ, հիշ
շիւպհէ ճայիլ տէկիլ տիր քի, բէ-

տէրիմին քիմ օլտուղու մալիւմ օլ-
մաւորըը հալտէ, պէնիմ սիզին էվ.
լատընըզ օլտուղումու թանքերպ,
իզրար իտէճէք տիր . . . — պու
պապտէ հիչ պիր միւճատէլէ եէ մա.
հէլլ պուլունմազ տա տէկիլ տիր . . . —
սահիպ մէրհամէթ զաթըն պիրիտէ
պէնի թահթը հիմաեէսինէ ալարազ
պիչիւլթմիւշ տիր, —իչիէ, սիզին,
պէնիմ վալիտէմ օլմանըզտա, պէն
մէրգումտան իշիթմիշիմ տիր. — վէ
պունուն իզէրինէ գալզըզ սիզէ
կէլմիշ իսէմ տէ, սիզանէ, օլպապտէ,
հիչ պիր տուլդու վէ մուհապպէթ
էսէրի կէօրմէտիքաէն պաշգա, մու.
ղայիրի օլարադ տա, տօղտուղում
անտէ նէ մէրթէպէ մէրհամէթսիզ
պիր հալոէ պուլունմուշ իսէնիզ,
եիսէ ալի հալտէ պուլունմուշտու.
նուղ տուր :

— Նէ՝ եօլտա պուլունմազլըզրիւր
միւրաւ իթմէքտէ իտիսիզ, էփէն.
տի . . . տէտի մէրգումէ քէքէլէ,
եէրէք :

Պլանշթօն կիւլիւմսէմէկէ պաշ.
լաւար :

— Վազաա, — տէտի մէրգում —
պէօլէ պիւ հալտէ պուլունմազլըզ,
զօլայ տէկիլ տիր. պատիի իզթի-
րապ տըր . . . — կէրչի սիզ. իլք
էվլատընըզ էօլմիւշ տիր իթիզա-
տընտա պուլունմազտու իտիսիզ, վէ
հաթիթա պիւթիւն պիւթիւն տէ ու.
նուտուպ զիքրինի պիլէ կէչմէմէք-
տէ իտիսիզ, հալ պու քի իշիթէ մէր-
գում պիրտէն պիրէ մէյտանէ չըզըպ
կէլմիշ տիր, վէ հէմ տէ թազտիմի
տուա վէ թէչէքքիւր նիլեթթիլլէ
կէլմէյիպ, իլլա քէնտի հազզընտա
վուգուա կէլմիշ օլան հալ ու հա-
րէքէթլէրինիզին հիտապըն իթիէ-
մէկէ կէլմիշ տիր . . . —իմտի, պէն
տէ ռէք ալէա ֆէհմ իթմէքտէյիմ
քի, պէօլէ պիր խուսուտաա ճէ.

վապ վիրմէք կիպի միւշքիլ պիր շէյ
օլամազ, վէ իշիթէ օլսէպէպէ մէպնի,
տիր քի, օլպապտէ սիզէ մուալէնէթ
իթմէք իսթէրիմ, շիմտի սիզ պանա
սէօլլէմէյիսինիզ քի, պէնի էվլան-
տընըզմ տէյի գապուլ իթմէքտէ.
միսինիզ, եօղսա տէկիլմիսինիզ :

— Պիլմէեօրում . . . պէն սիզի թա-
նըմաեօրում . . .

— Սէօլլէտիլիմ իսպաթլարը ին-
քեար իթմէքտէ՝ միսինիզ, պէնի պիր
եալանճը վէ սաթիթէքեար մազա-
մընթա թուլթմազ տա՝ մուրընըզ, եօղ-
սա էմիլիեթիթ իթմէքտէ՝ միսինիզ :

— Պէն հիչ պիր շէյի ինքեար իթ-
մէքտէ տէկիլիմ . . . վէ հիչ պիր
շէյիտէ քէզալիք թուտիզ իլլէմէք-
տէ տէկիլիմ . . . պէն սիզի թանը-
մաեօրում, վէ թանըմազ տա իսթէ-
մէմ, իշիթէ պու գատար . . .

— Թանըմազ իսթէմէզօրինիզ, էօյ-
լէմի, — հօշ, զաթէն էօլլէ օլտուղու-
նուտա սէօլլէտի իտիսիզ . . . Ֆա-
զաթ, վալիտէ, պէնիթտէ քէնտիմէ
ալիտ հուզուզլարըմ վար տըր . . .

— Հուզուզլարընըզմը վար տըր,
— տէտի Պլանշ, մէրգումուն սէօլլէ-
յիշինտէ պիր գօրգու էսէրի կէօրէ-
րէք, — մէզքիւր հուզուզլարընըզ-
տան տօլաեը սիզի թազմին իթմէք-
լիք, իհթիմալին խարիճինտէ պիր
շէյ օլմամալը տըր . . . — սիզէ վուզու-
մու օլան շէյ, աճապա ազճէ՝ մի
տիր . . .

— Ելպէթիթէ ազճէնին տաթի լիւ-
ղումու օլաճադ տըր, — ֆազաթ,
պու կիւնքի էհէմմիլեթիթտէն պու-
լունան խուսուտաա տէկիլ տիր, . . .
— համա օլսուն պէնի պիւլիւտիւպ
գտեքմըշ օլան զաթըն սայէսինտէ,
պէնպէյ կիպի կէչինէ պիլմէքտէյիմ
հալպու քի միւրաւալըմ, սիզին, պէ-
նիմ վալիտէմ օլմանըզը իզրար իլէ
ալէմէ պիլտիրմէնիզ տիր :

—Ա՛, —տէյի պաղբըսը մէրդումէ,
—վէլէվ սիդին սէօյլէտիկինիզ սահիհ
տախի օլմուշ օլտա, մէկէրչի էօյլէ
պիր շէյի իզրար իտէպիլիբմիյիմ,—
խայր, խայր, —հէլէ օ տէտիկինիզ
տիւնհաստա օլուր շէյ տէկիլ տիր,—
չիւնքի, քէնտի պատիի արու հի-
նապըմ օլան պիր խուսուսու, պիզ-
զաթ քէնտիմ իլան իթմէք տիմէք
տիր, պէօյլէ պիր շէյի տէ գաթան
պէնտէն թալէպ իթմէմէխսինիզ:

—Մէկէրչի, պէն սիզտէն տօզ-
մադլըզը թալէպ իյլէմիշ մի խիմ,—
տէյի ճէվապ վիրտի Պլանշթօն,—
սիզ քէնտիկինիզ մի թէքէպպիր վէ
զիմմէթսիզ պիր գըզ օլտուղունուզ
տան, Գօնթ տք Լասէնի իլէ էվէն-
մէքիք իշթիհտադլլա, քէնտի էվ-
լտաթիբը, օլ ուղուրտա գուրպան
վիրմէքիկի իրթիքեապ իյլէմիշսի-
նիզ տիր... հալպու քի, պէլքի
պէնիմ բէտէրիմ պէնի սէվէճէք ի-
տի... վէ չիմտի սիզ իսէ, անճազ
քէնտի նիքեռնըզտան սօնրա տօ-
ղան էվլատընըզ իշին եաշամադ ար-
ղուսինտէ պուլունմադտաթընըզ,—
իմտի, մատամ, պէնտէ իտաւա ի-
տէրիմ քի, մէրգում էվլատընըզ
գօնթ տը Գօնթրան, պէնիմտէ քէն-
տի գարտաշը օլտուղումու պիլիպ
գապուլ իյլէմէլի տիր... պէն սիզ-
տէն բէտէրիմին քիմ օլմասընը պիլ-
մէքիկի իտաւա իթմէեօրում...
չիւնքի, գանունէն, պէնիմ հալիմ-
տէ պուլունան պիր էվլատըն, քէն-
տի բէտէրիկի արամազլըղա չըգմա-
սընըն եասազ օլմասընը պիլմէքտէ-
յիմ, Ֆադաթ, պու ճիւմէ իլէ տա-
խի, սիդին էվլատընըզմ, վէ պունու
տա հէրքէսէ պէեան իտէպիլմէք-
լիք հազգըմ օլտուղու կիպի, սիդի
տէ իզրարա մէգպուր իթմէքիք
տախի հազգըմ տըր: Իշթէ պու
տա սիդին իշին պիր միւնադաթ սա-

եքլա սէզտ տըր...:

Մատամ Պլանշ պու լազըրտըլա-
րը, Գօրգուսունտան նաչի բէնկի ա-
թարազ տիյնէտիքտէն սօնրա, քէ-
քէլէեէրէք ճէվապ պիրլէ:

—ՕՖ, սիդին պու մաթլուպու-
նուզ բէք հէյպէթամիզ պիր շէյ
տիր...—վէ չօգտա աճալիպ պիր հալ-
տիր քի, պունուն միւնքիսիզ օլ-
մասընը սիզ անլամաեօրսունուզ...—
մէկէրչի օլ պէնիմ բիւր շէրէֆ օլան
տը Լասէնի իւնվանըմ իւզէրինէ, պիր
չամուր սիւրմէքլիք իհթիմալտէն օ-
լապիլիբ մի, մէկէրչի պէնիմ էվլա-
տըմ Գօնթրան, մէքքիւր իւնվան ի-
լէ միւշէրրէֆ օլուպ, վէ անընտա
քիւլլի լէքէտէն արի պուլունմասը
իթիզատընտա պուլունմադ տա տէ-
կիլ մի մի տիր,—խայր, պու օլա-
մազ, անլալ օլամազ,—էվլէթ, պէն
պիր խապառաթտա պուլունմուշում
տուր...—քիպրիմ պէնի էօյլէ պիր
ճինայէթ կիրտապընա իլզա իյլէմիշ
տիր...—օլ վազըթ կէնճիկիմ վար
իտի, նիլք ու պէտին բէք իյի Ֆար-
զընտա տէկիլ իտիմ...—խէթա իթ-
տիմ... ճինայէթ իշլէտիմ... թէէս-
սիւֆ իտէրիմ, նէտամէթ կէթիրի-
րիմ, Ֆազաթ, պունլար ունուսուլ-
մուշ շէյլէր տիրլէր... էվլէթ, պէն
տախի սիդին վալիտէնիզ օլտուղու-
մու իզրար իտէրիմ... վէ հէր թէք-
լիֆիլիդի տէ գապուլէ հազըրըմ...
—սիզէ իսթէտիկինիզ գատար բարա
վիրիբիմ...—վար մը տըր տահա
պաշգա պիր թալէպիկինիզ:

—Հէրքէսին, սիդին հէմ վալիտէմ
վէ հէմ տէհաեաթտօլուպ, վէ իսմի-
նիդինտէ գօնթէս տը Լասէնի օլտու-
ղունու պիլմէսինի իսթէրիմ...—
չիւնքի, նիլէթիմ էվլէնմէք տիր,
Մարի վարիթըն իսմինտէ, միլիօն-
լարճա սէրվէթ սահիպի օլան պիր
կէնճ գըզը ալմազ տըր:—Օլ պապ-

տէ սիզին տախի հիւսնի, ըրդանըզը թահսիլի արգու իտէրիմ . . . վէ ագ-տը նիքեա հըմ գօնթրաթընտա, սի-զին տախի իմզանըզըն պուլունմա. սընը թալեպ իլլէրիմ :

— Խայր, ապա պէն անը եաբամամ, — տէտի մէրգումէ իքինճի տէֆա օ. լարագ, վէ չըլտըրմագ տէրէճէսին. տէ հիտտէթլէնէրէք, իտայր, իտայր . . . հաթթա պիր էօլիւմ իչին տախի պէն անը եաբամամ . . .

— Խայր, սիզ էօլմէեէճէքսինիզ տիր, վէ հէմտէ պէնիմ մաթլուպու. մու իճրա իլլէեէճէքսինիզ տիր :

— Ինսաֆ իտինիզ, աճը՛եընըզ պէնի :

— Էկէրչի սիզի աճըմագըզը իս-թէպէմ պիլէ, եաբամամ, չիւնքի, է. լիմտէ տէկիլ տիր . . . — չիւնքի, ագտը իզտիվաճըմ իզթիզասընճա, մութլագ քէնտի էվրագըմը շէհիր էմանէթինէ կէօթիւրիւպ կէօթէր. մէքիկէ մէճպուր պուլունմագտա. երմ . . . — քէնտի թէվէլլիւտլիմ քեա-ղըտընտա վախտէմին իսմի եազըլ-մըշ տըր, վէ սիզտէ հաեաթտա օլ-տուղունուզ թագտիրտէ, պէն իսէ եալան շէհատէթի իտէրէք, վէֆաթ իթմիշ տիր տիեէմէմ . . . — վէ սիզին բուլի ըրդա կէօթէրմէնիզ, պէնիմ իչին զիեատտէսիլէ էլզէմիյեթթտէն տիր . . .

— Իյի էմմա, տեբզ պիր շէյ տիր պու, պիւթիւն Փարիս էհալիսի պէ. նիմ իւզէրիմէ կիւլէճէք վէ պէնի թագ պիհ իլլէեէճէք տիր :

— Բէք տլէա, — տէտի Պլանշթօն իտթիհզաքեարի պիր սէօյլէյիշ իլէ, — տիմէք տիր քի, սիզին լսաթըրընըզ իչին, պէն քէնտի իգպալ ու սէա-տէթիմտէն վագ կէչմէլլիյիմէ օյլէ՛մի: Խայր, վախտէ, իտայր, արթըզ պէն. տէ անը եաբամամ, սիզ պէնիմ գօնթրաթըմը, մութլուգա իմզալա-մալըսընըզ :

Մատում տը Լասսէնի, սայքիք մէրգումնէզտինտէ տիզ իւզէրինէ կէլէրէք :

— Օֆ՛, ինսաֆ իտինիզ, կէրէք պէնի վէ կէրէք էվրատըմը, ալէմ նէզտինտէ ըրաւայ իթմէլինիզ, պէ. նիմ իչին, բուլի ճիհանտէ, — տան զիեատտէ տէհշէթլու պիւ հօլ օլմագ, — տէտի,

— Բէնտի մէյրու օլան էվրատը-նը՛զ մի, — տէլի ճէվապ վիրտի Պր-լանշթօն, — մէկէրչի անը տիւչիւն-մէքիք պէնիմ վագիֆէմտէն՝ մի տիր, — մէրգում քէնտի բէտէրինին շէօհ-րէթինի թաշըմագտա տըր, պէն ի-տէ, բէտէրիմին քիմ օլտուղունու տա պիլմէքտէ տէկիլիմ . . . — Իտի, վա-լիտէ, թէքրարէն սէօյլէրիմ, սիզ պէնիմ ագտը նիքեա հըմ գօնթրա-թընը իմզալումալըսընըզ . . .

— Խայր, եաբամամ . . .

— Էկէր սիզ իմզալումագ իսէնիզ, պէնտէ օլ վագըթ, եէտիմտէ պու-լունան բէսմի էվրագլարը, իքի հօ-թէրէ իպրագ իտէրիմ, վէ հէքքէս սիզին նէ եաբմըշ օլտուղունուզու, վէ հալէտտէ նէ եաբմագտա պուլուն-տուղունուզու անլամըշ պիլմիշ օլուր, — տիմէք տիր քի, մէշրու օլան պիր էվրատընըզըն իտթըր իչին, շան ու շէրէֆ, իթիպար, թէվէճճիւհ, վէ տէվլէթ ու սէրվէթ, հէր պիր շէյի ֆէտա իթմէքիք նիյեթթինտէսի-նիզ, — հալ պու քի, թապիլի օլան տիր էվրատընըզա կէլինճէ, ապա թու-նըմագ իսթէմէզսինիզ, մատում քի պու պէօյլէ տիր, պէնտէ պիթթապի, քէնտի ինթիզամըմը տլմալբեըմ տըր . . . քէնտի իտտաամտա իորար իտէրիմ, վէ թա հուղուրու մահ-քէմէեէ գատար իչի չըզ արըրըմ . . .

Մատում օք Լասսէնի պունուսիւ. զէրինէ կէօզլէրինտէն աթէշ սաշըլ-մագտա օլուպ, վէ տիշլէրիտէ պիր

պիրինէ վուրմագտա օլտուղու թագ-
տիրտէ, աեաղա գալգտը, վէ,

—Ա՛հ, մէկուն օլտաւն սէն, ե՛ա
մահճուպիյեթիմ սէմէրէտի օլան
էվլատ, —տէյի հիտտէթի ազիմէ
իւզրէ, պաղըրտը, —սէն պէնիմ պա.
տիի նէֆրէթիմ օլմագտաւն . . .
քեա՛շքի էօլիւպտէ մահվ օլմուշ
օլա խտին,

—իմտի էօյլէ օլտուղտա, —տէ-
յի ճէվապ վիրտի ժագ էրվիէօ, —
իքինճի տէֆա օլտապ թէշէքքիւր
իտէրիմ, վալիտէ:

Մէրգում պունու սէօյլէտիքտէն
սօնրա տիշարը չըգտը:

Մէրգում չըգտըգտան սօնրա,
մատամ Պլանշ չէնա տազըղա գա
տար օլմէրթէպէ մէրագ իտիպ վէ
հիտտէթիլէնտի քի, տաթթա ազլը
պաշքնտան կիտէճէք իտի:

Նէֆէսի քէսիլէրէք, վէ քէքէ.
լէնէրէք քէնաու քէնաույէ շէօյլէ
սէօյլէմէքտէ իտի:

—Կէլմիշտէ պանա կէշիշ շէյլէ-
րի գարըշտըրմագտա տըր . . . —տէ-
տի մէրգումէ, — էսկի պիր ճինայե-
թի զահիրէ չըգարմագ իտթէմէքտէ
տիր . . . վէ էվլատըմ Կօնթրանըն
էօլիմ հալինտէ պուլունմաւնտան
տօլաեք, քէմալի քէտէրիւզրէ պու.
լունտուղում պիր վագըթտա, պա.
տիի խէճալէթ վէ մէյեուսիյեթիմ
օլմագլըղա չալըշմագտա տըր, տը-
թըգ պունա, քին ու զարագըն վէ
ախըր ինթիգամըն նիհաեթ տէրէ-
ճէսինին իսմի վիրիլէ՛ճալիգտիր . . .
աճապա պէնիմ սէպէպի տը ու հի-
ճապ վէ խարապիյեթիմ օլմագլը-
ղա չալըղան, վէ պու մէլունու պու-
րաեա կէօնտէրէն շէթմանլար, օլ
ատուի էքպէրլէր քիմէ՛ր տիրլէր,-
օլ Լիօնէլ Վարթըն իլէ . . . Տօմէնի.
գօ Սէպալա տէնիլէն . . . խալիլէր
օլմալը տըրլար, —լաքին, պու ատամ:

լար պէնտէն նէ՛ իսթէրլէր . . . պէն
քէնտիլէրէ նէ՛ եաբմըշմ տըր, անը
պիլէմէեօրում, անը պիլմէք իսթէր
իտիմ . . . — էվլէթ, պէնիմ պաշքմա
ինմէքտէ օլան պու ելլտըրմաք.
մութլագա օնլարըն թարաֆընտան
կէլմէքտէ օլմալը տըրլար . . . վէ
չօգ տա իհիթիմալ տըր քի, տէֆի
չալէսինէտէ եինէ օնլար միւզթէ-
տիր պուլունմագտա տըրլար . . .

Մատամ տը Լաւնի պիր չընղը-
րագ չալտը, վէ պիր արապա հա-
ղըլանմաւնը էմր իթտիքտէն սօն-
րա, էլպիսէսին տէ կիշթիւրմէք իւզ-
րէ, քէնտի տալիլէսինէ չըգտը:

Վէ պատէհու տրապաեա պինէ-
րէք, տօղրու Սէնթ-Ուէն քէօշկիւ-
նէ կիթտի:

Ժան Բընօ, օլ անաե, տօգթօր
ժօսլէն իլէ պագչէտէ կէղմէքտէ օլ-
տուղունտան, մէրգումէեի կէրի-
տէն կէօրտիւքտէ թանըտը, վէ ար-
գատաշը մէրգում տօգթօրա,

—Թամամ, ախըր ինթիգամըն
վագթի կէլմէքտէ տիր, — տէտի:

Մէրգումէ տալիլէտէն իշէրի կիր-
տիքտէ, Լիօնէլ իտէ Կօնթրանը հէ-
նուզ կէօրմէքտէն կէլմիշ օլտուղուն-
տան, կիտիպ ոալօնտա մէրգումէ
իլէ պուլունշտու:

Լիօնէլ Վարթըն մէրգումէնին
կէօղլէրի գըղարթըսընք, վէ եանագ-
լարը եաշընը, վէ րէնկի պօղուղլու-
ղունու կէօրտիւքտէ, պիր ֆէլաքէթ
վուզու պուլմուշ տըր շիւբհէ վէգօր-
գուսունա զտհիպ օլտուղունտան,
հարարէթլի պիր սէօլէյիշ իլէ:

—Խալը օլա, նէ՛ վար տըր, մա-
տամ, եօգաա գօնթուն հալի ֆէնա-
լաշաը՛մը, տէյի սիւտլ իլլէտի:

—Խալը, էֆէնտի, էվլատըմա
տալիր պիր խուսուս իշին կէլմէմի-
շիմ տիր . . . — սէտի Պլանշ բշղը-
րըպ աղլաեարագ, իլլա քէնտիմէ

այիտ պիր խուսուստան տօրաբը կէլ-
միշիմ տիր :

— Բէնտինիզէ՛ ալիտ պիր խու-
սուս իշին մի, — տէտի Գօրա մէր-
գոււմէնին նիյեթիինին ֆէհմինէ վա-
րարադ :

— Էվլէթ, քէնտիմէ ալիտ... — տէ-
տի թէքրարէն մատամ տը Լասէնի
տիզ իւզէրինէ կէլէրէք, — վէ սիզ-
տէն պիր լուծֆ ու ինայէթ նիսա-
զքնա կէլտիմ . . . նիհայէթ քէրէմ
իտինիզ, արթըգ քեաֆի տիր, պէ-
նի պու իշքէնճէտէն խէլառա հիմ-
մէթ իտինիզ . . .

— Մատամ, Ալլահտա պիլիր քի,
նէ տիրէք իսթէտիկինիզի անխա-
մաեօրում . . . — նէ ճիհէթտէն տօ-
րաբը լուծֆ ու մէրհամէթ թայէ-
պինտէ պուլունմագ տառքնըգ, — նէ-
տիր, միւրաթընըգ նէտիր :

— Մէկէրչի ժագ էրվիէօեիւ պա-
նա կէօնտէրէն սիզ տէկիլմիսինիզ,
— տէտի մէրգոււմէ սէսի պօղուլա-
րագ :

— Ժագ էրվիէօեիւ միւ, սիզ պու-
սուպտի մէրգոււմէ կէօրտիւնիւ գմիւ :

— Մէրգոււմ շիմտի, եալքնըգ պիր
սաաթ էվլէլ, պիզիմ գօնագտան
տիշարը չըգար չըգմագ, արապաեա
պինտիկիմ կիպի, պէնտէ սիզէ կէլ-
տիմ :

— Մատտէնին նէտէն իպարէթ
օլմառնըր ճիւզիճէ անխաեապիլմէք
տէ իսէմտէ, կէչէն հալլէրտէն սայ-
քի խապէրտար պիլէ տէկիլիմ . . . —
մէգքիւր մատտէ, քեամիլէն սէնօր
Տօմէնիգօ Սէպալլաեա ալիտ պու-
լունմագտա տըր :

— Վէ անքն ճէվապընըտա, մա-
տամ գօնթէս տը Լասէնիսէ, Տօմէ-
նիգօ Սէպալլա վիրմէլի տիր . . . —
տէտի ժան Րընօ պիրաէն պիրէ սա-
լօն գաբուսունու աչըպ իշէրի կի-
րէրէք :

Պլանշ պունու իշիթտիկի կիպի,
պիթթապի անինտէ եիւզիւնիւ մէր-
գոււմա տօղրու չէվիւրտի :

— Տիմէք տիր քի, էֆէնտի, պէ-
նի պիր ըէղալէթ վէ պիր մահճու-
պիյէթ բէնչէսինտէն գուրթարմագ-
լըգ իշին, զաթընըգա միւրաճաաթ
իթմէքիկիմ իգթիզա էլլէմէքտէ
տիր, էօլլէմի :

— Նա՞սըլ ըէգալէթ վէ նա՞սըլ մահ-
ճուպիյէթ օլուեօր օլ սէօլլէտիկի-
նիզ, մատամ, — տէտի գարչըլըգ օ-
լարագ ժան Րընօ :

— Մէկէրչի զաթընըգ պիլմէքտէ
տէկիլմիսինիզ :

— Պէնիմ պիլտիկիմ անճագ չու-
գատարտան իպարէթ տիր, չէօլլէ-
քի, մախտուլմինիզ սիզէ կէլէրէք,
քէնտի ագաը նիքեաճընտա հազըր
պուլունմագլըղընըղը թալէպ իտէ-
ճէք իտի, — հալպաւ քի, պէօլլէ
պիր թէքլիֆտէ, հիչ էօլլէ տէտի-
կինիզ եօլտա նէ պիր ըէղալէթ, վէ
նէտէ պիր մահճուպիյէթ կէօր-
մէքտէ տէկիլիմ, մէկէրչի էվլատը-
նըղըն, քէնտի հուպուգունու թա-
լէպ վէ տալէթ իլլէմէսի, սիզին ի-
շին պիր ըէղալէթ վէ պիր մահճու-
պիյէթ ատտ օլունապիլիւր մի :

Մատամ Պլանշ գօլլարընը պիր
պիրինէ գալուշտուրարագ, — իյի էմ-
մա, օլ գուհուրա կէլէն թէքլիֆի,
պէնիմ թաշըմագտա օլտուղում տը
Լասէնի չէօհրէթինէ գաթան ու-
եար պիր չէյ տէկիլ տիր, — տէյի
պաղըրաը մէրգոււմէ, — պու չէյ պէ-
նիմ նամուսումա՛ թօղունուր :

— Մատամ, սիզ պունու, պուն-
տան եիկիրմի պէշ սէնէ մուգատ-
տէմ, քէնտի մատուսունուղըն թէ-
լէֆի նիյեթիլլէ, Գլէր Պօնչան նամ
էպէ գատընա բարալարը վիրտիկի-
նիզ վագըթտա տիւշիւնմէլի իտի-
նիզ :

— Խէթա՛ իթմիշիմ տիր, — էվլա-
տըմ Կօնթըրանճըղըմ էօլիւմ հալինտէ
պուլունմագտա տըր . . . — լուծֆ ի-
տինիզ, քէրէմ իտինիզ, պիզի ա-
ճըերնըզ, էվլատըմըն մէղար թաշը
իւզէրինէ էօլէ պիր լէքէ սիւրէճէք
մէրթէպէտէ, թաշ եիւրէքլի օլմա-
եընըզ . . .

— Տիկերի տախի քէնտի էվլատը
նըզ իտի էմմա, անըն հազգընտա
պէօլէ տիւշիւնմէտիքտէն պաշգա,
թա պէշիքտէ իքէն տախի ճինայէթի
իրթիքեապ իթմիշ իտինիզ . . . — տի-
մէք տիր քի շիմտիտէ, ճէզայի սէ-
զանըզը չէքմէքտէսինիզ :

— Ճէզայի սէզամը՛մը չէքմէքտէ-
յիմ, օֆ, տայիմա իշիթմէքտէ օլ-
տուղում պու լուղէթ տիր, լաքին,
շիմտի, պուճու պէօլէ եիւղիւմէ
վուրմագլըզ հազգընտ սիզէ վիրէն
քի՛մ տիր, վէ եախօտ նէ՛ տիր . . .
Պու չօճուղու, սէօլէյիշինիզէ նէ-
զարէն, սիզ եանընըզա ալմըզ գա-
եըմըզ վէ պիւլիւթմիւշ իմիշսինիզ,
իյի եա, մէրգուճու պու մէրթէպէ
իլթիզամտան մէնֆաաթընըզ նէ
տիր, վէ վախտէսի լազըրտընը
զարըշտըրմագտան մազսէտինիզ նէ
տիր, — հէր ֆամիլեանըն քէնտինէ
մախսուս էսրարլարը պուլունուր, վէ
քիմսէ անը զահիրէ չըզարմագլըզը
քէնտինճէ պիր վազիֆէ տէյի տիւ-
շիւնմէզ, — սիզի քիմ հաքիմ նասպ
իթմիշ տիր, — Սիզէ նէ՛ եաքմըշըմ
տըր քի, եիկիրմի պէշ սէնէ էվլէլ
կէշմիշ կիթմիշ օլան պիր չէյի, պու
կիւն զարըշտըրմաեա գալըշա-
րագ, պիւթիւն գուվէթինիզլէ,
պէնիմ բիշիմտէ կէզմէքտէսինիզ :

— Պանա նէ՛ մի հաքմըշընըզ տըր
մատամ, — տէտի ժան Րընօ պիր քին
ու զարագը ազիմ էսէրի իպրագըյ-
լա սէօլէեէրէք, — մատամ քի ան-
լամագ իսթէեօլսուճուղ, բէք ա-

լէա, պէնտէ սիզէ պէեան իտէյիմ . . .

— Ա՛, — տէտի զօնթէս Պլանշ,
— տիմէք տիր քի, պէնիմ տիւշմէնիմ
սիզսինիզ, էօլէ՛ մի . . .

— Էվլէթ, մատամ . . .

— Իյի եա, պէն սիզի թանըմագ-
տա տէկիլիմ, . . .

— Սա՛պր իտինիզ, էթիէն Րընօ-
եաւ տէրխաթըր իթմէքտէ՛միսինիզ :

— Էթիէն Րընօեո՛ւմու . . . — տէտի
Պլանշ քէքէլէեէրէք, վէ տիւշարը
թէրէտտիւտ օլարագ :

— Պուճուսն օնպէշ սէնէ կէրի կի-
տինիզ, — տէտի ժան Րընօ, — օլ վա-
գըթ, սիզ օն սէնէլիք էվլի իտինիզ,
վէ հէնուզ զէվճինիզտէ վէֆաթ իթ-
միշ տէկիլի տիր, վէ սիզտէ զաեէթ-
լէ տիւպէր պիր զատըն օլտուղու-
նուզ միսիլու, ախլազընըզտա տա-
խի, Պլանշ էրվիէօ իսմինի թաշտը-
ղընըզ վազըթտաքի գատար պօ-
զուղլուզ պուլունմագտա իտի . . .
— վէ օլ զէման էթիէն Րընօտա, հէ-
նուզ եիկիրմի պէշ չաղլարընտա պու-
լունտուղու թագտիրտէ, նամուս-
լու, զարէթլի, վէ իլէրու կիթմէք-
լիկէ միւսթաիտ պիր տէլիզանլը ի-
տի . . . — մէրգում տէլիզանլը, զէվ-
ճինիզ զօնթ աը Լասէնինին գալֆա-
սը եանընտա չաղըմագտա իտի, —
սիզ մէրգում տէլիզանլըեա պիր սա-
աթ, վէ եախօտ պիր հաֆթա զար-
ֆընտա, քէյիինիզ էօլէ իսթէտի-
կինտէն, վուրուլուպ տիւտառէ օլ-
տուճուզ, վէ քէնտինիզէ աշըզ (ա-
ման) եաքտընըզ իտի . . .

— Նէֆրէթամի՛զ պիր եալան տըր
պու . . . — տէյի ճէվապ վիրտի մէր-
գումէ առէթա սէսի չէքիլէրէք :

— Աճէլէ իթմէյինիզ, պըրագը-
նըզ քի, քէնտի հիքեայէմէ տէ-
վամ իտէյիմ . . . — պիր կիճէ սիզ,
քէնտի օտանըզտա, մէրգում տէ-
լիզանլը իլէ պիրլիքտէ պուլուն-

մագտաւ իբէն, գօծանդդ իւսթէ կէտիկինտէն . . . կերչի պատապտտ քէնտինիզի սալիհէ չըգարմագ իսթէտիկինիդտէն, զէվալլը անլիգանլըբը ւպէն սէնի, հէր նասըլտա օլսա գուրթարըբը . . . » տէյի սէօզ վէրիպ ալտաթարագ, մէրգուժա խըրըբը սըֆաթընը կիտալտինիզ . . . մէրգուժա թուրթուլար, մահքէմէ հուգուրունա չըգարտըլար, մուհաքէմէ իթտիլէր, վէ կիճէլէյինէվտէն իչէրի կիբէրէք խըրսըզըլպա գալգըշմըշ աբը ճինայէթիյլէ մահքիւմ գըլարագ, օն սէնէ բրանկա պէնտ օլմասընա հիւքմ ու իլամ վիրտիլէր . . .

—Հիւքմ ու իլամ մը վիրտիլէր, —տէյի պաղըրտը էսթէտէն Գօրա, ա՛ պու պիր խայլինլիք տիր, պու պիր ալչագըրգ տըր:

Պանշ աբ Լասէնի եիւզիւնիւ պաշգա թարաֆա չէվիրտի:

—Եկէրչի հաքիւլէրէ, մէրգուժ իչին «պիսո՛ւչ տուր» տիմիշ օլսա իալինիզ, գուրթուլաճաղը աշիքետըր իտի,—տէտի ժան Ռընօ,—հալպու բի, մէկէրչի քէնտի մասուժմունու պիլէ աճըլմահըպտա թէլէֆինէ գալգըշան պիր գարրտան, քէնտի աշըգընը (աման) աճըերպ տա քիւրէքտէն գուրթարմագըլըլ տիւչիւնմէսի, պէքլէնէպիլի՛ր մի . . . —Էթիէն քէնտի մաշուգասընըն՝ սէօզիւնէ ինա նարագ էմնիյեթ իւզրէ պուլունմագ տա իտի, չիւնքի, մէրգուժէ, քէնտինի գուրթարմագըլըլ վատ իթտիքտէն պաշգա, հէմին տախի իթմիշ իտի . . . —անըն իչին, քէնտիտինի միւտաֆտա իտիպ տէ սալիհէ չըգարմագըլըլա չալըշմագ սըզըն, միւթթէհիմիկի գապուլ իթտի . . . —վէ պիր քէրրէ իլամը կիյիպ քիւրէկէ կիթտիքտէն սօնրա, ալթըրգ թէպրիյեթ յի զիւմէթ, թապիաթիյլէ միւմքին

տէկիլ իտի . . . —տայիմա մէրգուժէնին լութֆունա պէքլէմէքտէ իտի . . . —չիւնքի մէրգուժէերի, տայիմա սէվմէքտէ իտի . . . —պիր կիւն գուրթուլարագ, եինէ քէնտիտինէ մէթրէն իթմէքլիք էմէլինտէ իտի . . . Մէրգուժէնին քէնտիտինի ունուտաճաղընը, գաթան խաթըրնտան կէչիւրմէքտէ տէկիլ իտի . . . —մէրգուժ պունու կէօրիւպ, վէ քէնտիտինի գուրթարմաեա չալըշմագըլըլ չէօլլէ տուրսուն, հաթթա, պաշգալարընը սէվմէքտէ օլմասընա մէպինի, էլինտէն գուրթուլմուշ օլմասը էֆքետըլլա, մէմնուն տախի պուլունմասընը անլաաղըրնտան, վէ օն սէնէ քիւրէքտէ պէքլէմէ քիլկի տախի գաթան կէօզէ ալարթամաաղըրնտան, գօնթէս տը Լասէնի ալէյհինտէ լանէթլէր օգուեարագ, քէնտուր քէնտուլի թէլէֆ իթմիշ իտի:

Պանշ պունլարը իչիթտիկի կիպի տիզ իւզերինէ կէտի, վէ —աման, լուժֆ իտինիզ, ինայէթ իտինիզ . . . —տէտի քէմտի մէյեուսիյեթի իւզրէ:

Ժան Ռընօ տա թէքրտըն քէլամէ աղագ իլէ:

—Մէրգուժուն քէնտու նէֆտինէ գաստ իթմէսինտէ, եալընըզ պիր տաէմ հաղըր պուլունուպ կէօրմիւշ, էսասը մատտէեէ վագըֆ օլմուշ, վէ մէրգուժէտէն, տխըր ինթիպամ իթմէկէ եէմին իթմիշ իտի . . . —Օլտաէմ տէ, պէն քէնտիմ իտիմ, մատամ, վէ օլ ուզըրունուգտա, նահագգ եէրտէ էճէլէ գուրպան կիթմիշ օլան զէվալլը էթիէն Ռընօ տա, պէնիմ գարտաշըմ իտի . . .

29

—Սիզին գարտաշընը՞ղ մը իտի . . . մէրգուժ սիզին գարտաշընը՞ղ մը իտի . . . —տէտի գօնթէս Պանշ քէ-

քելեհերէք, վէ պիւյիւք պիւ թէ.
հա՞վիր իւզրէ աեազա գալգա.
րադ, —սիզ քի՞մսինիզ:

—Պէն, վէնսէնտէքի էպէ գա-
տընըն էսկի ամանը (աշըզ) ժան
Րընօնում, —տէյի ճէվապ վիրտի
մէրզում, —վէ իշթէ պէն ժան Րընօ
տա, պիր կիւն սիզէ գարշը չըգար.
մապըզ նիյեկթիյէ, մէրզում քէնտի
չօնուղունուղու, թէլէփտէն գուր-
թարմըճմ տըր. . . —Օ՞ֆ, շիմտի
պէն սիզէ էսրարը՛ր իֆշա իյէտիմ,
իսթէր իսէնիզ սիզ տէ կիտիպ պէնի
հիւքիւմէթէ խապէր վիրէպիւրսի-
նիզ, վէ պէն տէ ոլ վազքի, հա-
քիմէր հուզուրունտա ճէվապ վի-
րէրէք, —իշպու շան ու շէրէֆէ, վէ
պու աէվէթ ու իզ պալէ մալիքէ
պուլունմագ տէ օլան գարընըն, տաըլ
իսմի Պլանշ էրվիէօ օլուպ, վէ վազ-
թիյէ իրթիքեապը ճինայէթ պիր-
լէ, պիզգաթ քէնտի էվլատընք թէ-
լէֆ իթմէք իսթէմիշ տիր. . . պէն
պունուն իսպաթլընա գտաբըճմ. . .
—տէրիմ, էվվէթ, մատամ, իշթէ
պու պէօյէ տիր, էկէր ճէտարէ-
թինիզ վար իսէ, կիտիպ պէնի դամգ
իտինիզ. հալպու քի, շիմտիտէն
անը տախի սէօյէնէյիմ սիզէ քի,
էօյէ պիր դամմազըղա տախի ճէ-
սարէթ իտէմէնէճէքսինիզ տիր,
չիւնքի, պէն ալաք ինթիզ ամա գալ-
գըճըճմ տըր, վէ մութլագ տաա սի-
զին ճէզաեք սէզանըզը չէքտիրէ-
ճէկիմ տիր:

Պունուն իւզէրինէ, մատամ Պը-
լանշ, ժան Րընօնումն եիւզիւնէ պա-
գըպ, վէ տիւշարը հէյպէթ օլա-
րադ, կէրի կէրի չէքիւմէկէ պաշ-
լատը, վէ աեազտա տուրմաեա
տախի մէճալը դալմաարըղնտան,
կիտիպ սալսնուն տիվարընա տա-
եանտը:

Մէրզումէ նէ եաբաճապընը վէ

գանղի քէօչէնէ գաչաճաղընը շա-
չըրմագտա իտի. . .

Նիհայէթ, գաբուեա տօղրու
կիթտի, վէ մաքինավարի պիր հալ-
տէ օլտուղու թագտիրտէ, գաբու-
եա աշտը, վէ տիշարը չըգար:

—Կէրչի պիրատէրինիզին ինթի-
գամընը ալաթընը, —տէտի Դօրա:
իշթիմէքտէ օլտուղու էսրար իւզէ-
րինէ տիւշարը իէաճհիւպի ազիմ
օլտարագ, —լաքին, պու գարըտա
սիզին խաբապընըզը մուճիպ օլա.
պիլէճէք տիր. . .

Ժան Րընօ պաշընը սիլքտի:

—էֆէնտի, պէնիմ տաըլ իսմիմ
նէ ժան Րընօ տուր վէ նէտէ Մի-
շէլ Սէրվան տըր. . . —տէյի ճէվապ
վիրտի մէրզում, —օլ Տօրատօ իրլիք-
խանէսինտէն ֆիրտը իթմիշ օլան
տաէմ էօլմիշ տիր, վէ պէն իսէ
սիզին սայէնիզտէ Տօմէնիզօ Սէպալ-
լաեքմ, սիզին ազրապանըղաանըմ
. . . —հիշ պիր գօրգում եօզ տուր. . .
վէ մէրզումէտէ տիհանըն աշըպտա
քիմսէնէ պիր չէյ սէօյէնէմէնէ-
ճէք տիր. . .

Մատթ պէշրատտէլէրինտէ ժագ-
էրվիէօ կէտի, վէ Սէն-Տօմինիք
սօզաղընտա վագը մատամ Պլանշըն
խանէսինտէ նէ եաբաղընը, Լիօ-
նէլ Վարթընա նազլ իթտի:

Լիօնէլ տիյնէտի, վէ մէրզումուն
թուլթմուշ օլտուղու թարիպտէն, վէ
իսթիմալ իյլէմիշ պուլունտուղու լի-
տանտան մէմունն օլտարագ, մէր-
զումա:

—Պու ագշամ թատմը պուրատա
իթմէլի, վէ կիճէտէ պիզիվէ պիր-
լիքաէ Օբէրա թէտթրօսունա կէլ-
մէլիսինիզ, —գաթէն սիզին կէլէճէ-
կինիզի պիլաիկիմաէն, պիր լօճա
թուլթուրմուշում տուր:

Թատմ վագթիլնտէ, ժագ էրվիէօ,

Մարիյէ պիւյիւք իլթիֆաթլար ետա
մագտէ պուլունաու իսէ տէ , Մարի
իսէ , առա էհէմմիյեթ վիրմէտի :

Մէրգումէ գըզ, քէնտի հէմշիրէսի
Գօրանքն, նիյեթի իսէֆիհէսինի
պիլմէքտէ օլտուգտան պաշգա, էօյ-
լէ թանըմատըզը պիր ատէմ իլէ ի-
սէ մէյլ ու մուհապպէթ իւզրէ պու-
լունմազլըդատա , գաթան մէյեալ
պուլունմագտա տէկիլ իտի :

Մէրգումէ, Լէօթօլ իչին պիր գաշ
կիւնտէն պէլու Փարիստէ տէկիլ
տիր իթիգատընտա պուլունտու-
ղունտան , մէրգում հագդընտա
հիչ պիր թէհլիքէ տաթի կէօրմէք-
տէ տէկիլ իտի :

Վէ պու գատար գալպ րահաթ-
լըզը տա, քէնտիսի իչին քեաֆի սա-
եքլաղընտան , էլպիսէլէրինի տէ-
կիլթիրէրէք , Օթէրաեա կիթմէք-
լիկէ հագըրլանմադտա իտի :

Լէօթօլա, կէլինտիքտէ , տիլտա-
տէսի պուլունտուղու Մարինին լա-
գըրտընտա իթաաթ իտէրէք , Ա.
կարըն, տէրունինտէ պանգա պիլէ-
թի պուլունմագտէ օլտուղու հալ-
տէ , բօսթաեա պըրագմըջ օլտու-
ղու մէքթուպու կիտիպ ալմըջ իտի :

Մէրգում, մէքթէպ թալէպէսի
օլմաթը ճիհէթլէ , պուլունտուղու
մահէլլէտէ ուֆագ թէֆէք պօրճ-
լարը պուլունտուղունտան, վէ մէզ-
քիւր պօրճլարընտա վիրմէքտիլին
կիթմէք իսթէմէտիկինտէն , հալիլի
պիր գաշ կիւն կէշմիլ իտի իսէ տէ,
օ ագչամ կիթմէք իւզրէ , Հապըր
սթասիօնունտան , սաաթ օն պու-
լուգտա չըգաճագ օլան թրէն իչին
հագըրլանմադտա իտի :

Սաաթ տօգուզ րատտէլէրինտէ ,
չանթաընը էլինէ ալարադ տիշարը
չըգտը , վէ թամամ պիր արապա
չաղըրմադ իւզրէ իքէն, գաբուճու-
սու գարչըսընա չըգտը , վէ ,

—Էֆէնտի, շու մէքթուպ սիգէ
տիր...տէտի...շիմտի բօսթաճը կէ-
թիրտի . . .

Հալպու քի մէզքիւր մէքթուպ ,
թա էօլլէտէն սօնրա սաաթ տէօրթ-
տէն պէրու օրաաա պէրլէմէքտէ
իտի :

Լէօթօլ մէքթուպու ալար, վէ իւ-
զէրինտէքի եազըեա տիգ գաթ ի-
տիպ , քիմին եազըսը օլտուղունու
թանըհամատըղընտան , սախթէ օլ-
մաթը շիւպհէսինէ դահիպ օլտու :

Վէ գաբուճունուն օտաթընըն կազը
ըչըզը էօնիւնէ կիտէրէք , մէքքիւր
մէքթուպու ալար, վէ շու աթի-
տէքի սուրէթտէ օգուճու :

« Միւսիւ ,

« Իքի չըգտան պիրի .

« Սիգ, եա մատմօագէլ Մարի վարթընա
օլան մուհապպէթինիգտէն, վէ մէրգումէ
իլէ ագտը իզտիվաճ իլլէեհէրէք , « Երվէ-
թինէ տէ գալուշմագ նիյեթիինիգտէն վազ
կէշմիլ օլմալլընըզ տըր , վէ տէ եաթօտ
րէտտ օլունմուշսունուգ տուր :

« Էկէր հիւանի ըիզանըզ իլէ վազ կէշ-
միլ իսէնիգ, սիգէ հիչ պիր տէեհէճէկիմ
եօզ տուր :

« Նօգ, էկէրչի ըտտ օլունմուշ իսէնիգ,
րագըրիպինիգ պուլունուպտա , մատմագէլ
Մարի թարաֆընտան հիւանի իլթիֆաթա
նալիլ օլան, վէ Լիօնէլին տէ հիմաեհսիլ-
լէ մէրգումէնին զէվճի օլմագլըգ արղու-
սունտա կէզէն զաթըն իսմի ժագ էր-
վիէօ օլտուղունու, վէ տիւկիւնիւնտէ եա-
զընտա վուգու պուլունագընը , խապէր
վիրիւրիմ . . .

« Հէր նէ տաթի օլտա, պու սէվտաաան
վաղ կէշմէնիգ իլէ բէք իյի եարմըլընըզ
տըր , չիւնքի, ժագ էրվիէօ զաեթ իլըրս-
լը պիր աաաա օլուպ , չարուգ գապսը-
տըղը կիպի , գալղատան տա աալա գօրգ-
մագ . . .

« Պու հալտէ կէրի չէքիլմէքիլք, է'ն զի-
եաաա ագըլլըլըգ օլտուղունտան , պու

եօլտա պիր խաթթը հարեքեթի թէրհիհ
իթմիլ պուլունտուղունտան տօլաեը, սի-
զի թէպրիք խտերիմ. տիւնեատա տիւ-
վէլլօտա եարալանդպտա, սըհհէթիհի վէ
պէլքի տէ էօմրիւնիւ զայպ իթմէք կիպի
ճան սըզընը շէյ օլամաղ. . . :

« Պինաէն ալէյհ, էմրի պասիրէթէ բի-
այէթ իյլէմիշ օլմանըզտան տօլաեը, սիզի
թէպրիք խտերիմ. . . :

« Թանճապըլընը, ֆագաթ իշէ
դաւիլադը— օլան պիւնիս »

Ձէյլ-Լիօնէլ իլէ մէրգուսուն իւշ եէ-
կէնէրի, վէ Մարի վարթընըն նիշանը-
սը, պու ազշամ Օբէրա թէաթրօսունա կի-
տէճէքլէր, վէ թէաթրօսուն քլմէր տի-
րէքլէրի արասրնտա պուլունտան լօճալար-
տան պիրիտէ օթուրաճաղար տըր :

« Ուր ունէջի ախաշ լէլա՝ լւէջէ : »

Լէօբօլ մէզքիւր իմզասըզ մէքթու
պու օգուտու գտա (Գօրա սէօյլէմիշ,
վէ Ժագ էրվիէօ տախի գալէմի ալմըշ
իտի), պիւլիւն պիւլիւն բէնկի աթ
աըզընտան, մէրգուսուն լէհճէսինի
գարուճու կէօրտիւկիւ ճիհէթլէ,
թէաճնիւպի ազիմլէ պաղբորադ,

— էֆէնտի, նէ՞ վար տըր, եօգ-
ուա ֆէնա պիր խապէր մի ալտը-
նըզ. . . — տէտի, — գանն իտէրսին քի,
տամարլարընըզտա գանընըզ գու-
րուեարադ, պիր աղբը քէյֆսիդ-
լիկէ միւպթէլա օլմագտասընըզ. . . :

Լէօբօլ պաշընը սիլքէրէք, շէօյլէ
պիր քէնտիսինի թօբլաաը, վէ, — հիշ
պիր շէյ եօգ տուր. . . . Իւզերիմտէ
էօյլէ պիր սէրսէմիլք արիլ օլտու. . . —
տէյի ճէվապ վիրտի :

Պատէհու մէրգուս մէզքիւր խէլէ-
ճանը գալպէ զալէպէ իթմէքիկէ
չալըշարադ, եօգարուեա եինէ քէն
տիօտասընա չըգտը, չանթասընը պիր
թարաֆա աթաը, եօլնուլուզ շաբ-
գասընը թէրք իլէ, պաշընա ատէ-
թա պիր շարգա գօյտու, թէքրա-
րէն աշաղը ինտի, տիշարը չըգտը,

վէ պիր արապա թութուս իսէ տէ,
չըմէնտըֆէր մէրքէզինէ կիթմէեիպ,
իլլա տօղրու Օբէրա թէաթրօսունա
կիթտի :

Մէզքիւր թէաթրօտա կիտիպ
գարանլըքճա պիր քէօշէտէ օթուր-
տու, վէ կէօզլէրինի լօճալարա կէզ-
տիրտիկինտէ, իլքնազարտա թաւ-
դան Գըշլըր կէօրտիւ :

Մէրգուսէլէր լօճանքն էօն թա-
րաֆրնտա օթուրմագտա օլուպ, վէ
Լիօնէլ վարթըն իլէ Ժագ էրվիէօ
իսէ կէրիտէ օթուրմագտա իտիլէր :

Ժագ էրվիէօ աշըգանէ պիր թարգ
իւզրէ, Մարիյէ տօղրու էկիլէրէք,
պիր սուրէթի մուզաֆֆլրանէտէ
օլտուղու հալտէ, մէրգուսէ իլէ եա-
վաշճաճըզ գօնուշմագ իւզրէ պու-
լունմագտա իտի :

Աճապա մէրգուս, Մարիյէ նէ՞
սէօյլէմէքտէ իտի, — Լէօբօլուն շիւբ-
հէսինէ նէզարէն, շիւբհէսիլ օլա-
րագ, մէյլ ու մուհապպէթէ տա-
յիր լազբըտըլար իթմէքաէ իտի :
Ջիւնքի, մէրգուսուն շիւբհէսի-
նէ թագվիյեթ վիրիճի օլան իս-
պաթտա շու իտի քի, Մարի, մէր-
գուսուն լազբըտըլարընը, ալլա պիր
էսէրի հիտաէթ իպրազ իթմէքսի-
զին տիյնէմէքտէ իտի : — Վէ հաթ-
թա, պիր տրալըզ, Ժագ էրվիէօ
պիր տէմէթի շիշէք ալարագ, քէն-
տիտի գօզլատըզտան սօնրա, մէր-
գուսէեէ թագտիմ իթմէքտէ իտի :

Լէօբօլ պու հալի կէօրիւնճէ, օլ
մէրթէպէ գըսգանտը վէ զադապա
կէլտի քի, հէման գօշուպ եօգարը
կիտէրէք, լօճաեը աշմագ, իշէրի
կիրմէք, վէ քէնտի կէօզլէրի էօ-
նիւնտէ, քէնտի սէվկիւլիւտիւ պու-
լունտան Մարի իլէ աշգպաղբա
չըգմասընտան տօլաեը, մէրգուս
իլէ շաթըշմագլըը իսթէտի իսէտէ,
միւլահագասընա էլ վիրմէտիկինտէն,

թերքի նիւթէթ իյլէտի :

Խալգ նէզտինտէ , էօյլէ պիր ըէ-
զալէթ չըգարմազլըգտա , հիչ պիր
մանէա , վէ հիչ պիր ֆայիտէ կէօր-
մէքտէ տէկիլ իտի :

Պունտանտա գաթինազար , հիտ-
տէթի պէլասընը , պիզզաթ քէն-
տիսի չէքմիչ օլաճադ իտի , չէօյլէ
քի , պիթթապի իչ հիւքիւմէթէ
տիւչէճէք , վէ ճէզաեա չարբըլա-
ճադ իտի . . :

Մէրգուճ պաշընը պիր թարաֆա
էյմիչ օլտուղու հալտէ , թէաթրօ-
տան տիշարը չըգտը , վէ նէ եարա-
ճաղընը շաշըրմազտա իտի , չիւնքի ,
պիր տիւրլիւ կէօրտիւկիւնէ ինան-
մադ իսթէմէմէքտէ իտի իսէ տէ ,
չիֆայիտէ քի , քէնտի կէօլէրի
իլէտէ կէօրմիւչ իտի ,

Մէրգուճ պիր աչըգ արապաեա
պինտի :

—Նէ՞րէեէ կիտէճէկիզ , էֆէն-
տի . . . —տէյլ սիւալ իթտի արա-
պաճը :

—Սէնթ—Ուէն քէօյլիւնէ . . . —տէ-
տի մէրգուճ :

—Սէնթ—Ուէն քէօյլիւնէ՝ մի կի
տէճէկիզ , չիմտի օլ թարաֆլարտա
քիմսէլէր պուլունմազ . . . —Փարիսին
խարիճինտէ տիր , պէօյլէ կիճ պիր
վազըթտա , տօղրուսու , պէն թա
օրալարա գաատար կիթմէք իսթէմէմ ,
վէ սիզինտէ նիզամէն պէնի իճպա-
րա հազգընըղ օլամազ . . :

—Մահէլլի մէզպուրէ պէնի պը-
րազմազ իչին , նէ՞ իսթէրսին , սէն
անը սէօյլէ պանա . . :

—Եիկիրմի պէշ ֆրանգ . . .

—Իչթէ սանա եիկիրմի պէշ ֆը
րանգ . . .

—Հա՛յտէ թօռունում . . . —տէտի
արապաճը քէնտի աթընա :

Արատան պիր սաաթ կէչտիքտէ ,
եանի սաաթ օնպիր պուշուգտա ,

Լէօթօլ մահէլլի մէզպուրա վասըլ
օլտու , վէ արապատան աշաղը ինտի
իսէտէ , գարունուն չընղըրաղընը
չէքմէյիպ , իլլա իքի տէֆա գաթէն
կիրմիչ պուլունտուղու հէնտէգ թա-
րաֆընտան աշարազ , բարգտան ի-
չէրի կիրտի :

Պաղչէպանըն պուլունմազտէ օլ-
տուղու տաթիրէտէն ճիւղիճէ եի-
րազտա պիր գօղուչ պուլունմազ-
տէ օլուպ , վէ մէզքիւր գօղուչուն
աթընտա իսէ , հէր նէվի պաղչէ-
պան ալէթլէրի իլէ , աղաճլարը պու-
տամազ իչին իսթիմալ օլունուր ճէ-
օիմ մէրտիվէնլէր պուլունմազտէ
օլմասընա տիգզաթ իյլէմիչ իտի :

Մէզքիւր մէրտիվէնլէրտէն պիր
թանէ էն ուղուն վէ էն զինտաէ
խաֆիֆ օլանընը սէչիպ էքսէրտէն
չըգարտը , վէ էպնիյէնին թա ու-
ճունտա պուլունտան չիչէքլիքլէր ար-
գասընտա սազլաեարազ , պէքլէմէ-
կէ պաշատը :

Սաաթ եարը կիճէեի պիր չէյ-
րէք կէչտիքտէ , պաղչէ գարունուն-
նուն աչըլտըղընը , վէ Լիօնէլին ա-
րապալարընըն , կէլիպ քէօյլիւն
գարունու էօնիւնէ տաեանտըղլա-
րընը իչիթտի :

Լիօնէլ իլէ իւչնէֆէր կէնճ գըզլար
արապատան աշաղը ինէրէք , տա-
յիրէտէն իչէրի կիրտիլէր , վէ ա-
րապ խշտմէթ քեարլար տաթի , գա-
բուլարը գաբաեը վիրտիլէր :

Հալա պուլունթուլ օլտուղուն-
տան , օրթալըգ բէք գարունըգ իտի :

Լէօթօլ , էպնիյէնին անը ճիհէ-
թինտէ պուլունտան բէնճիրէլէրտէն
իչէրուտէ բըբգ պուլունտուղուն ան-
լատը :

Եարըմ սաաթ գատար պէքլէտի :

Մէզքիւր բէնճիրէլէրտէն բըբգ-
լար , պիրպիրի արգասընտան ղայպ
օլտուլար , —Ֆազաթ , Մարինին օ-

տասընտաս քի ընդդ, հալէա կէօրիւնս մէքտէ իտի :

Լէօթօլ մէրտիվէնի գուրտու, վէ եօգարը չըգտը :

Մարի, օլ հէնկեամտէ, էրպիսէ. սինի չըգարտարագ, պիր կիճէլիք կէօմէկի կիյինմիշ, վէ մուժարըտա սէօնտիւրէրէք, եալընըգ պիր կի. ճէ դանտիլի եազմըշ, վէ պիր խա. չիուլթիւն թասվիրի նէգտինտէ տիղ իւղէրինէ կէլէրէք, Լէօթօլուն քիւլ. լի թէհլիքէ վէ խաթարտան գուր. թուլմասընը, վէ Գօրանըն գալպինտէ մէրգուժ հազգընտա լուծֆ ու մէր. համէթ հասըլ օլմասընը, Ալլահ. տան խաթիրհամ իլլէմէքտէ իտի,

Մէրգուժմէ, պու տուտաը օրթա. ոքնտա, պիրտէն պիրէ տիւչարը հէյպէթ օլտու :

Չիւնքի, քէնտույէ մաալիւմ օ. լան պիր թարգ իւղրէ, բէնճիրէսի ճամընա վուրուլմագտա օլտուղու. նու իշիթտի :

Մէրգուժմէ էյիմ պէյլիմ օլարագ տեաղա գալգտը :

Բէնճիրէսէ թէքրարէն վուրուլ. տուղունու իշիթտի

Մարի, կէրչի, էվվէլ էմիրտէ, գօրղ ուսունտան գաչմագ նիյեթ. թինտէ պուլունտու իսէտէ, խաթ. րընա հէյպէթմիւղ պիր շէյ կէլ. տիկինտէն, գաչմաեւըպ տուրտու :

Պէօլլէ պիր կիճ վագըթտա պու. լուտա կէլմիշ օլան, մուլթազա Լէ. օթօլ օլմալը տըր, պաշգա քիմ օլա. պիլիր տէյի տիւչիւնտիւ, -էվվէթ պու մէրթէպէ էմրի պասիրէթէ գարըք պուլունանպիր քիւթաթալըղը, անճագ մէրգուժ եաբապիլիր, - տէտի մէրգուժմէ քէնտու քէնտույէ :

Տիթրէսէրէք բէնճիրէնին էօնիւ. նէ կիթտի, վէ տիչարբըր տիյնէտի :

Չայիֆ պիր սէս իլէ տիչարտան պիրինին,

—էվվէթ, պէն իմ, պէն քէնտիմիմ . . . —տիմէքտէ օլմասընը իշիթտի :

Մարի էլլէրի տիթրէմէքտէ օլ. տուղու հալտէ, բէնճիրէսի աչար :

Լէօթօլ ուսուլ իլէ աշրպ օտատան իշէրի կիրտի :

—Եինէ՞ մի սիղսինիզ . . . —տէտի Մարի քէքէլէսէրէք, վէ քէտէր. նաք պիր սիթէմ իւղրէ սէօլլէսէ. րէք . . . —տիմէք տիր քի, սիղ երնէ պանա իթաաթ իթմէտինիզ, վէ տիմէք տիր քի, երնէ քէնտի վա. տինիզի բալիմալ իլլէտինիզ, նիհա. յէթ կիթմէտինիզ, էօլլէ՞ մի, -լա քին, ֆէնա եաբտընըգ :

—էվվէթ, հէմ կիթմէյիպ գալ. տըմ, վէ հէմտէ էօլլէ եաբմագլը. դըմա իյի՞ եաբտըմ, -տէյի ճէվապ վիրտի մէրգուժ էլէմնաք պիր սէօլ. լէյիշ իլէ, -պէն չիմտի Օբէրաաան կէլմէքտէյիմ, -վէ սիղին նիյեթթի ճէտիտէնիզէ վագըֆ պուլունմագ. տանըմ . . . վէ կէլիշիմտէն մագսէ. տիմտէ, սիղի թէպլիք իլէ պէրա. պէր, ժագ էրվիէօ իլէ իճրա իտի. լէճէք օլան աղտը նիքեահընըղըն եէվմի մուգարրէրինի անլամագտըր :

—Լէօթօլ . . . Լէօթօլ . . . —տէտի Մարի էլլէրինի պիրպիրինէ գալուշ. տուրարագ, -քի՞մ սէօլլէտի պու. նու սիղէ :

—Անըն սիղճէ պիր լիւղունու եօ՞գ տուր, -սիղէ էլլէմ օլան շէյ, եա. լընըգ շու տուր քի, պէնիմ խա. պէրտար պուլունմագտա օլտուղու. մու պիլէսինիզ . . . -չիմտի, սիղ շու պէնիմ սիւալիմին ճէվապընը վիրի. նիզ . . .

—Աման եա Բէպպիմ, նէ՞ ճէ. վապ վիրէյիմ . . . իշթէ սիղէ եէմին իտէրիմ քի . . .

—Եէմին իթմէքիկէ հիշ իհթիյաճ եօգտուր, -տէտի Լէօթօլ, -քեաֆի տիր աթթըգ սէօլլէտիկինիզ եալան :

լար, վէ ետառըղընըզ միւրայիլիք-
լէր, - մէկէրչի սիգ, հալէա պէնի
ալտաթապիլմէքլիք էմէլ ու իթի-
գատընտամը պուլունմագտասընըզ
- պէն սիգին մէյլ ու մուհապպէ-
թինիգէ իւանտըմ, վէ սիգ իսէ պէ-
նի ալտաթտընըզ... պէն սիգին լա-
գըրտընբգա իթիմատ իթտիմ, վէ
սիգ պանա եալան սէօյլէտինիգ... -
հագգըմտա, պէնի գօրգուլթմագի-
չին սէօյլէմէքտէ օլտուղունուգթէհ-
լիքէլէրին քեաֆֆէսի տախի, եա-
լանտան իպարէթ շէյլէր իմիչլէր... -
օլ, ֆամիլեանա պիր էսրար իսմի
վիրտիկիմիգ շէյ տախի, պօլլագըր-
տըտան իպարէթ իմիչ, -վէ կիւեա
պէնի սէվտիկինիգտէն նաչի, ֆարի-
սի թէրք իլէ կիթմէքլիկիմէ տայիր
վիրտիկինիգ նասիհաթլարըն քեաֆ-
ֆէսի տախի, եալանտան իպարէթ
շէյլէր իմիչլէր... -վէ պէն իսէ լիէ-
վէքէլլի օլուպ, վէ աչգ ու սէվտա
պուտալաաը օլտուղունմտան, սէօյ-
լէտիքլէրինիգ ալէյհինտէ շիւբհէ
իթմէքսիգին ինանմագտա իտիմ...
էվիլէթ, հաթթա, օլէ օլմիւշ բէտէր
ու վալիտէնիգ մէզարարբը իւղէրինէ
իթտիկինիգ եէմիլէր պիլէ վահի
իմիչլէր, քեաֆֆէսի տախի, պէնի
ալտաթմագ իչին թէրթիպ օլուն-
մուշ շէյլէր իմիչլէր, -եա՛գըգ պա-
նա քի ալտանմագտա իտիմ, տի-
վանէ իտիմ, էվիլէթ, պէն պիր տի-
վանէ իտիմ, վէ սիգտէ պէնիմ պու-
սաֆտէրունյուղունու կէօրտիւքճէ,
հալլիլէ կիւլմէքտէ իմիչսինիգ տիր
... հալպու քի, արթըգ շիմտի ագ-
լըմ պաշըմա կէլմիշ տիր, արթըգ օլ
տիվանէլիք իլլէթիմ կէչմիշ տիր, -
չիւնքի, կէօղէրիմ իլէ կէօրմիւշ վէ
անլամըշմ տըր, արթըգ ալտան-
մագըլըղա պիրմահէլլգալմամըշտըր

Մարի պունլարը բէք մաղմուս վէ
բէք միւքէտտէր պիր հալտէ, սիւ-

քիւթ իւզրէ, տիյնէմէքտի իտի :

—Եա՛, տիմէք տիք քի, սիգին
գիւլմիւնիւզճէ պէն, -տէյի ճէ-
վապ վիրտի մէրգուլմէ ճիւղի վա-
գըթ սիւքիւթ իւզրէ տուրտուգ-
տան սօնրա, ըչգըրըգտան պօղգու-
լուպ կէօղտաշլարը աէօքէրէք-սիգէ
գարշը պիր գօմէտեա օեուունու օյ-
նաեարագ, սուլի իսթիմալէ գալ-
գըշմըշ, սիգին իլէ էյլէնմէկէ չը-
գըշմըշ, վէ սիգին տէրտ ու էլէմի-
նիգտէն սէֆաեապ օլմագտա պու-
լունմուշումտուր... էօյլէ՞ մի, -տի-
մէք տիր քի, պէնիմ պունճա ուղ-
րաշմալարըմ... պէնիմ պունճա ֆէր-
ետ ու ֆիղանլարըմ վէ կէօղ եաշ-
լարըմ... պունճա ըէճա ու նիեաղ-
լարըմ... վէ պունճա ճէֆա ու իգ-
թիլրապլարըմ... քեաֆֆէթէն, մահ-
գա սիգէ եալան սէօյլէլիպ սիգի ալ-
տաթմագըլըգ նիյեթիմ ու մագսէտինէ
մէպնի իմիչլէր, էօյլէ՞ մի, -վէ տի-
մէք տիր քի, հէյվահ, պէնիմ սի-
գէ, պուրաեը թէրք իլէ կիթմէլի-
սինիգ տիյէրէք, տիւշար օլաճաղը-
նըգ պիր թէհլիքէտէն տօլաեը գօր-
գուլար վիրմէքլիկիմ, անճագ պիր
գօմէտեա օեուունունտան իպարէթ
իմիչլէր... էօյլէ՞ մի, -պէնիմ, կիճէ-
լէրի, նիչէ սաաթլարճա, պէնի պու-
մէյլ ու մուհապպէթ նար ու ճէ-
ֆասընտան ինայէթ պուեուրուպտա
գուրթարսըն տէյի, Ալլահա իթտի-
կիմ ըէճալար, տիմէք տիր քի, հէմ
Ալլահը վէ հէմտէ քէնտիմի ալտաթ-
մագ իչին իմիչլէր... էօյլէ՞ մի, վէ
նիհայէթ, հէլէ համտ օլսուն քի,
քէնտի էօմիլմիւ տախի թէհլիքէ-
եէ գօեարագ, վէ հէր նէվի ֆէ-
տաքեարըղը կէօղէ ալարագ, պա-
շընըգտա տէօնմէքտէ պուլունան
պիր ֆէլաքէթ չարսընըն տէվրա-
նը մէննինէ մուվաֆֆագ օլապիլ-
մէքլիք էմէլինտէ պուլունմագտա

իբէն, պիրտէ պունլարըն քեաֆֆէ-
սինէ տախի մուգապիլ օլարադ, սիզին
թարաֆընըդտան զուհուրա կէլմիշ օ-
լան պուհիտտէթ ունէֆրէթի կէօր-
մէքիկէ, վէ մէգքիւր հիտտէթ ու-
նէֆրէթինտէ սէմէրէսի պուլունան
շու, — սիշ պան, հէր Վաթէն Եալան սէօյ
լէֆիէն: Սիշ պէնի հէր Վաթէն Եալան
նըշ, Վէ, — արմէֆ սիշն հիշ պէր լաթէ-
րէնըշ Եանմէմէմադլադ րըշ, քէլամլա-
րընը իշիթմէքիլ ք պէտպալթիլըլը-
նա նալիլ օլմուշումտուր. — Օֆ, ա-
ման եա Րէպպիմ, աման եա Րէպ-
պիմ, մէկէրչի պունա, պիր ինսանըն
գալպի թէհամմիլ իտէպիլի՞ր մի...
Պիչարէ գըզ պունլարը սէօյլէտի-
կիլլէ պէրապէր, օլ ուֆաճըզ ուֆա-
ճըզ էլլէրիլլէ երւզլէրինի գաբա-
եարադ, վէ գարի գարի աղլաեըպ
ըշըրարադ, կէօզ եաշլարը տէօթ-
մէկէ պաշլատը:

30

— Լաքին, իյի եա, օլ ագտընի.
քեահ մատտէսինէ՞ նէ տիյէլիմ...
էվլէթ, օլ ագտընի քեահ՝ մատ-
տէսինէ նէ տիեէլիմ... — տէտի Լէ-
օթօլ ճիւզիճէ սիւքիւթտէն սօնրա
քէքէլէեէրէք, — մէգքիւր ագտընի.
քեահ խոսոսունանա՞ նէ տիեէլէք-
սինիզ տիր...:

Մարի նիմ մէրթէպէ պաշընը եօ-
գարը գալտըրարադ, վէ աղլամա-
սընա տէվլամ իտէրէք, — արթըզ սի-
զէ պիր ճէվապ վիրմէք իսթէմէեէ-
ճէկիմ տիր... չիւնքի սիզ, պէնիմ
սէօյլէտիքլէրիմէ ինսանադ իսթէմէ.
եօրսունուզ, չիւնքի, պէն պիր եա-
լանճը՝ իմիշիմ տիր...:

— Ա՛հ, Մարի՛, Մարի՛, սէօյլէ-
յինիզ, սէօյլէյինիզ, ինանըրըմ սի-
զին սէօյլէտիկինիզէ, — տէտի Լէօթօլ
մէրսունմէնին էլլէրինի թութարադ, —

սիզին հէր պիր լազըրտընըզա իթի-
մատ իտէրիմ, ֆազաթ, սիզէ սալթ
յունու ըէճա իտէրիմքի, էօյլէ պիր
թազըմ, իւսթիւ գաբալը գաբալը,
էսրար նէվինանէն շէյլէր սէօյլէմէ-
յինիզ... իլլա, աշըզ տան աշըզա,
տօղրուեու սէօյլէյինիզ...:

— Տօղրուեումու սէօյլէեէեիմ... —
պէն զաթէն սիզէ աօղրու սէօյլէ-
միշիմ տիր... հալպու քի սիզ պա-
նա պիր եալանճը նազարըյլա պագ-
մագտասընը...:

— Մէկէրչի սիզ, Լիօնէլ Վարթը-
նըն, սիզի, Ժագ էրվիէօլլէ էվլէն-
տիրէճէկինտէն, պիսապէ՞ր մի պու-
լունմագտա իտինիզ...:

— Խալը, պիսապէր պունլունմագ-
տա օլմաեըպ, իլլա պիլմէքտէ ի-
տիմ...:

— Վէ տիմէք տիր քի, սիզ պու-
նու պէնտէն, չիմտիյէ գատար սէթը
իլլէմէքտէ իտինիզ... էօյլէ՞մի:

— Էվլէթ, պու եօլտա ֆէնալըզ-
լարըն էօնիւնիւ ալմագ նիյեէթիլլէ,
սէթը իլլէմէքտէ իտիմ... — չիւնքի
սիզէ սէօյլէտիկիմ թագտիրտէ, պու-
րաեը թէրք իտիպտէ կիթմէեէճէ-
կինիզի, բէք ալէա պիլմէքտէ ի-
տիմ...:

— Եա՛, էօյլէ՞ մի, վէ տիմէք տիր-
քի սիզ, մէրգում՝ տէլիգանլը իլլէ
էվլէնէճէք իտինիզ, էօյլէ տէկիլ մի
... — տէտի եիւքսէքսէս իլլէ Լէօթօլ
հիտտէթինտէն աթէշ քէսիլէրէք:

— Օֆ, — տէյի պաղըրտը, պիչարէ
չօճուզ տիւչարը մէյեուսիյեէթ օ-
լուպ վէ գօլլարընը սինէսինէ գա-
վուշտուրարադ. — սիզ բէք ալէա պի-
լիրսինիզ քի, պէն սիզի ճանտան սէվ-
մէքտէեիմ... վէ հիշ պիր վագըթտա
սիզտէն պաշգա հիշ պիր ատէմ իլլէ
էվլէնմէեէճէկիմ հագգընտա, բէ-
տէր ու վալիտէմին մէզարլարը իս-
մինէ օլարադ, եէմին տախի իթմիշիմ

տիր... իմտի, պու պէօյլէ օյտու-
ղու թագաորտէ տախի, պիր տէ
գալգրպտա, մէրգում իլէ էվէնէ-
նէքմիյիմ տէյի սիւալ իթմէքիկի
նայիլ կէօրմէքտէսինիզ... — ար
թրգ պէնիմ իչին, թարաֆրնրդտան
ղուհուրա կէլմիշ, պուհտտն տա
պիւյիք պիր հաղարէթ օլւամագ...

— Խէթա իթտիմ, էվէլթ, պէն
քէնտիմ տախի իթիւրաֆ իտէրիմ քի,
խէթա իթտիմ, — աէտի Լէօրօյ ա
թէչի պիր սէօյլէյիչ իլէ, — լաթին,
մէկէրչի գապահաթ պէնտէմի տիր,
մէկէրչի, պիր տաւամլն աղլր պա-
չէնտան կիտէր, նէ եարաճողընը
չաչըրր, վէ սահիհի եալանտան
ֆարգ իաէմէղ պիր հալէ տիչար
օլուր իսէ, գապահաթլր սաեքլա-
պիլիք մի... Մարի, պէն տէլի տի-
վանէ օլաճաղթմ... շու հալիմէ մէր-
համէթ իլլէնիիզ... Պաւ պապտէ
կէչմէքտէ օլան հալլեր վէ վաղ տա-
լար հէր նէ իսէլէր, րէճա իտէրիմ,
սէօյլէ լինիզ, պանա սէօյլէ լինիզ...

— Ջաթէն սիզէ պիտտէ ֆաթ սէօյ-
լէմիշ վէ անլաթմըչրմ տրր, — աէտի
մէրգումէ կէնճ գրգ քէլէլէհէրէք,
— արթրգ օնտան զիեաւտէ պիր շէյ
սէօյլէնէմէմ... — Պէն սիզի պու-
րատան ուգաղլանտրրմագ նիյնէ-
թիլլէ, էլիմաէն հէր նէ քի կէլէպի-
լիք իաի իսէ եաբարմ, իճրա իթ-
տիմ, հալպու քի սիզ պանա իթա-
աթ իթմէտլինիզ... — արթլըղ պուհ-
տան պէօյլէ, իթհի եէրտէ չալր-
չըպ ուղլաշամամ... — գաթէլիմիզ
հէր նէ իսէ, վարալն էօյլէ օլուր
... — Իթիմիզ տախի քէնտի հէլա-
քիմիզի, պիզպիթ քէնտիմիզ տա-
վէթ իթմիշ օլալլմ...

— Իէք ալէա, Մարի, իլգահա-
թա տալլի հիչ պիր շէյ սէօյլէմէ-
նիլիզ, օնա տախի րաղի օլալլում,
ֆաղաթ, սիզտէն եալլընըղ պիր շէյ

թալէպ իտէրէք իլթիֆա իտէրիմ,
եանի տիմէք իսթէրիմ քի, պարի
հիչ տէկիլ իսէ, ֆաղ էրվիէօեիւ
սէվմէնէնէկինիզէ պիր եէմին ի-
տէրմիսինիզ...

— Մէկէրչի պէն սիզտէն պաշգա
պիրինի սէվէպիլթիմիլիմ...

— Տիմէք տիր քի, օյ պապտէ
սիզ պիր մէճպուրիլիլթ թալլըն-
տա պուլունմագ տաքնրղ, վէ տի-
մէք տիր քի, օյ պէնիմ րաղլիպիմ
օլան առէմ, պէնիմ իլգալ ու սէ-
առէթիմի զապ ու գապիմագ ալ-
գըշմըշ օլմալրտըր, — մաւամքի պու-
խուսուստա սիւքիւլթի իսթիկաւր
իլէ, հիչ պիր շէյ սէօյլէմէօրսու-
նուզ... տիմէք տիր քի, էօյլէ օյ-
մաւըտա սահիհ տիր... վէ, ահ տիմէք
տիր քի, պէնիմ իչին, մէրգումաւ
էօլտիւրիւ օրթմտան գալալթրմագ-
լըղտան պաշգա հիչ պիր չարէ
պուլունմագ տա տէկիլ տիր...

— Օ՜ֆ, խալր... խալր... սա-
ղըն էօյլէ պիր շէնէ գալգըշմաւա-
սընրղ... — աէյի պաղըրտը Մարի
թալիֆտէն խալիճ սուրէթաէ տիւ-
չարը հէյպէթ օլալագ, վէ Լէօրօյ-
լուն պոյնունա սարըլարագ, — իչիմէ
սիզէ իէնպիհ իտիեօրում, սաղըն
մէրգում իլէ գալղանա չըգըշմա-
եաւընրղ... տաղըն վաւաշմանա-
սընրղ... զիրա, մէրգում սիզիէօլ-
տիւրիւր, պիլմիշ օլաւընրղ...

— Խալր, եաճալթագա պէն ու-
նը թէլէֆ իթմէլիլիմ... — աէտի
թէքրարէն Լէօրօյ, — վէ եախօտ
մէրգում պէնի էօլտիւրմէլի տիր,
պաշգա տիւրլիւ օլամագ, պէն պու-
տէրտէ տրթրգ իթհամմիլ իաիպ
տաեանամամ...

Մարի պուհա գարչըրըղ ճէվապ
վիրէրէք նիեաղ ու րէճալար իթ-
մէքիք իւզրէ պուլունտու իսէ տէ,
վաղըթ միւսաւատէ իթմէտի, շիւն-

քի, օլ լահադատէ օտա գաբուսու
տուր վուրուրու :

Մէրգուճենին ընկի աթաք, վէ
օլ մէրթէպէ գօրդուպ միւթէէստի
օլաու քի, սայքի երգըլըպ տիշ-
մէք հալինտէ օլալունաուղու թազ
ախրտէ, հէման պիր թէլաշ իլէ քէ
քէլէ հէրէք :

— Դաւընըդ . . . աւման, գալընըդ
. . . ընճա խաէրիմ սիդէ, Ալլահ աշ
գընա օլաուն, կիտինիդ, չըպքնըդ
չարաաւան . . . — Եօգսա շիմտի ի-
քիմիդի պիր ալաւա կէօրէճէքլէր
տիր, — տէաի :

Լէօրոյ սրչրտեբպ պալընա կէչ-
տի, վէ մէրալմէնին իքի գօլըրքնը
թուխուպ քէնաույի պրրապք վի
րէրէք, վէ երլաբըրմփարի շաբուզ
տարէթաէ գաեբպ ինէրէք, անին-
տէ քէնաույի աշաղբտա պալաու :

Դաբու իքինճի ալֆա օլարազ
վաբուրաու :

Մարի, — (արթըդ օլ դալէ, օլ
թէլաշ, վէ օլ գօրդու արաւընաու
քէնճիքնի տախի գաբաւազըլը
տիւշիւնէմէքսիդին), կիտիպ գա-
բուսու աշաք :

Դաբուսու վուրաւըն օլ, քէնաի
իթթիեարէ պէսլէմէսի Ակար օլմա-
սընը կէօրաիւ, վէ մէրգուճէնէ,

— Նէ՞ խաթէրօին, ազիզէմ Ակար,
— տէյի սիւալ իյլէտի :

— Հանըմ էֆէնտի, — տէաի մէր.

գումէ սաաըդ պէպէմէ, — շիմտի
քէօյիւլէրտէն պիրինին կէլիպտէ
պէքճիլէրէ խապէր վիրալիինէ կէօ-
րէ, խէնտէգ տէն աթլաեարազ,

օշաղչէն պիր աաւա կիրմիշ տիր. . .

— շիմտի պէքճիլէր հէր թաբաթը

դաշաթմազտա, վէ թահթը նա-

ղաըր տիգդաթա ալմազտա տըր-

լար . . . — շէօյլէ քի, գաչըպ գուր

թուլմազըլը միւմքին օլաւանաճազ

տըր . . . — իմտի, մաազալլահ,

պու աթլաեան տաէմ, էկէրչի Լէօ-
րօլ իտի իսէ, մէրդումու սազլա-
մալը, վէ աիշարը չըգմազըլտան
մէնն իյլէմէլիսինիդ քի, էօլիւմտէն
գուրթարմը օլաւընը, Եօգսա,
պէքճիլէրէ, հէր քիմ օլաւ իսէ օլ-
աուն, իւղէրինէ սիւահ շէթիլմէքլիկէ
տալիւ էմը վիրիմիշ տիր. . .

Մարի պուսու իշիթաիկի կիպի
պաշընը քէնճիլէտէն տիշարը չը-
գաբարազ. գարաւըլըգտա աիշարը-
սընը կէօղտէն կէլիւրտի :

Պիրտէ պու լահադատա պիր սիւահ
տրր խաթլաաք, վէ արգաւսնաւան
պիր իքինճի սիւահ սէսի տահա ի-
շիտիլտի :

Պիշարէ շօնուզ պաւ սիւահ սէս-
լէրինի ալըր ալմաւ, Եիւրէ՛նտէն
պիր խաշլը իլէ վուրալարճաւընա
տիւշարը տէրաու էլէմ՝ օլաու դաւն-
տան, հէման էիյլէ սինէսին թութ-
մազտէ օլաուղու, վէ ըէք գալիթ

պիր սէս իլէ պաղբըրմազտա պու-

լունաուղու թազ տիրտէ, տէվրիլիպ

Ակարքն գուճաղբնա տիւշտիւ, վէ

մէրգուճէ պէսլէմէ տախի, քէնտի

քէնաույի, Եալաշ պիր սէս իլէ,

աւման, քիմսէնէ պիր շէյ սէօյլէ-

մէմէլիլիմ . . . քիմսէնէ խապէր

վիրմէմէլիլիմ . . . Եալընըդ քէնտիմ

պազմալըեքմա տիեւրէք, կէօթիւ-

րիւպ գարեօլաաը իւղէրինէ Եա-

թըրաը :

Արտաւան իքի սաաթ գաւաթ

կէշտիքտէ, Մարի քէնաու քէն-

աույէ աեըրպ ազլընը պաշընա ալ-

աք, վէ Ակարըն պաշը ուճունաա

օթուրուպ պէքլէմէքտէ օլաուղուն

կէօրաիւ :

Մարի տիհանըն աչըպտա լազըր-

աը սէօյլէմէք իւզրէ իքէն, Ակար

մէրգուճէտէն էվլէլէքլաւմէ ազազ

պիլլէ :

— Բահաթըդ ալիլ իւզրէ օլ, հա-

նրմ ԼՖէնտի, գնորդ մա, պիր չէ. . .
 Եօգ աուր, —տէտի մէզպարէ Եա.
 վաշմաճրգ սէօյլէնէրէք, —պէն խա.
 պէր ալտրմ. . . — կէրչի, Գօրանրն
 խրամէթ քեարարար, պիրինին իւզէ.
 րինէ իքի քէրրէ գուրչուն չէքմիշ.
 չէր իսէ տէ, վաւրամամրչար, մէր
 գում գաշմրչ տըր (էկէր Լէօրօլ ի
 տի իսէ), շիմարիէ սաղ վէ սէլմ
 փարիսի պուլմուշ տուր. . .

Մարի քէնտի պապրչը վէ քէնտի
 կիւրի շիւլէ, մէզպարէ սաւարգ
 պէպէմէսինէ իզհարք թէշէքրի.
 իլէտիքտէն սօնրա, պաշմր թէք.
 րարէն Եաւթրղը իւղէրինէ վազ իթ.
 տի, վէ Եէնիտէն կէօղէրինի գա.
 բաւը:

Ֆէրտաւը սապահըսը, Գօրա,
 գահվէ տլթը վազթիւնտէն ճիւզիճէ
 մուզատտէմ, սալօնտա, Ժան Բընօ
 իլէ գօնուշմագտալար իքէն Բօ.
 պէնսօն, թէքսի իչինտէ օլտաղու.
 հալտէ, պիր գարթ աը վիզիթ կէ.
 թիւրաի:

— Էֆէնտի, — տէտի մէրգում
 արապ լըրտմէթ քեար, —պու զարթը
 գապուլ իթմէլիմիլիզ:

Լիօնէլ Վարթըն մէքղիւր քեա.
 ղըսը կէօրիւր կէօրմէզ թէաճհիւպ
 իտէրէք սէվինմէկէ պաշլատը:

— Նէ՛ տիրօ, Նէ՛ վար տըր, —
 տէյի սիւալ իթտի Ժան Բընօ:

— Պազբնըզ. . .

Ժան Բընօ, մէզքիւր գարթը տ.
 լըպ օգուտու, շու աթիտէքի իսմ
 Եաղլմրչ իտի:

— Ֆէրնան Սթրէնի. . .

— Պունու պիզէ Ալլահ կէօն.
 տէրաի. . . — տէտի Գօրա, — Բօ.
 պէնսօն, պու աւամա սէօյլէնիլիզ
 տէ իչէրի պուհաւրսուն:

— Նէ՛ թօհաֆ թէսաթիւֆ իչի
 տիր պու, — տէյի տիւչիւնմէքտէ

իտի Ժան Բընօ:

Բօպէնսօն թէքրարէն իչէրի կէլ.
 տի, վէ:

— Մօնսիէօ Ֆէրնան Սթրէնի. . .
 — տէտի:

Լիօնէլ Վարթըն իքի աւարմ գա.
 տար գարչը կիտէրէք մէրգումու
 գարչրատը:

Մաւամ Պլանչըն էսկի աշրգը
 օլան մէրգում Ֆէրնան Սթրէնի ու.
 գուն պօյլու, իսճէ վիճուալու, վէ
 հալ ու հէյնէթի Եէրինտէ վէ Եա.
 գըշրգլրճա պիւր աւտէմ իտի: Մէր.
 գում հէնուզ էլի չաղարքնաւ իտի
 իսէ տէ, սաշարը աղարմը օլուպ,
 վէ սաղալընա տա գըր տիւշիւշ
 օլտուղունտան, տահա գիւսաւէ
 Եաշլըճա տըր կիպի կէօրիւնմէքտէ
 իտի:

Պու իւշ քիշիլէր պիր պիրինի
 սէլամկատըլար:

— Կէօրիւշմէքլիք շէրէֆինէ հա.
 լիլ օլտուղում գաթ, ումարլմ քի մօն.
 սիւօ Լիօնէլ Վարթըն քէնտիլէրի
 տիրէր. . . —տէտի Ֆէրնան Սթրէնի:

— Էվլէթ, էֆէնտի. . . — տէյի
 ճէվապ վէրաի Գօրա. . . — պունու.
 րունուզ, պիր սանտալիյէ ալընըզ.
 րէճա իաէրիմ, օթուրունուզ, վէ
 թէշրիֆինիզաէն միւրտա հէր նէ
 իսէ, պէնսան հիւմէթ իտինիզ. . .

Մէրգում իքինէի տէֆա օլարագ.
 սէլամկատըզաւն սօնրա օթուրաւ,
 վէ իֆատէյի մէրամէ պաշլատը:

— ՊուրաԵա կէլիշիմին սէպէպի
 րէք սաւան պիր չէյ տիր. . . — (Եայ.
 ի սէնէլէրտէն պէրու, պու ճիվար.
 րարտա քէօյլէրաէ իզամէթ իթ.
 մէքտէյիմ. . . —տիւնքի կիւն, պիր
 չօգ զաղէթալարտա, վէ ալէլիսու.
 տու Գօնսիլիթիւսիւնէլ նամ զաղէ.
 թատա պիր իքան կէօրտիւմ. . . —
 անինտէ Բարիսէ ինսի. . . — վէ պու
 սապահ տօղրու Բէ սօգաղընտա 3

նիւմէրօյու խանէտէ պուլունանն ու-
թէր Մ. Բէտթէլէ կիթտիւմ, վէ մէր-
դում տախի զաթթնըզա կէօնտէր-
տի, մալիւմ եւ կէրիշիմտէն մազ-
սէտտէ, Լօրան Բէյմօնուն միրաւը
մէսէրէսինտէն իպարէթ տիր...

— Տիմէք տիր քի սիզ, մէրդում
չօնուդա տախի լազըմ կէլէն մա-
լիւմաթմա վազրֆ պուլունմադտա-
սընըզ, էօյլէ մի, — տէտի Լիօնէլ:

— Էվլէթ, էֆէնտի, պունտան
տուհա չէնտ կիւն էվլէլ մրգումու
կէօրաթիւմ: վէ հէմանտէմ, բէտէրի
միրասրնա տախի տէրքեար օյան
հափատրի վիրտիւմ... — աճապա մէր
գումուն բէտէրիինն վարիտաթիւր,
հալէտ մէվնուտ պուլունմադտա մը
տըր:

— Էվլէթ, էֆէնտի...

— Սէպուղը մէզպուր զաթթնը-
զըն թահթը լէսապուրֆունտա՝ մը
տըր:

— Խայր, ֆաղաթ, օլ պապտէ
իզթիլզա իտէն քեաֆֆէյի էվրադա
մալիք պուլունմադտաեքմ, էօյլէ
զանն օլունտուղու կիպի, հիչ պիր
շէյ զալզ օլմուչ տէկիլ տիր...

— Էվլէթ, էֆէնտի, պիզ հէր պիր
շէյ զալզ օլմուչ տուր իթիլզա տըն
տա պուլունմադտա իտիք, հաթ-
թա պէն քէնտիւմ պիլէ, Լօրան
Բէյմօնուն էն զիեաւտէ ձէտիւմ տու-
թու պուլունտուղում թազաթրաւէ,
նէ մէրդումուն նէ օլմուչ օլմուր-
նը, նէ սաղ վէ նէ տէ հաեաթտա
պուլունմասընը, վէ քէնտի բարա-
լալընըն նէրէտէ գալմասընը, պու-
տազըզանա գտտար պիլմէքտէ
տէկիլիւմ...

— Սլ խուտուղարճա սիզէ պիր
մալիւմաթմ մի քէմմէլէ վիրէպիլի-
րիւմ... — տէտի Լիօնէլ: — պէնիւմ թօր
լաւըչ օլտուղում մալիւմաթլալտան,
սիզին, Լօրան Բէյմօն իլէ, կէրէք

բօլիթիզա վէ կէրէք սայիր ճիհէթ-
նէ հէմէֆքեար պիր հալտէ պու-
լունմադտա օլմանըզա ալեհա հօ-
մուչում տուր:

— Աճապա թօրամըչ օլտուղու-
նուզ մալիւմաթլար, մազրունը սըհ-
հէթ չէյլէ՞ր մի տիրլէր...

— Շիւրհէտիզ, ֆաղաթ, եւյը-
նըզ շու ֆարզ վար տըր քի, սի-
զին իշին, էօլմուչ տիր տիլլէք
եալան սէօլլէմէքտէ իտիլէր... —
եաւլըչտոր, իշիթ իսպաթրտա մէյ-
տանտաւտըր, — տէտի Սթրէնի կիւ-
լիւմէնէրէք, — հալզու քի, օլ
պապտէ չօլլուզ թէհաճիւպ իթ-
մէմ, շիւնքի, նասըլ քի սէօլլէտիւմ,
ֆարիսին կիրիւլտիլիւ, վէ բօլի-
թիզ աեա տալիր վէլլէլէլի էօմիւ-
նիւ թէրք իլէ պիր թտրաֆա շէ-
րիլմիչ օլտուղումուն... վէ պէնիւմ
իսէ վազիլիլէ հէր բաթթրաթեա՝
էկէրչի քէնտիւմ պիզղաթ եէթիշէ-
մլզիւ էմտաթիւ, շալամըաթտար պիր
տտէմ օլտուղումաւ պիլտիլլէրին-
տէն... հալիլլէ էօլլէ զանն իլմիշ,
եանի, եա էօլմուչ, վէ եաթսա զալզ
օլուպ կիլմիշ զանն իլլէմիշլէր տիր...
— Լօրան Բէյմօնուն հիչ իզինի
տրա՝ մատընըզ մը, — տէյի սիւալիլմ-
տի Լիօնէլ:

— Արատըմ, վէ մուղայիթի օյա-
րազ, բէք չօզ տաւ տրաւըմ, լա-
քին, հիչ պիր էսէրէ նայիլ օլմաւ-
արմ-իւմաթ, էֆէնտի, տիմէք տիր
քի, զաթթնըզ օլ պապտէ քէսպի
մալիւմաթ իտէպիլմիշիինիզ տիր,
էօյլէ մի...

— Էվլէթ, հէմ պիլմէքտէյիւմ, վէ
հէմտէ մէրդում տաթիւնուղուն նէ
մլրիթէպէ տէհէթմալիզ չպիր հալ-
լէրէ տիւշար օլմուչ օլմասընը, շիւմ-
տի սիզէ նազլ ու պէնուն իտէճէ-
կիւմ տիր, ֆաղաթ, էվլէլ էմիրտէ
սիզէ պիր գաշ սիւալլէրիւմ վար տըր...

— Գուեռուրուռուգ, ճէվապարընա հաղըրըմ . . .

— Լօրան Ռէյմօնուն պիր էվլա. տը վտր իտի, էօյլէ տէկի՛ր մի . . . — տէյի սիւալ իթտի Լիօնէյ . . .

— Էվվէթ . . . — իլէրուտէ ֆէյլ. եապ օլմազլըղա միւսթայիտ, Պա. թինեօլտա պիր մէքթէպտէ պիր չօ. ճուղու վար իտի . . .

Գու հէնկեամտէ ժան Րընօ լա. գըրտընա գարըչարադ .

— Զանն իտէրիմ քի, մէրգուժ չօճուգ, Պէնիսթան մէքթէպինտէ իտի, էօյլէ տէկի՛ր մի . . . — տէտի .

— Ա՛, — տէյի պաղըրտը Սթընէնի, — տիմէք տիր քի սիզ օյ խուսուսու թէֆէրրիւաթը՛յլա պիլմէքտէսինիզ .

— Էվվէթ, ֆազաթ, սայիր խու. սուստա պիր մալիւմաթըմըզ պու. լունմագտա տէկի՛ր տիր . . . — չիւնքի, մէզքիւր մէքթէպտէն սօնրա, մէր. գուժուն նէ օլտուղունու անլաեա. մամըչըզ տըր . . .

— Թապիաթիլլէ անլաեամամըչ օլմալընըզ տըր, չիւնքի, բէտէրի զայպ օլուր օլմազ, չօճուղու պէն օրատան չէքիպ եանըմա ալմըչ, վէ իլմինի իքմալ իթտիրմիչիմտիր . վէ նամուսու, թէրպիլլէ վէ ֆայի. տէլի պիր ատէմ օլմասընա չալըչ. մըչըմ տըր . . . — վէ համտտա օլսուն քի, միւրատըմա իրէպիլմիչիմ տիր . . . — չիմտի մէրգուժ տօնանմայի իմ. բէրաթօրիտէ, պին պաչը Արման Ռէյմօն Տօրսէյ նամը եամիտիլլէ միւշէրրէֆ պուլունմագտա տըր, հազընտա մէտհ ու սէնալէր օ. գունմագտա՛ տըր :

— Արման Ռէյմօն Տօրսէյ մի, — տէտի Գօրա պիր գըզարըպ պիրտէ պօզարարադ, վէ կէրէք բէնտիսի վէ կէրէք ժան Րընօ տիւչարը հէեէ ճան օլարադ, — սահիհէն մէրգուժ պու իսմ ու չէօհրէթլէ մի եատ օ. լունմագտա տըր :

— Էվվէթ, էֆէնտի, ֆազաթ, իլաֆէթէն շունու տախի պէեան ի. տէրիմ քի, պէյն էլ խալգ, Ռէյ. մօն իսմի հազֆ իլէ, վէ վալիտէսի նամընտան ալընարադ, եալընըզ Ար. ման Տօրսէյ նամը վիրիլմէքտէ տիր . . . — պունուն պէօյլէ օլմասընըտա, պէն քէնտիմ իսթէտիմ, չիւնքի, պէլքի բէտէրինին մալլէսինի թա. չըր իսէ, ֆէսատափէրլէրտէն պի. րինին էվլատը իմիշ տիր տէնիլէրէք, նազարը իմբէրաթօրիտէն տիւշէր. տէ, նայիլի ֆէյլ ու իլթիֆաթ օ. լումազ, վէ շալէսթէ օլտուղու մէր. թէպէտէտէ իլէրու կիտէմէզ տէյի գօրգտուժ . . . — Արման Տօրսէյ, տա. հա կէչէն կիւնլէր պուրատա իտի. գըրգ սէքիզ սաաթ իչին իզն ալա. րադ կէլմիշ իտի, ֆարիսէ լինմէզ. տէն էվվէլ, կէլիպ պէնտէ գալսը իտի . . .

— Տիմէք տիր քի, մէրգուժ . . . Լօրան Ռէյմօնուն էվլատը տըր, էօյ. լէմի, — տ՛հ, Ալլահէն շէրիաթը իշ. թէ պէօյլէ տօղրու տուր, հէր հալ. տէ սահիհէն պիր Ալլահ վտր տըր . . . — տէյի պաղըրտը Գօրա տտէ. թա չըլտըրարադ, վէ էլլէրիլլէ կէօզ. լէրինի սէմայէ տօղրու գալտըրա. րադ :

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրուռուզ, էֆէնտի, — տէյի սիւալ իթտի Ֆէր. նան Սթընէնի. տիւչարը թէաճճիւպի ազիմ օլարադ :

— Սապր իտինիզ, էֆէնտի . . . — տէյի ճէվապ վիրտի Գօրա, անի վահիտտէ մէզքիւր հէյէճանը ալիլ մահվ օլմաեա պաշլաեարադ, — սի. զէ թէքրարէն սէօյլէրիմ քի, պուն. լարըն քեաֆֆէսինին իյգահաթընը վիրէճէկիմ տիր, ֆազաթ, պիրազ տահա սօնրա . . . պու ճիւմլէ իլէ տախի, չիմտիտէ սիզէ եալընըզ շու. գատարընը սէօյլէեէպիլիլիմ քի,

պէն Արման Տօրոյեան . քէնտի բէ-
տէրինի թէլէֆիթմիչ սլան զատատար-
լարըն քիմիէր օլտուզարընը, քեա-
միլէն խապէր վիրիպ մէյտանէ չը-
գարաճաղըմ տըր . . .

— Լօրան Բէյմօնու թէլէֆիթ մի իթ
միլլէր տիր . . . — աէտի Սթրէնի քէ-
տէրինտէն նաշի քէքէլէեհէրէք, —
թէլէֆիթ մի իթմիլլէր տիր . . .

— Էվլէթ, ալթը եիւզ պին ֆը-
րանգ բարասընը ալմազլըղա թամա
իտէրէք, մէրգուժու թէլէֆիթ իլլէ-
միլլէր տիր . . .

— Էֆէնտի, պս ճինայէթի իշ-
լէեհէն խալինյէք, քիմլէր տիրլէր,
իտիմլէրի՝ նէտիր . . .

— Օֆ, թէլաշ իլլէմէլինիզ, հէվի-
սինէ վազըֆ օլաճազընըզտըր, ֆա,
գաթ, Էվլէլ էմիրտէ պս էրարա
Արման Տօրոյեան վազըֆ օլմասը
իզթիզա իտէր . . . — իմտի, խապէր
վէրիլմէլի տիր քի . . . պուրաեա
ալտէթ իլլէսին . . .

— Էկէրչի մէրգուժ շիմտի րուլի
տէրեատա իսէ, պս տէտիկինիզ
միւմքին օլմազ . . .

— Բէք ալէտ միւմքին օլապիլիր—
պահրիյեհէ նէզարէթինտէն պիր
րուխտաթ թոհսիզ օլաճուր, վէ պէն
տախի աճինտէ տրգասընտան խաս.
սէթէն պիր վարօր չըգարթըրըմ,
կիտէր հէր թարաֆը տարար, պու-
լուր, վէ ալըր կէթիրիր . . .

— Էօլէ պիր րուխտաթ նասըլ
իւսհսիլ օլաճապիլիր . . .

— Անը սիզ պանա պըրազընըզ . . .

— Պս մէրթէպէ անըն հազըրնտա
հիւտնի թէվէճհիւհ վէ զայրէթ իպ-
րազ իթմէնիզտէն անլաշըլտըղընա
կէօրէ, սիզ Արմանը, մութլագա
թանըմազ տա օլմալըսընըզ տըր, էօյ-
լէ տէկիլմի . . .

— Էվլէթ, Էֆէնտի, մէրգուժու
հէմ բէք իշի թանըրըմ, վէ հէմտէ

աշուրի մէրթէպէ սէվտիկիմ պիր
ատէմ տիր . . .

Սթրէնի աեազա գալգաթ . . .

— Պէն բէք ալէա անլատըմ քի,
Արմանըն զայրէթինի տէրէճէսին . . .
տէն զէեատէ չէքմէտէ օլան գաթ-
լար վարաւըր, — տէտի մէրգուժ, —
իմտի օլ պապտէ քէնտիմի պախթի-
ետր ատա իտէրիմ . . . — տիմէքտիր
քի, շիմտի պէնճէ, պաշգա պիր իշ
գալմաեքպ, իլլա անճագ, քէնտի
եհրիմի սիլլէլէ խապէր վիրէթէք,
կիտիպ Փարիստէ, թարաֆընըզտան
զուհուր իտէճէք օլան էմրէ պէքլէ-
մէքլիկիմիզթիլղա իթմէքտէտիր . . .

— Խայր, Էֆէնտի, օնտան պաշ-
գա լիւզուժոք պիր խուսուս տահա
վարաւըր . . . — տէտի օլ անէ գաթտար
սիւքիւթ իւղրէ տուրմագտա օլան
Ժան Բէհօ . . . — աէհէթմալիզ պիր
սըրը վարաւըր քի, անը տախի պիր
մէքլիկինիզ իզթիզա իտէր . . . —
Մօնսիէօ Յէրնան Սթրէնի, պիզ սի-
զի բէք չօգ, Էվլէթ, Լօրան Բէյ-
մօնու արատըրըմըզ գատարարա-
տըգ . . .

— Նէ՛ սէօլլէեհէճէք թախիզ պա-
նա . . .

— Սիզ տախի, խապէրինիզ օլմա-
տըղը հալտէ, ճանվէրճէ պիր պէ-
լաեա սիւշար օլմուշ օլտուղունուզ-
տան, անը խապէր վիրմէք իսթէր
իտիր . . .

— Ճանվէրճէ պիր ֆէնալըղա՝ մը
. . . տէտի Սթրէնի տիւշարը իսթիզ-
րապ օլարագ . . .

— Էվլէթ, պիր ճինայէթ . . . —
սիզէ գարշը տախի պիր ճինայէթ
վուգուա կէլմիշ տիր . . . վէ մէզ-
քիր ճինայէթի իշլէեհէն ճանինին
ճէզաեք սէզասընը վիրմէքլիք իսէ,
սիլլին հէմ պօրճաւնուզ վէ հէմտէ
հազըրնըզ տըր . . .

31

Ֆէրնան Սթրէնի ժան Րընօնուն պու լագըրտըլարընը իշխթտիկինտէ, տիւշարը իսթիղրուպ օլտուղունտան,

—Էֆէնտի, պէն պու սիզին սէօյ. լէտիքլէրինիղտէն, հիշ պիրշէյ ան-լաւամաւորում... —տէտի մէրգում. քէքէլէեքէրէք, պանա գարշը գու-հուրա կէլմիշ օլան ճինայէթ նէ՝ իտի, վէ անը իճրա իտէնտէ քիմ իտի աճապա:

Ժան Րընօ պունա ճէվապ վերէ. ճէք եերտէ, շու աթիտէքի սիւալ-լէրէ պաշլաւարագ:

—Պին սէքիդ երեզ երկիրմի սէքիդ սէնէսինտէ, սիդ, վալօտ-Բալէ-Րօայեալ սօգաղընտա իգամէթ իթմէքտէ իտինիդ, էօյլէ տէկիլմիա տէտի:

—Էվլէթ...

—Վէ կէնճ պիր գըղա աշքօ օլմուշ իտինիդ, ուղրունտա տէլի տիվանէ օլմագտա իտինիդ, էօյլէ տէկիլմի...

Սթրէնի պունարը իշխթտիկինտէ, պաշլարընը չաթարագ տիւշիւնմէկէ պաշլատը:

Ճագաթ, խէլէճանը տերունինիտէ զապթա չալըշարագ, շու աթիտէքի ճէվապը վիրտի,

—Էվլէթ, էօյլէ տիր... պէն պիր կէնճ գըղա տիրտատէ օլմուշ իտիմ... —վէ մէրգումէեի օլմէրթէպէ սէվմէքտէ իտիմ քի, հաթթա, պէրապէրինտէ էվլէնմէքիկէ եէմին տախի իթմիշ իտիմ, —վէ քէնտի եէմինիմիտէ, քէմալի մէսէրրէթ իւզրէ իճրա իյլէեէճէք իտիմ, լաքին, հայըֆ քի...

Պու արատա Սթրէնինին կէօզլէրի եաշարտըլար:

Ժան Րընօ թէքրարէն քէլամէ աղաղ պիրլէ,

—Էֆէնտի, սիզէ պէն, պիրթազըմ

էսէֆէնկիդ վագաւար տէրխաթըր իթտիրմէքտէյիմ, գաբանմըշ օլան եարալարըն պաշլարընը գօթարմագտաւըմ, էվլէթ, պունուն պէօյլէ օլտաւընը պիլմէքտէյիմ, լաքին, չի՝ չարէ քի, պէօյլէ եաթմագլըղա տա մէճպուր պուլունմագտաւըմ, չիւնքի, քէնտի վագիֆէմ իգթիղա-սընտանտըր... —մէգքիւր եարալարըն ճէսամէթինի կէօրտիւքճէ, վուգուա կէլմիշ օլան ճինայէթին աղամէթինի ֆէհմ ու ֆարգ իլէ, պիթթապի լաղըմ կէլէն ախըը ինթիգամըն շիտտէթի տէրէճէսինի հիւսս իտէճէքսինիղտիր:

—Էօյլէ շէյլէր սէօղէմէքտէսինիդ տիր քի, թիյլէրիմ իւրքէրմէքտէ տիր, —տէյի պաղըրտը Սթրէնի, —իմտի, սէօյլէյինիդ պագալըմ, նէ՝ իմիշ շու ճինայէթ:

—Նէ՝ օլաճագտըր, ալչագճա պիր զոտտարըլգ տըր...

—Եաթան քիմ տիր,

—Էօյլէ պիր չօգ սիւալլէրէ գալգըլմաեքպ, իլլա, պըրագընըղ քի պէն քէնտի իսթէտիկիմ կիպի պէեան իտէյիմ: —Սիզին տիրտատէ օլտուղունուզ գըղըն իսմի Պլանշ երվիէօ տէկիլ մի իտի...

—Սիզ պղնու, նէտէն պիլիեօրս սունուզ:

—Սապը իտինիդ... —սիզ մէրգումէնին նէ օլմասընտան պիխապէր պուլունմագտաւընըղ, էօյլէ տէկիլ մի...

—Օստան պէրու հիշ կէօրմէմի չիմ տիր...

—Նի՛չին, մէկէրչի օլ մէրթէպէ պիգալտըղ իհթիմալտէն օլտպիլի՞ր մի:

—Պէն օլ վագըթկիղլի պիր ճէմիյեթին աղալարընտան պուլունմագտա իտիմ, վէ մէգքիւր ճէմիյեթէ, քէմալի իթաաթ իւզրէ պոռ-

լունտուգ տան պաշտա, դերըճէ պիր
սըրընը տիշարը չըգարմամագլըղա-
տա եէմին իթմիշ իտիմ... -պիրտէ
գօմիթէնին միւտիրի թարաֆընտան,
պիր բօրիթիգատան տօլաեբ, տէր-
հալ թաշրատա պիր մահէլլէ կիթ-
մէք իւզըէ պիր էմր ալտըմ, վէ մէգ
քիւր էմր իլէ պէրտպէր, օլ պապ
տէ, եանի, տիշարը կիտէճէկիմէ
տալիր, հէր քիմ օլուր իսէ օլուն,
Ֆէրտի վահիտէ պիր շէյ սէօլլէյիպ
խապէր վիրմէմէքիկիմ տախի թէն
պիհ օլունմուշ իտի... -պէն մէգ
քիւր մէէմուրիյեթիմէ կիթտիմ
... -պու խըտմէթիմ իքի այտան
զինատէ միւտտէթ տէվամ իթտի,
վէ թապիաթիյլէ օլ միւտտէթտէ,
Պլանշ էրվիէօյէ, նէրէտէ պուլուն-
տուղումու խապէր վիրիպ պիտի-
րէմէտիմ... -ապտէթիմտէ, դէվալ-
լը գըզըղազըն խանէսինէ կիթտիմ
... -խանէսինտէ պուլամատըմ, վէ
նէրէեէ կիթտիկինտէ անլաեամա-
տըմ... -թէքմիլ Փարիսի արաեըպ
ալթ իւսթ իթտիմ, Ֆազաթ, հիշ
պիր խապէր ալամատըղըմտան, ա-
թէշ քէսիլիպ մէյեու օլտում... :

—Օլ պապտէ չիբհէնիգ նէտիր,
մէրգումէ նէ՝ օլմուշ տուր զաննըն-
տա պուլունմագտաընըղ... :

—Օլ վագըթլարտա պէնիմ չիբ
հէմշունտան իպարէթ պուլունմուշ
տուր, շէօլլէ քի, զաթէն մէրգու-
մէ, եագընլարտա վալէտէլիք հալի-
նի քէսպ իտէճէկինտէն, պէսպէլլի
էօլլէ օլմուշ տուր, վէ պէնիտէ պու-
լամատըղը ճիհէթլէ, հէմ ալէմտէն
հիճապ իթտիկինտէն, վէ հէմտէ
պէնի պիր զատտար զանն իտէրէք
իւմիտ քէսիլիկինէ տիւշտիւկիւն-
տէն, արթըզ եալընըզ եաշամաեա
ճէսարէթ իտէմէեէրէք, քէնտի
նէֆսինէ գաստ իթմիշ տիր իթի-
գատընտա պուլունմուշում տուր... -

վէ իշթէ պու մէյեուսիյեթ պէ-
նիմ իչին էպէտի պիր տէրտի ազիմ
օլմուշ տուր... :

—Տիմէք տիր քի մէրգումէ սի-
ղին քէնտիսինի ալաճագ օլմանըղ-
տան պի խապէր պուլունմագտա ի-
տի, էօլլէ՝մի :

—Խաշր պիլմէքտէ իտի... չիւն-
քի, պէն քէնտիսինէ սէօլլէմիշ իտիմ...
Ֆազաթ, մէրգումէ եալան սէօլլէ-
եօրում զանն իթտիկինտէն, ինան-
մամագտա իտի... վէ սուրէթի
զահիրէեէ պագըլարըղտա, հագգը
տախի վար իտի... -վէ շունա զի-
եատէսիյլէ էսէֆ իտէրիմ քի, հիշ
տէկիլ իսէ մէզարընը պիլէ պիլմէք-
տէ տէկիլիմ քի կիտիպ իւզէրինտէ
տուա իտէյիմ... :

—Էօլլէ պիր մէզար պուլունմագ-
տա տէկիլ տիր... -տէյի ճէվապ
վիրտի ժան Րընօ, -չիւնքի, Պլանշ
էրվիէօ, քէնտու քէնտույէ գաստ
իյլէմէմիշ տիր... :

—Նէ՝ սէօլլէեօրսունուղ, մէկէր-
չի մէրգումէ հաեաթտա՝ մը տըր,-
տէյի պաղըրտը Պէրնան Սթրէնի
էլլէրինի պիրպիրինէ գալունտու-
րարագ :

—Էվլէթ, մէրգումէ հաեաթ-
տատըր, -տէտի ժան Րընօ, -վէ
մէզքիւր ճինայէթի իշլէեէնտէ պիղ-
զաթ քէնտիսի տիր... :

—Պու սէօլլէտիկինիգ իհիմիմալ-
տէ՝ն տէկիլ տիր... չիւնքի, Պլանշ
պիր մէլէք իտի... :

—Շիմտի սիգէ էօլլէ շէյլէր սէօլ-
լէեէճէկիմ տիր քի, օլ վագըթ մէր-
գումէնին նասըլ պիր մէլէք օլմուշ
օլմասընը անլաեաճագսընըղ... -
Սիգ օլ վագըթլարտա տիշարը կիթ-
մէզտէն էվլէլ, մէրգումէ զաթէն
սիգի թէրք իլէ պիր թարաֆա չէ-
քիլմէքիլէք էֆեաթընտա պուլուն-
մագտա իտի... :

— Նի՛շին, — մէկերչի պէնի սէ՛վ-
մէքտէ տէկի՛ւ մի իտի :

— Խայր, մերգումմէ սիդի սէվմէք.
տէ օլմաուրգոտան պաշգա, սիդտէ
լաեղզլըճա պիր սէրվէթ կէօրմէտի-
կինտէն, սիդինլէ էվլէնմէքլիկի քէն-
տինճէ պիր շէրէֆ ատա իթմէքտէ
վէ արգու իյլէմէքտէ տախի տէկի՛ւ
իտի... Մէրգումմէնին կէօղիւ, դա-
յէթլէ պիւլիւքլիւքտէ իտի... կիճէ
կիւնտիւզ շան ու իւնվան խէտալըյա
մէշղուլ պուլունմագտա, վէ միլիօն
լարա մալիք օլմագլըգ տիւշէրինի
կէօրմէքտէ իտի, վէ նիհայէթտէ
էօյլէ պիր ստամ պուլարագ միւ-
րատընա իրէպիլմիշ իտի... — Մէրգու-
մէնին ալտըղը առէմին իսմի գօնթ
տը Լառէնի իտի... :

Սթրէնի բէնկի աթըպ վէ էշքեա-
լը տա թէպտիլ օլարագ, վէ նէֆէ-
սի տարալարագ, Ժան Րընօ թարա-
ֆընտան զուհուրա կէլէն պու մա-
լիւմաթլարը տիյնէմէքտէ իտի :

Ժան Րընօ քէնտի լազըրտընա
սէվամ պիրլէ,

— Գօնթ տը Լառէնի ալտըզ վէ
իսթիեար պիր առէմ օլուպ, Պը-
լանշըն հիւնի ճէմալինէ վուրուլ-
տուգտան պաշգա, միւրայիճէ եա-
լանլարընա տախի ալտանմըշ իտի
... — մէրգումմէ էվվէլ էմիրտէ քէն-
տուլի նագտան շէքիպ վէ աղըրտան
սաթարագ, մէրգումու տահա զի-
եատէ թահրիք իտէպիլմիշ ի-
տի... — չէօյլէ քի մէրգումտա հէր-
չիպատապաա մէրգումմէեր էլտէ
իտէրէք պէրապէրինէ էվլէնմէքլի-
կէ գալըքշմըշ, վէ մէրգումմէտէ,
հալիյլէ բույի մուվաֆադաթ կէօս.
թէրմիշ իտի... — տէտի :

— Խայր, իտայր, պէն սիդին պու
սէօյլէտիքլէրինիկէ պիր տիւրլիւ ի-
նանամամ, — տէտի Ֆէրնան Սթրէնի
պիր շիտտէթ իւզրէ, — Խայր, էֆէն-

տի, օլ պապտէ սիդի ալտաթմըշլա՛ր-
տըր... էօյլէ պիր շէյ օլմագ
զիրա, սայիր խուսուլարը պէր,
թարաֆ իտէլիմ, զաթէն պէնիմ
պրագգպ կիթտիկիմտէ, մէրգումմէ
համիլէ իտի, տիմէք տիր քի, օլ
տէտիկինիզ թարիզի թաթմագ
իտի :

— Աճէլէ իթմէերինիզ, — տէյի
ճէվապ վիրտի Ժան Րընօ. — սիդ տնր
թանըմագ տա տէկիլսինիզ, սիդ տ-
նըն սուրէթի զահրէտէ կէօթէր-
տիկի սատէտիլիկէ ալտանմագտա
սընըզ, հալ պու քի, մէրգումմէ իր-
լիքխանէեէ շայէթմէ գըզըն պիրի
իտի... — մէրգումմէ Մ. տը Լառէնի
իլէ էվլէնմէզտէն էվվէլ, Պրթման-
եքեա խըրմլարընտան պիրինէ միւ-
սաֆիր կիտէրէք, պիր գաշ հաֆ-
թա գալտճաղընը պէեան իլէ, Վէն-
սէնտէ պուլունան պիր էպէ դա-
տընըն եանընտ կիթտի, վէ օրատա
տիւնեաեա պիր էրքէք էվլատ կէ-
թիրտի... :

— Պիր էրքէր էվլա՛տ մը կէթիր-
տի, — տէտի Ֆէրնան Սթրէնի, — պիր
էրքէք էվլա՛տ մը... տիմէք տիր
քի պէնիմ էվլատըմ տըր, էօյլէ մի... :

— Էվվէլ, էֆէնտի, քէնտի էվ-
լատընըզ տըր :

— Սէօյլէյինիզ, բէճա իտէրիմ,
պիթիրինիզ լազըրտընըզ... Աման
եա Րէպպիմ, չըլտըրմագլըզմ կէլ-
մէքտէ տիր :

— Բէք ալէա, պիթիրէեիմ լա-
զըրտըմը, լաքին, պունտան սօնրա
սէօյլէեէճէքլէրիմի պիթիրմէզտէն
էվվէլ, դայէթլէ աղըր պիր հալտէ
պուլունմալըսընըզ, դայէթ ու ճէ-
սարէթ ալմալըսընըզ, եօզսա սօն-
րա ֆէնա օլուրսունուզ... Պլանշ
էրվիէօ, մէպուրէ էպէ գատընա,
էկէրչի մէրումմէ չօճուզու դայպ ու
մահվ իտէճէք օլուր իսէ, էվլէն-

տիք տէն սօնրա, քէնտխինէ եի-
զիրմի պին փրանգ վիրէճէկինի
վատ իյլէմիշ տիր:

Ժան Բընօ պունու սէօյլէտիկի
վագըթտա, զիստէ պիր թէէստիր
հուսուի նիսէթիլէ, « զայպ ու
մահվ իթտիրմէքլիք» լուղէթլէրինի
գուվէթլիճէ սուրէթտէ թէլաֆ-
ֆուզ իյլէմիշ տիր:

—Ահ, —տէտի Սթրէնի, — նէ տի-
մէք իսթէտիկինիզի անլամագ տա-
եքմ, լաքին, տօղրուսու, հալէա
սէօյլէտիքլէրինիզէ քեամիլէն ինա-
նամամագ տաեքմ... — խայր, Պլանշ
պէօյլէ պիր ճինայէթի իրթիքեապ
իթմիշ օլմամալը տըր: Պլանշ քէնտի
մասուժունուն թէլէֆինէ գալգըշ-
մըշ պուլունմամալը տըր...

—Պլանշ պունու, հէմ պէօյլէ
եաքմըշ տըր... վէ հէմ տէ պէօյլէ
եաքմըրմագ իչին, բազարլըղա կի
րիշմիշ տիր... Էվվէթ, սէօզ վիր-
տիկի եիկիրմի պին ֆրանգը տա է-
պէ գատընա, թէմամէն էտա իյլէ-
միշ տիր...

—Մէզպուրէ էպէ գատըն տա,
պու շարթ իլէ, պու բարաեք գա-
պուլ իյլէմիշ մի տիր:

—Էվվէթ, իթմիշ տիր... — Պիր
մասուժուն ասըլ քէնտի վալիտէսի,
անըն թէլէֆինի միւքատ իյլէտիկի
թագ տիրտէ, մէկէրչի խարիճտէն
օլուպ տա, օլ պապտէ եիկիրմի պին
թանէճիք տէ ֆրանգ գազանաճագ
պուլունան պիր գատընըն էօյլէ պիր
ճինայէթի իճրաեա գալգըշմասը,
շայեանը թէաճճիւպ ատտ օլունա-
պիլի՛ր մի:

—Օ՛ֆ, պու նէ՛ մէրթէպէ տէհ-
շէթլու շէյլէր... նէ՛ գատար ճան-
վէրանէ հարէքէթլէր... սահիհէն
ագլըմա խիֆֆէթ կէլէճէք պիր
հալտէ պուլունմագ տաեքմ...

—Պունլարըն քեաֆֆէսի տախի

պիրէր սահիհիքլէր տիրէր... —
տէյի ճէվապ վիրտի ժան Բընօ,
նասըլ քի իսպաթլարընը տախի կէօ.
րէճէքսինիզ տիր...

Մէրգում պունու սէօյլէտիկիլէ
պէրտպէր, պիր պիւրօ աշտը, պիւ-
յիւք պիր չիգտան չըգարտը, վէ
մէզքիւր չիգտան տէրունինտէն չէք-
տիկի քէաղըտլարը, պիր թրաքէզա
իւքէրինէ եայտը:

—Տիմէք տիր քի պէնիմ էվլա-
տըմ չիմտի էօլմիշ տիւր, էօյլէ՛ մի
... —տէտի Սթրէնի կէօլլէրի սօ-
լարագ:

—Էվվէթ, էկէրչի, մէզքիւրէ էպէ
գատընըն աշքը օլան պիր ատէմ,
րիգդաթա կէլէրէք մէրհամէթ ի-
տիպ տէ գուրթտըմըշ, վէ Վէնսէն
չէհիր էմանէթի տալիթէսինտէ, բէ-
տէրի նամալիւմ օլուպ, վէ Պլանշ
էրվիէօնիւն էվլատը օլան ժագ էր-
վիէօ տիւր իոմիյլէ գայտ իթտիրմիշ
օլմասա իտի, թապիաթիլէ թէլէֆ
իտիլմիշ օլաճագ իտի—Փագաթ, պէ-
րէքէթ վիրսին քի մէրգում չօճուգ
օլ սայէտէ էօլիւմտէն գուրթուլա-
րագ: շիմտիեէ գատար հաեաթտա
պուլունմագ տա տըր...

—Հաեաթտա՛մըտըր, —տէյի պա-
ղըտը Ֆէրնան Սթրէնի էլլէրինի
պիր պիրինէ գալուշտուրուպ, վէ
կէօլլէրինտէն մէսէրրէթ եաշարը
տէօքէրէք, —տհ, պու սօնրաքի միւթ-
տէնիզ պանա հէր շէյի ունութ-
տուրարագ, պատիի թէսէքիմ օլ-
մագ տա տըր... — Հէյ՛ Ալլահ անը
գուրթարանըն իչինի բասթ կէթիր-
սին, հէզարան քէզ միւպարէք օլ-
սուն.—քիմ տիր օ, լամինի խապէր
վիրլինիզ քի... իզհարը թէչէքքիւր
լտէյիմ:

—Մէրգում խայլի վագըթլարտան
պէրու զայպտա տըր... — տէյի ճէ-
վապ վիրտի ժան Բընօ:

— Էփառք՝ ներհոտ տիր :

— Կէրչի պէն անընտա ներհոտ օլտուղունու պիլմէօրու՝, լաքին, սապըդ Պլանչ Էրվիէօ օլուպտա, շիմտի տէ մատամ տը Լասէնի տէ. նիլմէքտէ օլան, վէ քիւլլի մու. հապպէթիլնի, մէրգում նիքեահլը գօծաարնտան գաղսնմըլ պուլուն. տուղու էփառքնա վիրմիշ պուլուն. նան մէրգումէ վազթիլլէ աշըգը օլտուղունու գատըն, բէք ալէա պիլմէքտէ տիր, վէ հալիլլէ, սիւալ իլլէտիկինիլլէ, լաղըմ կէլէն մա. լիւմաթը վիրէճէք տիր . . .

— Օ՛հ, խալինէ գարը . . . խալինէ գարը, լաքին, պու սէօլլէտիլլէրի. նիլլին, սահիհէն, պէեանընը, վատ իթտիկինիլլէ կիպի, խապաթլարըտա պուլունմազտա՝ մը տըր . . .

— Հոյ հոյ, վէ հէմ տէ պէեան իտէճէկիմ տիր . . .

Ժան Բընօ իրաբէզանըն իւզէ. րինտէ եաեըլմըլ օլան քեաղըտա. րը ալար, վէ շու աթիտէքի տու. րէթտէ սէօլլէտի :

— Էիթէ էփվէլա օլ Գիլեր Պօնչան նամ էպէ գատըն իլէ Պլանչ Էրվիէօ իլէ պէիլլէրինտէ իմզալանմըլ օլան մուգավէլէ քեաղըտը . . . — Իլթէ չօ. ճուղունուղուն տա իէվիլտի գայ. տը . . . — Իլթէ, մէզպուրէ մաշու. գանըզ պուլունան գատընըն, իւ. դէրինտէ իքի իսմինիլլէ իլէ իլք պու. սէնիլլ թարիլի եազըլմըլ օլտուղու. հալտէ . . . քէնտիսինէ վիրմիշ օլտու. ղունուզ պիր եիւզիւկիւ կէրի կէօն. տէրտիլի վազքթտա, սիլէ եազմըլ օլտուղու մէքթուպու, վէ նիհալէթ իլթէ սիլէ աաըլ մէզքիւր եիւզիւք տաթի . . .

Ժան Բընօ պու սէօղէտիկի շէլլէրի. քեամիլէն իտաստիգ իլլէմէքտէ օլան մէզքիւր էփազ իլէ մէզքիւր եիւզիւկիւ մէրգումա թազտիմ իլ. լէտի :

— Ահ, Պլանչ Էրվիէօ, գօնթէս տը Լասէնի — տէտի Ֆէրնան Սթրէ. նի հէյպէթամիլլ սուրէթտէ պիր սէօլլէիլլ իլէ, — սէն պանա, հէր հալտէ քէնտի էփառքմըն նէրթտէ օլմասընը խապէր վիրէճէքսին տիր . . .

— Էփվէթ, կիտիպ մէրգումէտէն անը իտալէպ իլլէմէլիսինիլլէտիր . . .

— Մէրգումէնին մահէլլի իգա. մէթի նէրէտէ տիր, էֆէնտի . . .

— Սէն — Ժէրմէնտէ Սէն — Տօմիլլէք սօգաղընտա . . . տը Լասէնինին գօ. նաղը տէյի սիւալ իլլէմէլիսինիլլէ :

— Շիմտի կիտէրիմ . . . — Իէշէք. քիւր իտէրիմ, էֆէնտի, իշպու պանա եաբաղընըլ մօսթուղլարտան տօ. լաեը թէշէքքիւր իտէրիմ . . . — Էփ. լառքմըն ներհոտ օլտուղունու խա. պէր ալտըգտան սօնրա, եինէ կէլի. րիմ տէ, օլ վազըթ Արման տ՛Սր սէյ հազգընտա գօնուշուրուզ :

Սթրէնի, հիտալէթ ու դարաղըն. տան րէնկի աթըպ, վէ կէօզլէրին. տէն աթէշլէր սաշըլմազտա օլտու. ղու հալտէ, վէ սէրհօշվարի պիր իմէլաշ իլէ սէրսէլէեքէք եիւրիւ. մէքտէ պուլունտուղու թազտիրտէ, ալէթթաճիլ սալօնտան տիշարը չըգտը :

Ժան Բընօ մէրգումուն աբգա. սընտան պազմազտա իտի :

— Օ՛հ, — տէյի պաղըրտը մէր. գում մուգաֆֆէրանէ պիր սէօլլէ. յիլլ իլէ, — գարտաշըմըն ինթիգա. մընը ալաճաղըմ տըր . . .

Պիրտէ գուլաղընա բըզըրտըգ պիր աղլաեըլ սէսիտիր իօգունտու. ղունտան, պաշընը արգատընա չէ. վիրտի, վէ Գօրանըն, էլլէրինի պիր պիրինէ գալուշտուրարուզ, հէօն. կիւր հէօնկիւր աղլամազտա պու. լունտուղունու կէօրաիւ :

— Էֆէնտի, — տէտի մէրգում. տիշարը իսթիլլապ օլտուրուգ, — նէ.

տիր օ, նէ՞ վարտըր . . .

—Նէ՞ եաբաբը, նէ՞ եաբաբը պիզ պէօլէ, —տէտի մէզպուրէ կէնճ գրդ իզհարը մէ, յեուսիյեթ իտէրէք:

—Նէ՞ եաբաճաղըզ. առալէթին իզթիզասընտան պուլունտն պիր ախաղը ինթիզամ խուսուսունու հազըրլատըզ . . .

—Խալլ, պիզ պիր ղատտարըզ եաբաբըզ օլտուզ:

Ժան Բընօ մէրզումէնին ֆիքրինի անլաեմատըզընտան, քէմալի թէաճճիւպ իւզրէ ճէվապ վիրէրէք, —աճալիպ, մէկէրչի պիր սահիպ ճիւնհանըն ճէզասընը վիրմէքլիք, ղատտարըզ մը իթմէք տիր, —տէտի:

—Պիզ գապահտիլը պիր առամըն ճէզասընը վիրմէյիպ, իլլա գապահաթսըզ պիր առամա ճէզա իթասընա գալգըշմագտաեք:

—Նէ՞ սէօլէեօրոունուզ:

—Պու առէմ ալիճէնապ պիր գալպէ մալիք պուլունմագտա տըր, էվվէթ, Ֆէրնան Սիւրէնի իյի պիր զաթ տըր, վէ սէվմէքտէ օլտուղում գայմագամ Տօրսէյլիտէ ճան բէտէրի տիր, վէ էօլէ պիր առէմ իսէ, չիմտի պիզիմ եէտիմիզտէ պիր էյլէնճէ վէ պիր գուրպան օլմագտատըր, սէօլէտիկիմիզ եալանա ինանմագտա տըր, —մէրզումու էն պիւլիւք պիր խէճալէթ կիրտապընա իլզա իյլէմէքտէյիզ . . . չիւնքի, մէրզումա, պիր հայտուտու, պիր սէֆիլի, վէ պիր բրանկա գաչկընընը, քէնտի էվլատը տըր տէյի գապուլ իթտիրմէք իսթմէքտէյիզ, —էվվէթ, նէ՞ եաբաբը պիզ պէօլէ, բէք ֆէնա պիր չէյ եաբաբը:

Ժան Բընօ Գօրանըն սէօլէտիկի. նին հապգլը օլտուղունու անլատը:

Վէ էյլէրիյէ եիւզլէրինի գաբա-

եաբաբ, վէ պօղնուզ պօղնուզ պիր սէս իյէ սէօլէեթէքէք,

—Հագգընըզ վար տըր, էֆէնտի . . . —պու իշ բէք ֆէնա օլտու:

—Լաքին, պէօլէ էսէֆ իյլէմէքլիքտէն պիր ֆալիտէ հաաբլ օլմագ, —տէտի Գօրա հարարէթլի պիր սէօլէյիշ իյէ, —լագըրտը իլէ բիլապ բիշմէզ, իչէ պագմալեքըզ, պուլնա պիր չարէ տիւշիւնմէլիյիզ, —հէր հալտէ պիզ պու ֆէնալըզըն էօնիւնիւ ալմալեքըզ, —էօլէ պիր թաւրիզ պուլմալըքըքի, Ֆէրնան Սթթրէնի, մէրզում հայտուտա էվլատա իսմի վիրմէքլիկէ մէճպուր օլմասըն, պու միւպարէք լուղէթ, էօլէ պիր առէմ հագգընտա, տիհանընտան չըգմասըն . . .

—Իյի էմմա, չիմտի պուլնար, իքիսի տաթի պիր պիրինի արաեքպ պուլմաեա չալըշաճագլարը հալտէ, պիզ պու հալին էօնիւնիւ նասըլ ալապիրիլիզ . . .

—Պու պապտէ պաչգա պիր չարէ կլօրէմէյիպ, անճագ պիր չարէ կէօրէպիւմէքտէյիմ, չէօլէ քի, Ժագ էրվիէօեթ, վէ եալստ Պլանշթօնա, պիւլիւճէք պիր մէպլաղ վիրտիքտէն պաչգա, պիր մըզտարտա մաաչ պաղլաեարագ, ֆագաթ պիր տահա Ֆրանսաեա աեագ պասմամասընը չարթ պէեան իտէրէք, տիեարը ալտէրէ պիր մահէլլէ կէօնտէրմէլիյիզ:

—Աճապա բույի բիզա կէօսթէրիրտէ կիտէր մի . . .

—Մէրզում պիզիմ թէքլիֆիմիզի գապուլ իթմէմէզլիք իտէմէզ . . . —զիրա, պէն քէնտինի եիւզտէն պլըրագաղըմ կիպի, սէֆիլօլտաղըզ գօրգուսու չէօլէ տուրսուն, հիւքիւմէթ թարաֆընտան անլաչըլըրտա էլէ կէչէր տէյի տաթի գօրգաճաղընտա չիւրհէ եօգ տուր

...-սիգ պու կիւնտէն մէրգումու կէօրմէլի, գօնուշմալը, վէ սէրիան եօլա չըգմագլըղընը գարարաշտըրմալըսընըգ...

—Նէ՛ գատար բարա վիրմէլիիդ, - վէ իէ՛ մըգտար մաաշ վատ իթմէլիիդ:

—Արթըգ անը քէնտի ֆիրասէ. թիւիղէ իհայէ իտէրիմ, արթըգ ի. չին կէլիշինէ պագարընըղ, վէ օ. նա կէօրէ գարար վիրիսինիդ...

Ժան Րընօ սալօնտան տիշարը չըգմագ իւզրէ իքէն, Բօպէնսօնտա իչէրի կիրտի:

—Էֆէնտի, - տէտի մէրգում, - Մ. Ժագ էրվիէօ կէլմիշ տիր, արա. պատան աշաղը ինմէքտէ տիր, նէ՛ էմը իտէրսինիդ, գապուլ իտէպի. լիւրմիլիմ...

Գօրա իլէ Ժան Րընօ պիր պիրի եիւզիւնէ պագտըլար:

Պատէհու Գօրա Բօպէնսօնա խի. թապէն,

—Էվվէթ, գապուլ իթմէլիսին, - տէտի:

32

Բօպէնսօն Ժագ էրվիէօեիւ իչէ. ըրի կէթիրտի:

Մէրգում քէմալի գարաֆէթ իւզրէ, սօլ էլինտէ շաբգասըյա պաս. թօնսունու թուրմագտէ օլտուղու, վէ թէք կէօղլիւկիւտէ կէօղիւնտէ պուլունտուղու հայտէ, չէօյլէ պիր ահքեամ իլէ իչէրի կիրտի:

Լիօնէլ Վարթըն քէլամէ աղազ պիրլէ,

—Թամ վագթինտէ կէլտինիդ, աղիղիմ, - տէտի, - ագրապամտան պուլունան Տօմէնիգօ Սէպալլատա, զաթէն կէլիպ սիգի պուլմագ, վէ միւթէնա պիր պապտէ գօնուշմագ իւզրէ հազըրլանմագտա իտի...

—Չօգ իլի, -տէյի ճէվապ վիրտի Պլանշթօն, -պէնտէնիղին պու-

րտեա կէլմէսինին սէպէպինի պէ. եան իյլէտիկիմտէ, սիգտէ միւրա. տընըղ պէեանէ հիմմէթ իտէրտի. նիդ... - պիլմէգսինիդ, չօգ աճա. յիպ, վէ սիգին իչին չօգ մէնֆա. արթը հալլէր կէլմէքտէ տիրլէր...

—Սահի՛հ մի սէօյլէեօրսունուղ... - տէտի Լիօնէլ թահգիրանէ պիր թարգ իւզրէ:

—Էվվէթ, շունու պիլմէլիսինիդ քի... - եարըն պէն տիւէլլօեա չը. գաճաղըմ, վէ օլ պապտէ տէ, զի. եատէսիլլէ մէմնուն օլմագտաեըմ... էվվէթ, նամուսում իւզէրինէ եէմին իտէրէք սէօյլէրիմ քի, պէն պիրիլլէ տիւէլլօեա չըգըշաճաղըմ...

Լիօնէլ պուլնու իչիթտիկինտէ տիւշարը հէյպէթ օլարագ,

—Տիւէլլօեա մը չըգաճագսընըղ -տէյի պաղըրտը:

—Հայ հա՛յ...

—Քի՛մ իլէ:

—Լէօբօլ Տէրէյն իլէ, էվվէթ, մէրգում իլէ...

—Սէպէ՛պ...

—Պիլմէմ մէրգում արսըղ չօճուգ, նէ՛ սէպէպէ մէպնի, եագրնտա պէնտէնիղին, եէկէնինիդ մատուա. զէլ Մարի իլէ էվլէնէճէկիմի իչի. տէրէք կիւճէնմիշ, վէ պանա հա. գարէթէ՛ գալգըշմըշ տըր... - Պու սապահ խանէմէ կէլէրէք, վէ ու. շաղը տիյնէմէյիպ եիթի վիրէրէք, րահաթճա պիր ույգու չէքմէքտէ օլտուղում թագտիրտէ, թա օտա. մա գատար ճէպրէն չըգմագլըղա ճիւրաթ իթմիշ տիր... - վէ պիր թագըմ բաթըրտըլար չըգարարագ, էկէրչի շու ագտը նիքեահ սէվտա. սընտան վաղ կէլմէղ իոէմ, պէնիմ իլէ տիւէլլօեա չըգըշաճաղընը պիւ. տիրմիշ տիր. վէ պէնտէ մէրգումուն պու թահգիրինի վէ պու թէհտի. տինի ըէտտ իյլէմէք իսթէտիկիմտէ,

քէնտի քիւթախլղընը տահա զի-
եատէ իլէրու կէօթիւրէրէք, պաս-
թօնունու գալտըրտըղը կիպի, պիր
քէրրէ արգամա ինտիրի վիրմիչ
տիր... էվլէթ, մէրգոււմ պու ալ-
չագլղը եարմը տըր, պէնիմ է-
լիմտէ հիչ պիր սիլահ պուլունմա
տըղը հալտէ, պանա պաթթօն
վուրմուչ տուր...

— Տիւվէլլօեա նէ՞ սիլահլա չը-
գաճագսընըղ, — տէյի սիլալ իթտի
Լիօնէլ:

— Մատամ քի հագարէթի կէօ-
րէն պէն օլմուչում տուր, գարար
վիրիլէճէք օլան սիլահըն ինթիլսու-
պը հագգըտա, պանա ալիտ պուլուն-
մուչ տուր... — վէ պէնտէ գըլըճ
իլէ չըղմաղըղը միւրատ իլէմիչիմ
տիր...

— Իյի եա, սիյ հէնուզ գըլըճ
թաթմանըն եօլունու պիլէ պիլմէք-
տէ տէկիլինիլ...

— Վագատ էօլլէ տիր, չիւնքի,
նէ Պլանչթօնուզ վագթիմտէ, վէ
նէտէ ժագ էրվիէօիւք հալիմտէ,
գաթան սիլահ իսթիմալինէ խըտ-
մէթ իթմէյիպ, անճագ աեագ վէ
եոււրուզ գալգալարըլա, բարմա-
ղըմ իւղէրիմտէ տէ տէկէնէք տուր-
տուրմագըղը թաալիմ իլլէմիչիմ
տիր—Օլ խուսուստան իսթիֆատէ
իտէպիլէճէկիմ տիր...

— Վէ պունտանտա գաթինա.
զար, հիչ չիւբհէմ եօգտուր քի,
մէրգոււմ տէլիգանլընըն, պէնիմ գա-
տար տախի մէհարէթի պուլուն-
մագտա օլմամալը տըր... — վէլ-
հաւըլ, գըլըճ իլէ, միււքին մէր-
թէպէ քէնտիմը միւտաֆաա իտէ-
պիլէճէկիմ տիր, չիւնքի, թապան-
ճա իսթիմալի հիչ էլիմտէն կէլմէզ,
պիր շէյ օլտուղունտան, մաագալ-
լահ, եանլըչ պիր հարէքէթտէ պու-
լունտուղումտա, անինտէ ահրէթէ

քէնտիմ եօգու սլաճաղըմտա չիւբ-
հէ եօգ տուր:

— Կէլինիլ սիլի պիլիմ սիլահ
սալօնունա կէօթիւրէյիմ, — տէտի
Լիօնէլ, — վէ օրատա պագաեքմ գը-
լըճը նաւըլ թուլթուպ, վէ նաւըլ
գուլլանաճագսընըղ տըր... — Տօ-
մէնիգօ Սէպալլա իլէ սիյ պիր տիւ-
վէլլօ թաալիմնէ չըղըչընըղտա, պէն-
տէ գուարէթ ու էհլիլիլէթինիլի մու-
հաքէմէ իտէյիմ:

— Ճիւզի պիր միւտաթէթ սօնրա,
ժագ էրվիէօ իլէ ժան Բնօ, էլպի-
սէլէրինի չըղարտըլար, գըրհտուն
կէօքսիւքլէրի կիյնախրէր, եիւզ-
լէրինէ տախի պիրէր գըրհ կէչիւ-
տիլէր, վէ պիր պիրինէ հիւճումա
պաչլատըլար:

Պլանչթօնուն միւպթէտիլիկի իֆ-
րաթ մէրթէպէլէրտէ իտի, լաքին,
մէրգումուն օլ մէրթէպէ աճէմիլի-
կինտէն տախի, խաւմինին գօրգ-
մաւը լաղըմ կէլիլ իտի. չիւնքի,
գըլըճը, ատէթա պիր ոօքա գուլ-
լանըրճասընա, հիչ պիր նիղամա
մուվաֆըզ օլմաւըղը հալտէ, սա-
ղա սօլա հէման սալլաեքպ եէրլէչ-
տիրմէքտէ իտի: Շէօլլէքի, աճէ-
միլիկի սէպէպինտէն, իլք վուրուչ-
տա տիւչիւպ էօլմէսի իհթիմալտէն
օլտուղու գատար, ալի տճէմիլիք
սալէսինտէ, քէսպի զալէպէ իլլէ-
մէսի տախի իհթիմալտէն իտի:

— Էհ, արթըզ էլ վէրիւր... —
տէտի Լիօնէլ արատան իւչ տագը-
գա կէչտիքտէն սօնրա:

— Էյ ճանըմ, նաւըլ, պէնիմ
ուսթալըղըմը պէկէնտինիլ մի, —
տէտի Պլանչթօն եիւզիւնտէն գըր-
հը պիր թարաֆա աթարագ:

— Պէնիմ էֆքեարըմճա, չըզը-
չաճըղընըղ տիւէլլօտա, քիմին պա-
ղուսու տահա զիեատէ գուլվէթիլի
իտէ, ֆիւլմուհաթտա անըն թարա-

Ֆրնա դալաճող տըր . . .

— Իմտի էջլէ օլտուգտա , դալէպէնին պէնիմ թարաֆըմտա գալաճաղընտա չիւբէնէ օլունմամալը տըր , զիրա , օլ ճիհէթլէ , պէն Լէօ . բօլտան օն քէրրէ զիեաաէ իլէրու . տէ սաեըլսամսէգա տըր . . . տիմէք տիր քի , արթըգ պէն տահա զիեա . տէ իթմինանը դալպ իւզրէ օլապիլիրիմ . . . :

— Սիլին զայրէթ ու ճէտարէթինիզ պէրքէմալ կէօրիւնմէքտէ տիր . . .

— Օ տէկիլ էմմա , թաամ իթմիշմի . սինիզ տիր :

— Խալը :

— Էջլէ իսէ , սիզ պուրատաթտա մա գալմալըսընը . . . — աղաճըգ օթուրուպ պիր սիկարա իչինիզտէ , պէնտէ Տօմէնիգօ Սէպալաեա վիրէճէկիմ պաղը թալիմաթլարը վիր . տիրքտէն սօնրա կէլէլիմ , չիւնքի , մէրդում Փարիսէ ինէճէք տիր . . . պէշ տաղըգաաան կէլիրիմ . . .

Գօրա , Ժան Բընօ իլէ գօլ գօլա վիրէրէք , սիլաճ սալսուռնտան տիր շարը չըգաը :

— Էֆէնտիր , — տիմէք տիր քի Փարիսէ կիթմէքլիկիմ իզթիկալ իթմէքտէ տիր , էօլլէմի , — տէլի սիւալ իթտի Ժան Բընօ :

— Էվվէթ :

— Նէ՞ եաբմագ իչին :

— Իքի գըլթա գըլթճ ալարագ , չիմտի Փարիսէ ինէրսինիզ , Լէօթօլու պուրուրուռնուզ , վէ մէրգոււմա , Ժադ . Էրվիէօ իլէ վուրուշմաեա չըղըշարըլնտա , սիլաճը նաարլ գուլանաճաղընը , թալիմ իթտիրիրսինիզ . . .

— Նէ՞ տիմէք տիր , եօղսա միւրատընըզ մէրգոււմ . . .

— Էվվէթ , Լէօթօլուն , մէրգոււմա դալէպէ չալմասընը իթմէրիմ . . . — Էվվէթ , Լէօթօլա սիլաճ իթթիմալինի

էօրէթտիրէրէք , քէնտի մազ սէտիմիզէ իրմիշ օլմագլըղըլըզ վէ , եինէ մէրգոււմուն , չըգարտըղըմըզ մէզարտա կիտիպ եաթմասընը իթմէրիմ . . .

* * *
Շիմտի կէլէլիմ * Ֆէրնան Սթրէնիէ :

Նասըլ քի հիքեայէմիզի օգու . եանլարա մաալիւմ տուր , Գօրա իլէ Ժան Բընօ , Պլանշ Էրվիէօնիւն աշըգը սապըզը օլան մէրգոււմ Ֆէրնան Սթրէնիին , նէ Լօրան Բէլմօնուն , նէ Արման Տօրսէլին նէ օլմալարընտուն , վէ նէտէ Տօրսէլին Փարիսէ սէլեա . հաթ իթմիշ պուլունմասընտան , աղալապէրտար պուլունմագ տա օլմամասընը կէօրտիւրլէրինտէն , օլ պապտէ մալիւմաթը , պիզգաթ քէնտիլէր վիրմիշլէր , վէ մէրգոււմուն պիրտէ էվլատը պուլունմասընը պիլտիրմիշ իտիլէր : վէ մէրգոււմ տալի , պուլունն իւզէրինէ , սայիր պիր շէլ ալաչիւնմէքտէ օլմաեըպ , անճագ իքի շէլ ալաչիւնմէքտէ իտի , վէ պուլիքի շէլտէն պիրինճիսի , էվլատը նէրէտէ իսէ պուլմագ , վէ իքինճիսի տալի , էվլատընըն վալիտէսինին ճէզաեը սէզաընը վիրմէք իտի . . .

Ֆէրնան Սթրէնի , պլնտիկի քիրա արապասը արապաճըսընա , էկէրչի գուշ կիպի ու չարճասընա սր . զը սիւրէրէք , քէնտիսինի Փարիստէ վագը Սէն-Տօմինիք սօգաղընա , պիր տաղըգա էվվէլ եէթիշտիրի իսէ , պիւլիւճէք պիր պալիշիշ վէրէճէկինի վատ իլլէմիշ իտի :

վէ արապաճըտա , մէզքիւր պալսաչիլի գաղանմագ սէվտսուըլլա , տրթըգ նէ աթը վէ նէտէ անըն սահիպինի տիւչիւնմէքլիկի պէր թարաֆ իլէ , գըրպաճը վուրուրուգճա , հալվանը տէօրթ նալ գօշտուրմագտա իտի :

Ֆէրնան Սթրէնիին հըրս ու հիտ-

տէթի տէրէճէսի, էսնայի րահտէ
թէնէզզիւլ պուլաճագ եէրտէ, մու-
ղայի օլարագ, տահա զիեատէ
քէսպի շիտտէթ իյլէմիշ իտի:

Արապա Սէն-Տօմինիք սօգաղըն-
տա վագը մատամ տը Լառէնինին
գօնաղը գաբուսու նէզտինէ վասըլ
օլտուգտա, արապաճընըն պախի-
շինի աթը վիրտի, վէ քէնտիսիտէ
արապատան աշաղը սըշրատը, վէ
աշըգ պուլունմագտա օլան արապա
գաբուսունտան, գօնաղըն արա-
պալարընտան պիրի տիշարը չըգ-
մագտա օլտուղու հալտէ, հէման
հավիրտէն իշէրի գօշուպ կիրտի:

Գաբուսու մէրգումու կէօրիւր
կէօրմէզ,

—Է՛յ, էֆէնտի, նէ՛րէեէ կիրտի.
եօրսունուպ, —տիեէրէք կէրի շա-
ղըրտը:

—Գօնթէս Պլանշ տը Լառէնինին
գօնաղը պուրաւը տէկի՛միտիր, —
տէյի սիւալ իթտի մէրգում:

—Էվլէթ, էֆէնտի, պուրաւը
տըր . . .

—Իմտի քէնտիլէրի կէօրմէք իս-
թէրիմ . . .

—Էվլատը զայէթլէ քէյֆսիզ օլ
տուղունտան, մատամ գօնթէս պու-
կիւն քիմսէեի գապուլ իտէմէմէք.
տէտիր . . .

—Աճա՛յիպ, տիմէք տիր քի, մէր-
գումէնին մախտումի գօնթ էֆէն-
տի քէյֆսիզ տիր, էօյլէ՛ մի . . . —
տէտի Սթրէնի իսթիհզահքեարի
պիր սէօյլէյիշիլէ:

—Հէյ վա՛հ, էվլէթ, էվլէթ է-
ֆէնտի, էօյլէ տիր . . .

—Տիմէք տիր քի, մատամ տա
պու սէպէպտէն նաշի, պու կիւն
եանընա քիմսէեի գապուլ իթմէ-
մէքտէ տիր, էօյլէ՛ մի:

—Էվլէթ, էֆէնտի էօյլէ տիր . . .

—Հէր նէ գատար պաշգալարը

գապուլ իթմէզ իսէ տէ, պէնի-
մութլագա գապուլ իտէճէք տիր . . .

Մէրգում պունու սէօյլէտիքտէն
սօնրա, տիւշարը իսթիղրապ օլ-
մագտա օլան մէրգում գաբուսու-
նուն նէ սէօյլէեէճէկինէ ապա է-
հէմմիյեթ վիրմէքսիլին, հէման-
տէմ տայիրէ գաբուսունա տօղրու
իլէրուլէմէկէ պաշատը:

Պու հէնկեամտէ սալօնտա իսէ,
սիեահյար կիյինմիշ օլան ուֆաճըգ
թէֆէճիք պիր գատըն, գօնա պիր
գօլթուգ իւզէրինտէ եաթարճասը-
նա եան կէլիպ օթուրարագ, վէ էլ-
լէրինի եիւզլէրինէ գաբաեարագ,
աղլաեըպ կէօզ եաշարը տէօքմէք-
տէ իտի:

Մէրգումէ մատամ գօնթէս քէն-
տիսի իտի:

Փէրնան Սթրէնինին տալօն գա-
բուսունու աշմասը սէսինտէն ճէլպ
օլունարագ, մէրգումէ գատըն պա-
շընը գալտըրտըգտա, ռէնկի աթ-
մըշ օլուպ, վէ կէօզլէրինտէնտէ ա-
թէշլէր սաշըլմագտա օլան պիր ա-
տամըն, գարշըսընտա պութ կիպի
տիքիլէ գալմըշ օլտուղուն կէօրտիւ:

Մէզպուրէ գատըն մէրգումու,
պիր իքի սանիյեէ, շէօյլէ պիր թէ-
հայեիւր իւզըրէ կէօզտէն կէշիրտիք-
տէն սօնրա, անինտէ տիւշարը հէյ-
պէթ օլմաեա պաշատը:

Օլտէմ մէրգումէ պիրտէն պիրէ
սըշրաեըպ աեաղա գալգտը, իլէ-
րու տօղրու իքի ատըմ՝ ալտը, վէ
տիքտիք ֆէրնանըն եիւզիւնէ պագ-
տըգտան սօնրա, գօրգուսունտան
նէ եաբաճաղընը շաշըրարագ, վէ
գօլլարընը կէօքսիւնէ պաղլաեա-
րագ, կէօրմէքտէ օլտուղու պիր շէյ-
տէն նէֆրէթ կէթիլէրէք գա-
շարճասընա, արգա արգա ատըմլար
ալարագ կէրի կէրի կիթմէկէ, վէ:

—Օ՛ֆ, օտուր . . . թա քէնտիսի

տիր, էվլէթ, թա քէնտիսի տիր...
Ֆէրնան Սթրէնի տիր... —տէյի
հայգըրման ապաշատը:

—Մատամ, էյպէթթէ պէնիթա-
նրմըջ օլմալըսընդալըր, էօյլէ տէ-
կիլմի... —տէտի մէրգուլ մաղըր
աղըր, ֆագաթ դուլվէթիլնէ պիր
թարզ իւզրէ սէօյլէ եէրէք, —ումա.
ըլմ քի, պէնի թանըմազլըղընըղը,
քէնտի թէզէք. րիւրիսիզնէ պիր իֆ-
թիթար ատախտէնէ քիլնիզտիր... —
պէյնիմիզտէ, իյզա հաթա չըգըջ-
մագլըղա հաճաթ եօգուուր զանն
իտէրիմ, հա°, նէ տէրօինիզ, էօյ-
լէ տէկիլմի, —րէնկիլնիզին պէօյլէ
աթմագտա օլուպ, վէ իւզէրինիզ-
տէտէ հասըլ օլմագտա պուլունան
պիր գօրգու էսէրինտէն աշիքեալ
աուրէթտէ անլաշըլմագտատըր քի,
պէնիմ պուրահա նէ° րէպէպէ, վէ
գանդի հիսապա մէպնի կէլմիջ օլ-
տուղումու ֆարզ իթմիջ օլմալըսընդ
աղըր... —իմտի, հէման նիյեթթիմի
ինրասընա միւպատէրէթ իթմէյիյիզ,
—սէօյլէ եինիզ մատամ, 1828 սէնէսի
դեկտեմբերի 29ունտու տիւնեանա
կէթիլմիջ օլտուղունուլ մասուլում
նէ° եաբտընըզ... պէնիմ էվլատըմ
նէ° օլտու, վէ եախօտ նէրէտէ տիր...

Մատամ Պանշըն զաթէն պէյնին-
տէ պիր պօզուլուլը արըզ օլմանա
պաշլամըջ օլտուղու թագաթիրտէ,
պիր տէ պու լաղըրաթըլարը իշիտիր
իշիթմէզ, պիւթիւն պիւթիւն եըլ-
աղըրմտան վուրուլումուլ տէճաթիւ.
Մէրգումէ հիյ ճէվապ վիրմէ-
եկալ սիւքիլթի իթթիթալ իթտի.
վէ թէքմիլ վիճուտի աթիթթէմէկէ
պաշլատը:

—Ճէվապ վիրինիզ, մատամ, ճէ-
վապ վիրինիզ, —տէտի Սթրէնի
սէսինի եիւքսէլտէրէք, վէ հաթի-
մանէ պիր թարզտա սէօյլէ եէրէք, —
մութլազա ճէվապ վիրմէյիսինիզ, —

սիզտէն օլ պապտէ ճէվապ իսթէ-
րիմ:

—Պիրազ եավաշ սէօյլէյինիզ... —
տէտի Գօնթէս քէքէլէեէրէք, վէ
պիր սուրէթի նիեալքեարանէտէ
օլտուղու հալտէ, էլլէրինի մէրգու-
մա տօղրու ուզատարագ, —պիրազ
եավաշ սէօյլէյինիզ... զիրա, էվ-
լատըմ ճան հալլինտէ պուլուն-
մագտատըր...

—Պէն սիզին էվլատընըզ հապ-
գընտա լաղըրաթ իթմէյիպ, իյու
քէնտի էվլատըմ հագգընտա լա-
ղըրաթ իթմէքտէյիմ, —տէտի ըթթ-
րէնի, —գօնթ տը Լասէնինին մախ-
տուլմի էօլմիւշ վէ եախօտ եաշա-
մըջ, մէկէրչի անը պիլմէքիք պէ-
նիմ վազիֆէմտէ° մի տիր, —պէն սի-
զէ քէնտի էվլատըմըն լաղըրաթը-
նը իլլէմէքտէյիմ... օլ սիզին թէ-
լէֆինի արզու իլլէտիկինիզ, վէ օլ
պապտէ պու պօլտա բարալար վիր-
միջ օլտուղունուլ թագաթիրտէ, միւ-
րատընըղըն մուղայիլի օլարապ,
հալէա եաշամագտա պուլունան էվ-
լատըմըն... Վէնսէն պէլէտիյե-
սինտէ, բէտէրի նամալլում օլուպ,
վէ Պանշ էրվիէօնիւն չօճուղու ժան
էրվիէ° նամըյա գալտ օլունմուշ
օլան էվլատըմըն... —իթթէ չէհա-
տէթնամէսիտէ եէտիմտէ° տիր, —
մատամ, չօճուղումու նէ° եաբտը-
նըզ...

Մատամ տը Լասէնի, պու լա-
ղըրաթըլար իւզէրինէ հէմանտէմ տիզ
իւզէրինէ կէլէրէք, վէ պօզնուպ
վէ գըրըզ պիր սէս իլլէ րէճալար
իտէրէք:

—Լոթթ իտինիզ, մէրհամէթ
իտինիզ... ա°վֆ իտինիզ... խէ-
թա° իթտիմ, կիւնաճ իշլէտիմ, բէ-
շիմանըմ... —տէտի:

Սթրէնի մէրգումէնին գօլուն-

տան ինութուայ դարձրեմադ իսթէ.
եէրէք.

—Պէնիմ ամօղ իթմէ քիկիմէ նէ՝
իճթիւս ճընդ վարտըր, վէ սիգին-
տէ նէտամէթ կէթիր Լէքիկինիգ-
տէն, պէնճէ նէ՝ մէնֆատի հասըլ
օլապիր, —պանտ իգթիգա օլան
չէյ, սիգտէն ալաճաղըմ պիր ճէվաւայ
տըր... —պէն էվլատըմը՝ իսթէրիմ,
նէ՝րէտէտիր էվլատըմ:

—Պիլմէեօրում...:

—էօյլէ պիր շէյ օլամաղ, իհ-
թիմալաէն տէկիլտիր...:

—Սիղէ եէմին իտէրէք սէօյլէ-
րիմ քի իապէրիմ եօգ. տուր...:

—էվլատըմն նէրէտէ օլտաղընը
պիրմէքտէ տէկիլմիսինիգ...:

—Խալր...:

—Իյի էմմա, մէրգումու կէօր-
միւ շահինիլ գալար, էօյլէ տէկիլմի
... մէրգումու թանքմալ տասընը,
էօյլէ տէկիլմի... վէ հաթթա մէր-
գում իլէ զօնուշմուշտունուղ տուր
տախի, էօյլէ տէկիլմի...:

—էվվէթ, մէրգումալ զազապնաք
պիր հալտէ օլտուղու... վէ տիհա-
նընտան քիւֆր ու հագարէթիլէր
եաղմագտալ աղուլունտուղու հալտէ
... կէլմիշտիր, վէ տիւնեա ալէմ
նէզտինտէ պէնի պէանսալ իյլէմէք
իսթէմիշ տիր... էվվէթ, պէնիմ
քէնտի վալիտէսի օլտուղումու, ալէ-
նէն պիլտիրէճէկինի պանա սէօյլէմիշ
տիր... —պու իսէ օլամաղ պիր շէյ
օլտուղունտան, պէնտէ քէնտինի
գօլուպ տէֆ իյլէմիշիմ տիր...:

—Քէնտի էվլատըն օլան պիր ա-
տամը գօվմուշմուսունտուր...:

—Խալր, քէնտի տիւշմէնիմի գօվ
մուշումուր... չիւնքի, պէնիման-
ճագ պիր էվլատըմ վարտըր... վէ
անընտա իսմի Կօնթրան տը Լասէնի
օլուպ, վէ շիմտի իսէ էօյլում հա-
լինտէ պուլունմաղ տա տըր...:

Սթրէնի պունու իշիթտիկինտէ,
հիտտէթինտէն ալմէշ քէսիլտի:

—Սէֆիլ գարը, սագըն քէնտի-
նի, —տէտի մէրգում թէհատամիղ
պիր սէօյլէյիշ իլէ, վէ մէրգումէ-
նին պիլէքէրինի գըրարճասընա
թուլմուպ սրգարադ, —սագըն քէն-
տինի, —էկէրչի սէն պանա, սիւալիմին
ճէվապընը վիրմէգ իսէն, վէ էկէր-
չի էվլատըմն նէրէտէ օլտուղու-
նու սէօյլէմէգ իսէն, սէնի շիմտի
սիւրիւքէեէ սիւրիւքէեէ տիկէր
օղունտէն եաթմաղը պաշընա գա-
տար կէթիլարիւրիւմ, վէ էօյլէ էօլ-
մէքտէ օլմասընա ֆալանտալ պագ-
մանարագ, քէնտի նէզտինտէ, սէ-
նին եիւզիւնէ գարշը, քէնտի ճիւն-
հա վէ ճինայէթիլէրինի զահիրէ չը-
գարըպ խապէր վիրիւրիմ, վէհասըլ
քէնտիլինէ, պիր բիճին գարտաշը
օլմասընը, վէ մէրգում գարտաշը-
նըտա, բարալուր վիրէրէք իլէլէֆի-
նէ չալըշտըղընը պիլտիրիւրիմ, ան-
լատըն մը... նէ՝ տէրսին, շիմտի,
ճէվապ վիրէճէքմիսին, եօգսա
վիրմէեէճէքմիսին, —սէօյլէ, էվլա-
տըմ նէրէտէ տիր:

Պանշ դըվըլըպ պիւքիւլէրէք,
վէ սէսի նէֆէսի քէսիլէրէք,

—Պիլմէմ... —պիլմէմ... իշիթ
կէօրմէքտէսինիլ քի պիլմէեօրում
... —տէտի:

—Կէլ էօյլէ իսէ,

Սթրէնի մէրգումէեի գուճագլա-
տըղը կիպի իլէրու տօղրու աթաղը,
վէ էօնիւնէ տիւշիւպ քէնտիսինէ
րէհպէրլիք իյլէմէսինի եմր իյլէտի:

Մէրգումէ պիր չօդ ըշլըրմաեա
պաշաաղ, վէ պու ըշգըրըշլարըն
արգասընտան տախի, պիր գահ-
գահատըր պըրաշարագ, կիւլմէկէ
պէա իյլէտիկի կէօրիւտի:

Սէզպուրէ կիտիպ պիր սանտա-
լիլիսէ իւզէրինէ տիւշիւ վիրտի, — վէ

պագրչարքնաւն, իւզերնոտէ պիր տիվանէլիք ալեամէիւրի հասըլ օլմուեա պաշլատըզը անլաշըլար, — գօնթ տը Լաւէնի պէնիւմ իյէ էվէն. մէք խթէմէքաէ տիր... —տէտի մէրգումէ ազըր աղըր պիր սէօյլէ. յիշ իլէ, —իշիտիւնօրմուսուհուզ, է. պէ գաւառն... լաքին, հէմ պիր գօնթէպիք սըֆաթընը հայիզ օլուպ, վէ հէմտէ պիւլիւք պիր սերվէթէ գափուշմազըլըլմ իշին, պաքիւրէլիք հայինտէ պուլունմազըլըլմ իգթի. զա իթմէքաէ իքէն, պէն իտէ, վալիտէլիք հայինտէ պուլունմազ. տաւերմ... —սիզէ իհնիւեաճը շէ. ափաթիմ վարարըր, էպէ գաւառն... — շու տօղաճազ օլտն չօճուգտան պէնի գուրթիւրմալըրընըլ... Թէր. նան Սթրէնիտէն գաղանմըլ օլտու. ղուճ հարամգաւէտէն... անըն ի. շին միւքեաթաթ օլարապ, սիզէ եր. կիրմի պին ֆրանգ վիրիրիմ... էվ վէթ, երկիրմի պին ֆրանգ... եր. կիրմի պին ֆրանգ... :

Պատէհու պիշարէ պաւառն մէգ. քիւր հիկիրմի պին ֆրանգ լուղէթ. լէրինի պէլքի երւզլէրճէ տէֆա իէ. լաֆիուզ իյլէտի :

Սթրէնի մէրգու. մէկի հէյպէթի ազիմէ իւզրէ իէմաշա իյլէմէքաէ իտի :

Վէլհասըլ, մէզպուրէնին ազլըն. տա խիֆթէթ հասըլ օլմուշ իտի :

33

Լէօթօլ Տէրէյն, Սէնթ—Ուէն քէօշ. կիւ պաղչէսինտէ պուլունան պէքճի. լէրին գուրչունըլարքնտան. սէլամէթ ղաւթմալարազ. ֆարիսէ ինմիշ, վէ տօղրու ժազ. էրվիէօնիւն իգամէթ. կեաճընա կիտէրէք, մէրգու. մու. տիւլլօեա տալէթ իյլէմիշ իտի :

Պատէհու մէրգու. էօյլէտէն սօն. րա խանէսինէ տէօնէրէք, քէնտի

տիւլլօ շահալէրինտէն պիրի մա. ըրիֆէթիյլէ, տիւլլօնուն ֆէրտաը կիւնիւ, Մարի Վարթընա կէօթիւ. ըրիւմէք իւզրէ, մէրգու. մէկէ խի. թապէն, ուզուն պիր վէտա մէք. թուպու եաղտը :

Պիրտէ պու հէնկեամտէ բաթըր. տըր պիր չան սէսի տիր իշիթտի :

Մէրգու. քէնտույէ մախսուս օ. լան, վէ շակիրալիք հայինէ չէս. պտն պուլունան իէզկեինաթարզ օ. տաւընը աշտը, վէ սօլ գօլու իւզէ. ըրինտէ, եէշիլ պիր գումաշա սա. բըլմէլ ինճէ վէ ուզունճա պիր բա. քէթ պուլունաուղու իապ տիրտէ, Տօմէնիգ օ Սէպալլանըն կէլմիշ օլտու. ղունու կէօրաիւքաէ, տիւլարը իէճաճիւպ օլտու :

—Ա, էֆէնտի, սի. ղմիսինիգ, սի. ղի պուրաեա գա. նիլի բիւզկեար աթ. տը, —տէտի երւքսէք սէս իլէ :

—Էվվէթ, պէն քէնտիմիմ. —տէյի ճէվապ վիրաի ժան Րքնօ, —պէնիմ. պու կէլիշիմ, կէրչի սիզին պաւիի իէճաճիւպինիգ օլաճազտըր, անը բէք ալեա պիլմէքաէյիմ, լաքին, նաֆիլէ եէրտէ սէպէպինի սիւալ իյլէմէյինիգ... —զիրա, հիշ վազըթ ղալպ իթմէք օլաճազ... սիզէ հէ. ման գըսաճա վէ տաւէճէ շունու պէնան իտէրիմ քի... —իշիթտիկի. միզէ կէօրէ, եարըն ժազ էրվիէօ իլէ տիւլլօնա չըգաճազ իմիշսի. նիգ... :

—Աճայիպ, սիզ անը նա. սըլ օ. լուպտա պիլմէքաէսինիգ... :

—Հայհայ, բէք ալեա պիլմէք. տէյիմ... —տէտի ժան Րքնօ, —մէր. գում չիմտի քէօշիլէ կէլմիշ իտի, օ. րատտ կէօրիւշաիւք վէհաթթա պէն. տէ տօղրու օլտտան կէլմէքաէյիմ... :

—Բիմ, մէրգու. մու... տէտի Լէօթօլ, —մօնօթէօ Սէպալլա, մէկէր. չի սիզ անըն տօթթաղընտան պիրի տէկիլմիսինիգ :

— Խոյր, պէն մէրդ ումու կէօր-
տիւ քնէ նէ ֆրէթ կէթիրմէ քտէյիւմ,
հալպու քի սիզին հազ գընըգտա տա.
Խի, մուղայիրի օլարագ, պիր հիւս-
նի թէ վէճճիւ հիսս իյլէմէ քտէյիւմ
... — Իմտի, պէյնինիզտէ տէրքեար
օլան ֆարգտան տօլաեը թէրէտ-
տիւտ իթմէմ . . .

— Դա՞նդի ֆարգտան տօլաեը . . .

— Շիմտի անլարսընըզ . . . գըլըճ
իսթիմալինէ քեաֆի օլաճագ գա-
տար պիր գուվլէթէ մալիք պու-
լունմագտա մրօրնըզ . . .

— Է՛հ, ճիւղիճէ պիր մըգտար . . .
Փագաթ, սայքի հիշ նէվինտէն կի-
պիտիր . . . չիւնքի, միւտտէթի էօմ.
ըլւմտէ, անճագ պէշ ալթը տէֆա
սիլահ թաալիմինէ մալսուս պու-
լունան մահէլլէրտէ պուլունմու-
շումտուր . . .

— Գէնտէ գաթէն էօյլէ օլմասընը
շիւբհէ իյլէտիկիմտէն, խաստէթէն
պիրլիքտէ իքի գըթատա գըլըճ կէ-
թիրմիշիմ տիր . . .

— Մէզքիւր գըլըճլարը նէ՛ եաբ-
մագ միւրատընտաընըզ . . .

— Զիւնքի խասմինիզ գըլըճ գուլ-
լանմագ պիրմէքտէ օլտուղունտան,
պէնտէ սիզէ տէրս վիրիպ թալիմ
իթտիրմէք իսթէրիմ . . .

— Ժագ էրվիէօնիւն մէհարէթի
քէմալ մէրթէպէտէ միտիր . . .

— Խոյր, հէր նէ գատար չօգ-
լուգ մէհարէթի եօգ իսէտէ, հէմ
գօլու բէք գուվլէթլիտիր, վէ հէմ.
տէ քէնտի վիճուտի, ատէթա պիր
գաբլան կիպի եալլանմագտա տըր
... պէն մէրգում իլէ վուրուշտում
վէ անլատըմ քի, սիզի անինտէ
մաղլուպ գըլլապիլէճէք տիր . . .

— Մ. Լիօնէլ վարթըն տա, սիզին
պու նիյեթիլինիզտէն, վէ պուրաեա
կէլիշինիզտէն խապէրտաըմըտըր . . .

— Շիւբհէսիզ . . .

— Տիմէքտիր քի, պէնի մէրգում
տախի անըմագտա տըր . . .

— Տէկիլ եալլընըզ անըմագտա,
իլլա բէք չօգ անըմագտա, վէ դալ-
րէթիլինիզի չէքմէքտէտիր . . .

— Փագաթ . . .

— Փագաթա ֆալանա հիշ վագթի
դայպ իթմէեթլիմ, զիրա, վագթին
միւտաատէսի եօգտուր, — տէտի
թէքրարէն ժան Ռէնօ, — հէման էլ-
պիսէնիզի չըգարընըգտա գարշըմա
կէլիլինիզ պագաեըմ քի, սիզէ պի-
րագ տէրս վիրէյիմ, — հայտէ . . .
պիր, իքի . . .

Լէօրօյ քէմալի իթատթ պիրլէ
տէրտէ հազըրլունտը . . .

Տէրս պիր սաաթ գատար տէ-
վամ իթտի . . .

Տէրս պիթտիկինտէ, Լէօրօյուն
եիւղիւնտէն աշաղը թէրլէր ագ-
մագտա օլուպ, վէ զիեատէսիյլէ տէ
եօրուլումշ խոի . . .

— Է՛հ, ֆէնա տէկիլ տիր, չիմաի
էբէյիճէ շէյ էօյրէնտինիզ, — տէտի
ժան Ռէնօ, — ումարըմ քի քէնտինի-
զի արթըզ միւտաֆաաեա միւզ-
թէտիր օլապիլէճէքսինիզ տիր . . . —
սիզէ պաշգա պիր սէօյլէեթէկիմ
տահա վար տըրստիւլէլլօտա հազըր
պուլունանագ օլան շահիտլէրինիզ-
տէն պիրի կէլմէմէլի տիր քի, անըն
եթրինէ պէն շահիտլիք մագամընը
թութաեըմ . . .

— Պունտան միւրատընըզնէ տիր . . .

— Միւրատըմ շու տուր քի, պէ-
նիմ պուրատա հազըր պուլունմա-
լա, սիզին հէր հայտէ իւզէրինիզտէ
մանէվի պիր գուվլէթ ու ճէսա-
րէթ էսէրի հաաըլ օլուր . . .

— Էօյլէ իսէ Մասօլա պիր խապէր
վիրմէլիլիմ . . . տէտի Լէօրօյ, ժա-
ն Ռէնօնուն գանտըրըճը լազըրտըրա-
րէնա գարշը կէլմէեթէք . . .

Ֆէրտատը կիւնիւ, սաաթ սէքիզ . . .

տէն չէնա տագըգա եվկել, արտարտա իւշ գըթա արապալար կելիւ, օլ վագըթլարտա բէք չօգ չէօհ. բէթ քէսպ իթմիշ օլան Մատրիտ լօգանթասը ճատտէսինին պիր թա. րաֆրնտա տուրտուլար :

Մէզքիւր արապալարտան պիրինտէ պուլունան ժագ էրվիէօ իլէ մէրգուժուն շահիտլերի, վէ պիր տէ հէքիմ աշաղը ինտիլէր :

Իքինճի արապատա Լէօթօլ Տէ. բէյն իլէ Օգթավ Րիշար պուլուն. մագտա իտի :

Ի. չինճիւ արապանըն գաբու. սունու ժան Բընօ գաբաթմագտա իքէն, բերտէլէրի տէ աշաղը ինտի ըլլմէ քտէ իտի :

Ժագ էրվիէօ, Եանի սապըգ Պը. լանշթօն, օլ հէնկեամտէ, թա եվ. վէլտէն քէսպի ֆիւթուհաթ իթ. մէքիք սևվտասը շարտպրյա մէֆ. թուն պուլունատուղունտան, իւզէ. ըինտէ շայեանը թէէսսիւֆ պիր հալ կէօրիւնմէ քտէ իտի :

Մէրգուժօլ անտէ պիր գավղաշէր իք վէ պիր արսըրըգ հալ ութավրը քէսպ իթմիշ իտի, վէ միւնասէպէթ ալտըղը վէ եախօտ հիշտէ ալա. տըղը իագտիրտէ, քէնտիսինին թէքմիլֆիւթուրսուղուղունու կէօս. թէրմէք նիյեթթիլլէ, միւթէքէպ. պիրանէ պիր սուրէթտէ լագըր. տըլար իթմէքտէ, վէ իսթիհզալարա չըգըշմագտա իտի :

—Ա՛, ա՛, —տէտի մէրգուժ, ժան Բընօնուն սախի օրաեա կէլտիկինի կէօրտիւքտէ, — ազիզիմ մօնսիէօ Մէպպլա, սիզինն նէ իշինիզ վար տրր պուրատա . . .

—Ազիզիմ մօնսիէօ էրվիէօ, Մ. Լէօթուլուն շահիտլերինտէն պիրի կէլէմէտիկինտէն, անըն եէրինէ պէն քէնտիմ հազըր պուլունաճա. ղըմտըր :

—Աճա՛յիպ, տիմէք տիր քի, պէ. նիմ խասմիմին շահիտլերինտէն պիր. ի օլաճագսընըգ տըր, էօյլէ՞ մի :

—Օնտա նէ պէյիս վար տըր, նէ՞ գարարը վար տըր :

—Պէն սիզին իշին, քէնտի խասս. տօսթլարըմտան պիրիսինիզ տիր ի. թիգատընտա պուլունմագտա իտիմ :

—Սիզին խասմիմիզ օլան պիր ճէնթըլմէն թարաֆընտան շահիտ. լիք խըտմէթինի իճրա իթմէքիք, պէն զանն իտէրիմ քի, տօսթլուղա գարշը պիր հարէքէթ իթմէք տէ. կիլ տիր . . .

—Խայր, պու սէօյլէտիկինիզ շայ. եանը թահսին պիր շէլտէկիլ տիր . . .

—պունտա պիր նիյեթթի խէֆիյեթ վէ ֆասիտէ պուլունմագտա պմալը տըր, ֆագաթ, գարարը եօղ, պէն էօյլէ շէլլէրէ էհէմմիյեթ վէրէն. լէրտէն տէկիլիմ :

Օգթավ Րիշար իլէ ժագ էրվիէօ. նիւն շահիտլերի պիր պիրի եիւզիւ. նէ պագմտեա պաշլատըլար, չիւն. քի Պլանշթօն թարաֆընտան զու. հուրա կէլէն լագըրալար, պատիի թէհայեիւրլէրի օլմագտա իտի :

—Էֆէնտիլէր, էկէր միւնտաիպ օլուր իսէ, հէման պիր ան էվկել իշիմիզէ պագըպ պիթիւրէլիմ, —տէտի ժան Բընօ :

Մահէլլի միւտարէպէեէ պունլար իքի չիֆիթ գըլըճ կէթիւրմիշ իտիլէր :

Տիւէլլօ իճրաուը բէք նիգամընտա մէվգըր իճբաեէ վագ իտիսին նիլ. եէթիլլէ, մէզքիւր գըլըճլարտան գանղիլէրինին իսթիմալ իտիլմէթինէ գարար վիրիլմէք իւզիւ, գար ա. թարագ լնթիլիապ իթմէքիկի ճա. յիզ կէօրտիւլէր :

Չար աթտըգլարընտա, ժագ էր. վիէօնիւն կէթիւրմիշ օլտուղու գը. լըճլարա իսապէթ իթտիկինտէն,

մէրգում, գապա պիր սուրէթտէ կիւրիւշ իլէ.

—Թամա՛մ, թամա՛մ, պու ալէա-
մէթ ֆէնա պիր ալէամէթ տէկիւ
տիր, հէր հալտէ թէճէլլիմ պանա
եալէր օլաճագ արրո-տէտի:

—Աղիզիւմ, —տէտի մէրգումուն չա-
հալէրինտէն պիրի քէնտի գուլա-
ղընա էկիլէրէք, —էօյլէ բէք աճէլէ
իթմէյինիզ . . . — պունա տիւէլլո
տէմիշէր տիր, կէրչի թարաֆէյն.
տէն պիրի մաղուպ օլաճագ արրո,
հալ պու քի, էվվէլինտէն պիլինէ-
մէզ, անճագ թէճէլլինին պիլէճէկի
պիր շէյ տիր:

Ժագ էրվիէօ պու լազըրտըք ի
շիթիտիքտէ տախի, ապա ֆիւթուր
իւզրէ պուլունմատը իսէ տէ, գար
չըլրգ պիր ճէվապ տախի վիրմէտի:

Պատէհու տիւէլլոեա չըղըշաճագ
օլան իքի տէլիգանլըլար սէթրիլէրի
իլէ եէլէքլէրինի չըղարարագ, եա-
լընըզ պիր կէօիլէք վէ բանթալօն իլէ
զալալար:

Վէ իքիսի տախի կիտիպ լազըմ
կէլէն ուղագլըգտա տուրտուլար,
վէ գըլըճլարընը գալալարագ,
միւտարէպէեհ հաղըրլանալար:

—Հա՛յտէյինիզ, էֆէնտիլէր,
պաշա՛նընըզ . . . —տէյի պաղըր-
ալ Տօմէնիգօ Սէպալլա եիւքսէք
պիր սէս իլէ:

Պու միւտարէպէ, նատիր իւլէմ
սալ պիր սուրէթտէ չարուզ խիթամ
պուլտու:

Ժագ էրվիէօ, քէնտիսինին ոօ-
բա իսթիմալինտէ տէրքեար օլան
մէհարէթինէ կիւվէնտիկի կիպի,
պաղուսունտա պուլունան գուվվէ-
թինէ տախի կիւվէնմէքտէ օլտու-
ղունտան, պաշալալ էլինտէքի գը-
լըճը, պիր ֆուրաթընը կէթիրիպ-
տէ, իսթէտիլի եէրէ եէրլէշտիր-
մէք նիյնէթիլլէ, Լէօթօլուն պաշը

էթրաֆընտա սալտըպ չէվիրմէկէ,
վէ էկէրչի Լէօթօլ, Ժան Րընօտան
տէրս ալմըշ օլմասա իտի, մութլագ
սուրէթտէ տիւշարը թէհլիքէ օլա-
ճագ իտի իսէ տէ, մէզքիւր տէրս
սայէսինտէ, քէնտուլի միւտաֆա-
եա միւզթէտիր օլտուգտան պաշ-
գա, քէնտի գըլըճը ուճունու տա-
խի, խաամլինին եիւզիւնէ տօղրու
ուզաթտըգտան սօնրա, պիրտէն
պիրէտէ չէքէրէք, կէօքսինէ օլ-
էրմէպէ շիտտէթ իւզրէ սաբաեը
վիրտի քի, ուճու կիտիպ արգա-
սընտան տիշարը չըգալ:

Սէրգում Ժագ էրվիէօ, պունուն
իւզէրինէ, սէսինի պիլէ չըգարա-
մատը, կէօզլէրի տիշարը ֆըրլատը-
լար, վէ աղընտանտա գանլար պօ-
շալմաեա պաշալալ: Վէ հալէա
Լէօթօլուն գըլըճը կէօքսինտէ օլ-
տուղու հալտէ, էլինտէն գըլըճընը
պըրագը վիրտի, վէ քէնտիսի տա-
խի տէվիրիպ տիւշտիւ:

—Նէ՛ հալտէ տիր մէրգում, —
տէյի Ժան Րընօ, Պանշթօնուն իւ-
զէրինէ էկիլէրէք մուալեէնէ իթ-
մէքտէ օլան հէքիմէ սիւալ իթտի.
վէ մէրգում տախի:

—Էօլմիւշ տիւր . . . — ճէվապը-
նը վիրտի:

—Տօգթօր էֆէնտի, աճապա
գուրթարըլմասընա տալիր հիշ պիր
իւմիտ պուլունմագտա տէկիլ մի
տիր, —տէտի Ժան Րընօ:

—Խալը, գէրրէ գատար իւմիտ
գալմամըշ տըր . . . պիւթիւն պիւ-
թիւն էօլմիւշ տիւր, —տէտի:

—Իմտի էօյլէ օլտուգտա, պի-
շարէնիննալինի կէթիւրիւպ քէնտի
տրապասընա վագ իթմէլի, վէ տ-
րապաճընա տախի, տօղրու սըլպ
ֆարիսէ կէթիւրմէսինի էմր ու-
թէնպիհ իլլէմէլիլիզ . . . —տէտի:

Արապա մէրգումուն նաշընը ալ-

մագ իւզրէ իլէրու տողրու կիթ. մէքտէ իքէն, Ժան Ռընօ տախի քէնտու քէնտույէ ,

—Մէրգումու աճըմագլըդ իհ. թիմալաէն տէկիյ տիր . . . չիւնքի, սահիպ ճինայէթին պիրի իտի . . . — քէնտիսի իչին էօլմէքլիք, բրան. կապէնտ օլարագ եաշամագլըդ տան աահա էվլէա սաեքլուա ճայիգ տիր . . . — իչթէ պիր գաշ հաֆթա տըր, կիւզէլ կիւզէլ մալիխիւլեալար իլէ եաշատը, օլ գատարը քեաֆի տիր . . . — հէր հալտէ պիր կիւն մագ. թէլէեէ չըգարըլաճագ իտի, պու կիւն իսէ, պիր գըլըճ իլէ էօլաիւ գուրթուլտու . . . — Պու տախի քէնտիսէ պիր իգպալ աոտ օլունաա սէգա՝ տըր :

Արապա մէրգումուն նաչինի հա. միլ պուլունտուղու հալտէ եիրագ. լանըպ կիթաի :

Ժան Ռընօ Լէօբօլու գօթուղու. նա թագարագ, պիրագ աչըղա ա. լըպ կէօթիւրտիւ, վէ մէրգումա ,

—Շիմտի սիզ նէ՝ եաբաճագսը. նըզ . . . — տէտի :

—Պիլմէ՛մ, պէնտէ պիլմէ՛մ նէ եաբաճաղըմը, — տէտի Լէօբօլ, զա. թէն պիր աոտէ՛մ էօլտիւրմիւչ օլմա. սընտան տօլաեք տիւչարը հէյպէթ օլմագտէ պուլունտուղու թագտիր. տէ :

—էկէր միւսաաաւէ իտիպ, վէ է. կէր իթաաթ իթմէքլիկի վատ ի. տէճէք օլուր իսէնիզ, սիզէ պիր ի. յի նասիհաթ վիրմէքլիկէ հազըրըմ, հա՛, նէ՝ տէրսինիզ :

Լէօբօլ իշարէթլէ, մէզքիւր նա. սիհաթընը տիյնէմէքիկէ հազըր պուլունտուղունու, մէրգումա ան. լաթարըտը :

—Շիմտի պու տիւէյլօնուն խա. պէրի հէր հէր թարաֆտա շուեու գուլաճագտըր . . . —տէտի Ժան Ռը.

նօ, —վէ պուլունտանտա, սիզին իչին ուլղունսուզ նէթիճէլէր զուհուրա կէլմէսի իհթիմալտէնտիր, վէ եա. խօտ, հիչ տէկիլ իսէ, պազը սը. գընթըլար չէքէճէքսինիզ տիր . . . — հիւքիւմէթ թարաֆընտան, ալէլ խուսուս մէյտանտէ պիրտէ վէֆի. եաթ պուլունտուղունտան, սըգը սըգըեա արանըլաճաղընըզտա չիւք. հէ եօգտուր . . . —վէ, չօգտա իհ. թիմալտիր քի, սիզի թէվզըֆ տալսի իտէճէքլէրտիր, վէ պուտա մէմ. նուն օլունաճագ պիր շէյ տէկիլ տիր . . . —վէ, հէլէ շուտա սահիհ տիր քի, պու տիւէյլօնուն սէպէ. պինի սիզտէն սիւալ իտէճէքլէր տիր, վէ քէյֆիյեթտէ, պիր աչգ. ու ալէագա մէսէլէսի պուլունտու. զու զահիրէ չըղաճագտըր . . . —(նէ՝ տէրսինիզ, սէօլլէտիքլէրիմ տօղ. րու տէկիլ մի տիրլէր . . .) —վէլ. հասըլ, էկէր պէնի տիյնէր իսէ. նիզ, սիզ Փարիսի թէրք իլէ պիր թարաֆա չէքիլմէլիսինիզ քի, պու. րաոա պուլունմատըղընըզ վագըթ. տա, իչէ պիր նէթիճէ վիրիւսին պիթ. սին :

—Հագ գընըզ օլմալըտըր . . . —տէ. տի Լէօբօլ քէքէլէեէրէք :

—էվլէթ, էօլլէտիր, սէօլլէտիք. լէրիմ բէք հագգլըտըրլար . . . — կիթմէլիսինիզ . . . վէ հէմտէ, տէ. կիլ եարըն, իլլաթա պու ազշամտան կիթմէլիսինիզ . . . :

—Նէ՛րէեէ կիթմէլիյիմ :

—Հավըրեա կիթմէլիսինիզ . . . վէ, եագաեք գօլալճա էլէ վիրմէ. մէք իչին, սախթէ պիր իսմ թաչը. եարագ, Ամիրօթէ լօգանթասընա ինմէլիսինիզ . . . :

—Պաչգա պիր մահէլլէ կիթմէ. յիպտէ, Հավըրեա կիթմէքլիկիմտէ նէ՝ մանէա վարտըր . . . :

—Անըն սէպէպինի սէօլլէրիմ էմ.

մա, իշտէ պիր էսրար պուլունմագ-
տաաւըր, մէգքիւր էսրար հագգըն-
տա քիմսէեէ պիր շէյ սէօյլէմէեէ.
ճէկինիզի, շիմտիտէն պանսա վատ
իթմէլիսինիզ . . .

—ՕՖ, օլ պապտէ սիզէ եէմին
իտէրէք սէօզ վիրիրիմ:

—Ձանն իտէրիմ քի, սիզ տայի.
մա, մատուազէլ Մարի վարթընը
կէօրմէքլիք արգուսինտէ պուլուն.
մագ տաաւընը . . . էօյլէ տէկիլմի:

Լէօբօլ պու լագըրտընը իշիթ.
տիկինտէ, բէնկի աթաը, վէ ճէ-
վապ վիրմէեէրէք սիւքիւթ իթտի:

Ժան Ռընօ թէքրարէն քէլամէ
աղազ պիրլէ:

—Իմտի, սիզէ էսրար օլարագ
խապէր վիրիրիմ քի, Լիօնէլ վար-
թըն իլէ քէնտի եէկէնլերի, պէշ
ալիլը կիւնտէն Հավրընա կէլէճէք.
լէր տիր . . .

—Սահի՛հ մի սէօյլէեօրսունուզ:

—Էվվէթ, սահիհ սէօյլէեօրում
. . . լաքին, պու ճիւմէ իլէ տախի,
էկէրշի Հավրընա կիթմէք իսթէ-
մէզ իսէնիզ. քէյֆինիզ պիլիր, սայիր
իսթէտիկինիզ պիր մահէլլէ կիտէ-
պիլիրսինիզ:

—Ա՛հ, —տէյի պաղըրտը Լէօբօլ-
իալը, Հավրընա կիտէրիմ, Հավրը-
նա, վէ հէմտէ պու ազչամտան
եօլնու օլուրում . . .

—Իմտի էօյլէ օլաուգտա, սիզէ
—դիւեօ տիմէքտէն իսէ, Բիւլ-լա Եթ-
նէ Եթէն-Կէրէ-շէ-բէ-շ, տէրիմ,
շիւնքի, պէնտէ Հավրընա կէլէճէ-
կիմտիր . . .

Լէօբօլ քէմալի մուհապպէթ իւզ.
րէ Ժան Ռընօնուն էլինի սըգտը,
վէ Օգթավ Ռիշար իլէ պիրլիքտէ
քէնտի արապասընա պինտի:

Վէ Ժան Ռընօ տախի, քէնտի
կէլիշ օլաուգու արապանըն եանը-
նա եանաշտը:

Մէգքիւր արապանըն ճամարըն-
տան պիրի աչըլտը, վէ Լիօնէլ վար-
թընըն տէրունինտէ օլաուգու կէօ-
րիւլտիւ:

—Էֆէնտի, —տէյի սիւալ իթտի
Ժան Ռընօ, —նա՛սըլ, հէր պիր հա-
լի կէօրէպիլտինիզմի:

—Էվվէթ . . . հէր շէյի կէօր-
տիւմ . . . հէլէ օլ տիգգաթսըզլըզ ի-
տէրէք իշէտիկիմիզ պիր խէթանըն
նէթիճէլէրինտէն, տիւշմէնլէրիմիզ-
տէն պիրինին էլիլլէ, գուրթուլմուշ
օլտուգ . . .

—Լէօբօլ սիզին տիւշմէնլէրինիզ-
տէն պիրի տէկիլ տիր . . .

—Մէրգում տախի նիհայէթ օլ
մէէլուն սիլսիլտէն պիրի տիր . . .

—Տիմէքտիր քի, սիզին միւրա-
տընը մէրգումա, մէգքիւր Փամիլ-
եատան օլմասընը, աֆվ իլլէմէ-
մէք տիր, էօյլէ՛ մի:

—Ասլա՛ վէ աւա . . . — վէ հէմտէ
աֆվ իթմէքլիկէ հագգ ու սալա-
հիյեթիլմ եօգտուր: —Շիմտի մէր-
գում՛նէ՛ եաբաճագտըր:

—Էմրինիզ մուճիպինճէ քէնտի-
սինէ վիրտիկիմ նասիհաթլարը իճ-
րա իտէճէքտիր . . .

—Հավրընա՛մը կիտէճէքտիր:

—Էվվէթ, վէ հէմտէ պու ազ-
չամտան եօլա չըգաճագտըր . . .

—Չօգ իյի . . . —տէտի Գօրա վահ-
շիճէ պիր թարզ իւզրէ, —օրաուա
քէնտի բէտէրի իլէ զըզգարտաշը-
նը կէօրէճէքտիր, —տիմէք տիր քի
պէն օնլարա, Ֆալէզ քէօյկիւնտէ,
պիր կիւզէլ Փամիլեա զիեաֆէթի
վիրմէլիլմ տիր . . .

Լիօնէլ վարթըն Փարիսէ տէօն-
տիւքտէ, տօղրու Լաֆիթ սօգա-
ղընա, քէնտի պանքէրինին մաղա-
ղասընա կիթտի:

Մէրգում պանքեր, ճիհանըն էն զէնկին ատէմէրինտէն պիրի օլտուգտան պաշգա, բօլիթիգանատա տախիլ պուլունան զաթլարտան պիրի օլտուգունտան, պու իքի ճիհէթ սայէսինտէ տախի, պիւլիւք թէէսսիրի պուլունմագտա իտի:

Լիօնէլ Վարթըն մէրգումա քէնտի գարթընը կէօնտէրտի, վէ աւրատան չէնտ տաղըդա կէչտիքտէ, հուգուրունա գապուլ օլունտու:

—Սէֆա կէտինիդ, ազիզ միւշթէրիմ, —տէտի մէրգում պանգէր կիւլէրէք, վէ Լիօնէլին էլինի թուլթարագ: —Պէօյլէ սապահալըն թէշ ըիֆինիդտէն միւրա՛տ նէտիր, եօգսա իքի իւշ միլիօն ֆրանգլըգ պիր մէպլաղա իհիթիեաճըն՞դ մը վարտըր:

Լիօնէլ պաշընը սիւքէրէք իթայի ճէվապ պիրլէ,

—Խայր, էֆէնտիմ, անըն իչին կէլմէմիշիմ տիր, իլլա, զաթը ալիշնիգտէն պիր տօսթլուգ ըէճա իթմէք նիյնէթիլլէ կէլմիշիմ տիր, —տէտի:

—Նէ՞ իմիշ պագալըմ:

—Պիր հիմայէթի ալիյնէնիգէ միւհթաճըմ:

—Գէնտինիդ իչին մի:

—Խայր, քէնտիմ կիպի սէվմէքտէ օլտուգում պիր տօսթում իչին... գարտաշըմ մագամբնտա պուլունան պիր զաթ իչին... մէրգումուն իսմի Արման Րէյմօն Տօրսէյ օլուպ, վէ էքլէր նամ պէյլիք կէմիսինտէ գա. յիմագամ պուլունմագտատըր... —պունտան երկիրմի տէօրթ սատթ էվվէլ ֆարիսի թէրք իլէ, եագընտա եօլա չըգաճագ օլան քէնտի կէմիսինէ եէթիշմէք իւզրէ թուլօնա կիթմիշտիր... —Հալպու քիտա. հա աիւնքի կիւն ալտըղըմ մալիւմաթա կէօրէ, Հավըրտա պուլուն-

մասը իգթիդա իթմէքտէ տիր, չիւնքի, նայիլ օլաճաղը պիւլիւք պիր միրաս իգպալը վար տըր, վէ քէնտիսի իսէ, պու խոսուստան պիւթիւն պիւթիւն պիսապէր պուլունմագտա տըր:

—Տիմէք տիր քիւտէտի պանքեր, միւրատընըգ, մէրգում հազգընտա սէրիան պիր ըուխտաթ իթաաընա միւսատաթ օլունմաը իչին, լազըմ կէլէն իլթիմասը իթմէքլիկիմ տիր, էօյլէ՞ մի:

—Էվվէթ էֆէնտի:

—Էկէր մէրգում տօսթունուգ հալէա թուլօնտա պուլունմագտա իսէ, օլսէօյլէտիկինիդ բէք գօլայ պիր շէյտիր... —լաքին, էկէրչի եօլա չըգմըչար իսէ, բէր ուզուն էզկի պիր շէյ օլաճագ տըր, ֆագաթ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, նէ գատար միւմքին օլապիլիր իսէ, օլ գատար աղ միւտտէթտէն կէրիչաղըրլապիլիր... —պէն շիմտի սիպէ, պահրիյեէ նաղըրընա խիթապէն պիր թափսիյեէնամէ վիրիրիմ... —վէ անը պիւգաթ կէօթիւրիւպ քէնտիսինէ թէսլիմ իլլէտիկինիգտէ, իճապը իճրաւընա, աըգունուգ իւզրէ պագըլըր:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտի, զիտատէսիլլէ թէշէքքիւր իտէրիմ... —տէտի Լիօնէլ,

—Թէշէքքիւրլէ իհիթիեաճ եօգտուր, ֆագաթ, սիգ պանա, մէրգում տօսթունուգ իլէ մէգքիւր կէմիսին իսմինի, վէ չըգաճագլարը իսկէլէնին նէրէսի օլտուգունու պիր տահա սէօյլէտինիդ պագաեքմ:

—Արման Րէյմօն Տօրսէյ, —էքլէր, —թուլօն,

Արատան պէշ տագըգա կէչտիքտէ, Գօրա, պանքէրին եագմըջ օլտուգու գըսսա պիր թափսիյեէնամէեի ալտրագ, տօղըու պահրիյեէնաղըրընա գօշտու, վէ անինտէ

դաբուլար աչքլարագ, մերգումուն նէգտինէ գապուլ օլունտու, վէ եէ-տինէ,

«Էքլէր սէֆինէսինտէ պուլունան Արման Բէյմօն Տօրսէյ, նամ գայի-մագամա, Իքի այ իչին ըուխտաթ վիրիւիյ օլտուղունտան, շիմտի պու-անտէ, Թուլօնա, պա թէլէկրաֆ պիտիրիլմէսի.» տէյի եագըլմըլ պիր իէգըբէրէ վիրիւտի:

Մէգըբիւր թէգըբէրէնին զիյրինտէ պահրիյեէնագըրընըն պիգըլաթ քէն-տի իմզաը պուլունմագտա իտի:

—Էֆէնտի, —տէտի նագըրը միւ-շարիլէյհին սէրքեաթիպի Լիօնէլէ, —իշիլէ տրգու իթտիկինիլ թէգըբէրէ, —պուեուրունուլ թէլէկրաֆ օտաաը-նա կիտէլիւ քի շիմտի չէքիլսին. . .

Թէլէկրաֆ միւտիրի պուլունան էֆէնտի, Լիօնէլի քէմալի թաաղիմ իւզլէ գապուլ իլէ, մէգըբիւր էմրին հէմանտէմ չէքիլէճէկինի պէեան իլլէտի:

—Շիմտի պէն կէրէք թէրսանէ գօմիսէրինէ, վէ կէրէք Ամիրալա պա թէլէկրաֆ միւրաաընըլը պիլ-տիրէճէկիմտիր, —տէտի մէրգում իլալէյի մէգալ պիրտէ, —պիր սա-աթտան Բէյմօն Տօրսէյէ, լաղըմ կէ-լէն ըուխտաթ վիրիլիւր, շիւնքի տիւն-քի կիւն Թուլօնա էքլէր պէյիկի-նին, եէնի պիր թալիմաթ ալմա-տըգճա, եօլա չըգճաճաաընա տայիր պիր էմր կէօնտէրմիլ իտիմ, տիմէք տիր քի, հալէա օրաաա պուլուն-մագտաաըր. . .

—Իմտի, սիգտէ քէնտի թարա-ֆընըլտան պիր թէլէկրաֆ չէքէ-րէք, վուգուի հալի խապէր վիր-մէլիսինիլ, —զիրա, մալիւմ եա, պիգիւմ չէքէճէկիմիլ թէլէկրաֆ, ըէսմի մահէլլէրտէն կէչէրէք կիտէ-ճէկինտէն, սիզին քի տահա չաբուգ սուրէթտէ վաաըլ օլուր. . .

—Իչպու նասիհաթընըլտան տօ-լայր, էֆէնտի, թէչէքըբիւր իտէ-րիմ, վէ հէման շիմտի կիտիպ իճ-րա իլլէրիմ. . . —տէյի ճէվապ վիր-տի Լիօնէլ, վէ պատէհու, էն զի-եաաթ եագընտա պուլունան պիր թէլէկրաֆ մէրքէզինէ կիտէրէք, շու աթիտէքի սուրէթտէ պիր թէ-լէկրաֆ չէքտիրտի:

«Պիր սաաթտան սիզէ, Իքի այ ի-չին ըուխտաթ վիրիլէճէքտիր, —հէ-ման պու ազշաճտան եօլա չըգճա-լըքընըլ, վէ հիչ պիր մահէլլտէ էյ-լէնմէքսիլլին, Փարիստէն կէչէրէք, Հալրա կիթմէլի, վէ օրաաա, Օ-թէլ տըլա Պուրաա ինէրէք պէքլէ-մէլիսինիլ, —Փարիստէ Իքէն, սիզէ կէօնտէրտիկիմ մէքթուպու, արթըգ աշապիլիւսինիլ. . .

«Լիօնէլ վարթըն»

Դօրա պու թէլէկրաֆը չէքտիք-տէն սօնրա, պիր ահը տէրուն տա չէքտի, վէ արապաաընը տուրտուրա-րագ, պուլվարաա պէքլէմէքտէ օ-լան ժան ընօեու ալտը, վէ Օնթի-Ուէն քէօշկիւնէ կիթտի:

—Էֆէնտի, —տէտի մէրգումա Բօպէնսօն, մէրգում քէօշկիւն մէր-տիվէնինտէն եօգարը չըգճագտա Իքէն, —պիրիսի կէլմիշտիր զաթընը-լը պէքլէմէքտէ տիր. . .

—Բիմ իմիլ պագալըմ:

—Տիւնքի կէլէն առէմ տիր, Մ. Ֆէրնան Օթրէնի. . . մութլագ սու-րէթտէ սիզի կէօրմէք իսթէեօր. . . տէֆ իթմէկէ չօգ չալըլտըմ իսէտէ, պիր տիւրլիւ միւմքին օլուպտա կիթմէտի, հէր հալտէ պէքլէլիպ կէօրէճէկիմ տէտի. . . —աճապա ճէպրէն տէֆ իթմէմէմլէ, պիր իսէ-թա իլլէմիլ օլտուճմու:

—Խայր, խայր. . . տըլը օլմալա-բէք ըլի եաբմըլ օլտուն. . . Լիօնէլ, ժան ընօեա պիր կէօզ

աթառ, վէ մէրգում Ֆէրնան Սթրէ-
նինին, քէնտիսինի պէքէմէքտէ
պուլունտուղու սալոնա, պիրիքտէ
կէրմէսինի իշարէթ իյլէտի :

Ֆէրնան Սթրէնի, մէրգումլարը
կէօրտիւքտէ, պիր թէլաշ իյէ գար
շըլառը :

— Էֆէնտի, իւմիտ իտէրիւմ քի,
պու եօլտա կէրիպ թաճիզ իտիշիմէ
մազուր պուեուրուրսունուզ, չիւն-
քի թէհի եէրտէ օլմաեքպ, իլլա
պիւյիւք սէպէպէրէ մէպնի կէլ-
մէքիկէ մէճպուր օլմուշումտուր
... տէտի մէրգում, վէ Լիօնէլտէ
անինտէ շու աթիտէքի սուրէթտէ
ճէվապ վիրտի :

— Պունտա թաճիզիւք օլմապ հիշ
պիր շէյ եօղտուր, Էֆէնտի, վէ
պինաէն ալէյհ, մազուր տիլէմէքի
կինիզտէ իզթիզա իթմէզ ... հաթ
թա, սիզի կէօրտիւկիւմաէն տօլաեք
քէնտիմի պաթիթիեար ատա իտէ-
րիւմ ... — վէ Էսէֆ իտէրիւմ քի, Փա-
րիստէ նէրէտէ իզամէթ իյլէտիկի-
նիզի պիլմէքտէ տէկիլ իտիւմ, եօգ-
սա, պու սապահ կէլիւր զաթընըզ
պուլուր իտիւմ ... — տէտի :

Սթրէնի իզհարը թաազիւմ իյլէտի :

— Գօնթէս տը Լաւէնի գօնաղըն
տա կէշմէքտէ օլան հալլէրտէն իա-
պէրտաճըմընըզ, — տէյի մէրգում
Լիօնէլէ սիւալ իթտի :

— Խալը ... — վէ կէրչի տիւնտէն
պէրու օլ պապտէ պիր մալիւմաթ
ալմազլըզը բէք մէրազ իյլէտիւմ ի-
սէտէ, հիշ պիր իտպէրտէ ալմա-
տըմ ... — սիզ գօնթէս տը Լաւէնի-
եի կէօրտիւնիւզմիւ ... :

— Էվվէթ, կէօրտիւմ ... — տէյի
ճէվապ վիրտի Սթրէնի էլէմիաք
պիր սէօյլէյիշ իւզլէ :

— Էյ, սօնրա՞ :

— Սօնրա նէ՞ օլմապ, մէրգու-
մէ պէնի կէօրիւպ, վէ պէնիւմի-

թէվէրիւմի, թէհտիտէրիւմի վէ հա-
գարէթլէրիւմի իշիթտիկինտէ, օլ
մէրթէպէ միւթէէսսիր օլտու քի,
ազլընը զապ իտէրէք չըլտըրտը ... :

— Չըլտըրտը՞մը, — տէյի պաղըր-
տըլար Գօրա իլէ Ժան Րընօ իքիսի
պիրտէն :

— Էվվէթ, — տէյի ճէվապ վիրտի
Սթրէնի, — վէ օլ մէրթէպէլէրտէ չըլ-
տըրտը քի, քէօպի իֆապաթ իյլէ-
մէսիտէ իհթիւմալտէն տէկիլտիւր ... —
իշթէ չիւմտի ճէղայի սէղաթընը չէք-
միշ օլտու, եաքտըղընը պուլտու,
ֆապաթ, հալլէթլար քի, բէք չա-
մուզ չըլտըրտը, — չիւնքի, օլ զաա-
տար Պլանշ, պէնիւմ կէօղ եաշլարը
տէօքէրէք, վէ Էնվայի թէհտիտ-
լէր իյլէեէրէք, էվլտտըմ հազգըն-
տա, քէնտիւնտէն սիւալ իյլէտիկիւմ
շէյլէրէ ճէվապ վիրմէքիկէ վազ-
թի գալմազընը չըլտըրտը ... — Լա-
ք'ն, պու ճիւմի իլէ տաթի, պէն
էվլատըմը իսթէեէճէկիւմ տիր ... :

— Փապաթ, էկէրչի պէն եալընըզ
պաշըմա օլարազ, Էօյլէ պիր իէ-
շէպպիւսէ չըզըշաճապ օլուր իսէմ,
եանըշ պիր թարիզ թութմուշ
օլմազլըզմ իհթիւմալտէն պուլուն-
տուղունտան, օլ պապտէ պանա
իւտաա ու մուալէնէթ իթմէքի-
կինիզի, իասսէթէն ըհճա իթմէկէ
կէլմիշիւմ տիր ... :

— Մ'օնսիէօ Սթրէնի, — տէտի Լի-
օնէլ, — սիզին իլէ պիրազ ուզունճա
գօնուշմապ իսթէրիզ ... — սիզէ իա-
պէր վիրէճէք չօգ շէյլէրիւմ վար
տըր ... :

— Աճապա օլ սէօյլէեէճէկինիզ
շէյլէր, էվլատըմ հազգընտաճը
տըրլար :

— Էվվէթ, Ժապ էրվիէօ հազ-
գընտա տըրլար ... :

— Սէօյլէյինիզ, Էֆէնտի, ըհճա
իտէրիւմ, սէօյլէյինիզ ... հէմտէ չա-

բուգ սէօյլէյինիզ . . . զիրա սապրըմ թիւքէնմէքտէտիր . . . աշուրի մէր. թէպէ մէրագըմ թահրիք օլուն. մագտատըր . . .

—Թէհամմիւլ իւզըէ պուլունմա. լըսընըզ, չիւնքի, սիզէ նազլ իտէ. ճէկիմ շէյ, էօյլէ զըսսա պիր շէյ տէկիտիր . . .

—Բէք ալէա, պուեուրունուզ, պաշաեքընըզ . . . տիյնէմէկէ հազըր պուլունմագտաեքմ . . .

Պու հէնկեամտէ գաբուտուր աշըլտը, վէ Մարի, էօյիւ կիպի ըհնկի աթմըշ, վէ պեեաղ ուզուն պիր կիճէլիք էնթարիսի կիյինմիշ օլտուղու կիպի, սաշարը ումուզլարը իւզէրինէ հէրճ ու մէրճ եաեքլմըշ օլուպ, վէ կէօղէրինտէնտէ աթէշլէր սաշըլմագտէ պուլունտուղու հալտէ, սալօնտան իշէրի կիրտի :

Պիշարէ չօճուղուն եիւրիւմէկէ մէճալը օլմատըղընտան, հէր ատըմ ալտըգտա սէրսէլէմէքտէ իտի :

Լիօնէլ գօշուպ մէրգումէեի գար. չըլմագ իսթէտի, վէ պիր իշարէթ իտէրէք իլէրուլէմէքլիքտէն մէնն իյլէտի :

—Եալընըզ պիր իսմտէն պաշգա, պէն հէր պիր շէեէ վագըֆ պուլունմագտաեքմ . . . —տէտի մէրգումէ զըրըզ վէ զամնաք պիր սէս վէ պիր սէօյլէյիշ իլէ . . . սէնին ա. րապանը գումանտա իթմէքտէ օլան թօպի պանա խապէր վիրտի . . . վէ հաթթա Ակար տախի, մէրգումուն սէօյլէտիքլէրինի թէքէրրիւր իլլէտի . . . —Սէն պիր աիւէլլօ սէյրինտէն կէլմէքտէսին . . . —տիւէլլօ իտէնյէրտէն պիրի էօլմիւշ տիւր, լաքին, էօլէնին իսմի՞նէ տիր, իշ. թէ անը պիւմէքտէ տէկիլիմ. սէօյլէ, էօլէն քիմ տիր, Լէօբօլ մուտուր . . . Եօգսա ժագ էրվիէօ՞ միւ տիւր :

Ֆէրնան Սթրէնի տախի Մարինին պուլագըրտըլարընը իշիթի իշիթ. մէզ, թըպգը մէրգումէնին հալինի քէսպ իտէրէք, եանի ըհնկի աթըպ մօսմօր օլարագ, հէման սըշրաեքպ աեաղա գալգտը, վէ քէնտիսի տախի, սէօյլէյինիզ, սէօյլէյինիզ, էօլէն Լէօբօլ մուտուր, Եօգսա ժագ էրվիէօ՞ միւ տիւր, —տէտի :

—Լէօբօլ տէկիլ տիր . . . —տէտի Լիօնէլ ըէք թէլաշը պիր սէօյլէյիշ իլէ :

—Տիմէք տիր քի, էօլէն տիկէրի տիր, —տէյի պաղըրտը Սթրէնի քէմալի մէյեուսիյեթ իւզըէ, վէ սինէսի գապարարագ, վէ ըզգըրըգտան նէֆէսի քէսիլէրէք, —վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, տիմէք տիր քի էվլատըմ էօլմիւշ տիւր, էօյլէ՞ մի . . . էվլատըմը էօլտիւրտիւլէր, էօյլէ՞ մի . . .

—Աղլամաեքընըզ, էֆէնտի, —տէտի Լիօնէլ Ֆէրնան Սթրէնինն էլլէրինտէն թութարագ . . . —Աղլահ իսմինէ, վէ ինսանիյեթ նամընա օլարագ սիզէ եէմինլէր իլէ սէօյլէրիմ քի, էօլէն քէնտի էվլատընըզ տէկիլ տիր . . . նաֆիլէ եէրտէ աղլամաեքընըզ . . .

—Ժագ էրվիէօ պէնիմ էվլատըմ տէկիլմի իտի, —տէտի Ֆէրնան Սթրէնի, շաշգըն շաշգըն Լիօնէլին եիւզինէ պագարագ :

—Խա՛յր, եիւզ տէֆա թէքէր. րիւր իտէրէք սէօյլէրիմ քի, խալը, սիզին էվլատընըզ տէկիլ իտի . . . —տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ :

—Գի՛մ իտի եա :

—Սիզէ մալիւմ օլմտեան պիր ա. տէմ իտի . . .

—Տիմէք տիր քի, սիզ պանա տիւնքի կիւն, եալան սէօյլէտի իտինիզ, էօյլէ՞ մի . . .

—Էվվէթ :

— Իմտի էօյլէ օլտուգտա, շիմ-տիքի սէօյլէ յիշնիզին սահիհ օլ-մասընա՝ նասըլ ինանապիլէյիմ, — տիւնքի սէօյլէտիկինիզին եալան օլմասընը, շիմտի պիղզաթ քէնտի-նիզ իգրար իլլէմէքտէսինիզ... — պու սէօյլէտիկինիզին տախի եալան օլմամասընա նէ՝ իսպաթ վարտըր...

— Շիմտի սիզէ անը անլաթտը-րա պիլիրիմ... — պունու սիւալ իթ-մէկէ հազգընըզ վարտըր, վէ պէն-տէ իշիէ ասըլ անը սիզէ անլաթ-տըրմագ վէ գանտըրմագ իսթէրիմ:

Լիօնէլ, Ֆէրնան Սթրէնիե, շիմ-տիյէ գոտար օլ պապտէ օգուն-մուշ օլան քեաֆֆէեի հալլէրի եէ-կեան եէկեան նազլ ու պէեան իյ-լէտի... — վէ հաթթա, մէրգումուն ասըլ քէնտի էվլատընըն Սահիպսիզ չօճուզլար խայրաթիտանէսինտէ էօլ-միւշ օլմասընը, վէ քէնտիլէրինտէ, գօնթէս տը Լասէնիտէն ինթիգամ ալմագլըզ նիյեթիլլէ, Պլանշթօնու մէզարտան չըգարմիշ օլուպ, վէ իս-մինիտէ ժագ էրվիէօ գօյմուշ պու-լունտուզլարընը, քեամիլէն սէօյ-լէտի:

Լիօնէլտէն պունլարը իշիթտիք-ճէ, Լօրան Բէյմօնուն աթիգ տօս-թունուն, եանի Ֆէրնան Սթրէնի-նին տէրտ ու էլէմի տէրունիթախ-ֆիֆ գլընարագ, պիր ֆէրահիյ-եէթ հիսս իթմէքիկէ պաշլամագ-տա իտի:

— Վէ շիմտի, — տէտի թէքրարէն քէլամէ աղազ պիրլէ Լիօնէլ — շու-նու տախի ունութմամալըսընըզ քի, սիզին հաեաթտա պիր ճան էվլա-տընըզ պուլունմագտա տըր... վէ սիզտէ մէրգումմէ բէտէրիքիտէրէք գաեքրմըշսընըզ տըր... վէ թէքմիլ պիրատէմօլմագլըզնա մուվաֆֆագ օլմուշսունուզ տուր... վէ մէրգում տա Արման Տօրսէյ տիր...

— Հազգընըզ վարտըր, — տէտի Ֆէրնան Սթրէնի տախի քէնտիթա-րաֆընտան Լիօնէլին էլլէրինի սը-գարագ, — մէրգում պէնիմ ճան էվ-լատըմ տըր, վէ ըուհում կիպիտէ սէվմէքտէյիմ... — ինշաալլահ եա-գընտա կէօրմէքիք իգպալինէ նա-յիլ օլուրում:

— Ինշաալլահ... վէ հէմտէ ազ-կիւնտէն կէօրէճէքսինիզ տիւ...

— Նէ՝ վազըթ աճապա:

— Անճագ պէշ կիւնտէն...

— Փարիստէմի կէօրէճէկիմտիր:

— Խայր, Հապրբտա...

— Սահիհ մի սէօյլէեօրսունուզ:

— Պու սապահ պահրիեէ նազը-րընա քէնտիմ կիթտիմ... — Իքի ալ միւտտէթ իշին քէնտիսինէ պա-թէլէկրաֆ ըութսաթ վիրիլաի, վէ հէլէ համտ տա օլսուն քի, հէնուզ եօլա չըգմըշ օլմաերպ, հալէա թու-լօնտա պուլունմագտա իմիշ...

— Հապրբտա նէ՝ եաբաճաղըմ տըր, — տէյի սիւալ իթտի Ֆէրնան Սթրէնի:

— Լօրան Բէյմօնուն ինթիգամը-նը ալըպ, վէ ճէնագէտի իւղէրին-տէն չալընան բարալարը մէյտանէ չըգարթտըրարագ, էվլատընա վի-րէճէքսինիզ տիր...

— Էֆէնտի, սիզ քէնտինիզ տա-խի օրատա պուլունմագմըսընըզ տըր...

— Էվվէթ, պուլունմագաղքտըր, վէ քեաֆֆէմիզ տախի պուլունմա-ճաղըզտըր:

Պիզ Արման Տօրսէյի, եօլու օ-լաճաղը վազըթտա թէրք իթմիշ իտիք:

Մէրգում, Գօրա թարաֆընտան ալտըղը մէքթուպու, տէնիզէ ա-չըլմատըքճա, նամուսունա գարչը հարէքէթ իթմիշ օլաճաղը ճիհէթիէ

աչաժանեաճաղընտան , վէ անըն-
միւնտէրիճաթըն իսէ նէ օլտուղու-
նու պիլմէտիկինտէն , թապիաթիյ-
լէ , աշուրի մէրթէպէ մէրադ իյլէ-
մէքտէ իտի :

Էկէրչի , մէզքիւր մէքթուպուն
միւնտէրիճաթընը պիլմէսի իչին ,
էօմրիւնիւն պիր սէնէլիկինի Ֆէտա
իթմէքլիք պիլէ լաղըմ կէլտէ իտի ,
գաւուլէ միւնթաղըր պիր հալտէ
պուլունմաղ տա իտի , հալպու քի ,
նամուսունու , քէնտի մէրադընտան
չօգ իւսթիւն իմլմադտէ օլտու-
ղունտան , թէհամմիւլ իտիպ աչմա-
մապ տա իտի :

— Հէլէ պէրէքէթ վիրսին քի , —
տիմէքտէ իտի քէնտու քէնտուլէ
մէրգում , — պու մէրաղըմ խալլի
վազըթլար տէվամ իթմէյիպ , ան-
ճադ գըրգ սէքիլ սաաթ տէվամ
իտէճէք տիր . . . չիւնքի , իքի կիւն-
տէն սէֆինէմիլ տէմիր ալաբադ
եօլա չըգաճաղտըր ,

Հալպու քի , մէզքիւր կէմինին ,
հարէքէթինէ տայիր , եէնի պիր էմր
կէլտիկինի , վէ եէնի պիր թալիմաթ
ալընընճաեա գատար պէքլէմէք-
լիք իպթիզա իթտիկինի պիլտիկին-
տէն , ճսնը սըզըլմաեա պաշա-
մադ տա իտի :

Մէրգում պու մէրադ սէպէպին-
տէն , իքի կիւնտէն պէրու , խապ
ուրահաթընը զայպ իյլէմիշ պու-
լունտուղու հալտէ , պիր տէ Լիօնէ-
լին թէլէկրաֆընը ալմըշ տըր :

Մէզքիւր թէլէկրաֆը օգուր օ-
ղումազ , սէվինճինտէն տիւնեա
քէնտինին օլմաեա պաշալմըշ , վէ
անինտէ , եէտինտէ պուլունտան , վէ
էսրար նէվինտէն օլան մէքթուպու
աշմըշ , վէ եաղըլարը կէօղլէրիլէ
եուտարճաալընա , շու աթիտէքի
քէլամլարը օգուլմուշ տուր ,

«Դալպինիզտէ օլ հիւս իթմէքտէ
օլտուղունուղ տուլղու , եանլըշ տէ-
կիլ իտի . . . — Լիօնէլ վարթըն տէլի
կէօլտուկիւնիւղ վէ գօնուշտուղու-
նուղ , պիլզաթ Գօրա Պէրնիէ քէն-
տիսի իտի . . . — Գօրա չիմտիլէ գա-
տար սիզի հէմ սէվմիշտիր , վէ հէմ-
տէ հէմիշէ սէվէճէք տիր . . .

«Սիլ պէնի , զալիմանէ պիր մու-
ամէլէ իթմէքտէ պուլտունուղ իտի ,
էօլլէ տէկիլմի , — օլ պապտէ հազգ-
սըզ սուրէթտէ շիւրհէ իթտի իտի-
նիլ . . .

«Պէն սիզին տիւշար օլտուղու-
նուղ իզթիրապը գալպի կէօրաիւք-
ճէ , կէրչի ճիկէրիմ բարէ բարէ
օլմադտա իտի , լաքին , չի՛չարէ
վազիֆէմիտէ իճրա իթմէքլիկէ
մէճպուր պուլունմադտա իտիմ . . . —
վէլէվրուհումու Ֆէտա իթմէքլի-
կիմ տալի լաղըմ կէլտէ , կէվէքլիք
իտիպտէ , վազիֆէմին խարիճինէ
չըգաղըլը իրթիքեապ իտէմէզ
իտիմ . . .

«Արման , ազիզիմ Արման , պէն
սիզի նաալը սէվմէքտէ իսէմ , սիզ-
տէ պէնի էօլլէճէ սէվինիլ , վէ
քէնտի իւմիտինիզտէ պէր գարար
գալընըզ , ինշաալլահ , եինէ կուա-
եանիլատա պիր պիրիմիլէ գալու-
շուրուղ . . .

«Գօրա»

Արման մէքթուպու օգուտուղ-
տան սօնրա , պիր հարարէթի ազի-
մէ իւզըլտէ անը պուլ իյլէտի , վէ օլ
տրատա , քէնտու քէնտուլէ , պիր
չօգտա չէլլէր սէօլլէտի իսէտէ , հի-
քեալէմիլի օգուեան զաթլար զա-
թէն տէրք իտէճէքլէրինտէն , ա-
թըզ անլէրին պէեանընտան սար-
ֆը նազար իտէրիլ :

Պիրտէ օլ հէնկեամտէ , պիր ա-
կէր կէլէրէք , քէնտիսինի , պահ-
րիյեէ գօնաղընտան իսթէտիքլէրի-
նի խապէր վիրտի :

Արման պուխապերի արնճաւ, հէման գօշուպ օրաեա կիթտի :

Պահրիյե նէգարէթի թաքաֆընտան, քէնտիսի իչին չէքիմիշ օլան ալիթ թէլէկրաֆ վասըլ օլմուշիտի, վէիքի ալ միւտտէթ իչին քէնտինէ վիրիլէնէք օլան բուխաթ թէղքէրէսի տախի եազըլմըշ, իմզալանմըշ, վէ միւհիւրլէնմիշ օլտուղու թագտիրտէ, հազըլ պէքլէմէքտէ իտի :

Հէման օլ աղչաման, սիւրաթ իւզրէ կիտէն, վէ բաբիա թէսմիյե օլունան չըմնարֆէր թրէնինէ պինէրէք եօլա չըգալ :

Ալմըշ օլտուղու թալիմաթա իմթիտայէն, պաշգա հիշ պիր մահէլտէ տուրմագըղըն, ազըրու Փարիստէն կէշտի, Սէն-Լազար լօգանթաւընտա պիր թաւա իթտի, վէ իւք թրէն իլէ եինէ եօլա չըգալ, վէ Հաւրա վասըլ օլտուգտա իսէ, կիտիպ, Գօրանըն չէքտիկի թէլէկրաֆ մուճրպինճէ, օլ Օթէլ տըլա Պուրսնամ լօգանթաեա ինտի :

35

Արման Տօրսէյ Օթէլ տըլա Պուրսա վասըլ օլտուգտա, զիեատէսիլ լէ եօրկուն պիր հալտէ պուլունմագտա իտի :

Իւչիւնճիւ գաթաա վագըրէք կիւզէլ պիր թաւաա արամ իլլէտի :

Օտասը գաբուսունու գաբաեք պսիւրմէլէտի, վէ բուբլա պիր եաթագտա եաթարագ, սէֆայի խաթըր իւզրէ, վէ սայքի տայիմա Գօրանըն թասվիրի գալպինտէ, վէ իսմիտէ տօտագլարընտա մէվճուտ պուլունտուղու թագտիրտէ, իմ սապահ օլունճա պիր ուլղու չէքտի :

Մէղքիւր լօգանթաա չօգ գալապալըգ պուլունմագտա իտի :

Սապահըն սաթա պիրինտէ, հէրէս, վէ հաթթա գաբուճու իլէ

պէքճի կարսօն տախի ուեումագտա խիլէր, Փագաթ, եալընըգ շուֆարգ վար իտի քի, պու սօնրաքիլէր բահաթ եաթագլարընտա եաթմաեք պ, իլլա սանտալիյե իւզէրինտէ ուեումագտա խիլէր :

Պիրտէ պու հէնկեամտէ, պիր էնկէն Էմր... կիւրիւտիսի տիւրտիշարտան իշիտիլտի, վէ լօգանթանըն գաբուսու սըզը սըզը վուրուլմաեա պաշլատը :

Ալթ դաթտա պուլունանլար, պու բաթըրտը իւզէրինէ սըչրաեք պ սըչրաեք պ գալգալար :

Հալպու քի, նէ օլտուգլարընը պիլմէեերէք, պիր պիրի եիւզիւնէ պագմագտա խիլէր :

Գաբուճու հէման գօշուպ գաբուեու աշտը, վէ

—Նէ՞ վարտըր, նէ՞ օլուեօրսունուղ, —տէյի սիւալ իթտի,

—Լօգանթանըղ եանմագտա՞ տըր... —տէյի ճէվապ վիրաիլէր տիշարտաքի տտամար :

—Աման եա Ռէպպիմ, —տէտի մէրգուճ գաբուճու քէքէլէեերէք վէ տիւշարը տէհչէթ օլտադ, տիմէքտիր քի եանմագտաեք, սէրիմիգի գուրթարմաեա՞ չալըշմալեքըգի Պէքճի կարսօն իսէ գաթէն թիւթիւնտէն պօղուլմագ տէրէճէսինտէ սըզըլմաեա պաշլամըշ իտի :

Տիշարտան իչէրիյէ տօլան իզտիհամ, հէմանտէմ պիրինճի գաթա գօշարագ, օտա գաբուլարընը վուրմագտա, վէ հէրքէսի ուեանտըրմաեա չալըշմագտա խիլէր :

Զաթէն եանկըն իքինճի գաթտա բարլամըշ, վէ սօղաղա բըղըր վուրմաեա պաշլամըշ իտի :

Ֆէրեատ ու ֆիղան սէտալտըր հէր թարաֆտան արշա չըգմագտա իտի:—Զօգ քիմսէլէր հէնուգմահմուր մահմուր վէ գօրգու իլէ ուեանմըշ

օլտուղլարընտան, ատէթա տիվանէ օլմագտա, վէ էլպիսէլէրինի գօլթուղլարընա տլարագ, ոօֆալարտա տօլաշմագտա, նէրէեէ կիտէճէքլէրինի շաշըրմագտա, վէ գաշաճագ պիրեօլարամագտա իտիլէր:

Վէ չէհրին թուլումպասը հէնուղ եէթիշմիշ օլմատըղընտան, լօգանթա սահիպի էնվայի պէտտուտար օգուեարագ, թուլումպա, տէյի պաղըրմագտա իտի:

Իգտիհում կիթտիքճէ արթմագտա, վէ ալէվլէր տախի, տէնիղին ըիւղկեարլարը վուրտուգճա, տահա զիեոտէ բարլամագտա, վէ տահա զիեոտէ սիւրաթ իւղըէ եաեւլմագտա իտիլէր:

Ի. չիւնճիւ գաթը ալէվ պիւթիւն պիւթիւն սարմըշ, վէ քիրէմիտլէրէ գատար եէթիշմիշ իտի:

Հէրքէս էլինտէն կէլտիկի մէրթէպէ մալ վէ ճան գուրթարմաեա չալըշմագտա, վէ եօլճուլարտան չօղլար գաշմագտա, վէ պաղըլար տախի զայպ օլմագտա իտիլէր:

Օլ արատա, դայէթլէ չէվիք, վէ դայէթլէ թէմքինլի պիր տէլիգանլը, հարիգզէտէկեանէ, ասլա քէնտույի շաշըրմատըղը չէօյլէ տուրսուն, ֆէվգէլատէ պիր դայրէթ վէ պիր ճէսարէթ իւղըէտէ չալըշմագտա իտի, չէօյլէ քի, հէր գանղի թաւաֆտան պիր իմտատ ֆիղանը իշիթսէ, անինտէ գօշմագտա վէ աթէշլէրէ սալտըրմագտա իտի:

Մէրգում հէնուղ եիկիրմի չաղլարընտա օլուպ, օրթա պօյլու վէ չիրին սիմալը պիրի իտի, վէ հէրնէ գատար, սուրէթի զահրէսինտէն, զայիֆ վէ զարիֆ վիճուտու կէօրիւնմէքտէ իտի իսէտէ, մատտի վէ մանէվի գուլվէթ ու ճէսարէթի իսէ, ֆէվգէլատէ պիր մէրթէպէտէ իտի:

—Իւչիւնճիւ գաթտա, տահտասալիրատամլա՛ր պուլունմագտա օլմալը տըր...—տէյի հէր թարաֆտան պաղլըշըրմագտա իտի:

Պիրտէ պու հէնկեամտէ, պալգանուն պիրինտէ, եարը չըպլագ պիր հալտէ օլուպ, վէ գուճաղընտա տախի իւչ չաղլարընտա պիր մասում պուլունտուղու թագտիրտէ, պիր կէնճ գատըն կէօրիւնտիւ.—մէրգումէ գատըն, գըվըրտըգտան սօնրա, ուճ ուճա պաղլամըշ օլտուղու չարչաֆլարը, պալգանուն գօլ տէմիրինէ պաղլամագտա իտի:

Մէրգումէեի խալգ կէօրտիւքտէ, իմտա՛տ, իմտա՛տ, տէյի պաղըրշմաեա պաղլատըլար:

Պիրտէ եօգարտա զիքրինի կէշտիկիմիզ տէլիգանլը, թիւթիւնլէր օրթաւընտան կէշտիկի, վէ պաշընտան աշաղը տօլու կիպի գըղըլճըլար եաղտըղը, վէ ալէվլէր տէօրթ թարաֆը սարտըղը հալտէ, ասլա թէհլիքէտէն գօրգմաեարագ, քէնտույի մէրտիվէնլէրտէն եօգարը սալտըրտը, վէ արատան պիր սանիյեէ կէչէր կէյմէզ, աթէշ էօնիւնիւ ալարագ եօլունու քէստի, վէ պիւթիւն պիւթիւն թէհլիքէ օրթաւընտա գալտը իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, ասլա իսղա իթմէքսիղին, վէ աեագլարը ալթընտա եանմագտա օլան տէօշէմէլէրէ վէ գունտուրալարընա, վէ էլլէրինին չիշիպ գապարմասընա պագմագսըզըն, ագըպէթքեար կիտիպ մէրգումէ չօհուղու գուճաղընտա օլան գատընըն օտաօրնտան իշէրի կիրտի:

Արման Տօրսէյ տախի, անի դայրէթլէրի չէքմէքտէ օլտուղունտան մէրգում տէլիգանլըտան էվվէլ օրաեա կիթմիշ իտի:

—Հէ՛յ Ալլահ սէնտէն րազի օլսուն, էֆէնտի, սէնի Ալլահ՝

կէօնտէրտի, նէ կիւզէլ իմտատըմս եէթիշտին, եօգսա եալընըզմա պիր շէյ եաբամաեաճաղըմ տէյի գօրգուպ էսէֆ իթմէքտէ իտիմ... հալպու քի իքիմիզ պիրլիքտէ օլտուղուճուղտա, պիշարէ գատըն իլէ մասուճունու խէլաս իտէպիլէ. ճէկիմիզտէ, հիշ չիւբհէ եօգտուր... —տէյի պաղըրտը:

Տէլիգանի, Արման Տօրսէյին պուսէօյլէտիքլէրինէ ճէվապ վիրմէքսիզին, հէման եարտըմ իլլէմէկէ պաշլատը:

Մէզքիւր չօճուղու վալիտէսինին ուճուղարընա պաղլատըլար, վէ չարշաֆլարըն պիր ուճունուտա մէգպուրէնին պէլինէ պաղլատըլտան սօնրա, եալաշ եալաշ աշաղը ինտիրմէկէ պաշլատըլար:

Պու հալի կէօրիւնճէ, աշաղըտան, եիւզլէրճէ քիշիլէր, էլլէրինի ուզաթտըլար, վէ մէրգուճէեի թուժարագ սաղ վէ սէլիմ աշաղը ալտըլար:

Արման Տօրսէյ իլէ մէրգուճ տէլիգանիլը, պու մուվաֆֆիագըլեթիլիզէրինէ բէք միւթէէսսիր օլարագ, պիր պիրի եիւզիւնէ պագտըլար. վէ պատէհու Արման Տօրսէյ քէլամէ աղաղ պիրլէ, վէ պիր րահաթը գալպ իւզրէ սէօյլէեէրէք,

—Արթըզ չիմտիտէ, րիզ քէնտիմիզի գուրթարմաեա չալըշալըբըզ, վէ հէման պիր սանիյեէ պիլէ վաղըթղայպ իթմէմէլիյիզ, չիւնքի, աթէշ թավանը վէ քիրէմիտի սարմըշ աըր... —տէտի:

Մէրգուճ պունու սէօյլէր սէօյլէմէզ, քէնտի գօրգուսունուն իճրասը կէօրիւճէկէ պաշլատը, շէօյլէ քի, թավանըն հաթըլլարընտան պիրի եանմագտա օլտուղու հալտէ Արման Տօրսէյին տիւչիպ գաֆասընա րասթ կէլտիկինտէն, պաշըն.

տան գանլար ագմագտա օլտուղու հալտէ, եէրէ տէվրիտի.

Օտա տէրունինտէ կէչիլէճէք պիր եէր պուլունմագտա օլմատըգտան պաշգա, չիւնքի, հէր թարաֆը աթէշ սարմըշ իտի, մէրտիլէն տախիւ եանմագտա իտի:

Սէլամէթէ չըգապիլմէքլիք իշին, անճագ պիր չարէ պուլունմագտա իտի, վէ օտախի պաշգա, պիր շէյ օլմաեքպ, իլլա, բէնճէրէտէն եինէ պալղօնա կէչէրէք, վէ տէմիլրէ պաղլանմըշ պուլունան չարշաֆլարա սարըլարաշ աշաղը ինմէքլիք իտի.

—Էկէրչի պէն, եալընըզ պըրագըպ կիտէճէք, վէ քէնտիմի գուրթարմաեա չալըշաճագ օլսամ, պուստամ պուրատա թէլէֆ օլաճագտըր... —տէտի քէնտու քէնտուլէ մէրգուճ տէլիգանիլը Արման Տօրսէյին եիւզիւնէ պագարագ—աճապա միւմքին օլուպտա պիշարէեի գուրթարաճագմըբըմ. —հիշ տէկիլ իսէ, պիր տէֆա թէճրիւպէ իթմէքլիք պօրճուճ տուր...:

Արման Տօրսէյին, հէնուզ ագըլը պաշընտա օլտուղունտան, տէլիգանիլը, մէրգուճա տողրու էկիլտի վէ,

—Էֆէնտի, սարըլը վէրինիզ շուպօյնուճա պագտըմ... հայտէ, չարսօգ... վէ հէմտէ գավիճէ սարըլընըզ... —տէտի:

Արման Տօրսէյ պէլինի տողրուլթտու, վէ սըզը սըզբեա տէլիգանիլընըն պօյնունա սարըլտը, վէ մէրգուճ տախիւ, գահրամանճասընա, բէնճիրէեէ գատար կէօթիլըտիւ, պալղօնա կէչտի, վէ իքի էլլէրիլլէ, պալղօնուն տէմիլինտէ պաղլը օլտն չարշաֆլարըն ուճունու թուժուպ, իքի քիշինին աղըրըզընտան գաեքպ տա չըլամաեաճագ սուրէթտէ, պալտըլտըլտընա սարաթ, վէ պատէհու աղըրճա պիր սուրէթտէ, վէ

պահրիյեէ գալիմագամբտա պիր-
վիքտէ օլտուպու հալտէ, պալգ օն-
տան աշաղը սարգըտը, վէ աշաղը-
տանտա թէքմիլ խալպ, քէմալի թէ-
հայեիւր վէ մէսէրէի սէտապըլ-
լու պաղըքմաեա պաշլատըլար իսէ-
տէ, պու մէսէրէթ սէտալարը,
պիրտէն պիրէ, պիր գօլգու վէ պիր
տէհէթ սէտասընա թահվիլ օլտու,
չիւնքի, մէքքիւր չարշափլար, սէ-
քիլ օն եէրինտէն աթէշ օլարադ
գըրըտըլար, վէ իքիսի պիրլիքտէ,
սոլթը արշըն միգտարի եիւքտէք
իքտէն, գալտըրըմ իւղէրինէ տիւշ-
տիւլէր, վէ պիւա հարէքթ սէրի-
լիպ եաթա գալտըլար:

Հէման խալգ գօշուշուպ, իքի-
սինի տախի գալտըրադըլարը կիպի,
զաթէն մէքքիւր եանկընտա մէճ-
րուհ տիւշմիւշ պիր չօգ քիմէսնէ-
լէր պուլունմագտա օլտուպ, վէ եա-
գընտա օլան պիր էճղախանէեէ կէօ
թիւրտիւլէր:

Անինտէ պիր հէքիմ եէթիշէրէք,
էմրի թէտափիլէրինէ պաղմաեա
պաշլատը:

Պու հէնկեամտէ թուլումպալար
եէթիշտիւլէր իսէտէ, խալլիճէ կիճ
գպմըշ իտիւլէր:

Արման Տօրսէյին աննը եարըլըշ
իտի իսէտէ, մէրգում թապիպ,
մուխաթարալը պիր շէյ օլմատըղը-
նը սէօյլէտի, շէօյլէքի, եալընըզ
պիր սօուգ ոու իլէ եըյգամագըլըգ-
լա, մէրգումուն ագըլը պաշընա
կէլաի:

Մէրգում ագընը պաշընա փըլը
ալմագ, իլք տրատըղը տաւմ, իլք
սիւալ իթտիկի շէյ, վէ իլք տիհա-
նընտան չըգան քէլամ, քէնտույի
էօլումտէն գուրթտրանը կէօրմէք-
լիկի արգուսու իյլէմէսի օլտու:

Կէրլի տէիգանընը կէօթէլտի-
լէր իսէտէ, պիշտրէ, հալէա պալ-

ղըն պիր հալտէ պուլունմագտա
իտի, վէ տօղթօլտա, աճապա պիր
թարափընտա պիր գըրըգ վար մը
տըր տէյի, մուայեէնէ իյլէմէքտէ
իտի:

—Տօգթօր, —տէյի պաղըրտը հէ-
ման Արման Տօրսէյի, —րէճա իտէրիմ
սիլէ, սէօյլէյինիզ, խապէր վիրինիզ,
աճապա, մէրգում հաւաթտա՝ մը
տըր, եօգսա... —ինչաալլահ սաղ
տըր, էֆէնտի, հա՛, էօյլէ տէկիլմի:

—Էվլէթ, հաւաթտաաըր, ֆա-
գաթ, զիեատէճէ ինճինմիշ տիր
... տէյի ճէվապ վիրտի տօգթօր, —
սօլումուգ քէմիկի եէրինտէն չըգ-
մըշտըր... վէ քիւլի զարէթիմ ի-
սէ անը եէրինէ գօյմագըլըգտան ի-
պարէթ պուլունմագտա աըր:

Մէրգում պունու պէօյլէ սէօյլէ-
տիկիյլէ պէրտալէր, պաշլատը ճէվալ-
լը տէիգանընըն քէմիկինի եէրինէ
գօյմագա չալըքմաեա, —տէիգանը
գօլունուն աղըրսընա տաեանամա-
աղըրտան ուեանտը, վէ եիւրէք-
լէր բարէլէյիճի սուրէթտէ ֆէր-
եաալար իտէրէք, կէօղլէրինի աշ-
տը, վէ տիհանընտան իլք չըգան
լուղէթլէրտէ, պաահրիյեէ գալիմա-
գամը նէրէտէտիր, նէ՛ հալտէ տիրո
լուղէթլէրի օլտու:

Արման պունու իշիթտիկի կիպի,
գօշուպ մէրգումուն էլինի թուլ-
տու:

Տէիգանը Արմանը կէօրիւր կէօր-
մէզ, սէվինճինտէն տօտագալարը կիւլ-
մէկէ, վէ կէօղլէրիտէ բարլամաեա
պաշլատը իսէտէ, անինտէ թէք-
բարէն պաեըլտը:

Տիշտրտա, հալէա հէրքէս եան-
կընը ոէանտիւրմէկէ չալըքմագտա
իտի իսէտէ, պիհուտէ իտի, եալընըզ
էթրաֆտաքի էպնիյեէլէր գուր-
թուլուպ, սապահըն սահաթ տէօր-
տիւնտէ, Օթէլ տըլա Պուրսուն,

խաշ վէ թօրաղբնտան, վէ պինապէրին քիւլիւնտէն պաշգա հիշ պիր շէյ գալմամը խոր, քեամիլէն եանմը խոր:

Տօգ թօր, մէրգում տէլիգանլընըն մէղքիւր քէմիկինի կիւզէնէ եէրինէ վազ իյլէմիշ օլտուղունտան, արատան ճիւզի պիր վազըմ կէշտիքատէն ոօնրա, իքինճի պալղընլըգտան տախի աեբըմը խոր:

Վէ կէրչի մէրգում չօգ սանճը շէքմէքտէ խոր իսէտէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, լազըրտը իտէպիլմէքտէ խոր:

Վէ Արման Տօրսէյտէ, մէրգումուն եանընտա օթուրարագ, լազըմ կէլէն մուսվէնէթի իյլէմէքտէ խոր:

— Ապիգիմ, — տէտի Տօքթօր, — արթըգ սիզին իչին պաշգա պիր շէյէ իհթիեաճ եօգ տուր... — իլլա եալընըլ լահաթ գալմազլըշընըլ էլլէմիյեթտէն տիր... — աալա քէնալինիզի եօրմանըպ... իլլա քէնալի չիֆա իտինճէեէ գատար, կիւզէլ կիւզէլ ուեուճալըսընըլ... — Նէրէտէ իգամէթ իթմէքտէսինիզ:

— Ամիրօթէ օթէլինտէ...

— Նաւըլ, օրաեա գատար եիւրիւյէրէք կիտէպիլիճմիսինիզ:

— Մէէմուլ իաէրիմ...

Տէլիգանլը, պուճուն իւզէրինէ աեաղա գալգտը իսէ տէ, խայլիճէ գահմէթ իլէ վէ Արմանըն գօլունա տաեանարագ եիւրիւմէկէ պաշլատը:

— Զօգ իյի, չօգ իյի, — տէտի տօգթօր կիւլիւմնէեէրէք, — ինչաալլահ տիզլէրինիզտէ հիշ պիր աղըր սըլը եօգ տուր... էօյլէ տէկիլ մի... — վէ սիճ նասըլսընըլ գայիմագամ էֆէնտի, զանն իտէրիմ քի, լահաթ իթմէքիլքտէն պաշգա հիշ պիր շէյէ միւհթաճ տէկիլիլինիզ, իմտի, սիզէ նասիհաթ

իտէրիմ քի, հէման վազըթ զայպ իթմէքսիզին, պիր լօգանթաեա կիթմէլի, վէ եաթըպ պիր լահաթ ույգու շէքմէլիսինիզ, զիլա, զաթէն ույգուսուղսունուզ...

— Բէք ալէա, օնտան գօլայ հիշ պիր շէյ օլամագ, — տէտի տէլիգանլը շէվզլի պիր սէյլէյիշ իլէ... — իւմամ, պէնիմ պուլունտուղում լօգանթատա, վէ թա քէնտի օտամըն իթթիսալինտէ, պօշ պիր օտա վարտըր, իմտի, էկէրչի գայիմագամ պէյի օրաեա նազլ իտէր իսէք, բէք ալէա վէ բէքտէ միւնասիպ օլուր... վէ օրթա եէրտէ պուլունան պիր գաբուեուտա աշտըղըմըլ կիպի, իքիմիզ պիր օտատա կիպի օլմուշ օլուրուզ:

— Զօգ իյի, զաթէն պէնտէ սիզտէն ալըլմագ իսթէմէմէքտէ իտիմ, — տէյի ճէվապ վիրտի Արման Տօրսէյ:

— Պէնտէ եարըն կէլիւր իքինիզէ տախի պագարըմ... — տէտի տօգթօր. — գայիմագամ պէյ, իսմինիզի քէրէմ իտէճմիսինիզ:

— Արման Տօրսէյ...

— Սիզին իսմինիզ, ազիզիմ տէլիգանլը:

Լէօբօլ, ճիւզիճէ պիր թէրէտտիւտ իւզրէ պուլունտուղտան սօնրա,

— Լէօբօլ Նէօվիլ, — տէտի:

— Ապիզիմ Լէօբօլ, արթըգ պիզիմիչին, միւտտէթի էօմրիւմիւզտէ, տօսթլուգ պագը օլաճագտըր, պիզի պու տօսթլուգտան, անճագ էօլիւմ աեբրապիլէճէքտիր, — տէտի Արման, քէնտուլի էօլիւմտէն իսէլաա իթմիշ օլան տէլիգանլընըն (Լէօբօլ) էլլէրինի թուլուպ սըգարագ:

— Էվլէթ, էօլիւնճէեէ գատար տօսթլուղումուզ պագը գալաճագտըր, վէ գալմալը տըր:

— Սիզտէ պու կիւզէլ տօսթլուգ

տէ՛վում ի՞նչ տի.քճէ, ետրալարնը զընտա՛հա չաբուզ պիւր սուրէ՛թտէ քէսպի շիֆա խտէ պիւրէճէ կինտէ շիւքհէ ճալիզ տէ կիլ տիր, — տէտի տօքթօր կիւլէրէք, — է՛յ, էֆէնտիրէր, եինէ եարըն կէօթիւլէրիւզ :

Էճգաճը քէնտի ուշագլարընտան պիրինէ, մէրզու՛մար լօզանթաեա կիտէնէ դատար, պէրապէրլէրինտէ կիթմէսինի էմր իյլէտի :

Խալգ իոնէ էճգախանէ խարիճինտէ, պու իքի գահրամանլըգ արդատաշարրնըն չըգմասընա պէքէմէքտէ իտի. — պուլար տիշարը չըգար չըգմազ, պիր Վհուրա՛ն սէտաալ տըր էթրաֆը աքս իթտիրմէկէ պաշատը, վէ էօյլէճէ մէսերէթ սէտալարըլա, մէրզու՛մանը, թա Ամիրօթէ լօզանթաաընա գատար կէօթիւրտիւլէր :

Հէր նէ գատար եօրուլմուշ իտի իսէ տէ, Արման Տօրսէյ օրաեա կիտէր կիթմէզ, եաթմատը. — մէրգուճ կէշիրմիշ օլտուղու խաթարլար հազգընտա տիւշիւնմէքտէ իտի. — չախթաթ սանտըղը քեաֆֆէթէն եանմըլար իտի իսէ տէ, հէլէ տէրունինտէ պիր գաշ զըթա պանգա պիլէթլէրի պուլունմագտէ օլման պիր չիզտանը ճէպինտէ իտի. եօգսա, մաազալլահ, էկէրչի բարաաըզ գալմըշ օլտա իտի, էօյլէ քիմսէլէրի թանքմագտա պուլունմատըղը պիր մէմլէքէթտէ, տիւշարը զարուրէթ օլմաալ լաղըմ կէլէճէք իտի :

Մէրզուճ, օլ կէշիրմիշ օլտուղու թէհլիքէլէրին պիւլիւքիւքլէրի իլէ, օլ տէլիզ անլըտանտա կէօրմիւշ օլտուղու ինսանիյեթին պիւլիւքիւքլէրին խաթընա կէթիրտիքճէ, թէշէքքիւր տուլղուլարը, վէ տօսթուզ մուհապպէթլէրի, գաթէն տէր գաթ արթմագտա իտի :

Նիհայէթ, եօրղունուզ գալէպէ

իյլէտիկինտէն, պիր արալըգ կէօգլէրի աղըրլաշտը, վէ հէման էլպիսէսիյլէ, եաթմաղը իւզէրինէ տիւշիւ վիրտի, վէ անինտէ ուլգուսու կէօթիւրտիւ :

Վէ տօգթօր թէքըարէն կէլինճէեէ գատար ուեուեա գալտը :

Վէ անճագ տօգթօրուն կէլմէսիյլէ ուեանտը :

— Բէմալի մէմնունիյեթլէ խապէր վիրիրմ քի, բէքիլի պիր հալտէ պուլունմագտաաընըզ տըր... — տէտի մէրզուճ տօքթօր, — պապալըմ շիմալ տօսթունուզ Լէօթօլ Նէօվիլ նաալ տըր :

— Թէշէքքիւր իտէրիւ պու զալլէթինիզ վէ պու ինսանիյեթինիզտէն տօլաեք, տօգթօր էֆէնտի, — պուեուրունուզ եանքնա կիտէլիմ :

Լէօթօլ օլ անտէ ուեուճագտա տէկիլ իտի :

— Սէֆա կէլտինիզ, էֆէնտիլէր, — տէտի մէրզուճ շէօյլէ պիր լէթաֆէթի կիւլիւշ իլէ. — սիզլէրի կէօրտիւկիւմ իշին, քէնտիմի պախթիեար ատա իտէրիմ :

Մէրզուճ իքիսինին տախի էլինի թուլմարագ սէլամալտը :

— Նաալ, հիշ պիր եէրինիզ ազրըմագտա մը տըր, — տէյի սիւալ իթտի տօգթօր :

— Սալլմ շու սօլ ումուղում, ճիւզիճէ աղըրմագտա տըր :

— Անըն աղըրեաճաղընտա շիւքհէ ճալիզ տէկիլ տիր, ֆագաթ, զարարը եօգ տուր, մէրադ իտէճէք պիր շէյ տէկիլ տիր. — հիշ պիր գօրգուլաճագ եարա վէ պէրէնիզ եօգ տուր... — աալա էսէֆ իւզրէ օլմաեքնըզ, լաքին, եալընըզ պիւլխուսուսա տիգզաթ իթմէլիտինիզ, էօյլէ չօգուզ գըմըլտանըպ վէ հարէքէթ իթմէմէլիտինիզ... — պուճիւմէ իլէ տախի, նէ մուլթագա

եաթագտա գալմագլղա , վէ նէտէ
բէրհիզ թուծմագլղա , ապա մէճ-
պուր տէկիրանիւ , - խոթէտիկինիդի
եէեէպիրանիւ . . .

Պու իքի եէնի տօսիլար պիրլիք-
տէ պիր թաամ իթտիլէր , վէ սուֆ-
րա պաշնտա , իքինճի տէֆա օլա-
րագ , վէլէվ պիր պիրինտէն ալր-
լըպտա , մահալլի պարտէլէրէ տիշ
սէլէր պիլէ , երնէ , հիշ պիր վա
գըլտա , վէ հիշ պիր սէպէպէ .
տօսիլուզլարընըն , գաթան պօ-
ղուլմաեբպ , իլլա էպէտի պալմա-
սընա տալիր եէմինլէր իլլէտիլէր :

— Յագաթ , հայրֆլա՛ր քի , -տէ-
տի Արման Տօրսէյ , - պօրգ արըմ քի
ազ կիրնտէն պիր պիրմիգտէն ճիւ-
տա ախշմէլքիկէ մէճպուր օլաճա-
ղըլ տրր :

— Սէպէ՛պ , -տէյի սիւալ իթտի
Լէօբօլ :

— Զիւնքի , մալիւմ եա , պէն պահ
րիյե մէճմուրինիւտէն պիրլիյիմ . . .
տիմէք տիր քի , բուխսաթըմ միւտ-
տէթի խիթամ պուլտուղու կիպի ,
երնէ կէմիյէ կիթմէլքիկէ պօրճ .
լուեուսմ :

— Պարի պուրտա , պիր խալլի
վագրթ վալաճագ մրսընըգտրր :

— Պիլէմէմ . . . չիւնքի , պուրտ-
եա պիր բանտէվու սէպէպիլլէ կէլ-
միշիմտիր , նէթիճէսինին նէտէ պա-
րար գըլաճագընը պիլմէլքիք , քէն
տի էլիմտէ տէկիրտիր . . . -է՛յ սի՛գ :

— Պէն տախի իբպղը սիզին հա
լինիգաէ պուլունմուպտաեբմ . . .
պէն տախի պիլէմէմ . . .

— Լաքին , նէ՛ պէյիւ վար տրր ,
խոթէր պիրպիրմիգէ հազըն պիրէր
մահէլլաէ օլալըմ , վէ խոթէր ուզագ ,
էլ վիրիք քի պիր պիրմիգի գաթան
քէօշէյի խաթըլտան չըգարմաեա-
ճաղըլ տրր . . . մուհապպէթիմիդ
պագը օլաճագ տրր . . . էկէրչի ու .

զագ տիւշէր իսէք , հէմիշէ մէք-
թուպար վասթիմտրյա պօնուշու-
րուզ , վէ էլպէթթէ երնէ պիր կիւն
պիր պիրմիգէ գալուշուր կէօրիւ-
չիւրիւզ . . . - իմտի , տօսիլուզու-
մուզ նամրնա օլալագ , պիր պատէ-
նուշ իտէրիմ :

— Պէն տախի այնի մուհապպէթ
տիւամէթինի իճրա իլլէրիմ , -տէտի
Լէօբօլ , քէնտի գատէհինի Արման
Տօրսէյին գատէհինէ թօգալշտու-
րարագ :

Արման Տօրսէյ էօյլէտէն սօնրա ,
եանան յօգ տնիմանըն վիրանէլէրինի
սէյր իթմէկէ կիւտի :

Մէզքիւր վիրանէ եազընքնտա ,
ախշապ պիր խանէտէ , պահրիյե
թարաթքնտան խտսթթէն պիր մէէ-
մուր թայնիլիլէ , մէզքիւր եանկըն-
տան էվվէլ , մէզքիւր յօգ տնիմա
պուլունան միւտաֆիրլէր հազգըն-
տա մալիւմաթ ալմաեա կէլէնլէրէ ,
լաղըմ կէլէն իյղահաթ վէ վուպու-
թիյեէթի վիրմէրտէ իտի :

Արման տախի կիտիպ քէնտի խա-
միի մէզքիւր իյղահաթ տէֆթէ-
րինէ զայա իթտիրտիկի կիպի , գան-
ղի յօգ տնիմա պուլունմուպտէ օլ-
տուղունու տախի իշար իթտիրտի :

Պունուն արապընտան իւշ կիւն
միւրուր իթտի . . .

36

Հիքետեէմիգտէն իւշ կիւն կէրի
տէօնէլիմ . - վէ Արման Տօրսէյ իյէ
Լէօբօլ Տէրէյն Հապրտա պիր պի-
րինէ բաթի կէլմէգտէն էվվէլ Սէնթ
-Ուէն քէօշկիւ իյէ Սէն-Տօմինիք
սօգաղընտա վագը մաւտամ տըլա-
սէնիին գօնաղքնտա հէշմէքտէ օլան
հալլէրի , մուխթասարճա պէեան ի-
տէլիմ :

Սապըգ Պլանշ էրվիէօնին , եանի
գօնիէս տըլասէնինին , տօգթօր ժօս-

լենին հիմնված վե՛ր երթիւն իւզրէ, տօգթօր Պլանշըն խիմարխանէսինէ նազլ խախմէսինի, մախտումի գօնթ Կօնթըր. նաան սէթը իթմէքիք միւմ քին օլամամըշ իտի, վէ պինաէն ալէյհ, վախտէսինին ազլընա խեթ. ֆէթ կէթիրմէսինաէն խապէրաար գըրնմըշ իտի :

Էվվէթ, արապ տօգթօր վուզուի հալի մէրգումա, կէրչի պիլաթիմիշ իտի իսէ տէ, մէքքէր տիվանէլի. կին կէշմէնէնէք պիր իլլէթ օլմա. շիք սէօլլէմէլիպ, իլլա մուվադ. գաթ պիր ֆէնալըգ արըզ օլմաշ աուր տէլի ինանտըրմըշ իտի :

Ամէլի իսէ, մէյտանտէ կէշմէք. տէ օլան իէտպիրյէրաէն վէ ուս. թալըզլարտան պիխապէր պուլուն. տուղունաան, վիրտիկի զէհրէրին իէէտտիրի, նիշին քէնտի գուվվէ. ինի կէտիթէրմէմէքտէ տիր, վէ զէվճի նիշին պիր տն էվվէլ էնէլ շէրպէթինի իշմէքտէ տիր, տէլի տիշարթ իէնաճիւպ օլմադ տա իտի :

Էվվէթ, մէրգումա, քէնտի շէյ. թանի իէշէպպիւսինէ տէվամ ու իղտամ իի մէքտէ օլուպ, հալ պու. քի տօգթօր ժօպլէնինտէ, զէվճինէ քէնտի վիրտիկի զէհրէ գարշըրըգ, հէր տէֆա բանզէհրլէր իթաարյ. լա, գուվվէթինի քէտտիրմէքտէ օլմաշըն պիլմէտիկինտէն, օլ կիւնէ գատար, պիր գաշ տէֆալար էօլմէսի լազըմ կէլիր իքէն, նէ հիք. մէթէ մէպի էօլմէեօր տէլի, իէ. աճնիւպ իթմէքտէ իտի :

— Օֆ, նէ՛ գատարտա ուզուն սիւրմէքտէ տիր, — տիմէքտէ իտի մէզպարէ զատատըր գատրն. — ա. ճապա, նէ՛ վազըթ էօլնէք տիր քի, պիր քէրրէ պէնտէ սէրպէսթ գալըպտա սէլամէթէ՛ չըգաեըմ :

Մէզպարէնին պու մէրազլընա վէ պու սապըրըզլըզնա, պիր իղթի-

րապը տէրուն տախի իլավէ գըլըն. մադտա իտի :

Շէօլլէ քի, Լիսնէլ Վարթըն, գօ. նազլարընտան իչէրի անագ պատ. մապտա տէկիլ իտի. — վէ կէրչի օլ. սէպէպէ մէպի, մեզպուրէ, մէր. գումա իքի տէֆա մէքթուպ հազ. մըշ իտի իսէ տէ, իքիսինէ տախի ճէվապ ալամամըշ իտի :

Աճապա պու մէրթէպէ պիգալա. լըպտան, վէ պու մէրթէպէ ուզագ. գաշընմազլըգ տան սէպէպ նէ տիր, միւրաւա նէ տիր. նիշին պէօլլէ սիւրիւթ իլլէմէքտէ տիր, տէլի, քէնտու քէնտույէ տիւշիւնմէքտէ իտի :

Մէզպարէ, պէլքի կիւնտէ եիւզ տէֆալար, քէնտու քէնտույէ պու սիւրի իթմէքտէ օլուպ, վէ պաշգա. տիրլիւ հալլիտիպտէ պիրմանէատա վիրէմէտիկինտէն :

— Պէսպէլլի, հէր շէյին իճրա օ. լուպ պիթմէսինէ, պիր քէրրէ շու գօճամըն ահրէթէ եօլճու օլմաշընա պէքլէմէքտէ օլմալը տըր. տիմէքտէ իտի :

Պիր տէ իւշիւնճիւ կիւն, գօճաար գաթուն խաթմա ըղը քէսպի շիտ. տէր իթմէկէ պաշլատը :

Եէվմի մէզպարուն տղաժըր, տօգթօր ժօպէն, մէրգումուն ֆէ. նա պիր հալտէ պուլունմոտըն պէ. ան իլէ. պիզղաթ քէնտինին, մէր. գումուն եանընտա պէքլէյիպ, ի. ճապը իճրասքիտ պազաճաղըն պիլաթիմիշ, վէ ֆիլվուգըտա կիճէ սապահա գատար, պիր գօթուգ. տլարագ, գարեօլաար եանընտա օ. թուրմուշ իտի :

Սապահ օլուպ, Ամէլի գօճաար օտաաընտան իչէրի կիրէրէք. հալինի պիւթիւն պիւթիւն տէկիշիմիշ, վէ իւզէրինէտէ ֆէնա պիր պաշըրըզ կէլմիշ օլմաաընը, վէ մէրգումուն

պիր տերի պիր քէմիք գայարագ ,
տաէթա պիր ճէնաղէ հէյնէթի
քէսպ իյլէմիշ պուլունմասընք կէօր-
տիւքտէ , տիւչարը թէաճճիւպ օլ-
տու :

Ամէլի , պու հալ իւզերինէ , սու-
բէթի զահիրէսինտէն պիր էսէֆի
տզիմ էսէրի իպրաղ իյլէտիկի խոգ-
տիրտէ , տէրունէն իսէ զիւտաէ-
սիյլէ սէվինմէքտէ օլտուլունտան ,

—Օհ , օհ , հէլէ համաօլտուն քի ,
տուլ գայմաղլըք իյ պալիմ կիւնիւ ,
արթըք եազլաշմագտա տըր . . . —
տիմէքտէ իտի :

Տօյթօր ժօպէն աեաղա գալգ-
մըշ իտի :

—Տօյթօր էֆէնտի , ահապա
պու սապահ , պէնիմ զէվալլը կօնի-
րանճրղմը , նասըլ պուլմալ տաոր-
նըզ , եօզսա կիթտիքճէ տահա զի-
եատէ ֆէնալաշմալ տա՛մը տըր , —
տէյի սիւալ իթտի մէրգումէ բէք
մահզուն պիր սէօյլէյիշ , վէ բէքտէ
եավաշ պիր սէս իլէ :

Տօյթօր տաթի , կերչի պունա
զարչըլըք լիսանէն պիր ճէվապ վիր
մէտի իսէ տէ , հարէքթիթիլէ իպ-
րազ իյլէտիկի էսէրլէրտէն , Ամէլի ,
քէնտի իշնէ կէլմէքտէ օյտն ճէ
վապը ալմըշ օլմաղլա մէմնուն օլ-
տու :

Պու հէնկեամատէ գաբուտան ի-
շէրի պիր իւրամէթքեար կիրէրէք ,
վէ էլիսաէքի կիւմիւշ թէթսի տէ
բունինտէ պուլունտն պիր մէքթու-
պու իպրաղ իտէրէք ,

—Տօյթօր էֆէնտի իշին տիր . . .
—տէտի :

Պատէ հու մէրգում կէրի չէքիտի:
Տօյթօր մէքթուպու աշտը , վէ
չէօյլէ պիր կէօզտէն կէչիրտիքտէն
սօրա , Ամէլիէն ուզտիտը , վէ մէր-
պու մէ տաթի օգուտուպտա , բէնկի
պիր թարաֆտան սօլմաեա , վէ պիր

թարաֆտան տաթի զըզարմաեա
պալաուր :

Ձիւնքի , մէրքիւր մէքթուպ , Լի-
նէլ Վարթըն թարաֆըրտան կէօն-
տէրիմիշ օլուպ , վէ քէյֆիլ հագ-
գրնտա , սէրիան հալաուիս իսթէ-
մէքտէ օյմասը աղւշըլմագտա իտի :

—Շիմտի ճէվապ վիրմէլիյիմ , —
տէտի տօզթօր քէքէլէեթլէք :

Մէրգում պիր ոֆապ եազրիւա-
նէ նէզտինէ օթուրտու , պիր գաշ
սաթըրտան իպարէթ պիր շէյ եազ-
տը , վէ պատէհու օհաղա տօղրու
կիտէրէք , էլինի չընղըրաղլէն իրինէ
ուզաթաղ :

Ամէլի մէրգումուն պու հալինի
կէօրիւնճէ , իթլ չէքմէկէ պըրօգ-
մաեքպ տուրտուրիտու , վէ ,

—Նէ՛ եաքահաղաբըրդ , — տէյի
սիւալ իյլէտի :

—Նէ՛ եաքահաղաբ , շունու թէ-
լէկրաֆիւանէեէ կէօնաւրիպտէ չէք-
տիրթմէք իշին , պիր իըոմէթքեար
չաղըրահաղըմ . . . —տէտի :

—Շիմտի պուրսեա տաամ կէլիր
իսէ , պէլքի զօնիթ թաճիլ օլուր ու-
եաեըր . . . — սիզ մէքքիւր ճէվա-
պը պանա վիրինիպտէ , պէն կիտիպ
առամ կէօնտէրիթիմ , — տէտի :

—Լաքին , մառամ . . .

—Պանա վիրինիզ տէյիեօրում
սիզէ . . .

Տօյթօր էօյլէ պիր սէպէպ թահ-
թընտա պուլունտն սէօյլէյիշէ գար-
չը կէլիպտէ բէտաիտէմէտիկինտէն ,
մէքքիւր քեաղըտը մէրգումէեէ
վիրտի :

Վէ մէրգումէտէ հէման էլինէ ա-
լըր ալմաղ , պիր մէրաղը տղիմ իւզ-
րէ , շու աթիտէքի սաթըրլարը օ-
գուտու :

Ալիօնէլ Վարթըն . —Սէնթ-Ուէն
քէօշկիւնտէ :

Արթըզ գօնթուն գուրթուլա-

պիլմէսինէ տայիր հիշ պիր իւմիտ
էսէրի գալմամը տըր . — Եաշատ
Եաշատ, անճագ գըրգ սէյիզ ու
տիմ տաշա Եաշատ պիրիր . — չիմոյ
տալըն պիր հալտէ պուլունմագակ
օլուպ, վէ պու տալընըգ տան ու
Եըլմագ սըգըն, թէսիւմի րուհ իտէ
ճէք տիր : » «ԺՅ ՍԻՄՆԵԼ»

Ամէլի պիր մէմնունիյեէթ նէֆէ
սի ալարագ, չքնդրաղը չէքաի, վէ
պիր խրամէթքեար կէլտի :

— Չարոյգ, շունու թէլէկրաֆ .
խանէեէ կէօթիւրմէլիսինիզ . . . —
տէտի :

Էօյլէտէն իւշ սաաթ սօնրա, սիւս-
լիւճէ կիլինմ շ պիր արապ, Ամէլիեէ
պիր մէքիուպ կէթիւրմիշ օլուպ, վի
մէրդումէ տէ մէքիուպու կէօթիւր
կէօրմէզ, կէրէք Եաղընրնտան վէ
կէրէք տաղաւարնտան, քիմին թա-
րաֆնտան կէլտիկինի ֆէհմ իյլէ-
տիկինտէն, լէհճէսինտէ պիր էսէր
մէսէրրէթի ալիմէ հասըլ օլմաեա
պաշլատար, վէ միւնտէրիճթըն ի-
ռէ շու աթիաէքի սուրէթտէ օյու-
տու :

«Ջաթէն, արթըգ պու կիւնտէն
«տէրպէսիսինիզ, վէ հալիլէ Եա-
«րընտա տույ օլաճագ սըրը տըր .
«— Եաշոյ քի սիզ քէնտի վաալինիզ
«տէ պուլունմուշունուզ տուր, պէն
«տալիս քէնտի վատիմտէ պուլու
«նաճագըմ սըր . Նիհանէթ, պէն
«քեամիլէն սիզին օլաճագըմ տըր
«վէ սիզտէ անճագ պէնիմ օլաճագ
«սընըզ տըր . . . :

«Սիզտէն սօն պիր մէյլ ու մու
«հապպէթ իսպաիբ տաշա թալէպ
«իտէրիմ . . . — Եկէրչի, սահիհէն
«պէնի, էզ ճան ու տիլ սէվմէքտէ
«իսէնիզ, մատամ քի զէվճէի պու
«լունմուշ օլմանըգա մէպի, պէն
«մէրդուտան նէֆէթ կէթիւրմէք

«տէյիմ, զէվճինիզին ճան վիրմէք
«հալինտէ պուլունմաւարնը տալի
«պէր թարաֆ իլէ, խաթրիմ իլին,
«իլէքիֆիմի իճրա իլէմէլիսինիզ . . .
«— պու ագշամ, սաաթ ալիլ պու-
«շուգտա գալգաճագ օլան իրէն
«իլէ, Հալըրեա կիլմէլիսինիզ . —
«Վէ քիմնէ սիզի թանրեամաւըն ի-
«չին, Եիւզիւնիւզէ գալընճա պիր
«թիւլ պըրագ մալընընը . . . — Սիւ-
«իսնա չըգտըղընըգտա, տօղրու
«կիտիս, պիր մէլէզ արապաճըյա
«պէ լիլմէքտէ պուլունման չիֆիլէ վէ
«իսեա հաթիլ պիգ գուրէ արապա-
«ւընա պինմէլիսինիզ . — Սէլըիւր
«արապա սիզի, Օթէլ տը ֆաթիեէ
«կէօթիւրէճէք տիր . — վէ օլուտա
«սիզ, հիշ պիր չէյ սիւալ օլուն-
«մագաղըն գապուլ օլունմագաղ-
«նըզ տըր, իմտի օլատա, սիզի քէն-
«տի րուհու կիպի սէվմէքտէ օլան
«տօթնունուգա պէլիլմէլիսինիզ,
«Սէվկիլիւ Լիսնէլիսինիզ»

— Օհ, հայ հայ, էվլէթ, պէն
պու ֆէտաքեարըղը տալի Եա-
մալընըմ, էվլէթ, անքն խաթրը ի-
չին, գօճամըն ճան իւզէրինտէ պու-
լունմաւընա տալի պագ մանարագ .
Էմի իւզրէ Հալըրեա կիլմէլիլիմ-
տէտի Ամէլի սոյքի իշիտիլէպիր
պիր մէրթէպէտէ սէօյլէեէրէք, վէ
պիտաէֆաթ մէզքիւր մէքիուպու
պուս իտէրէք, — Լիսնէլ պէնիմ թա-
պիաթըմը քէք իյի պիլմէքտէ տիր
. . . քէնտի էմրինի թէմամիլլէ իճ-
րա իտէճէկիմէ էմին տիր . — Նասըլ
քի սէօյլէմէքտէ տիր, պէն քէն-
տիսինի նէ պատար սէվմէքտէ ի-
սէմ, քէնտիսինի պէնի օ մէրթէ-
պէ սէվմէքտէ իմիշ : — ահ, չօգ տէ-
կիլ, քեաշիլ, Եալընըզ պիր սաաթ-
ճըգ օլուն, չէօյլէ պիր տէր աղաւ
իլմէքիլի իզպալ ու սէտտէթինէ
նալիլ օլատալըմա, Ենտան սօնրա,

էօթիւր իսէճ տախի էօթէ իտիւ . . .
արթըգ օնտան սօնրու , էօթէճ տա-
խի դամ տէկիլ տիր . . .

Սէնթ-Պէլէր քէօշկիւնտէ , ան
գարիւ պ Եօլա չըգժագըրգ հազըրը-
ղը պիթմէք իւզըէ օլտուզունտան ,
հէման օրանքնը թէրք իտէր իթ-
մէզ , էչեա վ թէճէմիւլաթ , հէր
նէ քի վար իսէ , քեաֆֆէթէն խա-
րիճ մէզատ աթմըլմասընա , Լիօնէլ
թարաֆընտան էճք վիրիչմիշ իտիւ :

Լիօնէլ իւշ կիւնտէն պէրու Ֆէր-
նան Սթրէնիեի քէօշքտէ միւսաֆի-
րէթէն ալք գօյմագտէ , վէ սէպէ-
պի մէրգումա մաալիւմ օլմատըղը
հալտէ , չիւնքի հուզուրու քէնտին-
ճէ միւզ թագի օլտուզու ճիհէթլէ ,
պիւրիքտէ ալքապ Հափրեա կէօ-
թիւրմէքիք Նիֆէթիինտէ պուլուն-
մագտէ իտիւ :

Ֆաղաթ , պու ճիւմէ իլէ տախի ,
չու տա աշիքեար իտի քի , Ֆէրնան
Սթրէնի , Հափրեա , Արման Տօր-
սէյի կէօրէճէկինի , վէ մէրգումուն ,
նէ Եօլտա օլ չալընմըշ օլմասընտան
պի խապէր պուլունտուղու բէտէրի
ազճէլէրինէ գափուշաճաղընք պիւ-
մէքտէ իտի :

Մարսիալ Տէրէյնէ կէլինճէ , պէ-
եանէ հաճէթ տէկիլ տիր քի , հա-
լէա քէօշքտէ պուլունմագտէ իտի :

Մէրգում տալիմա ալի հալտէ ,
Եանի քէօթրիւմ հալինտէ պուլուն-
մագտէ իտի , նէ գըմըլտանապիւ-
մէքտէ վէ նէ տէ լազըրաք իտէ-
պիլմէքտէ օլմաեղպ , անճագ կէօզ
իլէ պաղարագ , վէ ֆիքըր իլէ տիւ-
չիւնէրէք Եաշամագտա իտի :

Մալիւմ օլան պիր տէհէթլու
վագտա վուզուլինէ մէպնի , իճրասը
կէրի գալան պիր ազտը Նիքեաճ
գօնթըրաթօսու իմղալանմասը կիճէ-
սինտէն պէրու , Մարսիալըն հալ-
ու սըհէթինճէ պիւլի ք պիր ֆարգ

հաարը օլմուշ իտի , շէօլլէ քի , իւ-
զէրինէ ֆէնա պիր մահզունլուգ-
հիւքմ իթմէքտէ օլուպ , վէ տիւ-
չար պուլունտուղու քէօթրիւմիւք
հալինէ , արթըգ թէհամիւլ կէթի-
րէմէզ օլտուզունտան , հարաքէթ-
տէն մահրում գալմըշ օլան Եիւզ-
լէրինտէն աշաղը , չօգ տէֆա կէօզ
Եաշարը տանէլէրի ազըպ ինմէք-
տէ իտի :

— Պղիզիմ մօնսիէօ Մարսիալ ,
տէտի մէրգումա Լիօնէլ , — հէքիմ-
լէրին գալիէն սէօլլէտիքլէրինէ նէ-
գարէն , սիզին պիր սաաթ էվվէլ քէս-
պի իֆաղաթ իթմէքիկինիդ , անճագ
վէ անճագ , քէնտի սօղտուղու-
նուզմահէլլէնալ իլէ , թէպալիլուպ
ու հափա իթմիշ օլմազլըրըղզա , վէ
խոստուտա ալքշմըշ պուլունտուղու-
նուզ տէնիդ Եազընընտա , թուզու
հափա թէնէֆֆիւս իթմէքիկինիդէ
միւհիմաճ պուլունմագտա տըր . . .

— Վէ վէլէվ պու իւմիտտէն չիւքհէ
իտիլմէք լազըմ կէլուէ պիլէ , պիր
քէրրէ թէճրիւպէ իթմէքլիք տալա
կիւճ պիր շէյ տէկիլ տիր . . . —
իմտի , պէօլլէ պիր թէճրիւպէ Նիյ-
Եէթիլլէ , սիզի Հափրեա կէօթիւր-
մէք արգուսինտէյիմ :

Պու հափատիս վէ պու իւմիտիւ-
զէրինէ Մարսիալ իւզէրինտէ , պիր
Եսէրի մէսէրրէթ հուսուլէ կէլմէք-
լիկի լազըմ կէլիւր իքէն , հիշ էօլլէ
պիր Եսէր միւշահէտէ օլունմատըր
վէ հաթթա , մուղայիրի օլարուպ ,
ֆիքըրինտէ ֆէնա պիր թէէսսիր զու-
հուրա կէլտիկինտէն , վիճուտիտէ
պիր նէվի լէրղայիշ հասըլ օլտու :

Լիօնէլ , Մարսիալըն Եանընտան
չըգարագ , օլանտէ սալօնտա քէն-
տույէ պէքլէմէքտէ օլան Ժան Րընօ-
նուն Եանընա կիթտի , վէ մէրգումա ,

— Տօսթում , — տէտի , — բէճա ի-
տէրիմ , շիմտի Փարիսէ ինմէլիսի-

նիզ, վէ տողրու Մօնարթըրտա Ասպէս սօգադընա կիթմէլիսինիզ . . .
— Զէրչիպատապատ, Բօղ Պօնչան, ետընքի կիւն, Հափըրտա պուլուն, մալը տըր . — Էկէրչի մէրգուժէ, մահէլի մէղպուրէ կիթմէլի իսթէմէզ վէ իտրար տա իտէր իտէ, Մաթիֆէէի էլտէ խէրէք, Զէր Հալտէ կիթմէլի կէ անը մէճպուր իթտիրմէլիսինիզ . . .

— Բէք ալէա, Էֆէնտի . . .

Պիրտէ պու Զէնկեամաէ պիր տրապա կիրիւլախա տիր իշիտիլ տի, վէ ֆիլվազը պիր արապա կէլիպ քէօշկիւն գաբուսու էօնիւնաէ տուրտու :

Ժան Բընօ Բէնճիրէնէ եանաշար, տիշարը պազար, վէ պիր էսէրի թէաճիւպի ազիւմ բաթըրտըր իպ լազ իյէտի :

— Բիւմ տիր կէլէն, — տէլի սիւալ իթտի Լիօնէլ :

— Բօղ Պօնչան տըր . . . — տէլի ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ :

— Աճապա պուրտեա կէլմէքիք տէն միւրաաք՝ նէ տիր :

— Պազալըմ, շիմտի անյարըզ, մութլազա պուլունա մութէնա պիր մատաէ օլմալը տըր, չիւնքի մէրգուժէ, Բօպէնսօնու տիյնէմէնէրէք, ալէթթաճիլ վէ պիր թէլաշ իլէ հօգարը կէլմէքտէ տիր :

Ֆիլվազըրտա մէղպուրէ քիմսէի տիյնէմէնէրէք, տողրու եօգարը կէլտի, սալօնտան իշէրի կիրտի, վէ գաշուպ Լիօնէլին նէղտիւաէ տիզ իւզէրինէ կէլէրէք, վէ Բէք աճըլը սուրէթտէ յիեազլար իտէրէք, մէրգուժուն աեազլարընա սարըլտը :

— Աման, Էֆէնտի, աֆվընըզը տիլէրիւմ, լուլթի իտինիզ, քէրէմ իտինիզ . . . պէնի գուրթարընըզ պէնի իւաշթը Զիմայէնիզէ՝ ալընըզ . . . Էվվէթ, պէնի իտէլա՝ իտինիզ . . . — տէտի :

— Նէ՝ վար տըր, ազիզէմ մատամ, նէ՝ օլմազաապընըզ, միւրաաթընըզ նէ տիր, նիշին տիւշարը Զէյպէթ օլմազաապընըզ . . . — տէտի Լիօնէլ տիւշարը թէաճիւպի ազիւմ օլալազ :

Բօղ Պօնչան մէրգուժուն սէօլէտիկինի պիլէ տիյնէմէնէրէք :

— Աման, Էֆէնտի, իտէթա իթտիւմ, Բէք պիւլիւք վէ Բէք մէքուհ Զալ ու Զարէքէթիւրտէ պուլունտում . — տէտի մէրգուժէ թէքարէն քէլամէ աղաղ պիլլէ, — պէն քէնտի գապաճաթլարըմը իգրաթ, վէ պէնանը նէաալմէթ իտէրիւմ . . . — քիւլի իտէթա վէ ֆէղաճաթլարման տօլաեք, աֆվ ու մէրհամէթինիզի տիլէրիւմ . . . — Էվվէթ, լուլթի իտինիզ, քէրէմ ինայէթ իտինիզ . . . — պէնի գուրթարընըզ . . .

— Նէ՝ տիր մատաէ, նէտէն գուրթարաեքմ, քիմտէն գուրթարաեքմ :

— Միւհլիք պիր պէլաաան գուրթարընըզ :

— Գօրգուն՝ ուզ նէ տիր, քիւմ ոիզէ պիր գօրգու վիրմէքտէ տիր :

— Մաթիֆէտէն գօրգապաաեքմ :

— Տիմէք տիր քի, շիմտի Մաթիֆէ իլէ տօթթ տէկիլիսինիզ, պէյնինիզտէ աաալմէթ մի վար տըր :

— Օֆ, Էվվէթ, Լվվէթ, վէ շիմտի մէրգուժուն պանա պիր պտուլի էքպէր օլմալընը, բանա սուրէթտէ կէօրմէքտէլիւմ . . . — մէրգուժ պէնի աաշիհէն սէվմէքտէ օլմաեքպ, իլլա մաճգա գապա իթմէքիք նիյնէթի ֆաթիտէտիլէ, միւրապիլիք իտէրէք էօլլէ կէօթթէրմէքտէ իմիլ . . . — պէն իտէ, քէմալի էմնիյնէթ իւզրէ պուլունտուղսմտան, նէ գաաաար բալաւ վար իտի իտէ, քեաֆֆէտիլ տալի պանգա քեաղըտը եաբարադ քէնտիսինէ թէպիւմ իթմիշ իտիւմ . . .

հալ պու քի չիմտի, քեամիլէն ին-
քեար կելմէքտէ, վէ հիչ տիր բարա
վիրմէք իսթէմէմէքտէ տիր... - վէ
հիչ չիւպհէմ տէ եօգ տուր քի,
պէնի զէհիրլէեհէք թէլէֆ իտիպ
տէ, բահաթնա թէքմիլ բարալա-
րքմի եէմէքիլք ազմինտէ պուլուն
մադտա տրր, վէ, կէրչի պէնիմ իլէ
էվէնմէք նիյեթթինտէ օլտուղունու
պէեան իլէ, եէրի կէօկիւ գարըչ-
աջրարագ, օլ պապտէ եէմինլիւ
տախի իթմէքտէ իտէ տէ, քեաֆ-
ֆէսի տախի եալան օլտուղտան
պաշգա, պիր քէրլէ պէնիմ վիճու
տիմի օրթաւտան գալտըրտըգտան
սօնրա, նիյեթթի խէֆիլիւտի, սի-
զին տախի մահվընըգա չալրչմագ-
լըգտան իպարէթ պուլունմագտա
տրր...

Լիօնէլ պունու իշիթտիկինտէ պիր
գահգահա տրր պըրաղքայ կիլէ-
լէք,

— Պէնիմ տախի մահվըմա՞մը չա-
լըչմագլըգ նիյեթթի խէֆիլիւտինտէ
պուլունմագտա տրր, - տէտի մէր
գում, - տիմէք տիր քի, պիլիմ օլ
պապա Մաթիֆէ, պէնի տախի կէօ-
զինտէ քէստըմիլ տիր, էօլլէ՞ մի:

— Էվվէթ, էֆէնտի, վէ իշիէ էն
զիեաւտէ գօրգտաղում չէլտէ, մէզ
քիւր խուսուս տուր, չիւնքի, նիյ-
եթթի ֆախտէսինի եա պաշա չըգա-
րամատըղը, վէ եախօս պահիրէ
չըզլպ տա անպաշըլտըղը թագաիր-
տէ, չօգ իհթիմալուն տիր քի,
եալան եէրտէ օլաբագ, պէնի տէ
քէնտիսինէ միւշիէրէք աւտ իտէ
ճէք տիր, նասըլքի զաթէն իսպա-
թընր տա կէօրմիւշիւնիւզ տիր.
վէ պէն տէ խաստէթէն մէրգումուն
նիյեթթի ու էֆքեալընը մէլտանէ
չըգարլպ սիզէ խապէր վիրմէք իշին
կէլմիլմ տիր... - հալ պու քի, է-
կէրչի պէն քէնտիսինէ հէմէֆքեար

պուլունմուչ օլտա իտիմ, հիչ կէլիպ
տէ, պէօլլէ սիզէ խապէր վիրիւր մի
իտիմ...

— Էլպէթթէ խապէր վիրմէզ իտի-
նիլ... - Իմտի էօլլէ օլտուղտա, ա-
զիզէմ մատամ, մէրգումուն նիյեթթի
ֆախտէսի հազգընտա պիլտիկինի-
զի, քեամիլէն պէեան իտինիլ պա-
գալթմ, տալը նիյեթթի ու միւրատր
նէ՝ եօլտա հարէքէթ իթմէքտէ
տիր...

— Մէրգումուն տալը նիյեթթի,
քիմսէնին չիւբհէսինէ մահէլլ վիր-
մէմէք իւզրէ, իըպգր սիզին խար-
մէթ քեարարքնըղըն հալ ու սուրէ-
թինէ կիրէճէք տիր, էլինի եիւզիւ-
նիւ պօեաեարագ պիր տրապ օլա-
ճագ տըր... վէ պու իէտպիր իլէ
պուրանա կէլէճէք, վէ պիր թագ-
րիպ եանընըգա կիրէճէք, վէ սիզի
եալընըգ պուլտուղու անտէ, հէման
իքի ու մուղունուզ օրթաւտան պըչա-
ղը եէրլէչտիրէճէք տիր, վէ հաթթիւ,
միւմքին օլտուղու թագտիրտէ,
տինի դատտարլըղը, տօսթը ազի-
զիմ Տօմէնիգօ Մէպալլաեա տախի
եաբաճագ տըր... - Իշիէ պու տուր
Մաթիֆէնին ֆիլրիլտէ գուրտուղու
բանը, վէ իշիէ կէօրմէքտէսինիլ
տիր քի, բէք ֆէնա պիր տտէմ
տիր, վէ ֆէնալըգ տա տա մէ հարէթի
պէրքէմալ տրր... - Էֆէնտի, պէն
պուրանա միզին էօմիւնիլիլ գուր-
թարմագ իշին կէլմիլմ տիր, իմտի,
սիզին տէ պէնիմ էօմիւնիլ թէհլէ-
քէաէն խէլտէ հիմմէթինիլիլ թէճա
խտէրիմ...

— Նանքէօրլիլիլ ճալիլ կէօրէն-
լէրտէն տէկիլիմ, - տէլի ճէվապ
վիրտի Լիօնէլ, - ֆազաթ, եալընըզ
չունու իյի անպաճագ խթէրիմ քի,
Մաթիֆէնին պու կիճէ պուրանա
կէլէճէկինի, բէք իյի պիլմէքտէ-
միւնիլ:

— Էվվէ՛թ, Էվվէ՛թ, բէք ինի պիլ մէքտէյիմ . . . — զաթէն, շիմտի պէն մէրգուժու, պուրաեա կէյմէք իւզրէ թէրք իլլէտիկիմտէ, եանքնտա պիր մըրգտար օճագ իսի, պիր մըրտար զէյի, վէ ֆըրչալար, վէ էնվայի էճզա պուլունտուղու թնգտիրտէ, ախանըն էօնիւնէ կէչէրէք, էլինի եիւզիւնիւ սիեահա պօեամագտա . . . վէ թըպզը պիր արապ հալ ու հէյեթի թէսպ իթմէքլիկէ չալլըմագտա իտի :

Բօզ պու արատա լազըրտըբը քէստի :

— Օֆ, աման եա Բէպպիմ . . . աման եա Բէպպիմ . . . — տէտի մէրգուժէ իժէքրարէն քէյամէ աղազ պիրլէ, աճայիպ պիր սէսիլէ սէօլէնէրէք, վէ իքի էլլէրինի միտէսի իսզէրինէ վազ իտէրէք : Մէրգուժէնին լէհճէսի պօղլումագտէ, վէ ֆէնա պիր ոանճրեա ուղրաեալուգ, աճր աճր ֆիղան իտիպ պաղըրմագտա իտի :

Պատէհու նէֆէսի զըսաալարագ, մէրգուժէ քէքէլէմէկէ պաշաաթը, վէ,

— Ահ, զատաա՛ր հէրիֆ, նիհալէթ եաբաճաղընը եաբմըշ օլմալըտըր, ֆէվլի վազրի իթմէքսիզին հէման շիմտիտէն պէնի զէհիրլէմիշ օլմալըտըր . . . Էվվէ՛թ, նաթըլ քի, սիզէ սէօլլէմէքտէ իտիմ, քէնտի հազգըմտա տէրքեար օլան նիյեթի ֆատիտէսինի, մէվզըի իճըրայէ վազ իթմիշ պուլունմալըտըր . . .

Պունուժն իսզէրինէ, ժան Բընօ, մէրգուժէնէ պիր թագըմ սիւալլէրէ կիրիշտի, վէ մէվքիս սիւալլէրինտէն, մուլլագ սուրէթտէ պրիւչին նամ զէհիրտէն, զիեատէճէ պիր մըրտարտա օլտուղու հալտէ, իշլըմիշ օլտուղու անլաշըտը :

Մէրգուժ կիտիպ անիտէ տօգ .

Թօր ժօսէյին էճզա օտաաընտան (լուպօրաթօար) պիր մըրգտար բանգէհիր կէթիրտի, մէրգուժէնէ իշիրտի, վէ մէրգուժէ տէ մուվապգաթ ոուրէթտէ քէսպի շիֆա էլլէտիկինտէն, սալիր պիր օտաեանագլ իտիլտի, վէ էլպիսէսինի չրգարմաեա տաթի գուվլէթի վէ ճէսարէթի պուլունմաաղընտան, հէման էօլլէճէ պիր եաթագա եաթըրըտը :

Բօզ Պօնշանըն սէօլլէտի քլէրի օտհիհ իտի :

Կիճէ օլուպ օրթալըգ գարաթտըգտա, Բընէ Մաթիֆէ, ֆիլվազը թէպտիլի հալ ու սուրէթ օլտուղու հալտէ, կէրչի պիր թագրիպ քէնտույի քէօշքաէն իշէրի աթալը իտէտէ, քէնտիսի իշին պիր պէտպաթիթլըգ օլտուղու հալտէ, հէնուզ քիմսէլէր ուեուճաեալ, հէրքէս ուեանըգ օլարագ, վուզուի հալէ պէքլէմէքտէ իտի. չիւնքի, վիրլէն իժէրիպ վէ թալլիմաթ, մէրգուժին թամ ճինտէթի իշլէնէճէկի տագըգտա թուլմազըլըտան իպարէթ պուլունմագտա իտի : Շէօլլէ քի, մէրգուժուն, թա Լիօնէլին օտաաընա կիրէպիլիպ տէ, պըշագա տափրանմաընագտար միւռաաաթ իթտիլէր, վէ թամ պուշաղու տափրանըր տափրանմագ, պիր մահէլլտէ կիզլէնմիշ օլան տէօրի նէֆէր ըղպանտուտ խըտմէթ քեարլար, պիրտէն պիրէ մէյտանէ չըգարապ, պըշաղը էլինտէն ալալըր, գօլարընըտըգաաշնա պաղաաթըրար, վէ զաշմագըլըգ միւմքին օլտաեան պիր մաղաղաեա աթալըտար, վէ անիտէ հիւքիւմէթէ աաթմ կէօնտէրէրէք, սաթըլ քէնտի մաթլէսիլլէ, եանի սապըգալը Բէնէ Թէնտանտի տէրտէսթ տիր տէնիլէրէք խապէր վէրտիլէր, վէ ֆէրտաաթ կիւնիւ, մէրգուժ հազգընտա լաղըմ կէլէն մա .

լիւմաթ վէ թաստիդ յայնհասընը տախի թագաթիմ իթտիլէր :

Հիւքիւմէթ մէրգուժուն սայիր ճինայէթլէրինի թէֆթիշ վէ թահ-
զըգ իլէ իգնա օլտուգտան պաշ-
դա , հէլէ սօն ճինայէթլինի , եանի ,
Բօզ Պօնչանը զէհիրլէմիշ օլմասընը
տախի եազընէն կէօրախկիւնտէն ,
միւէպպէտէն քիւրէկէ աթըլմասընա
հիւքմ իլլէտի իսէ տէ , մէրգուժ
օլ քիւրէկէ կիտէճէկինին էվվէլքի
կիւնիւ , հէր նասըլ իսէ , պիր եօլու-
նու պուլարագ , պուլունտուղու
մահպէստէ քէնտու քէնտուլի աս-
մըշ , վէ քիւրէք ճէզասընտան գուր-
թուլմուշ տուր :

Վէ Մարսիալըն սապըգ մաշու-
դասը վէ ճինայէթ չիրիքէսի պու-
լունան Բօզ Պօնչանա կէլինճէ , Մա-
թիֆէ հադգընտա , հիւքիւմէթէ
լազըմ կէլէն իլգահաթ վէ իֆատա .
թը վիրէնէ Կատար , անճագ եա-
չաեապիլիպ , մէրգուժուն իշիրմիշ
օլտուղու պէհիրտէն բէք Ֆէնա
միւթէէսսիր օլտուղունտան , վէ բէք
չօգ տա տէհչէթիւ աղըլար սան-
ճըլար չէքմէքտէ պուլունտուղուն-
տան վէֆաթ իլլէմիշ տիր :

Տիմէք տիր քի , Լօրան Բէյմօնա
եաքմըշ օլտուղլարը ճանապարը-
ղըն ճէզասընը , ատալէթի ըէպպա-
նիլիէ իպթիպասընճա չէքմիշ , վէ
մէրգուժ Լօրան Բէյմօնուն ինթիգա-
մը ալընմըշ տըր :

37

Արատան տէօրթ կիւն կէչմիշ օ-
լուպ , վէ վագըլթ տա ագչամ իւ-
զէրի օլտուղու հալտէ , զայէթլէ
սատէ , ֆագաթ կիւզէլ կիլինմիշ պիր
տէլիգանը , եաեա օլարագ , ին-
եօվիլ թէրէլէրինտէն աշաղը ինտի ,
վէ թէաթրօ մէյտանը թարաֆընա

սարարագ , օրատան կէչմէքտէ օ-
լան , վէ հալ ու հէյեթլինտէ պիր
էսէրի հալալէթ վէ ինսանիլիէթ
կէօրիւնմէքտէ պուլունան պիր ա-
տէմէ , Օթէլ տը լա Պուրսուն նէրէ-
տէ օլմասընը սօրտու , վէ թարիֆէ
հիւմէթինի ըէճա իլլէտի :

Մէրգուժ մէքքիւր տէլիգանընա
պիր թէաճճիւպ իւզըն պագաւարպ :

— Էֆէնտի , պէսպէլի զաթընըզ
Հալըլը օլմամալըսընըզ , չիւն քի
էկէրչի պուրալը օլմուշ օլտա իտի-
նիդ , էլպէթթէ , մէքքիւր լոգան-
թանըն եանըպ քիւլ օլմուշ օլմա-
սընտան խապէրտար պուլունաճագ
իտինիդ . . . — տէտի :

Մէքքիւր լոգանթանը մէրգուժա
սիւալ իտէն տէլիգանը , Լիօնէլ
Վարթըն իտի :

— Նէ՞ վագըլթ եանմըշ տըր , — տէ-
տի Լիօնէլ :

— Տահա պունտան տէօրթ կիւն
էվվէլ , քեամիլէն եանըպ քիւլ օլ-
մուշ տուր . . . — տէյի ճէվապ վիր-
տի մէրգուժ :

Գօրա մէրգուժտան պու ճէվապը
ալտըղընտա , ֆէնա սուրէթտէ ըէն-
կի աթտը :

— Աճայիպ , պունտան հէնուզ
տէօրթ կիւն էվվէլ մի եանտը . . . —
տէտի Գօրա սէսինտէ պիր պօզուգ-
լուգ հաւսուլէ կէլտիկի հալտէ :

— Էվվէթ , էֆէնտի , — տէտի մէր-
գուժ ատէմ , — վէ Էնէֆ օլունուր
քի , եալընըզ լոգանթա եանմա-
եըպ . . . իլլա , ճանճա թէլէֆաթ
տախի վուգու պուլմուշ տուր . . .
չէօլլէ քի , միւսաֆիր օլարագ ալթը
նէֆէր զէվալլըլար զայպ վէ եախօտ
թէլէֆ օլտուգտան պաշգու , էկէր-
չի , չայեանը թէհայեիւր սուրէթ-
տէ պիր զայրէթ վէ ճէսարէթ իպրա-
զիլլէ , ֆէվգէլատէ ֆէտաքեար-

լըզլարը կէօզէ արմըջ օրան՝ պիր տէ. լիզանը պուլունմուշ օրմասա իտի, տահա սաղիւրէրին տախի, տէհչէթ լու արէվլէրէ գուրպան կիտէճէք լէրինտէ, ասլա շիւպհէ Եօգ իտի... պէրէքէթ վէրոյն մէրգուժ տէլի. գանլընա քի, սաղիւրէր տախի մէգ. քիւր աֆէթտէն դուրիմուլուշլար, վէ սապահ օրտուգտա, խալդ մէր. գուժուշ քէմալի ֆիւթուհաթ իւզրէ կէօթիւրմէք արգուսինտէ պուլունմուշ տուր...

Գօրա պունու իշիթտիկինտէ, տիլտատէսի օրան Արման Տօրոէյին տախի մէգքիւր լօգանթտա օլտուղունու պիլտիկինտէն, վէ պէլ. քի Եանան ալթը քիշիտէն պիրի տէ օ տուր տէյի շիւրհէ իլլէտիկինտէն, անինտէ գօրգու վէ Ենաիշէ. տինտէն նաշի, կէօզլէրի գարտր. մաեա, վէ տիլլէրի թութմազ պիր հալէ կէլմէկէ պաշլատր:

— Աճապա մէրգուժան ալթը քի. շիլէր, քիմէր իմիշլէր, իսիմէրինի անլամազլըգ միւմքի՛ն մի տիր, — տէտի մէրգուժէ քէքէլէեէրէք:

— Հայ հայ, բէք գօլայ տըր...

— չիւն քի, Եանկըն մահէլլինին թա Եազընտա, իսթէեէնէ լազըմ կէլէն խապէր ու մալիւմաթը վիրօին իշին, հիւքիւմէթ թարաֆրտուն, պիր մէհմուրու մախտու թայիին իտիլմիշ տիր... — վէ մահէլլի մէգ. պուրտա չօգ Եիրապ տա տէկիլ տիր, պուրաեա բէք Եազըն տըր... շու. րահըգտա, սօլ թարաֆտա, Եօլուն ուճունտա տըր, գաթէն աշաղը տօղրու կիթտիկինիլտէ, վիրանէ. լէրի կէօրէճէքսինիլ տիր,

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտի, տէտիԳօրա վէ քէմալի թէլաշլէ մէ. րադ իւզրէ, մահէլլի մէղպուրա տօղրու կիթտի, — Օլ անտէ պաշուրի մէրթէպէ պիր հէյէճան իւզրէ պու.

լունմագտէ իտի, իշի սըզըլմագտէ իտի, — էկէրչի էյինտէն կէլսէ իտի, պիր սանիյեէ էվլէլ վասըլ օրմազ. լըգ զալլէթ վէ նիյեէթիլլէ, գա. նատանըպ դուշ օլարադ ուշաճադ. իտի, չիւն քի, մէրգուժէ իշին, ար. թըգ օնտան պիլլիւք պիր տէրա ու Ենաիշէ օլամազ իտի:

Մահէլլի մէղպուրա վասըլ օլտուգտա, պիր պարադա տէրունին. տէ վէ պիր տէֆիթէր նէղաինտէ ուեուլլամագտա օլան, վէ պահրիյ. եէ ասաքիլի մախլէճլէրինտէն պու. լունան պիր մէհմուրու կէօրտիւ:

Մէղքիւր պարազանքն պիր թահ. թասը իւզէրինտէ, Մալմաթ հաէլլէ տէյի, իրի իրի Եազըլար իլէ Եա. զըլմըշ իտի:

Գօրա մէրգուժա սէն վիրէրէք ուեունտըրտըք:

— Էֆէնտի, — տէտի մէրգուժա, — իշպու տէօրթ կիւն մուգտտտէմ Եանմըշ օլան Օթէյ տըլա Պուրտա, քէնաի թանըտըզլարըման պիրի պուլունմագտա իտի, աճապա մէր. գուժ սաղ վէ սէլամէթ գուրթուլ. մաշմու ալար, Եօգոա տէկիլ մի տիր, պիրմէքիկի զիեատէսիլլէ ար. զոճ վէ մէրճիք իթմէքաէյիմ, զիրտ, բէք իւզուժու վար տըր, իմտի օլ պապտէ պիր մալիւմաթ վիրմէքի. կինիզի բէճա իտէրիմ:

Մէհմուր պունու իշիթտիքտէ,

— Մէրգուժուն իսմ ու մախլէսի՛ նէ իտի, — տէյի սիւաշ իլլէտի:

— Պահրիյեէ գալմագտմալարն. տան Արման Տօրոէյ... — տէտի:

— Իմտի էօլլէ օլտուգտա, տէֆ. թէրէ միւրահաաթա պիլլէ միւհթաճ օլմագտըզն, սիզէ իթույի մալիւ. մաթ իտէպիլլիլիմ, չիւն քի, մէր. գուժուն իսթի թէլաշլէ պիլլին. մէքաէ տիր... — տէյի ճէլապ վիր. տի մէհմուր:

Գօրա մերգուժունն պու սեօյէ յի-
շինին ասըլ մաէլինի պիլմէտիկին-
տէն, էսէֆինտէն տամարլարընտա
գանլարը գուրումանա պաշլատը:

— Նէ՛ տիմէք իսթէեօրսունուզ.
էֆէնտի, եօգսա թէլէ՛ֆ մի օլմուշ
տուր, — տէտի Գօրա քէքէլէե-
րէք, վէ սէսի չէքիլէլէք:

— Խայր, էֆէնտի, հէլէ համտ
օլսուն քի Ալլահէն ինայէթի եթի-
շէրէք գուրթուլմուշտուր, վէ պէրէ-
քէթ վէրսին քի, զայէթլէ չէճի
պիր տէլիգանլը, մէրգուժուն իմ-
տասընա եթիթիտիկինտէն, հէ-
ման թէլէֆինէ բէք ճիւզի պիր չէյ
գայիք Օլտուղու հալտէ, սահիբի
սէլամէթէ չըգապիլմիշ տիր, էվվէթ,
պիր վալիտէ իլէ պիր տէ գուճա-
ղընաաքի մասուժունու, ալէվլէր
բէնչէսինտէն խէլաս իթմիշ օլտն
մէրգուժ տէլիգանլը, օլ սիզին տօս-
թունուղու տախի խէլաս իտէպիլ-
միշ տիր:

Գօրա պու հովատիսին իւզէրինէ,
քէմալի ֆէրահիյեթի իւզրէ նէֆէս
ալմանա պաշլատը, վէ մէրգուժա,

— Աճապա մէրգուժ Տօրսէյլին,
չիմտի նէրէտէ արամ իթմէքտէ օլ-
մասընը պիլմէքտէ միսինիզ, — տէյի
սիւալ իթտի:

— Էֆէնտի, մէրգուժ Ամիրօթէ
լօգանթասընտա տըր, — տէտի:

Գօրա մէրգուժ մէէմուրուն էլինէ
պիր լիրա պախշիշ օղղըշտըրտըգ-
տան սօնրա, զաթէն թանքմագտէ
օլտուղու, եանի, նասըլ քի հի-
քեայէմիզի օգուեան զաթլարա մա-
լիւմ տուր, Փրանսանա կէլտիկին-
տէ էնմիշ պուլունտուղու մէզքիւք
լօգանթանըն եօլունու էլէ ալտը,
վէ լօգանթանա կիթտիկինտէ,

— Պահրիյեթ գայմազ ամլարք-
տան Արման Տօրսէյ պուրատա տըր,

— Էօյլէ տէյի՛ մի տէկի գաբոճու-
եա սիւալ իյլէտի:

— Էվվէթ, էֆէնտի:

— Օտասընտա՛ մը տըր:

— Տիշարը չըգաղընը կէօրմէ-
տիւմ... պուեուրուպ եօգարը չը-
գարագ պագապիլիրսինիզ, էֆէն-
տի... — Իքինճի գաթմա 17 նիւ-
մէրօլու օտատա տըր:

Գօրա անինտէ եօգարը չըգաղ
խաէ տէ, մէրգուժուն օտասը գա-
բուսունա վասըլ օլտուգտա, պիր-
տէն պիրէ տուրտու, վէ էլինի
կէօքսիւնէ վագ իտէրէք, սինէսի
վուրմասընը մէն իթմէկէ չալըշտը, վէ
պու հէնկեամտէ կէօղլէրի եաշա-
րարագ, եանագլարընտան աշաղը
գաթըրէլէր ագմանա պաշլատըր:

— Տիմէք տիրքի, օլ, սիր ինսան
սէվինն վագթինտէ տտիխ, տիւշարը
խէվֆ օլուր լագբրտըսը, բէք սա-
հիհ պիր չէյ օլմալը տըր... — Իմ-
տի, պու ճիւմէ իլէ տախի, զայ-
րէթ ալմալըեքմ... ճէսարէթ ալ-
մալըեքմ... — տէտի:

Վէլհասըլ կիտիպ օտա գաբու-
սունու վուրտու:

— Կիրինիզ... — տէյի ճէվապ
վիրտի իչէրուտէն Արման:

Գօրա գաբուեու աշտը, վէ էշի-
կի իւզէրինտէ տուրտու:

Արման պիր ուֆաճըգ թրաբէզա
նէզտինտէ օթուրարագ, պիր լամ-
պա ըՆԸՂԵՍԻԱ եաղը եազմադտա
իտի:

Մէրգուժ պաշընը չէվիրէրէք Գօ-
րանըն սօլմուշ լէհճէսինի կէօրտիւք-
տէ, անինտէ թանքաղ, վէ պիր
չամտիւմ տըր պըրագարագ հէման-
տէմ աեաղա դալգտը, սըլրանըպ
մէրգուժէնին եանընա կիթտի, գու-
ճագլանըպ սարքլարագ պաղընտ
չէքտի, վէ քէքէլէեթէք տախի,

— Օֆ, սիզմիսինիզ... Նիհայէթ
սիզմիսինիզ... օհ, համա՛նու սէ-
նալէր օլսուն Եէզտանէ, սիզի թէք-

բարեն կեօրմէքիք իգպալ ու տէվ-
լէթինէ նայիլ օլտոււմ... էվվէթ,
սիգի սինէմէ չէքմէքլէ պախթիեար
օլտոււմ, արթըպ սէրպէսթսինիգ...
պէնի սէվմէքտէսինիգ... պէն տէ
սիգի բուհում կիպի սէվմէքտէյիմ,
ինչաալլահ արթըգ պիրպիրիմիդտէն
ծիւտա տիւշմէեէեէկիգ տիր, —
տէտի:

— Խայր, ճէնանքմ, տահա սէր-
պէսթ տէկիլիմ, տահա թէքմիլ ի-
տէեէք իշիմ, վէ պաշա չըգարա-
հագ վաղիֆէմ վար տըր... — հէ-
նուգ ախըր ինթիգամ պօրճոււմու,
քեամիլէն իֆա վէ իճրա իլլէմէմի-
շիմ տիր...:

— Մֆֆ, հալէա վէ տայիմա օլ
ախըր ինթիգամ իլէ ուղրաշմագտա-
ւընըղ, վէ պարի պէնի տէ պիրլիք-
տէ ալարագ իճրա իթմէքլիկէ բուշի
ըրզա կէօսթէրմէքտէ տէկիսինիգ,
վէ պէն տէ անըն իշին, օլ պապտէ
լանէթլէր օգումագտաեքմ, չիւնքի,
պիզիմ պէօյլէ պիրպիրիմիդտէն պա-
լիտ դալմագլըղմըղա, օլ խու-
սուս սէպէպ օլմագտա տըր...:

— Իշի պաշա չըգարըպ իքմալ
իթմէք, եանի սօն մուամէլէեի իճ-
րա իթմէք իշին, պու կիւն սիգին
մուամէլէթինիգէ իհթիեաճըմ պու-
լունմագտա տըր... — վէ իշթէ սի-
գի Հավըրեա չաղըրմագլըղմտան
մահգա մագսէտ տէ պու տուր...:
վէ քէզալիք ճոն բէտէրինիգ տա-
խի, պու մագսէտէ մէպնի պուրա-
տա պուլունմագտա տըր:

— Աճալիպ, տիմէք տիր քի,
Ֆէրնան Աթրէնիեի տախի պիրլիք-
տէ պուրաեա կէթիւրմիշսինիգ տիր,
էօյլէ՝ մի:

— Էվվէթ... վէ շիմտի մէրգու-
մա վիրմիշ օլտոււմ մալիւմաթլա-
ըր սիգէ տախի վիրէճէկիմ տիր, օլ
պիշարէ բէտէրինիգի թէլէֆ իտէ-

րէք, բարալարընը չալան ճանինին
քիմ օլտոււմու, սիգէ պիլտիրէճէ-
կիմ տիր...:

— Մէկէրչի բէտէրիմի էօլտուրէն
ատամ պուրատա՞ մը տըր, — տէյի
պաղըրաք Արման Տօրսէյ:

— Էվվէթ պուրատա տըր:

— Մէրգոււմուն իսմի՝ նէ տիր:

— Մարսիալ Տէրէյն տիր:

Արման մէզքիւր իսմի իշիթտիք-
տէ, հիտտէթինտէն աթէշ քէսիլտի:

— Մարսիալ Տէրէյն մի, — տէտի
մէրգոււմ, — նէ՞ սէօյլէեօրսունուգ,
բէտէրիմի թէլէֆ վէ զասպ իտէն
տախի, օլ սիգին բէտէր ու վալի-
տէնիգի էօլտուրէն, վէ հէմշիրէլէ-
րինիգի, Մէրքիւցցանըն գըրպաճ-
լարը ալթընտա շիւրիւթտիւրէն, վէ
պիզզաթ սիգին տէ ըրգ ու նամու-
սունուգու, քէնտի վահշիլիկիլլէ
բայիմալ իտէն՞ օլ խային ու զատտար
վէ ալչագ Մարսիալ քէնտիսի՝ մի
օլմուշ տուր...:

— Էվվէթ... էվվէթ... — տէտի
Գօրա:

— Տիմէք տիր քի, մէրգոււմ պէ-
նիմ բէտէրիմին տախի ճանընա
գաստ իյլէմիշ տիր, էօյլէ՝ մի:

— Էվվէթ, չիւնքի բէտէրինիգ,
մէրգոււմ ճանվէրին տօսթու իտի...:
նաալլ քի շիմտի, վուգուի հալին
նաալլ օլմասընա տա վագըֆ օլա-
հագսընըղ տըր:

Պատէհու մէրգոււմ Արմանա 1844
սէնէսի մայիսի 20սի կիճէսինտէ,
ինեօվիլ քէօշկիւնտէ իճրա իտիլէն
տէհէթլու ճինայէթի, պիր սուրէ-
թի մուլթասաբատէ օլտուղու հալ-
տէ, նազլ ու պէեան իյլէտի:

Արման պուլնլարը տիյնէտիկի վա-
ղըթտա, սինէսի գապարմագտա,
բարմագլարընսինիլլէրի կէրկիլէն-
մէքտէ, վէ կէօլլէրինտէն աթէշ-
լէր սաշըլմաեա պաշլամագտա իտի:

—Վա՛հ զե՛վալլը բէտէրիմ վա՛հ...
—տէտի պատէհու մէրգում նէֆէ-
սի քէսիլիր մէրթէպէտէ կէլէրէք, —
էլպէթիէ պէն տէ սէնին ինթիգա-
մընը ալմալըբեմ... :

—Խայր, խայր, ինթիգամ ալմագ-
լըք վաղիֆէ վէ մէհմուրիյեթի ան-
ճագ պանա ալիտ տիր, — տէտի Գո-
րա. — Փագաթ, էլէմ իւզրէ օլմաեք-
նըզ, չիւնքի սիզ տէ հազըր պուլու-
նաճագ, վէ իսթէտիկինիզ հալ վէ
մէրթէպէտէ մէվզըր իճրայէ գօնու-
տուղունու կէօրէրէք, մէմնուն վէ
մահզուզ օլաճագ սընըզ տըր... —ա-
րապար Սինտիգի Րէյմունտէզտէն,
ԺօրԺ Տէրէյնտէն, Ամէլի Տէրէյն-
տէն, վէ Գօնիէս տը Լասէնի, եա-
նի Պլանշ էրվիէօտէն ինթիգամըմը
նաուլլ ալտը իսէմ, Մարսիալտան
տախի էօյլէճէ ալաճագըմ տըր, վէ
քէզալիք, մէզքիւր մէլուն սիլսի-
լէնին սօն ֆիլիսինտէն, եանի ԺօրԺ
իլէ Ամէլինին քիւչիւք պիրատէ.
րինտէն տախի ալազը սար իտէճէ-
կիմ տիր, վէհասըլ, հիչ պիրիսի
բէնչէյի զարազըմտան գուրթու-
լամաեաճագ տըր :

—Օֆ, խայր, խայր, —տէյի ճէվապ
վիրտի Արման Տօրսէյ նիեազքեարա-
նէ պիր սէօյլէյիչ իլէ, —պէյնիմիզտէ
տէրքեար օլան աչգ ու մուհապ-
պէթ նամընա օլարագ, սիզէ բէճա
իտէրիմ, արթըգ անը տա սիզ պա-
նա թէրք իթմէլիսինիզ, օնտան տա
լազըմ կէլէն ինթիգամը պէն քէն-
տիմ ալմալըբեմ, էվվէթ, ատալէթ
ու հագգանիյեթի իզթիզարնճա,
պարի պէն տախի, քէնտի բէտէ-
րիմէ եաբըլան ֆէնալըղըն աճըր-
նը, պիզզաթ քէնտիմ չըգարմալը-
եբմ... նէ տէրսինիզ, պու պապ-
տէ իտտաա իթմէքիկէ հագգըմ
եօֆ մու տուր... :

Պիր տէ պու հէնկեամտէ, եան-

տաքի օտաեա աչըլան պիր գաբու-
տուր աչըլտը, վէ մէրգումու օլա-
ֆէթի աթէշտէն գուճագլաեբպ տա
գուրթարմըչ պուլունան տէլիգանը
մէյտանէ չըգարագ :

—Մօնսիէօ Տօրսէյ, — օլ բէտէ-
րինին ճիւրմ ու ճինայէթիէրի սէ-
պէպինտէն տիւչարը միւճագաթ
գըլընաճագ օլան, վէ եախօտ բէն-
չէյի ախըր սարա թէսլիմ գըլընա-
ճագ պուլունան պիր պէտպախթ
էվլատ, իշթէ պէն քէնտիմիմ... —
իմտի, չիմտի պու անսէ վէ պու-
րաճըգտա, պէնի քէնտի խըչմ ու
ղազապընըզա գուրպան իտէպիլիր-
սինիզ... վուրունուզ, էօլտիւրիւ-
նիւզ պէնի, իշթէ նէզտինիգտէյիմ
վէ ախըր ինթիգամընըզա հազըր
ու միւնթագըր պուլունաճագտաեբմ,
զիրա, սէօյլէտիկինիզին միւգթէ-
զայի հագգանիյեթիտէն պուլուն-
մասընա, պիզզաթ քէնտի վիճտա-
նըմ տախի շէհատէթ իլլէմէքտէ
տիր, — տէտի :

—Ա՛, էօյլէ՛ եա, մէրգում քէն-
տիսի տիր, էվվէթ, թա քէնտիսի
տիր, — տէյի պաղըրտը Գօրա,
Լէօբօլու կէօրիւր կէօրմէզ էյիմ՝
պէյիմ՝ օլարագ, վէ պիր գաչ ա-
տըմ կէրի կէրի շէքիլէրէք :

—Բի՛մ, Լէօբօլ նէօվիլ մի, —
տէտի Արման տիւչարը իսթիզրապ
օլարագ :

—Խայր, հաչա՛, պէն Լէօբօլ նէօ-
վիլ տէկիլիմ, պէնիմ տօղրու իսմիմ
Լէօբօլ Տէրէյն տիր, օլ մէլսն ֆա-
միլեանըն սօն ֆիլիսի իլթէ պէն քէն-
տիմիմ... պէն հէր շէյի իշիթտիմ... —
տէտի Լէօբօլ :

—Լէօբօլ Տէրէյն մի տիր սիզին
ասըլ իսմինիզ... — տէտի Արման
նէ եաբաճաղընը, վէ նէ սէօյլէեէ-
ճէկինի չաշըրարագ, — քի՛մ, սի՛զ
մի, պէնի էօլիւմտէն վէ աթէշտէն

գուրթարան մը. նէ՞ սէօյլէնօրսու. նուզ, Գօրա, ճանքարէմ Գօրա... պէն պու կիւն, պու ստաթտա, վէ պու տաղըգատա, անճագ անըն պոնա ետքմըջ օլտուղու ինսանիյ. եէթ վէ ֆէտաքեարըգ սայէսինտէ սիդի կէօրմէքլիք իգպալինէ նալի օլմուշուս տուր, վէ պէն օնա, թա մէզարա կիրէճէկիմ տաղըգատա գատար, տօթ վէ սատըգ տօթ գալմաղըգա եէմին իթմիշիմ տիր, — տէտի Արման Տօրսէյ:

— Նէ՞ սէօյլէնօրսուևուզ, — տէտի Գօրա ագլը պաշընտան կիտէրէք:

Արման պոնուս իւղէրինէ, մէր. գումէեէ, Օթէլ տըլա Պուրսա իէշինտէ վուզուա կէլէն տէհէթամիլ վէ մուսիպէթէնկիլ վագաա. լարը, գըրսաճա նաղլ ու պէեան իյլէտի:

Գօրա պու հիքեայէեի, տալըն պիր հալտէ օլուպ, վէ լէհճէսինտէ պիր էսէրի մահգուկիյեթ հաօքլ օլտուղու հալտէ տիյնէմէքտէ իտի:

Լէօթօյ տէրունէն կէլշի պիր իգթիրապը աղիմ իւղրէ պուլունմագտա իտի իսէ տէ, սուրէթի գահի, րէսինտէն տալի, պիլա ֆիթուր պիր հալտէ պուլունմագտա իտի:

— Պէն սիղէ պաշգա պիր շէյ իտարմաքըպ, իլլա, սիղ պէնիմ եէրիմտէ օլմուշ օլտուղունուզտա, հէր նէ քի ետքաճաք իտի իսէնիլ, իշթէ պէն տալի անճագ անը ետքմըջ տըր, քէնտի ինսանըգ վաղիֆէմի իճրա պէ իֆա իյլէմիշիմ տիր, — տէտի Լէօթօյ, Արման քէնտի լաղըրտքընը պիթիքտիքպէն սօնրա, — սիղ պոնա դաթման իպրաղը թէշէքքիւրէ պօրճուպուլունմագտա տէկիլսինիլ, վէ պէնիմիլտէ վուզուա պէլէն տօթմուղ եէմինի ագտընա կէլինճէ, պէն քէնտի թարաֆըմտան, մէզքիւր

եէմինի ֆէտիս իտէրիմ, սիդի սէրպէսիմ պըրագըրըմ, — վէ նասըլ քի սէօյլէտիմ, թէքրարէն սէօյլէրիմ քի, պէն իշէրուտէ սէօյլէտիքլէրի նիպին քեաֆֆէսինի տալի իշիթտիմ, — արթըգ շիմտի պէն քէնտիմին, քիմին, վէ նէ տեարտա պիր տալմըն մախտուլի օլտուղու, պիր պանըգաթիլին վէ պիրղատտար ու սարիգին էվատը պուլունուղունու պիլմէքտէյիմ... — նէ՞ զանն իթմէքաէսինիլ, մէկէրշի պաւ գաաար շէյլէրի պիլտիկիմ թագտիրտէ, արթըգ պէն, պիր խալի վագըթ տոհա, էօմրէ էհէմիյեէթ վիրիպ տէ, եաշամագըղա արգուքէշ պուլունապիլիմիլիմ. — օֆ, խայր, խայր, արթըգ սիղ պէնի տալի իէլէֆ իտէրէք օրթատան գալտըրմալընըգ, էվվէթ, էօյլէ պիր մէլլուն ու խապիս սիլտիլէնին, սօն ֆիլիսինի տալի մահվ իյլէմէլիսինիլ... — վէ պունու տա պէօյլէ ետքաղընըգտա, պէնտէն ախըլ ինթիգամ իթմիշ օլմաքըպ, իլլա պէնի պիր լուլֆ ու քէրէմէ միւսթահագգ սայմըջ օլաճաղընըգտա շիւքհէ եօգ տուր:

Լէօթօյ պունու պէօյլէ սէօյլէտիքտէն սօնրա սիւքիլթ իտի:

Արման Տօրսէյին կէօյլէրի եաշ իլէ տօլտուլար:

— Մօնսիէօ Լէօթօյ, — տէտի օլվագըթ Գօրա քէլամէ աղաղ պիրլէ, վէ պիր թարըլ պարիտ իւղրէ սէօյլէեէրէք, — մատամ քի սիղ, քէնտի էօմրէնիւզիւ Արմանը գուրթարմագ նիյեթիլլէ, իլգաթ թէհիլքէ իլլէմիշսինիլ տիր... իմտի, պէն տէ, սիդին էօմրէնիւզիւ սիղէ պաղըշլատըմ... — ֆագաթ, սիղէ եալընըգ շունու իթմար իտէրիմ քի, արթըգ սիղ պուրպտա տուրմալընըգ... պուրասընը թէրքիլէ, պիր

մահելի ախերէ կիթմէլիսին/զ... վէ պիզ տէ պիր տահա սիդի արա. երպ պուլմամալը վէ կէօրիւպ կէօ. րիւշմէմէլիյիզ...

Լէօբօյ զօլարընը խաչվարի կէօ.ք. սիւնէ պտղաբարազ,

— Խաչր, էֆէնտիմ, պէն պուրատան հէմ պիւր եէրէ կիթմէմ, վէ հէմ տէ տուրուր պէքլէրիմ, — տէյի ճէվապ յիրտի:

Սմէլիեէ կէլինտիքտէ, զօճաւընը էօյլէ ճան հալինտէ պըրագարագ, Հալրեւա կէլմիշ, վէ Լիօնէլին թալիմաթը մուճիպինճէ, տօգրու Օ թէլ տը Փարիեէ ինմիշ օլտուղուն տան, իքի նիւմէրօ իլէ միւրագ. գամ օտատա պէքլէմէքտէ իտի:

Վէ պէքլէեէրէք կէչիրմէքտէ օլտուղու օլ տագըզալար վէ օլ սա. աթլար իսէ եըլլար գատար ուզուն կէօրիւնմէքտէ իտիլէր:

Մէրգումէ զօճաւընը զէհիրլէ. միշ օլմասընը, վէ մէրգումու էօյլէճէ եաթագատա պըրագարագ. օ. րանա կէլմիշ պուլունմասընը, գա թան ֆիքրինտէն պիլէ կէչիրմէքտէ տէկիլ իտի:

Մէրգումէ անճագ վէ անճագ, քէմալի խահիշ վէ աթէշի աշգիւղրէ. Լիօնէլին կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ իտի, վէ տագըզալար սաթլար կէչիպտէ, մէրգումուն կէլմէսի ու. զատըգճա, վէ քէնտի իւմիտլէրի պօշա չըգտըգճա, տամարլարընտա զանլարը գըզմագատա, իւզէրինտէ պիր հիտտէթ վէ պիր չիտտէթ հա. տըլ օլմագտա, սապր ու թագաթը քէսթլմէքտէ, վէհասալ, տէկիլ պիր նարի աշգ. իլլա պիր նարի շէհվէ. թի մէքրուհէ իլէ եանըպ թու. թուշմագտա իտի:

Հէր տէֆա օտասը գատուու վուրուլտուգճա, մէրգումէ իւզէ.

րինտէ, պիր մէսէրրէթի ազիմէ է. սէրի հասըլ օլարագ, թէքմիլ վի. ճուտի սարսմանա պաշլամագտա, վէ սալ քի քէնտիսի տէ, մէճնու. նէ օլմուշ պիր բարս միսիլու, հէ. ման զօշուպ տա Լիօնէլին պօշնունա պօղազընա սարըլմագլըղա հազըր. լանմագտա իտի:

Լօգ անթատա պուլունան պէս. լէմէլէր, արատա պիր կէլիւպ, պիր էմր ու թէնպիհի վար մը տըր տէ. յի սիւալ իթտիքճէ, զանն իտէրսին քի, մէրգումէնին, կէրէք գալպէն վէ կէրէք ֆիքրէն ալէվէնմէքտէ պուլունան աթէշլէրի իւզէրինէ, պիր սօուգ սու տէօքիւլմէքտէ իտի:

Ազլամըն սաաթ օն պիրի րատ. տէլէրինտէ, օտաւընտան իչէրի պիր խըտմէթճի գատըն կիրտի, վէ.

— Մատամ, — տէտի, — տիւնքի կիւն սիլի պուրանա կէթիւրէն մէլէզ պիր ատէմ, երնէ արապա իլէ կէլմիշ օլտուղունտան, աշաղըտա պէքլէ. մէքտէ տիր... — վէ զաթընըզ ի. չին, չու մէքթուպու կէթիւրմիշտիր:

Սմէլի անինտէ մէքթուպու եըր. թըպ աշտը, վէ իչինտէ իոն պաշգա պիր շէյ եաղըլմըշ օլմաեըպ, իլլա եալընըզ չու օկէլինիճ, լուղէթի եաղըլմըշ օլտուղունու, վէ իմգա. ընըն տա «Լիօնէլ» պուլունտու. ղունու կէօրտիւ:

— Մհ, համտ օլտուն, հէլէ կէլ. տի, — տէտի մէրգումէ, վէ նէֆիս պիր մէլվէլին աըգուսիյէ հուսուլէ կէլիւրճէսինէ տօտագլարը սուլան. մանա պաշլատըղը կիպի, կէօզլէրի տալի, զիւմրիւափարի բարլամանա պաշլատըլար:

Մէզպուլէ տէրագապ եօճուլուգ շաքագաթընը պաշընա վազ իթտի. զօճա պիր հինա շալընա սարըլտը, օտաւընտան աշաղը ինտի, օլ չիֆիթէ սիւահա աթլը ալէա պիր արտապանա

պինսի , վէ արապաճը ավարը ԳՕՂ
տուրմաեա պաշլատը :

Արապա Ինեօվիլ քէօշկիւ եօլու .
նու թու թուու :

Հալ պու քի Մարսիալա կէլինճէ ,
կէրչի մէրգոււ , Լիօնէլին թէրթիպ
իթմիշ օլտուղու խունուսի պիր
թրէն իլէ , իլք ագչամտան Հափրա
նազլ իտիլմիշ իտի իսէ տէ , նէրէ-
եէ ինտիրիլմիշ օլմասընտան պիխա-
պէր պուլունմագտա իտի :

Մէրգոււ պիր գաշ սաաթ ուեու-
տուգտան սօնրա անկատը , վէ տա-
հա տօղրուսու Ֆէհմ իլլէտի քի ,
քէնտի սաթմըշ օլտուղու , վէ վագ-
թիլլէ , քէնտի մաշուգասը օլան
Բօզ Պօնշան իլէ Լօրան Բէյմօն նամ
տօսթուլու պօղուպ հէլաք իտէ-
րէք իւղէրլինտէքի ալթը եիւզ պին
ֆրանգլըգ մագպուզ սէնէտինի
չալմագ իսթէտիկի Ֆալէզ քէօշ-
կիւնտէ պուլունմագտա տըր :

Պիր քէտէրի ազիւմ վէ պիր տէհ-
չէթի շէտիտ , անինտէ , մէրգոււմուն
գալպինի իսթիլա իթմէկէ , վէ նա-
կէհան պիր սըգլէթ հասըլ օլուպ ,
նէֆէսի տարլաշմաղա , վէ սինէսի
վուրմասը տա ազալմաեա պաշլատը :

Ֆիքրինտէ պիր չօգ սիւալլէր
տօղմաեա պաշլատըլար , վէ հիշ
պիրինի հալլ իտիպ քէնտինճէ միւս-
քիթ պիր ճէվապ վիրէմէմէքտէ
իտի :

Աճապա նէ՝ օլմագտա տըր , վէ
նէ՝ կէշմէքտէ տիր տէյի , մէրգոււմ
մէրագ իլլէմէքտէ իտի :

Աճապա պէնի , նէ՝ սէպէպ վէ
գաճնդի էֆքեար ու միւրատա մէպ-
նի , պէօլլէ պիր քէնտի ճինայէթ-
լէրի թէզէքքիւրլէրիլլէ մէմու պու-
լունան պիր մահէլլէ նազլ իթտիլէր
տէյի տիւչիւնտիւքէ , վէ պաղչէ-
նին պիր քէօշէսինտէ , եապանի

պիր ինճիր աղաճ՝ ալթընտա տէֆն
իլլէմիշ օլտուղու Լօրան Բէյմօն
վագաասը քիքրինէ , վէ մէնզարէ-
սի տէ Էհօզլէրի էօնիւնէ կէլտիքէ ,
թիւղէրի թիքէն թիքէն օլմագտա
իտի :

Ֆագաթ , պու ճիւմէ իլէ տախի ,
Բօզ Պօնշանըն , մէզքիւր քէօշկիւ ,
չէնտ մահ մուգատտէմ , Լիօնէլ
Վարթընըն , ազրապասընտան Տօմէ-
նիգօ Մէպալլաեա սաթմըշ օլտու-
ղունու տէրլաթըր իլլէտիքտէ , է-
լէմ ու մէրագը , ճիւղիճէ թէսկին
օլմագտա իտի :

Մէրգոււ հէր նէ գատար , մէզ-
քիւր քէօշկիւն սաթըլտըղը վագքթ-
տա տիւչարը խէվի ու էնտիշէ օլ-
մուշ իտի իսէ տէ , արթըգ սօնրա-
տան մէզքիւր էնտիշէեի ֆիքրին-
տէն թարտ իլլէմիշ իտի , չիւնքի ,
Լիօնէլին լէհճէսինտէ , հէր վագքթ-
քի կիպի , տախիմա պիր սիւքիւնէ-
թի հալ , վէ պիր կիւլէր եիւզիւ-
լիւք կէօրմէքտէ իտի :

Մէրգոււմու , ալթ գաթտա , սա-
լօնուն իթթիսալինտէ պուլունան
վասի պիր օտատա եաթըրմըլար
իտի :

Մէզքիւր օտանըն պաղչէեէ նա-
զըր իքի բէնճէրէսի օլուպ , վէ մա-
լիւմ օլան եապանի ինճիր աղաճ՝
տա օլ թարաֆտա պուլունտուղուն-
տան , մէրգոււ կէօզիւնիւ տիշարը
չէվիրտիքէ , մէզքիւր աղաճ կէօ-
զիւնէ վուրմագտա իտի :

Էօլլէտէն իքի սաաթ ոօնրաեա
տօղրու , Լիօնէլ Վարթըն , տօգթօր
թօլլէյին թէրթիպքէրտէսի օլտու-
ղու հալտէ , Մարսիալա պիր նէվի
սու , եանի իլաճ կէթիւտի , վէ ,

— Իչինիզ չու սուեու . . . — տէ-
տի , — պու իլաճ էօլլէ պիր թէէ-
սիլլի վէ օլ մէրթէպէտէ չիֆապաթշ
պիր մուալիճէ տիր քի , մուհասսէ-

նախքան միւշահէտէ իյլէտիկինիդ-
տէ, տիւշարը թէնահճելու օլաճադ-
սընըդ տըր . . .

Մարտիալ հիշ պիր շէյ սէօյլէ-
մէքսիզին, եանի քէմալի իթաաթ
իւզրէ, մէզքիւր իէրթիպի քեա-
միլէն իշտի . . . (զաթէն պաշպա
տէֆալար տախի աշի իթաաթ իւզ
րէ պուլունմագտա իտի) :

Մէզքիւր իւաճը իշտիքտէն եա-
լընըդ պէշ տազըզա սօնրա, մէր-
գուլ իւղէրինտէ պիր տալըրնըզ
հասըլ օլտարագ, տէրին պիր ու-
գուեա տալտը . . .

38

Մարտիալ Տէրէյնի եաթմագտա
պուլունտուզու օտանըն եազընըն-
տա պուլունտան պիր օտատա, Գօ-
րա, տէրեայի թէֆէքթիւրէրէ տա-
լարագ պէքլէմէքտէ իտի :

Խալլի վագրթտան պէրու, կի-
ճէնին զարանլըզր պաամըշ իտի :

Մէրզուլմէնին օտասընտա, եա-
լընըդ ուֆագ պիր լամպա ըշըզը
պուլունմագտա իտի :

Հալ պու քի, պունուն մուղաի
րի օլարագ, Մարտիալըն եաթմագ-
տա պուլունտուզու օտատա, իքի
զըթա շէմատան իւղէրինտէ աիքի
միշ պուլունտան օն իքի աաէս մուվա-
րը, Բօպէնսօն եազմըշ օլտուղուն
տան, բէք միւնէվկէր պիր հալ
հիւքմ իթմէքտէ իտի :

Ժան Բընօ, Գօրանըն օտասընա
կէլտի :

— Եֆէնտի, — տէտի մէրզուլմ
Գօրանա, — սիդէ պազը հափաթա-
լէր կէթիրտիմ . . . — Մարտիալըն
պիյիւք օղլու ժօրժ, սիզին հիմ-
մէթինիզլէ, Փարիս բօլիւլէրի էլլէ-
րինտէն գուրթուլարագ, կէրչիքէն-
տույի պուրանա աթմապիլմիշ օլուպ-
վէ պուրատան տախի, ֆիրար իթ-

մէք իւզրէ, պիր վարօրա կիւմէք-
տէ իքէն, բէտէրինին էսկի խրտ-
սէթ քեարարը թանրեարագ, հիւ-
քիւմէթէ խապէր վիրիլմիշ իտէ տէ,
հիշ պիր իյիշիք խտիլմէմիշ տիր . . .
— վէ իհթիմալ տէ տիր քի, պիզիմ
քէօշքտէն դալարուրըզ օլ ել կիրմի
պէշ պին Ֆրանք սայէսինտէ, Ս-
մէրիգատա քէսպի սէրվէթ իտէ-
պիլէճէք տիր . . .

Գօրա, ումուզարընը սիլքէրէք,
— Նէ՛ վազիֆէմ, վարսըն նէ եա-
բար իտէ եաբըն, պէն գաթէն ա-
լէմ նէզտինտէ, անըն նամուս ու
իթիպարընը պիր ադճէլէք իթմի-
շիմ տիր, արթըդ պուլտուն սօն-
րա, քիւրէկէ կիթմէքիկի կէօզէ
ալմագորզըն, Ֆրանսաեա աեազ-
պասամետեագ տըր, աթմէք տիր
քի, մէրզուլմ քէնտի ճէզույի սէ-
զատընը շէքմիշ տիր, անըն իշին,
պու գատարը քեաֆի տիր :

— Տիկէր պիր խապէրիմ տահա
վար տըր, — տէտի ժան Բընօ, — շիմ-
տի ժիւբիթէրի կէօրտիւմ . . . — մէր-
զուլմ, էմր ու միւրաաընըզ մուճի-
պինճէ, Բէմի Ծօմէն իյէ լը Կօտու,
հարէքէթ իթմէքտէ օլտան պիր կէ-
միսէ նապլ իյէ, եօլա չըգարթմըշ
տըր . . . — վէ իխրաճլարը մուգար-
րէր պուլունտան Օտէսաեա մուվա-
սէլէթլէրինտէ, չըզըպտա իսթէտիք-
լէրի մահէլլտէ գալմագ, վէ իսթէ-
տիքլէրի իշ իյէ մէշղուլ օլմագ իւզ-
րէ, քէնտիլէրէ իքիշէր պին Ֆրանք
վիրիլմէք, մէզքիւր կէմինին պա-
րիտանընա էմր ու թէնպիհ օլունմուշ
տուր . . .

Գօրա, Ժան Բընօնուն սէօյլէտիք-
լէրինի տիյնէ եէմէքտէ իտի, չիւն-
քի գուլաղընա, եանընտաքի Մար-
տիալըն եաթմաըզը օտատան, ու-
ֆագ պիր կիւրիւլտիւ սէտի կէլ-
մէքտէ օլտուղունտան, մէզքիւր

կիւրիւլաիւսէ գուլագ վիրիպ սիյ-
նէմէքտէ իտի :

Մէրգումէ , սոնտալիյնէսինաէն
դալգաը , մէզքիւր օտանքն գաբու-
սու էօնիւնէ կիւլտի , վէ էվվէլին .
աէն պուրպու իլէ աչքիմըչ օլան պիր
ուֆագ տէրիքտէն , իչէրիսինի թէ .
մաշա իլլէտի :

Պատէհու մէրգումէ իւզէրինաէ ,
պիր էսէրի հէյպէի հաւըլ օլտու-
ղու հալտէ , Ժան Բընօնուսն ետը-
նա կէլտի , վէ մէրգումու , պիր իլէ
լաշ իւզրէ օլուպ , վէ ետվաշնա-
ճըզ սէօյէեէրէք , պիր թաղքմէ-
վամիր վէ թալիմաթ վիրտի :

Մարտիալ Տէրէյն ույզ ուտանու .
եոնմըչ իտի :

Մարտիալ կէօլլէրինի աշար աշ-
մալ , թա պարշըքնտա վազ իտի-
միշ օլտն ըլըգլարն . քէսրէիլինաէն
գամաշմանա պաշաաղըլաքնտան ,
կէօլ գաբաղլարնը , աշըպ աշըպ
գաբաթմապտու իտի :

Մէրգում , շէօյլէ պիր մաքինա-
վարի սուրէթտէ պաշընը զըմըլ-
տաթմանա գալգըշտը :

Վէ միւրաաղըն հուսուլէ կէլ-
մէքտէ օլմաքնը , եանի , պաշընը
օյաթաթապիլմէքտէ օլուլունմաաղընը ,
քէմալի թէաճճիւպ իւզրէ կէօր-
տիւ :

Սպիր աղալարընտա վէ թէքմիլ
վիճուտինտէ տալի , պիր թէպէտ .
տիւլաթ , վէ պիր հարէքէիլ էսէր
ու գուվլէիլի հիսա իլլէմէքտէ իտի :

Վէհաաղը , շունճա վաղըթման
պէրու միւպիլէլու պուլունտուղու
քէթթիւմիլիքտէն . գուրթուլաճա-
ղընա տալիր պիր իւմիա կէօրտի .
կիւնտէն , էլլէրինի , տէրունիաէ
եաթմապտա օլտուղու . գոթուղուն
գոլլարը իւզէրինէ աաեթթաը , վէ
տիլլէրի իւզէրինէ տօղրուլարագ ,
աեթաղա պալլաը :

Տօտաղլարը տալի հարէքէթէ
պաշաաղըլարընտան , տիհանըն աշ-
տը , վէ պօղնուգ . պիր սէս իլէ ,
ֆաղաթ աւլալըլը պիր սուրէթտէ
օլտուղու հալտէ , շու աթիաթիլու-
ղէթիլէրի իլէլաֆֆուգ իլլէտի :

— Տիմէք տիր քի , պու պիր իւէ .
եալ տէկիլ տիր , պու պիր թիւեա
տէկիլ տիր , ոահհհէն հարէքէթ ի-
տէպիլմէքտէյիմ Եւրիլիյէպիլ-
մէքտէյիմ սէօլլէյնէպիլմէքտէ-
եիմ վէհաաղը քէսպի իֆաղաթ
իլլէմիլշիմտիր տէտի :

Մէրգում սէվինճինտէն նէ եա-
րաճաղընը շաշըմադաա իտի :

Լաքին , պու սէվինճի չօգ սիւր .
մէյիպ , քէքաղ տէվամիտէպիլտի
Չիւնքի , պիր տէ հէման օլ հէն-
կեալտէ , մէրգումուն օտաաղ գա-
բուսու տուր աշըլը , վէ իչէրի կի-
րէնին քիմ օլտուղունու կէօրէր
կէօրմէլ , տիւշարը հէյպէի վէ
տէհէթ օլարագ , պիլթին վիճու-
տի սարմանա պաշաաղ , զիրա ,
իչէրի կիրէն , օլ հէր վաղըթի
կէօրմէքտէ օլտուղու Լիօնէլ Վար-
թըն օլմանըպ , իլլա , Գօրա Պէրնիէ
իտի , վէ մէրգումէ , մաթէմէ մոխ .
սուս պիր սուրէթտէ օլտուղու թագ .
տիրաէ , քէնտի գաաղն էլպիսէսի .
նի կիլլինմիշ իտի

Մարտիալ , իլք պաղըշտա , մէզ-
պուրէնին , կուաեանիլաաա , ըրդ
ու նամուտունու , քէնտի շէհվէթի
ճանվէլանէսինէ գուրպան իլլէտիկի ,
Գօրա Պէրնիէ օլտուղունու , բանա
ֆէհմ ուֆարը իլլէտիկիլտէն , տիւ-
շարը հէյպէիլ աղիմէ օլարագ , կէրի
կէրի շէքիլտի , վէ կիտիպ գօլթու-
ղու իւզէրինէ տիւշէրէք , վէ քէ-
քէլէեէրէք սէօյէեէրէք :

— Էվվէլի , Էվվէթ , թա . քէնտիսի
տիր — տէտի :

Սէ անտէ , Գ . ա եալընըզ տէկիլ
իտի :

Գարմէն իլէ Մարի վէ Տօլօրէզ տախի, արգտաւնտան իշէրի կիրմէքտէ օլտու զլարը կիպի, ծնլարբն արգտլարբնտա տախի, նիմ տալիքէ ինէշքիլ իտէրէք արապլար պուլունմագտա, վէ հէյպէթլու հէյպէթլու պիր պագբշ իլէ պագմագտա իտիլէր, վէ անլէրին արգտլարբնտա տախի, սայիր, մէրգումուն իմանմագտէ օլմաարզը քիմոէլէր կէօրիւմէքտէ իտլէր:

Գօրա ետվաշ ետվաշ երիւրեւէրէք, Մարտիալա տօղրու իլէրու կիթտի, վէ կէրչի պիր սիւքիւնէթի հալ իւղրէ վէ ետվաշ սէս իլէ, ֆագաթ, հիտտէթի պիր թավրտէ օլուպ, վէ բաթըրտըլը պիր սէօյէ, յիշտէն չօզ զիեառէ հէյպէթլէնկիզ պիր սէօյէ յիշիւզրէ օլտու զու իմագտիրտէ,

— Էվիլէթ, տօղրու տուր, հազգբնրդ վարաըր, պէն իմ, պէն քէն տիմիմ . . . — աէտի. — Հաթիթա, Փարիսաէ, պէնի էրքէք զրեաֆէթինտէ կէօրտիւկիւնիւզ վտգրթտալի զահիպ օլտու զունուզ շիւպ հէնիզ տէ տախի եանըլմամբշ իտի. նիզ . . . — Սիզ պէնի իմանմագ իսթէմէքտէ, վէ կէրչի օլ պապտէ տէ շալըշմագ տա իտինիզ, հալ պու քի պէն քէնտիմի իմանըթտըրմագ իսթէմէքտէ իտիմ . . . — չիւնքի սիզի, քէնտի հիւքմ ու գուարէթիմ իմահիբնտա, աեաղլարբմն ալթնտա, միւճրիմ, վէ պիզուարէթիմաղլուպ, վէ մաղլում, վէ նիհայէթի քէթիթիւմ պիր հալտէ կէօրմէք վէ սագլամագ իսթէմէքտէ իտիմ, վէ էօյէճէ տէ եաբարմ վէ եաբապիւտիմ, — վէ իշթէ պու կիւն, քէմալի արզու վէ իտահիշ իւղրէ պէքլէմէքտէ պուլունտուզում պիր կիւն կէլտի վաարլ օլտու, արթըզ քէնտի ախըր ինթիկամբը լաեըզըլա իճրա ի-

տէրէք պաշա չբգարմալըերմ . . . Թէքմիլ ֆամիլեանտան ախըր ինթիկամ իտիպ պիթիթիւմ, վէ պու կիւն իսէ, նէօպէթ սանա կէլմիշտիր, — անլատընմը, ա պէնիմ բէտէրիմին գաթիլի, ա պէնիմ վալիտէմին գանլըսը, վէ ա պէնիմ հէմիլրէլէրիմին ճէլլատը, արթըզ պու կիւն սէնին իլէ պիր հիսապ կէօրմէլի, վէ քէնտի խըշմ ու զարաղըմ տէֆիթէրլէրինի գաբաթմալըերմ . . .

Մարտիալ, Գօրանքն տիհանքնտան չբգտն էմէլլու ղէթիինի իշիթտիքտէ, կէրչի աեաղա գալգարազ, վէ քէքէլէնէրէք, լէտաի ճէվապ նիլէթիինտէ պուլունտու իսէ տէ, մէրգումէտէ անինտէ մէրգումուն լազբրաըրբնը գաթ իլէ:

— Թէհի եէրտէ ինքեարէ գալգըշմանքնը, — տէյի պաղգբարը, — Սօն-րուժտա, Ատօնի սիզին եանըրգտա իմիշտիր. Ատօնի հէր պիր շէնի քէնտի կէօլլէրի իլէ կէօրմիւշ, վէ հէր շէյի տէ իշիթմիշտիր, ֆագաթ, պիզ եալընրդ անքն շէհատէթի իլէ տախի գանի օլուպ իգթիթա իյլէմէմիշիզ տիր, իլլա սայիր պիր իսպաթ վէ սայիր պիր շէհատէթիմիզ տահա վարաըր . . . — Իշթէ օլ սիզին ճինայէթ շէրիքինիզ պուլունտան Մէրքիցցանըն քէնտի էլ եաղըսը վէ քէնտի իմզաը . . . սիզ մէրգումուն աղզընը գաբաթմագ իշին, գօրգունուլտան նաշի, մէրգումու քէնտինիզէ շէրիք իթտինիզ, վէ պատէհու օլ մէլլունուն ալաճագլըարը միսիլու, սիզ տախի, ֆիրար իթմիշտիր գիւլմիւնտէ պուլունտունուզ . . . — Հալ պուքի, Մէրքիցցա ֆիրար իթմէյիպ, իլլա էօլմիշտիր, վէ հէմտէ պուէվտէ պուլունտան շարապ մալիզէլէրի տէրունինտէ էօլմիւշտիր . . . — վէ վալիտէմի, զըրպանլար ա-

Թընտա նաորը էօտիւրտիւ իսէ .
Թըպզը քէնտիսի տէ պիզիմ գր-
պաճլարըմըդ ալի՛ ընտա սօն նէֆէ .
սինի թէպի՛մ իթմիշ տիր . — էվվէթ ,
մէրգում տալի , տրապլար սինտի-
գի օլուպ , վէ սիզին տէ ճինայէթ
շէրիքինիզ պուլունան Րէյմունտէզ
կիպի , քէնտի ճէզայի սէզասընը
շէրմիշ տիր :

Մարտիալ պու լագըրտրլարը ի .
շիթտիքտէ , տնինտէ թէքմիլ վիճու-
տի տիթրէմէկէ պաշլատը , վէ նէ
եաբաճաղընը շաշըրտը :

Գօրա թէքրարէն քէլամէ տղազ
պիրլէ :

— Շիմտի պէնիմ պօրճում վէ պէ-
նիմ մազ սէտիմ , սէնին տալի ճէզա-
նը , քէնտի գատտարլըղըն տէրէճէսի
նիսպէթինտէ օլտուղու հալտէ վիր-
մէք տիր . . . էվվէթ , զաթէն էվ-
լատըն սալթէքեար ժօրժուն ճէ
զասընը նաոր վիրտիկիմի , տէրիա
Թրր իտէպիլիտիս , վէ օլ քէրիմէն Ա-
մէլիսէ տէ նէ եաբտըղըմը շիմտիան .
լաեաճապըն տրը վէ ազըպէթ .
քեար , սէնին տալի սըրան կէլմիշ
տիր . . . :

Գօրա պունու սէօլէտիքտէն սօն-
րա , պիրտունպիլէ թէպտիլի մէգալ
իտէլէք ,

— Ամէլի . . . Ամէլի . . . — տէյի
պաղրտր :

Պիւ տէ պու հէնկեամտէ եանտան
պիր գաբու տուր աշըրտը , վէ գօն-
թէս տը Լասէնի , եանի Ամէլի ,
վուզուի հալլերտէն պիւթիւն պիւ-
թիւն պիլտապէր օլտուգտան պաշ-
գա , անգարիյ կէօրիւպ գալուշ-
մազլըզ , վէ տէրաղուշ իտիպ սա-
րըլմազլըզ խահիշ վէ իւմիտիյէ , Լիօ
նէլ Վարի՛ ընա պէքլէմէքտէ պու-
լունտուղու պիր օտատան , մէր-
գում եալընըզ տըր տա , քէնտիսինի
շաղըրընօր իթիգատըլա , տիլըլպ
իշէլի կիրտի :

Մէրգումէ եանմագտա պուլունան
մուկար իլէ , Թօրլանմըզ պուլունան
գալտալաթգը , վէ ալէլիսուսուս կէնճ
պիր գբզ գըեաֆէթինտէքի Գօրա-
նը կէօրիւր կէօրմէզ , քէնտույի
պիր խէեալաթ օրթասընտա տըր
զանն իտէրէք , վէ տիշարը հէյ-
պէթ վէ տէ հշէթի ազիմէ օլտրադ .
պուլունտուղու եէրտէ , պուլի կիպի
տուրա գալտր :

— Իշթէ օլ սէնին դըղըն , պէն անը
պիր տտում վէ հիրլէյիճի եաբտըմ , —
տէտի Գօրա , — պու եէնի պիր Լօ-
քիսի , վէ պու եէնի պիր Մէհա-
լին(1) , տրապլըզ տա վէ էտէպիլիք-
տէ հատա ու հուտուտու թէհալուզ
իլլէտիկինտէն , ետվաշ ետվաշ հէ-
լաքինի մու ճիպ օլմագ իւզրէ , քէն-
տի գօճաղընը զէ հիրլէմիշ տիր . . . :

— Եալան տըր . . . իթիլիւս տըր . . .
— տէյի պաղրտը Ամէլի :

— Նաոր եալան տըր , իշթէ գօ-
ճանրղըն քէնտի իգրտր ու շէհա-
տէթի , պէն քէնտիմ եաղմըլըմ տըր ,
վէ պիզլաթ քէնտիսի տէ իմպալաթը
տըր . վէ իշթէ տօգիթօր ժօլէյին տէ
հէր կիւնքի թուլտուղու վու-
գուաթ ժուրնալը . . . :

Ամէլի թէքրարէն ,

— Եալան տըր , եալան տըր , — սիզ
պէնիմ իաղապըմա չալըշման տէ էմին
իթմիշսինիլ տիր , վէ շիմտի տէ մէզ .
քիւր նիյեթթի Ֆապիտէնիզի իճրա
իտէպիլմէքլիք մազ սէտիլլէ , էօլ-
միւշ պիր աաէմ նամընա օլարազ ,
իմզա չըգարմազ տաղընըզ տըր . . . —
տէյի պաղրտը :

Հալ պու քի գօճաղը Կօնթրան
տալի , պիր թրէնի մախտուս իլէ

(1) Պունտան պին սէքիզ եիւզ սէնէ
գատար ազտէմ , Բօմատա , Լօքիւսթ նաճ
պիր գարը զէհիրլէյիճիլիքտէ , վէ Մէհա-
լին տալի նամուսուղուգտա քէսպի
շէհրէթ իթմիլէր տիր :

Հաճախագի իտիլմիշ օլտուղունտան արապլարը իբի թարաֆա երթի երթի վերերէք, սըգըըպ իչերի կէտի, վէ մէյտանտէ ըըղըն դարըը սընտա տուարագ,

—Օլ տէտիկինիղ էօլիւ սաղալմը տըր, հաեաթտա տըր, — տէտի, — վէ մատամ քի հաեաթտա տըր, էօլէ օլմաընը թաստիգ իյլէմէքտէ տիր... — էվվէթ, պէնի զէհիրլէմէք իչին, քէնտի իլաճըմ իչինէ, զէհիր տամաթտըղընը, պիզզաթ կէօլլէրիմ իլէ կէօրմիւշիւմ տիր... — տէտի:

—Վէ հէմ տէ, իսպաթա շահիտէ նէ հաճէթ վար տըր, իւզերինի արաեընըզ, ճէպինի դօյնունու եօգլաեընըզ... — տէյի ճէվապ վիրտի Դօրա, — գաթէն զէհիր չիչէ սինի պիրլիքտէ՝ թաշըմագտա տըր:

Դօրա պունու պէօյլէ սէօյլէտիկիլլէ պէրապէր, մէրգումէնին ճէպինի դօյնունու արաընլար իչին պիր իշարէթ իյլէտի:

Ժիւբիթէր իլէ Թօպի, մէրգումէնին իւզերինի արամագ իւզրէ, իլէրու տօղրու կիթտիլէր:

—Բիւմէ էլինի իւզերիմէ թօգունմամալը տըր, եօգսա սօնրա մէսուլ օլաճագ տըր, — տէյի պաղըրտը Ամէլի, թարիֆտէն միւս թաղնի պիր հիտտէթ վէ պիր չիտտէթ իւզրէ, — էվվէթ քիմսէ էլինի իւզերիմէ սիւրմէմէլի տիր...:

Մէրգումէ պունու սէօյլէտիկիլլէ պէրապէր, եըլտըըմլարի պիր չաբուզլուզ իւզրէ, ճէպինտէն հալէա նըսֆընա գատար զէհիր տօլու օլան պիր ուֆաճըզ չիչէ չըգարտը, վէ հէման իչինտէքինի, պիր եուտում տա իչի վիրտի, վէ անինտէ էօլիւ կիպի տիչիւպ եէրէ սէրիտի:

—Տօգթօր Ժօսլէն, — տէեի չաղըրտը Դօրա, — սիզ շու գարըեը էօլմէք:

Վիքտէն մէնն իթմէլիսինիզ, իչտիկի զէհիրի քէստիրէրէք, էօմրինիւ խէլաս իյլէմէլիսինիզ... — էվվէթ, մէզպուրէ էօլմէմէլի տիր, չիւնքի հիւքիւմէթ բէնչէսինէ տիւշմէք լիկի էլլէմիսեթտէն տիր:

Ամէլի պալըն օլտուղուն հալտէ գալտըրըլպ տիկէր պիր օտաեա նագլ իտիլտի:

Կօնթրան բէք մահգուն վէ աճըզլը պիր պաղըլ իլէ, մէրգումէեէ տօղրու պագմագտա պուլունտուգտան պաշգա, քէլամէ աղազ պիրլէ տախի,

—Բիւմ պիլի, — տէտի քէքէլէեէրէք սէօյլէեէրէք, վէ զէվճէսինի կէօլլէրի էօնիւնտէն գալտըրըլպ տա կէօթիւրիւտիւկիւնիւ կէօրէրէք, — իհթիմալ տիր քի, թէօվպէեէ կէլէճէք տիր, վէ իհթիմալ տիր քի, պէն տէ խապասաթընը աֆվ իտէճէկիմ տիր... — էօյլէ զանն իտէրիմ քի, հալէա մէրգումէնին մուհապպէթի, գալպիմտէ քէնտի հիւքմիւնիւ եիւրիւթմէքտէ տիր...:

Արման Տօրսէյ իլէ Ֆէրնան Սթրէնի, Կօնթրանըն արգասընտա իտիլէր:

Դօրա կիտիպ Արման Տօրսէյին էլինտէն թութու, վէ մէրգումու պիմէճալ պիր հալտէ ինլէմէքտէ պուլունան Մարսիալըն եանընա կէօթիւրտիւ, վէ մէրգումա,

—Մօնսիէօ Մարսիալ, — տէտի, — հէնուզ սիլինլէ պուլունան հիսապըմ պիթմէմիշ տիր... — Սիզէ տօսթուժուղ Արման Րէյմօնու թագտիմ իտէրիմ...:

Մարսիալ մէրգումու կէօրտիւկիւնտէ, տահա զիեատէ տիթրէմէկէ պաշլատը:

—Արման Րէյմօն մու... — տէտի Մարսիալ քէքէլէեէրէք, վէ գօրգա գօրգա կէօլլէրին եօգարը:

գալտըրը պ տա մէրգումա տողու
պագարագ :

—Էվլէթ , օլ սիզին տօթունուզ
օլտուղու հայտէ , բարասընա թա-
մա իտիպ տէ , իշպու խանէտէ ,
1844 սէնէսինի նմայիսի 20սի կիճէսի,
պօղուպ թէլէֆ իթտիկինիզ Լօրան
Բէյմօնուն մախտումի Արման Բէյ-
մունու թագաւիմ իտէրիմ . . . :

Պունուն իւզէրինէ , Մարսիալըն
եւլզիւնտէն աշաղը սօուգ պիր թէր
ազմահա պաշլատը . . . :

Պիրպիրի արգասընտան իշիթմէք-
տէ օլտուղու հալլէրին տէհէթլու
թէֆէքքիւրլէրի , արթըգ գաֆա-
սընա սըղամազ պիր մէրթէպէեէ
կէլաիքլէրինտէն , պաշընաա շէտիտ
պիր աղը հասըլ օլմագտա իտի , եա-
նի զանն իտէրսին քի , թէրէսի իւզէ-
րինէ պիրիսի , թօգմազլար ինտիր-
մէջտէ իտի . մէրգում էլլէրինի ան-
նընա կէօթլուրտիւ , վէ պօղնուգ
պիր սէս իլէ բէրէէեէրէք սէօլէ-
եէրէք ,

—Պունլար հէփ եալան տըրլար ,
ույտուրմա շէյլէր տիրլէր . . . — էվ-
վէթ , հիշ պիրինին ասլը եօգ տուր ,
հիւմէսի տտիսի իֆթիրա տըր . . . —
Լօրան Բէյմօն քիմ օլուեօր , պէն
էօլլէ պիր առօմ թանըմագտա տէ-
կիլիմ . հէլէ օլ առամ պօլմագ վէ
էօլտիւրմէք լագըրտըլարընա կէլին .
ճէ , նէ տիմէք իսթէնիտիկինի պի-
լէ անլաեամահօրում . . . — տէտի :

—Իշթէ ալթը եիւզ պին ֆրանգ
իշին վիրտիկինիզ մագպուզ սէնէտի ,
քէնտի իմզանըզը շամիլ տիր . . . էվ-
վէթ , սիզ քէնտի էլինիզլէ եազմըշ
վէ իմզալամըշսընըզ տըր . . . —տէտի
պունլարա գարշըլըգ Գօրա :

—Սախթէ՛ տիր պու սէնէտ :

—Քէնտի իմզանըզը ինքեա՞ր մը
իթմէքտէսինիզ :

—Էվլէթ , ճէրհ ու թէքզիպ իթ-
մէքտէյլիմ :

—Առամ էօլտիւրմիւշ օլմանըզը
տախի ինքեա՞ր մը իթմէքտէսինիզ :

—Շիրհէսիզ , չիւնքի , գաթան
էօլլէ պիր ճինայէթտէ պուլունմա-
մըշըմ տըր :

—Իմտի էօլլէ օլտուգ տա , սիզ օլ
պապտէ , իշթէ շիմտի պուրաճըգ-
տա օլան Բիէր Լանտրիյէ ճէվապ
վիրմէլիսինիզ . . . — աթիգ խըտմէթ-
քեարընըզ մէրգում Բիէր Լանտրի ,
օլ վագըթ սիզի ճասուսլամըշ տըր . . .
Լօրան Բէյմօնուն բարալարընը ալ-
տըղընըզ . . . վէ մէրգումա իմզալը
պիր մագպուզ վիրտիկինիզի . . . վէ
պատէհու պիշարէեի պօղուպ էօլ-
տիւրտիւկիւնիւզիւ , վէ մէպաղը
մէզպուրու տա , քէնտինիզէ շայես-
թէ պուլունան մէթրէսինիզ Բօզ
Պօնյան իլէ պէյնինիզտէ բալլաշտը-
ղընըզ , քէնտի կէօղլէրիլէ կէօր-
միւշ տիր . . . :

—Բիէր Լանտրի տէտիկինիզ ա-
տէմ , իրլիքխանէտէն գուրթուլմուշ
պիր ատէմ տիր . . . անըն լագըր-
տըսը ասլա գալէմէ կէլմէգ . . . — տէյի
ճէվապ վիրտի Մարսիալ :

—Պաշգա պիր շահիտիմիզ տա-
հա վար տըր . . . — տէտի Գօրա :

—Քիմ իմիշ պագալիմ :

—Քիմ օլաճագ , պիզզաթ օլքէն-
տի մէէլուն էլլէրինիզլէ , եապանի
ինճիր աղաճը ալթընտա տէֆն իթ-
տիկինիզ պիր նաշ տիր . . . — կէլի-
նիզ քի քէնտի կէօղլէրինիզ իլէ կէօ-
րէսինիզ . . . — տէտի Գօրա :

Մարսիալ պու արատա տիթրէ-
մէքտէ , տիշլէրի պիրպիրինէ վուր-
մագտա , վէ աիզլէրինտէ , տուրա-
պիլէճէք գուտրէթ գալմամագտա
իտի . . . :

Գօրա թարաֆընտան պիր իշարէթ
տիր գալգտը , վէ իքի նէֆէր արապ-
լար Մարսիալը թուլտուղլարը կիպի-
ոււուղլասըլար , վէ մէրգումէ իլէ

պիւրիքտէ տայրէտէն տիշարը չը-
գարագ, թա պաղչէնին պիր քէօ-
չէսինտէ պուլունան ինճիր աղանը-
նըն ալթընա կէօթիւրտիւէր :

Մէրգուսու օրատա աշաղը ին-
տիրտիւէր, վէ մէրգուս տա տիգ
իւզէրինէ տիւչիւ վիրտի :

Պու հէնկեամտէ պիր գաչ մաշալա-
լար եագտըլար, վէ արապլար պիր
չէվրէ եաբարագ, մէգքիւր աղանըն
էթրաֆընա տիգիւտիւէր :

— Կէօթէրինիգ շու ճէնաղէնին
եէրինի... — տէտի Դօրա, Բիէր
Հանտրիյէ խիթապէն սէօյլէեէրէք :

Մէրգուսիթաթ պիրլէ, մահէլի
մէգպուրու կէօթիւրտի :

Ժիւրիթէր իլէ Թօպի էլլէրինտէ
գաղմա քիւրէք իլէ հաղըր պուլուն
մագտա օլտուգլարընտան, թօբրա-
ղը գաղըմաեա պաշաաըլար :

— Խայր... Խայր... — տէտի
Մարսիալ քէքէլէեէրէք, վէ գըրըգ
վէ պալըն պիր սէս իլէ սէօյլէեէ-
րէք, — գաղմաեընըգ, նաֆիլէ եէրտէ
գաղմաեընըգ... պըրագընըգ մէվ-
թաեը քէնտի եէրինտէ ըահաթ
գալսըն, պարի պիր տէ անը թա-
ճիլ իթմէյինիլ... արթըգ քեաֆի
տիր :

— Տիմէք տիր քի, արթըգ շիւմ-
տի քէնտի ճինայէթինիլի իգըրար
իլլէմէքտէսինիլ, էօյլէ՝ մի :

— Էվվէթ, իգըրար իլլէմէքտէ-
յիւմ... — Ճէնապը Հազգտան կիւ-
նահլարըմ իչին մաղֆէրէթ տիլէ-
յիւպ, վէ ինսանլարըն տախի լուլթ
ու մէրհամէթլէրինի՝ ըէճա իտէ-
րիւմ...

Արման Տօրսէյ իլէրիւ տօղրու
կէչտի, վէ մէրգուսա խիթապէն,

— Տիմէք տիր քի շիւմտի, օլ իշ-
լէմիշ օլտուղունուգ ճինայէթլէրտէն
տօլաեը նէտամէթ կէթիւրմէքտէսի-
նիլ, էօյլէ՝ մի, — տէյի սիւալ իյ-
լէտի :

— Էվվէթ, նէտամէթ կէթիւրմէք-
տէյիւմ... — վէ օլ պապտէ մաղ-
ֆէրէթ պուլմագ իչին, քէնտի էօմ-
րիւմիւ տէ ֆէտա իթմէքիկէ հաղըր
ու միւնթաղըր պուլունմագտէ-
յիւմ...

— Էկէրչի, սահիհէն քէնտի զատ-
տարըգլարընըգը թանըմագտա օ-
լուպ, վէ Էկէրչի սահիհէն թէօլ-
պէքեար օլմագտա իսէնիլ, մատամ
քի հաղրէթի իսա էֆէնտիմիլ քէն-
տի խաշը իւզէրինտէ, քէնտի ճէլ-
լատլարը խապասաթլարընա աֆվ
պուեուրարագ, օլ պապտէ պիղէ
պիր հիւսնի իպրէթ վիրմէքիկի
միւրատ իլլէմիշ տիր... — բէտէրիւմ
նամընա օլարագ, պէն տէ սէնին
ճինայէթինի աֆվ իտէրիւմ... —
տէտի :

Պունուն իւզէրինէ, Մարսիալ Տէ-
րէյն աեաղա գալգմաեա չալըշտը,
վէ կէրչի գալգատա պիլտի իսէ տէ,
տիլլէրի թուլթամագ պիր հալէ կէ-
լէրէք սէրսէլէմէքտէ օլտուղու կի-
պի, լագըրտը իտիպ պիր շէյ սէօյ-
լէմէքտէ իսթէտի իսէ տէ, օնա տա-
խի միւգթէտիր օլամատը. — լէհէ-
սի գըր գըրմըղը օլտու, վէ կէօղլէրի
գարարմաեա պաշաաըլար, վէ էլլէ-
րինի էվվէլա անընա վէ սօնրա պօ-
ղաղընա կէօթիւրտիւ, վէ պօղնուգ
պիր սէս էլէ պաղըրարագ, գա-
ղըլմըշ օլան թօբրաղըն իւզէրինէ
տէվրիտի :

Տօգթօր Ժօպլէն գօշուպ մէրգու-
սուն իւզէրինէ էկիլտի, վէ մուայ-
եէնէեէ պաշաաըլ, վէ ճիւզիճէ
տիգգաթ իթտիքտէն սօնրա,

— Պունա շէտիտ պիր տամա ի-
նէրէք իչինի պիթիւրմիշ տիր, ահ-
րէթին եօլունու էլէ ալմըշ տըր, —
տէտի :

— Էօլմիւշ միւ տիւր, — տէտի
Դօրա... — կէօրիւեօրմուսունուգ,

ձէնապը Հաղգ պիլէ կիւնահարբնա մաղֆէրէթէ ինայէթ պուեուրմա-
տը... վէ տիմէք տիր քի, պու
մէէլուն ֆամիլեատան, ախըը սար
իտիլմէտիք, եալընըղ պիր քիչի
գալմըջ տըր... :

Պու լագըրտը իւղէրինէ Մարի
աթըլըպ Գորանըն նէգտինտէ տիղ
իւղէրինէ կէլէրէք, վէ մէրգումէ-
նին լագըրտըսընը քէսիպ, վէ էլլէ-
րինի եօգարը տօղրու գալտըրարագ,

—Անը էօլտիւրմէքտէն իսէ, պէ-
նի էօլտիւրմէլիսին... րէճա ու
նիեա՛ղ իտէրիմ, ծնա թօգունմաեը.
նըղ... զիրա, պէն անը սէվմէք-
տէլիմ... — տէտի :

—Նա՛սըլ, սէն անը սէվմէքտէ՞մի.
սին, քիմի՞, անըն կիպի պիր գան-
լը գաթիլին էվլատընը՝ մը սէվմէք-
տէսին, — տէտի Գօրա, հէյպէթ
իւղրէ տիւչարը իսթիղրապ օլարագ :

—Մէրգումուն պիր գապահաթը
եօգ տուր, վէ, էվվէթ, պէն ծնա
տիլտատէ պուլունմագտաեըմ... :

—Մէկէրչի պիր սաթթէքեարըն,
վէ պիրտէ գօճաքընըղ՝ հիրլէյէն պիր
գարընըն պիրատէրինէ, մէյլ ու
մուհապպէթ մի վիրմիչսին տիր :

—Էվվէթ, մէյլ ու մուհապպէթ
վիրմիչիմտիր, վէ մէկէրչի գապա-
հաթ տա, քէնտիմտէ՞ մի տիր :

—Օֆ, տիմէք տիր քի, սէն պէ-
նի սէվմէքտէ տէկիլսինտիր, էկէրչի
սէն պէնի սէվմէքտէ օլսա իտին,
էօյլէ պիր ճանվէրին էվլատընա
կէօնիւլ վիրմէ՛ղ իտին... :

—Սէնի, ուղրունտա ֆէտայի ճան
իտէրճէսինէ սէվտիկիմ կիպի, անը
տաթի էօլիւրճէսինէ սէվմէքտէյիմ :
Վէ մատամ քի բէտէր ու վալիտէ-
միղին, վէ քէզալիք պիղիմ ինթի-
գամըմըղը ալտըն, արթըգ քեաֆի
տիր... — արթըգ ծնա տա, ա՛ֆվ
իլլէմէլիսին... :

Արման Տօրսէյ Գօրանըն էլլէրի-
նի թութու, վէ եալաշճաճըգ
սէօյլէեէրէք,

—Էկէրչի մէրգում օլմամըջ օլսա
իտի, պէն տէ աթէչլէր իչինտէ եա-
նըպ քիւլ օլաճագ իտիմ... — իմտի,
պէնիմ խաթըրմ իչին, մէրգումա
աֆվ իտինիղ... — վէ հաթթա, մէր-
գում, բէտէրի Մարսիալ Տէրէյն կիպի
պիր գանլը գաթիլին իսմինի րէտա
իլէ... աղիղէ կիպի պիր թապիաթտէ
պուլունմուշ օլան վալիտէսինին իս-
մինի ալարագ, չիմտի քէնտիսինէ,
Լէօթօլ Տէրէյն իսմինի վիրմէքտէ
օլմաեըպ, իլլա Լէօթօլ Նէօվլի իս-
մինի վիրմէքտէ՞ տիր... :

—Բէք ալէա, չիմտի պէնի մաղլուպ
իթտինիղ, վարսըն միւրատըն իւղրէ
օլսուն, — տէտի քէքէլէեէրէք Գօ-
րա Մարինին էլինտէն թութուպ ա-
եաղա գալտըրարագ, — ա՛լ անը,
վէրտիմ սէնի ծնա... :

Մարի սէվինճինտէն պիր ալաղ
տըր գօբարարագ, կիտիպ տօգթօ-
րուն գօլարը իւղէրինէ աթըլտը,
օլ տիլպէր կէօղլէրինի գաբատը,
վէ պաեըլա գալտը :

Գօրա սըչրաեըպ մէրգումէնին
եանընա կիթտի :

—Էօլմէմիշ տիր, հա՛, էօյլէ տէ-
կիլ մի՞, տօգթօր, — տէտի մէրգումէ
քէքէլէեէրէք, վէ տիւչարը հէյ-
պէթ օլարագ :

—Խալը, հիչ պիր չէյ օլմաեըպ,
մէրգումէնին իւղէրինէ եալընըղ պիր
պալընըղ կէլմիշ տիր, — տէյի ճէ-
վապ վիրտի տօգթօր ժօլլէն, — վէ
չիմտի սիղ, մէրգումէեի էօլիւմտէն
խէլաս իլլէմէքտէսինիղ, — պիր կիւն
սիղէ պէօյլէ օլաճաղընը պէն զաթէն
սէօյլէմիշ իտիմ, — (էլպէթթէ տէր-
խաթըր իթմէքտէսինիղ, էօյլէ տէ-
կիլ մի .) — մէրգումէ եաշամագ ի-
չին, անճագ նալիլի սէատէթի հալ

օլմագլըղա միւհթաճ պուլունմագ-
տա տըր . . . :

Պու հէնկեամտէ , Արման Տօրսէյ ,
թէքրարէն Գօրսեա տօղրու էկի-
լէրէք :

— Վէ , աղիղէմ , աճապա սիղ ,
պէնի՞նէ վագըթ նայիլի սէատէթի
հալ զըլաճագսթնըղ տըր , — տէյի
սիւալ իլլէտի :

— Աճա՛յիպ , — տէտի քէքէլէե-
րէք մէրգումէ , — մէկէրչի , հալէա
սիղ , պու գատար հալէր մէյտան-
տէ պուլունտուգյարթ թագտիրտէ
տախի , քէնտի լէքէսիղ իսմինիզի
պանա թագտիմ իտէրէք , պէնիմէ
էվլէնմէքլիք արղու վէ մագսէտին-
տէ իսրա՛ր մը իլլէմէքտէսինիզ :

— Պէնսիղ տէ հիչ պիր թագսիրաթ
օլմատըղընը , վէ եալընըղ պիր ճան-
վէրլիկէ գուրպան կիթմիշ օլմանըղը
րանա պիլմէքտէյիմ , վէ պու ֆէ-
լաքէթինիզ իսէ , գալպիմտէ եան-
մագ տա օլան օլնարի մուհապպէթի ,
տահա՛ զիեատէ ալէվլէնտիրմէքտէ ,
վէ գատր ու հայսիյեթինիզի տէ
նէգաիմտէ , տահա՛ զիեատէ արթըր-
մագտա տըր . վէլհասըլ , սիղսիղ եա-
շամագ տան իսէ , էօլմէքլիկի , տահա
զիեատէ վէ չօ՛գ զիեատէ էվլէա սա-
եարքմ . . . իմտի , րէճա իտէրիմ ,
սէօյլէյինիզ , միւրատընըղ եաշամագ-
լըղը՛մ մը տըր , եօգսա շէրպէթի է-
ճէլի նուշ իթմէքլիկի՛մ մի տիր :

Գօրա , պունա գարշըլըգ պաշընը

եալաշճաճըղ Արման Տօրսէյին ու-
մուգու իւզէրինէ վագ պիրլէ ,

— Եաշամանըղը՛ իսթէրի՛մ . . . —
տէյի ճէվապ վիրտի ,

Ֆէրտասը կիւնիւ , հէր նէ գա-
տար աօշթօր ժօսլէն , քէսպի ի-
ֆագաթ իլլէմէսինէ չալըշաթ իսէ
տէ , զօնթէս Ամէլի , իշտիկի զէ-
հիրտէն աղատէյի կէրիպան իտէ-
մէեէրէք վէֆաթ իթտի , վէ կօնթ-
րանտա էօյլէ պիր ճանվէր գարը-
նըն բէնչէսինտէն գուրթուլմուշ օլ-
տու :

Վէ պու վագանըն տախի ֆէրտա-
սը կիւնիւ , պու իւշ գըղգարտաշար
իլէ , ժտն Ռէնօ , վէ տօգթօր ժօսլէն ,
վէ Լէօրօլ Նէօվիլ , ժիւբիթէրին
թահթը գօմանտասընտա պուլու-
նան պիր վաբօրա րաքիպէն , եինէ
կուսեանիւսեա եօճու օլտուլար :

Նասըլ քի մալիւմ տուր , մէգքիւր
վաբօրա , զաթէն Գօրա թարաֆըն-
տան , ինթիԳԱՍՄ ԱԼԸՃԸ իսմի վի-
րիլմիշ օլմաղին , կէրչի օլ կիւնէ գա-
տար , էօյլէ թէսմիյեթ օլունմագտա
իտի իսէ տէ , հալ պու քի , արթըգ-
օլ կիւնտէն պէտիլէ , մէգքիւր իսմ
տէկիշիլէրէք , ԱՅՎԼԸԳ իսմի վի-
րիտի :

Թուճտան գըղարըն սօն ճիլտի
խիթամը :

